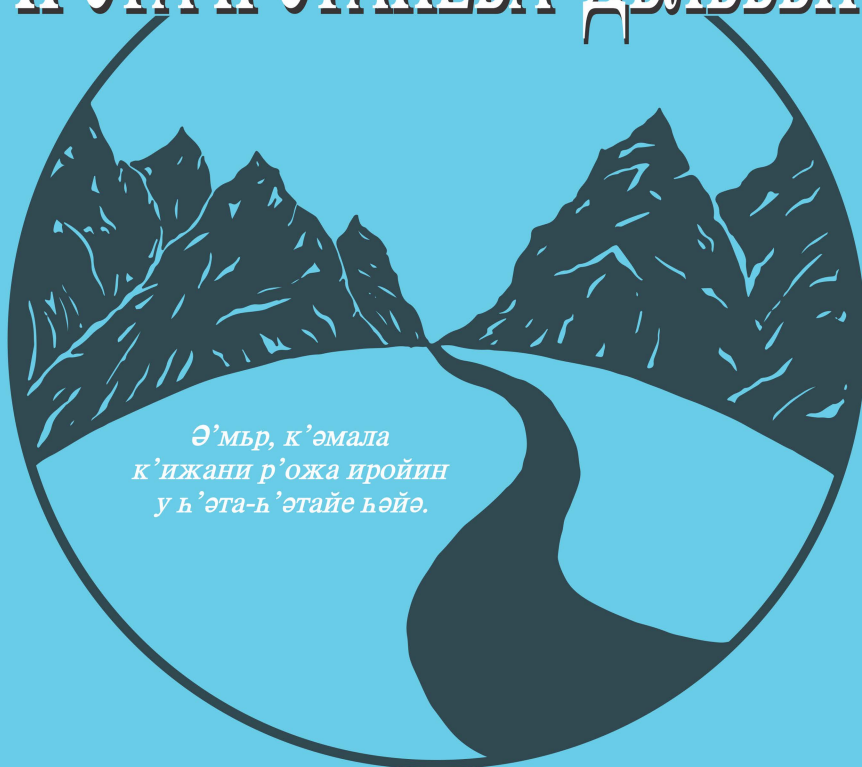

ӘҢЕД КӖ БҢ

ЧАПКЫРНА БҢ СЫРЕ ГЫРЕДАЙИ
ДӘҢСАЛИЙА ЧАПКЫРНА Ә'ҠЛЫН'А,
ЙА ЛЕНЬҢЕР' АНДИ У БӘРҒЫРӘҚЫРИ

Һ'ӘТА-Һ'ӘТАЙЕВА ДЫЛЫҢЫ

Ә'мьр, к'эмала
к'ижани р'ожа иройин
у Һ'әта-Һ'әтайе Һәйә.

ЩОН БИВЕР

Һәвалә гьранбьһа,

Нава Зәбур 90:12-да Муса банги Хwәде дькә: “Мә һин бькә, кә... әм р’ожед хwә бьжмьрһн”. Р’ожед мерьвә ль сәр ве дьнийайе чьqwasбһн жи, йәкә әw һьмбәри һ’әта-һ’әтайе т’ө тышт нинә. Фәqәт әме чава wә’де ль ве дьнийаеи кәрт к’ьшкьри бьдһнә хәбате, wi чахи әw һәqдайин we бе qьраркьрһне, йе кә әме бьстинһн, wәхте кә жь синоред wә’дә дәрк’әвһн.

Банга к’ьтеба “Әвед кә бь һ’әта-һ’әтайева дьльвһн” ә’йантикә жь ван ә’йантийед һ’өкөмдарә, йед кә жь Р’өһ’е Хөдан мһн стәндһнә. Әw щьвин, р’ебәр у мәрьвед кә әв р’асти әшкәрә кьрһнә, мәрәм, перспектив у qьраркьрһнед ну дәст аниһнә, бона кә ль п’адышатиҺа Хwәде qөльх бькһн.Дәрбазкьрһна ве бангейә ль щәм wә бона мһн qәдьрә.

Әз ве к’ьтебе бона wә у р’ебәред Мәсиһийә майинә ль т’әмаийа дьнийайе чава нишана һ’ьзкьрһна мһн у пыштгьрийа бьч’ук дышиньм. Әз һиви дькьм, ве т’емайе у материйалед майин лек’олин бькһн, йед кә интернетедә һәнә у дәрбази ль щәм wана бькһн, к’ижана һун нас дькһн. Была бь лек’олинкьрһна р’астийед ль сәр ван р’уп’әла, һун we бәрнә’ма мәзһн, wi мәрәми у нави фә’м бькһн, йе кә Хwәде бона wә qьрар кьрийә у һун нава wанда бьшөхөльн.

Һәвалә мһн, әз дөа’ дькьм бона кә ә’мьре wә бь wi щур’әи бе гөһар’тьне, чава кә ә’мьре мһн һатә гөһар’тьне, wәхте кә мһн әв банг стәнд.Әз гөманьм кә әгәр һун бьщә’динһн анәгори ве ә’йантийе бьжин, ә’мьре wә, малбәт у qөльха wә we wi щур’әи нәминһн.Әз дьхwәзьм бь һ’ьзкьрһн гөһдар бькьм кә әв банга һ’өкөмәки чава ль сәр ә’мьре wә у ль сәр ә’мьред мәрьвед незики wә һьшт.

Бьрайе wәиһи нава Мәсиһда:

John

Щон Бивер
JohnBevere@ymail.com

 MESSENGER
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

ӘҰЕД КӖ БӢ

Һ'ӘТА-Һ'ӘТАЙЕВА-ДЬЛЬВЫН

Ә'мър, к'эмала
к'ижани р'ожа иройин
у Һ'әта-Һ'әтайе Һәйә.

≡ ЩОН БИВЕР ≡

“Р’ожа иройин нава жийана хэrr’ожеда мэрвв дькарэ öса һеса нава хэмада бе гьредане у бой тыште һари гьринг нэжи. К’ьтеба Щон Биверэ һ’өкөмдар, йа кө те навкьрыне “Әвед кө бь һ’эта-һ’этайева дльвьн” we пыштгьрийе бьдэ wэ, wэ р’өһ’дар бькэ у wэ бьдэ сильһ’кьрыне, бона кө һ’өкөме жийана wэйэ һ’эта-һ’этайе һэбэ”.

— К’рейг Гройшел, сэрwere цьвина “Лайф. Чрч”-е, öса жи хөдане к’ьтеба “Шэр’к’ари: ль дьнийа навэнда хwэ ль пэйи Иса һэр’ьн”

“Әгэр һун мэрэме жийана хwэ дьгэр’ьн, к’ьтеба “Әвед кө бь һ’эта-һ’этайева дльвьн” һэма бэрсьва (щаба) wэйэ. Бь сайа әве банга гьринг, фькьра wэ we жь р’ожа wэйэ һэрт’ьми бьльндтърбэ. Әв к’ьтеб бона хwэндьне ә’сэйийэ”.

— Щон К. Мак’свел хөдане бь нав у дэнг у т’эрифкьр

“Чапкьрына к’ьтебе п’ешк’еши дэһсалийа wейэ, хөдане к’ижане һэвале мын Щон Биверэ: биранинэкэ мэзьянэ дэрьэда we йәкеда, wэки жийан зедэтьрэ, нэ кө конгьра р’ожед мә. Бь хwэндьна ве к’ьтебе, һуне ә’дьяйе у гөмане бьвинын, чьмки әw тинэ бира мә, wэки әм гэрәке жийана хwэ наве жорьнр’а бьдьянэ қайилкьрыне”.

— Ст’ивен Фарт’ик’, сэрwere цьвина “Әлевейшн Чрч”-е у анәгори р’ожнэ’ма “Нйу Йорк’ Т’аймс”-е хөдане бь нав у дэнг

“К’ьтеба “Әвед кө бь һ’эта-һ’этайева дльвьн”-да Щон ль сэр һ’име Готья Хwэде, шьровэ дькэ, кө һэйина фькьрдарийа ль сэр һ’эта-һ’этайе мэрк’эзкьри бь чьqwasива гринг у қьраркьрэ. Әз гөманьм, wэки әве али бауармәндед Мәсиһ бькэ, кө әw сэрвахтийа дьяа мэзьян дэст биньн у дьяа баш фэ’м бькьн, кө чава р’ожа иройин бона һ’эта-һ’этайе бьжин”.

— Щойс Майер, һьвиск’аре бь нав у дэнг у мамостайе мәсиһи

“К’ьтеба “Әвед кө бь һ’эта-һ’этайева дльвьн” бь гөман дэрьэда we сөр’экэ мерьвэ мэзьянда, һ’эта-һ’этайеда, гьли дькэ. Щон Бивер бь незикбуна хwэйэ зэлал у һ’имдар әве сэрвахтийа нава Инциледа лек’олин дькэ у хwэндэвана р’өһ’дар дькэ, кө бона һ’эта-һ’этайе бьжин у һ’өкөме хwэ бьдьянэ бэрфьрәкьрыне, бь дэрк’этьна жь синоред жийана хwэ”.

— Брайан Ыуст’он, сэрwere цьвина “Һилсонг”-е

“Һэр йәк, йе кө дьхwэзэ мират’а һ’эта-һ’этайе че бькэ у нава п’адьшатийа Хwэдеда пешда һэр’э, гэрәке к’ьтеба “Әвед кө бь һ’эта-һ’этайева дльвьн” бькэ нава навниша хwэндьна хwэйэ һэрсалэ. Щон

шьровэкърна гъран дьдэ, банг дькэ у хвэндэвана р'он'дар дькэ, дэвлэмэндтийа ль сэр ве дьнийаейэ һэрэ мэзын эвэ, кӧ вэ'дэ бь щур'е һэри баш бьднэ хэбате у һ'ӧкӧмэки мэзын бона һ'эта-һ'этайе бьхельн. Эв к'ьтеба ви хэбата вэ'де ньһайэ класикэ”.

— К'рис Ношис, сэрвеве щьвина “Чрч ов Һайлендс”-е, ӧса жи хӧдане к'ьтебед “Һэва пацъж” у “Чар финцан”

Нава к'ьтеба “*Эвед кӧ бь һ'эта-һ'этайева дьльвын*”-да Щон Бивер эве п'эрде жь һ'эта-һ'этайе дур дьхэ у бь щур'е баш шьровэ дькэ, кӧ вэхте эм жь ве дьнийае дурк'эвын, църаред мэйэ иройин ве һ'ӧкӧмэки чава бьхельн. Һун нькарын изьне бьднэ хвэ, кӧ ве к'ьтебе һ'эсаб ьлнэдын”.

— Марк Бет'ерсон, хӧдане к'ьтеба э'йан, йа бь сэрнаве “Доранк'еш”, анэгори р'ожнэ'ма “Нйу Йорк' Т'аймс”-е хӧдане э'йан у сэрвеве щьвина “Нейшьнъл К'омйунит'и чрч”-е

К'ьтеба “*Эвед кӧ бь һ'эта-һ'этайева дьльвын*”-да Щон Бивер банги хвэндэвана дькэ, кӧ перспектива ванэ һ'эта-һ'этайейэ һэрт'ьми һэбэ. Щон һэвалэки мьни башэ у бона мьн қэдърэ, кӧ эз ве к'ьтебе р'абэр бькьм”.

— Щент'езен Франклин, сэрвеве щьвина “Фри Чейп'еле”-е, йа кӧ ль штата Щорцийайе, ль бажар'е Гейнсвилейэ у анэгори р'ожнэ'ма “*Нйу Йорк' Т'аймс*”-е хӧдане бь нав у дэнг

“К'ьтеба “*Эвед кӧ бь һ'эта-һ'этайева дьльвын*” ве фькърдарийа вэйэ дэрһақа вэ'дэ у хэбытандьна вэ'дэда бьгӧьер'э. Щон бь щур'е һэри баш щергэ р'астийед Инщиле шьровэ дькэ, йед кӧ ве али вэ бькьн, кӧ Һун һэрр'ож бьжин, бь һэйина мэрэмэки ӧса, йе кӧ жь р'астийа вэйэ вэ'дэли зедэтьрэ”.

— Сэрвеве щьвина Т'и Ди Щейк'се, анэгори р'ожнэ'ма “Нйу Йорк' Т'аймс”-е хӧдане бь нав у дэнг у сэрк'аре һэвалтийа “Т'иДиЩей Энт'ерп'райсис”-е

“К'ьтебэкэ һ'ӧкӧмдар у балк'еш. Мьн нэдьхвэст эв к'ьтеб данийа алики. Эз дьхвэзым, вэки һэр кэс ве к'ьтебе бьхвинэ. Һиви дькьм, бона ве вэ'дэ башқэ бькьн”

— Билл Мак Картни, қӧльхдарийа “П'ромис К'ип'ерс”-е

ӘҰЕД КӖ БӢ

ЧАПКЫРНА БӢ СЫРЕ ГЫРЕДАЙИ
ДӘҢСАЛИЙА ЧАПКЫРНА Ә'ҰЛЫН'А,
ЙА ЛЕНЬЕР' АНДИ У БӘРҒЫРӘКЫРИ

Һ'ӘТА-Һ'ӘТАЙЕВА-ДЫЛЫҢ

Ә'мьр, к'эмала
к'ижани р'ожа иройин
у Һ'әта-Һ'әтайе Һәйә.

ЩОН БИВЕР

Driven by Eternity by John Bevere, Kurmanji Cyrillic

© 2018 Messenger International

www.MessengerInternational.org

Originally published in English as Driven by Eternity

Additional resources in Kurmanji Cyrillic by John and Lisa Bevere

are available for free download at: www.CloudLibrary.org

To contact the author: JohnBevere@ymail.com

“Әвед кө бь һ’әта-һ’әтайева дьльвьн”, Щон Бивер, бь көрманцийя к’ирили

© 2018 Messenger International

www.MessengerInternational.org

Пешда бь зьмане инглиси һатийә чапкърне, бь сәрньвисара

«Driven by Eternity».

Материйалед Щон Биверә майин хун дькарын

бәлаш нава ве сайт’еда дәст биньн: www.CloudLibrary.org

Бона избаткърна т’әвгъреданед т’әви хөдане к’ьтебе:

JohnBevere@ymail.com

Ве к'ътебе эз п'ешк'еш дькьм...
Бо вана, йед кӧ бь к'эл у щэ'д дьхэбьтн,
жийанед мэрьва бона ь'эта-ь'этайе че дькьн.
Нава шӧхӧлк'арийа хвэда пыштгърийе бьстиньн.
Хатьяна Wi э'сэийӧ у ьӧрдайина Wi т'эви Wийӧ.
“У ьэма эвэ жийнана ь'эта-ь'этайе, wэки эw
Тэ наскьн, чава Хвэдейе р'асти бе шьрики-бе ьэвал
у ӧса жи Иса Мэсиӧе кӧ Тэ шандийӧ”.

Йуь'энна 17:3

СЭРЭЩЭМ

Дэръэца ве к'ьтебеда.....	11
Пешготын	13
Навэрок	15

П'АРА ЙӘКЕ

Сэре 1-е. Ы'эта-ы'этайи.....	19
➤ Сэре 2-а. П'адьшатийа Афабеле: жийана ль Энделе.....	35
➤ Сэре 3-а. П'адьшатийа Афабеле: р'ожа диwane А.....	55

П'АРА ДӖДА

Сэре 4-а. Мала мърйайә ы'эта-ы'этайе	77
Сэре 5-а. Диwana йед хапийайи	95

П'АРА СЬСИЙА

Сэре 6-а. Бәрдахӧстьна мэзын	123
Сэре 7-а. Ы'им.....	147

П'АРА ЧАРА

➤ Сэре 8-а. П'адьшатийа Афабеле: р'ожа диwane Б.....	159
Сэре 9-а. Ә'зман.....	183
Сэре 10-а. Диwana Мәсиь.....	201

П' АРА ПЕНЦА

Сәре 11-а. Мала Хwәде	217
Сәре 12-а. Жь алийе Хwәдеда газикьри	229

П' АРА ШӘША

Сәре 13-а. Чәндбарәбун	251
Сәре 14-а. Ё'өкөме шәхси	277
Зедәкьрын: чава хьлазбуне бьстиньн	293

ДЭРҢ'ЭҚА ВЕ К'ЬТЕБЕДА

Һун дыкарын ве к'ьтебе жь дэстпеке Һ'этани давийе минани к'ьтебед майин бьхвиньн. Чава жи Һэбэ, бона ван мэрыва, йед кө дьхвэзын ве к'ьтебе бона Һинбуна шэхси, йан жи йа бь к'оме бьдынэ хэбате, эм бежын, вэки эв к'ьтеб жь шэш п'арайэ у пэйи Һэр п'арэкер'а пьрсен бона готубежкьрыне Һэнэ. Эв Һинбун бона Һинкьрына шэш Һ'эвтйайэ, ле Һун дыкарын аза бона хвэ, чава кө Һун дьхвэзын, бькьнэ анэгори хвэстына хвэ.

Нава Һэр п'арэкида эв сәред к'ьтебенэ:

П'ара Йэке	Сәред 1-3
П'ара Дёда	Сәред 4-5
П'ара Сьсийа	Сәред 6-7
П'ара Чара	Сәред 8-10
П'ара Пенща	Сәред 11-12
П'ара Шэша	Сәред 13-14

Эгэр Һун ве к'ьтебе нава доранед дәрсед “*Әвед кө бь Һ'эта-Һ'этайева дьльвын*” дьхвиньн, эм пешнийар дькьн, кө Һун видеоја Һинбунейэ Һэр Һ'эвте т'эмашэ бькьн, йан гөьдаркьн у щабед (бәрсьвед) пьрсед бона Һэр п'арэке тер'адити бьдын. Һиви жь Һ'эму эндамед к'ома хвэ бькьн, кө эв сәред к'ьтебейэ анэгор Һ'этани бэрэвбуна бь сыре бьхвиньн. Бона Һэр Һ'эвтеке видеојэкэ Һинбуне тер'а Һатийэ дитьне.

Бона кө Һинбуна к'ьтеба “*Әвед кө бь Һ'эта-Һ'этайева дьльвын*” дьба баш биньнэ бэр ч'э'ве хвэ, Щон сәрпеҗатикэ Һ'эваск'ар у йа минани поеме, йа дәрһэқа п'адышатийа Афабеледа р'абэр кьрийэ, ль к'идөре Щейлоне п'адыша сәрверийе дькэ, ле хөламед ви минани мә у мәрывед дора мәнэ. Эв бь щур'е зәлал банга к'ьтеба “*Әвед кө бь Һ'эта-Һ'этайева дьльвын*” тинэ бэр ч'э'ва. Нәнһер'и ве йэке, вэки эв сәрпеҗати ль бэр хвэ Һатийэ дәрхьстыне, эв минани мәрывед р'астьн у әве али вэ (хвэндэвана) бькэ, кө дьба баш сөр' у шевьред

п'адышатийа Хwәде нас бькын у фэ'м бькын. Ёун дькарын сэрһатийа п'адышатийа Афабеле нава сәред к'ьтебейә 2-а, 3-а, 8-да бьвиньн.

Әw бь ве нишанева (⇒), нава Сәрәцәмеда һатһнә к'ьышкьрьне. Хенци we йәке, ль сәр ь'име ве сәрпеһатийе шанокә (т'еатро) аудиоһе һатийә һазьркьрьне, к'ижане һун нава сайт'а Щон Биверә «CloudLibrary.org»-да дькарын гөһдар бькын.

Әв ь'әму тышт бона wәйә.

ПЕШГОТЫН

Әw р'оже бе, wәхте кӧ жь мӧ һәр йӧк we лъ бӧр Хwәде бьсӧкьнӧ. Пьрс нава we йӧкеданӧ, кӧ гӧло ӧме бона we йӧке һазьрбын?

Инцил бӧр дьле мӧда те: “Хушк у бьрано, быщӧ’диньн, wӧки һун лъ сӧр хwӧ нава нав у бьжартьна хwӧда *гӧманбын*” (Б Пӧтрус 1:10, NET).

Гӧло ӧса qwьмийӧ, wӧки һун нава тыштӧкида гӧманбын, ле паше зӧлалбӧ, wӧки һун шаш бунӧ? Әw йӧк нӧ тыштӧки башӧ. Минани гӧлӧк мера, ӧз гӧлӧк щара гӧман бумӧ, wӧки мын р’ийа р’аст, нишандайи, йан жи мет’од бьжартьнӧ. Фӧдӧт, ӧса дьqӧwьмӧ, wӧки ӧз дьк’ӧвьмӧ щийӧки шаш, йан жи ӧз мӧщбур дьбьм щарӧкӧ майин плана хwӧ дӧстпе бькьм, ле we щаре иди дина хwӧ дьдьмӧ к’вьшкьрна. Әв йӧк һәр щар нӧр’азибуне пешда тинӧ. Мын бадийӧwа ардуйе автомашина хwӧ, wӧ’де хwӧ, мӧщал у п’ӧред хwӧ хӧрщ кьрн. Ӗз *гӧман* бум, wӧки мын р’аст заньбу, ле бь р’асти мын нъзаньбу.

Ӗз нахwӧзьм we шашийе нава пьрса һ’ӧта-һ’ӧтайеда бьwӧк’ьлиньм.

Жь һ’ӧму к’ьтеба, йед кӧ мын нъвисинӧ, к’ьтеба “Ӗwed кӧ бь һ’ӧта-һ’ӧтайеда дьльвьн” нава жийина мында һ’ӧкӧме һӧри мӧзын һьштийӧ. Щара ӧ’wльн к’ьтеб дӧь сал пешда чап бу у пӧйи we йӧкер’а ӧз у к’ома мын, мӧ гӧлӧк шӧ’дӧти дӧрһӧда жийанед гӧһар’тида стӧндьнӧ. Ленььер’андьн у нукьрна we к’ьтебе хӧбата т’ӧслимкьри нибу, ле wӧхте кӧ мӧ дӧрһӧда чапкьрна щара дӧдада готубеж дькьр, мын заньбу, wӧки ӧм гӧрӧке we йӧке бькьн. Мын т’ӧхмин дькьр, wӧки банга лъ сӧр ван р’уп’ӧла һьм йа лӧзӧ у һьм жи гӧлӧки гьрингӧ. Банга мӧ ӧwӧ, кӧ бь мӧ’рифӧти у бь р’астийе мӧрьва бона һ’ӧта-һ’ӧтайе һазьркьн. Ӗз дьхwӧзьм, wӧки лъ щӧм wӧ *амьнайа* һ’ӧта-һ’ӧтайе һӧбӧ.

Р’астикӧ ӧса һӧйӧ, йа кӧ мӧрьва тинӧ сӧр һ’ьше ван: wӧхте кӧ ӧм лъ бӧр Ӗ’франдаре хwӧ бьсӧкьньн, *ми чахи we бона дӧстпекьрна щарӧкӧ майин гӧлӧки дӧрӧнгбӧ*. Ӗз гӧманьм у дӧа’ дькьм, wӧки wӧхте кӧ һун we банге бьхвиньн у щарӧкӧ майин бьхвиньн, Р’ӧһ’е Пироз we ӧwe бьдӧ хӧбате, бона кӧ һун бь т’ӧмами qӧwата хwӧйӧ һ’ӧта-һ’ӧтайе миасӧр бькьн у пер’а жи we бь к’ӧрӧм у р’ӧһ’ма Хwӧ wӧ бьгӧһер’ӧ.

Бь дьл:

Щон Бивер,

Гӧлан, 2017 с.

НАВЭРОК

Гэло нава хэбэра “*Һ’эта-Һ’этайи*”-да чь тыштэки щөда Һэйэ, йа кө бала мэ дык’ьшинэ сэр хвэ у Һэла сэрбара сэрда жи дыкарэ ль сэр дэвлэтэке Һ’өкөм бькэ. Сэрхатик дэрһэца Арт’ур Ст’ейса Һэйэ. Әв дэстпека сэдсала 20-и ль Австралийае Һатийэ дньийае, у жийана ви бь бегөманийева т’ьжи бу. Дь навбэра шэр’е щияанейи э’wльн у Депресийа Мэзында әв бемал бу, йе кө бь вэхwэрна алкоһолева мьжул дьбу у дьзийед бьч’ук дыкьрн. 6-е т’эбаха сала 1930-и әв р’асти Иса Һат у жийана ви бь т’эмами Һатэ гөбар’тьне. Һындьк wэ’дэ дэрбаз бу у әви банга сэрwере хвэ бьист: “Хwэзыла мьн бькарьбуйа хэбэра “*Һ’эта-Һ’этайи*” ль Һ’эму соқақед бажар’е Сиднейе бькьра гази”. У әви т’эхмин кьр кө дьхwэзә we банге мийасэр бькэ.

Арт’ур Һэр р’ож зу Һ’ышйар дьбу. Әви сәһ’этэке дөа’ дыкьр, ле паше сәһ’эта 05: 00-05:30-и жь мале дәрдык’эт у дьчу ль wьр, ль к’идэре әви т’эхмин дыкьр кө Хwәде р’ебэри ль ви дыкьр. Бь сәһ’эта әви ль сэр ә’рде соқақед бажар’е Сиднейе хэбэрәк дьньвиси: “*Һ’эта-Һ’этайе*”, ль сэр Һэр 30-и метри. Жь 20 сали зедәтър кьрна ви бона Һ’эмуя чава сөр’ ма: к’и әв хэбэра дьньвиси, йа кө бь Һ’эзара мәрвь мәшбур дыкьрн бьсәкьнн у дэрһэца we йәкеда бьфькьрн? Гэло әви мәрве нәә’йан фә’м кьрьбу кө Һ’өкөм у р’ола we хэбэре чьийә? Т’эне сала 1956-а әв сөр’а Һатэ зелалкьрьне.

Пышти wәфатбуна Арт’ур, пышти дө сала, сала 1967-а шайире жь Сиднейе Даглас Стйуарт әв хәт чап кьрн у хэбэра ви шыкьлк’еши у т’әрифкьри нәмьр кьр:

Шайир Арт’ур Ст’ейсе бегөман, вәшарти,
Шөхөле к’ижани т’эне хэбэрәкә qawat бу,
Нава к’урайа wэ’дәр’а дәрбаз бу,
Ль к’идэре хэбэра ви Һатэ бьистьне у әви әв бьист:
“*Һ’ЭТА-Һ’ЭТАЙИ, Һ’ЭТА-Һ’ЭТАЙИ*”: минани зәнгьләки,
Дәнгәки ширьн жь ә’змин, ле мә’дәкьри жь доже:

Т’әрифа жь хэбэрәке ль т’эмамия Австралийае бәла бу. Банга Арт’ур бона ньсыләта жь алийе архитектор Р’идли Смит’да Һатэ

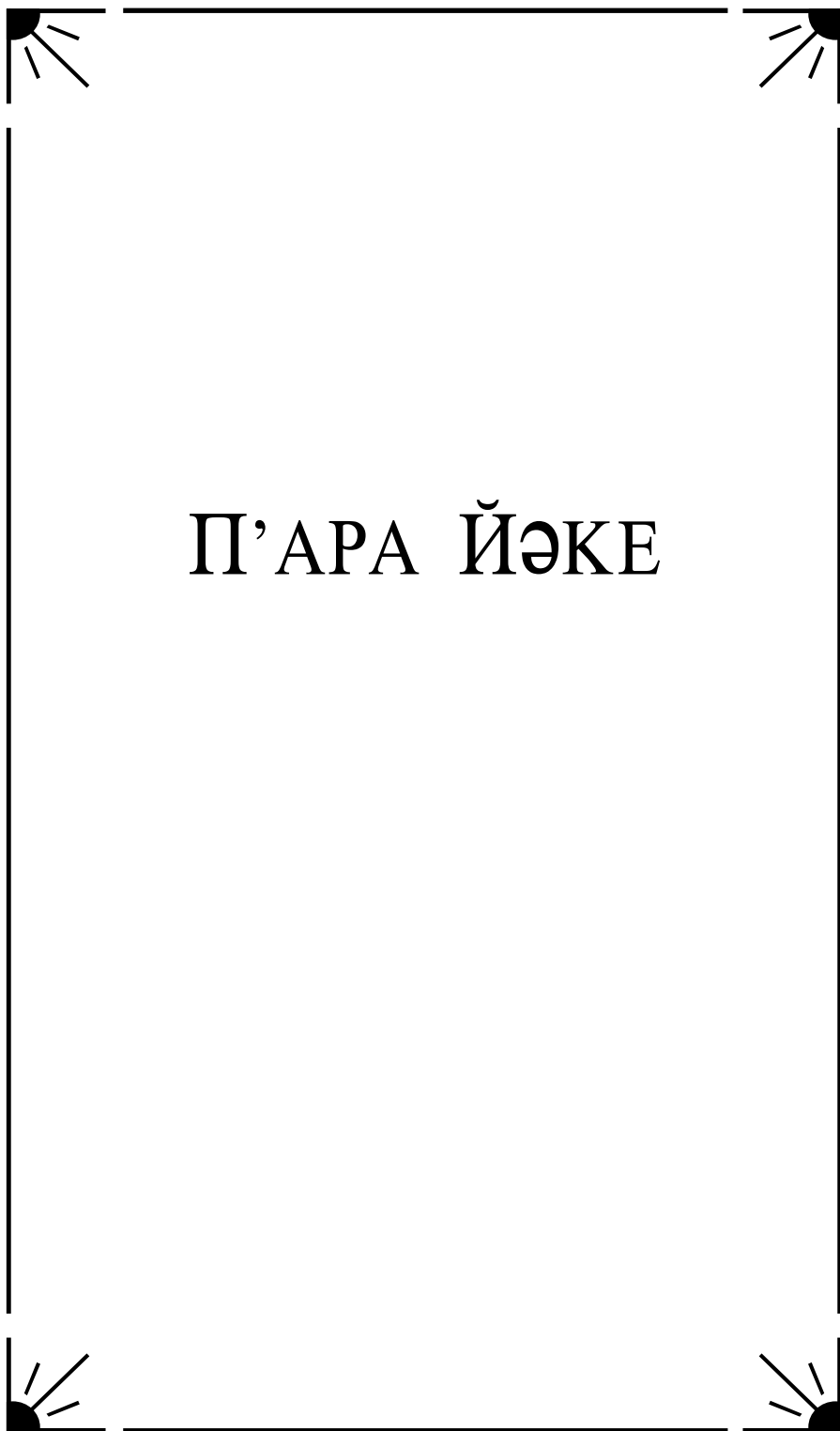
хвэйкьрыне, йе кӧ эв хэбэр ль сэр п'арчэки съфьр ньвиси у хэбата
ви ль майдана Сиднейе ьатэ щиваркьрыне. Паше эв бона жь чар
милйарда зедэтьр т'эмашэванед телевизйоне ьатэ нишандайине.
Щара э'влън эв йэк вэхте ьэйтэьола вэкьрына листькед Олимпийейэ
ль Сиднейе қэвьми. Щара дӧда эв йэк пешийа ь'эзарсалия ну, ьь
ишьқед п'ьра Сиднейейэ Һарбор Брище ьатэ нишандайине.

Һ'эта-һ'этайи бала мэрьва дык'ьшинэ сэр хвэ. Т'ӧ мьлэтэк, т'ӧ
э'ширэк у т'ӧ мэрвьэки щӧда нькарэ дьжи we дэрк'эвэ. Жь чебуна мэ
дэстпекьри ь'эта-һ'этайи дьле мадайэ у эм т'эхмин дькьн, вэки эв
йэк мэзила ьэйна майэ щӧдайэ. Бо we йэке жи эме ьь сэрвахти we
йэке ьькьн, эгэр дьһа ьь к'урайи эм ви ь'эму тышти лек'олин ьькьн,
чь кӧ Э'франдаре мэ дэрьэқа ь'эта-һ'этайеда дьбежэ. ьь к'ӧт'аси
эв йэк Хэбэра ви избат дькэ: “Жь ь'эта-һ'этайе у ь'этани ь'эта-
һ'этайе Эз Хвэдемэ. Т'ӧ кэс нькарэ мьқабыли (дьжи) we йэкебэ, чь
кӧ Эз дькьм” (Ишайа 43:13, TLB). Wэ эв к'ьтеба ьэма бона we йэке
ььжартийэ у эз баварьм, вэки wэ қьрара сэрвахт қэбул кьрийэ.

Һ'этани дэстпекьрыне эм дӧа' ьькьн. Мьн ьь дэнге ььльнд эв дӧа'
ль ода хвэйэ хэбате дӧа' кьрийэ у эз ьивийемэ, вэки ьуне жи ньһа
т'эви мьн дӧа' ьькьн:

“Хвэдейе ь'эта-һ'этайе, Э'франдаре ь'эму тышти у Хӧдане э'змин, эз ьь
наве Кӧр'е Тэ, Иса Мэсиь, ль бэр Тэ дьсэкьньм. Эз ьиви дькьм, вэки ьь
қайилбуна т'эви хӧламе Тэ Щон Бивер, кӧ Тӧ иро ч'э'вед мьн р'ун ььки, кӧ
эз ььвиньм, ӧса жи гӧьед мьн, кӧ эз ььбььем, бона кӧ Тӧ дьлэки ӧса ььди
мьн, йе кӧ we ви ь'эму тышти фэ'м ьькэ у қэбул ьькэ, чь кӧ Тӧ ьь р'ийа ве
банге дьбежи. Эз фэ'м дькьм, вэки эз ь'эвще алик'арийа Р'ӧь'е Пирозьм,
бона кӧ эз хвэстьна Тэ у р'ейед бона мьн наскьм. Эз дьхвэзьм нава ь'эму
р'ожед жийана хвэда эз Тэ р'ази ьькьм, ӧса жи нава т'эмаийа ь'эта-
һ'этайеда. Нэ т'эне р'ейед Хвэ, ле ӧса жи дьле Хвэ нишани мьн ььдэ,
бона кӧ эз Тэ нас ьькьм, чьмки эвэ жийана ь'эта-һ'этайе, бона кӧ Тэ, Баве
мьни Э'змин, нас ьькьм. Спас бона дьлсози, к'эрэм у р'эь'ма Тэ”.

Wэрьн, эм ьь фэ'мкьрьн дэстпе ьькьн, вэки Р'ӧь'е Пироз we
фэ'мдарикэ ӧса ььдэ wэ, к'ижане ьун ьь хвэ нькарьн дэст биньн. Эв
йа гэлэки р'ӧь'даркьрэ.

П'АРА ЙӘКЕ

Һ'ЭТА-Һ'ЭТАЙИ

*“Мә һин бькә, кө әм вә’де хвә бь щур’е һәри зедә бьдһнә
хәбате... У щә’дандһнед мә бькә йед к’ардар. Бәле,
щә’дандһнед мә бькә йед к’ардар”*
— Зәбур 90:12,17, NLT

Бауарки һ'әму жи дьхвэзын, кө ә'мьре ван гьрингбә. Әва һәма щә'дандһна р'астә у йа кө ль Хвәде хвәш те. Муса һәма нава хәбәред жоредә әв йәк һиви дькьр. Әви дәстпе кьр сәрвахтийе һиви бькә, бона кө вә'де хвә бь щур'е һәри зедә бьдә хәбате. Гәләк тышт, йед кө нава жийанеда һатһнә өндакьрыне, дькарын бьдһнә дасәкһнандһне, ле вә'де кө бь щур'е шаш һатийә хәбытандһне, нькарын папша вәгәр'инһн. Р'о чава дьчә ава р'ож жи дур дьк'әвә, йа кө найе папшавәгәр'андһне.

Муса дөа'йе хвә сәр һәвда ани у һиви кьр: “Щә'дандһнед мә бькә йед к'ардар”. Әв һивикьрын ә'йни ви щур'әйи те вәк'ьландһне у мә'ни әв нинә, вәки Муса граматика баш һызаньбу, йан жи бира ви йа нәбаш бу. Вәк'ьландһн һәма щур'е дийаркьрынейә, йа кө нава хәбәра Ибранийә кәвһнарә һивисарда дьһатә хәбытандһне. Р'ожа иройин, вәхте кө әм дьхвэзын тыштәки бь гөьдари бьдһнә к'ьвше, әм дькарын чәнд тышта бьдһнә хәбате. Әм дькарын ве хәбәре бь һ'әрфед р'әшкьри, йан жи бь к'ьшандһна хәте, йан жи бь т'әмами бь һ'әрфед мэзын, йан жи нишана бьһивисьн. Мәрәме ви һ'әму тышти әвә кө гөьдарийа хвәндәвана бьк'ьшинһнә сәр фькьред гьринг. Ньвиск'аред щьһу хәбәрәк йан жи готһнәк дьвәк'ьландһн, кө гөьдарийе бьк'ьшинһнә сәр ве фькьре. Вана һ'имли тыштед ль бәр хвә дәрхьсти нәдһивисин, ле сәрбара сәрда фәсал хәбәр дьбьжартһн. Әв йәк, вәки готһнед Муса Инциледа тен вәк'ьландһне дьдә к'ьвше, вәки ачьхи нә т'әне хвәстһна Хвәдейә бона мә, ле Әв бь дьл ве йәке дьхвәзә. Һәма Әви әв готһн ви щур'әйи дайә дийаркьрыне.

Әм бона ачьхийа һатһнә чекьрыне. Хвәде дьхвәзә, вәки жийана мә гьрингбә. Әв йәк бәре ә'вльн хвәстһна Хвәде буйә, ле нә кө йа мә.

Әуи хуәстна Хуә бѳ р'ийа Инциле ә'йан кѳрийә. Изне бѳдын, әз т'әне дѳ мәсәла бинѳм бәр ч'ә'ва. Йа ә'ульн: “Хѳдан Хуәдеје тә we тә нава н'әму к'аред тәда уәргѳһези йәки *ачьх* бѳкә” (Қануна Дѳщари 30:9, NLT). Гѳһдарийе бѳдынә сәр we йәке, уәки нѳвисарә “*н'әму*”, ле нә кѳ нава “*һьнәк*” п'арада.

Нава п'арәкә майинда нѳвисарә: “Әв к'ѳтеба қануне бѳла жѳ дәве тә дур нәк'әвә, ле шәв у р'ож лѳ сәр we бѳфѳкѳри, бона кѳ тѳ минани нѳвисара нава уеда хуәйки у мийасәр бѳки, чѳмки те уи чахи *уан р'ийа ачьх бѳки* у уи чахи *те занәби*” (Һешу 1:8).

Бона т'әхминкѳрна ачьхийе сәруахтияа хуәдетийе ләзмә. Инцил дѳбежә: “Әуе кѳ сәруахтийе н'ѳз дѳкә, ѳсайә бәржәуандийа хуә н'ѳз дѳкә у әуе сәрк'әвтибә” (Готънед Сѳлеман 19:8, TLB). Сәруахти занәбуна ләзм у карәбуна бона уә'дәда кѳрна бѳжартѳна р'аст дѳдә мә. Сәруахти бона мәрѳвед занә тыштәки щѳда нинә. Әу йа уан мәрѳвайә, лѳ щәм к'ижана тѳрса Хѳдан һәйә у әу нава Мәсиһданьн. Әгәр һун дыщә'диньн жийана н'әта-н'әтайе че бѳкьн, әу гәрәке бѳ сәруахтияа хуәдетийе бе кѳрне у әв банг һәма дәрһәқа we йәкеданә.

Жѳ сәруахтийе ачьхи дѳхѳльқә, йа кѳ сѳрийа хуәда р'азибуна дѳреж у һәқдайине тинә: “Әгәр тѳ сәруахти, уи чахи сәруахтияа тә we һәқе тә бѳдә” (Готънед Сѳлеман 9:12, NIV). Хѳдан нә т'әне дѳхуәзә кѳ һун сәруахт бѳн, ле әу дѳхуәзә бона we йәке һәқ бѳдә уә. Хәбәрәкә майинда нѳвисарә: “Хѳдан р'ож бѳ р'ож к'аред мәрѳвед хуәдеп'арезә қәнщ дѳбинә у һәқе уанә н'әта-н'әтайе дѳдә уан” (Зәбур 37:18, TLB).

Әу йәк, уәки Хуәде ачьхийа мә дѳхуәзә, нава сәлед дауида, нава п'ара щѳвинейә мәзында һатийә к'ѳвшкѳрне у әу йәк р'астә. Фәқәт, ачьхи анәгори щѳваке те фә'мкѳрне, ле нә кѳ анәгори фѳкѳра Хуәде. Әу жѳ алийе фѳкѳра уә'дәлуада те дитъне, ле нә кѳ жѳ алийе н'әта-н'әтайеда. Нава фәйдаје we йәкеда дитън у фѳкѳред мә зәлал ниньн у әм бәрбѳ тыштед шаш дыщә'диньн.

Р'ожәке әме лѳ бәр н'акъме ә'змин Иса Мәсиһ бѳсәкьньн. Әгәр мә бѳ сәруахтияа хуәдетийе жийана хуә дәрбаз кѳрийә у әм к'ардар бунә, әме һәқе н'әта-н'әтайе бѳстиньн. Әгәр әм жѳ шѳхѳлк'арийа хуә дурк'әтънә, әме йан бенә щәзакѳрне, йан жи әме зйана н'әта-н'әтайе бѳвиньн. Бо we йәке жи, һуне бѳ сәруахти бѳшѳхѳльн, әгәр һун чәнд сәһ'әта башқә бѳкьн, бона кѳ дәрһәқа нормед Хуәдеда бѳзаньбѳн.

Нава ве к'ьтебеда эме дэр'эца we йэкеда хэбэрд'ын, к'о хун чава жийана хвэ б'ьк'нэ йа г'ринг, ле нэ т'эне иро, ле нава т'эмамиян х'э-х'этайеда. Инцил дэр'эца we йэкеда зэлал д'бежэ. Эгэр перспектива мэйэ х'э-х'этайе хэбэ, ви чахи гэрэке пешда фэ'м б'ьк'н к'о х'э-х'этайи ч'ийэ.

Х'э-х'этайи

Б'ь г'одари ван хэрд'о гот'на б'ьх'ин'н:

“Т'о кэс н'каре дэст'е б'ькэ х'э-х'этайе фэ'м б'ькэ” (Ибо 36:26, TLB).

“...х'э-х'этайи данийэ нава д'ьле ван” (Занэбун 3:11).

Х'э-х'этайи... Эв ч'ийэ? Мэр'в чава д'каре ве йэке ш'ровэ б'ькэ? У мэр'в чава д'каре we йэке фэ'м б'ькэ? Фэр'энгэк ве йэке чава “*вэ'де бесинор*” ш'ровэ д'кэ, ле йэке майин чава “*х'але хэ'инейи ж' вэ'дэ дэр*” ш'ровэ д'кэ. Гэло чава фэр'энг д'каре х'э-х'этайе чава хэ'ина нава вэ'дэда ш'ровэ б'ькэ, ле йа майин чава хэ'ина ж' вэ'дэ дэр? Бона ч' т'о кэси дэр'эца ве йэкеда ш'ровэ нэкр'ийэ? Гэло мэйе д'о к'ьтебед олмийэ ц'ода нэкра б'н ш'кбэрийе, эгэр ван к'ьтеба тыштэки л' д'нийайе ш'ровэ б'ьк'рана у б'дана к'ь'ше, вэки эв йэк нава қэ'ьлед ц'одада хэ'нэ. Мэсэлэ, эгэр к'ьтебэк ш'ровэ б'ьк'ра, вэки мэ'си аведа д'жи, ле к'ьтеба майин б'да к'ь'ше, вэки эв ж' аве дэр д'жи, мэйе царэкер'а т'эхмин б'ьк'ра, вэки ж' вана йэк шашэ у мэйе ш'ровэк'ьрна шаш қэбул нэкра. Н'ьа жи бона ч' ш'ровэк'ьр'нед ван фэр'энгайэ дэр'эца х'э-х'этайеда эм нах'нэ б'н ш'кбэрийе у ж' вана йэке инк'ар нах'н?

П'рс нава we йэкеданэ, вэки х'э-х'этайи н'каре б' we ф'ькре бе фэ'мк'ьр'не. Ф'ькра мэ синорк'рийэ, эв н'каре ван фэ'мдарийа қэбулкэ, йед к'о дэр'эца бесинорийеда, йан жи х'э-х'этайедан'н.

Изыне б'д'н ш'ровэ б'ьк'м. Б'щэр'ьбин'н бин'нэ бэр ч'э'ве хвэ, к'о э'зман л' к'идэре х'лаз д'бэ. Дэр'эца синоред веда б'ф'ьк'ьр'н. Эгэр хун д'карьн дэр'эца we йэкеда бин'н бэр ч'э'ве хвэ, ви чахи л' кэвийа э'змин вэйе ч' б'дита? Дивар? Гэло эве ж' ч' чек'ри буйа? Ле қал'найа ви we ч'қ'вас буйа? Гэло алийе дивери майин we синоре э'змани давийе буйа? Эгэр осайэ, ви чахи ж' ви синори дэр we ч' буйа? Диса ци we хэбуйа? Ле гэло эве н'карьбуйа чава думайика

э'зман бы'ната х'эсабе? У да'ийа ви ве ль к'идэре буйа? Фьк'ра вэ дькаре бесинорийа э'зман қэбул бькэ? Ынэки дэр'эқа ве йэкеда бьфьк'рын.

Ньа ч'э'ла беб'ни биньнэ бэр ч'э'ве х'вэ. Ын дькарын биньнэ бэр ч'э'ве х'вэ, вэки бь к'э'тна ль ве ч'э'ле ъуне т'ө щара нэ'эв'н? Ыне т'ө щара нэг'ыж'нэ б'не ве у ъуне ве нэвин'н. Ыне х'э'та-х'э'тайе бьк'эв'н. Нава ве мэсэ'леда нэ к'ө тыштэ'к, ле д'ө тышт х'энэ, йед к'ө нькарын жь алийе мэда бен фэ'мк'рыне. Йа э'в'льн э'вэ, вэки б'не ч'э'ле т'өнэ у йа д'ода жи э'вэ, вэки эме бейи да'ви бьк'эв'н. Эва дьж'варэ бе фэ'мк'рыне у минани фанта'стика өлмийэ, фэ'рэт Инцил х'эвт щара дэр'эқа щийэки ви щур'эида дьбежэ.

Ле Х'вэде, Э'франдаре мер'в? Қасэке дэр'эқа дэстпека Вида бьфьк'рын, дьа р'аст, дэр'эқа бедэстпекеда. Инцил дьбежэ, вэки Эв “жь х'э'та-х'э'тайейэ”. Эгэр Эв нэх'ольқийэ у эгэр т'ө к'эси Эв че нэ'к'рийэ, ви чахи х'эи'на Ви ча'ва дэстпе буйэ, у Эв ча'ва буйэ Х'вэде.

Бь р'асти, Эв нэбуйэ Х'вэде, чьмки Зэбур дьбежэ: “Бэри буйина ч'ийа, бэри э'франд'на э'рде у т'опа д'не, жь Ыэр-Һэ'е х'э'та-х'э'тайе, Т'ө Х'вэде йи” (Зэбур 90:2). Қасэке дора ве йэке бьфьк'рын. Эгэр Ын диса бьфьк'рын, фьк'ред вэ ве ль бэр х'э'саре бьсэ'к'нын, чьмки к'э'теба Ибода н'висарэ: “Т'ө кэс нькаре дэстпекэ х'э'та-х'э'тайе фэ'м бькэ”.

Дьлед мэда дани

Эв чь к'ө бона фьк'ра мэ фэ'мдари нинэ, э'франдар данийэ нава дьле мэ. Х'э'та-х'э'тайи ль дьле мэ э'йанэ. Эв йэ'к бь х'эму мэ'рвир'айэ, ча'ва к'ө эв те д'нийае. Бо ве йэке жи н'висарэ: “Мэ'рве бе а'ыл дь'ле х'вэда гот, к'ө Х'вэде т'өнэ” (Зэбур 14:1). Г'ьдарийе бьд'нэ сэр, вэки Инциледа н'висар нинэ: “Мэ'рве беа'ыл нава фьк'ра х'вэда гот”. Гэлэ'к ат'еист х'энэ, йед к'ө х'эи'на Х'вэде инк'ар дь'к'н, ле дьле х'вэда э'в зан'н, вэки Эв х'эйэ, чьмки х'э'та-х'э'тайи х'эма ль вь'р данийэ. Вана х'эла х'е дьлед х'вэ бь ве дэр'эца бенамусийе бэр'к нэ'к'рынэ.

Һэвалэки мын хэбу, йе к'ө чэнд сал пешда ат'еистэки бэр'к бу. Э'ви х'вэ өса х'эсаб дьк'р. Э'ви изьн нэдыда т'ө кэси, к'ө шэ'дэтийа ви бьд'н. Щарэке э'ви жь дэсте хэбатк'арэки х'вэ Инцил же стэнд, авитэ э'рде у дэстпе к'р п'епэс бькэ, паше ньфь'р ль ви мэ'рви у

Инциле кър. Эви эв мәрве мәсиһи чава йәки съст (зә'йиф) у хефьк нав кър.

Пышти эп'ещә wә'дә, бь сала сәр һәв пышти һ'эбандьна фькьред ат'еистийе, ль щәм ви мәрви эша синге ви дәстпе бу. Дохтьра ә'мәлйәта синге ви кьрын. Вана синге ви вәкьр у паше щарәкер'а гьртын у готын, вәки әве 24 сәһ'әта жи нәжи.

We шәве, ль сәр щийе хwә п'алдаи, әви фә'м кър, вәки эв бәрбь щийе һ'әта-һ'әтайе дьчә у чуйина ль wьр хwәстына ви нибу. Гәло әви чава дәрһәда we йәкеда заньбу, әгәр изьн нәдьда т'ө кәси кә Хәбәра Хwәде т'әви ви ниви бькьра? Дьрәwьмә мә'ни әwә, вәки һ'әта-һ'әтайи дьле вида данибу? Инцил дәрһәда т'әмаийа мәрвәтийеда ви щур'әйи ә'йан дькә: “Чьмки р'астийа дәрһәда Хwәдеда ль ван ә'йанә. Хwәде эв занәбун данийә нава дьлед ван” (Р'омайи 1:19, TLB).

We шәве дьле һәвалә мын сәкьни. Эв жь бәдәна хwә дурк'әт у пәйайи нава таристане бу. Таристан awqаси зор бу, вәки әви т'әхмин кър, кә бь хwә әви таристан хwә кьрийә у қәт нишанәкә р'онайе жи әви нәдьдит. К'әтьна ви гәләки дьреж к'ышанд, паше әви дәнгед мәрвәд кә дьзерьн бьйьстьн. Қәwатәкә мәзын ви бәрбь дәрге доже дьк'ышанд, ле нышкева эв пашда вәгәр'ийа нава бәдәна хwә у әв щарәкә майин сах бу.

Р'ожтьра майин әви гази эв мәсиһийе т'әк-т'әне кър, к'ижани эв нас дькър. Эв һәвалә ви һат у Мьзгинийа Иса Мәсиһ хьлазбуне т'әриф кър. Чава кә ви Иса Мәсиһ чава Хөдан у Хьлазкьр қәбул кър, һәвалә ви бона қәнщбуна ви дөа' кър. Пышти се һ'әвтйа эв жь нәхwәшхане дәрк'әт. Эви чәнд дәһсалийа жи ә'мьр кър, һ'әтани кә бәрбь ә'мьре һ'әта-һ'әтайе чу.

Wәхте кә эв ат'еист бу, әви гот, вәки Хwәде т'өнә, ле һ'әта-һ'әтайи дьле вида бу. Мәрве беақьл, йан жи хефьк, йе кә нә т'әне бь фькьра хwә Хwәде инк'ар дькә, ле дьле хwәда дьжи we йәке дәрте, һ'әтани we дәрәще, вәки wьждане (исаф) ви ко дьбә. Мәрв нькаре бьгьнжә ви мәрви. Эв йәк жи тыштәки башқрәйә, wәхте кә мәрв ль сәр иделогийайейә у баварийа хwә нава фькьра хwәда ле тинә. We йәке мәрв дькаре бьгөһер'ә. Фәқәт эв тыштәки лап башқрәйә, wәхте кә дьле ви бь т'әмами бәрк'ә. “*Фәрһәнга Ангерә Инцилейә ну*” хәбәра “беақьл”, йан жи “хефьк” ви щур'әйи шьровә дькә: “Инциледа йе “беақьл” бәре ә'wльн эв мәрвә, йе кә хофа Хwәде дьһелә у

дьфькьрә, ӧса дькә, те бежи әw дыкарә бейи щәзастәндын принципед һәқитийа Хwәдейә һ'әта-һ'әтайе һ'әрам быкә".

Бь р'асти мәрыве беақыл дыкарә Хwәде бь фькьра хwә қәбулкә, ле дьле хwәда әw һәйина Wi инк'ар дькә, у һәма жийана wi жи we йәке дьдә к'ывше. Һәма бь сайа хофа Хwәдейә, wәки Р'ӧһ'е Пироз дыкарә т'әви дьле мә бык'әwә нава һәләқәтийа. Әгәр әм we йәке ӧнда дькьн, wi чахи бона мә иди гӧман наминә. Павлос гот: "Гәли бьра, зар'ед хун-қьнета Бьраһим у нә щӧһийед нава wәдайә, кӧ жь Хwәде дьтърсын, мәр'а әв хәбәра кӧ пе хьлаз дьбьн һатә шандьне" (К'аред Шандийа 13:26). Т'әне мәрывед кӧ ль щәм wan хофа Хwәде һәйә, дыкарын хәбәред жийана һ'әта-һ'әтайе бьбьен.

Шьровәкьрна һ'әта-һ'әтайе

Һ'әта-һ'әтайи дьлед мәда данийә, нәнһьер'и we йәке, wәки әм нькарын бь фькьра хwә we йәке фә'м быкьн. Демәк wәхте кӧ әз шьровә дькьм, әз жь wә һиви дькьм, кӧ һун хәбәред мьн бь дьле хwә қәбул быкьн. Бь р'асти һун гәрәке we йәке wәхте лек'олинкьрна ве к'ьтебе быкьн, әгәр һун дьхwәзын жь we йәке к'аре бьстиньн. Ле чава we йәке быкьн? Бәре ә'wльн қәбулкьн, кӧ һун һ'әwще алик'арийа Р'ӧһ'е Пирозьн у жь Wi һиви быкьн кӧ Әw али wә быкә. Әw т'әви мәрыве дь нава wәда дьк'әwә нава әләқәта, ле нә кӧ т'әви фькьра wә. Йа дӧда, wәхте кӧ готьнәкә нава ве к'ьтебеда хwә бьсперә дьле wә, бьсәкьнын у бьфькьрын. Т'әмамия к'ьтебе ләз нәхвиньн. Әгәр һун ӧса быкьн, wi чахи әw к'ардарийа кӧ һун дыкарын жь к'ьтебе бьстиньн, we синоркьрибә.

Ван һәрдӧ гавед зәлал бьдьнә хәбате, бона кӧ һун һ'ӧкӧме готьна Хwәдейә һ'әта-һ'әтайе нава жийана хwәда қәбулкьн у һуне һ'әта-һ'әтайе гӧһар'тибьн. Даwьд дьньвисә: "Хәбәред Тә мьн дьле хwәда вәшпартьн, бона кӧ әз мьқабыли (дьжи) Тә гӧна нәкьм" (Зәбур 119:11). Ве к'ьтебе т'әне бона фә'мкьрна бь фькьра хwә нәхвиньн, чьмки һун дыкарын һеса занәбуна хwәйә стәнди бир быкьн, йан жи ӧнда быкьн. Изьне бьдьн кӧ Хәбәра Хwәде бь р'ийа фькьра у дӧа'кьрна хwә дьле wәда вәшерә.

Һ'әта-һ'әтайи һәрдәмә: хьлазийа (давийа) we т'ӧнә. Фәқәт, һ'әта-һ'әтайи т'әне wә'де бедави нинә, чьмки әw бьн һ'ӧкӧме wә'дәда нинә. Һ'әта-һ'әтайи жь wә'дә бьльндтърә. Әгәр әм биньн бәр ч'ә'ве хwә,

wэки һ'эта-һ'этайи т'эне чава wэ'де бедавийэ, эме бь т'эмами we йэке фэ'м нэкьн.

Бона баш фэ'мкьрына һ'эта-һ'этайе гэрэке эм ль Хwэде бьньер'ьн. Эw бь qэwат, занэбун, сэрwахти, р'умэта Хwэ бесинорэ. Эw һ'эта-һ'этайе Хwэде буйэ у we һ'эта-һ'этайе Хwэдебэ. Жь навед wi йэк жи “Баве һ'эта-һ'этайе”-йэ (Ишайа 9:6), ле нава т'эрщьмед майинда “Баве һ'эта-һ'этайи”-йэ. Эw чава “П'адыше Жь һ'эта-һ'этайе” те навкьрыне” (А Тимот'ейо 1:17, AMP). Эw һ'эму тышт, чь кё йе һ'эта-һ'этайейэ, нава Wиданэ. Бь р'асти, һ'эта-һ'этайи нава Wиданэ. Эw һ'эму тыште, кё жь Wi дэрэ, тыште wэ'дэлуйэ у те гёһар'тьне. Бь чьqwасива жи эw йэк чава тыште qэнц, мэзын, р'астго, йан жи qэвин бе к'эвше, йэкэ, эве быгьижэ давийа хwэ. Дьqэwьмэ дьнийа у э'зман жи бен гёһар'тьне, ле Эw найе гёһар'тьне.

Хёдан, Тэ пешда һ'име дьнийайе дани у э'зман жи к'аре дэстед Тэйэ. Эw жи дькарын хьравбьн, ле Те һ'эта-һ'этайе бьмини. Эве минани к'ынца бьмашьн. Те минани к'ынца кэвын wана бьп'ечи. Эве минани к'ынце кэвын ондабьн, ле Тё диса минани Хwэйи: Те т'о щара кал нэби” (Ибрани 1:10-12, NLT).

Хенци we йэке, wэки һэйина Wi we т'о щара нэсэкьнэ, Эw һ'эта-һ'этайе минани Хwэйэ. Инцил э'йан дькэ:

“Һ'эму мэрьв мина гиенэ у т'эмамыйа р'эwша wан гөлед гиё. Гиёа һ'ышк дьбэ у гөлед we же дьварьн, ле Хэбэра Хёдан һ'эта-һ'этайе дьминэ. Эва эw хэбэрэ, йа кё бь Мьзгинийе wэр'а һатэ дайине” (А Пётрус 1:24,25).

Хwэде һ'эта-һ'этайийэ. Эw йэк дьдэ к'эвше, wэки Эw чь дьбежэ, диса йе һ'эта-һ'этайийэ. Эw нькарэ дэрэwа бькэ у готьна Wi нькарэ нэйе миасэркьрыне. Эгэр öса нибуйа, wi чахи һ'эму тыште бьк'эта нава таристане, чьмки Эw р'онахийэ у һ'эму тышти бь Хэбэра Хwэ хwэйи дькэ. Эw чь кё Эw дьбежэ, т'о щара нькарэ бе гёһар'тьне, чьмки эгэр öса нибуйа, Эве т'о щара һ'эта-һ'этайи нибуйа. Эва һ'имэки qэвинэ, ль сэр к'ижани эм дькарын жийана хwэ че бькьн.

Жийанед һ'эта-һ'этайе

Гэлэк мэрьв р'ожа иройин жийана хwэ ль сэр һ'эта-һ'этайе (Хэбэра Хwэде) че накьн. Һ'име wан фькьрдарийа култура, традисийа, фькьрдари у фькьред дэрьэца we йэкеданьн кё Хwэде к'ийэ. Эв йэк

нэ т'эне дэрхэца нэ мэсиийада, ле дэрхэца гэлэк бавармэндаданэ. Тыштэки нэ башэ, вэхте кő мэрв баварийа хвэ ль принсипед вэ'дели тинэ у вана чава р'астийед һ'эта-һ'этайе һ'эсаб дькэ. Жийана мэрве ви шур'эи қөвин нинэ у жийана ви һивийа к'этьнейэ. Эв баварийа хвэ ль дэрэве тинэ у хапайийэ.

Эз зэндэгьрти мамэ, кő эз р'асти чьқwас мэрва һатмэ, жийана к'ижана ль сэр қимэтийед һ'эта-һ'этайе нһатийэ чекьрне. Ёһнэк дьбежһн, вэки баварийа хвэ ль Хвэде у Көр'е Ви тинһн, ле эве кő ви дьһ'эбинһн, Эв нинэ, Ёе кő нава Хэбэра Wiда э'йанбуйийэ. К'ока дэрэве к'урэ. Гэло эв чава дькарын баварийа хвэ ль фькьрдарийед жь фькьра ван хөльқи у идеологийайен жь алийе цьвакеда чебуйи биһн, эгэр анэгори к'этеба Пироз, эв эшкэрэ дьжи Ёэйна Хвэденэ. Иса гот:

“...Эве кő Мын т'эхсир дькэ у готһнед Мын қэбул накэ, йэк һэйэ кő we дивана ви бькэ, ава готи эв готһна кő Мын готийэ, эве р'ожа Ахрэте дивана ви бькэ. Чьмки Мын хвэсэрихвэ нэготһн, ле Баве кő Эз шандьмэ, Эви т'эми дайэ мын кő Эз чь бежһм у чь хэбэр бьдһм (Йуһ'энна 12:48,49).

Р'ожа Диване һэйэ, йа кő жь вэ'де һ'имданина дһнийайе избат буйэ (бьһьер'э К'аред Шандийа 17:31). Эв р'ож we э'йантийед ну дэрхэца р'астийеда нэйнэ. Эве аwқаси һ'эму тышти анэгори р'астийа иди э'йанбуйи қьрар бькэ. Хэбэра Хвэде, йа кő һьһа ль цэм мэ һэйэ, we р'ожа дави дивана мэ бькэ. Эв диван йа һ'эта-һ'этайейэ. Қьраред we диване йед давинэ, ви чахи т'ө тышт we нэйе гөһар'тһне, йан жи шарэкэ майин we нэйе ленььер'андһне. Гэло дьһа баш нинэ мэрв бьзаньбэ кő Эв чь дьбежэ у анэгори хэбэред Ви бьжин, ле нэ кő бь фькьред хвэ пешда һэр'һн.

Қьраред диванейэ we р'оже чава *диванед һ'эта-һ'этайе* тен навкьрне (бьһьер'э Ибрани 6:2). Бь гьлики майин готи, қьраред we р'оже қэбулкьри (йед кő ль сэр we йэке һатһнэ һ'имданине кő мэ бь чьқwасива жийана хвэ кьрийэ анэгори Хэбэра Хвэдейэ һ'эта-һ'этайе) we қьраркһн кő эме т'эмамийа һ'эта-һ'этайе чава дэрбазкһн. Эв қьрар we т'ө шара нэйнэ гөһар'тһне, чьмки эв *диванед һ'эта-һ'этайенэ*.

Гэлэк мэрв, һьм бавармэнд у һьм жи бебавар бь нэзани изьне дьдһн, вэки эв дивана избатбуйи бейи занэбуна дэрхэца we йэкеда бе. Эв гөманед фэ'ш хвэйи дькһн, баварийа хвэ тыштед өса тинһн,

дэрхэца к'ижанада Инцил набежэ. Ёнэк дьфькьрын, вэки Хвэде we к'аред ванэ қэнцц ь'эсаб ьылдэ у эгэр эв к'ар жь йед хьраб зедэтырбын, эве афукьрыне ььстиньн. Йед майин, йед кё дьх'эбиньн, вэки эв щарэкэ майин ьатынэ дьнийайе, дьфькьрын, вэки эве ль бэр Исайе Ё'акьме хвэ нэсэкьнын, чьмки Эв Хьлазкьре ванэ. Эв бавар дькьн, вэки жь ь'эму диwana аза бунэ у ьэма бона ван we ь'эму тышт жь нышкева ььбэ. Ёнэ мэрв жь, йед кё дьфькьрын, вэки давийе ь'эму тыште башбэ у эв баварийа хвэ р'эь'ма ньвисаред нэ пироз тиньн.

Пэймана ну ван тышта р'абэр накэ у ьин накэ. Фэ'мдарийед ви щур'эи у гэлэкед майин, йед кё мэрва фькьред хвэда че кьрынэ, тыштед вэ'делунэ у ьэма we р'оже эве бегэватбын. Р'ожа диwane гэлэк мер у жьнед зэндэгьрти майи we ьэбын у эз дьфькьрм, вэки бона ван мэрва we дьа гэлэки тыштэки жь нышкевабэ, йед кё дьх'эбиньн кё эв мэсиьинэ, нэ кё бебаварьн.

Амьнайи вэхте диwane

Ёса нинэ, вэки эм гэрэке ьь тьрса р'ожа Диwanева т'ьжибын. Эм дькарьн ьь амьнайи ль бэр Диwane ььсэкьнын.

“У ьь жийана нава Хвэдеда ь'эзкьрына мэ дьа т'ам дьбэ. Демэк эме р'ожа Диwane нэтырсын, ле эм дькарьн ьь амьнайи ль бэр Ви ььсэкьнын, чьмки эм ль вьр, ль ве дьнийае минани Мэсиьн” (А Йуь'энна 4:17, NLT).

Гёьдарийе ььдынэ сэр ве п'аре: “Бь жийана нава Хвэдеда ь'эзкьрына мэ дьа т'ам дьбэ”. Амьнайа мэ we р'ожа Диwane ви чахи ьэбэ, эгэр ь'эзкьрына Хвэде нава мэда ььбэ йа т'ам (йан жи гьиштибэ).

Ль щьвине гэлэк нава ве пьрседа дышмьтын. Эв ь'эзкьрына Хвэде чава тыштэки вэ'дэли ь'эсаб дькьн, ле нэ кё чава тыштэки ььн р'онаийа жийана ь'эта-ь'этайеда. Фэ'мдарийа дэрхэца ь'эзкьрыне у қэнцийеда ьэйэ, йа кё ььм щьвака мэ, ььм жи ль гэлэк щьвина мэрва р'ази дькэ. Фэқэт эв йэк ль сэр нормед мэрватыие ьатийэ ь'имданине, йед кё ьь р'асти дьжи ь'эзкьрына Хвэденэ. Изьне ььдын чэнд мэсэлед бэлабуйи биньм бэр ч'э'ва.

“Эм гэлэки ьэв ь'эз дькьн у эм тер'а дьбиньн ььзэвьщын”. Ве мэ'нийе гэлэк мэрв дькарьн ььбыен, вэхте кё жьн у мер пешийа зэваше ьь жийана бэдэнива дьжин. Эв йэк жи гөнэьэ, ьэма ви чахи жи, эгэр созе хвэ хвэйкьн у ььзэвьщын. Фэқэт мын гэлэк щара дитийэ,

вәки жьн у меред ви щур'эи өса жи нэзэвьщинэ. Вана эв готьна жь Хэбэра Хвәде бир кьрынэ: “Зэваш гэрәке жь алийе һ'эмуйада һөрмәте бьстинэ у щи-ньвине зэваше гэрәке пақьж бе хвәйкьрыне, чьмки Хвәде we хайинтийа нава зэвашеда цэза бькэ у өса жи һ'эму мәрввед беэ'сыл” (Ибрани 13:4, NIV). Гөһдарийе бьдһнэ сэр, вәки хөдане нә'ма бона Ибрания наньвисэ: “...Йед кө хайинтийа зэваше кьрынэ у эв һ'эму мәрввед беэ'сыл, йед кө начһнэ цьвине”. На хер, эв готһн дәрһәда ван мәрваданэ, йед кө ви щур'эи дьжин.

“Эз заньм, вәки мьн т'эмамия р'астийе нэгот, ле ви щур'эи әме ишәки т'эвайи имзэ бькһн, ле папше әме бь щур'е анәгор қөльхи вана бькһн”. Афукьрына ви щур'эи гәләк щара мәрвв дькарэ жь мәрввед биззнесмен бьбһе, йед кө дьхвэзын тыштәки бьфрошһн, к'ижан бь фькьра ван бона бьк'ьр'чи к'ардарэ, ле эв гэрәке һьнәк тышта навьэвхһн бона кө бьк'ьр'чи қьраркэ пешнийара ван қәбул бькэ. Эв гөнәһа дькһн, чьмки дәрәва дькһн, ле имзәкьрына ишәки һәр дәм һәма бона ван к'ардарэ. Гәло вана ә'шарәтийа нава Хэбэра Хвәдеда бир кьрийә?: “Бона ван мәрва, йед кө бь занәбун дәрәва дькһн, йан бь готһне, йан жи бь ише хвә, п'ара ван нава гола бь агьр у қәт'ранедайә” (Ә'йанти 21:8, AMP).

“Эв чь кө мьн дәрһәда вида готийә, р'астийә”. Ван готһна мәрвв гәләк щара жь ван мәрва дькарэ бьбһе, йед кө хьраб дәрһәда хәбатк'ар, һәвал, йан жи сәрк'аре хвәда хәбәр дьдһн (бөг'дана дькһн, йан жи тыштед хьраб дьбежһн). Бь р'асти һун дькарын бь сәд сәләфива р'астбһн, ле һун дькарын анәгори нормед һ'эта-һ'этайе шашбһн. Чава кө те бира вә, көр'е Нөһйи бьч'ук К'ам, бь р'асти дәрһәда нәр'азибун у беақьлийа баве хвәда ль щәм бьрайед хвә ә'йан кьр. Фәқәт нава әнщаме беһөрмәткьрына баве хвәда әви ньфьр'ани ль сәр мәрватийа хвә, йа кө бь ньсыләта сәр һәв к'ышанд. Гәло бөг'данбеж, йан жи мәрввед кө хьраб хәбәр дьдһн банга Хвәдейә бона бауармәнда бир кьрийә?: “Жь һәв газһн нәбһн, хвишк у бьрайед мьн, бона кө Хвәде диwana вә нәкә. Чьмки ава һ'акьме мэзын те. Эв ль бәр дәри сәкһнийә” (Ақуб 5:9, NLT).

Мәсәлед ви щур'эи мәрвв дькарэ гәләка бинэ бәр ч'ә'ва, ле т'омәрибуна ван әвә, вәки эв мьқабьли (дьжи) хвәстһна Хвәдейә һ'эта-һ'этайенэ. Тыште һәри хьраб әвә, вәки гәләк мәрввед ви щур'эи, йед кө ви щур'эи дьжин у хвәафукьрынед ван һәнә,

дькарын хэр'нэ цьвине, хwэ баш бьднэ к'ывше у чава wэлатийед баш бенэ н'эсабе. Фэqэт эw бь чьqwasива анэгори нормед Хwэдейэ н'эта-н'этайенэ?

Һала Һе пешда Йуһ'энна нэ'ма хwэда да к'ывше, кö чава дькарэ н'ызкьрна Хwэде бьдэ пешхьстьне:

“К'и кö дьбежэ, wэки эз Wi заньм (эз wi фэ'м дькьм, нас дькьм у насийа мын Wир'а Һэйэ (Иса Мэсип)), ле т'эмийед Wi хwэйи накэ у гөр'еда нинэ, дэрэwинэ у р'астийа Инциле навда нинэ. Фэqэт эwе кö Хэбэра Wi (минани хьзне) хwэйи дькэ (Һе кö фькьра хwэда qанунед Wi хwэйи дькэ, Һе кö банга Wi бь т'эмами хwэйи дькэ), бь р'асти н'ызкьрна Хwэде у н'ызкьрна Һьндава Хwэдеда нава wида дьбэ бейи кемасийа...” (А Йуһ'энна 2:4,5, AMP).

Бира хwэда хwэйкьн, wэки бь сайа н'ызкьрна Хwэдейэ бекемасийэ (Һан жи гьһишти), wэки эм дькарын бь амьнайи ль бэр Һ'акьм бьсэкьн. Йуһ'энна зэлал дьбежэ, wэки н'ызкьрна Хwэде бекемасийэ, wэхте кö т'эмийед wi хwэйи дькьн, ле нэ кö бона цьwаке хwэ баш дьднэ к'ывше. Гөьдарийе бьднэ сэр we йэке, wэки гөьдарийа Һевайе нэчу ль сэр алийе дара өлмэ qэнщи у хьрабийейэ *хьраб*: гөьдарийа we чу сэр алийе *qэнщ*. Жьне дит, кö эw дар чьqwasи бэдэw бу у р'эзе we даре we чьqwasи хwэш буйа” (Дэстпелун 3:6, TEV). Фькьрдарийа мерьв дькарэ бэдэwэти у qэнщийа өса че бькэ, йа кö мыqабьли (дьжи) хwэстьна Хwэдейэ бекемасийэ.

Инцил жи дьбежэ, wэки эм нькарын п'арэкэ т'эмийед Хwэде хwэйи бькьн у баwар бькьн, wэки р'ожа Диwане амьнайи we Һэбэ. Н'ызкьрна Хwэде нава мэдэ дьгьижэ, wэхте кö эм фэсал Хэбэра Хwэде бь т'эмами хwэйи дькьн. Эwэ мэ'ни, wэки Хwэде к'эрэме дьдэ мэ: к'эрэм мэ qэwат дькэ, бона кö эм бь т'эмами гөр'а хэбэра Хwэдедабын, чава кö Эw qэбул дькэ. Демэк бь qэбулкьрна п'адьшатийа qэwин, we к'эрэме н'ышкь бьгьрн, бь к'ижане Һун бь тьрсе у хофе, бь н'ызкьрн Хwэде дьь'эбиньн” (Ибрани 12:28).

Тьште гьринг эwэ эм бьзаньбын, кö П'адьша чь дьхwэзэ у нава мэдэ чь дьгэр'э, ле нэ кö эwэ кö цьwака мэ, йан жи фькьрдарийа мэрьватийе к'ижан тьшти баш н'эсаб дькэ. Бо we йэке жи Хwэде дьбежэ мэ: “У нэк'эвнэ кьрасе бэнде дьнйае, ле бь нубуйина н'ыше хwэ wэрьнэ гөһастьне, wэки бьзаньбын чьийэ qьрара Хwэде, кö qэнщи, хwэши у к'амьлийэ” (Р'омайи 12:2). Эw чь кö бона култура мэ qэнщэ дькарэ дьжи Хwэстьнед Хwэде дэрк'эwэ.

Изыне быдын эз мәсәләке биньм. Ньһа эз ль Сингапуре, ль одәкә меванхане р'уныштимә. Давийа ве һ'әвте эз гәрәке незики 20 һ'әзар мәрвыи т'әриф быкьм. Эз гәләк щара ль ви вәлате баш қәсәдимә. Мын чәнд щара Инцил օса жи ль Нидер'ланда т'әриф кьрийә. Ль Нидер'ланда һәйина марихуанайе дьжи (мьқабыли) қануне нинә. Мәрв дькарын аза марихуанайе бык'ышиньн у нәтърсын кә we бенә щәзакьрыне. Фәқәт, әгәр ль Сингапуре ль щәм wә наркотика бьвиньн (гьли дәрһәқа п'арәкә гәләки һындькданә), we wә быгрын у щәза быкьн. Әгәр ль щәм мә наркотикед дьһа гьран бьвиньн, wi чахи we wә дардакьн. Wәхте кә һун бь тәйаре дьчнә Сингапуре, дәрһәқа we қанунеда һәма ль сәр к'арта вәйә к'әтна ль вәлет нывисарә: “Анәгори қанунед Сингапуре, әвед кә наркотика дьфрошын, щәзәйе ван көштынә”.

Ле ньһа биньнә бәр ч'ә'ве хwә, wәки щәһьләки һоланди, йе кә һәр дәм марихуанайе дьдә хәбате, дьчә Сингапуре у we наркотике пешнийари сингапурийа дькә. Әw бь бәшәра хwәш дьбежә һәвалед хwәйи ну: “Әва тыштәки гәләки башә. Һуне һесабын, нервед wә we р'һ'әтбын, ле бәшәра хьраб жи we дурк'әвә. Һуне быхwәзын быщер'ынын? Әзе т'әви wә ниви быкьм”.

Ви щәһьли щарәкер'а дьгрын. Әw зәндәгьрти майә. Пьрса ә'wльнә кә әw дьдә хәбатк'аред полисийае әвә: “Һун бона чь мын дьгрын?”.

Р'ожа мәһ'кәме те. Щәһьле һоланди ль мәһ'кәме, ль бәр һ'акьм сәкьнийә у бь дьл бавар дькә, wәки әw һ'әму тышт бь нәзани қәwьмийә. Һ'акьм wi гөнәк'ар дькә у дәрһәқа щәзәйе wiда ә'лам дькә.

Щәһьле зәндәгьрти дьбежә: “Бьрез һ'акьм, ль wi вәлати, жь к'идәре эз һатьмә, пешнийаркьрна марихуанайә бона һәвала чава хьрабк'ари найе һ'әсабе?”.

Һ'акьм дьбежә: “Һун ль Нидер'ланда ниньн, ле ль Сингапуренә у әw йәк дьжи (мьқабыли) қануна ви вәлатийә”.

Гөмана һоланди օнда дьбә: һ'име wi т'օнә, кә әw хwә афу быкә. Т'օ тышт нькарә али wi быкә. Әw бейи п'арастьн ль бәр мәһ'кәма wi вәлати сәкьнийә, к'ижане әw гөнәк'ар кьрийә.

Чәнд сал пешда, wәхте кә эз щарәкә майин ль Сингапуре бум, щәһьләки америки бона бь занәбун хьрабкьрына автомашина мәрвәки майин һатьбу гьртьне. Әw һатьбу гьртьне, чава гөнәк'ар һатьбу наскьрыне у щәзәйе чәнд дәрбед бь шьвдара стәндьбу. Әв щәза, wәхте к'ижане бь дарә жь бамбуке, бь қьнийатед к'имийәйе һазьркьри,

дыкарэ брынед гэлэки гыран пешда бинэ. Қырара маһ'кэме гэлэки гыран дыһатэ т'эхминкырыне. Сэроке Штатед Америкайейэ Йэкбуи жи щер'ьбанд т'эви ве просесе быбэ, бона кө щэзайе ви щаһлы бе сывыккырыне, ле бадийэһа бу. Эһи щаһлы қанунед Сингапуре т'эр'ьбандьбун у гэрэке щэзйае хуэ бьстэнда.

Эм һ'эму жи гэрэке ль бэр диһана э'зминэ т'эврэбыльд бьскыһн. Қыраред ве диһане гэрэке йед һ'эта-һ'этайе бьн ве нэйнэ гыһастыне. Гэлэке э'шебмайи бьминьн, уэһте кө дэрһэқа қырара диһанейэ бона э'муре хуэ бьбьен, ле гэрэке өса нибуйа. Һындауа уэда жи гэрэке өса нэбэ.

Һун һазьрын? Аһэґори Хэбара Хуэде, эм дыкарын ль сэр хуэ гыман незики Һ'акыме э'змин бьбьн. Мэрэме ве к'ьтебе эуэ кө али уэ бькыһ, бона кө һун һазьрбьн. Эгэр щаһлые һоландийэ науа мэсэла мада уэ'дэда һынбуи у бона чуйина Сингапуре хуэ һазьр бькыра, эуе щэзайе уи шур'эиййэ бэрк' нэстэнда. Гэлэки гырингэ, уэки эм бона диһана хуэ һазьрбьн, чьмки қыраред диһане, йед кө уе ль бэр т'эһте Диһане бен қэбулкырыне, уе йед һ'эта-һ'этайебьн.

Һ'эқдайиһ

Науа һ'эта-һ'этайеда уе жь йэке зедэтыр диһан бен кырыне. Диһане һэбэ бона бебауара, бона бауармэнда у сэрбара сэрда бона мылийак'эта жи. Науа уанда уе қыраред шур'э-шур'э һэбьн.

Һыһэк уе зьраре йан жи щэза бьвиньн, ле йед майиһ уе һэқ бьстиньн. Дэрһэқа уе йэкеда эме сэрэд к'ьтебейэ мийиһда бь һургыли хэбэрдьн, ле изыне бьдьн, щарэкэ майиһ бежым, уэки эу қырау уе йед һ'эта-һ'этайебьн. Изьн т'өнэ уе йэке зедэтыр, гэлэк щара бьуэк'ылиһн. Бьщер'ьбиһн щарэкэ майиһ эу тыште, кө хьлаз набэ бь фькыра хуэ биһыһэ бэр ч'э'уе хуэ, эу йэк хуэстыһа Хуэдейэ, уэки эм пешда дэрһэқа уе йэкеда бьзаньбьн у бьщэ'диньн бона чуйина пэийи Хэбара Уи эм һ'эқ бьстиньн. Паулоһ дыһуисэ:

Һун һьзаньн, уэки һ'эму мэрывед кө дыр'эвьн, науа лэщеданьн, ле т'эне йэк хэлате дыстинэ. Һун жи өса бьр'эвьн, уэки хэлат быбэ йа уэ. Һэр спортсменэк, йе кө бона лэщэ һазьр дыбэ, хуэ т'эрбэ хуэийи дыкэ у бь тыштед науа хуэда те сиһоркырыне. Эу уе йэке дыкэ, бона кө т'ащэкэ кылилка бьстинэ, йа кө уе зутьрэке бьч'ылмысэ, фэқэт эм (өса дыкыһ, уэки т'аща һ'эта-һ'этайе бьстиньн), йа өса, йа кө уе нэч'ылмысэ. Бо уе йэке жи эе бе мэрым нэр'эвым (бейи мэрэме зэлал). Эз минани бок'сийрэки

ниньм, йе кӧ нава хэведа дэрба дыгһинэ у пешбэри ши т'ӧ кэс т'ӧнэ. Минани (бок'сйор) эз бэдэна хвэ дьхьм (бь шур'е бэрк' незики бэдэне дьбьм, бь дьжварийа ширэт дькьм) у дькьмэ бьн контрола хвэ..." (А Корьнт'и 9:24-27, АМР).

Павлос зэлал дьбежэ: “Эз бейи мэрэм нар'эвьм (бейи мэрэме зэлал)”. Нава т'эрщымэкэ майинда ви шур'эи ньвисарэ: “Демэк эзе р'аст бэрбь мэрэме бьр'эвьм у һэр гавэкэ мын бь мэрэмэкийэ” (Хэбэр 26 NLT). Һэр мэрвэк гэрэке һэма ӧса бькэ: һэр кэс гэрэке ль сэр хвэ гӧман бьр'эвэ у мэрэмед вийи сэрк'эвтыне һэбэ. Эм т'эви йед майин нак'эвһнэ лэһще, ле бь хвэр'а дьк'эвһнэ лэһще.

Әвед кӧ бь һ'эта-һ'этайева дьльвһн

Эм нькарын бьфькьрын, вэки ль бэр т'эхте Диване һэр тышт we бь шур'эки бе р'асткьрыне. Т'ӧ афукьрынэкэ мэ т'ӧнэ, чьмки Хвэде хвэстына Хвэ ль мэ э'йан кьрийэ. Гэлэк мэрв, йед кӧ we ль бэр Диване бьсэкьһн, нава т'эмамийа жийана хвэда гӧман бунэ, вэки эв жь мэрввед дор- бэред хвэ дьһа баш жийана хвэ дэрбаз кьрынэ, ле вана т'ӧ щара изьн нэдайэ, вэки һ'эта-һ'этайи бьбэ қэвата вана льяндьне у эв р'ебэрийе ль ван бькэ. Жь ве дэре жи сэрньвисара ве к'ьтебе пешда һатийэ: “*Әвед кӧ бь һ'эта-һ'этайева дьльвһн*”.

Хэбэра “льяндьн” дькарэ бь ве фькьре бе фэ'мкьрыне: “быльндкьн”, “р'ебэрийе бькьн”, “контрол бькьн”, “р'е нишпан бьдьн” йан жи “қэвата льяндьне бьдьн”. Ль сэр ве дьнийайе чь р'ебэрийе ль мэ дькэ у пыштгьрийе дьдэ мэ? Һ'эта-һ'этайи, йан тыште вэ'дэлү? Гэло эм бь сэрвахтия хвэдетийе дышӧхӧльн, йан эм хвэ һьмбэри йед майин дькьн? Дьқэвһмэ, вэки мэ гӧһе хвэ данийэ ль сэр лэ'фэкийа, э'дэта, йан жи ч'ир'ока, йед кӧ ль һьнэк щьвина, йан жи мэк'т'эба тен һинкьрыне. Гэло эв йэк, ль сэр чь мэ жийана хвэ че кьрийэ, we ль бэр т'эхте Дивана Хвэде сэкьни бьминэ, йан щэ'дандьнед мэ we һ'эта-һ'этайе ӧндабьн? Бира хвэда хвэйкьн, вэки эм иди заньн, кӧ норма дивана мэ we к'ижанбэ: “Эв хэбэра, кӧ Мын гот, we дивана р'ожа вийэ дэрбазбуйи бькэ” (Йуһ'энна 12:48).

Гэлэк мэрв, йед кӧ дьһ'эбиньн, вэки эв мэсиһинэ, we э'щербмайи бьминьн, вэхте кӧ ль бэр дивана Иса Мэсиһ

бьсэкьһн. Вана ч'арэсэри ль сэр һ'име һьнэк һинкьрынед пэймана Ну че кьрынэ, ле щэ'дандьн нэданэ хэбате, кӧ шешьра Хэбэра Хвэде

бъзаньбын. Пърса мынэ бона вэ эвэ: хун дьхвэзын р'астийе пышти
қърара диwana *h'эта-h'этайе* пе бь'эсын, вэхте кӧ иди дэрэнгбэ у we
т'ӧ тышт нэе гӧнастьне, йан хун дьхвэзын ньа we норме бъзаньбын,
бь к'ижане қърара we we бе дайине.

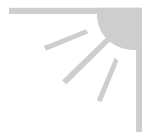
Сэре к'ьтебейи майинда сэрхатикэ башқә we дәстпелә, йа кӧ we
сэре майинда бәрдәвамбә. Бь гӧьдари бьхвинын у быщер'ьбиниын
бь чьқwсива мәрв дькарә бир бинә, чьмки әме гәләк щара дәрһәқа
веда хәбрдын. Дәрһәқа давийа we сәрпеләтийеда әме сэре к'ьтебей
h'әйштада бьхвинын у әме дәрһәқа р'астийед нава веда h'этани давийа
к'ьтебе хәбрдын. Т'әмабийа к'ьтебе дора ве сәрпеләтийа башқә һатийә
чекьрыне. Бо we йәке жи әз һиви дькьм, сәр'а-бәр'а нәхвинын. Хун
дькарын вэхте ве һинбуне щарәкә майин вәгәр'ьнә сәр we.

Хвәде т'әви мын хәбат дәрһәқа п'ър'анийа қънйатед нава ве
к'ьтебеда р'абәркьри кьрийә. Әзе дәрһәқа т'әр'ьбандьнед хвәда, йед
нава жийана мында қәwьми вәр'а гьликьм, йед кӧ Р'ӧһ'е Пироз бь
“һурдитьнока” р'астийа Хвә нишани мын дайә. Әз гӧманьм, вәки
әwe вә дә'фдә кӧ хун бь h'ьзкьрын Инциле лек'олин бькьн, бона кӧ
р'ожа Диwane хун ль сәр h'име қәвин сәкьнибын. Әзе чәнд шашийед
щьвака мәйә мәзын р'абәри вә бькьм, р'уе чьда мәрв жь Wi дур
дьк'әвын, к'ижани әw чава Хьлазкьре хвә нав дькьн. Нава вә'дәда
һуне зәндәгьрти бьминиын, һуне бен ширәткьрыне у р'асткьрыне, ле
пәйи ван тыштар'а создайин, гӧман у бәрдылдаһатын we бен.

Әгәр хун натьрсын, дьхвэзын р'астийе бъзаньбын у бь дьл бәрбь
Хвәде дыщә'диньн, вәрьн әм пешда кәр'ьн. Хуне шабын, вэхте кӧ ве
р'е дәрбазбын. Ве йәке қәбулкьн:

“П'ешк'еша Хвәде һәләқәтийед мәйә т'әви Wi дайә дасәкьнандьне у
жийана мә ль мә вәгәр'андийә. Сәрбара сәрда жийана h'эта-h'этайе ль
пешийа мәйә. Тӧ дькари нава ве йәкеда ль сәр хвә гӧманби. Әз дьхвэзым,
вәки тӧ ль сәр т'абийа қәвинби. Нава ван пьрсада ль сәр т'абийа қәвинбә,
бона кӧ әw мәрвед кӧ ль сәр Хвәде гӧманьн, ль сәр р'астийед бынгәйин
бен мәрк'әзкьрыне, йед кӧ we бона h'әмуя к'ардарбын” (Тито 3:7,8 MSG).

П'АДЫШАТИЙА АФАБЕЛЕ: ЖИЙАНА ЛЬ ЭНДЕЛЕ

*“У (Иса) гэлэк тышт эв бь мэсэлава ын дькьрын (бь мэсэлава
йан ымбэригэвкьрынава, йед кө бона шыровэкьрына вана
т’эви тыштед р’аст дыданэ хэбате)...”.*

— Марқос 4:2, АМР

Wэхтэке дьнийак хэбу, йа кө минани дьнийа мэ бу, ле эв бь гэлэк алийава щода бу. Ль we дьнийайе дөвлөтөд башқә т’өнэбун, т’эне п’адышати́кэ мэзын хэбу, йа кө чава Афабел дьхатэ навкьрыне. Нэньер’и we йэке, wэки эв п’адышати ль т’эмаийа дьнийайе р’ахьстибу, т’эне п’айт’эхтэки we хэбу, к’ижани сэрк’арийа т’эмаийа п’адышати́е дькьр. Эв чава бажар’е Афабелйи Мэзын дьхатэ навкьрыне, к’ижани эме чава Афабел нав бькын.

Хөдане ви бажар’е нэбинайи п’адыше бь наве мэзын Щейлон бу. Бьндэстийед Щейлоне п’адыша бь х’эзкьрын у бь х’эжмэк’ари незики ви дьбун. Эви х’эзкьрына к’ур хьндава х’эмуйада дыда к’эвше, йа кө дьхатэ т’эхминкьрыне кө хьлазбуна we т’өнэбу. П’адыша қэват у сэрвахт бу, ле бь we йэкева т’эвайи эв өса жи лақьрдчики (х’энэкчики) мэзын бу. Нэньер’и we йэке, wэки т’абийа ви йа п’адышати́е бу, эви өса жи х’эз дькьр т’эви бьндэстийед хвэ бьк’эвэ нава хэлэқэти́а. Wэхте кө эв дьк’этэ нава хэлэқэти́а, мэрьвед дорбэра дьк’эты́нэ нава атмосьфера дьлованийе. Назьрийа ви х’эму говэкед жийане бьльнд дькьр у дыда ль сэр дэрэща (аста) ну. Эв йэки дурдити бу у бь дитьна ишед мэрьва, бейи шыровэкьрын, дькарьбу мэ’нийед дьле ван бьвинэ.

Баве Щейлон, йе кө х’име Афабеле данибу, бь наве п’адыше Баве Х’имдар э’йан бу. Пышти we йэке, чава кө эви ль бажер’ қәйдэ-қанун избат кьрын, эви сэрк’арикьрына п’адышати́е дэрбази щэм көр’е хвэ кьр. Бьнэлийед эви бажар’е мэзын али Щейлон дькьрын, кө эв сэрк’арийе ль нэ’ийед п’адышати́а хвэйэ дэр бькэ. Сэрк’арикьрын

бь система дэрэща сэрк'арийе дьхатэ мийасэргьрне у өса жи бь дэсти сэрwере п'айт'эхт дьхатэ кьрне.

Бажар' бь щур'е нэбинайи мэзн бу: территорийа wi незики 520 чаргошэ километр бу. Проекта бажер' өса баш ьатьбу чекьрне, wэки нэньер'и we йэке кö бьнэлийед we гэлэки сьх щиваркьри бун, ле мэрьв нькарьбу эw бажар' навкьра чава бажар'е бь бьнэлийед жь норме зедэтьр. Бажар' бь гөндед дор-бэра, малед нава бажер' чекьрибу.

Ль сэр р'астед нэ'ийа Афабелейэ р'ожавайе малед хэбатк'ара бун (йед кö бона дьнийа мэ we чава малед гэлэки баш бьхатана ь'эсабе). Нэньер'и we йэке, wэки мэрьва хэбатэкэ гьран дькьрн, эw бона мэщала жийана ль бажар'е п'адыше р'ази бун.

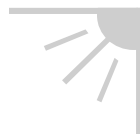
Нэ'ийед ч'ийа, йед синоред бажер'э бакур у башур мэрьвед п'ешэк'ар у ьоста, сазбөнд, ньвиск'ар, шыкьлк'еш у йед кö хэбатед эст'етики дькьрн, дьман. Малед ван гэлэки бэдэw бун у жь малед хэбатк'ара бэрфьрэтър бун.

П'ара бажер'э ьэрэ бэдэw нэ'ийа р'оьылате бу, ль к'идэре гэлэк малед бэдэwэ башqэ-башqэ ьэбун. Эw п'ара (бэша) бажер' жи чава мэрк'эза П'адышатийе дьхатэ навкьрне. П'адыше wэ'де хwэйи п'ьр'е ль ьыр дэрбаз дькьр у ль ьыр дьма. Ль мэрк'эза п'адышатийе өса жи эw мэрьв дьман, йед кö т'эви п'адыше дьхэбьтин. Ль ьыр администрасийа wi у щигьред wi дьхэбьтин.

Мэрк'эза п'адышатийе те бежи кэвьрэки гьранбьа бу, ье кö данибунэ ль сэр зьнарэки ььльнд, жь к'идэре димэна бэрбь к'энаред бэ'ра Мэзн вэдьбу. Жь бэ'ра шин ьэр дэм байе сьст дьхат у ьэwа паqьж дьани бажер'. Ль дор-бэред ван ава к'энаред паqьж бун, жь бэдэwэтийа к'ижана т'эне бахчед п'адышатийе зедэтьр бун. Эw бахчэ ль мэрк'эза П'адышатийе ль ьэр щийа нькандибун у р'энгэки бэдэw дьданэ ь'эму тышти. Бейи шыкбэри, ль Афабеле ьэр щий ье ьэри баш бу. Ль эве п'ара (бэша) бажер' бэдэwэтийа ьэр малэке т'эне нэдьгьиштэ сэра п'адыше.

Мэрк'эза Афабеледа дара жийане бу. Т'эне ььндэстийед п'адыше дькарьбун р'эзе we даре тэм ьькьрана. Тэ'ма р'эзе we даре гэлэки хwэш бу у дар бь хwэ жи гэлэки бэдэw бу, ле бина we жи бь qэwатэкэ э'щэб бу.

Бьнэлийед Энделе

Жь р'астед Афабеле бэрбь р'ожавайе қумьстана Дэр бу, йа кө һ'этани сэд километри дьчу дьгьиштэ ч'эме Адонгаеи мэзын. Бь дэрбазбуна ч'эме Адонгае һуне быгьиштана п'ара (бэша) п'адьшатийейэ майин, наве к'ижане Эндел бу. Чава кө зар'окед вэлатийед Афабеле дьхатьнэ дьнийайе, эв дэрбази Энделе дькьрын. Ы'этани кө һ'эвтияа ванэ э'wльн т'эмам дьбу, эв т'эслими хёламед п'адыше дькьрын кө вана хwэйи бькьн. Wэхте кө вэлатийед ну, йед кө иди эндели бун, дьбунэ пенц сали эв дышандьнэ мэк'т'эба Энделе, ль к'идэре дэһ сала дьхwэндьн. Эв дэрьэқа жийана Афабеле у п'адыше мэзын Шейлонда ын дьбун.

Т'эне хёламед п'адыше у дэрсдаред ви дькарьбун р'асти Шейлон бьхатана. Пенц сала щарэке эв бь щур'е хэwьлэ дьчу Энделе у чь кө дьле вида дэрьэқа мэк'т'эбе у зар'окада һэбу, дьготэ ван. Дэрьэқа һазьрийа хwэда эви т'ө щара э'лам нэдькьр, ле ль wьр жи дьлованийа ви ль һэр говэкэке жийана Энделеда дьхатэ к'ывше.

Хwэндьна дэһсалэйэ ль мэк'т'эба Энделе шагьрт бона жийана пешэр'оже ын дькьрын. Панздэһ салийеда wэ'дэки көрт дьданэ шагьрта, кө эв һ'эму тыштед чь кө ын бунэ бьдье хэbate. Нава ви wэ'дэида һэбун у щабдари дьданэ вана. Жийана вана сэд пенци сал бу у эв йэк, кө эве чава салед хwэйэ щафьлтыйе дэрбаз бькьрана we қьрар бькьра, кө эве паше wэ'де жийана хwэйэ майин ль к'идэре у чава дэрбаз бькьн. Эв щер'ьбандьн we пенц сала бьк'ышанда у жь шагьрта т'ө йэки дэрьэқа we йэкеда һызаньбу. Wanp'a т'эне готьбун, wэки эве жь дэһ сала дэрбазтьр нэбэ. Wэхте кө эв wэ'дэ сэр һэвда бьхата, жь вана һэр йэк we ль бэр п'адыше бьсэкьнийа, бона кө бона қьраред хwэйэ кьри һ'эсаб бьда.

Эв wэ'де щер'ьбандьне, we қьрар бькьра, кө гэло эв шагьрт амьнын, йан на? Эвед кө we гөр'а э'мьркьрьнед Шейлон бькьрана, һьм бь готьна хwэ у һьм жи бь к'аре хwэ у we сэрwertийа ви нас бькьрана, we ль Афабеле чава вэлати бьхатана қэбулкьрьне. Эв шагьрт we анэгори қьраред хwэйэ қэбулкьри һэқ бьстэндана.

Фэқэт, эгэр шагьрта жийанед хwэ т'эне бона хwэ дэрбаз бькьрана у дьжи ван қануна дэрк'этана, эве бэрбь вэлате Лоне бьхатана депорткьрьне. Лон щийэки ль қумьстане бу, ль к'идэре тари, т'энебун у бегомани бу. Эвед кө дьжи қануна дэрк'этана, we ль wьр бьхатана гьртые у we һ'этани давийа жийана хwэ бьхатана зерандьне.

Мэрьве э'wльн, йе кӧ шандьбунэ лъ wi щийи, Дагон бу. Эw бу х'имдаре Лоне у хӧдане weйи хьраб. Нэньер'и we йэке, wэки гэлэк сал пешда эw дьжи (мьрабьли) Щейлон дэрк'этыбу, ь'ӧкӧме wi диса лъ Энделе мабу. Эw энделийен кӧ сэрвертия Щейлон қэбул кьрын, жь ь'ӧкӧме Дагонэ хьраб аза бун, ле эвед кӧ нэхwэстын қӧльхи Щейлон бькьн бьн ь'ӧкӧме эwi хӧдане хьрабда ман.

Бона кӧ таристан нэк'эта нава п'адышатийе, Щйлоне п'адыше мэзын мэщбур бу қануне қэбул бькэ, бона кӧ йэктияа территорийаен Афабеле у бьнэлийед we бьп'арезэ. Эвед кӧ пэи Дагон дьчун у сэрвертияа Щейлон бь хэбэр у к'аред хwэ қэбул нэдькьрын, we бьхатана шандьне лъ wэлате Лоне, ь'этани давийа жийана хwэ.

Сэрхатийа мэ wi щур'эи дэстпе дьбэ. Эме дина хwэ бьдье жийана пенц шагьрте Энделе. Навед ван эвн: Сэрбэст, Хапйайи, дьле Гӧманбьр', Хwэнь'ыз у Херкьр. Изьне бьдьн, кӧ эз ьэр йэки р'абэр бькьм

Сэрбэст

Йе Сэрбэст ьэр дэм дьжи ьэйина Афабелейэ. Эw бь р'асти нькаре бавар бькэ, wэки шэхсэки бь наве Щейлон, йе кӧ эwi т'ӧ щара нэдитийэ у р'аст пе нэатийэ, дэ'we дькэ кӧ ьындава Wида амьнбэ, у ӧса жи бь щур'е бэрк' щергэ қанунед wi хwэйи бькэ. Эw дьфькьрэ, wэки сэрхатийа дэрьэқа Щейлонда дэрэwэ, мэрэме к'ижане эwэ кӧ wi у шагьртед майин бьн контрола дэрсдарада хwэйи бькэ. Эw э'йщьз дьбэ, нахwэзэ ьэр'э мэк'т'эбе у дэрьэқа we п'адышатийеда ьин бьбэ.

Йе Сэрбэст қэрфе хwэ йед майин дькэ бона we йэке, wэки эw баварийа хwэ лъ тыштед ӧсайэ бефькьр дьанин. Эw қьрар дькэ ӧса бьжи, чава кӧ эw р'аст ь'эсаб дькэ у жь қанунед Щейлон жи дьхwэзэ аза бьминэ. Эw ьэьрэ т'эне wi чахи гӧр'а п'адышедабэ, эгэр э'мьркьрынед п'адыше wир'а дэст бьдьн. Wi чахи эw гӧр'е дькэ, чьмки эw бь хwэ ӧса дьхwэзэ. Эw лъ сэр хwэ гӧман дьбежэ ь'эму кэси, wэки эw ьэьр набэ гӧр'а йэки майин бькэ.

Йе Хапйайи

Йе Хапйайи дьжи (мьрабьли) ьэйина Афабеле дэрнак'эwэ. Эw баварийа хwэ лъ Щейлоне п'адыша тинэ у бь ь'эжмэк'ари незики создайинед wi дьбэ. Эw бь фькьра хwэ у бь дэвки ьинкьрынед

мэк'т'эбе у қанунед wer'a қайил дьбэ, ле жийана ви н'имли дьжи (мьқабыли) ван ьинкьрьнайэ. Эw бь ьазьри дэрьэқа we йэкеда хэбэр дьдэ, wэки гөр'а п'адыше у ьинкьрьнед виданэ, т'эви бэрнамед мэк'т'эбе дьбэ, wэхте кő эw ль ви хwэш тен, ле wэхте кő эw к'ара хwэ навда набинэ, фькьра ви лэз те гőһар'тьне. Щур'е жийана ви дьжи щур'е пəйиьатийе Щейлони р'астэ, ле бь сайа шəхситийа вийэ н'окөмдар эw йед майин бэрбь р'ийа хwэ дьк'ьшинэ. Эw т'ө щара дэрьэқа wə'де хwэйи щер'ьбандьне у диwana незикда нафькьрэ.

Йе Хapийаи т'эви йе Сəрбəст нава ьэлəқəтийед башданэ, нəньер'и we йэке, wэки дэрьэқа ьəйина Щейлонда эw бь ьəвр'а қайил набьн. Йе Хapийаи йэки ша у лақьрдчийэ у ль йе Сəрбəст хwэш те кő т'эви ви нава ьэлəқəтийадабэ.

Дьле Гөманбьр'

Дьле Гөманбьр' ль мэк'т'эбе шагьрте ьəри дьлсозэ. Эw гэлəк щара щаба дəрса дьдэ у ьəр дəм қимəтед ьəрə ььльнд дьстинэ. Эw гəлəки активэ у жь мэк'т'эбе дəр жи т'əшкилдарийа т'əшкил дькэ, бона кő али шагьрта ьькэ кő эw т'эви щьваке ьььн. Бь динахwəдайина шагьрта, мəрьв дькарэ ль сəр хwэ гөман бежэ, wэки эw жь ь'əмуйа гəлəктьр дыщə'динэ қөльхи Щейлон ьькэ.

Йе Хwəһ'ьз

Йе Хwəһ'ьз баwарийа хwэ ль Щейлон у ьинкьрьнед ви тинэ. Эw ььндава ьəйина Афəбеледа щькбəр нинэ у эw əшкəрə, минани ьəвалед хwэ, дэрьэқа we йэкеда хэбэр дьдэ. Эw баwар дькэ, wэки Щейлон п'адышаки гəлəки башэ у əса жи р'əһ'мэ у we ььндава ван ь'əмуйада р'əһ'мбэ, йед кő ви дьһ'əбиньн у ььндва ви да амьньн. Чəwа жи ьəбэ фькьра вийэ дэрьэқа ьинкьрьн у хəйсəте Щейлонда кемə. Эw бир дькэ, wэки Щейлон п'адышаки ьəқ у пирозэ, бь we йэкева т'əвайи р'əһ'мэ у wана ь'ьз дькэ. Дəмəк йе Хwəһ'ьз дэрьэқа Щейлонда бь щур'е навьəвхьсти дьфькьрэ. Эw гөманэ, wэки йе Хapийаи, дьле Гөманбьр' у йа Херкьр we нава п'адышатийа Щейлонə к'амьлда бен қəбулкьрьне. Фəқəт эw бь хəмгини т'əне дэрьэқа йе Сəрбəстда дьфькьрэ, йе кő əшкəрə дьжи п'адышейə.

Йе Хwəһ'ьз гөманэ, wэки əвед кő бь дəвьки Щейлон қəбул дькьн у əса дьжин кő қанунед вийэ сəрəкэ нəт'əр'ьбиньн, we ььк'əвьнə

Афабеле. Чава жи Һәбә, чава кө наве ви дьдә к'ыше, әв Һ'имли хвә Һ'ыз дькә у гәләк щара ишед қәнц бона к'ара хвә дькә. Щарана йе Хвәһ'ыз бь дьлованийе пешда дьчә, ле вәхте кө лазьм дьбә әв анәгори бәржәвандийед (к'ара) хвә дышөхлә.

Херкър

У йа дави, кәч'а бь наве Херкър, йа кө бь дьл қанунед Щейлоне п'адыша қәбул дькә у гөр'а виданә. Әв нә т'әне принсипед Щейлон Һин дьбә, ле дыцә'динә бьзаньбә кө дьле әве кө ә'мьр дькә чь теда Һәйә. Әв гәләк вә'дә дәрбаз дькә кө хвәстьна Щейлон бьгәр'ә у фә'м бькә. Әв бь сәһ'әта лек'олина дькә у бь хвәп'ешк'ешкьрьне бона гөлвәдана мэк'т'әба Энделе у цьваке қөльх дькә. Әв занә, вәки пышти панздәһсалийе вә'де ве ве Һьндькбә, кө хвәстьнед п'адыше мәзын мийасәр бькә. Мәрәме ве әвә кө әв бь щур'е т'ам бона к'амьлийа Щейлон бьжи у әв изьне надә кө бәржәвандийед ве дьжварийа бона мәрәме сәрәкә чекьн.

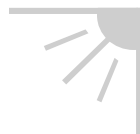
Херкър Щейлон Һ'ыз дькә у Һивийа ве р'ожейә, вәхте кө әве ви бьбинә. Әв бь Һ'ызкьрын гөр'а виданә у гәләк щара мәрьвар'а дәрһәқа р'әһ'мбуна вида хәбәр дьдә. Р'уйе ве йәкеда гәләк мәрвь қәрф-нуч'ька ль Херкьре дькьн у нахвәзын т'әви ве бьк'әвнә нава Һәләқәтийа. Нәһьер'и ве йәке, вәки әв ль сәр ве т'абийейә, демәк р'уйе амьнайа қәвинә Һьндава Щейлонда т'ө тышт нькарә ве пашда бьгрә кө әв Һьндава п'адыше ви щур'әйида өса нибә.

Шагъртед кө мэк'т'әб хьлаз кьрьнә

Әв пенц эндели жи бунә панздәһ сали. Р'ожа қьраркьри Һат у вана жи т'әви дө Һ'әзар шагъртед майин мэк'т'әб хьлаз кьрын. Һәр йәки т'әслимкьрьнәкә мәхсус стәнд у пер'а жи п'әрә данә ван, р'әқәма к'ижана Щейлон қьрар кьрьбу. Вәхте эварийа хьлазкьрьна мэк'т'әбе, сәрк'аре мэк'т'әбе әв п'әрә т'әслими Һәр йәки кьрын.

Жь ван Һәр пенц хвәндьк'ара әв стәндьн: йе Сәрбәст пенципенц Һ'әзар депозит стәнд. Йе Хәпйайи у дьле Гөманбьр', Һәр йәки чьл Һ'әзар депозит стәндьн. Йе Хвәһ'ыз п'әре Һәри мәзын, Һ'әвтепенц Һ'әзар депозит, ле йа Херкър бистпенц Һ'әзар депозит стәндьн. Хвәндьк'ара п'әред хвә Һьлдан у т'әслимкьрьнед дави стәндьн. Бь ви щур'әйи вәлатийед шаһьл жь мэк'т'әбе аза бун.

Йе Арыш-верышчи

Нэньер'и we йэке, wэки йе Сэрбэст ьндьк дьчу дэрсa, лe эви дисa ьнэк дэрс бир дьанин. Шарна эw дьфькьри, кo гэлo бeфькьрийед мэк'т'эбe дькарьн р'астьн? Эгэр оса бу, wi чахи гoмана wi ьбу, wэки т'абийа wi we ь'окoми ль сэр we йэке нэкьра кo эwe чьqас п'эрэ пэйи хьлазкьрьна мэк'т'эбер'а бьстэнда.

Дэсте Сэрбэст дьльрэзин, wэхте кo эви п'акета бь п'эра ьлдьда. Wэхте кo эви п'акет вэдькьр, эви гэрэке зэндэгртибуна хwэ у т'эхминкьрьна сьвьяке эфт бькьра, фэ'м бькьра кo чьqас п'эрэ данэ wi. Эw сэрбара сэрда дьба р'оь'дар бу wэхте кo пе ь'эсийа кo эви бь панздэь ь'эзара жь дьле Гoманбьр' зедэтьр стэндийэ у п'эред wi дo щара жь п'эред Херкьре зедэтьр бун. Эw фькьри: *“Гэлo чьqас wэ'дэ у qэwат ьатьнэ хэбьтандьне! Йа Херкьр у дьле Гoманбьр' т'эмаийа wэ'де хwэ ль wьр дэрбаз кьрьн у wэхте хwэ нава дэрсед бeфькьрда онда кьрьн у чьqас сэь'эг данэ мэк'т'эбe. Фэqэт wана дэwса we йэке чь станд?”*.

Ве йэке фькьред Сэрбэстэ дэрьэqа we йэкеда дьба да qэвинкьрьне, wэки Шейлон т'oнэбу. Эви qьрар кьр, wэки эw п'эрэ де у бавед хwэндьк'ара ьшьтбун, йе кo гэлэк сал пешда онда бьбун. Ве йэке фькьра wийэ дэрьэqа we йэкеда избат кьр, wэки сэрьатийа дэрьэqа Шейлоне п'адышада фэ'ш бу, йе кo мэк'т'эб ль бэр хwэ дэрхьстьбу, бона кo контрола хwэ ль сэр щаььла избат бькьра у азайа wан бьда синоркьрьне.

Пышти хьлазкьрьна ьинбуне Сэрбэст чэнд ь'эвтийа бь щур'е э'йде дэрбаз кьр у паше фэ'м кьр кo гэрэке шoхoлэк дэстпе бькьра. Эw иди дьтьрсийа, wэхте кo дьдит, кo п'эред wi чава лэз хэрц дьбун.

Сэрбэст бь арыш-верыша автомашинава мьжул бу у фэ'м кьр, wэки эw арыш-ферьшчийэ. Шoхoле wi баш пешда дьчу. Жь хwэндьк'аред т'эзэхьлазкьри гэлэка п'арэкэ п'эред хwэ ль щэм Сэрбэст, ль сэр к'ьр'ина автомашинед хэбьтанди у йед т'эзэ хэрц кьрьн. Мэщалед wi зедэ бун. Эви шoхoлед ну дэстпе кьрьн у нава wанда гььиштэ ачьхийе. К'ара wi зедэ бу у эви oса жи жийана хwэйэ шэхси да башкьрьне. Эви фэ'м кьр, wэки п'эрэ мэщала ь'окoмэ, йе кo те бежи дькарьбу бэхтэwари бьк'ьр'ийа. Һэбуна wi у э'мьре wийи бэрфьрэ бала жьна дьк'ьшанд у ве йэке эw дьба р'оь'дар кьр.

Сэрбэст нэдьчу щьвинед ь'эвте, лe п'ьр'анийа энделийа эw чава wэлaтики баш ь'эсаб дькьрьн, чьмки эви пыштгьрийа мэзьн дьда

проектед олк'ейэ щöда-щöда. Дьһатэ т'эхминкьрыне, вэки жийана эви энделие кö бь к'эл у щэ'д дьхэбты, we жь вейа зедэтьр баш нибуйа.

Чекьрчийе авайа у йе кö э'рде ээфт дькэ

Йе Хапйайи, т'эви Сэрбэст, чэнд ь'эвтийа хьлазкьрына мэк'т'эбе бь һэйтэһоли да к'ывше. Р'астэ, эви жи минани йед майин гэлэк нэстэндьбу, ле эw ша бу, вэки п'эред wi жь йед Херкьре зедэтьр бун. Һэма фькьра вийэ навьэвк'эти эw йэк избат кьр, вэки Щейлон awqac р'эһ'м бу, вэки ьһнэк пьрс бона wi гьринг нибун. Ль мэк'т'эбе йе Хапйайи т'эви чэнд кэч'ька нава ьлэлэqэтийед бэдэнида бу, нэһьер'и we йэке, вэки эw дьжи (мьqабьли) ван дэрсa бу, йед кö эви дьстэндьн. Эви нава we йэкеда т'ö пьрсгьрек нэдьдит, чьмки эви баварийа хwэ ль Щейлон у п'адьшатийа wi дьани. Эви незикбуна хwэйэ ьһндава жийане чекьрьбу: *“Һ'этани кö эз дьбежьм, вэки эз гөр'а Щейлонданьм у эша мэзын нагььиньмэ мэрьва, ль бэр п'адьше т'абийа мьн we йа ьэqбэ”*. Бь фькьрдарийа wi, Щейлон фэ'м дькьр, вэки ь'эwщэтийед ь'эмуйа ьэнэ у т'ö кэс бейи кемаси нинэ. Эw гöман бу, вэки вэхте диwane ь'эму т'эр'ьбандьнед wi we бь р'эһ'мбуна Щейлон у к'эрэма wi ььбатана вэшартыне, чьмки эви бь т'эмамыйа дьле хwэ баварийа хwэ ль п'адьше дьани.

Пышти хьлазкьрына мэк'т'эбе, пышти чэнд ь'эвтийа, йе Хапйайи шöхöле хwэ дэстпе кьр. Эви мал че дькьрын. Дэстпекеда бона wi дьжвар бу бьк'ьр'чийа ььбинэ. Малед кö wi че кьрьбун, бь ь'эму алийава йед баш бун, ле т'ö кэси эw мал нэдьк'ьр'ин. ьһнэк дьфькьрин, вэки баьед ван гэлэки ьльһнд бун, ле йед майин жи нькарьбун изьн ььдана хwэ, кö малед wi щур'эийэ бэдэw дэст ььанйана. Wi чахи йе Хапйайи гöманбьр' бу у баьед хwэ кем кьрын.

Эви чекьрына мала ьэма бь we стила бэдэw бэрдэwам дькьр, бона кö бьк'ьр'чийа бэрбь хwэ бьк'ьшинэ. Эви диса wi щур'эи öca дьда, минани бэре, ле материйалед дьһа арзан дьда хэbate у щур'е бэре р'абэр дькьр, йан жи соз дьда. П'арэкэ материйалед кö эви дьданэ хэbate анэгори қанунед Энделе қэдэхэқьрибу, нэ анэгори стандартед Энделе бу. Йе Хапйайи хwэ афу дькьр у дьфькьри, вэки қанундаред Энделе, йед кö эw стандарт қьрар кьрьбун, жь чапе дэр фэсал бун. Эw гöман бу, вэки материйалед кö wi ььжартьбун, we ль бэр ь'эму қэwьлен ьэwe у ьэр ь'öкөмэки тэях ьькьрана. Малед йе Хапйайи ььмбэри бае хwэ

гэлэки бэдэw дьхатынэ к'эвше у энделийед кö дьхwэстын бык'ыр'ийана, дэстпе кьрын лэз пэймана т'эви ви имзэ быкын у эви пер'а нэдыгыанд че быкьра. Пэйи we йэкер'а шöхöле ви қэwатэкэ ну стэнд.

Пышти чэнд сала йе Хapийаи қьрар кьр бь зэфткьрына э'рдва мьжулбэ. Жь шыкьатед бык'ыр'чийа эw иди wэстйаи бу. Эw фькьри, wэки ве шаре, пышти фьротана э'рд, эwe жь һ'эму борщдарийа аза буйа, we мэщбур нибуяа хэбатен гар'антиаейэ дачекьрыне быкьра.

Шабуна йе Хapийаи мэзын бу, wэхте кö эви п'арэкэ э'рд дит, бае к'ижани һ'эзар депозит бу. Қэwьлед ви щур'эйи бэр ч'э'вед ви щур'эки майин бун. Фэқэт, паше э'йан бу, wэки эw э'рде кö эви дьхwэст, һэр дэм дьк'этэ бьн лейа. Дэрьэқа we йэкеда т'эне чэнд мэрьва заньбун у һ'эму жи һэвалед йе Хapийаи бун. Эви öса кьр, wэки эндамэки шewьра бажер', йе кö һэвале Сэрбэст бу, бэрнама ви избаткэ, бейи контролкьрына гелогии. Нава т'эмамияа жийана wiда ль wьр т'ö щара лейи р'анэбьбу у öса дэрдьк'эт, wэки бь р'асти пьрсгьрек (проблэм) т'өнэбу. Фротана ви э'рди бейи т'ö дьжwарийа миасэр бу. Пэйи we йэкер'а дьхатэ т'эхминкьрыне, wэки жийана ви бизнесмене щаьыл we жь weйа зедэтьр баш нибуяа.

Алик'ара дэрсдар

Давийа (хьлазийа) һ'эвте, пэйи хьлазкьрына мэк'т'эбер'а, дьле Гöманбьр' т'эви чэнд һэвала, wэ'де хwэ п'ешк'ешпи к'ьр'ина һьнэк тышта кьр. Эw фькьри, wэки һэма бь дö мэ'нийа һежа бу эw йэк быкьра: йа э'wльн, wэки эwe т'эви һэвалед хwэ wэ'дэ дэрбаз быкьра у йа дöда эwe карьбуяа к'ьнц у тышед майин бык'ьр'йа бона кö карьера хwэйэ хэbate дэстпе быкьра. Дьле Гöманбьр' гэлэки дьхwэст кö эw ль мэк'т'эба Энделе бьбуяа алик'ара дэрсдар. Чьқас дьхатэ бира we, эwe һэр дэм эw йэк дьхwэст. Пышти һ'эвтеке эw гэрэке һэвп'эивинедэ һазьр буйа. Р'ожа к'ьр'ина тыштайэ дöда, һэвалэкэ дьле Гöманбьр', йа Бөг'данбеж гьли кьр, кö чава нава һэвалед wанда, һэвалэкэ wанэ т'омэри, Хьрабхэбэрданкьре готьбу бэрпьрсийаре мэк'т'эбе, wэки дьле Гöманбьр' т'эви шагьртэки к'этьбу нава һэлэқэтийед бэдэни. Дьле Гöманбьр' шарэкер'а һерс к'эт. Гөнэк'аркьрына ви щур'эйи дькарьбу бона стэндьна хэбата алик'ара дэрсдар, чэтьнайи (дьжwари) пешда бьанийа. Эw йэк дэрэw бу, нава к'ижанедэ қэт һьнэк р'асти жи т'өнэбу. Wэхте т'эмамияа хwэндьне эwe хwэ пақыж хwэйи кьрьбу.

Дыле Гөманбыр' ль сэр we фькьре бу, wэки Хьрабхэбэрданкьре эw йэк жь h'эвсудийе кьрьбу у дырəwьмэ жь h'ьзнэкьрыне жи.

Һерса дыле Гөманбыр' гэлэки р'абубу. Əw бь к'урайи хэйиди у h'этани дэстпека h'эвтийа ну фькьра we хайинтийа Хьрабхэбэрданкьрева гьредайи бу, чьмки əwe əw чаwa Һэwала хwэ h'эсаб дькьр. Əwe сонд хwэр, wэки we Хьрабхэбэрданкьре мəщбур' бькэ, кö Һэде кьрына хwэ бьдэ.

Р'ожа Һэвп'эйвине Һат у дыле Гөманбыр' ə'щэбмайи бу, wəхте кö əw дэрбази ль сэр хэбата хwэ бу. Бэрьсрийаре мэк'т'эбе готэ we, wэки əw гьли гьыиштьнэ wi у пэйи Һьнэк лепьрсинар'а зэлал буйэ, wэки əw готьн йед нэр'аст бунэ. Хенци we йэке, wэки дыле Гөманбыр' хэбат стэнд, əw öca жи ль щэм дэрсдарэки öca ма, к'ижани əw гэлэки h'ьз дькьр. Жийиана дөбарэ мэк'т'эбеда дэрсдаре Һэри занэ у щер'ьбанди бу. Əw бистпенщ сали бу у иди бь сала сэр Һэв энделийен щаьл Һин дькьрын. (Диwана дэрсдара бистпенщ салийеда нэдьбат, чаwa кö йа энделийен майин бу, ле си салийеда бу). Дыле Гөманбыр' зэндэгьрти ма, wэки əw Һатьбу бьжартьне у əwe ль щэм р'ебэрэки wi щур'эи хэбать'ьз бьхэбьтийа.

Нивсалийа Һинбуне дэстпе бу у h'эму тышт баш пешда дьчу, ле дыле Гөманбыр' Һьндава Һэwала хwэйэ бэре к'ина хwэ хwэйи дькьр. Нəньер'и we йэке, wэки h'эму тышт чаwa ль Һэв Һат, əwe т'эхмин дькьр, wэки Һькарэ дэрəwa Хьрабхэбэрданкьре бир бькэ.

Нəньер'и we йэке, wэки h'эму тышт баш дьбатэ т'эхминкьрыне, қэзийа бэрэ-бэрэ дьгьишт. Наве Жийана дөбарэ бь т'эмами ле дьбат. Ль бэр щьваке əw дэрсдсар бу, ле жийина wийэ шэхси бь т'эмами щур'эки майин бу. Диwана wi we йа Һэрэ бэрк' буйа, чьмки чаwa дэрсдар Жийана дөбарэ мəщчала дитьна Щейлон стэндьбу.

Эварэке, wəхте кö Дыле Гөманбыр' у Жийана дөбарэ т'эне бун, əwi щер'ьбанд h'ьжмэк'арийа алик'ара хwэ Һьндава хwэда пешда бинэ. Дыле Гөманбыр' зэндэгьртимайи у Һерск'эти щарэкер'а дур к'эт. Жийана дөбарэ т'эслим нэбу у wi щур'эи нава чэнд h'эвтийед пэйир'а wi щур'эи бэрдəwам кьр. Дыле Гөманбыр' дэстпекьр т'абийа хwэ бьгöһер'э у гöьдарийа готьнед дэрсдаре хwэ бькэ, чьмки əw шэхсэки ə'йан у аьл бу. Гöьдарийа Жийана дөбарэ ль дыле Гөманбыр' хwэш дьбат. Əwi хwэ баш хwэйи дькьр, гэлэки р'əь'м бу у хенци we йэке əw чаwa йэки жь меред бажер'э Һэрэ бэдəw дьбатэ h'эсабе. Пышти шэр'к'арийа Һөндөр'э дьреж, дыле Гөманбыр' қизтийа хwэ да Жийана дөбарэ у дь навбэра wанда р'оманэкэ актив дэстпе бу.

Һ'этани ви чахи т'эхминкърнед һ'эзкърне у хвэстыне бона дьле Г'оманбър' нэнас бун. Һэргав, вэхте к'ө әве Жийана д'обарэ дьдит, дьле we лэз ледьхьст. Фькьра we бь т'эмами дьчу дьгьиштэ ван эварийед к'ө т'эвайи дэрбаз кърбун. Р'уйе фькьред хвэйэ нуда, әве вэ'дэлу хэйда хвэйэ к'ур у вэшпарти, йа һындава Хьрабхэбэрданкьре бир кърбу.

Фэқэт, пышти чар м'әһа, Жийана д'обарэ нышкева жь we дур к'эт. Дьле Г'оманбър' навьэв к'этыбу у валайи т'эхмин дькър. Әве гэрәке бьзаньбуйа, к'ө м'әни чь бу. Әве бь фькьред хвэ һ'әму р'астьһатын бир анин у Жийана д'обарэ мэщбур' кър к'ө әв м'әнийа қьрара хвэ бежэ. Паше Жийана д'обарэ гот, вэки әви дэрьэқа we сэрһатийа Хьрабхэбэрданкьреда бьһьистийэ, вэки дьле Г'оманбър' т'эви шагьртэки к'этыбу нава һэлэқэтийед бэдәни. Бь р'асти м'әнийа р'аст әв нибу. Жийана д'обарэ һ'әваск'арийа һындава дьле Г'оманбър' өнда кърбу. Әв иди дэрьэқа кэч'экэ майинда дьфькьри. Жьнед щаһьл бь һесани бь ви дэрсдарива һ'эжмэк'ар дьбун.

Дьле Г'оманбър' гэлэки хвэ беһөрмэткьри т'эхмин дькър. Бона we фькьра дэрьэқа we йәкеда гэлэки нэбаш бу, вэки әве һэр р'ож Жийана д'обарэ бьдита. Әве ль бэр we йәке тәйах нэкр у жь хэбата хвэ дур к'эт.

Пышти чэнд р'ожа, пышти т'эхминкърна we беһөрмэткърне, дьле Г'оманбър' салона бэдәвэтийе бь ван п'әред майи вэкр. Әве т'әрка т'эвбуна т'эви бэрэвбунед һэр һ'эвтейэ ль мэк'т'әбе да, нэньһер'и we йәке к'ө Шейлон ә'мьр кърбу, вэки бьндэстийед ви изьна ван бэрэвбуна нэдын. Дьле Г'оманбър' нэдьхвэст т'эви ван мэрьвед фэ'ш бьк'эта нава һэлэқэтийа, чьмки п'ьр'анийа ван мэрьва, вэхте ван бэрэвбуна ль бэр ч'э'ве we фэ'ш дьһатынэ к'ывше.

Дьле Г'оманбър' р'ож бь р'ож дьһа бэрк' дьбу. Әве иди һындьк щара мэк'т'әба Шейлон дьани бира хвэ. Әв активи, йа к'ө әве аза дьда к'ывше, бь нэр'азибуне у синизмева һатэ г'оһар'тыне. Вэхте к'ө дэрьэқа we йәкеда жь дьле Г'оманбър' дьпърсин, әве дэрьэқа амьнайа хвэйэ һындава Шейлонда дь'эбанд, ле к'урайа дьле хвэда әве әв г'өнэк'ар дькър, чьмки мэрьве минани Жийана д'обарэи беэ'сыл мэк'т'әба вида дэрсдари дькър.

Вэхте к'ө этапа щер'ьбандьне, йа дьле Г'оманбър' незики давийе (хьлазийе) дьбу, әв иди жьнэкэ гэлэки хэйиди бу, нэньһер'и we йәке, вэки эгэр жь we бьпърсийана, әве әв йэк инк'ар бькьра. Әве р'ожед хвэйэ майи дэрбаз кърн, щер'ьбанд һ'эйфа хвэ жь ван мэрьва һьлдэ, йед к'ө әв дабунэ хэйидандьне.

Сэрокбажар'е Энделе

Әме ньһа дәрһәқа Хwән'ызда гыли бькьн. Әw жь п'әред стәнди зәндәгырти мабу. Әви жи хьлазкьрна хwәндьна хwә бь һәйтәһоли да к'ывше у әw әп'ещә дәрһәқа һинкьрьнед Щейлонда заньбу, бона кә жь гавед нәщайиз дур бьма. Пышти һесабуна чәнд р'ожа, әви дәстбь инвестисийа кьр. Инвестисийәд wi гәләки к'ардар бун у әви мәщалед хwәйә дәстпеке ләз зедә кьрн. Т'әви зедәбуна мәщалед п'әра, әw нава мәрьвед йаше хwәда дьһа ә'йан бьбу.

Хwән'ыз ль мәһ'әләкә Энделейә һәрә баш хани к'ьр'и у мәрьвед һ'өкөмдар у йед кә сәрwertийа ван һәбу, т'әглифи ль мале кьр. Нәвсен дәwләте, спортсменед професийонал, сәрк'аред һәвалтийа у мьрвед майинә ә'йан лайиқи мевань'зийа вийә дәствәкьри дьбун. Әw ләз дьбу мәрьвәки өса, һәләқәтийед к'ижани ль wi бажар'и йед һәрә мәзын бун.

Пышти се сала Хwән'ыз қьрар кьр кандидатийа хwә бона қөльха сәрокбажар'е Энделе пешда бьк'ьшинә у әw нава ван бьжартьнада, бь сайа һ'өкөме финанси у т'әвгыреданед щьваки, сәрк'әт. Wәхте дәстпека қөльха хwә, әw мәщбур бу гәләк қьрара қәбулкә. Жь ван қьрара йәк жи дәрһәқа мәк'т'әбеда бу. Р'уйе зедәбуна бьнәлийед бажер'да һ'әwщә бу, кә територийа дьһа мәзын бьдана мәк'т'әбе. Мәк'т'әбе гәрәке ә'рд бьк'ьр'ийа, пәйман мор бькьрана, хәрщед мәзын бькьрана, өса жи әшйәйед пәwист (лазым) у дәм у дәзгә бьк'ьр'ийана.

Гава ә'wлын бәрәвкьрна мәщала (п'әра) бу. Wәхте бәрәвбуна һәр һ'әвте Хwән'ыз бьһист, wәки мәщалед анәгор бона мәк'т'әбе пәwист бун. И'әтани бәрәвкьрна мәщала әви жь һ'әзари һьнәк кемтьр п'әрә п'ешк'еш кьрьбун.

Паше дәма қәбулкьрна қьраре пешда һат. Мәк'т'әбе әп'ещә п'әрә бәрәв кьрьбун кә ә'рдәки бьк'ьр'ә, йе кә иди һатьбу дитьне. Әw бона мәк'т'әбе щийәки гәләки баш бу у п'әред мәк'т'әбе жи т'әра wi ә'рди дькьрн. Фәқәт т'ор'әкә дьк'ана дьхwәст wi ә'рди бьк'ьр'ә. Шәwьра бажер' дь навбәра мәк'т'әбе у we т'ор'а дьк'анада п'аравә бьбу. Мәк'т'әб т'әшкиләтәкә өса бу, йа кә бь финанси к'ар нәдьда у әw йәк дьда к'ывше, wәки бь бәрфьрәкьрна мәк'т'әбе финанси бажер' we зедә нәбуна. Фәқәт дьк'ана ну we к'ара финанси бьда у we бона бьнәлийед бажер' щийед хәбатейи зедә саз бькьрана.

Дәнге шәwьра бажер' п'арәвә бун, ниви бун у дәнге қьраркьр, йе сәрокбажар' бу. Т'әхминкьрьнед Хwән'ыз дьжи һәв дәрдык'әтн.

Хөдийед т'ор'а дык'ана пешда пыштгырикэ мэзын дабунэ wi, финанс хэрщ кърбун, кө әwi кампанийа бьжартына дэрбаз бькьра. Wана өса жи һ'өкөме хwэ бона wi дабунэ хэbate. Әw, гэлэк щара бь мэ'нийед щур'э-щур'э, ль мала Хwән'ьз бь мевандари дыьатнэ қәбулкърье.

Хwән'ьз дэнге хwэ да бона к'ара дык'ане. Әwi қьрара хwэ бь we йәке ль бэр щьваке афу кър, да к'ьвше, wәки әwe алик'арикэ мэзын бона бьнэлийед Энделе бинэ. Әwi гот, wәки мәщал чебу кө щийед хэbateйэ ну бен сазкърьне у к'ара бажер'э финанси зедэ бу. Әwi пешнийари мэк'т'эбе кър, кө әwe быщер'биньн хwэ бьдьнэ бэрфьрэкърьне, нәнъер'и we йәке, кө әwi заньбу, wәки әw нькарын we йәке бькьн. Қьрара wi пәйиһатийед Шейлонэ беқалп р'ази нэкърн. Ле п'ър'анийа бьнэлийед бажер' әw йэк бь дыл сылав кърн.

Қөльха Хwән'ьзэ дөсалэ иди незики давийе дыбу у әw һазьр дыбу бона бьжартына кампанийакэ ну дэстпе бькэ. Бь т'эхминкърьна исафе (wөждан), әwi пенщ һ'эзар депозит п'ешк'еши мэк'т'эба Энделе кърн. Бь we йәкева т'эвайи әwi соз да ә'рдэки башқә бьдэ мэк'т'эбе, ль сэр к'ижани мэк'т'эбе дыкарьбу авайе хwәйи ну че бькьра. Ве йәке али wi кър, кө әw амьнайа п'ър'анийа пәйиһатийед Шейлон бьстинэ. Дььатэ т'эхминкърьне, wәки р'ебәре щаһьл we қөльха хwәда щарэкә майин бьһата бьжартыне.

Хөдана р'есторане

Чава кө Херкьре хwэндьна хwэ хьлаз кър, әwe жь бистпенщ һ'эзаред хwэ, бона чекърьна авайе мэк'т'эбейи ну, сьсе п'ешк'еши мэк'т'эба Энделе кърн. Әw бона wi һ'әму тышти р'азибу, чь кө дэрсдаред we әw һин кърбун у әwe дыхwэст р'азибуна хwэ бь щур'әки бьда к'ьвше. Бь бистдө һ'эзаред майин Херкьре р'есторан вэкър.

Херкьре һ'ьз дыкър хwэрынчекърьнева мьжул буйа. Бь т'хминкърьна we йәке, wәки бь һ'эсабьлдана ише кө әwe һ'ьз дыкър у өса жи т'абийа вейә бизнесменийе, вэкърьна р'есторанейэ бь хэбытандьна п'ешк'ешед дайи щур'е һәри баш бу бона қөльхкърьна бо щьвака хwэ. Әwe хwэрынчекьред Энделейэ һәрә баш т'эглиф кърн. Бь бэрәвкърьна, координасйакърьна занәбунед ван, әwe навнишкә хwэрынайэ баш һазьр кър. Р'есторана we щарәкер'а гьйиштэ ачьхийе.

Нәнъер'и we йәке, wәки бона р'есторана хwэ әwe гэлэк р'әwa у хәлат стәндын, әwe ачьхийа хwэ һәр дәм сәрwәхтияа Шейлонва дыда гьредане.

Нава н'эму нэвп'эивинада эве нэр дэм р'азальхи э'лами дэрсдаред хвэйэ бэре дыкыр у пэсьне т'эшкила хэбатк'аред хвэ дыда. Эве нэдхвэст бь щэ'дандьнед хвэва к'обарбэ у быда к'ывше, вэки эв бь қэватед хвэ гыиштбу ачъхийе. Эве заньбу, вэки эв н'эму тышт бь сайа Щейлон бу.

Херкыре к'ара хвэйэ финанси бона аликырыне да хэбате, ным бона олк'а хвэ у ным жи бона мэк'т'эба Энделе. Эве хвэрын бэлаш (беп'эрэ) дыда хвэрынхана мэк'т'бейэ херкырыне, йа кё хвэрын дыда мэрывед фэқир. Гэлэк щара эве эвари т'эшкил дыкырын, бона кё хөрэк ль хвэрынхана херкырыне бэлакыра. Эве бь дьл у щан хвэрына гэрм дыда фэқира. Эве қырар кырбу бистпенщ сэлэфе к'ара р'есторане бьдэ мэк'т'эба Энделе. Нава пенщ салед этапа щер'ьбандьнеда эве иди жь дёсьд н'эзари зедэтыр депозит п'ешк'еши мэк'т'эбе кырбун.

Херкыре нэрт'ым али вана дыкыр, йед кё гэлэки дьхэбьтин, ле нькарыбун н'эму хэрщед хвэ дадана. Т'эви алик'арийа финансийе, эве ёса жи дэрьэда принципед сэрвахтияа Щейлон у ачъхийед хвэда ванр'а шыровэ дыкыр. Эве нэр дэм дьготэ вана, вэки бона н'эму дэстанинед хвэ борщара Щейлонэ.

Нэнььер'и ве йэке, вэки р'есторана Херкыре бь ачъхи дьхэбьти, ле эв т'ё щара т'эглиф нэдкырын кё эв ль мала Хвэнь'ыз т'эви т'эшкилдарийед щьваки бьбэ у нэ жи ниви же дыкырын кё эв қольхэкэ бажер'э сэрк'арикырынеда щийе хвэ быгрэ. Р'уйе ве йэкеда кё эв пэيي Щейлон дьчу, эв ль бэр ч'э'ва щур'эки майин дьхатэ к'ывше. Фэқэт, р'уйе ве йэкеда, вэки эв жь алийе энделийед н'ёкёмдарда дьхатэ инк'аркырыне, нэр'азибун ль щэм Херкыре пешда нэдьхатн. Эве дыщэ'данд быгъижэ ван мэрыва, йед кё фэқир бун. Эве бэрэвбунед нэр н'эвтейэ ль мэк'т'эбе н'ыз дыкырын у нэр дэм алик'арийа хвэ пешнийар дыкыр, тышт п'ешк'еш дыкырын, йан жи қольхед щур'э-щур'э дыкырын. Херкыр жьнэкэ щаьылэ гыиштибу.

Р'ожа диванейэ бьр'йаркыри (қыраркыри)

Р'ожа этапа щер'ьбандьнейэ дави нат. Эвед кё гэрэке ль бэр диване бьсэкънийана, дыфькырин, вэки эв йэк ве нава пенщ салед бь сыреда бьқэшьмийа, чьмки пенщ салед э'wльн иди дэрбаз бьбун. Т'ё кэси т'эхмин нэдкыр, вэки вэ'де диване ве аwқас зу бьхьата.

Эв р'ож минани р'ожед майин дэстпе бу, ле щур'эки майин жи сэр нэвда нат. Шэва дэрэнг пыштованед п'адышатийа Афабеле дё

һ'эзар шагъртед бәре бьрын. Әw жь дәрге бажер'ә хәwыләwа дәрк'әтһн, wәхте кә энделийед майин р'азайи бун. Ван дә һ'эзар бьнәлийед бажер'ә щаһыл р'ийа хәwыләwа бьрын. Әw т'унела к'ур бу, бьнә'рд бу, йа кә бьн ч'әме Адонгайева дәрбаз дьбу. Пышти дәрк'әтһне әw өса жи дә р'ожа наwа қумьстана беавwа дәрбаз бун. Ль т'әмаийа р'е пыштоване Сәрәкә һәр һ'әwщәтикә wана р'ази дькьр, хәрәк, ав у тыштед майин жь һ'мбара мәхсус дьда wан.

Пыштован гәләки баш незики wан дьбун. Wана бь гөһдари хәбата хwә миасәр дькьрын. Нәнһьр'и we йәке, wәки wана щаба һьнәк пьрсед энделийа дьдан, ле һәбун пьрс, щабед к'ижана әw борщдар нибун бьдана. Щаба пыштованайә һ'имли, йа бона пьрсед wi щур'әйи әв бу: "Һ'әму тышт we wәде хwәда ә'йанбә". Ве йәке һ'әwаск'арийа энделийа дьһа зедә дькьр.

Энделийа дьжwарийед наwа қумьстанеда т'әхмин нәдькьрын, wәхте кә әw бәрбь wi бажар'и дьчун у һивийа гьһиштһна wi бажар'и бун. Р'ожа сьсийа, wәхте кә р'о дәрк'әт, әw гьһиштһнә сәре гьрәки. Жь wьр, бьн тиренщед р'ойеда бажар'е бәдәw һатә к'ьwше. Афабел дьһа бәдәw бу у наwа фькьред хwәда wана wi щур'әйи т'әхмин нәдькьр.

Чьдаси әw незики бажер' дьбун, ә'йантийа дәрһәқа мәзьнайа wi бажар'ида дьһа зедә дьбу у бәрфьрә дьбу. Бь ньһер'андьһа Афабеле, жь алийе р'астеда бәрбьч'әв бу у дьһатә к'ьwше, wәки бәрамбәри wi бажар'и йед майин т'өнәбун. Һьмбәри дор-бәред бажер' Эндел бәдәw нибу.

Чаwа кә әw гьһиштһнә мәрк'әза бажер', энделийа дит, wәки ль Афабеле һ'әму тышт сах бу. Ль wi щийе нәбинайи тәйрәда нә т'әне дьстьра, ле өса жи хәбәр дьдан. Стьранед wанә хwәш у дәнге ширьн, әw бәдәwi дьданә к'ьwше, йа кә wана ль бәр ч'әве хwә дьдит у бь we йәке р'умәта wi бажар'и дьһа зедә дьбу.

Ве йәке энделии зәндәгьрти нәһьштһн, чьмки wана иди дитьбу, wәки һәспед пыштована хәбәр дьдан. Һәспа нә т'әне бь һәвр'а хәбәр дьдан, ле өса жи сийаред хwәр'а хәбәр дьдан. Дьһатә к'ьwше, wәки һәсп у сийар наwа һәләқәтийед гәрмда бун. Wана фә'м кьр, wәки һ'әму тышт ль Афабеле хәбәр дьдан у ль wьр һ'ьзкьрын у шабун һәбу.

Энделийед щаһыл ль к'идәре бьньһер'ийана ль бәр wан тыштед бәдәw вәдьбун. Әw бь һ'ьжмәк'ари әw дор у бәр дьньһер'ин. Һәма һәwа пақьж жи һ'өкөми ль сәр wана дькьр. Әwe зәлали дьда фькьред

ван у qəwat дьда бəдəнeд вaнə жь р'е вəст'йaйи. Бона вaн жь Һ'əму тышти зeдəтьр ч'əмe кə нaвa бaжeр'р'а дьк'ыш'йиa Һ'əвaск'ap бу. Дьһaтə т'əхминк'ьрнe, вəки əв сaх бу, нaвa видa жийaн дьшəхəли. Мeлoдийaйeд нaзьк нaвa Һəвeдa дьг'ишт'ьнə Һəв у шəхсeд вaнə вəст'йaйи бь ə'д'ьлaйa вə'дəд'ьрeж дьдaнə Һeсaк'ьрнe. Һ'əму тышт, жь кəлилкeд бьч'ук дəстпeк'ьри Һ'əтaни Һəвe, тe бeжи бь жийaнeвa т'ьжибуйи бун. Тe бeжи Һ'əму тышт дькaрьбун жийaн п'eшк'eш бьк'ьрaнa. Ль əви щийe бəдəв Һ'əму тышт т'ьжи бу.

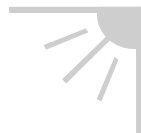
Вəлaтийeд щaһьл нькaрьбун хвə зəфт бьк'ьрaнa у бo вe йəкe жи дəстeд хвə д'ьрeж дьк'ьр'ьн у дьдaнə ви Һ'əму тышти, чь кə вaнa дьдит, вəхтe кə əв нaвa бaжeр'р'а дəрбaз дьбун. Вaнa дьхвəст кəр'ə-кəр' бьр'əвийaнa у Һ'əму тышт бь хвə бьдитaнa, лe вaнa фə'м дьк'ьр, вəки ви чaхи изьнa вe йəкe т'əнбу.

Р'eбəрийa вaн к'ьр'ьн у бьр'ьн сəрaкə мəз'ьн. Ль вьр жьн у мeр жь Һəв щəдa к'ьр'ьн. Əв aвaйи, ль к'идəрe эндeлийeд щaһьл бəрəв к'ьр'ьн, aвqac мəз'ьн бу, вəки əв тe бeжи бeсинop бу. Һəрə кeм сəд Һ'əзap мəр'ьв дькaрьбун aзa Һəндəр'дa щи у вap буaнa.

Ль бəшeд вe сəрaйe изьн дaнə эндeлийa, кə əв ль щийe aвxвəк'ьр'ьнeйə бинxвəш хвə бьшəн, пəйир'а к'ьнщ дaнə Һ'əмуйa, бь к'ижaнa əв гəрəкe р'aсти п'aдышe бьһaтaнa. Һ'əмуйa бь шaбун к'ьнщeд Эндeлeйə нaвa т'oзeдa жь хвə эхьст'ьн. К'ьнщeд вaнə кəв'ьн тe бeжи ль ви бaжap'e нaвa р'oнaйeдa нəфəсaл бун у щур'əки мaйин дьһaт'ьнə к'ьвшe. Хвəст'ьнa эндeл'йaйə мəз'ьн, йa бoнa жийинa ль Aфaбeлe дьһaтə к'ьвшe. Вaнa нəд'ьхвəст пaшдa вəгəр'ийaнa.

Пышти aвxвəк'ьр'ьнe у к'ьнщxвəк'ьр'ьнe Һ'əму кəс щapəкə мaйин г'ьишт'ьнə Һəв, кə тə'штe бьхəн. Нaнxвəр'ьнa вaнə бь Һəйт'əхəли ль Һ'əвшa вəк'ьри дəрбaз дьбу, ль к'идəрe бь вə'дe кəрт изьн дaнə вaнa, кə əв хвəр'ьнe бьхəн у бь Һəвр'а хəбəрд'ьн. Пышти хвəр'ьнxвəр'ьнe əв щapəкə мaйин жь Һəв щəдa к'ьр'ьн, лe вe щape бь нaвeд вaн. Хepк'ьр, Хвəһ'ьз у нeзики пeнс'ьд эндeлийeд мaйин бьр'ьнə сəрaкə ль сəр мьлe Һ'əвшeйи р'aстe. Дьлe Гəмaнб'ьр', Хaп'йaйи у Сəрбəст т'əви Һ'əзap пeнс'ьд эндeлийeд мaйин бьр'ьнə сəрaкə мaйин, йa кə ль сəр мьлe ч'əпe бу. Вəхтe кə əв к'əт'ьнə вaн сəрa, вaнa дит, вəки ль жopə дəрийa нaв ньвисap бун. Əв нaв бь зьмaнəки бaшqə Һaт'ьбунə ньвисapе, йeд кə эндeлийeд щaһьлр'а ə'йaн нибун. Нaвe сəрaйəкe “Сəрa Жийaнe” бу, лe йa мaйин “Сəрa Дaдгəһa Һəq”.

Сэрайед Жийане у Дадгэна хэц

Вэхте к'этна ль сэра ль сэр мые ч'эпе, Сэрбэст нэрх'эти т'эхмин кыр, йа кө те бежи эв дьтърсанд. Эв бь фькьред хвэ пашда вэгэр'ийа ван салед кө ль мэк'т'эбе дьхвэнд у щер'ьбанд бь ван тышта бэр дьле хвэда бе, к'ижан эви бь сьвькайи дэрхэца Шейлонда бьистьбун. Ньа эв х'эму тышт те бежи мэрыв навхэв дьхьстн. Эв бона we йэке п'ошман бу, кө аwqас дэрс бэрдабун, кө эв дэрсада ьазьр нибуйэ.

Ньа жи бэр ч'э'вайэ, wэки эв шаш буйэ, чьмки ьм эв бажар', ьм п'адьша, дэрхэца к'ижанада ль мэк'т'эбе дьготьн, бь р'асти ьабун. Сэрбэст щер'ьбанд тьрса кө чьqас дьчу зедэ дьбу, бьдэ зэфткьрьне у ль сэр we йэке фькьред хвэ бьдэ мэрк'эзкьрьне, чь кө дэрхэца ь'эзкьрьн у р'э'ма Шейлонда бир дьани. Wi чахи эви нэдьхвэст дэрхэца ьэцитийа пирозийа Шейлонда бьфькьрийа, нэньер'и we йэке, wэки ьэма эв тышт бун, кө бона гььдарийа wi шэр'к'ари дькьрьн. Сэрбст щер'ьбанд хвэ бь we йэкева бьдэ ьесакьрьне, wэки эв wэлатики баш бу у пыштгьри, али'кари дьда т'эшкилдарийед бажер'э р'эзэдьлвана.

Сэрбэст бина хвэ к'ур к'ышанд у дэстпе кыр дора хвэ ьньер'э, кө ван дор-бэра, ль к'идре эв бу, qимэт ькэ. Бейи т'ө дьжwарийа эви дит, wэки нава ьнэлийед Энделейэ ьэрэ хьравда бу. Эви ль wьр мэрывед дьз, дэрэвин у ич'кэхөр дитьн. Ль wьр мэрывед öса ьабун, йед кө гэлэки ьндьк дьхэбьтин, öса жи эв мэрыв бун, йед кө дьхэбьтин кө х'эму тышти бь хвэстьна хвэ ькьн. Тьрса wi чьqас дьчу зедэ дьбу, фэqэт ьэма wi чахи, wэхте кө эв т'эви ьэв ььбу, эви дьле Гөманбьр' дит. Сэрбэст ч'э'вед хвэ гьртн у те бежи сьвькайи ль сэр хвэ т'эхмин кыр. Щэрэкер'а ьатэ бира wi, wэки дьле Гөманбьр' дэрсхана wанда пэийнэтийа Шейлонэ ьэрэ бeqэлп бу. Эви те бежи сэрбара сэрда ььситьсябу, wэки дьле Гөманбьр' ль мэк'т'эбе дьхэбьти. Эгэр эв т'эви wi ль we сэрайе бу, бь т'эхмин х'эму тыште баш хьлазбуйа.

Вэхте кө эв бэрбь дьле Гөманбьр' дьчу, эв Йе Хапийаи к'эт. Эв жи нишанэкэ баш бу. Пышти мэк'т'эбе эви дьле Гөманбьр' нэдитьбу, ле йе Хапийаи ь'эсаб дькьр чава баwармэндэки хwэп'ешк'ешкьри. Шарна эв wэхте хэбэрдана дэрхэца Шейлонда мьqабьли (дьжи) ьэв дэрдьк'этын. Пышти дитьна ьэвале хwэйи бэре, бэшэра Сэрбэст бь т'эмами ьатэ гььар'тне.

Йе Хапйайи гэлэки актив бу у фькьред ви бэрбь башийе дьчун. Вана дэстепе кьр қьсэ бькын у Сэрбэст иди нэдьтърсийа. Те бежи, р'эһ'ма Шейлон жь фькьра ван зедэтьр бу. Гэло ви ль ве сэрайеда нэбахшандийэ һ'эмуя, нэньер'и ве йэке, вэки ве фькьра виp'а дэрбаз нэбуйа, кө эв мэрэв дькарьбун хьлазбуйи буна? Бефьтийа эв йэк р'астэ. Гэло нэ өсайэ, вэки дэрсдаре мэзын, Жийана дөбарэ, һьнэки жь ви ведатьр сэкьнибу? Сэрбэст хвэ бь гөман т'эхмин кьр, вэки һ'эму тыште башбэ. Фэқэт эв һьнэки хэмгин бу, кө Херкьр у Хвэһ'ыз нэ ль вьр бун. Эви өса жи нькарьбу һ'эсаб һьлнэда, вэки чэнд мэрэвед башқэ жи ль қол'ч'ед сэрайе дьгьрийан. Ле дьқэһьмэ эв бь р'эһ'ма Шейлонва һ'эжмэк'ар мабу?

Сэра майин жи бь т'эхминкьрнед мэзынва т'эжи бу. Эв һэвалед, кө пэيي хьлазкьрына мэк'т'эбер'а һэлэқэтийед хвэ онда кьрбун, ша бьбун, чьмки щарэкэ майин гьиштьбунэ һэв. Һ'эму қьсед ван бь р'өһ'дарийева т'эжи бун, чьмки зутьрэке вана ве Шейлон бьдита. Эв вэ'дэ һатьбу, вэхте кө эве бьк'этана нава синор у наве хвэйи р'аст.

Һ'эмуя бь активи дэрьэқа бажар'е бэдэвда готубеж (э'нэнэ) дькьрын. Вана заньбу, вэки эв бажар'е жь Энделе баштьр буйа, ле эв йэк жь дитьнед ван зедэтьр бу. Чь кө вана дитьбу дьһа зедэ бу, нэ кө чава кө эв дьфькьрин. Гэло дьқэһьмэ вана ве жийана хвэйэ майи ль ви щийе р'умэт дэрбаз бькьрана? Жь вана һэр йэк һазьр бу э'рде ль вьр пақьж бькьра бона кө лайиқи ви қэдьри буйа. Эвед кө ль ве сэрайе һивие бун, заньбун, вэки эв пэيي Шейлон чунэ, ле бэрэ-бэрэ эвед кө ль вьр һазьр бун, дьһа к'ур к'этынэ нава фькьра. Гэло эв һьндава Шейлонда амьн бунэ? Зутьрэке эве дэрьэқа ве йэкеда пе бьһ'эсийана. Шабун һьнэки т'эви тьрсе бу, фэқэт эв хөламед шькэсти һивийе бун П'адыше хвэ бьдитана.

Пешда гэрэке диwana ль сэра Жийане бьһата кьрыне. Фэқэт эме һьнэки дэрэнг дэрьэқа ванда бежын. Ле һьһа вэрэн эм бьньер'ын, кө ль сэра Дадгэһа һэқ чь қэһьми.

Газикьрын

Иди нивро бу. Ль сэра Дадгэһа һэқ эвед кө һивийе бун, пер'а гиһандьбун дьлмьнайе у гөмане дэст биньн у бьфькьрын, вэки һ'эму тыште башбэ. Эв һ'эму тыште кө фькьред ван навьэв дьхьстын, йан жи нава жийанеда шаш дьһатэ т'эхминкьрыне, вана р'эһ'ма Шейлон

у р'ейед Вийэ вэшартива дьданэ гьредане. Ван фькьра дьлмьнайи дьда вана.

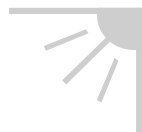
Жь нава ь'эзар пенсэд энделйада Сэрбэст ьатэ газикьрыне. Чар пыштованед п'адыше ьатьн, кő р'ебэрийе бэрбь сэра Диwanейэ мэзын ль wi бькьн. Wэхте дэрк'этьна жь we сэрайе эwi щер'ьбанд атмостфэрайе бьдэ сьвькьрыне, у эw к'энийа у ч'э'ве хwэ пыштованэкир'а қөрьпанд, ье кő нышкева ль ч'э'вед wi ньер'и. Эw э'щебмайи бу, wэхте дит кő пыштован т'ө р'еаксийа нэда, щаба wi нэда.

Сэрбэст ль пэйи хwэ дэнге гьртъна дэргед сэрайе бььист у фькьред wi щарэкэ майин вэгэр'иайнэ ль щэм wi. Дьле wi синге wiда минани дэфе ледьхьст. Дэнге лезлехьстьна дьле wi awqac бьльнд бу, wэки эwi т'эхмин дькьр, кő пыштован жи эw дэнг дьбьистьн, ле те бежи вана эw йэк нэдьда к'ьвше. Эwe гэлэки бьхwэста, кő ье Хаййайи т'эwi wi бььата. Зутьрэке эwe ль бэр ь'акьм бьсэкьнийа у эwe бьхwэста кő эw т'эне нибуйа. Сэрбэст лэз гөмана хwэ онда дькьр.

ь'этани к'этьна сэра Мэзын, пыштованэки лэз насийа wi да қанунед сэра Диwanейэ хwэхwэйкьрыне. Сэрбэст бь сэре хwэ да к'ьвше кő фэ'м кьр, ле эw дьтьрсийа, wэки эwe готьнед wi бир бькэ. Дьле wi иди те бежи гөьед wiда ледьхьст, те бежи эwe зйан бьда бььистьна wi. Пыштован бь сэре хwэ да к'ьвше, чава нишана we йэке, wэки Сэрбэст хwэндьна wi фэ'м кьр у wi чахи дэргед сэрайе фьрэ вэбун.

Wэхте кő Сэрбэст гава э'wльн авитэ бэрбь we сэра мэзын, эwi т'эхмин кьр, wэки бэдэна wi дьлэрьзи. Ньқьткед хwидане ль сэр бьрийед wi бэрэв бун. Эw т'эwi ьэв бьбу, чьмки р'уйе дитьна wi ь'эму тыштида, эw бь к'урайи зэндэгьрти мабу.

П'АДЬШАТИЙА АФАБЕЛЕ: Р'ОЖА ДИШАНЕ А

*“Иса Һәр дәм әв мәсәлә дьданә хәбәте, вәхте кө Әһи
ә'лаләтер'а хәбәр дьда. Бь р'асти чава кө п'ехәмбәра готьбу,
вәки Әһе гәләк мәсәлә бьдә хәбәте, Әһи т'ө щара ванр'а
бейи мәсәләке хәбәр нәдья. Чьмки п'ехәмбәртийа ви
щур'әйи һәбуйә: “Әзе бь мәсәлә хәбәрдым: Әзе шевьред жь
дәстпека вә'дәда вәшарти шьровә бькьм”.*

— Мәтта 13:34,35, TLB

Һ'әтани бәрдәвамкьрына (думайикьрына) ве сәрһатийа
алегорик, әз дьхвәзым щарәкә майин хәбәрәд Исәйә дәрһәқа
дишана кө те, бьдымә к'ьвше. Йуһ'әнна 12:28-да Әш дьбежә: “Әш
готьна Мьн гот, ве дишана вийә р'ожа дәрбазбуйи бькә”. Әм иди ве
норме заньн, бь к'ижане ль бәр т'әхте Ш дишана мә ве бе кьрыне. Әш
норм к'ьтеба Пирозә.

Бо ве йәке жи гәләк готьнед Щейлон, к'ижана әһе ль сәра
Дишане бежә, ве бь к'ьвшкьрынед р'әқәмабын. Әһе жь п'арч'ед
к'ьтеба Пирозьын, бь т'әрщьмед щур'ә-щур'ә, к'ижана һун дькарын
хьлазийа ве к'ьтебе бьбиньн. П'ьр'анийа готьнед Щейлон жь п'арч'ед
к'ьтеба Пирозьн, йед кө дәрһәқа һәр мәрвьәки жь ве сәрһатийе тен
хәбьтандьне.

Ве йәке бира хвәда хвәйкьн у вәрын әм пашда вәгәр'ьнә Афабеле.

Дишана Сәрбәст

Сәра мәзын дьһа гәләки мәзын бу у зедәтыр бәрбьч'ә'в бу, нә кө
Сәрбәст дькарьбу бьанийа бәр ч'ә'вед хвә. Әгәр мәщал бьдана ви, кө
әһи дәрһәқа дитьнед хвәда гьли бькьра, дәрһәқа ван һ'әзар пенсьд
мәрвьада бьгота, йед кө һәла һе һивийе бун, әһе нькарьбуйа т'ө
хәбәрәк бьда хәбәте бона гьликьрына мәзынайа ве йәке. Әш һ'әму

тышт, чь кӧ эви ль Энделе дитьбу, ьымбэри архитектура we сэрайе кэвнбуйи бу. Ль сэрайе, бь т'эхмин, жь сэд ь'эзари зедэтьр мэрвь назьр бун. Сэрбэст т'ӧ щара аwqас мэрвь щарэкер'а у ль щийэки майин нэдитьбу.

Сэрбэст пешда дьчу у ви чахи эви сьфэтед wлатийед Афабеле дитьн. Йа э'wльн, эви гӧьдари да сэр we йэке, wэки фэсала ван йа п'адышатийе бу, сьфэтед ван жи гэлэки зэлал бун. Хенщи we йэке фькьрэк сэре wiда пешда ьат: эw жь бэдэwийа ван мэрьва зэндэгьрти мабу. Те бежи эw жь дьнийакэ майин бун. Мэ'нийа ве гӧьар'тьне эw бу, wэки изьн дабунэ wана кӧ эw жь дара Жийане бьхӧн.

Сэрбэст фькьри: *“Дьqэwьмэ эв мэрвь энделийед бэренэ?”*. Ньшкева эви сьфэте жьнэкэ нас дит. Наве we Qэнщи бу у эw бь чэнд сала жь Сэрбэст мэзынтър бу. Эви бир ани, wэки ьэр дэм qэрф ль Qэнщийе дькьрын бона we йэке, wэки эw бэдэw нибу. Нььа эw гэлэки бэдэw бу. Чакуче we диса эw бу у Сэрбэст эw нас кьр, ле нььа эw дььа бэдэw бу, нэ кӧ ьэр мэрьwэки майин, к'ижани эви ль Энделе нас дькьр. Бь р'асти эви к'и дьдит, мэрьве кем бэдэw жи, гэлэки жь мэрьвед жь щийе буйина ви бэдэwтьр бун.

Wэhte кӧ Сэрбэст сэр ь'ьше хwэда ьат, эви дит, wэки бэред назьра ль сэр щийэки ьатьбунэ мэрк'эзкьрьне, йе кӧ ьэма ль пешийа ви бу. Эви т'ӧ щара тыште ӧса нэдитьбу.

Хьлазийа сэрайе т'эхтэк данийи бу, ле эм бежьн хэбэра “т'эхт” нькаре бь ьэқи we йэке бинэ бэр ч'э'ва. Эw т'эхт йе ьэри р'умэт бу. Бь дитьна эве кӧ ль сэр т'эхт р'уныштъбу, Сэрбэст щарэкер'а фэ'м кьр, wэки ьэма эw бу канийа мэзынайа ви бажар'и. Һ'эму тышт жь ви мэрьве ль сэр т'эхт р'унышти дьк'ьшийа. *“Дьqэwьмэ ьэма эwэ Шейлон”*,– Сэрбэст фькьри. Ньшкева эви бь к'урайи баwарийа хwэ ль ви мэрьви ани, ьэийна к'ижани эви инк'ар дькьр. Шейлон бэдэw бу, ле гэлэки бэрк' дььатэ к'ьвше. Ле дьqэwьмэ ьэма ви чахи эw ӧса бу. We дььа р'астбэ бе готьне, кӧ эw бэдэw бу, ле нььер'андьна ви we дэме йа тьрсандьне бу. Шейлон гэлэки балк'еш дььатэ к'ьвше, ле Сэрбэст чьqаси незики ви дьбу, аwqаси тьрса дьле wiда дььа зедэ дьбу. Эw гӧмана кӧ ь'этани ви чахи ль щэм ви ьэбу, бь т'эмами ӧнда бьбу. Гэло эве р'асти чь бе?

Сэрэбэст дыщер'ьбанд хwэконтролкьрьне хwэийи бькэ у эви бь хwэ хwэр'а дьгот, wэки эw незики р'эбэре р'э'ьм дьбэ. Дь ьӧндӧр'е wiда шэр'к'ари дьqэwьми: эw иди шькбэр бу, wэки эве лайиқи qьрара диwанейэ баш бьбэ.

Сэрбэст пешдачуйина хwэ бэрдэwам дыкър у гъиштэ дык'экэ тэнг, ль к'идэре готънэ wi кô эw бьсэкънэ. Ль жоре, ль сэр т'эхт Шейлон дыхатэ к'ыше. Эw ль сэр хwэ гôман бэрбър'и бэрэвбуйа бу:

– И'эму кэс... гэрэке нас бькэ у фэ'м бькэ, wэки Эз Эwъм, Йе кô фькьра (мьталэ, т'эхминкърън у мэрэма) у дьла (к'урайед дьл) лек'олин дыкэ, у Эзе бона wэ хэр йэки wi тышти бьдьм (хэде бона къръна wэ), лайиқи чьйэ к'аре wэ.

Сэрбэст т'эви йед майин гôдари дыкър, wэхте кô нышкева Шейлон ль ч'э'вед wi ньер'и у э'мър кър:

– Бона аборийа хwэ и'эсаб бьдэ.

И'этани кô Сэрбэст пер'а бьгиһанда хэбэрэк бьгота, шькьлэки һолографик хатэ к'ыше, к'ижанида жийана вийэ ль Энделе, йа жь р'ожа мэк'т'эбейэ э'wльн дэстпекърн и'этани һазьрийа вийэ ль Афабеле, дыхатэ нишандайине. Иэр к'арэк, готънэк у мэ'ник хатънэ к'ыше у ль бэр цьм'эта бэрэвбуйи хатэ э'йанкъръне. Жь we э'йантие Сэрбэст тьрсйаи бу, йа кô эwi дэрьэда Шейлонда стэнд: “Кэсэки ôса т'ôнэ йе кô жь wi вэшартибэ, ле ль бэр ч'э'вед Wi и'эму тышт вэкърн у эшкэрэйэ, вэкърн у нэп'арастийэ, у эм гэрэке и'эсаб бьдън”.

Сэрбэст хwэ гôваштэ сэр һэв, чахе эwi кърънед хwэйэ беақъл, нэ баш у хwэһ'эз дитьн. Дитьна ве йэке, йа бь һазьрийа аwқас цьмэ'т, эw т'эвиһэв кър у зэндэгърти һышт. Эw и'эму тышт, чь кô ль Энделе чава тыштэки нэгъринг (фэрз) у безйан дыхатэ т'эхминкъръне, ньһа ль бэр ви и'акьме р'умэт у ль бэр wэлатийед п'адышатиya Афабеле чава тыштед хэрэ хьраб дыхатънэ т'эхминкъръне. Эw жь кърънед хwэ тьрсийа. Эw чава дыкарьбу аwқас шаш у беақъл буйа? Эwi қэwат да хэbate, кô гôманэкэ бьч'ук бьбинэ у эwi дит. Эwi т'эхмин кър, wэки кърънед вийэ баш жь йед хьраб зедэтьр бун.

Wэхте кô дитьна жийана wi бь т'эмами сэр һэвда хат, эwi ль сэр хwэ сьвькайи т'эхмин кър, нэньер'и we йэке, wэки эw һивийа цэзаки майин бу. Эwe гэлэки бэхтэwар буйа, эгэр нава we цьмэ'теда чава йе хэри бьч'ук бьһата и'эсабе. Эw гôман бу, wэки Шейлоне бьдита, кô кърънед вийэ қэнш жь йед хьраб зедэтьрн.

Пэйи we йэкер'а Шейлон жь к'атьбе Сэрэкэ пьрси:

– Наве Сэрбэст к'ьтеба Жийанеда ньвисарэ?

– На хер, хôдане мьн,— к'атьбе Сэрэкэ ль сэр хwэ гôман бэрсъв (щаб) да.

Пэйи we йәкер'а Шейлон хәбәрда:

– Сәрбәст, тө бона бьжартына т'эбйэта хьраб гөнәк'ари, we тө бьбьнә вәлате Лоне, ль к'идәре те жийана хвэйә майи бьжи, нава таристане, бегоманийе у т'энебунеда бьчәрчьри.

Сәрбәст зэндәгьрти майи кьрә қир'ин:

– Хөдан, бона чь?

– Тә баварийа хвә ль мын нәдъани,– Шейлон бәрсьв (щаб) да.– Дәрсдаред тә ын дькьрын: “Эгәр ын бавәр нәкьн, вәки Эзъм, ыне нава гөнәед хвәда бьмьрын”. Вана өса жи ын ын дькьрын: “Бь йәки майинва жи хьлазбун т'өнә, чьмки бьн ә'зминда ль сәр мәрьва навәки майин т'өнә, бь к'ижани ын бькарьбьн хьлазбьн”.

Сәрбәст щрәкә майин хәбәрда.

– Хөдан Шейлон, ле кьред мынә қәнщ? Гәло әв жь йед хьраб зедәтьр ниньн?

Шейлоне хөдан бәрсьв (щаб) да:– Пьрс әв нинә, вәки мәрвь қануне ьндьк дьт'әр'ьбинә, ыан зедә, чьмки “әве кә қануна Шейлон бь т'әмами хвәйи дькә, ле ьнәки дышьмьтә, әв диса аwқаси гөнәк'арә чава әв мәрвь, ье кә ь'әму қанун т'әр'ьбандьнә”.

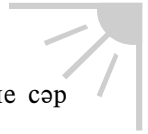
Сәрбәст дьл да бәр хвә у бәрсьв (щаб) да:

– Wi чахи мәрвь чава дькарә хьлазбә?

Шейлон щарәкер'а бәрсьва (щаба) we прсе нәда. Әви вәлатикә Афабелейә жьн ньер'и. Әв жьна, бь т'әхмин, қөльхчикә Шейлон бу, чьмки әв ль сәр т'әхт р'уныштибу у әв т'әхт минани т'әхте Шейлон бу, ле дьна бьч'ук бу. We жьне хәбәрда:

Гәло дәрсдаред тә тө ын нәкьрын?: “Шейлон бь дьлр'әһ'мийа хвэйә мәхсус ын хьлаз кьрын, дәма кә вә бавәр кьр. ын нькарын ь'әсабкьн, вәки әв қимәтийа вәйә. Әв йәк п'ешк'еша жь Шейлонә. Хьлазбун ьәқдайина бона кьред вәйә қәнщ нинә, бона кә жь мә ьәр йәк бь we йәкева к'өбарбә”.

– Гәләк вәхт пешда, мын бона ван бөқанунийа, йед кә вәлатийед Энделе кьрьбун, ыан жи we бькьрана, ьәқ да. Әв йәк тыште буйине нибу, вәки мәрвьәк ль бәр мын бесущ ьма, ыан жи хвә жь хайинтийед хвә хьлаз бькьра. Фәқәт чава кә мын ь'әму мәрвь ь'ыз кьрын, мын бь хвә ьәде нәһәқийед ван да. Хьлазбуна мын п'ешк'ешә, к'ижане мәрвь нькарә қазанщ бькә. Бона кә лайиқи вәлатванийа Афабеле буна, мәрвь нькарьбу аwқас кьред қәнщ бькьра. Әв йәк т'әне бь р'ийа бавәрийе те дайине. Фәқәт тә әв йәк инк'ар кьр, чь кә мын бона хьлазкьрына ә'мьре тә кьрьбу.

Сэрбәсте кӧ зэндәгрти мабу, чәнд дәқиқа бедәнг бу, ле паше сәр
һ'ыше хвәда Һат у бәрсыв (щаб) да:

– Әз фә'м дькьм.

Әви те бежи т'эхмин дькьр, вәки әве ньқойи нава бә'һра
бегӧманые бьбуйа. Бь щер'ьбандьна дитьна тыштәки, әви пьрси:

– Демәк һ'әму кьред мьнә қәнц бадиһәва бун?

Щейлон бәрсыв (щаб) да:

– Щарәкә майин нывисарә: “Мьри т'ӧ тышти нызанын, пешәр'ожеда
һәқдаин т'ӧнә у т'ӧ тышт найе биранине. Әв чь кӧ вана нава жийана
хвәда кьрынә, һ'ызкьрына вана, һ'ызнәкьрын, һ'әвсуди, һ'әму тышт чунә
у дәрбаз бунә, п'ара ван иди нава т'ӧ тыштида т'ӧнә”. У щарәкә майин:
“Чьмки пешәр'ожа хьраба т'ӧнә. Р'онайа ван we бе тәмьрандьне”.

Сәрбәст нышкева жь готьнед Щейлон вәченьқи у әви нькарьбу
бәрсыв (щаб) быда. Бона һ'әму дәрсед ль мәкт'әбе тебәрдайи әв
п'ошман бьбу. Дьқәwymә әгәр әв ван дәрсада һазьр буйа, әве гӧьдарийа
р'астийе бькьра у we әв шаши нәкьра, йа кӧ бу шаши бона йазийа ви.

Дәма дәқиқед бедәнгьйе, Сәрбәст әв һ'әму тышт ани бира хвә,
бь кижанава әв т'әмаийа р'оже бәр дьле хвәда дьһат. Әви щарәкә
майин дьл да бәр хвә у гот:

– Бәле, әв чь кӧ тӧ дьбежи р'астә, фәқәт, Щейлон, тӧ п'адыше
р'әми. Әгәр әв йәк р'астә, тӧ чава дькари мьн сьргун бьки?

Щейлон бәрсыв (щаб) да:

– Әз п'адышаки р'әмым у бо we йәке жи әз тә сьргун дькьм. Бь
қьраркьрына әв жийана ль Энделе, чава кӧ тә дәрбаз кьр, тә т'әбйәта хвә
бьжарт, йа кӧ т'әбйәта Дагоне хьрабә. Әзе чава р'әм бума, мьне чава
һ'ыз бькьра, әгәр мьн изьн быда т'әбйәта тәйә беә'сыл, йа кӧ we пақьжайа
ви бажар'е мәзын һ'әрам бькьра? Ви чахи мьне бьнәльйед Афабелейә
бесущ бькьра бьн қәзийайе. Пышти вә'дәки кӧрт, әв һ'әму тыштед кӧ
тә бьжартьнә, we бь һ'әзара мәрьюед пақьж һ'әрам бькьрана. Тә р'ийа
хвә бьжартьйә. Те һәма we йәке жи бьстини, чь кӧ Дагон стәнд, пәйи
к'ижани тӧ чуйи. Әгәр щәзайе тә, йе кӧ мьн да тә, жь щәзайе ви кемтьр
буйа, ви чахи әзе п'адышаки нәһәқ бума. Әз йәки ӧса ниньм.

Щейлон бәрбьр'и һазьра бу у хәбәрәд баве хвә вәк'ьландьн:

– Әве кӧ хәбәре беһӧрмәт дькә, we ӧндабә, ле әве кӧ жь т'әмийе
дьтьрсә, we һәқ бьстинә.

Һазьред ль вьр бь бедәнги әв йәк қәбул кьрын, чь кӧ пәйи we
йәкер'а қәwymи. П'адыше ә'мьри ль сәр хӧләмед хвә кьр:

– Дәст у лынгед ви гьредын. Ви ыльдын бьбын бавежына таристана дәр. Ль ыр we гьри у чэринийа дьрана ыбэ. Чьмки гэлэк ыатына газикьрне, ле ындык ыатына бьжартыне.

Сәрбәст тьрсыйи дькьрә қир'ин, ы'этани кө п'арезәре Сәрәкә әв гьреда у жь дэрийе ль р'эх сәрайе дәрхьст. Бь ы'эзара ыазьр ль ыр ыәбун, ле дэнг жь йәки дәрнәк'әт. Вана бь йазьхи дина хвә дьда әви мәрьве кө жийана хвә бефькьр дәрбаз кьрьбу у йе кө дьбьрьна бәрбь щэзайе ы'әта-ы'әтайе.

Дәма Сәрбәст жь сәрайе дәрхьстын, әв бьрьна сәрәкә майина мэзын, ль ыр бь ы'эзара одед ы'әбса ыәбун, к'ижанада йед кө нәьқи кьрьбун дьыатына хвәйикьрьне, ы'этани кө р'әқәма әвед кө we бьыатана сьргункьрьне, т'ам бьбуя. Ль жора дәре we сәрайе әв хәбәр ньвисар бун:

“Хвәзи ль вана, йед кө т'әмийед Ви хвәйи дькьн, вәки йа вана we бьбә сәрк'арийа ль сәр дара жийане у әве бь дәрге бажер'ва бьк'эвына ыөндөр'. Фәқәт йед зынек'ар, сәрбаз, беә'сыл, йед кө дькөжын у йед кө дәрәва ы'ыз дькьн у дькьн, ль дәрн”.

Ч'ә'ве сәрбәст чунә сәр ван готына. Һерса ви нава вида дьк'элийа. Әв ньа бь т'әмами к'әтыбу ын ы'өкөме ыәйина хвә. Һәр тыштәки баш, йе кө ыәла ые нава хәйсәте вида ыәбу, we т'абийева бьбу йәк, йа кө әви бьжартыбу. Хвәхвәйикьрьна ви чьқас дьчу хьраб дьбу у әв дьбу минани к'әлбәки ыарбуийи. Бейи ы'өкөме п'адыше, әв бь т'әмами т'әви фькьра хвәйә беә'сыл мабу.

Йе Хәпйайи ль бәр Щейлон

Чәнд сәх'әт дәрбаз бун. Гэлэк ыатыбунә газикьрьне ль сәра Диване. Нава чәнд сәд мәрьвед кө ыивийе бун, өса жи йе Хәпйайи, дьле Гөманбьр' у жийана Дөбарә сәкьнибун. Йе Хәпйайи бь гөманәкә баш ыивийе бу у т'абийа ви гөман дьда йед майин.

Дәри вәбун у Һәр чар п'арезәр щарәкә майин ыатын у ве щаре газе йе Хәпйайи кьрын. Әв щарәкер'а навьәв к'әт у дәстпекьр ыләрьзә. Дәма ви ыатыбу. Бона кө әв т'эвьәвбуна хвә вәшерә (әв йәк ль щәм ви баш дьыатә стәндьне) әви готә йед майин:

– Дә чь бежым, сьрийа мын пер'а гьышт.

Пәйи we йәкер'а, вәхте кө насийа йе Хәпйайи данә қанунед хвәхвәйикьрьне, дәред сәра Диване вәбун у ль дәре сәрәкәр'а р'ебәрийа ви кьрын. Әви ыәма әв йәк т'әхмин кьр, чь кө Сәрбәст

т'эхмин кър. Эви жи мэзынайи у бэдэвийи сэрэе дит, өса жи дина хwэ да сьфөтед wэлатийа. Wэхте кö эw дьчу, эви нава Һазьрада чэнд мэрьв нас кърьн, йед кö бэре мэк'т'эба Энделеда Һин бьбун у бэри wi мэк'т'эб хьлаз кърьбун. Йе Хаййайи дьҺа гэлэк wэлати нас кърьн, нэ кö Сэрбаст, чьмки эви бэрэвбунед ль мэк'т'эбе бэрнэдьдан.

Эви мэрьвэк жи нас кър, йе кö wэхте дэрсед мэк'т'эбе Һазьр нэдьбу. Наве wi Бер'эьм бу. Нава т'эмаийа бажер'да эw мэрьвэки жь нава мэрьвед хьраб у бекер бу. Йе Хаййайи сэкьни у фькьри: *“Эw ль вьр чь дькэ?”*. П'арезэре Сэрэкэ бь сэре хwэ да фэ'мкьрьне, wэки эw дькарэ wir'а хэбэрдэ.

Йе Хаййайи незики wi бу у пьрси:

– Тö Бер'эьми?

– Wэхтэке эз бь наве Бер'эьм э'йан бум,– эви бэрсьв (щаб) да,– ле Щейлоне Хöдан ль бэр т'эхте Диwана хwэ наве мьн гöһар'т у эз чава ЛьҺэвьати нав кърьм.

Йе Хаййайи бейи фькьрмишбун пьрси:

– Тö чава Һати ль вьр? П'эр'анийа бажер' тэ чава мэрьвэки хьраб Һ'эсаб дькър. Тö т'ö щара нэдьчуйи мэк'т'эбе у жь Һ'эму мэрьви зедэтьр дьжи Щейлон дэрдьк'эти.

– Бэле, р'астэ, ЛьҺэвьати бэрсьв (щаб) да.– Фэqэт эw чь кö мьн дькър, мьн Һ'ыз нэдькър. Чьмки эз нэдьчумэ мэк'т'эбе у мьн т'ö щара хэбэра Щейлон нэбььистьбу, йа кö жийане дьдэ гöһар'тьне. Qэрэз, Һ'эвтеке пешийа диwана мьн, эз бона нанхwэрьне чумэ р'есторана Херкьре. Эwe заньбу, wэки жийана мьн öнда бьбу у эwe щур'эки эша мьн фэ'м кър. Эwe Һэqе хwэрьна мьн да бь wi qөwьли, wэки эз ль щэм we бьмама у мьн wer'а qьсэ бькьра. Дö сэн'эта сэр Һэв эwe дэрьэqа Щейлон, qөнцийи wi, хьлазкьрьна wi у дэрьэqа ви щийида, Афабеледа, мьнр'а гот.

ЛьҺэвьати хэбэрдана хwэ бэрдэwам кър:

– Эwe готэ мьн, wэки Һэла Һе дэрэнг нинэ, кö эз жийана хwэ п'ешк'еи wi п'адыше мэзын бькьм. Мьн Һэла Һе дькарьбу бахшандьна бөqөwьл бьстэнда у чава wэлатийе п'адышатийа wi бьҺатама qөбулкьрьне. Нэнььер'и we йэке, wэки мьн карьбу ль Энделе т'эне Һ'эвтеке qөльхи wi бькьра, мьн эw йэк бь т'эмаийа дьле хwэ кър. Эз чумэ ль щэм ван, жь к'е мьн дьзибу, йан жи же стэндьбу у жь вана бахшандьн хwэст. Тыште öса жи бун, wэки мьн дьҺа гэлэк пашда вэгэр'анд нэ кö мьн бь дэсте зоре стэндьбу.

Йе Хапйайи э'щебмайи бу у бедэнг бьбу. Эви ль пыш хвэ п'арезэр ньер'и, йе кő бь сәре хвэ қайили да к'ьвше. Льхэвхати пашда чу щийе хвэ, ле йе Хапйайи р'ийа хвэ бәрдәвам кьр у бәрбь т'эхте п'адыше чу.

Вэхте кő әв пешда дьчу, әв нькарьбу дәрхәда we йәкеда нефькьрийа, дәрхәда чьда эви һәма т'әзә бьхист. Дәрхәда р'әмбуна Щейлонда wir'а гьли кьрьбун, ле чь кő эви бәр ч'ә'ве хвэ дит, we йәке әв зәндәгьрти ньшт. Нава мәрывед кő эви нас дькьрын, Берәһ'м йе һәри хьраб бу у ньһа жи эви минани йед майин т'абийа п'адышатийе стәндьбу. Йе Хапйайи дьһа гәләки һатә сәр we фькьре, вәки ль бәр Щейлон әве р'асти р'әмбуне бе чьмки эви бь дьл әв бавар дькьр.

Вэхте кő йе Хапйайи ль бәр т'әхт сәкьни, диса һәма әв пьрс данә ви, йа кő данә Сәрбәст:

– Бона кьрьнед хвэ һ'әсаб бьдә.

Минани Сәрбәст, йе Хапйайи жи т'әмамия жийана хвэ, жь р'ожа мәк'т'әбейә ә'влн дәстпекьри һ'әтани р'ожәке пешда, бь шыкьле һолографик ль бәр ч'ә'ве хвэ дит. Бона ви ль сәр ви сьвькайикә өса мәзын һәбу, вәки әв чава дьчу мәк'т'әбе у эви әшкәрә пыштгьрийа Щейлон дькьр.

Қәрәз, зутьрәке р'әнге сьфәте йе Хапйайи һатә гөһар'тьне. Жийана ви әв гөнәк'ар дькьр. Эви р'ейед хвэ афу дькьрын, ле вэхте кő әв һ'әму тышт ль бәр һ'акьм у шә'дед пироз әшкәрә бун, әв т'әвиһәв бу у шәрм кьр. Вэхте кő п'ьр'щур'әтйа һәләқәтийед вийә бәдәни (физики) ль бәр щьвина п'адышатийе ә'йан бу, эви хвәст бәрбь ч'ә'ләке һәр'ә у хвә теда вәшерә.

Нә т'әне кьред ви һатьнә бәр ч'ә'ва, ле өса жи мәрәм у мә'нийед ви һатьнә к'ьвше. Гәло Щейлон чава әв тышт заньбун? Эви чава дькарьбу диwana йе Хапйайи бькьра, бона ван тышта, йед кő бона т'ө кәси ә'йан нибун. Сөр'ед вийә һәрә к'ур жи иди әшкәрәкьри бун. Т'әмамия щьвине дина хвэ дьда кьрьнед ви, фротана авайед чекьри у ә'рдед зәфткьри. Вана дьдит, кő эви һәр дәм хьраб хәбәр дьда у бөг'дан дькьрын, кő быгьишта хвәстьна хвэ. Дьһатә т'әхминкьрьне, вәки чь кő эви дькьр, бона we йәке бу, кő әв быгьижә хвәстьна хвэ. Эви дыцә'данд кő һ'әму тышти бьстинә у т'әне бона хвэ. Ньһа жи эви нькарьбу дьжи (мьқабьли) ван шә'дәтийа дәрк'әта. Йе Хапйайи бәр дьле хвәда дьһат у дьфькьри, вәки әв һ'әму тышт гьринг (фәрз) нибу, чьмки эви бавәрийа хвэ Щейлон дьани у әв дьһ'әбанд.

Вэхте кő т'әмамия жийана йе Хапйайи т'әмашә кьрын, Щейлон к'атьбе Сәрәкә ньер'и у пьрси:

– Наве Йе Хаййайи к’ѣтеба Жийанеда ньвисарэ?

На, хөдане мьн,– эви бэрсыв (щаб) да.

Щейлон э’лам кыр:

– Йе Хаййайи, тө нава бебэхтияа ындава мында гөнэк’ари. Ве тө бьбьнэ вэлате Лоне, ль к’идэре те жийана хвэйэ майи нава таристане, бегөманийе у т’энебунеда дэрбаз бьки у бьчэрчьи.

Йе Хаййайи зэндэгьрти ма у щийе хвэда бу кэврь. Фькьред ви навьэв к’эгьн: *“На, эва шашийэ. Ёса нькарэ бьбэ. Эз Щейлон бавар дькьм. Чава дькарэ бежэ “бебэхтияа ындава мында”*. Нышкева эви пьрси:

– Мьн чава ындава тэда бебэхти кьрийэ?

Щейлон гот:

– Гэло тө нэдьбьист, вэхте кө дэрсдаред тө дэрьэца ве йэкеда э’шарэти дьдан, кө эвед “кө дьбежьн вэки Щейлон нас дькьн, ле бь жийана хвэва ындава вида бебэхтийе дькьн”?

– Фэқэт п’адыше мэзьн,– Йе Хаййайи бэр гьлийе п’адышеда ьат,– эз дьчумэ мэк’т’эба тө. Эз бь дьлсози ь’эму дэрсада ьазьр бумэ у нава гэлэк к’аред мэк’т’эбеда бумэ. Мьн сэрбара сэрда тө чава хөдан нав дькьр.

Щейлон щаркер’а бэрсыв (щаб) да:

– Бо чь тө гази мьн дьки “Хөдан, Хөдан”, ле ве йэке наки, чь кө эз дьбежьмэ тэ?. Тэ хэбэред мьн нэбьистьнэ, дэма мьн готэ тэ, вэки нэ ь’эму мэрвьн кө хвэ бь т’абийа бавармэндийе дьдьнэ к’ьвше, ле бь р’асти хвэдеп’арез ниньн?. Эв дькарьн мьн чава “Хөдан” нав бькьн, ле ве нэк’эвьнэ Афабеле, чьмки фактора кө қьрар дькэ ьэма эвэ, кө гөр’а Баве мында бьминьн. Вэхте Диване гэлэке бежьнэ мьн: “Хөдан, Хөдан, мэ дэрьэца тэда мэрьвар’а гьли кьрийэ у мэ наве тө ь’эбандийэ”. Фэқэт эзе бэрсыва (щаб) ви щур’эи бьдьм: “Ѓун т’ө щара йед мьн нибунэ. Дурк’эвьн, чьмки кьред вэ йед хьрабын”.

Йе Хаййайи гььиштэ дэрэца динанийе:

– Фэқэт бавэрийа мьн ьэбу. Мьн бавэрийа хвэ тө дьани. Демэк, анэгори хэбэра тө эз гэрэке хьлазбуйибьм.

Сэбьра Щейлон ьэбу, ле эв сэр қьрара (бьр’яра) хвэ бу. Эви дина хвэ да вэлатики Афабелейи р’унышти, йе кө пешда дэрсдаре мэк’т’эбе бу у ль сэр т’эхтэки дььа бьч’ук р’унышти бу:

– Бона Йе Хаййайи ве йэке бьхвинэ, чь кө тө дэрсед хвэда ьин кьрьнэ.

Ви мэрьви жи ньвисаред пироз хвэндьн:

– Хвишк у бьрайед ь’эзкьри, к’ара ве йэке чьийэ, вэки ьун бежьн бавэрийа вэ ьэйэ, ле бь к’аред хвэ жи ве йэке надьнэ к’ьвше?

Баварийа ви щур'йи нькарэ т'ө кэси хылаз бькэ. Эw йэк бэс нинэ, кө т'эне бавэри хэбэ. Бавэрийа, кө бь к'аред қэнцц найе к'ыше, бавэри нинэ: эw мьрийэ у фэйдаие we т'өнэ. Т'ө кэс нькарэ ве йэке избат бькэ: “Бавэрийа хьнэк мэрыва хэйэ, ле йед майин жи к'аред ванэ қэнцц хэнэ”. Эзе бежым: “Эз нькарым бавэрийа тэ бьбиньм, эгэр к'аред тэйэ қэнцц т'өнэнэ, ле эзе бавэрийа хwэ бь к'аред хwэйэ қэнццва нишпан бьдьм”. Нун хала хе дьфькьрын, wэки эw йэк т'эне бэсэ, кө Шейлон йэкэ? Шьн жи бавэрийа хwэ ль we йэке тиньн у эw жь we тьрсе дьларьзын. Беақыл, те к'энге бь к'от'аси хин бьби, wэки бавэрийа кө фэйдаие we к'аред қэнцц ниньн, бефэйдайэ? Шейлон wэк'ьланд:

– Тө дьбежи, wэки бавэрийа тэ хэйэ, ле бавэри бавэри нинэ, эгэр эw бь гавед гөр'едабунева найе р'ебэркьрыне. Эw йэк бэс нинэ, wэки тө бавэр дьки, чьмки щьн жи бавэр дькьн, ле эw хылазбуйи ниньн. Эwed кө бь р'асти бавэр дькьн, we т'эбйэта хwэйэ гьбар'ти бьдьнэ к'ыше у we иди р'эзе (бэре) хьрабийе нэйньн. Тэ хэр дэм р'эзед Дагоне хьраб дьанин у эw йэк т'эне шэ'дэтийе дьдэ, wэки тэ бь т'эмаийа дьле хwэва бь р'асти бавэрийа хwэ ль мьн нэанийэ.

Бона Йе Хапйайи дьжвар (щэтьн) бу ви х'эму тышти фэ'м бькэ, чь кө Шейлон гот. Эw диса бэр гьлийе wiда хат:

– Ле эw Бер'эме хьраб? Эз дьха баш бум, нэ кө эw. Тө чава дькари wi қэбул бьки у мьн жи сыргун бьки? Тө хэқ нини.

– Тө дьбежи, wэки Шейлон хэқ нинэ,— Шейлон бэрсьв (щаб) да.— Гьндарийа мьн бькэ. Эз нэьэқьм, йан тө? “Эгэр мэрыве беданун жь беданунийед хwэ пашда вэгэр'э у гөр'а қануне бькэ, өса жи хэқитийе мийасэр бькэ, эwe шэхсе хwэ хылаз бькэ, чьмки эwi х'эму тышт х'эсаб хьлдайэ у қьрар кьрийэ жь гөнэьед хwэ пашда бе у бь жийана башва бьжи. Эwe э'сэ бьжи: эwe нэмырэ”. Йе Хапйайи гьмана хwэ ондакьри у хьерск'эти бэрдэwам кьр:

– Фэқэт, эз бь хэбэра тэва мэрывар'а ниви бумэ у мьн шэ'дэтийа тэ дайэ. Эз ль мэк'т'эба тэ дэрсдаре ль сэр х'име р'эзэдылванийе бумэ.

Шейлон иди бь щур'е бэрк' бэрсьв (щаб) да:

– Иди қанунед мьн нэwэк'ьлинэ у бэсэ, кө тө создайинед мьн э'лам бьки, чьмки тэ ширэте мьн инк'ар кьрийэ у қанунед мьн жи беьөрмэт кьрынэ. Тө дьз дьбини у али wi дьки у wэ'де хwэ жи т'эв мэрывед беэ'сыл дэрбаз дьки. Тө ньфьр'а у дэрэwа дьки у хэбэред хьраб жь дэве тэ дэрдьк'эвьн. Тө дэрьэда бьрайе хwэда хьраб хэбэр дьди. Эз бедэнт мам у тө фькьрийи, wэки эз хьндава ван тыштада р'эх'этьм. Фэқэт

ньа вә'де щэзайе тә Һатийә у әз наве ван һ'әму гөнәк'аркьрьнед дьжи (мьқабыли) тә дьдм.

Йе Хәпйайи дәнге хвә нәдькьр. Фькьра ви дьзвьр'и, ле готьнед ви т'өнәбун кә әви хвә бып'араста.

Чәнд дәқиқә дәрбаз бун. П'адыше готә хөламед хвә:

– Дәст у лынгед ви гьредьн. Ви ыльдын бавежьнә таристана дәр. Ль вьр ве гьри у чәқинийа дьрана һәбә.

Вәхте кә п'арезәре Сәрәкә незик бу, Йе Хәпйайи дәстпекьр жь контроле дәр ындава Щейлон, п'арезәра у вәлатийед Афабеле к'ьфьрийа быкә. Әв гәләки ьерс к'әт у ьерск'әти дьжи (мьқабыли) ван дәрдык'әт. Һ'әму тыштед қәнщә нава вида к'ьшийанә нава шәхсе вийи әшкәрәкьри.

Дәст у лынгед Йе Хәпйайи гьредан у әв жь сәрайе бьрьнә дәр, ле әви жи к'ьфьри дькьрын. Әв жи минани Сәрбәст, ль ода һ'әбседа ыштын һ'әтани давийа (хьлазбуна) диwane.

Вәхте кә Йе Хәпйайи иди сәрайеда нибу, Щейлон бәрбьр'и ә'лаләта шә'дә бу: “Һәйә мьләт, вәки ль бәр ч'ә'ве ви пақьж те к'ьвше, ле әв жь қьр'ежайа хвә пақьжбуйи нинә”.

Дьле Гөманбьр' ль бәр Щейлон

Ль сәра диwane иди сәд мәрвь жи нәмабун. Дьле Гөманбьр' у жийана Дөбарә нава ванда бун. Дьле Гөманбьр' хвә жь жийана Дөбарә дур дьгьрт, чьмки һ'әтани ви чахи жи әве тә'лайи у ә'йщьзи ындава вида т'әхмин дькьр. Жийана Дөбарә жи хвә жь дьле Гөманбьр' дур дьгьрт.

Чар п'арезәред П'адыше Һатьнә Һөндөр' у гази дьле Гөманбьр' кьрын. Әв бона чуйина хвә нәр'һ'әт бу, ле р'ази бу кә жь жийана Дөбарә дур дьк'әт. Әв жи, минани йед майин, незики дәрә сәра Мэзын кьрын у насийа ве данә қанунед хвәхвәйкьрьне у паше әв бьрьнә Һөндөр'.

Вәхте кә әв бәр вәлатийед Афабелер'а дәрбаз дьбу, әве жи гәләк нас кьрын, йед кә пешийа ве чубун. П'ьр'анийа вана ль мэк'т'әбе аwқаси жи бәрбьч'ә'в нибунә у минани ве жи бавәрийа актив нишан нәдабун. Дьле Гөманбьр' зәндәгьрти ма, вәхте кә әве щергә мәрвь дитьн, йед кә бь фькьра ве гәрәке ль вьр нибунә.

Дьле Гөманбьр' незики т'әхте мэзын бу у т'әхтед дьһа бьч'ук дитьн, йед кә дора ве гьртьбун. Әве чәнд дәрсдар у мәрвьед майин нас кьрын,

йед кӧ бь т'эхмина we гэрэке нава щерга р'ебӧред we п'адьшатийеда нибуна. Қарӧз, ӧв зӧндӧгрти ма, вӧхте кӧ ӧве гӧлӧк мӧрв ль сӧр ван т'ӧхта дитьн. Ӑв мӧрв ль Ӑнде ле аwқас жи ӧ'йан нибун. Нава ызьрада ӧса жи мӧрвевд дӧвлӧти ьӧбун. “Гӧло йед дӧвлӧти чава дыкарьн ль щийед ӧсайӧ кӧрмӧтли щийе хwӧ быгryn”,– ӧв фькьри.

Һ'ӧтани кӧ ӧве пер'а быгийанда бӧрсьва (щабa) пьрса хwӧ бьда, ӧве дӧнге Щейлон бьйист:

– Бона жийана хwӧ ь'ӧсаб бьдӧ.

Шькьле ьолографик жийана we да к'ьвше. Дьле Гӧманбьр' бь ь'ьжмӧк'ари вӧ'де мӧк'т'ӧба хwӧ т'ӧмашӧ дыкьр. Т'ӧмабийа хӧбата вейӧ р'ӧзӧдыванийе, дӧрсед зедӧ у сӧрк'арийа вейӧ ль дӧрсахане бь щур'е баш р'абӧри we дыкьryn. Ӑв бь хӧбаты'ьзи у сӧрхwӧбуна хwӧва фьр'нах дьбу. Фӧрӧт бӧшӧра we ьатӧ гӧьар'т'ьне, вӧхте кӧ щабa вейӧ ььндава дӧрӧwa Хьрабхӧбӧрданкьре ьатӧ к'ьвше. Бӧр ч'ӧ'ва бу, вӧки ӧве нӧдьхwӧст хӧйда хwӧ бььелӧ, бӧрдӧ. Дьле веда чь ьӧбу ьатӧ ӧшкӧрӧкьрыне у ӧв йӧк тыштӧки баш нибу.

Пӧйи we йӧкер'а п'ӧвӧндийа (т'ӧвгьредана) вейӧ т'ӧви жийана Дӧбарӧ ьатӧ бӧр ч'ӧ'ва. Бона we п'ӧвӧндийе (т'ӧвгьредане) ӧве ӧса жи т'ӧбӧ нӧкьрьбу. Ӑве ьӧр дӧм хwӧ р'ӧла қӧрбанийеда дьдит у т'ӧмабийа гӧнӧь дьавитӧ сӧр Хьрабхӧбӧрданкьре у жийана Дӧбарӧ. Р'уйе we йӧкеда жи ӧве ӧса жи бона қьраред (бьр'йаред) хwӧйӧ қӧбулкьри щабдари ььлнеда сӧр хwӧ. Бь бӧрдӧвамкьрына шькьле жийана хwӧ, ӧве дит кӧ чава т'ӧхминкьрына ьӧрсе, тӧ'лайе у ь'ӧйфьлдане нава веда зедӧ дьбу. Нӧнььер'и we йӧке кӧ вӧр'а лььӧв ьатьбу чӧнд пьрса бьдӧ фӧтьсандьне, ле к'ӧка we йӧке жь we дур нӧк'ӧтбу. Нава фӧйдайед we йӧкеда ӧв нӧ т'ӧне жь жийана Дӧбарӧ у Хьрабхӧбӧрданкьре ьӧрт'ьм хӧйиди бу, ле ӧве ӧса жи бона ван дьжварийа Щейлон нӧьӧр дыкьр. Гӧло Щейлон чава дыкарьбу изьн бьда, кӧ мӧрве минани жийана Дӧбарӧ ль мӧк'т'ӧба вѝ дӧрс бьдана. Нӧр'азѝбуна вейӧ бӧрк' у нӧбахшандьна we ӧшкӧрӧкьри бун.

Вӧхте кӧ ленььер'андьн сӧр ьӧвда ьат, иди бӧр ч'ӧ'ва бу, вӧки дьле Гӧманбьр' жьнӧкӧ бь тӧ'лайева т'ьжи бу, йа кӧ ььндава мӧрвада қӧнщ нибу. Фӧрӧт, нӧнььер'и we йӧке, вӧки ӧв ь'ӧму тышт ль бӧр ӧ'лалӧта мӧзын ьатӧ ӧ'йанкьрыне, ӧв гӧман бу, вӧки хwӧп'ешк'ешкьрына вейӧ пешда гӧрӧке дьлр'ӧмийа п'адьшейӧ ььндава веда бьда ч'арӧсӧркьрыне. Ӑв ььнӧки дьтьрсийа, ле ӧве нькарьбу бьанийа бӧр ч'ӧ'ве хwӧ, кӧ we чь бьрӧвьмийа.

Щейлон к'атьбе Сэрэкэ ньер'и:

– Наве дьле Гёманбър'е к'ьтеба Жийанеда ньвисарэ?

– На, хөдане мьн,– әви бәрсьв (щаб) да.

Щейлон диwana we ә'лам кър:

– Дьле Гёманбър', тә бона we йәке гөнәк'ари, wәки тә жь һәқитийе к'әти у тә һындава мьнда хайинти кърйә. We тә бьбьнә бажар'е Лоне, ль к'идәре те жийана хwәйә майи дәрбаз бьки, нава таристане, бегёманийе у т'әнебунеда бьзери.

Ә'щепмайна дьле Гёманбър'е мәрьв нькарә бинә бәр ч'ә'ва. Әw дьһа зедәтър зәндәгърти мабу, нә кә йед пешийа we һати. Тыште әса нькарьбу бьқәwьмийа. Әве хәwьна хьраб дьдит: на, әва бәр ч'ә'ва дьһатә к'ьвше у әве гәрәке ләз хwә һ'ышйар бькьра. Дьқәwьмә әве шаш фә'м кър?

Әве баwарийа хwә ль we готье нәани у пьрси:

– Щейлон, тә гот, wәки гәрәке мьн бьбьнә wәлате Лоне?

– Бәле, дьле Гёманбър', тә р'аст бьһист,– п'адыше бәрсьв (щаб) да.

– Щейлоне Хөдан, чава дькарә әса бьқәwьмә? Әз тә баwар дькьм, әw йәк жь жийана мьн зәлал һатә к'ьвше. Жийана мьн мәсәла баш буйә, йа кә пыштгърйие дьдә фькьред мьн. Әз заньм, wәки дьле мьн бәрк' бу, у һ'ьзкьрьна нава мьнда мьр, ле әw йәк гөнәһе мьн нибу. Хьрабхәбәрданкьре у жийана Дөбарә гөнәк'ар бун. Дьле мьн р'уйе хайинтийа wанда сар бу.

– Тә ә'шарәтийа мьн бир кьрьбу, йа кә мьн бь дәсти дәрсдара дабу,– Щейлон бәрсьв (щаб) да,– “Хьраби we awqac бәлабә, wәки дьле гәләка we сарбә. Ле әве кә һ'әтани хьлазийе (давийе) тәйах бькә, we хьлазбә”. Тә һ'әтани хьлазийе (давийе) тәйах нәкьр.

– Фәқәт, Хөдан Щейлон,– дьле Гёманбър' хәбәрдана хwә думайи кър,– әз һәқьм, чьмки әз тә баwар дькьм. Дьқәwьмә мьн шә'дәтийа хwә өнда кър, ле мьн баwарийа хwә дьани, wәки минани хьлазбуне мәрьве һәр дәм хьлазбуйи бьминә у we т'ө щара хьлазбуна хwә өнда нәкә. Чәнд дәрсдаре мә жи әм әса һин дькьрьн. Wана дьгот, wәки т'ө кәс нькарә мьн жь дәсте тә бь дәсте зоре бьстинә.

– Бәле, р'астә,– Щейлон бәрсьв (щаб) да.– Т'ө кәс нькарә тә жь дәсте мьн һьльдә, ле мьн т'ө щара нәготийә, wәки тә нькари бь хwә дурк'әви. Әw сәрwери т'әне дәсте тәдайә. Гәло тә нава ньвисаред Пирозда нәхwәндийә?: “Әгәр мәрьв жь ван қәwатед дьһийәһә һ'әрам, бь сайа занәбуна дәрьәқа Хөдане мә у Щейлоне Хьлазкьрда, бьр'әвһн, ле паше щарәкә майин бен гьртье у бь we йәке бьнк'әвһн, мәрьвед

ви щуэр'эйи we хылазийе нава ь'але дыа хьрабда бьн, нэ кӧ пешда. We дыа баш буйа, wэки эw т'ӧ щара р'ийа хьэтитие нъзаньбуна, нэ кӧ бьзаньбуна у паше бэре хwэ ль we т'эмийа пироз вэгэр'андана, йа кӧ бона ван ьатэ дайине". Мьн гот, wэки we дыа баш буйа, кӧ вана т'ӧ щара р'ийа хьэтитие нъзаньбуна, чьмки эw ньа нава ь'але дыа хьрабданын, нэ кӧ ь'этани хылазбуне. Демэк, тэ чава дыкарьбу бавар бькьра, wэки хылазбуне нькарын онда бькьн. Эгэр нькарьбуна онда бькрана, эwe чава бькарьбуна бьк'этана нава ь'але дыа хьраб?

Тэ бона чь гӧьдарийа ван дэрсдара дыкьр, йед кӧ wэ дьжи (мьқабыли) хэбэра мьн ьин дыкьрын? Мьн бь щур'е р'аст эw ь'эму тышт нъвисинэ, бона кӧ ь'эму кэс р'ийа хьэтитие бьзаньбэ. Бона чь тэ изьн да хwэ, кӧ тӧ бьхапи? Эгэр тэ баварийа хwэ ль готьнед мьн бьанийа, тэе дьжи (мьқабыли) тэ'лайа дыле хwэ шэр'к'ари бькьра. Дэwса we йэке, чава кӧ тэ нава бэрдьльаьтна фэ'шда ч'арэсэри дит, тэ изьн да, кӧ тэ'лайи бейи дьжwари нава тэда зедэ бьбэ. Ньа тӧ ль бэр диwане сэкьнийи, йа кӧ дыкарьбу бьхата сэкьнандьне.

– Ле ь'эму к'аред мьнэ қэнщ, йед кӧ мьн ль Энделе кьрынэ?,– дыле Гӧманбьр' р'эща кьр.

Щейлоне Хӧдан бэрсьв (щаб) да:

– Гэло тэ нэхwэндийэ, кӧ мьн бь дэсти п'эхэмбэре хwэ чь нишан да?: “Эгэр мэрьвед хьэ вэгэр'ьнэ бэрбь р'ейед суцдар у дэстпе бькьн минани гӧнэк'аред майин бькьн, гэло we изьн бе дайине эw бьжин? На хер. Қэнщийа ванэ бэре we бь т'эмами бе биркьрыне у эwe нава гӧнэьед хwэда бьмьрын. Фэқэт ьун дьбежьн: “Хӧдан ь'эқ нинэ”. Гӧьдарийа мьн бькьн. Гэло Эзъм йе нэхэқ, йан ьун? Эгэр мэрьвед р'аст жь қэнщийе дурк'эвьн у дэстпекьн гӧнэа бькьн, эwe р'уйе we йэкеда бьмьрын. Бэле, эwe р'уйе кьред гӧнэк'арда бьмьрын”. Тыштед кӧ т'эви тэ қэwьминэ нъвисарьн: қэнщийа тэ у к'аред тэйэ хьэ ьатьнэ биркьрыне у we ль сэр тэ нэьенэ ь'эсабкьрыне.

Дыле Гӧманбьр' нэдьхwэст т'эслим бьбэ у гот:

– Фэқэт хӧдан тэ гот, wэки эгэр эз тэ чава хылазкьр бь'эбиньм, ви чахи we нава к'ьтеба Жийанеда бе нъвисаре. Эw чава буйэ, wэки наве мьн иди we к'ьтебеда нинэ? Бона чь к'атьбе тэ нькарэ наве мьн бьбинэ? Гэло эw дыкарэ бе пақьжкьрыне?

Щейлоне Хӧдан бь сэбьр, ле бь щур'е ьерс бэрсьв (щаб) да:

– Тэ эw йэк нэбьист, чь кӧ иди ьатэ готьне? “Эwe кӧ ь'этани давийе (хылазийе) тэях бькэ, we хылазбэ”. Эwед кӧ ь'этани диwане

тәйах дыкын әw мәрвын, йед кө сәр дык'әвын у мын жи зәлал гот: “Әwе кө сәр дык'әwә we к'ынщед ви щур'әйийә сыпи хwә бькә у әзе наве ви жь к'ьтеба Жийане пақыж нәкым”. Әгәр мын гот, wәки әзе наве кәсәки жь к'ьтеба Жийане пақыж нәкым, әw дыдә к'ьвыше, wәки әw дыкарә пақыж бьбә жи. Әгәр өсә нибуйа, мыне быгота: “Әгәр тө мын чаwа хөдан бь'әбини, наве тә we к'ьтеба Жийанеда һ'әта-һ'әтайе быминә”.

Дыле Гөманбър' диса р'әщә кър:

– Тө чаwа дыкари мын бышини Лоне, ль wi щийи, ль к'идәре мьрийед сах тен шандыне?

Щейлон ль бындәстики хwә нььер'и:

– Wan ньвисарен Кәвын бьхвинә, йед кө бона wәлатийед Энделе ә'йан бунә.

Бындәстийе Щейлон хwәнд:

– “Әw мәрве кө жь р'ийа ақьлмәндийе дыхальфә, we нава щьвина мьрийада бьжи”.

Иди т'ө тышт т'өнәбу кө дыле Гөманбър' быгота. П'адыше готә хөлама:

– Дәст у лынгед we гьредьн, ле ьылдын у бьавежьнә таристана дәр. Ль wьр we гьри у чәқинийа дырана ьәбә, чьмки гәләк ьатьнә газикьрыне, ле ьындьк ьатьнә бьжартыне.

Wәхте кө п'арезәре Сәрәкә незики дыле Гөманбър'е дыбу, әwe ньфьр' ль Щейлон кър. Әw бь ьерсева т'ьжи бу, мә'нийа к'ижане тә'лайа ды ьөндөр'е weда у т'әбйәта кө дө щара мьри бу (бынььер'ә Щьбуда 12). Әw минани дара пайизе бу, йа кө жь к'өкева р'акьрибу, ль сәр к'ижане т'ө р'әзәкә ьәқитийе нәмабу.

Дәст у лынгед дыле Гөманбър'е гьредан у әw жь дәре к'еләка сәрайева дәрхьстын. Әw жи одәкә ь'әбседа гьртын. Wәхте кө әw жь сәрайе дәрк'әтын, к'атьбе Сәрәкә дыа зәлал ә'лаләта шә'дәр'а әw йәк шьровә кър:

– “Һәвалед ь'ьзкьри, әгәр әм пәйи we йәкер'а, wәхте кө мә занәбуна дәрһәқа р'астийеда стәнд, бь занәбун бәрдәwам бькын гөнәа бькын, иди т'ө қөрбаник we т'өнәбә, йа кө we wan гөнәа вәшерә. Иди т'ө ьевидари we т'өнәбә, ле т'әне we ьевидарийа диwана Щейлон у агьре гөр'кьрийи кө дыжмынед wi дык'ьшинә ьәбә. Чьмки әм wi заньн, йе кө гот: “Әзе ь'әйфе ьылдым. Әзе бьдымә wана, йед кө лайиқи we йәкенә”. Әwi жи өсә гот: “Щейлоне диwана щьмә'та хwә бькә”. Тыштәки гәләки бь тьрсә, әгәр бьк'әвынә дәсте Щейлоне сах”.

Диwana жийана Дöбарэ

Мөрве дави, йе кö гэрэке жь сэра э'далэте бьһата газикьрьне, жийана Дöбарэ бу. Эви қанунед Шейлон заньбун у эви заньбу, вэки диwana ви we к'ардар нибуиа. Эве зутьрэке бьда зэлалкьрьне, кö нэһэгийед ви we чьқас гьран ль сэр ви р'уныштана.

Жийана Дöбарэ ль сэр хwэ сьстайи (зэйифи) т'эхмин дькьр, дэма кö эw дьбрьнэ сэра Диwane у п'арезэр гэрэке али ви бькьрана, бона кö эw незики т'эхте Диwana Шейлон буйа. Жийана ви жи ьатэ ленььер'андьне, у эви жи готьнед бь хофэ дэрьэқа we йэкеда бьһистьн, вэки наве ви нава к'ьтеба Жийанеда нэһатийэ дитьне.

Шейлон бь шур'е бэрк' э'лам кьр:

– Жийана Дöбарэ, тö гөнэк'ари нава хайинтийеда, нава к'этна жь нэқитийе у öса жи нава we йэкеда, кö тö буйи мина кэвьре кö глор дьбэ. We тэ бьбьнэ wэлате Лоне, ль к'идэре те щэза у зерандьнед нэрэ гьран бьстини.

Жийана Дöбарэ бь тьрс гöьдар кьр у пэйи we йэкер'а лава кьр:

– Фэқэт, хöдан, эз мэк'т'эба тэда дэрсдар бум. Мьн жийана хwэ бона к'аре тэ да.

Шейлон бэрсьв (щаб) да:

– Гэло чава дэрсдар тэ эw к'ьтеб нэхwэндьнэ, бь к'ижана тэ ьин дькьр? “Хвишк у бьрайед ь'ьзкьри жь wэ нэ ь'эму кэс гэрэке ль мэк'т'эбе бьбьнэ дэрсдар, чьмки эм, дэрсдар, эме жь алийе Шейлонда бь шур'е бэрк' бенэ диwanкьрьне”.

Жийана Дöбарэ готьна хwэ бэрдэwам кьр:

– Эз чава бьбумэ кэвьре кö глор дьбэ?

– Дэнге Шейлон дьһа бэрк' бу:

– Тэ öса кьр, вэки жь бьч'укед мьн гэлэк шьмьтин у ь'эта- ь'этайе к'этын. Дьле Гöманбьр' йэк жь wанайэ. Эве баwарийа хwэ ль тэ дьани. Мьн сэрwери да тэ бона кö тэ эw бьп'араста, ле нэ кö бьда хэbate. Тэ ь'öкөме хwэ да хэbate, чь кö тэ лазьм бу, тэ ьлда у зьан да we у йед майин. Эw иди жь алийе хвишкэкеда ьатьбу бьриндаркьрьне у дэwса we йэке кö тэ эw қэнщ бькьра, тэ жь ви ь'але we к'ар стэнд. Тэ баwарийа we да т'эр'ьбандьне. Ньһа жи диwana we ьатийэ кьрьне у эве нэр'э Лоне. Чава жи нэбэ, те we э'шарэтийе бир бини, йа кö мьн дабу: “К'и кö öса бькэ, кö жь ван бьч'ука йэк бьшмьтэ, йед кö баwарийа хwэ ль мьн тиньн, we бона ви дьһа баш

буйа кӧ кэвӱрэки аш стуйе вива бьхата гьредане у эв бьавитана нава бэ'ьре".

– Жийана Дӧбарэ р'эща кьр:

– Шейлон, мын заньбу, вэки эзе бемэ шандьне ль бажар'е Лоне, ле бона чь эзе зерандьненд нэрэ гьран бьстиньм? Бона чь тӧ ьндава мында аwqас бэрк'и? Эз бебавар нибум, ле хӧламэки тэ бум. Эз минани Сэрбэст нибум, ье кӧ дьхвэст т'эви тэ бьк'эта нава к'ар. Бона чь?

Шейлон шарэкэ майин бь щур'е бэрк' гот:

– Тӧ зани у тэ ньвисаред Кэвьн ьин кьрьнэ. Бона чь тӧ дэрьэда we йэкеда жь мын дьпърси? Эзе биньм бира тэ, вэки тӧ ван хэбэра бир бини. Ньвисаред Кэвьн зэлал дьбежьн: “Эгэр хӧлам бьфькьрэ, вэки хӧдане wi we вэ'дэки дьреж пашда вэнэгэр'э у дэстпе бькэ ь'ӧкӧми ль сэр хӧламед майин бькэ... хӧдане бейи э'шарэти у нышкева пашда вэгэр'э. Эwe wi хӧлами п'арч'э-п'арч'э бькэ у we wi т'эви бебавара сьргун бькэ. Эw хӧлама we бэрк' бе цэзакьрьне, чьмки эwi борщдарийа хвэ заньбу, ле нэдьхвэст we йэке бьқэдинэ. Фэқэт мэрьвед кӧ ьзанын, вэки шашийе дькьн, we ьндьки бен цэзакьрьне. Жь вана гэлэк те хвэстыне, бона к'ижана гэлэк ьатийэ дайине, ле дьха гэлэк жь вана те хвэстыне, бона к'ижана дьха гэлэк ьатийэ дайине”.

Сэрбэст дьха ьндьки беданунийед хвэ фэ'м дькьрьн,— Шейлон хэбэрдана хвэ думайи кьр.— Ле тэ ьм фэ'м дькьр, ьм заньбу. Нэньер'и we йэке, вэки цэзайе wi бэрк'э, ле we дьха ьндькбэ, нэ кӧ ье тэ. Бона тэ мын щи хвэйи кьрийэ... “нава таристанеда”.

Шейлон банги п'арезэре Сэрэкэ кьр:

– Дэст у льнгед wi гьредьн. Wi ьлдьн у бавежьнэ таристана дэр. Ль вьр we гьри у чэдинийа дьрана ьэбэ. Чьмки гэлэк ьатьнэ газикьрьне, ле ьндьк ьатьнэ бьжартыне.

Дэма кӧ п'арезэре Сэрэкэ незик дьбу, жийана Дӧбарэ дэстпекьр к'ьфьрийа ль Шейлон, п'арезэра у вэлатийед Афабеле бькэ. Эwi бь ьерс шэр'к'ари дькьр у сэрбара сэрда щер'ьбанд жь дэсте п'арезэра хьлаз бьбэ, эрише бьбэ ль сэр Шейлон. Т'эбйэта вийэ р'аст ьатэ к'ьвше. Нэр тыштэки қэнц нава вида, кӧ ьэбу бь фэ'штийа wi ьатьбу фэтьсандьне. П'арезэра дэст у льнгед жийана Дӧбарэ гьредан у эв диса дэре ль р'эх сэрайева бьрьн. Нава wi вэ'дэйида эwi ьэма ӧса к'ьфьри дькьрьн. Эw гььиштэ ь'эзар пенсьд мэрьвед майин, йед кӧ шарэкер'а шандьнэ вэлате Лоне.

Гава кӧ жийана Дӧбарэ жь сӕрайе бьрын, к'атьбе Сӕрӕкӧ к'ьтеб гьрт у кьрӕ газы:

– Диwanед тӕ йед хӕрӕ хӕрӕн. Ӕw лайици чь бун, wана Ӕw жи стӕнд. Ль wьр дӕнгӕки бӕрсӧб (щаб) да: диwanед тӕ р'аст у хӕрӕн.

Wӕлате Лонейи wеранбуйи

Н'ӕзар пенсӧд ӕнделийед кӧ хатьбунӧ гӧнӕк'аркьрыне у одед н'ӕбседа хатьбунӧ хwӕйикьрыне, бь дӕсти п'арезӕред П'адыше шандьнӧ сӕфӕра дӧ н'ӕвтиа, бӕрбӧ wӕлате Лонейи wеранбуйи. Ӕw гьыиштӕнӧ румьстана Агьрӕ мӕзын, ль к'идӕре жь аха шӕwьти гӕрмайикӧ гӕлӕки хьраб бьльд дьбу. Нӕхатӧ фӕ'мкьрыне кӧ ль дур нышкева жь к'идӕре, авайики мӕзын у бь хоф хатӧ к'ьвше. Wӕхте кӧ Ӕw незик дьбун, гӧнӕк'ара нъвисара ль сӕр р'е дьани хwӕнд: “Wӕлате Лонейи wеранбуйи”.

Wӕхте кӧ wана бь гӧьдари дина хwӧ даие, wана фӕ'м кьр, wӕки ль ӕwi авайе мӕзын т'ӧ п'ӕнцӕрӕк, йан жи дӕрик т'ӧнӕбу, хенци дӕргӕки мӕзын. Wӕхте кӧ Ӕw дӕргӕр'а к'ӕтънӧ хӧндӧр', wана дӕнг жь хӧндӧр' бьыистьн. Ӕw дӕнг минани бь дӕха н'ӕзара қир'инийа бун. Нава чӕнд дӕқиқада wана бьыист, кӧ чава гьртиа р'ӕца жь п'арезӕре Сӕрӕкӧ дькрьн:

– Гӕло бӕс нинӧ? Ӕм хьиви дькьн, кӧ хун дӕwса мӧ р'ӕме хьиви бькьн. Щӕзайе мӧ гӕлӕки хьрабӧ.

– Чьқас wӧ'дӕйӧ кӧ Ӕw ль вьрӕн?,– Сӕрбӕст жь п'арезӕрзки пьрси.

– Жь йӧке н'ӕтани 129 сала.

Йе Хӕпйаи нышкева вӕценьқи. Гӧмана wi хӧбу, wӕки Ӕw н'ӕму тышт пышти чӕнд н'ӕвтиа we хьлаз буйа у we зӕлал буйа, wӕки Ӕw йӕк хӕwьн бу, йан жи стратегия бу, бона кӧ wана бьтьрсиньн. Ӕwi хӕма жь wi п'арезӕри жи пьрси:

– Гӕло ӕзе ль вьр жийана хwӕйӧ майи дӕрбазкьм?

– Бӕле, чава кӧ ль Ӕнделе ӧ'шарӕти дабунӧ тӧ.

Гӕлӕк мӕрвь, бона к'ижана щӕзайе бӕрк' хатьбу қьраркьрыне, бьрынӧ ван бӕшед (п'аред) авайе н'ӕсьнӧ дьха бьльнд, ль к'идӕре гӕрмайи дьха зедӧ бу. Ӕwed кӧ хаж жь р'астийе т'ӧнӕбун, ле кьрынед лайици сьргункьрыне мийасӕр кьрьбун, бьрынӧ бӕшед (п'аред) дьха нъмьз. Бона майина р'ӧжӕке жи щийе ван гӕлӕки хьраб бу, дӕрхӕда wӧ'де жь сӕд сали зедӕтьр иди чь хӧбӕрдан дькарьбу хӧбуйа?

Мӕрвь нькарьбу зерандьна жийана Дӧбарӧ бьанийа бӕр ч'ӧ'ве хwӧ у щӕзайе wi йе жь мӕрвьед бӕшед (п'аред) хӕрӧ жорьн хьрабтьр бу. Ӕw

брьнэ зынданэкэ бьнэ'рд, ль р'эх р'уне гэрм. Т'эне бина вийэ хьраб иди бэс бу у ль вьр хэва нэдьбатэ гёбар'тыне, гэрмаи ль вьра дьба зедэ бу нэ кё ль щийэки Лонейи майин. Эw щинь ль ви авайе х'эсын нибу, ле нава к'урайа ви вэлатида бу. Бешьк, эw щи щийе щер'ьбандьнейи хэрэ хьраб бу. Жийана Дёбарэ we ль вьр нава т'энебунеда бьбата зерандьне. Эw щи бона башпэжькырна ван мэрьва гэлэки мэзын бу, йед кё бона хьрабк'арийед гьран хатьбунэ гөнэк'аркырне. Дэнге т'эк-т'энейи кё вана дькарьбу бьбьхиста т'эне дэнге ван бу.

Һэма кё гөнэк'ар хатьнэ зынданкырне, п'арезэре Сэрэкэ бэрбь дери чу. Вэхте кё дэрге х'эсынний мэзын батэ гьртыне, нава ви авайида қэт ч'ьрусикэ р'онайе жи т'өнэбу. Һесиред ль вьр we жь 125 сала зедэтьр нава таристане у т'энебунеда дэрбаз бькырана. Гёмана дитьна р'онайе т'эне ви чахи бу, вэхте кё сале щарэке гьртийед ну дьанин. Қэрэз, эw р'онайи бона х'эмуйа нэдьбатэ дитьне, ле т'эне бона вана дьбатэ дитьне, йед кё незики дэргед мэзын бун. Йед майин, минани жийана Дёбарэ we иди р'онайа р'оже нэдитана. Щэзайе ви, хэма таристана бона ви хвэйкыри бу.

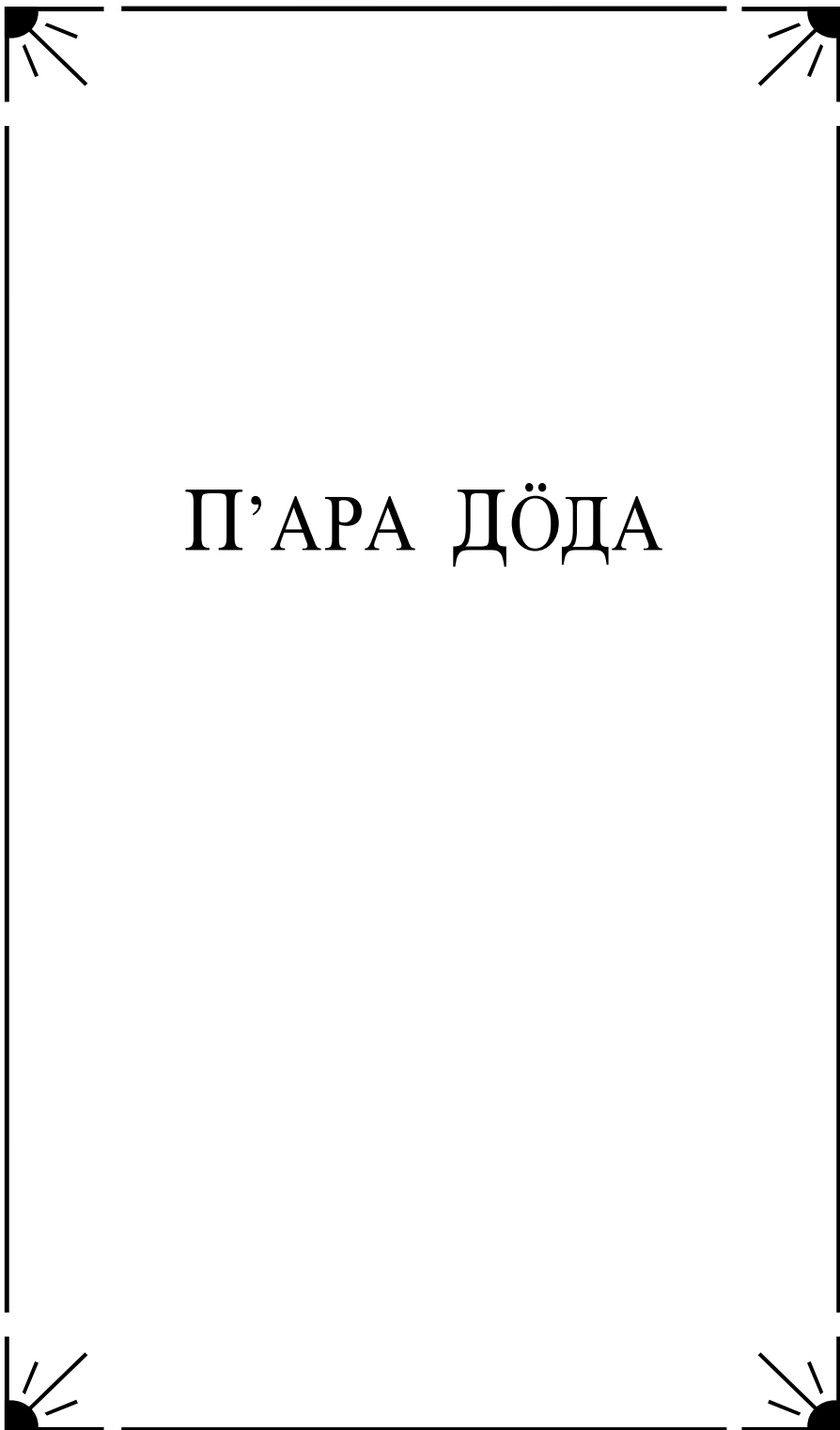
Фькьрдари

Эв хэр чар вэлатийед Энделе х'этани давийа хэйина хвэ п'ошман бун, йед кё қьрар дькырын гёьдарийа р'астийе нэкьн. Нава т'энебунеда эw хэр дэм дэрьэқа беақылийа хвэда дьфькырин, чьмки ль Энделе вана гёьдарийа готьнед Щейлон нэдькырын. Ванайе х'эму тышт бькыра, кё пашда вэгэр'ийана у мэщала ван хэбуяа йазийа хвэ бьгёбар'тана. Эw п'ошман бьбун, вэки вана гёьдарийа п'ьр'анийа мэрьва у фькьред хэна ванда қэбулкыри кырьбун. Эгэр мэщалэкэ ван жи хэбуяа, жь вана хэр йэк we фькьрдарийа беақыл инк'ар бькыра у we бь дьл ньвисаред кэвын қэбул бькыра, йед кё т'ё щара нёхатынэ гёбар'тыне у нькарын нэйенэ мийасэркырне. Гөнэк'ар дьзерийан, вэхте кё шыкьлед Афабеле, йед жь п'адышатийа хэрэ бэрбьч'э'в, бир дьанин. Нава зерандьнед хвэйэ хэрт'ьмида вана бэдэвийа ви бажар'и бир дьанин, йе кё вана нава вэ'дэки аwқас көртда дитьн. Эwe йэке зерандьна ван дьба гэлэки дьда гьранкырне. Гэрмаи Лонейэ кё дышэвьтанд, эw бина хьраб у таристан, эw р'астийа дэрьэқа we йэкеда дьба гэлэки дьданэ к'эвше. Эw бэдэви we йа ван буйа, эгэр вана т'эне эw йэк бьбьжарта. Қэрэз, вана р'уйе беақылийа хвэда Афабел онда кырын.

✧ ПЫРСЕД БОНА Э'НЭНЭКЪРЪНЕ (ГӨВТӨГӨКЪРЪНЕ) ✧

П'АРА ЙӘКЕ, СӘРЕД 1-3

1. И'этани хвэндъна ве к'ьтебе вәйе хәбәра “ачъхи” чава шьровә бькьра? Мәрәмед вә, пырсед вәйә пешын у хәйсәтед вә we чава әв шьровәкьрын бьдана к'ьвше? Гәло пышти хвэндъна ве п'аре (бәше), фькьра вә ьатә гөһар'тне, йан жи избат бу?
2. Бь фькьрмишбуна дәрһәқа гьрингийа ь'эта-ь'этайеда, те бежи чава тыштәки бефькьр те т'эхминкьрне, вәки кәсәк дыкарә вәхте диwane ль сәр хвә гөманбә, йа кө йазийа вийә ь'эта-ь'этайе қьрар дькә. Чь жи һәбә, Йуһ'әнна 4:17 һәма ве йәке соз дьдә мә. Нава п'аред (бәшед) майинда әме дәрһәқа ве фькьреда хәбәрдын. Фәқет, ль сәр ь'име занәбунед вәйә ньа һун дыкарын шьровә бькьн, кө әв гөман, бь фькьра вә, жь к'идәре те?
3. Ве п'ареда (бәшеда) вә насийа хвә да п'адышатийа Афабеле, йа кө символа жийана мәйә ль ве дьнийәе у йазийа мәйә ь'эта-ь'этайә. Нава ве п'адышатийе у сәрк'арикьрына веда һәрә зедәтьр чь ль сәр вә ь'өкөм кьр? Тыштәки өса һәбу, кө һун р'өһ'дар кьрын, йан жи р'уйе we йәкеда һун зәндәгьрти ман? Гәло Инцил дәрһәқа ван тыштада дьбежә?
4. Вәрһн әм дәрһәқа бьнәлийед Энделеда хәбәрдын. Wә чава щаба ван һәр чар гөнәк'аркьрына да? Һун ьивийе бун, вәки әве шур'әки майин буна? Әгәр һун дьбежьн әре, ви чахи бона чь?
5. Вәхте ьинбуна мәйә ньа, пырса һәрә кө вә хәмгин дькә, к'ижанә?

П'АРА ДÖДА

МАЛА МЬРИЙАЙӨ Һ'ЭТА-Һ'ЭТАЙЕ

*“Wэхте кө шагъртед Wi жь Wi дэрьэда фькьра ве мэсэледа
пърсин, Әwi готэ wan: “Wэр’а Һатийэ дайине, кө Һун (бэрэ-
бэрэ) шевър у сөр’ед П’адьшатийа Хwэде бьзаньбьн (бь
щур’е дьҺа Һ’өкөмдар у зэлал наскьн у фэ’м бькьн)...”.*

— Луqа 8,9,10, AMP

Нава чар сәред к’ьтебейә бь сьреда әме сәрһатийа хwәйә
алегорик дайиньнә алики у әме гөьдарийа хwә ль сәр ван
р’астийа бьдньә мәрк’эзкьрьне, йед кө wэхте диwanед Сәрбст, Йе
Хапйайи, дьле Гөманбьр’ у жийана Дөбарә Һатньә ә’йанкьрьне. Пәйи
we йәкер’а әме бь хәбәрда дәрьэда Хwән’ыз у Херкьреда сәрһатийа
хwә сәр Һәвда биньн у Һ’этани хьлазийа к’ьтебе әме гөьдарийа хwә ль
сәр ван р’астийа бьдньә мәрк’эзкьрьне, йед кө нава жийанед wанда
тен ә’йанкьрьне. Давийа (хьлазийа) к’ьтебе әме дәрьэда Һәқдайинед
бона пәйиҺатийед Иса МәсиҺә Һ’эта-Һ’этайеда хәбәрдьн.

Р’астийа Һ’имли

Нава алегорийа мәда Щейлон символа Иса МәсиҺә, Баве П’адьша
Бав Хөданә, Дагон щьнә. Жийана ль Энделе жийана ль сәр т’опа
дьнийәейә, ле Афабел бажар’е Хwәдейи ә’зминә. Wәлате Лоне
символа гола Агьрә, ль к’идәре әw мәрьве Һ’эта-Һ’этайе дәрбаз
бькә, к’әрәма к’ижани, йа Иса МәсиҺә хьлазкьрьне т’өнә. Сәред
дәрбазбуйида мәсәлед р’абәркьри мәрьвед щур’ә-щур’ә дьдньә к’ьвше,
йед кө тен гөнәк’аркьрьне, чьмки Хәбәра Хwәде дәрьэда ве йәкеда
гәләки зэлал дьбежә.

Бәле, wә р’аст хwәнд, wәки әве Һ’эта-Һ’этайе бен гөнәк’аркьрьне.
Wэхте кө әз һазьр дьбум ве бәрбьр’ибуне бьньвисьм, нава мьнда
шәр’к’ари дьчу: әз дьфькьрим кө чава бона wә, хwәндәвана, we йәке

шровэ бькьм, чь кӧ Инцил чава “диwana ь’эта-ь’этайе” нав дькэ. Бь гӧьдари ве п’аре бьхвиньн.

“Демэк, wэрьн эм пешда ьэр’ьн у эм дэрбази этапа ьинбунед Мэсиьэ примитив бьбьн, бь щур’е qэвин бэрбь т’омэрибуне к’амьлийе пешда бьльвьн, йед кӧ анэгори мэзынбуна р’ӧь’анина. Wэрьн эм щарэкэ майин ь’име диwana ь’эта-ь’этайе у щэзакьрыне данэйнън. (Эв ь’эмушк тыштед ӧсаньн, дэрьэца к’ижанада ьун гэрэке зува ьаж пе ьэбуна)” (Ибрани 6:1,2, АМР).

Чавача кӧ ьун дьбиньн, мын пенц ьинкьрынед ь’имлийэ майин бэрдан, нава к’ижанаданьн т’обэкрьна жь к’аред мьри у баварийа ььндава Хwэдеда, бона кӧ бьдьмэ к’ьвше, wэки диwan у щэзайе ь’эта-ь’этайе ьинкьрынед Мэсиьэ *примитивьн*.

Хэбэрнамэк (фэрь’энгэк) хэбэра “примитив” бь ви щур’эйи шьровэ дькэ: “зэлал, садэ, ьан жи п’ара ь’имли”. Эва эw п’ара садэьэ, ль сэр к’ижане эм гэрэке жь дэстпеке че бькьн: эва ь’имэ. Бона кӧ эм ве готье фэ’м бькьн, эм гэрэке система хwэйэ хwэндьне ле бьньер’ьн. Ль мэк’т’эба примитив эм занэбунед ь’имли дьстиньн, к’ижана эм бона хwэндьна хwэйэ пешэр’оже дьдьнэ хэбате, ньвисаре, хwэндьне у мат’ематикайе. Эгэр эw занэбун нава ь’име хwэндьна мада т’ӧнэбьн, эме т’ӧ щара нькарьбьн ьинбуна хwэ бьдьнэ пешхьстьне. Һэма эв йэк жи бона бавармэндайэ. Эгэр эм эве ьинбуна дэрьэца диwana ь’эта-ь’этайеда баш фэ’м нэкьн, эме нькарьбьн нава Мэсиьда жийана р’аст чекьн. Ве йэке мэрвь дькарэ ььмбэри we йэке бькэ, wэки кэсэк дыцер’ьбинэ бь нэзанийа ньвисаре у хwэндьне, ьан жи мат’ематикайе хwэндьна хwэ бьдэ пешхьстьне.

Qэрэз, нава qӧльха хwэйэ незики бист салайэ ль wэлатед щӧда-щӧда мын э’ьан кьрийэ, wэки гэлэк мэрвь (эз ӧса жи дэрьэца wan пэйиьатийед Иса Мэсиь’да дьбежьм, йед кӧ хwэ п’ешк’еши Wi кьрьнэ) дэрьэца we йэкеда ьаж пе т’ӧнэнэ. Гӧьдарийе бьдьнэ сэр we йэке, wэки хӧдане ньвисаре дьбежэ: “Эв ь’эмушк тыштед ӧсаньн, дэрьэца к’ижанада ьун гэрэке зува ьаж пе ьэбуна. Эw набежэ, wэки эм гэрэке дэрьэца we йэкеда бьзаньбьн, ле дьбежэ, wэки эм гэрэке *т’ам* ьан жи *бь т’эмами* дэрьэца we йэкеда бьзаньбьн. Хэбэред “гэлэки зува” т’эне дьдьнэ к’ьвше, wэки к’эмала ван р’астийа бона баварийа мэ ьа ь’имлийэ, чавача кӧ ньвисар у хwэндьн бона хwэндьна мэнэ.

Зутьрэке ьуне бьбиньн, кӧ бона чь “диwana ь’эта-ь’этайе” ьинбуна примитивэ, к’ижане эм гэрэке фэ’м бькьн, бона кӧ эм жийана

мәсиһитийейә сахләм че бькьн. Хвэндьна хвә бәрдәвам (думаи) бькьн у ве йәке бира хвәда хвәйкьн. Бейи фә'мкьрна ве йәке we бона вә гәләки дьжварбә wi һ'әму тышти фә'м бькьн, дәрһәқа чьда әме хәбәрдьн у дьқәwьмә һун бьфькьрн: “Фькьра ви һ'әму тышти к'ижанә?”.

Дожә (щәһ'ньмә): һьмбәркьрн, йан р'асти?

Пешийа ньвисара ве к'ьтебе мьн нава фькьра хвәда шәр'к'ари дькьр: “*Мәрвь чава дькарә ньсыләтәкер'а шьровә бькә “йа кө бь р'ожа иройин дьжи”, вәки қьраред һ'әта-һ'әтайе һәнә, к'ижана һ'акьме нава вә'де көртда дәрһәқа мәда қәбул бькә?*”. Пышти шәр'к'арийа фькьрдарийә чәнд р'ожа, вәхте дөа'кьрьне, фькьрәк пешда һат. Мьн фә'м кьр, вәки Иса сәрһати гьли дькьрн, бона кө р'астийед р'өһ'ани бона фькьра мәрвьатийе бьда фә'мкьрьне. Һәма ви щур'әйи жи фькьра дәрһәқа сәрһатийа алегорикә “Афабеле”-да пешда һат.

Вәхте кө мьн дәрһәқа диwана бьнәлийед Афабеле у дәрһәқа щәзайе wани ль wәлате Лоне дьньвси, әз нава хвәда дьләрьзим. Эварәкә йәкшәме, вәхте кө әз пашда дьһатьмә мале, мьн даwийа (хьлазийа) сәре дәрбазбуйида дьньвси. We р'оже мьн се щара т'әриф кьрьбу. Алик'аред мьн к'ур р'азабуйи бун, ле әз нәдьсәкьним у мьн бь компйутере әw п'ар дьньвси. Әз шәв дәрәнг гьһиштьбумә мале, ле әз дьтьрсийам р'азама, чьмки бона wан мәрвьа дьтьрсийам, йед кө we бьк'әтана щийәки дьһа хьраб, наве к'ижани гола Агьр бу у анәгори готьнед Иса п'ьр'анийа мәрвьатийе we бьк'әwә ль wi щийи.

“Дәре тәнгр'а бьк'әwьнә һөндөр', чьмки фьрәйә әw дәре кө дьбә бәрбь доже у әw р'ийа кө дьбә бәрбь wi щийи һесайә у гәләк бь we р'ейе дьчьн. Ле гәләки тәнгә әw дәри у зәһ'мәтә әw р'ийа кө дьбә бәрбь жийане. У һьндык мәрвь һәнә, кө we р'е дьбиһьн” (Мәтта 7:13,14, TEV).

We шәве әз нава щийада бум, вәхте кө һатә бира мьн, кө чәнд сал пешда һиви жь мьн кьрн кө әз ль һ'әбса бона мера, йа р'ежима мәхсус, т'әриф бькьм, йа кө ль Африка Башур бу. Те бира мьн, вәки бь чуйина ль әwi щийе бь тьрс, әз бумә шә'де тыштед бь тьрс у хоф, ль к'идәре бина гәләки хьраб, қәwьлед жийанейә гәләки хьраб, одед гьртийа һәбун, ль к'идәре әw ль сәр дурайа чәнд сантиметра жь бисти һ'әтани си мери дьһатьнә хвәйкьрьне. Мьн ль чәнд һ'әбсед америкида

қолх кърбу, ле нава жийана хвәда мьн қәуьлед ви шур'әйийә бегөман (хьраб) нәдитьбун. Һ'әбсед мә Һьмбәри ви щийи, минани клубед гөнда бун.

Мьн нькарьбу бьанийа бәр ч'ә'вед хвә, кө чава мәрв дькарьбу ль ви щийи Һәма Һ'әвтеке бьма, ле дәрхәда жь чьли Һ'әтани пенци сали чь хәбәр? Мәрв дькарьбу ль сәр сьфәтед ван мәрва гөманбь'и бьдита, йед кө Иса бавар нәдькьрн. Мьн фькьред ван те бежи гөндар дькьрн: *“Һәма р'ожәке әзе жь вьр азабьм, пешийа кө әз бьмьрм”*. Бь ве йәкева т'әвайи әв жь нәә'йантийа мьрьне дьтьрсийан. Әв нава Һ'аләки гәләки хьрабда бун у нава бегөманийа т'амда бун. Әгәр пышти жийана нава азайеда Һун мәщбур'буна Һ'әтани давийа ә'мьре хвә вә ль вьр дәрбаз бькьра, әв йәк ве бьбуяа зерандьнәкә р'аст. Әв гьрти Һәма нава Һ'аләки ви шур'әйида бун.

Әз ль вьр бум у әз фькьрим, вәки бь чьқасива жи әв щи хьраб буйа, йәкә Һьмбәри доже әв щийәки баш бу. Әв гьрти т'әне нибун, Һәвалед ван Һәбун у вана р'онайа р'оие дьдит, йа кө бь п'әнщәред Һ'әсьнкьрир'а дьк'әтә ода Һ'әбсе. Дожеда нә Һәвал Һәнә, нә жи р'онайи. Ль вьр т'әне агьрә, йе кө ве т'ө щара нәтәмьрә. Нава гола Агьрда сьвькайа Һ'әта-Һ'әтайе ве т'өнәбә. Мәрве Һәр дәм нава зерандьнада бьн. Ль доже мәрв нькарын бьфькьрн: *“Әзе р'ожәке жь вьр азабьм”*. Вана щәзайе Һ'әта-Һ'әтайе стәндийә.

Дожә Һинкьрнәкә Исайә примитивә, Ви гәләк щара дәрхәда ве йәкеда хәбәр дьда у дьһа зедә, нә кө р'ожа иройин, жь дьк'ед щьвина р'ожед мә зедәтьр. Әв нәдьфькьри, вәки хәбәрдана дәрхәда дожеда (әв йәк, вәки зерандьнед мәрва ве ль вьр т'ө щара хьлаз нәбьн) кемасийа р'әмбуне дьдә к'ьвше. Фәқәт өса нинә, чава Сәрверәки Қәнщ, Әви лазьм Һ'әсаб дькьр кө мә дәрхәда ве йәкеда Һин бькә. Бь ви шур'әйи мә'нийа биранина дәрхәда дожеда у Һинкьрна ве йәке Һ'ьзкьрн бу, чьмки әв чь кө Әви дькьр у Һин дькьр, жь р'әмбуне дьһат. Әз дьхвәзьм ве пьрсе бьдьм: гәло р'ожа иройин әм қолх мәрва дькьн у жь дьк'ед мә дәрхәда дожеда бир найньн? Гәло әв йәк Һ'ьзкьрна р'астә?

Нава Инциледа чәнд навед доже Һәнә *Шеол* (т'әне Инцила Кәвьнда), *Һадес* у *мәг'бәре* мьрьне навед щийанә. *Геьен* у *гола Агьр* навед щийед зерандьнед Һ'әта-Һ'әтайенә. Зутьрәке әме фьрқийа навбәре у Һ'әта-Һ'әтайе бьдньн к'ьвше.

Инцил ын дькэ, вэки дожэ щийэки р’астийэ, ле нэ кӧ бона фькьра ымбэркьрнейэ, чава кӧ щьвака мэ дыщэ’динэ we йэке ӧса р’абэр бькэ. Сэре шанздада, йе Жьмареда, э’рд вэбу у ль бэр гэлэк шэ’да Шеоле сахэ-сах се малбӧтед т’ам дақӧртандьн. Нава пэймана Нуда дэрһэқа йе мықабыли Иса у п’ехэмбэртийа вийэ дэрэwда Һатийэ нывисаре: “Һэрдӧ жи сахэ-сах Һатһнэ авитьне нава гола агьр, йе кӧ бь к’эркутева гӧр’ дышӧхӧлэ” (Ә’йанти 19:20, АМР). Әw нэ мьрын, ле т’эне шӧхсед ван бьрынэ ль ви щийи: әw Һатһнэ авитьне нав гола Агьр бь бӧдӧнед хwэ у шӧхсед хwэва.

Лазэр у дӧвлӧти

Нава Мьзгинийа Исайэ ль гора Луқа дэрһэқа қәwмандһнӧкӧ т’эви мэрвэки дӧвлӧти те гьликьрне, йе кӧ т’эне бона хwэ дьжит. Әви йэки к’эсиб Һ’эсаб Һьлнӧдьда, йе кӧ Һэр р’ож ль бэр мала ви п’алдайибу. Әм занһн, вэки әв сэрһати мӧсӧлӧ нинӧ, чьмки Иса әw бь ван хӧбӧра дӧстпе кьр: “...мэрвэки дӧвлӧти Һӧбу...”. Хенци we йэке Әви наве Бьраһим да хӧбате у әwe к’эсиб чава Лазэр нав кьр. Нава мӧсӧлед хwӧда Иса нав нӧдьдан у дэрһэқа мэрвӧед р’астда хӧбэр нӧдьда.

Лазэр мьр у мьлийак’эта әw бьрынэ Һ’эмбеза Бьраһим, йе кӧ щийэки ӧса бу, ль к’идӧре пирозед пэймана Кӧвһн дьһатһнэ хwӧйкьрне, Һ’этани кӧ Иса бона вана р’ийа бӧрбь Һазьрийа Хwӧдейӧ ль Ә’змин вӧкьр. Мэрвӧе дӧвлӧти мьр у к’этӧ доже (ль Һадесе). Нывисарӧ:

“У ль Һадесе, ль к’идӧре әw нава эшӧкӧ мӧзында бу, әви ль жор ньӧер’и у жь дурва Бьраим дит, у Лазэр жи ль р’ӧх ви бу. Әви кьрӧ гази: “Баве Бьраһим, ль мьн вӧрӧ р’ӧмӧе. У Лазэр бышинӧ, кӧ т’ӧлийа хwӧ аведа бькӧ, бинӧ заре мьн шьлкӧ, чьмки нава ви агьрида эз нава эша мӧзындамӧ”” (Луқа 16:23,24, ТЕV).

Гӧьдарийе бьдһнӧ сӧр we йэке, вэки әw мэрвӧе дӧвлӧти нава эша мӧзында бу. Нава т’эрщьмед майинда хӧбӧред “зерандьн”, “щьзарӧт”, йан жи “щӧфа” тен хӧбьтандьне. Бь гьлики майин готи әw нава щӧфаки мӧзында бу. Дожӧ щийе зерандьнайӧ фькьрмишбуйийӧ. Ӗса жи гӧьдарийе бьдһнӧ сӧр we йэке, вэки ви мэрвӧи Бьраһим у Лазэр нас кьрын, ле вана жи әw нас кьрын. Мэрвӧед ль доже, мэрвӧед т’амьн, әw карӧбунед хwӧйӧ фькьрдариӧе, т’ӧхминкьрнед хwӧ, хwӧстьнед хwӧ, щур’е хwӧ хwӧйи дькьн. Ви мэрвӧи дьдит, гӧьдар дькьр у эш т’ӧхмин

дыкър. Бэдәнед мәрыва жи ль ыр шур'экинә. Ёун дыбиньн, җәки әҗ мәрыве дәҗләти гәләки дыхҗәст кә заре хҗә җеңьк быкьра. Иса дыбежә, җәки җым бәдән у җым жи шәхс нава дождеда Һ'эта-Һ'этайе онда дыбын (быньер'ә Мәтта 10:28). Бы шур'әки майин готи, бәдәна инсен җе Һәрт'ым жь алийе агьр у кәрмада бе хьрабкьрне у Һ'эрамкьрне.

Өса жи гөҗдарийе быднә сәр җе йәке, җәки әҗ мәрыве дәҗләти җиви дыкър, кә ль җи быһатана р'әҗме, минани сәрһатийа мә у мәрывед зындана Лонедә. Дожә щийәки өсайә, жь к'идәре Һ'эта-Һ'этайе азайи т'өнә. Т'ө кәс җе бона бәрдылдаһатна мәрывед ль Доже җе нәчә ль ыр, нәнһер'и җе йәке, җәки п'ыр'анийа җан мәрыва дыхҗәзын пыштгьрийа морали быстиньн. Те бежи мәрыв т'ө щара р'астийа доже бы т'әмами фә'м накә. Бьраһим гәрәке быанийа бира мәрыве дәҗләти: “Гәлики мәзын Һәйә, йе кә мә жь Һәв щөда дыкә. Ёәр мәрыв, йе кә җе быхҗәста ль җедерер'а дәрбаз буйа у быһата щәм тә (бона бәрдылдаһатне), ль сәр кәвийа җи гөнәйи те сәкьнандьне у т'ө кәс җыкарә җи синорир'а дәрбаз быбә у бе щәм мә” (Луқа 16:26, NLT). Әз мәрывәки нас дыкьм, йе кә ль доже буйә. Әҗи гьли дыкър, җәки әҗед кә әҗи дитьнә, дыкьрнә қар'ә-қар', җәки әҗ йәк бона к'ышандьне гәләки гьранә. Мәрыве дәҗләтийи җе сәрһатийе жи Һәма әҗ йәк дыкьрә газы.

Хҗәндьне бәрдәҗам быкьн:

“Ле Бьраһим гот: “Лао!Бинә бира хҗә, кә тә қәнщийед п'ара хҗә нав зәмане ә'мьре хҗәда стәндьнә, ле Лазәр тәнгәси. Ёһа жи әҗ ль ыр дылр'әһ'әтә, ле тә нава щәфадайи...”. Ёһнге мәрыве дәҗләти гот: “Баво, җәки өсанә әз җиви жь тә дыкьм, тә Лазәр бышини мала баве мьн, чьмки пенц бьрайед мьн Һәнә, җәки Һәр'ә р'астийе җанр'а бежә, җәки әҗ жи нәйенә җи щийе щәфа”” (Луқа 16:25,27,28).

Дьқәҗьмә җә әҗ мәсәла кәҗын быһистьбә: “Мьрна т'әҗи Һәвала хҗәзлийә”. Демәк бона чь җе йәке к'ар нәкьр? Бона чь мәрыве дәҗләти нәдыхҗәст кә бьрайе җи т'әҗи җи бын. Щаба (бәрсьҗа) җе пьрсә әҗә: дождеда Һәвалти у п'әҗәнди т'өнәнә. Ёһнәк дыфькьрын, җәки ль доже эҗари җе Һәбын. Йед майин дыфькьрын, җәки әҗе ль ыр т'әҗи Һәвалед хҗә бын. Әгәр өса буйа, йе дәҗләти җе быхҗәста, кә Һ'әму мәрывед кә незыки җинә т'әҗи җи буна, ле әҗи бы гөманбьр'и дыщә'данд җәки әҗ нәһатана ль җи щийе щәфа. Дожә щийе т'әнебуне у гөманбьр'ийейә. Әҗ өса жи щийе биранинед Һ'эта-Һ'этайә, чь жи бы фькьра мьн щәфаки дожейи мәзынә.

Быхвинын кӧ Брахим шаба ывикьрына ые дӧвлӧти, ыа бона
бьрайед ви дьдӧ:

“Брахим гот: “Муса у п’ехӧмбӧред ван ыӧнӧ, бьрайед тӧ гӧрӧке гӧьдарийа
ван бькын”.

Ые дӧвлӧти бӧрсьв (шаб) да: “На, баве Брахим, ӧгӧр жь мьрийа ыӧк
хӧр’ӧ щӧм ван, we жь гӧнӧьед хвӧ вӧгӧр’ын”. Ыӧнге Брахим виp’а гот:
“Ӗгӧр гӧьдарийа Муса у п’ехӧмбӧра накын, ыӧк жь мьрийа р’абӧ жи диса
ӧвана бавар накын”” (Лука 16:29-31, TEV).

Ль вьр р’астикӧ гӧлӧки гьринг ньвисарӧ. Гӧлӧк мӧрвь бӧрбь тыштед
башқӧ дыщӧ’диньн, бона кӧ бен ль сӧр we фькьре, вӧки Мьзгини
ыӧйӧ, ыан жи нава we ыӧкеда мӧрвьед башқӧ биньн ль сӧр we фькьре.
Qӧрӧз, Иса дьдӧ к’ьвише, вӧки т’ӧ тыштӧки дьба мӧзын чава кӧ Хӧбӧра
Хвӧдейӧ, т’ӧнӧ, ыа кӧ дькарӧ нава мерьвда баварийе пешда бинӧ у
ви бь щур’е т’ам дӧ’фдӧ, кӧ ӧв ы’ӧтани хьлазийе пӧйи Хвӧде хӧр’ӧ.
Мьн шаш фӧ’м нӧкын. Ӗвед кӧ тыштед нӧбинайи дьбиньн, зӧндӧгьрти
дьминьн у бь вӧ’дӧки кӧрт тен гӧьар’тьне, ле ӧв щер’ьбандьн
баварийа хӧрт’ьми дьле ванда пешда найнӧ.

Вӧхте кӧ ӧз ыала ые нӧгьыштибум (т’ӧвбуйӧки ӧварийед хӧрт’ьми у
к’ьфьрикьр), баве мьн ӧз бьрьм, кӧ ӧм филма “Дӧъ т’ӧми” т’ӧмашӧ бькын,
р’ола к’ижанейӧ сӧрӧкада Чарлт’он Ёест’он дьлист. Зӧлал те бира мьн,
вӧки мьн дина хвӧ дабу ӧкрана синемайейӧ мӧзын, вӧхте кӧ ӧ’рд вӧбу у
мӧрвь дақӧртандьн, бьрьнӧ доже. We ыӧке нышкева ӧз зӧндӧгьрти ыштьм.
Вӧхте кӧ ӧз жь синемайе дӧрк’ӧтьм, жийана мьн иди ыатьбу гӧьар’тьне.
Мьн дӧстпе кьр иди щур’ӧки майин бьжим у незики ы’ӧвтеке мьн дӧрьӧда
we ыӧкеда хӧбӧр дьда, ле пӧйи we ыӧкер’а ӧз щарӧкӧ майин вӧгӧр’ямӧ
ль сӧр хӧйсӧте хвӧйи бӧре. Мӧ’ни к’ижан бу? Мьн Хӧбӧра Хвӧде
гӧьдар нӧкьрьбу, мьн жь р’ейед хвӧ т’ӧбӧ нӧкьрьбу у жийана хвӧ т’ам
п’ешк’еши Иса нӧкьрьбу у ызын нӧдабу, вӧки к’ӧрӧма Ви мьн бьгӧьер’ӧ.

Ӗз у ыӧвалед хвӧ, мӧ тыштед щур’ӧки майин жи дитьбун, ыед кӧ
диса ӧм ӧ’щӧбмайи ыштьбун. Qӧрӧз, ван ы’ӧму тышта ӧз нӧгӧьар’тьм.
Жийана мьн т’ӧне ви чахи ыатӧ гӧьар’тьне, вӧхте кӧ ӧз ль
университете бум у хвӧндьк’арӧки ыӧвале мӧ ыатӧ ода мьн у бь р’ийа
Мьзгинийа Иса Мӧсиь насийа мьн да Хӧбӧра Хвӧде. Хӧбӧра Хвӧде
бь т’айбӧти дьбежӧ мӧ: “Бавари жь гӧьдаркьрьнейӧ у гӧьдаркьрын жь
Хӧбӧра Хвӧдейӧ” (Р’омайи 10:17), у “Һун нӧ кӧ жь ыавене п’уч’ диса
дьне к’ӧтьнӧ, ле жь ые нӧп’уч’, жь хӧбӧра Хвӧдейӧ хвӧйнӧмьрӧ ы’ӧта-

н'этайе" (А Пётрус 1:23). Бо ве йэке жи тыштэки гэлэки гьрингэ, кё эм Хэбэра Хwэдe ын быкын у т'эрифкын, ле нэ т'эне т'эхминкьрынед хwэ.

Qэрэз, пышти залал р'абэркьрына ве р'астийе, изьне быдын эз ве йэке дийар быкым: *эгэр т'эхминкьрын хэбэра Хwэдe там дыкын, йан жи н'окёме хэбэра Хwэдe мэзын дыкын, ви чахи эw йэк щиданэ у сэрбара сэрда жи певистэ (лазмэ).* Шэ'дэти р'олэкэ мэзын нава р'абэркьрына Мьзгинийеда дьлизын, ле эм wэхте Хэбэра Хwэдe qэбул дыкын у бawарийа хwэ ль Хэбэра Хwэдe тиньн, эм жийана н'эта-н'этайе дьстинын.

Бо чь эз дьчъмэ вьр?

Ньна изьне быдын эз шэ'дэтике гьли быкым, йа кё we ван р'астийед Инциле быдэ т'амкьрыне, дэръэqа к'ижанада мэ хэбэрда. Эварэке эз у кэванийа хwэ ль мала ьэвале хwэ меване бун. Wэхте кё эм т'эвайи ль ода мевана р'уныштибун, ви дэръэqа qэwьмандьнкеда гьли кьр, йа кё салед щаьлтийа вида qэwьмибу. Эw ль адед Карибийе мэзын быбу у щарэке wэхте баране эw к'этьбу we ч'э'ле, к'ижанеда ава баране т'оп дьбу у эw ав бона авайичекрыне дьданэ хэbate. Бьрайе ви хwэ авитьбу ч'э'ле у щер'ьбандьбу али ви быкэ, ле нькарьбуйэ али быкэ у эw бона ьэвар-газийе р'эвибу чубу, чьмки ьэвале мэ ньзаньбуйэ хwэ авехэ. Н'этани аликьрыне, иди эw си дэqэйи мьри буйэ.

Эви мэр'а гьли дыкьр, wэки wэхте кё эw жь бэдэна (йальбе) хwэ дэрк'этьбу, н'эму органед вийэ т'эхмикьрыне хэбьтинэ. Эw бь щур'эки лэз пэйайи нава таристане буйэ. Эви гот, wэки өса тари буйэ, wэки эви нькарьбуйэ дэсте хwэ жи быбинэ. Таристан өса буйэ, wэки эви т'эхмин кьрийэ, кё те бежи эви эw таристан ль хwэкьри буйэ. У эви гот:

– Эз өса тьрсйайи бум, wэки эз дьфькьрим кё *тыште жь ве йэке зедэтьр хьраб иди нькарэ бьбэ.* Фэqэт эз чьqаси дык'этьм, awqаси тьрса мын дьна зедэ дьбу. Ль сэр дьнйайе мын тьрса өса т'эхмин нэкьрьбу. Бь хэбэра, мэрьв нькарэ we йэке бинэ бэр ч'э'ва.

Эви хэбэрдана хwэ бэрдэwам кьр:

– Пэйи we йэкер'а мын ишьqед р'онайе дитьн у мын заньбу, wэки эз дьчумэ доже. Мын дэстпе кьр быкьмэ газе: “Бона чь эз дьчъмэ вьр? Эз мэсиьимэ”.

Де у баве ьэвале мэ бawармэндeд хwэп'ешк'ьри бун, ле чуйина вийэ ль щьвине т'эне бона ьазьрийа вийэ ль wьр бу, чьмки эви нькарьбу гөр'а де у баве хwэ нэкьра.

Әуи ғыли дықыр, вәки пышти ве йәке әуи газийе тьрсе у зерандьна бьыистьнә. Әз гәләки баш бир тиньм кө әуи чава гот:

– Щон, Лиза, қир'инед садә һәнә, фәқәт һәнә йед өса, жь к'ижана хвина тә нава тамаред тәда дықар'ьмә. Мьн һәма қир'инед ви щур'әйи бьыистьн.

Әуи хәбәрдаһа хвә бәрдәвам кыр:

– Пәйи ве йәкер'а, әз р'у бь р'у тыштәки ә'щәб к'әтм, йе кө мьнр'а дыгот: “Вәрә вьр, тө йе мьни”. Мьн ви́р'а шәр' дықыр. Пешийе мьн жь тьрсе нькарьбу хәбәрда, ле паше мьн кьрә газе: “Мьн бәрдә, мьн бәрдә”.

Әз нышкева к'әтмә бәдәна (қальбе) хвә. Мьн дықьрә қир'ин у сәрбара сәрда мьн дәсте ви дохтьри гәз кыр, йе кө печ'ийа хвә кьрьбу гәвьрийа мьн. Дайика мьн дәрһәқа ве йәкеда готә мьн, дәма кө мьн жер'а ғыли кыр кө мьн чь дитьбу. Нава т'әмаийа ви вә'дәйида, вәхте кө дайика мьн ль сьвдәра нәхвәшхане р'унышти буйә, әве газе Хвәде кьрийә: “Баво, әгәр тө көр'е мьн пашда вәгәр'ини, әзе ви п'ешк'еши Тә бькьм”.

Пышти чәнд сала һәвале мьн ль адед Карибийе қөльх дәстпе кыр.

Һун дыкарын ве йәкер'а қайил нәбьн, кө әуи чь дитьбу, ле гәләк мер, жьн у зар'ок һәнә, т'әви к'ижана тыштед ви щур'әйи қәвьминә. Щер'ьбандьнед ви щур'әйи вәхте һазьрийа дохтьра гәләк щара дықәвьмьн, ле һьндык мәрвь лек'олина ванва мьжул бунә.

Жь ван лек'олинәра йәк жи дохтьрәки бь наве Мелвин Морзейә, йе кө лек'олина бәрфьрә дәрбаз кьрийә, т'әви к'ижана бунә зар'ок, йед кө нава ве йәкер'а дәрбаз бунә. Доктор Морзе дө к'омед зар'ока лек'олин кьрьнә. К'ома ә'вльн 121 зар'оке жь сьсийа һ'әтани 16-сали бунә, йе кө нәхвәшәд гьран бунә, ле нәк'әтһнә нава ви һ'али. Бәдәнед вана апаратава кьрьнә, кө бина ван дәре у әв нәхвәш дьһатһнә хвәйкьрне, йан жи бь дозайед бьльнд дәрман дьстәндьн. Зар'окед жь ве к'оме т'ө йәки дәрһәқа дәрк'әтһна жь бәдәна хвә нәготьн.

К'ома зар'окайә дөда жь 12 зар'окед ви щур'әйи бун. Нава ве к'омеда йед өса бун, хәбата дьлед к'ижана сәкьнийә, йан жи аведа хәньқинә у қәвьмандьнед майин. Нава ве к'ома бьч'ук һәр зар'окәке ғыли кьрьбу, кө чава жь бәдәна хвә дәрк'әтийә. Чәнд зар'ока бәдәнед хвә дитьбун у дохтьрар'а ғыли кьрьнә, кө вана чь дықыр, вәхте кө дохтьр ль бәр бәдәнед ван дьхәбьтин.

Һынэк дькарын бьфькьрын, вэки т'эхминкьрына һэвале мэ энщаме хыйала бу. Фэқэт қәһьмандьнед т'эви ван зар'ока бь гөман дьдһнэ к'эвше вэки өса нинэ. Хенци we йэке, чава дькарын өса һ'эсабкһн, вэхте кө әв си дэқәйи нава мьрына клиникада буйә.

Дожә (Һадес) у гола Агьр

Һэвале мьн өса жи мәрвевд насә майин ль ви щийе бь щәфа дитьнэ, наве к'ижани дожәйә (йан жи Һадес). Әв щи нэ щийе ван мәрвайә һ'эта-һ'этайә, йед кө хьлазбун нәстәндһнэ. Әва щийәки бь щәфайә, ль к'идәре һивийе дьсәкһнһн, ль к'идәре йед хьлазнәбуий һ'этани диwana т'эхте Сьпийи Мэзһн тен хвәйкьрыне. Щийе һәрт'ьми, ль к'идәре мәрв, щһн у мьльак'әтед к'әти we пышти диwana хвә һ'эта-һ'этайе дәрбазкһн, чава *гола Агьр* те наскьрыне Әв йәк һәма жь ве п'ара Инщиле те к'эвше:

“Пәйи we йәкер'а мьн т'эхте Сьпийи Мэзһн у Әв, Йе кө ль сәр т'әхт р'уныштибу дит... У бәһ'ре әв мьри дан, йед кө нава веда бун, мьрыне у Һадесе (дожә) мьрийед һәйи т'әслими нава хвә кьрын у к'аред ван һәтһнә қьраркьрыне анәгори ви һ'әму тышти, чь кө wана кьрийә (анәгори кьрын у мәрәмед wана). Пәйи we йәкер'а мьрын у Һадес һәтһнә авитьне нава гола агьр. Гола агьр мьрына дөдайә. У әгәр наве кәсәки нава к'ьтеба Жийанеда нәһатә дитьне, әв авитьнә гола Агьр” (Ә'йанти 20:11,13-15, AMP, дө п'ар бь хәтед чаргошә бона зәлалбуне һәтһнә щөдакьрыне).

Бәре ә'wльн әз дьхвәзһм бьдһмә к'эвше, вэки әвед кө ль доженә (Һадесе), we бен анине ль бәр диwane. Чава кө диwana ван хьлазбә, әв к'әсен кө тыштед бәқануни мийасәр кьрыне we бенә авитьне нава гола Агьр, нава wанда щһн, мьльак'әтед к'әти у һәма дожә (Һадес) бь хвә.

Дитьнока дәрһәқа гола Агьрда

Һэвалед мьн у өса жи йед жһна мьн һәнә, йед кө ә'сьле хвәда йунанһн. Әв мер у жһнһн. Наве we жһне Щойә у әв қөльхчийа ньсләта сьсйайә. Пирка we ль Йунанстане һатийә дһне у ль вьр мэзһн буйә у жь сәлед щәһьлтийе әв Хвәде гәр'ийайә. Пьрсед вейә бона мәрвевд дор- бәра бь бейи гөһдари дьһәтһнә қәбулкьрыне у қәрфе хвә ле дькьрын. Әве дьхвәст бьчуйа щьвинәке, ле дьготһнә we, вэки Хвәде т'өнә у әв гәрәке дәрһәқа we бефькьрийеда хәбәр нәдә.

Р’ожәке, вәхте кӧ пирка Щойе, вәхте щәжһнәке лъ майдана гӧнде хвә т’әви һавалед хвә р’әқаса мъләтийе дькър, дәнҗәке вер’а хәбәрда: “Йеп’росини, бәрбь р’әқаса һ’әта-һ’әтайе быцә’динә”.

Әв нышкева зәндәҗрти ма. “Гәло к’е мьһр’а хәбәрда?”, – әв фькьри у щарәкер’а т’әрка р’әқасе да у ләз чу мале бь we гӧмане, вәки әве щаба (бәрсыва) хвә бьстинә. Вәхте р’әве те бежи барәк һатә сәр we, те бежи лъ сәр пышта we җраникә мәзһн һәбу.

Чава кӧ Йеп’росини к’әтә мале, әв щарәкер’а чу ода хвә, чок да у дәстпе кър быгри. Әве дьхвәст ви дәнҗир’а хәбәрдә. К’и вер’а хәбәр дьда? Әв чь хәбәр бун кӧ готһнә we? Гәло Әв бь we йәке дыщер’ьбинә чь бежә? Ван пьрса фькьра we дьданә щәфе у we йәке дьреж нәк’ьшанд. Һәма чава кӧ чокед Йеп’росинийе җһиштһнә ә’рде, әве т’әхмин кър, вәки тыштәки минани агър к’әтә ода we у әв жи к’ьшандә нава хвә. Әв пашда к’әт у к’әтә нава дитьноке.

Нава дитьнокеда әве мьляк’әтәки бь к’ьнще сыпи дит, йе кӧ незики we бу. Ви Йеп’росини бьһнд кър у щигӧһасти щийәки кър, лъ к’идәре р’онайи кем бу. Мьляк’әт әв лъ вьр ьшт. Бь гӧһдари нььер’андһне, әве зәндәҗрти майи фә’м кър, вәки лъ бәр димәна Голгот’айе сәкһнибу. Хӧдан лъ сәр хач бу: хвин жь бьринед Ви дьһьҗтин. Әве сьфәте Хӧдане зеранди дит.

Бь we йәкева т’әвайи Йеп’росинийе жь дурва қир’ин бьһистһн. Әв зьвьр’и, кӧ бьбинә, кӧ әв дәнҗ жь к’идәре тен у гәлики мәзһн дит, йе кӧ дь навбәра хач у ви щийида бу. Әв щи, жь к’идәре қир’ин дьһатһнә бьһистһне, лъ ви бәри гәли бун. Жь ә’рде алава агьрә мәзһн дәрдьк’әт. Әв океана агър бу. Әве қир’ин дьбьһистһн, йед кӧ мәрвьед лъ вьр дькьрһн. Вана ньфьр’ лъ Хвәде дькьрһн. Ви чахи әве қәватәк т’әхмин кър, йа кӧ сәре we дә’ф дьда у дьзвьр’анд бәрбь бәре гәлийи алийе майин у әви дәнҗи, йе кӧ әве иди бьһситьбу, вер’а хәбәрда: “Тӧ жи гәрәке ви щийиби”.

Әв зәндәҗрти ма у дәстпекьр быгри, у һиви кър, кӧ лъ we бе р’әһме. Әв к’әтә лъ бәр хаче дар у лъ сәр пышта хвә әв җрани һьлда, йа кӧ әве пешда т’әхмин кьрьбу. Әв һьнәк вә’дә ма лъ вьр у пер’а жи дьҗьрийа. Ви дәнҗи бь һ’ьзкьрһна т’ьжи у бь р’әһ’ме, щаркә майин вер’а хәбәрда: “Ви әв йәк бона тә кър. Әв бона тә мьр. Әгәр тӧ бахшандһне һиви бьки у we қӧрбанийе қәбулки, йа кӧ Ви бона тә кър, те мәщбур’ ниби һәр’и лъ вьр (гола Агър)”.

Пэйи we йәкер'а Йеп'росинийе дәстпе кър дьһа зедә быгри у щарәкер'а щаба (бәрсыва) wi дәнги да. Әве бахшандын ьиви кър у әв баре ль сәр we щаркер'а һатә былндкърьне, бәрбь хач глор бу.

Әве ль жор ньер'и у Хөдан Иса ль бәр ч'ә'ве хвә дит, йе кә бь шыкыле Хвәйи р'умәт сәкьнибу. Хөдан Иса әв былнд кър у әв бьрә ль сәр ч'ийайе шин. Ньһа Йеп'росини дькарьбу нава фькьра хвәда Вир'а хәбәрда. Әве пьрс дьдан, ле Иса бәрсыв дьда. Әв йәк тыштәки ә'щәб бу. Әве пьрси, кә әв к'өда дьчун у Иса гот: “Бона дитьна Баве тәйи Ә'змин”.

Вәхте кә әв незики сәре ч'ийе дьбун, әве дәргәк дит, жь к'идәре р'онайи дьтә к'ьвше. Жь кәлилка у дара мьқам дьһатнә бььситыне у әв сазбәнди ль һ'әму дор-бәра бәла дьбун. Әв гьйиштнә wi дәргәйи у к'әтнә һөндөр'. Әв йәк тыште баваркърьне нибу. Мәрв нькарьбу әв бәдәви бь хәбәра бьанийа бәр ч'ә'ва.

Әв р'астә-р'аст чунә бәрбь т'әхт. Йеп'росинийе сьфәте Хвәде нәдит, чьмки әв п'ечайи бу, ле к'ьтебәкә мәзын у дәстәк дит, йе кә жь ә'вьра дәрк'әт. Wi дәсти дәстпе кър бьньвисә. Әв пешда һат бьбинә, кә чь дьһатә ньвисаре у зәндәгьрти ма, вәхте кә нава хвә к'ьтеба Жийанеда дит (нәнһер'и we йәке, вәки әве wi чахи ньзаньбу, вәки әв к'ьтеба Жийане бу).

Вәхте кә Баве ә'змин нава we к'ьтеба Жийанеда ньвиси, Wi гот: “Тә бь хер һати малбәте”. У ә'нийа Йеп'росинийе р'амуса. Wi чахи әве дит, кә мьлийак'әта доран гьртиә, йед кә бь шабун дьстьран у дьр'әқьсин. Әв жи гьйиштә ван. Пэйи we дитьнокер'а әп'ещә вә'дә дәрбаз бу у әв пе һ'әсийа, вәки мьлийак'әта бона қәдәре we өса дькърьн, чьмки әв хьлаз бьбу.

Һьнәк вә'дә шунда Хөдан wer'а хәбәрда у гот, вәки вә'дәйә, кә әв пашда вәгәр'ә ль сәр т'опа дьнийайе, чьмки Әви к'арәки мәзын бона we һазьр кърьбу. Йеп'росини гәрәке бона нава Wi нава щер'ьбандьнед агьрр'а дәрбаз буйа, ле Хөдан we т'әви we буйа, у әгәр әв һ'әму тышт хьлазбуйа, әве пашда вәгәр'ийа, бона кә һ'әта-һ'әтайе т'әви Хөдан буйа.

Wi чахи Йеп'росини щарәкә майин ль мале бу. Әв гәләки ә'йщьз бу, вәки жь сәфәра хвәйә ә'змин пашда вәгәр'ийабу ль сәр т'опа дьнийайе, фәқәт әве нькарьбу әв йәк быгьһар'та.

Вәхте кә ль гөнд бә'са дәрһәқа we йәкеда бәла бу, қәрф у нуч'ьк дәстпе бун. Әв йәк һәма жь баве we дәстпе бу, йе кә гәф хвәрьн, вәки we бь балт'ә we бькөжә, әгәр әв жь баварийа хвә дур нәк'әвә.

Йеп'росинийе гот, wәки әw т'ö щара нькарә we йәке бькә, чь кö әwe дитьбу.

Эварәке әw зерандьн дьһа бәрк' бу. Хвишка Йеп'росинийе ә'шарәти да we, wәки сьбәтәра майин чәнд мәрьва қьрар қьрбун бенә мала ван у we бьбьнә мәйдана гөнд, ль к'идәре щьвина йунани һәбу. Әгәр вана шькьле Мәйрәме дәрхьста у әгәр әw ль бәр та нәбуя, чава нишана баwарийе, вана we бензин бькьра сәр бәдәна we у we бьшәwьтандана.

Йеп'росинийе баwар нәдькьр, wәки мәрьве awqac дур бьчуна. Фәқәт вана қьрар қьрбу we йәке бькьн, чьмки we шәве мьлайк'әтәки кö Хөдан шандьбу һатә ль щәм Йеп'росинийа щәһьл у бь дә'фдана сәргьрка мьле we, әw һ'ьшйар қьр. Wәхте кö әw һ'ьшйар бу, мьлайк'әт готә we, кö әw к'ьнщед хwә хwәкә у незики дәре малебә. Әwe гөр'а мьлайк'әт қьр у wәхте кö гьһиштә дери, т'әхмин қьр, wәки йәки әw жь ә'рде бьльнд қьр. Әw бь физики жь мала хwә һатә щигөһастьне у ль гөндәки чәнд километра дур пәйиа бу, ль к'идәре бона we қәзийа т'өнәбу.

Зерандьна нәбинайи

Пирка Щойе дожә (Һадес) нәдитьбу. Әwe гола Агьр дитьбу, йа кö диса чава “мьрьна дөда” дьһатә навкьрьне. Жийана we һатьбу гөһар'тьне, чьмки әwe бь дьл қьрар қьрбу пәйи Иса Мәсиһ һәр'ә. Инцил дьбежә мә:

“Фәқәт тьрсонәк, йед кö бәре хwә жь пәйиһатьна Мьн (Иса) вәдьгәр'иньн, у әwed кö һьндава Мьнда беамьньн у йед к'ьрет-һ'әрам у меркөж, бенамус, у әwed кö т'әви сербазанә, у йед п'утп'арьст, йед дәрәвин, we бьк'әвьн нава гола Агьр, йа кö бь агьр у к'ьркутева дышәwьтә. Әва мьрьна Дөдайә” (Ә'һанти 21:8, TLB).

Гөьдарийе бьдьнә сәр we йәке, wәки әw гола “бь агьр у к'ьркутева дышәwьтә”. К'ьркут нә қьһйате һ'әсьнийә, к'ижан wәхте дышәwьтә гәрмайикә мәзьн дьдә у бинәкә хьраб бәла дькә. Әwed кö дожә бь хәбәра дьанин бәр ч'ә'ва, дәрьәқа бина гәләки хьрабда гьли дькьрьн. Мәрьвед кö ль wьр бунә, к'ижана әз нас дькьм, дьбежьнә мьн, wәки мәрьв нькарә бь хәбәра we зерандьне у тьрсе бинә бәр ч'ә'ва, йа кö мәрьв ль сәр хwә т'әхмин дькьн.

Диса гӱндарийе бьднӧ сэр термина “мьрна дӱда”. Иса дьбежӧ: “Гӱе к’е ӱӱӱ, бьла гӱндаркӧ, кӧ Р’ӱн’ чь дьбежӧ щьвина. К’и кӧ сэр дьк’ӱвӧ, ӱв жь мьрна дӱда we зйане нӧк’ӱвӧ (Ә’йанти 2:11).

Дьдӱмьмӧ бона wӧ тыштӧки ӱщӧбӧ, wӧки Иса ve йӧке щьвинар’а дьбежӧ. Фӧдӧт, гӱндарийе бьднӧ сэр, wӧки хӧбӧра жорьнда дӧрхӧдӧ се щур’ед мӧрвада ӱатийӧ ньвисаре, йед кӧ we гола Агьрда бьшӧвхьтн. Йед ӱ’wльн ӱвхьн, йе кӧ т’ӧрка чуйина пӧйи Wи данӧ. Йед дӱда ӱвхьн, йед кӧ ӱндава Wида беамьн бунӧ. Йед сьсийа гӱнӧк’арьн, йед кӧ т’ӧ щара т’ӱви Wи нӧжитхьнӧ. Һӧрдӧ к’омед ӱ’wльн, дӧрхӧдӧ к’ижанада нава ve хӧбӧреда ньвисаре, wӧхтӧке щьвинедӧ бунӧ.

Ньна ван Һӧрсе мӧрвевед ӱ’wльн бир биньн, дӧрхӧдӧ к’ижанада мӧ нава сӧрхатийа хwӱӧӧ алегорикдӧ хӧбӧр дьдӧ: Дьле Гӱманбьр’, Йе Хӱпийаи у Сӧрбӧст. Жь вана дӱдӧ ль мӧк’т’ӧба ӱндеде актив бун, к’ижан щькьле щьвинейи символикӧ. Зутьрӧке ӧме дьна бь к’урайи дӧрбази ve пьрсӧбхьн.

Мьрна дӱда зерандьна Һ’ӧта-Һ’ӧтаейӧ нава гола Агьрдайӧ. Щӧрӧкӧ майин сӧре ӱ’wльн бир биньн, к’ижанида мӧ дӧрхӧдӧ Һ’ӧта-Һ’ӧтайедӧ хӧбӧр дьдӧ. Һьнӧк дьфькьрьн, wӧки ӱв зерандьн we сӧр ӱвдӧ бен, ле ӱв йӧк бь зӧлӧли (мьдӧбьли) Хӧбӧра Хwӧдейӧ. К’ьтеба Пироз дьбежӧ: “У we шӧв у р’ӧж Һ’ӧта-Һ’ӧтайе бьзерьн” (Ә’йанти 20:10).

Бона дьна зӧлӧл бе нишандӱйине, wӧки ӱв зерандьн бедӱвийӧ, Иса ван хӧбӧра дӧрхӧдӧ ван мӧрвада дьбежӧ, йед кӧ гӧр’а Хӧбӧра Wи накьн: “У ӱве Һӧр’ьнӧ щӧфе Һ’ӧта-Һ’ӧтайе, ле йед р’аст we Һӧр’ьнӧ жийана Һ’ӧта-Һ’ӧтайе” (Мӧтта 25:46).

Гӱндарийе бьднӧ сэр хӧбӧред “щӧфе Һ’ӧта-Һ’ӧтайе”. Бь гьлики майин гӧти, ӱв щӧфа т’ӧ щара хьлаз набӧ. ӱв йе Һ’ӧта-Һ’ӧтаейӧ. Иса дьбежӧ мӧ:

“ӱгӧр ч’ӱве тӧ, тӧ жь р’е дӧрдьхӧ, wи дӧрхӧ. Бо тӧ Һе рӧнщӧ, кӧ тӧ бь ч’ӱвӧки бьк’ӱви п’ӱдышатийа Хwӧде, нӧ кӧ бь дӧ ч’ӱва бьк’ӱви щӧньне (Гӧьен)” (Маркос 9:47, AMP).

Чӧва кӧ Һун дьбиньн, Иса дӧрхӧдӧ Гӧьене, гола Агьрда дьбежӧ. Ньна бьньхӧр’ьн, кӧ ӱв п’ара (бӧша) нава т’ӧрщьмӧкӧ майинда чӧва ӱатийӧ ньвисаре.

“ӱгӧр ч’ӱве тӧ тӧ дӧф дьдӧ, кӧ тӧ бӱварийа хwӧ ӧнда бьки, wи дӧрхӧ. Дьна бӧшӧ, кӧ тӧ т’ӧне бь ч’ӱвӧки бьк’ӱви п’ӱдышатийа Хwӧде, нӧ кӧ

хэрдö ч'э'ва хвэйки у бьк'эви щэньме. Лъ вьр “көрмед, кö вана дьхөн, т'ö щара намьрын у агьре кö вана дышэвьтинэ т'ö щара натэмьрэ” (Маркос 9:47,48, TEV).

Гöндарийе бьдьнэ сэр we йэке, вэки көрмед кö вана дьхөн т'ö щара намьрын у эв йэк дьдэ к'эвше, вэки хвэрына ванэ хэрт'ьми хэйэ. Вэрын эм ве йэке хьмбэри тыштед лъ дьнийайе бькьн. Ёма мэрвь бь физики дьмьрэ, көрм бэдэна ви дьхөн, һ'этани кö эв хылаз дьбэ у т'эне хэстö дьминьн. Пэйи we йэкер'а көрм дьмьрын. Көрмед лъ Геёене намьрын, чьмки эв чь кö эв дьхөн, т'ö щара хылаз набэ. Мэрвэки, йе кö чубу щэньме, гьли дькьр, вэки эви көрмед öса мэзын дитьнэ, йе кö гоште мэрва дьхвэрын, ле эв йэк гьринг нинэ, кö эв мэрвь чьчас вэхт бу кö лъ щэньме бу. Лъ сэр ван мэрва хэр дэм гошт хэбу, йе кö көрма дьхвэр.

Бэле, хун р'аст фэ'м дькьн: ви щийи мэрвь нькарэ бинэ бэр ч'э'ве хвэ. Хун гэрэке бир нэкьн, вэки Хвэде гола Агьр бона мэрва ченэкьрьбу. Ава гöндар бькьн, кö Иса чь дьбежэ ван мэрва, йед кö тен авитьне лъ ви щийе хьраб:

“Гьнге эве йед мьле хвэйи ч'эпер'а бежэ: “Ньфьр'лебуйино! Дури мьн хэр'ьн нава агьре һ'эта-һ'этайе, кö бона мирещьн у мьляк'этед ви хэзыр буйэ” (Мэтта 25:41).

Гола Агьр бона мирещьн у мьляк'этед ви хэтыбу чекьрыне, ле нэ кö бона мэрвэтийе. Фэцэт мирещьн гэлэка дьхапинэ у вана т'эви хвэ дьбэ лъ диwana һ'эта-һ'этайе. Эва минани сэрхэтийа мэйэ алегорикэ: нава энцаме һ'өкөме Дагонда гэлэк хэтынэ хапандьне у херса Щейлон, йа кö бона Дагон тер'а хэтыбу дитьне, гэрэке бона ван мэрва жи бьхата хэбытандьне, йед кö нэк'этынэ бын һ'өкөме ви. Эгэр öса нэбуйа, ви чахи Щейлоне хэц нибуйа.

Гöлвэдана һ'эта-һ'этайе

Нава сэре к'этебейи пешьнда мө дит, кö херса Щейлон бь цэватэко чава те к'эвше. Инцил э'лам дькэ, вэки эв мер, йан жи жьна кö “we жь we шэрава херса Хвэде вэхвэ... эве лъ бэр мьляк'этед пироз у лъ бэр Бэрхе, агьр у к'ьркуктеда щэфе бьк'ышинэ. Дуйе щэфе ван we һ'эта-һ'этайе бьк'ышэ” (Ө'йанти 14:10,11).

Эм царэкэ майин дэрһэца “һ’эта-һ’этайеда” хэбэрдэн. Гэлэ те бира
вэ, вэхте кӧ сэрэ к’ытебейи э’wльнда мэ дэрһэца һ’эта-һ’этайеда хэбэр
дыда, дэрһэца we йэкеда, wэки мэ дыщер’ьбанд we йэке фэ’м бькын
чь кӧ т’ӧ шара хьлаз набэ. Ёун нькарын we йэке бь фькьра хwэ фэ’м
бькын, ле ёун дыкарын бь дьле хwэ фэ’м бькын. Бо ве йэке жи Хwэде
бона т’эмаийа ньсылэтэке шин дыкьр, йа кӧ гӧр’а Wi нэкьр:

“Хwэзи нет-фькьред ван хэргав эвбэ, жь Мын бьтърсын у һ’эму э’мьред
Мын бьқэдиньн, wэки бона ван у зар’ед ванр’а һ’эта-һ’этайе қэнщбэ”
(Қануна Дӧщари 5:29).

Гӧьдарийе бьдьнэ сэр хэбэра “һ’эта-һ’этайе”. Хwэзи эw мэрывь бь
тыштед қэвинва бьхатьна р’ебэркьрне: хwэзи эw бь һ’эта-һ’этайева
бьльвийана.

Диса гӧьдарийе бьдьнэ сэр, wэки Хwэде гот: “Һ’эму э’мьред мын
нава һ’эму wэ’дэйида хwэйкьрана. Эwi нэгот: “Һ’эму э’мьред мын
льнэк wэ’дэ хwэйи бькьрана”, у нэгот “*п’арэкэ* э’мьред мын нава
һ’эму wэ’дэйида хwэйи бькьрана”. На хер, ньвисарэ, кӧ һ’эму э’мьред
Wi *хэр дэм* хwэйкын. Мэр’а хатийэ э’мьркьрне, кӧ эw бь т’эмами у
хэрдэм гӧр’а Хwэдедабын.

Дьқэwьмэ ёун бьфькьрын: “Мын һ’эму э’мьред Wi нэқэдандьнэ.
Эзе ль бэр диwane гӧнэк’арбьм”. Бэле, ёун бь т’эмами р’астын. Қануна
Хwэде дьдэ к’ыше у дьдэ залалкьрне, wэки т’ӧ мэрывэк нэ анэгори
норма Хwэдейэ һэқэ у һ’эму кэс we ль бэр диwane гӧнэк’арбэ. Т’ӧ
мэрывэк we нькарьбэ ль бэр Хwэде бьсэкьнэ у бежэ: “Мын жийана
хwэ ӧса дэрбаз кьрийэ, wэки эз лайиқи п’адышатйа Тэмэ у нэ лайиқи
стэндьна щэзайе һ’эта-һ’этайемэ”.

Мэ’нийа шашбунед мэ эwэ, wэки дэстпекеда, ль нава бахчэ
инсан бь занэбун жь гӧр’а Хwэде дэрк’эт. Чаwа энщам эwi т’эбйэта
гӧнэк’ар дэст ани. Нава фэйдаие хайинтийеда эw бу хӧламе мирещьн
у диле wi. Эwi бь т’ӧ шур’эи нькарьбу хwэ хьлазкэ, йан аза бькэ. Эв
т’эбйэта к’эти дэрбаз пэйиьатийе Адэм у һewайе бу, демэк т’эмаийа
мэрыватийе, чьмки эм бь т’эбйэта де у баве хwэ тен дьнийайе.

Т’эне бь сайа һ’ызкьрна Wi Хwэде соз да, wэки нэнььер’и we
йэке, кӧ мэрывати бь т’эмами бона һ’але хwэйи к’эти щабдар бу, Эwe
Хьлазкьр бышанда, бона кӧ мэ аза бькэ. Эw Хьлазкьр Иса Мэсиьэ. Бь
сэда сала пешийа буйина Wi дэрһэца we йэкеда п’ехэмбэрти һэбуйэ,
wэки Эwe жь кэч’а азэп бе дьнийайе (бьнььер’э Ишайа 7:14). Баве Wi

we Хwәде буйа, ле дайика Wi we кәч'әкә бь наве Мәйрәм буйа, йа кә we жь ә'шира Давьде П'адыша буйа. Гәрәке ви шур'әйи буйа, чьмки әгәр де у баве Иса инсан буна, Әwe жи бьбуйа диле т'әбйәта Адәм. Әwe бьбуйа хөламе гөнәһ. Әwe нькарьбуйа бь wi шур'йи бьжита у әw йәк жи дьдә к'ьвше, кә we нькарьбуйа мә хьлаз бькьра. Чавә жи һәбә, әw гәрәке жь жьнәке бьһата дьнийәе, чьмки инсан бь хwә к'әтбьбу у әw жи гәрәке баһе хайинтийа мә бьда. Демәк Иса бь сәд сәләфи Хwәде бу у бь сәд сәләфи жи инсан бу.

Иса һатә хачкьрьне у һ'әму гөнәһен мә һьлданә сәр Хwә. Әw мьр у хвина Хwә р'ет у бь wi шур'әйи баһед гөнәһед мә да. Qәрәз, чавә кә әw бь жийана һәq ә'мьре хwә дәрбаз кьр, Баве Әw жь нава мьрийа р'акьр у алийе Хwәдейи р'асте да р'уныштандьне. Давьде п'адыша, йе кә өса жи п'ехәбәр бу у өса жи кал-бавәки Иса бу, пешда, бәри жь һ'әзари зедәтәр сала, т'әхмин кьр, кә we пышти хачкьрьна Иса чь бьqәwьмийа. Пәтрус р'ожа Пентекосте хәбәрәд Wi бир анин у әw р'ож ә'лам кьр:

“Ле әw (Давьде п'адыша), кә п'ехәмбәр бу, wi заньбу, кә Хwәде бь сонд мир'а соз дайә we жь бәдәна йәки дайнә сәр т'әхте wi. Әwi әw йәк һе пешда дит у бона р'абунә Мәсиһ гот, кә әwe дийаре мьрийада нәминә, нә жи бәдәна wийе бьр'ьзә. Әвә әw Иса бу, йе кә Хwәде әw жь мьрьне р'акьр, кә әм һ'әму жи шә'дәнә” (К'аред Шандийа 2:30-32).

Хwәде Иса жь нава мьрийа р'акьр, бона кә мә аза бькә. Гөһдарийе бьдһнә сәр хәбәрәд Пәтрус: әw дьбежә, wәки Иса ль һадесе нәһатә һьштьне у әw йәк дьдә к'ьвше, wәки Әw ль wьр бу. Әw к'әнге ль wьр бу? Әw нава wә'де дь навбәра хач' у р'абунә жь нава мьрийа бу. Иса дәwса мә һ'әмуя мьрьн йан жи дожә тә'м кьр. Бона кә әм мәщбур ниһьн, кә әм щәзайе хwәйи һ'әта-һ'әтаеийи һәq бьстиньн. Wәхте кә әм жийана хwәйә хwәһ'ьз датиһьн алики у бь т'әмами хwә п'ешк'еши сәрwерийа Мәсиһ дькьн, хәбата Wийә кьри, р'етьна хвина Wi у тә'мкьрьна мьрьне дьбә баһе хьлазбуна мә у әw жь мә аза дьбә у Хwәде афу дькә. Әм бь һәqитийа wi т'абийа һәq дәст тиньн, у әм дькарьн ль сәр хwә гөман ль бәр т'әхте диwана Wi бьсәкьһьн. Р'умәта һ'әта-һ'әтайе бо Хwәде!

Бо we йәке жи Хәбәра Хwәде зәлал ә'йан дькә: “Хwәде һун бь р'әмуна Хwә хьлаз кьрьн, wәхте кә wә баwар кьр. Ёун нькарьн һ'әсабкьн, wәки әw йәк қимәте wәйә: әw йәк п'ешк'еша жь Хwәдейә.

Хылазбун Һәде бона ван к'аред қәнц нинә, к'ижан мә кърнә, кӧ жь мә т'ӧ йәк бь we йәкева к'ӧбар нәбә" (Әфәси 2:8,9, NLT).

Әгәр wә т'ӧ щара т'обә нәкърыйә бона кӧ жь Хwәде щӧда бьжин, Һун жь р'ейед хwәйә гӧнәк'ар дур нәк'әтнә у бь т'әмами ә'мыре хwә wә т'әслими сәрwertийа Иса нәкърыйә, Һәма нһа давийа к'әтебе вәкн. We п'ареда әзе бона хылазбуна wә програма Хwәде шьровә бькьм у т'әви wә дӧа' бькьм, бона кӧ Һун Иса Мәсиһ чава Хӧдан у хылазкьре хwә қәбулкн.

Гәләк бауармәнд дәрһәқа we йәкеда баш Һаж we йәке Һәнә, чь кӧ мын нава чәнд р'уп'әлада р'абәр кър. Фәқәт мын зәлал кърыйә, wәки әw бь т'әмами wi Һ'әму тышти фә'м накн, дәрһәқа чьда әзе нава Һәрдӧ сәред к'әтебейә пешийа мәда хәбәрдым. Бь р'әсти, гәләк мәрв, йе кӧ дьһ'әбинһ, wәки мәсиһинә, we жь р'әстийед Инцилейә зәлал зәндәгьрти бьминһ, к'ижана әме нава р'уп'әлед майинда бьбинһ. Нава сәред к'әтебейә пешийа мәда әме диса дәрһәқа we йәкеда хәбәрдын, кӧ бона чь р'әстийа щәзайе Һ'әта-Һ'әтайе те Һ'әсабе чава занәбуна Һ'имли, йа кӧ бона Һәр бауармәндәки пәвистә, бона кӧ бауармәнд бьгьижә мәзынбуна р'ӧһ'анийә сахләм.

ДИШАНА ЙЕД ХАПИЙАЙИ

“Әм заньн, вәки дишана Хвәде бь р’астийейә...”

— Р’омайи 2:2

Иса хат, кә мә жь щәзайе һ’әта-һ’әтайе: йе бона гөнәһе мә, мә хьлазкә, йе кә пешда т’әне бона мирещьн у п’утп’арьсте ви тер’а хатбу дитьне. Бь дайина ә’мьре хвә бона мә, Әви һ’ызкьрна Хвәдейә ә’щәб ә’йан кьр.

Дәрһәқа ве йәкеда бьфькьрн: пешда, вәхте кә Хөдан мәрвь, тәрәвьл, тәйрәдә, бөһ’өк, тәрәвьлед бәрһ’е у һ’әму тыштед чь кә ль сәр топа дьнийәе һәйә, өсә жи атмосфера, чекьр. Ньивсарә: у Хвәде әв һ’әму тышт дит, чь кә әви кьрбу у әв жи гәләки қәнц бун” (Дәстпәбун 1:31). Паше Әви ә’франдарийа Хвә т’әслими мервь кьр, бона кә әви контрол бькьра у хвәйкьра. Анәгори ә’ламкьрна зәбура: “Ә’зман т’әне йе Хөданә, ле дьнийә Әви да инсен” (Зәбур 115:16, ТЕV). Адәм борщдар бу нә т’әне хвә бьп’араста, ле өсә жи әв гәрәке т’әмаийа ә’франдарийа Хвәде жь дьжмьне сәрәкә Лйусифер бьп’араста.

Хвәде р’обот нәдхвәстьн, ль щәм к’ижана бьжартьна азайә һ’ызкьрна Ви, гөр’едабун у т’әвгьреданен т’әви Ви т’өнәбун. Демәк Әви гьредайи дарәкә нава бахчәр’а ә’мьр кьр: “Тө дькари һәр р’әзәки жь һәр дарәки ль баг’ч’ә бьхөи, хенци ве дарә, йа кә занәбуна дәрһәқа қәнцийе у хьрабийеда дьдә. Һун гәрәке р’әзе ве дарә нәхөн: әгәр бьхөн, һунә һәма ве р’өжә жи бьмьрн” (Дәстпәбун 2:16,17, ТЕV).

Хвәде дәрһәқа мьрна физикида нәдьгот, чьмки Адәм пәйи т’әр’ьбандьна ве ә’мьркьрньнер’а, пышти гәләк сала мьр (нәнһер’и ве йәке, вәки әв жи әнщамәки гөр’енәкьрне бу). Дәвса ве йәке Хөдан нишани мервь кьр, вәки әве жь жийана Хвәде щөдабә у ве т’әбйәта Лйусифер дәст бинә, у әв жи һәма мьрнә.

Һьнәк вәхт шунда Лйусифер һәва хапанд, нава фькьра веда хәйсәте Хвәде навһәв хьст. Әви карьбу гөьдарийа һәвайе жь сәр даред незики ве дурхә у бьбә сәр дара қәдәхәкьри. Чава кә һәвайе қьрар кьр, вәки әв дара йа қәнц, к’ардар у хвәш бу, әве жь ве дарә

хвэр. Мэ'ни эв бу, вэки нава фькьра хвэда эве дэстпекьр н'эсабкэ, вэки Хөдан жь мерьв дьстинэ, ле нэ кö бь мөрдани дьдэ. Қарэз, ви чахи мөрьвати һала һе нэк'этыбу. Э'франдрийа Хвэде н'этани ви чахи т'эбйэта мөрьне дэст нэани, вэхте кö малхве һевайе эв р'эзе дара қэдэхэкьри нэхвэр. У ве йэкеда жи гөнэһе Адэм дьһа мэзын бу. һева һатыбу хапандьне, ле эв на (бьһьер'э А Тимот'ейо 2:14).

Демэк нэ т'эне Адэм, ле т'эмамия э'франдарийе, ль сэр к'ижане эв һатыбу қәйдэкьрыне, щарөкер'а т'эбйэта мөрьне дэст ани. Н'этни хайинтийа Адэм, һ'эйвана һэв нэдькөштьн, гоште һэв нэдьхвэрьн у нэ жи дьмьрьн. Багэр, э'рдь'эж, бобәлиск, хэлайи, нэхвөши у эпидемийа т'өнэбун. Эв һ'эму тышт ви чахи пешда һатын, вэхте кö мерьв эв контрол нэкьр, чь кö Хвэде ле амьн бьбу. Ньвисарэ:

“Һ'эму тыштед ль сэр дьнийе жь алийе Хвэдеда һатынэ ньфьр'кьрыне, нөһьер'и ве йэке, вэки Эви эв йэк нэдьхвэст. Т'эмамия э'франдьне һивийа ве р'өжейэ, вэхте кö эв бьгыжэ лауед Хвэде, жь мөрьне у өндабуне нава азайа р'умэтда” (Р'омайи 8:20,21, NLT).

Т'эбйэт бь бьжартына хвэ ньфьр'а мөрьне һьлнадэ сэр хвэ, ле эв йэк р'уйе гөр'енөдабуна мерьвдайэ. Адэм эв йэк нэп'араст, чь кö ле амьн бьбун. Р'уйе вида нэ т'эне т'эбйэт, ле эв бь хвэ, жьна ви у ньсьләтетд вийэ пешэр'өже к'этынэ бэр ве ньфьр'е, йа кö пешда т'эне ль сэр Лйусифер бу. Фькьра ве ньфьр'е щөдабуна жь Хвэде бу. Гәло эва хайинтикэ чава бу!

Вэхте кö эв йэк қәвьми, Хвэде дькарьбу быгота: “Мөрьватийа кö Мьн же һ'ыз кьр, Мьн дөа' ле кьр у мьн бь щур'е т'ам эв че кьр, ле мөрьватийе Эз ьыштм у бэрбь Лйусифер щэ'данд. Была һ'эму һэр'ьнэ гола Агьр, ле Эме (Бав, Көр' у Р'өһ'е Пироз) һ'эму тышти жь нува дэстпекьн. Эме э'зманэки майин чекьн, бь бьнэлийед өсава, йед кö ве ььндава мәда амьнбьн у ве Мэ өса һ'ыз бькьн, чава кö Эм вана һ'ыз дькьн.

Эгэр Хвэде өса бькьра, Эве бь т'эмами нава қьрара Хвэда һэқ буйа. Фэқэт р'уйе һ'ызкьрына Хвэйэ э'щөбда, Эви соз да мөрьватийе, вэки ве Хьлазкьр бышинэ бона мэ жь ве дилтийе азакэ, к'этынэ нава к'ижане эм. Эв Хьлазкьра ве Көр'е Ви буйа, т'эви К'ижани Эви э'зман у дьнийа чекьрын. Бь гьлики майин готи, Көр'е баһе гөне мэ у өса жи баһе т'эбйэта мөрьне бьда, нөһьер'и ве йэке, вэки Эви һэма дэстпекеда хенщи һ'ызкьрына мөрьватийе т'ө тышт нэкьрьбу. Н'ызкьрна Хвэде э'щөбэ.

Ава бона чь Иса ль Голгот'аие ьатэ хачкьрьне. Эз зэндэгьрти дьминьм, вэхте кө мәсињи нькарьн щаба we прсе бьдн, вэхте кө бебавэрэк дьпърсэ: “Гэло чава Хвэдейе кө н'ыз дькэ, дькарэ ван мэрьва бышинэ доже, йед кө Мьзгини гьдгар нэкьрьнэ?”. Бэрсьвэкэ мьнэ зэлал ьэйэ: “Эв йэк нэ кө гөнэк'арийа Хвэдейэ, ле йа мэйэ”. Иса бьбаки мэзын да бона азакьрьна мэрьватийе. Пэйи we йэкер'а Эви т'эми да ван мэрьва, йед кө иди дэрьэда we бэ'са қэнцда заньн, кө т'эмаийа дьнийаие бьгэр'ьн у ван н'эмуйар'а гьликьн, к'и кө ньзанэ, вэки эм жь we ньфьр'е хьлаз бунэ, ьатьнэ к'ьр'ине, йа кө мэ анийэ ль сэр хвэ у өса жи ль сэр т'эмаийа э'франдьне. Эм гэрэке бона ньсылэта хвэ н'эсаб бьдн. Хвэде п'ара Хвэ йа нава к'аред хьлазкьрьна мэрьватийеда кьрийэ.

Эм т'эбйэта Хвэде дьстиньн

Хенци we йэке, вэки Иса щэзайед гөнэьед мэ к'ьшанд, нава Вида мэ т'эбйэта ну стэнд, йа минани т'бйэта Хвэде. Эм иди хөламед гөнэе ниньн. Вэхте кө мэрьв бь т'эмами жийана хвэ п'ешк'еши Иса дькэ, эв бь т'эмами дьбэ йе нучекьри.

“Вэхте кө кэсэк дьбэ мәсињи, эв нава хвэда бь т'эмами дьбэ мэрьвэки ну. Эв иди йе бэре нинэ. Жийана ну дэстпе буйэ” (Б Корьнт'и 5:17, TLB).

Эм бь хэбэра дьмьрьн, вэхте кө эм Иса Мэсиь чава Хөдан қэбул дькьн. Бона Хвэде т'эбйэта мэйэ кэвын т'эви хачкьрьна Мэсиь те көштьне. Бь ви щур'эй эм щарэкэ майин дьбьн. Ньба эм жь we т'эбйэте азанэ, йа кө вэхтэке сэрверийа жийана мэ дькьр. Инцил зэлал дьдэ к'ьвше: “У чава кө Мэсиь бь қэвата Баве р'умэт жь нава мьрийа р'абу, ньба эм жи ви щур'эйи дькарьн дэрбази жийана нубьн... Шэхсед мэйэ кэвын т'эви Мэсиь ьатьнэ хачкьрьне, бона кө гөнэь сэрверийа хвэйэ нава жийана мэда өндакэ. Эм иди хөламед гөнэе ниньн. Чьмки вэхте кө эм т'эви Мэсиь мьрьн, эм жь сэрверийа гөнэе аза бун” (Р'омаи 6:4,6-8, NLT). Ньба эм дькарьн анэгори т'эбйэта Мэсиь бьжин, ле нэ кө бь we т'эбйэте, ль к'идэре эм р'уйе хайинтийа Адэмда дил к'этьбун.

Эв йэк, незанийа ьэрэ мэзынэ, вэхте кө мәсињи йэки беьөрмэт дькэ, йе кө Иса чава Хөдан қэбул нэкьрийэ, р'уйе жийана вида. Бьнийат'а мэрьве ви щур'эийэ р'өһ'ани бона гөнэькьрьнейэ у эв ьама өса жи

дькэ. Эw йэк тыштэки т'эбйэти нинэ, wэки мэрыве “бавармэнд” нэр дэм у бь р'эзэдьлийа хwэ гөнэна дькэ. Эw мэрыве кö нэр дэм гөнэна дькэ, дькарэ қабулкэ, wэки Иса Хөданэ у хьлазкьре вийэ, ле бь р'асти öса нинэ, бо ве йэке жи хэбэра *бавармэнд* мын кьрэ нава вергöла. Эгэр Иса бь р'асти Хөдане ви мэрвибуя, нава жийана вида we т'эбйэта хwэдетийе бьхата к'ывше. Иса эв принцип зэлал р'абэр кьр:

“Мэрыв дькарэ лэз даред фекийайэ н'эму шур'эйи қьраркэ у р'эзед ван ле бьньер'э. Эw шур'е кö р'эзе хwэш дьдэ, we т'ö шара фэйдаие нэхwэрьне нэдэ. У эw дара, кö фэйдаие нэхwэрьне дьдэ, нькарэ р'эзе қәнць бьдэ. Даред кö р'эзед ван найенэ хwэрьне, тен бьр'ине у тен авитьне нава агьр. Бэле, даре йан жи мерыв бь р'эзе ванэ дайива қьрар дькын” (Мэтта 7:17-20, TLB).

Готьна Исайэ нава ве п'ареда чэтын нинэ фэ'м бькын у эw жи нькарэ бе гöбар'тыне. Р'уйе р'эз бь хwэ найе қьраркьрне: эw бь шур'е даре те қьраркьрне. Фэқэт нэма р'эзе даре жи шур'е даре дьдэ к'ывше.

Эгэр эм незики дарэке бьбьн, ль сэр к'ижане р'эзед сахлэм нэнэ, ви чахи нуне бьзаньбьн, wэки р'эзед we даре йед хwэрьненэ. Фэқэт эгэр нун р'эзед нэхwэрьне бьбиньн, ви чахи we бе к'ывше, wэки эw дар нэ йа башэ. Бь р'эзед даре те қьраркьрне, кö эw дар йа башэ, йан нэ башэ. Нэма бь ви шур'эйи Иса дьбежэ, wэки мэсиһийед р'аст йан нэр'аст нэ кö бь готьнед ванва тен қьраркьрне, нэ кö бь we йэкева кö чьқаси р'öб'ани эw тен т'эхминкьрне, йан жи чьқас гэлэки т'эви щьвинед Мэсиһийа дьбьн, ле бь к'аред ванва эw йэк те қьраркьрне. Гэло эw хwэ п'ешк'еш дькын у ль сэр п'адышатиya Э'змин һатьнэ мэрк'эзкьрне, йан эw хwэһ'ьзын у ль сэр дьнийае һатьнэ мэрк'эзкьрне, чава кö Йуһ'эннайе шанди нава нэ'ма хwэда дьдэ к'ывше?:

“Қйдэ-қанунед ве дьнийаие н'ьз нэкьн. Р'эзед ве дьнийаие н'ьз нэкьн. Н'ьзкьрна ве дьнийаие, н'ьзкьрна һындава Баве жь wэ дьдэ дэрхьстьне. Эв н'эму тыште, кö ль ве дьнийаие дьқэwьмэ, хwэстьна wэйэ, кьрна чь кö нун дьхwэзын, хwэстьна wэйэ стэндьна н'эму тыштийэ бона wэ у хwэстьна wэйэ бона к'ывшбуна чава мэрывэки гьринг, Бавева гьредаийи ниньн. Эw н'эму тышт т'эне wэ жь Ви дьдэ қэтандьне. Эв дьнийа у н'эму хwэстьнед we, хwэстын, хwэстын we дэрбазбьн, ле эwe кö хwэстьна Хwэде дьқэдинэ, we н'эта-н'этайе қэвин бьминэ” (А Йуһ'энна 2:15-17, MSG).

Wэ'дэки дьреж жь Лизаие у жь мын һатэ хwэстьне, wэки зар'окед хwэ нава ве йэкеда биньнэ сэр we фькьре. Эw дьчунэ мэк'т'эбед мэсиһийа у ль бэр ч'э'ве хwэ дьдитьн, кö гэлэк һэвалед ванэ жь

дэрсханед ван, йед кӧ һэр цар т'эви де у баве хвэ дьчунэ щьвине у бавар дькьрын, вэки мэсиһи бун, ле һэр дэм шэхсед хвэ дьданэ р'азикьрыне чава кӧ дэрһэца we йэкеда ль п'ара жорьнда ньвисар бу. Р'эзе жийана вана эв нибу, кӧ эв минани Мэсиһ бьн. Һэвалед зар'окед мэ бона хвэ дьжитын, дэвса we йэке гэрэке вана бьхвэста у быщ'дандана хвэстына Хвэде бьрэдандана у нава we йэкеда шабун т'эхмин бькьрана.

Эв чь кӧ зар'окед мэ ль мэк'т'эбе дьдитын, жь гэлэк мэсэла т'эне йэк бу, кӧ мын ани бэр ч'э'ва. Эв пьрсгьрек нава малбэгада, дьнийа бизнесе у һэма ль щьвина у ль қӧльхдарийед мэсиһийеда жи һэнэ. Гэлэк мэрыв дьбежын, вэки мэсиһинэ, ле р'эзе жийана вана эшкэрэ шур'эки майин дьдэ к'ывше.

“Папдаһатьна” садэ

Мэ Мьзгини нэ бь шур'е баланскьри т'эриф кьрийэ. Мэ һэр дэм бь р'ийа дӧа'кьрына дӧа'йе мэрыве гӧнэк'ар, қэбулкьрына Иса дайэ к'ывше. Лазьмэ кӧ Wi чава “Хӧдан” қэбул бькьн у пэيي we йэкер'а эме һ'эта-һ'этайе хьлазбьн. Фэқэт Иса ӧса ьин накэ. Эв дьбежэ: “Нэ кӧ эве мыр'а дьбежэ: “Хӧдан, Хӧдан” we бьк'эвэ п'адышатийа Э'змана” (Мэтта 7:21).

Эгэр эм готьна Иса т'эне гӧьдаркьн, бейи щӧдакьрына т'эрифед бь салайэ нэбаланскьри, бь ьинкьрын, к'ьтеб у стьранед wi шур'эи, эме фэ'м бькьн, вэки Мьзгинийа вэ'де ньһа мьқабыли we йэкейэ. Иса нькарьбу жь вейа залалтьр быда к'ывше: нэ һ'эму кэс, йед кӧ дӧа'йе гӧнэк'ар дӧа' кьрыне у Эв чава Хӧдан қэбул кьрыне we һэр'ьнэ Э'змин. Эгэр эве нэчьнэ Э'змин, чава кӧ вэ сэрэ к'ьтебейи пешда дит, р'екэ башқэ һэйэ.

Вэрын эм қӧльха хвэ т'омэри бькьн. Т'эрифкьр дэрһэца “Қэбулкьрына Иса у стэндьна дӧа'да” дьбежэ. Эв дьбежэ, вэки Исайе шабуне, ашитийе, гӧлвэдане, бэхтэварийе, сахлэмийе, Э'змин у тыштед майин быдэ. Һун мын шаш фэ'м нэкьн: Хвэде дьхвэзэ ль мэ дӧа' бькэ. Фэқэт Иса т'ӧ щара дӧа'кьрынед Хвэ нэда хэбате, кӧ мэрыва бьк'ьшинэ алийе Хвэ, кӧ эв пэيي Wi һэр'ьн.

Пышти р'абэркьрына 35 дэца, қӧльхчи ьиви жь аудиторийе дькэ, кӧ мэрывед ьазьр сэрэд хвэ такьн. Эв пьрсе дьдэ, кӧ эгэр эв ве шэве бьмьрана, гэлэ we бьчуна Э'змин? Вэхте ььнэк бэрэвбуна қӧльхчи

дыбежэ Һазьра, кӧ эв дина хвэ бьднэ мэрывед дор- бӧред хвэ у we пьрсе бьднэ вана. Эгэр эв ве шӧве бьмырана, we бьчунэ Э'змин? “Эгэр эв Һькарын бежын “бӧле”, у қӧльхчи хӧбӧрдана хвэ думайи дькӧ,— дӧсте вана бьгрын у вана пешда бинь”.

Һ'этани кӧ кандидатед ну незик дьбьн, к'ома стьрана ви чахи стьранед анӧгор дьстьре, мӧсӧлӧ сьтрапа сӧлед 90-йӧ Һ'ьзкьри “Чава кӧ эз Һӧмӧ”. Ви чахи Һазьр дӧстед хвэ Һӧв дьхьн у дьк'ӧньн, ле сазбӧнд бона мэрывед кӧ пешда тен мьқамед сӧрк'ӧвтьне дьқӧдиньн.

Вӧхте кӧ Һ'ӧму тен, қӧльхчи Һиви жь вана дькӧ, кӧ эв табьн у чӧнд дӧӧ'йед сӧдӧ бьвӧк'ьлиньн: “Баво эз хвэ мькӧр' тем, кӧ эз гӧнӧк'арьм. Гӧнӧӧед мьн бьбахшина. Иро эз Һиви жь Иса дькьм, кӧ Эв бе нава жийана мьн чава Хӧдан у Хьлазкьре мьн. Спас бона we йӧеке, кӧ Тӧ эз кьрмӧ лаве хвӧ. Бь наве Иса, амин”. Аудитория щьвине шабунева т'ьжи дьбӧ, сазбӧнд мьқам дьқӧдиньн у ӧвед кӧ “пашда вӧгӧр'ийанӧ” жь щьвине дӧрген “чава кӧ эв Һӧбун”, ле т'ӧне Һьӧа эв хӧпйайи бун. Вана т'ӧ тышт дӧрьӧқа т'ӧбӧкьрьна жь гӧр'енӧдабуне, т'ӧркдайина хвӧстьнед хвӧ, мийасӧркьрьна хвӧстьна Хвӧде, ӧса жи дӧрьӧқа п'ешк'ешкьрьна жийана хвӧӧӧ бона к'аред Мӧсиӧ Һӧбьӧистьн. Вана Иса чава хӧдан қӧбул кьр, ле дьле ван Һӧӧатӧ гӧӧар'тьне. Һьӧа Иса т'ӧне п'арӧкӧ жийана ванӧ.

Изьне бьдьн бежмӧ вӧ, П'ӧдыше п'ӧдыша у Хӧдане хӧдана we Һӧӧе нава ӧ'мьре мӧ, ӧгӧр Эв гӧрӧеке бьбӧ йе дӧда, йан жи йе ӧ'вльн т'ӧви Һ'ьзкьрийед майин. Ӧве т'ӧне чава П'ӧдыше т'ам у йе т'ӧк-т'ӧне бе, вӧхте кӧ т'ӧ мӧрвьӧк, т'ӧ тыштӧк, йан т'ӧ кьрьнӧк we дьле мӧда т'ӧви т'ӧбийа Ви Һӧк'ӧвӧ нава конкуренсийӧе. Эв гӧрӧеке бьбӧ Хӧдан, у ӧв йӧк дьдӧ к'ьвше, вӧки Эв Хӧдан у сӧрwere мӧйи Һӧри сӧрӧкӧӧ у жийана мӧ иди йа т'ӧ кӧси нинӧ.

Дӧрьӧӧа ве йӧекеда бьфькьрын: Һуне йӧкир'а бьзӧвьщийана, ӧгӧр ӧв мӧрвь амын буйа Һьм Һьндава вӧда у Һьм жи нава Һ'ьзкьрийе майинда у Һун бьбуна йе ӧ'вльн? Гӧло ӧва тыштӧки бьфькьр нинӧ, кӧ ве йӧе п'ӧдыше ӧ'зминр'а бежын! Гӧло ӧве бука ӧса қӧбул бькӧ, йа кӧ дыбежӧ?: “Тӧ нава Һ'ьзкьрийед мьнда йе ӧ'вльни”. Нава қӧвьӧлед ви щур'ӧйида Һькарын Һӧлӧқӧтийед создайи, йан жи йӧкти Һӧбьн. Ӧва хӧпандьнӧ!

Ӧвед “пашдавӧгӧр'йайи” изьн Һӧданӧ вӧки хӧч жийанед ванӧ хвӧӧ'ьз бькӧжӧ у щи азӧкӧ бона кӧ т'ӧбӧӧта Мӧсиӧ нава ванда чебӧ. Эв т'ӧне қайил бунӧ жийана дьӧа баш ль ве дьнийӧе у создайина ӧ'змин бьстиньн. Ӧва гӧлӧки Һ'ӧвӧск'арӧ! Ль гӧлӧк вӧлата, ль к'идӧре

мәсиһи тен зерандьне, әw бь занәбун Иса қәбул дыкын, чьмки әw фә'м дыкын, wәки әwe жийана хwә өндакын. Р'ожа иройин ль wәлатед р'оавайе әм Иса қәбул дыкын, бона жийана дыа баш бьстиньн у һәр'ьнә Ә'змин. Фәқәт әм жи гәрәке жийана хwә бой Wi өндакын.

Р'ожа иройин гәләк баwармәндед цьвинед Мьзгинийе ль wәлате мә р'уйе we Мьзгинийеда хайайинә, йа кә мә т'әриф кьрийә. Әwed пашдаwәгәр'йайи дыкарьн бь “баwарийа wәйә т'әзәдити” шабын, т'әви т'әшкилдарийен мәсиһитийе бьбын, һәр'ьн цьвине у т'әви проектед ль wьр бьбын, чьмки әw нунә у бәр дылада һатинә. Әw минани we йәкейә, wәхте кә дычнә клубәкә ну, мәк'т'әба ну йан жи дәрбази сәр хәбатәкә ну дыбын, чьмки нава we йәкеда т'әзәбун һәйә. Фәқәт ван мәсиһийа әw һ'әму тыштед кә Иса бона һ'әму пәйиһатийед Хwәйә р'аст ә'мьр кьрийә, нәкьрьнә: баәе чуйина пәйи Wi һ'әсабкын, ле паше қьрара бона қөльхкьрьна бо Wi, йа һ'әтани давийе, қәбулкын (бьньер'ә Луқа 14:27-33).

Өндакьрьна бона дитьне

Әва п'әвгөһар'тьнә. Әм гәрәке т'әмаийа жийана хwә бьдын у дәwса we йәке жийана (т'әбийәта) Wi бьстиньн. Иса һәр дәм дәрһәқа we йәкеда дыбежә. Әw дыбежә:

“Әгәр мәрәме кәсәки һәйә пәйи Мьн бе, бьра хwә бир бькә (биркә, һ'әсаб һьлнәдә, инк'ар бькә, гөһдарийе нәдә сәр хwә у һ'әwаск'арийед хwә), хаче хwә һьлдә у (чава шагьрт бьгьижә Мьн у пыштгьрийа к'ома Мьн бькә), пәйи Мьн бе (һәр дәм, қәвин Мьнва гьредаийбә)” (Марқос 8:34, AMP).

Әм гәрәке һәр дәм қәвин Wива гьредаийбын. Хьлазбун т'әне дөа'кьрьна йәкшарә нинә, пәйи к'ижанер'а жийан бь һ'әмди хwә дычә у т'әне бь we фьрқийе, wәки ньһа ль клуба “мәсиһитийеданьн” у дычнә Ә'змин. Иса готьна хwә бәрдәwам дыкә: “Әгәр һун быщер'ьбиньн жийана хwә бона хwә хwәйкын, һуне we өнда бькын. Фәқәт әгәр һун жь жийана хwә бой Мьн у бой Мьзгинийе пашда бьсәкьньн, һуне жийана р'аст бьбиньн” (Марқос 8:35, NLT). Нава т'әрщьма Инцилейә “Әмп'лифайдеда” ви щур'әйи ньвисарә: “К'и кә жийана хwә (йе кә т'әне ль сәр we дынийәе дыжи) бой Мьн у Мьзгинийе дыһелә, we әwe йәке хьлазкә (жийана хwәйә р'өһ'анийә т'әwрәбыльнд, йа нава п'адышатийа Хwәдейә һ'әта-һ'әтайеда)”.

Эва п'эвгöһар'тна зэлалэ. Эм жь мафе буйина хöдане жийана хwэ пашда дьсэкьһн. Бь кьрына we йэке, эм карэбуне дьстиньһн кö хwэстьһнед Wi бькьһн у чава щаба we йэке эм жийана Wi, йа һ'эта-һ'этайе дьстиньһн. Эw Мьзгинийа, кö иро те т'эрифкьрыне, дэрһэқа we йэкеда, wэки гэрэке пэйи Иса һэр'һн, надэ к'ывше. Эм т'эне дэрһэқа алийед weйэ башда гöһдар дькьһн. Чава кö те к'ывше мэ *создайһнед* дэрһэқа *р'абуна жь нава мьрийа* т'эриф кьрыһн у дэрһэқа *һ'öкöме хач у бангеда* бир нэанийэ.

Биньһн бэр ч'э'ве хwэ, wэки хортэки щаһьл бь телевизионе р'еклама дэрһэқа мобилизасийа лэшкэрида т'эмашэ дькэ. Эw лэшкэрэки бь шыкьле бэрбьч'э'в дьбинэ, йе кö чахе wir'анэ, ль сэр гэмикэ бэдэw сэкьһнийэ. Гэми дэрдьк'эwэ бэ'ра wэкьри у эw лэшкэра т'эви һэвалед хwэ дьк'энэ. Пэйи we йэкер'а эw лэшкэр ль бажар'е дьһийаейэ щöда-щöда те нишандайһне у нава р'екламеда те к'ывшкьрыне, wэки эw һ'эму р'еуити бэлашьһн (беп'эрэнэ).

Хорте щаһьл щаркер'а дьчэ мэрк'эза мобилоизасийон у наве хwэ дьдэ һьвисаре. Эw qэwьлед лэшкэрийэ дэрһэқа т'эwбуна хwэда нахwинэ, чьмки т'эне дэрһэқа к'ара хwэда дьфькьрэ. Эw гэлэки шайэ. Нава жийана wида we тыштэки ну дэстпэбэ, эве т'эмамийа дьһийае бьбинэ у we бьбэ п'эрчэки эскэр у we гэлэк һэвалед ну дэст бинэ.

Qэрэз, иди нава этапа һазьрийа пешьһнда зэлал дьбэ, кö эw һькарэ һ'этани сьһ'эта нэһа, аһэгори хэйсте хwэ р'азе. Жер'а дьбежьһн, кö эw гэрэке п'ор'е хwэйэ дьреж бьбьр'э. Эw һькарэ т'эви т'эшкилдариһед щур'э-щур'э бьбэ, чьмки изьһа wи надьһн, кö эw нава мэһэкеда жь дö р'ожа зедэтьр жь п'арсэкэре хwэ дурк'эwэ. Тыште һэри хьраб эwэ, wэки эw нава т'эмамийа р'ожеда к'этийэ нава навнише у изьһе надьһнэ wи, кö эw р'асти йед майһн бе. Т'эмамийа р'оже эw дэстава у хwэрьһхана паqьж дькэ, физкултурайе у тыштед майһнэ чэтьһн дькэ. Wэ'де wийи аза т'öһнэ у һэр эвар эw wэстийаи п'ал дьдэ у р'адьзе.

Гöмана wи хорте щаһьл һэла һе һэйэ, чьмки эw занэ, wэки зутьрэке эве жи ль сэр гэмийэбэ. Пышти һазьрийед пешьһн wи нава т'эшкила гэмикеда к'ывш дькьһн, ле эw диса we хэbate дькэ, ле т'эне нэһа нава бэ'ра wэкьриданэ. Ньшкева шэр' дэстпэ дьбэ у эw фэ'м дькэ, wэки эw мэщбур'э т'эви операсийонед лэшкэри бьбэ, нэһьһер'и we йэке, wэки эwи наве хwэ бона we йэке нэдабу һьвисаре.

Ви хорти наве хwэ дабу нwвисаре, чьмки qо́льха лэшкэри жийанэкэ о́са пешнийар дыкър, йа кó эwi бь хwэ нькарьбу бькъра, у эw жи бэлаш (беп'эрэ). Эwi гóьдари нэдабу сэр ь'эму qэwьлед мэрк'эза мобилизасийон. Бэле, эw жийан бэлаш бу, фэqэт эwi гэрэке бона we йэке азайа хwэ быда. Жь гэлэк алийава, ньа эв щаьыл хwэ хапйайи т'эхмин дыкэ. Бь фькъра wi т'эне алийед баш нишани wi дабун, ле дэрьэqа wi баһайида э'лами wi нэкърьбун, к'ижан гэрэке эwi быда. Мэ Мьзгинийа о́са т'эриф кьрийэ, анэгори к'ижане хьлазбун бэлашэ у эва р'астийа т'амэ. Фэqэт мэ нэготийэ “кандидатед хьлазбуне”, wэки эw гэрэке азайа хwэ бькьнэ qорбан. Бь хэбэрдана дэрьэqа азайеда, эз дэрьэqа азайа р'астда набежьм, ле азайа кó бь фькъра хwэ мэрьв дыбежьн, чьмки бейи Мэсиь ь'эму мэрьв хóламед гоньенэ. Эw хóламын, нэньер'и we йэке, кó эw дыкарьн бь т'эмами ль сэр we фькърэбьн, wэки азанэ.

Ве йэке мэрьв дыкарэ ьмбэри филма “*Матриса*”-е бькэ. Чэнд сал пешда кóр'е мьни мэзын щур'е we филмейи р'едактори лекъри к'ьре кър, у эварэке мэ бь т'эмамейи малбэтева эw т'эмашэ кър. Нава we филмеда мэ гэлэк ьмбэриьэвкърьнед э'щэб дитьн.

Нава филма “*Матрисае*”-да пьрсэкэ ь'эwаск'ар ьэйэ: “Һуне чава хэwьне жь р'астийе щода бькьн, эгэр ьун ьэла ье жь хэwьне ь'ьшйар нэбунэ”.

Ве филмеда жийана сэдсала 20-ийэ садэ те нишандайине у эw ь'эму тышт хьйалэ. Бь р'асте эв сэрьатийа давийи сэдсала 21-е дэстпе дыбэ. Мэрьвати интеллекте че дыкэ, к'ижане эwана чава Машинэ нав дыкьн. Машинэ котрола дынийайе ььлдыьн сэр хwэ у мэрьв мьqабьли (дьжи) вана шер' дэстпе дыкьн. Эв шэр'а бона т'эмамейи т'опа дынийайе ь'óкóме werанкърьне пешда тинэ у нава энщаме we йэкеда Машинэ сэр дык'эвьн.

Машинэ дыбиньн, wэки дыкарьн ьэйина хwэ, бь хэбьтандьна энергийа электрикийэ жь бэдэна мерьв, хwэйкьн у хьйалед мэзын че дыкьн, мэрьва дыхапиньн, кó эw qóльхи ван бькьн. Те т'эхминкърьне, wэки ль дынийайе ь'эму тышт бь щур'е садэйэ у ьэла ье сэдсала 20-йэ, ле бь р'асте бэдэнед мэрьва нава камерайед мэхсусда тен хwэйкърьне, ле мэрьв дыкарэ бежэ wэки вана ль “фермайд” мэзында зедэ дыкьн. Фькъра вана бэрнама ь'эмдынийайийэ р'астийа виртуалва кърьнэ, йа кó те навкърьне чава “*Матриса*” у эw жийана садэ р'абэр дыкэ. Азайа мэрьватийейэ кó о́са те т'эхмикърьне нэ йа р'астэ, чьмки бь р'асте эw хóламын.

Филм дэрхэца к'омэкеда гыли дыкэ, йед кő Матрисайе дышкеньн у жь we дэрдьк'эвн у һэйина хвэйэ р'аст э'йан дыкн. Эw ль дньйа р'аст колонийакэ бь наве “Сион” че дыкн, ль к'идэре т'ő тыштэки сах т'өнэ. Жь вана чэнд мэрвь бэрэ-бэрэ пашда дьчнэ Матрисайе, кő дьжи Машина шэр'кн у мэрвватийе азакн. Эw нава шэр'к'арийед сэртданьн у жийана вана һеса нинэ, ле эв мэрвь дьһа гэлэки бэрбь азайа р'аст дыщэ'диньн, ле нэ кő бэрбь жийана нава фэ'шкьрна р'астийе. Эw азайа хвэйэ р'аст чэтьнайар'а дыгöһер'һн, нэ кő хöламтийер'а, йа кő дыхапинэ, wэки жийана башэ. Ньһа эм һьмбэри һэв бькн: гэлэк бебавар һ'эсаб дыкн, wэки Мэсиһи хöлам, дил у мэрввед бейи азайенэ, ле эw бь хwэ азанэ. Qэрэз, р'асти эwэ, wэки бейи Мэсиһ һ'эму жи дильн, минани мэрввед кő нава хьйалада дьжин, йед кő ль цэм ван Машина хöламын. Мэрвь хöламед гөнэенэ.

Мэсиһити дьжварэ

Нэ т'эне эw мэрввед кő т'ő щара Мьзгини гöьдар нэкьрнэ у нахwэзын баварийа хwэ ль we йэке биньн, нава дилтйеданьн. Гэлэк мэрввед “пашдавэгэр'йайи” нава р'ожед мэда диса нава дилтийа гөнэьеданьн. Эв һьмбэриһэвкьрн мэ бона we йэке че кьрийэ, бь пашдасэкьнандьна э'ламкьрна ван у жийана т'эмамийа бэрбь'ибуна дэрхэца we йэкеда, кő чуйина пэيي Иса бь р'асти чь дьдэ к'ьвше. Гэлэк мэрвь һ'эсаб дыкн, wэки эw азанэ, ле бь р'асти эw нава дилтиеданьн у жийана вана we йэке дьдэ к'ьвше.

Иса дьбежэ:

“Эз wэ дьдьмэ баваркьрне у бь һэйтэһоли дьбежьмэ wэ, кő эве кő гөнэһа дькэ у һэр дэм нава гөнэьеданэ, хöламе гөнэьейэ. Хöлам һэр дэм (һ'эта-һ'этайе) ль мале наминэ: көр'е (мале) һ'эта-һ'этайе дьминэ. Демэк эгэр Көр' wэ аза бэрдэ (бькэ мэрвве аза), һуне бь р'асти у бейи хэбэрдан азабын” (Йуь'энна 8:34-36, AMP).

Эв хэбэр we р'астийе дьwэк'линьн, йа кő мэ бь мэсэла дара фекийа дит. Эгэр кэсэк һэр дэм гөнэһа дькэ, эw шэ'дэтийа we йэке дьдэ, wэки эw һэла һе хöламе гөнэьейэ. Эw көр' нинэ, чьмки нава wiда һэла һе гöһастьн т'өнэ. Эw мэрвь дькарэ бьфькьрэ, wэки эw азайэ, чьмки эwi дöа'йе гөнэк'ар дöа' кьрийэ, ле эw жь “мафед” хwэ пашда нэсэкьнийэ, бона кő пэيي Иса һэр'э. Эw һэла һе дьхwэзэ азайа хwэ (йа

кӧ фэ'шэ) т'эви алийед хылазбунейэ баш хвэйкэ. Фэқэт эв йэк тыште нэбуйинейэ, кӧ һардӧ жи һэбьн.

Чава кӧ иди һатэ к'ывшкърне, эв мэрывана дыкарын жийана хвэйэ "т'эзэбуйи" бь шабун, бь р'ӧб'дари у бь энергийэе һ'ыз бькьн, чьмки эв нуйэ. Қарэз паше һэйина ванэ нэгӧһар'ти we пешда бе, ле эве нава доранед мәсиһитийеда бьқәвмэ у эве бь зьмане р'ӧб'ани вэшартибэ. Һэма р'уйе ве йэкеда к'аред вана нэ йед р'астьн, йед хапандьненэ. Пэймана Ну бь т'айбэти дәрһақа we хапандьнеда э'шарэтийе дьдэ.

Павлос дньвисэ: "Нава р'ожед давида мәсиһити we гәләки дьжварбэ" (Б Тимот'ейо 3:1, TLB). Эм һэма нава р'ожед давида дьжин. Нава we йэкеда шыкбэри т'ӧнэ. Һ'эму п'ехэбэртийед Инциле э'йан дькьн, вәки Мәсиһе зутьрэке пашда вэгәр'э. Павлос р'ожед мә бона буйина Мәсиһи чава вә'де һэрэ дьжвар нав кьрийэ.

Нава т'эрыцьмед майинда хэбэред "хьраб" у "бь тьрс" бона нишандайна р'ожед мә тен хэбытандьне. Мә'ни к'ижанэ? Бь лек'олинкърна ви вә'дәйи, к'ижанида Павлос дьжит, эм дьбиньн, вәки эв р'асти дьжидәрк'этьна мэзын дьһат. Эви пенц щара ледана бь қамчийайэ ль сэр пышта хвэ дитьбу. Се щара жи эв бь дара һатийэ лехьстьне. Щарэке жи эв дабунэ бэр кэвьра у эви гәләк сал һ'эбсада дэрбаз кьрбу. Эв к'ӧда бьчуйа, р'асти зерандьнед бәрк' дьһат. Фэқэт эв дньвисэ, вәки нава р'ожед мәда бона буйина мәсиһи we дьһа дьжварбэ. У эв мә'нийа we э'йан дькэ:

"Мэрьве бьбьнэ хвэһ'ыз, п'эрэһ'ыз, к'ӧбар, бабах, к'ьфьр, нэ гӧр'а де-бавада, бешекьр, һ'эрам, дьлсар, бер'эһм, бӧг'данбеж, тә'мсьст, зӧлмк'ар, нэйаред қәнцийе, нэмам, щӧлә'т, хвәр'ази, р'ьһ'эть'ыз, нэ кӧ Хвәдеһ'ыз..." (Б Тимот'ейо 3:2-4).

Бь готубежкърна ве п'аре дьқәвмэ һун ӧса жи фә'м нәкьн, кӧ Павлос чь дьхвэзэ бежэ. Гәло дэма вида һ'эму тышт щур'эки майин бу? Нава щьвака вида һ'эму мэрыв ви щур'эи бун. Эв хвэһ'ыз у п'эрэһ'ыз бун. Эв нэ пироз бун у нэдьбахшандьн у тыштед майин. Пәтрус р'ожа Пентокосте гот: "Хвэ жь ви мьләте нәһәқ хылазкьн" (К'аред Шандийа 2:40, AMP). Демәк Павлос бона чь ве ньсләте щӧда дькэ у һэма ван щӧдатийа дьдэ к'ывше у ви вә'дәйи бона мәсиһийа һ'эсаб дькэ чава вә'де һэри дьжвар.

Әу бәрдеуам дыкә, дньнвисә: “Чьмки (нәнһьер’и we йәке) ль щәм ван шур’е хвәдеп’арезийе һәйә, ле әу қәуата we бир дыкьн у инк’ар дыкьн у бона we жи хәрибын (кьрьнед вана дьжи һ’әбндьна ванә р’астьн)” (Б Тимот’ейо 3:5, АМР), йан жи “...пышке хвәденасийе we ль ванк’әвә, ле we қәуата we инк’ар бькьн”.

Нһа һун фә’м дыкьн, кә бона чь мәсиһитийер’а we нава р’ожед мәда дьжварбә. Гәләке һәбын (анәгори ньвисаред башқәйә нава пәймана Нуда), йед кә we бь’әбиньн, вәки *өса бунә, хьлазбуйинә у мәсиһинә*, фәқәт әве изьне нәдьн, вәки хач жийана ванә хвәһ’ыз бькөжә. Вана һ’әму маф у хвәстьнед хвә нәһыштьнә алики, кә пәйи Иса һәр’ын. Әу мәрвь бь дьл бавар дыкьн, вәки һәма Әу Хьлазкьре ванә, ле әу дьхвәзын т’әви Исабын, чьмки бь дәә’йед Wi һ’әжмәк’ар бунә, ле нә кә бь Шәхсе Wi. Ве йәке мәрвь дыкарә һымбәри we йәке бькә, вәхте кә жьн мер дьстинә бона һәбуна wi. Дьқәшымә әв бь һ’ызкьрьне wi дьстинә, ле мә’нийед дьле we шашьн. Һәма бь ви шур’әйи жи гәләке Иса бьгәр’ын, бона кә хьлазбуне, ачьхийе нава ве жийанеда бьстиньн у паше жи бьк’әвьнә Ә’змин. Әве бәқәлп бавар бькьн, вәки Мәсиһ Хьлазкьре ванә, фәқәт әве т’ө щара бь хвә сәрверикьрьна жийана хвә пашда нәсәкьньн.

Павлос бәрдеуам дыкә у дьбежә, вәки әв “бавармәнд” “...һәр дәм ын дьбын у we т’ө щара бәрбь өлме р’астийе нькарьн бен” (хәбәр 7). Әу дьчьнә қөльхед щьвина, к’омед ль мала у бәрәвбунед майин, гөһдарийа Хәбәра Хвәде дыкьн, ле найенә гөһар’тьне.

Синоред нәзәлал

Дьжвари р’уйе we йәкеда пешда те, вәки иди синоред зәлал т’өнәнә. Мәрвьәки өса биньнә бәр ч’ә’ве хвә, щә’дандьнед к’ижани йед хвәһ’эзийенә, ле әу қәбул дыкә, вәки һ’әму гавед хвә Хөданр’а дьдә қайилкьрьне, бь зьмане бавармәндайә р’аст хәбәр дьдә, һәвалтийе т’әви мәрвьед хвәдеп’арьст дыкә у бь шабун т’әви бәрәвбунед бавармәнда дьбә, ле т’әбйәта wi найе гөһар’тьне. Демәк әу мәрвь дәрәшинә, нәнһьер’и we йәке, вәки әу we йәке фә’м нақә у дьжвари р’уйе we йәкеда пешда те, вәки хвәхапандьна мәрвьед wi шур’әйи минани нәхвәшийе бәла дьбә.

Йед майин жийана хвә ль сәр һ’име “нормед” култура мәсиһитийе че дыкьн, ле әу норм нә ангора нормед ә’зминьн. Нава әнщаме we

йәкеда бона ван мәрва джварә бьбнә бавармәндед р'аст. Әгәр һун р'ожд Павлосда мәсиһи буна, жийана вә we һәр дәдә бн қәзийайеда буйа. Әw йәк нәдһатә готубежкьрне: бь қьраркьрна амьнайа һындава Исада, һун нава we сьреда бун.

Б Тимот'ейо сәре 3-да Павлос готһна хwә бәрдәwам дькә:

“Ле тә зани, кә эз чь һин дькьм Тимот'ейо, у эз чава дьжим у мәрәме жийана мьн к'ижанә. Тә баварийа мьн зани у зани, кә эз чьқас зерйамә. Тә һ'ьзкьрна мьн, сәбьра мьн у тәйахбуна мьн зани. Тә зани, кә мьн чьқас зерандьн у щәфа дитийә. Тә дәрһәдә wi һ'әму тыштида зани, кә эз чава ль Антиок'е, Иконионе у Лйустройә һатьмә зерандьне, ле Хәдан эз жь wi һ'әму тышти хьлаз кьрм. Бәле, у һәр йәк, йе кә дьхwәзә нава Мәсиһ Исада жийана хwәдетийе дәрбазкә, we щәфе бьвинә. Фәдәт мәрьвед хьраб у дәрәвин we пешда һәр'һн. Әwe диса мәрва бьхапиһн у әwe жи хапйайиһн” (Б Тимот'ейо 3:10-13, NLT).

Павлос зәлал да к'ьвше, wәки Тимот'ейо дькарьбу нә т'әне бона һинкьрна wi һындава wiда амьн буйа. Павлос әса жи бона шур'е жийана хwә у мәрәме жийана хwә амьн бу (әw бь һ'әта-һ'әтайева дьльвийа, дәрһәдә чьда әме ве к'ьтебеда дьһа дәрәнг хәбәрдһн). Шә'дәтийа Павлос жь дөә'йед wийә щабдайи (бәрсьвдайи), жь нишанед пәйи wi, наве қөльха wi у нә жи карәбуна һинкьрна Хәбәра Хwәде нибу. На хер, әwi әв тышт нишан нәдан. Әwi дәрһәдә жийана хwәда хәбәрда. Әвә әw фактор, йа кә нава жийана бавармәндда һәр дәм йа қьраркьр буйә у we һәр дәм жи әсабә.

Павлос хәбәрдана хwә бәрдәwам кьр у гот, wәки “мәрьвед хьраб у дәрәвин we пешда һәр'һн”. Әм һ'әму жи занһн, wәки гәрәке жь мәрьвед хьраб дур бьминһн. Фәдәт дәрәвин әw мәрьвһн, сьфәте к'ижана нә анәгори һәйина ванә р'астә у әw жи йед һәрә қәзийанә. Әw дьбежһн, кә әw мәсиһинә у жь дәрва минани мәсиһийанә, ле нава кьрнед wанда т'ә шә'дәтикә әса т'әнә, кә минани we йәкебһн. Гөдәрийе бьдһнә сәр we йәке, wәки Павлос дьбежә, кә әw нә т'әне йед майин дьхапиһн, ле пер'а жи бь хwә хапйайинә.

Әв готһн анәгори мәрьве нава сәрһатийа мәйә алегорикданә, йе Хапйайиданә. Әв хорт ль мәк'т'әба Әндеде актив бу, хwә һ'әсаб дькьр чава пәйиһатийе хwәп'ешк'ешкьри у бь дьл бавар дькьр, кә әw ль бәр п'адьше ль сәр т'абийа р'аст бу. Әwi амьнайа хwәйә һындава п'адьшеда дьһ'әбанд, ле әwi нәдьщә'данд кә бь жийана хwә we

йәке бьдә к'ыше. Әw нә хәпйайи бу, ле әwi өса жи мәрьюед башқә дьхәпәнд. Р'уйе нормед Хәпйайида гәләк, жь вән кәч'ька дәстпекьри, бәрбь бәрдахөстьна чун, ль сәр к'ижана әwi бь *бәрбь'ибуна* хwә һ'өкөме хwә ьшт.

Дьрәwьмә һун бьпьрсьн: “Бь бәрбь'ибуне? Нә әw дәрсдар бу?”. Р'астә, ле әз бь we фькьре дьбежьм, wәки жийана мә дьһа бьльнд т'әриф дькә, нә кә готьнед мә. Әw шагьртед ль Энделе, йед кә ьндава Шейлонда амын бун, гәрәке шәр'к'ари бькьрана, кә нәк'әтана бьн һ'өкөме Йе Хәпйайи. Әwed кә қәвин нәсәкьнибун, к'әтьнә бьн һ'өкөме wi.

Дәрһәқа we шәр'к'арийеда нә т'әне Паулос, ле өса жи гәләк хөданед пәймана Ну ә'шарәтийе дьдын. Щьһуда дьньвисә:

“Һәвалед мынә гьраньһа, мын гәләк дьщә'дәнд, wәки wәр'а дәрһәқа хьлазбуна мә һ'әмуя бьньвисийа, wәхте кә мын т'әхмин кьр, кә һ'әwщәти һәйә әзе шарәкә майин wәр'а бьньвисьм, бәр дьле wәда бем, кә һун бона we баwарийе шәр'к'арийе бькьн, йа кә Хwәде һ'әта-һ'әтайе да щьмә'та Хwә” (Щьһуда 3, TEV).

Гөһдарийе бьдьнә сәр ләзк'әтьна готьнед wi. Щьһуда дьхwәст дәрһәқа вән һ'әму тыштед башда хәбәрдә, йед кә нава хьлазбунеда тен п'арәвәкьрьне, ле мәщбур'и һәйә бь т'емакә майин бьньвисьн. Әw гәрәке пыштгьри бьда щьмә'та Хwәде, кә әw бона баwарийе шәр'к'ари бькьра. Гәло гьли дәрһәқа к'ижан шәр'к'арийеданә? Әw бь ньвисаре шьровә дькә:

“Чьмки ьнәк мәрьюед бехwәде бь щур'е вәшарти к'әтьнә нава мә, әw мәрьюед кә бәрбь'ибуна дәрһәқа к'әрәма Хwәдейе мә навьәв дьхьн бона афукьрьна р'ейед хwәйә беә'сыл у йед кә Иса Мәсиь инк'ар дькьн, Хөдан у Сәрwере мәйи т'әк-т'әне. Гәләки зува к'ьтебед Пироз пешда дәрһәқа we диwанеда готьнә, йа кә вана қәбул кьрийә” (Щьһуда 4, TEV).

Әв шәр'к'ари бона һ'өкөме мәрьюед беә'сылә, йед кә к'әрәма Хwәде навьәв хьстьнә бона афукьрьна жийана хwәйә гөнәк'ар. Әв әриш дьһа гәләки йа мьрьнейә, нә кә зерәндьна һ'әмдьнйайийә дьжи щьвинейә. Әw дьһа бь қәзйайә, нә кә қанунед дьжи принципед Инциле, мәсәлә аборт, қәбулкьрьна хәбьтәндьна наркотика у зәwәщед йәкқьсме, йан жи ль мәк'т'әба ьинкьрьна т'еорийа эволюсйайе. Әw дьһа гәләки зйандарә, нә кә баwарикә майин, йан жи йа дәрәw. Әw йәк һ'әта-һ'әтайе мәрьюа өнда дькә.

“...Эгэр к’аред баварийе т’онэбын (гавед гөр’едабуне у кърьнед ѓсайэ бона избаткърьна we йэке), wi чахи эw бейи қәwатэ (бек’арэ, мърйиэ). Фәқәт кәсәке бежэ, кӧ тӧ (дъбежи, wәки) баварийа мын һэйэ, ле к’аре мын йед (қәнщ) һәнэ. Wi чахи бьдэ к’ывше, кӧ баварийа тэ йа (хwәп’ешк’ешкърн) бейи т’ӧ к’аред (қәнщ) чь щур’эийэ, ле эзе жи баварийа хwэ бь к’аред (гӧр’едабуна қәнщва) бьдъмэ к’ывше. Тӧ бавар дьки, wәки Хwәде йәкә: тӧ баш дьки. П’утп’арьст жи баварийа хwэ we йэке тиньн у дър’щьфьн...” (Ақуб 2:17-19, AMP).

Ақуб кемасикә гәләки мәзын нава һинкърьнед мэйә wә’де ньада дьдэ к’ывше. Әм п’аред щӧда жь һ’әмтек’ста дьқәтиньн, мәсәлә: “Баварийа хwэ Хӧдан Иса Мәсиһ бинэ у те хьлазби (К’аред Шандийа 16:31). Эгәр бона стандьна хьлазбуне т’әне бавари те хwәстьне, wәки Иса һэйэ у Эw Кӧр’е Хwәдейэ, демәк анәгори готьнед Ақуб п’утп’арьст жи we бь баварийа хwэ хьлазбын. Эва нә тыште незики ақьлайэ. Бона кӧ готьна хwэ дьһа бьдэ зәлалкърьне, Ақуб дьдэ к’ывше, wәки п’утп’арьст ль бәр Хwәде дьләрьзын. Бь гьлики майин готи п’утп’арьст дьһа гәләки жь Хwәде дьтърсьн, нә кӧ һьнәк мәрьв, йед кӧ дьбежьн, wәки баварийа ван һэйэ, ле нькарын к’аред гӧр’едабуне бьдьнэ к’ывше кӧ баварийа ван избат бькьн.

Шә’дәтийа дәрһәқа we йәкеда, wәки әм бь р’астн бь к’әрәма Иса Мә’сиһ хьлаз бунә, жийана анәгори Хәбәра Хwәдейэ. Аwa бона чь Йуһ’әннайе шанди дьньвисә:

“Бь we йәке әм заньн, кӧ әм Wi нас дькьн, эгәр әм т’әмийед Wi бьқәдиньн, йе кӧ дьбежә: “Әз Wi нас дькьм”, ле т’әмийед Wi нақәдинә, эw дәрәвинә, р’астн нава wiда т’ӧнәйэ. Ле йе кӧ хәбәра Wi дьқәдинә, һ’ызкърьна Хwәде р’аст нава Wiда т’әмамә. Бь we йәке әм заньн, кӧ әм нава Wiданьн. Йе кӧ дьбежә: “Әз нава Wiдамә”,– гәрәке ѓса бьжи, чаwa Иса жит” (А Йуһ’әнна 2:3-6).

Йуһ’әнна зәлал дьдэ к’ывше, wәки шә’дәтийа we йәке әwә, wәхте кӧ әм бь р’астн Иса Мәсиһ нас дькьн, т’әмийед Wi дьқәдиньн, йе кӧ дьбежә, wәки Иса нас дькә, ле Хәбәра Wi хwәйи накә, хапйайийә, дәрәвинә у жь р’астийе дурә, нәнһьер’и we йәке, wәки эw бь дәве хwә Хәбәра Хwәде қәбул дькә. Бо we йәке жи Йуһ’әнна дьньвисә: “Зар’окед мын, эз we йәке wәр’а дьньвисьм, wәки һун гӧна нәкьн, ле эгәр йәк гӧнә бькә, ль щәм Баве пыштгьре мә, Иса Мәсиһ, Йе һәқ һэйэ” (А Йуһ’әнна 2:1).

Гёьдариёе бьдънэ сэр we йэке, wэки Йуь'энна наньвисэ: "...эз ве йэке бона wэ дьньвисьм, wэки... wэхте кё йэк гөнэ бькэ, пыштгьре мэ хьйэ...". На хер. Мэрэме мэ гөнэнэкьрынэ. Дь нава мада qəwata к'эрэма Хwəдейэ, бона кё мэрэме мэ жийана минани йа Мэсиьбэ (чава кё А Йуь'энна 2:6-да ньвисарэ, эм гэрэке хэр'ьн "чава кё Əw чу"), чьмки эм жь ь'өкөме т'эбйэта мэйэ нэгөр'едабуйи азанэ. Фəqəт эгэр эм щи бьдънэ гөнэ, wi чахи Пыштгьре мэ хьйэ.

Эм, бавармэнд, мэ'нийа мэйэ шабуне хьйэ, чьмки ньа эм дыкарьн бь шур'е qəбулкьрыне qəльхи Хwəдейе хwэ бькьн:

"Аwa эм ве йэке бышекьриньн, кё эм п'адьшатикэ нэх'эжйайи дьстиньн у бь ви авайи бь хоф у тьрс Хwəде бь'эбиньн чава кё ль Wi хwэш те" (Ибрани 12:28).

Аwa эвэ мэрэме к'эрэме. Əw qəwate дьдэ мэ, кё эм бь шур'е qəбулкьри йан жи бь шабуне qəльхи Хwəде бькьн.

Бона чь мэ т'эмамия Мьзгинийе э'лам нэкьрийэ? Бона чь мэ т'эне ниве Мьзгинийе гьли кьрийэ? Бэле, хьлазбун п'ешк'ешэ: хьлазбуне мэрьв нькарэ бьк'ьр'э, йан жи қазанщ бькэ. Əв ь'эму тышт р'астийэ. Qəрэз, мэ бир кьрийэ бежьнэ мэрьва, wэки хьлазбуне мэрьв дыкарэ т'эне wi чахи бьстина, эгэр эм жийана хwэ бььельн у сэрwertийа Иса бь'эбиньн. Wi чахи эме qəwata к'эрэме бьстиньн, бона анэгори т'эбйэта Wi бьжин. Пəтрус дьньвисэ:

"Дэ бьра к'эрэм у э'дылайи we занэбуна Хwəде у Хəдане мэ Иса ль сэр wэ зедэбэ. Qəwata хwəдетийа Wi хэр тыште кё ль жийана хwəденасийе дьк'эвэ, п'ешк'еши мэ кьр, бь we занэбуна мэйэ ььндава Wiда, йе кё р'умэте у qəнцийер'а гази кьр. Бь ви авайи Əwi созед хэрэ мэзьнэ қимэт данэ мэ, wэки эм бь wan т'эви бьнийат'а хwəдетийе бьбьн у жь we бош-бэталиа, кё жь дьльавжийед дьне пешда те, бьр'эвьн" (Б Пəтрус 1:2-4).

Гёьдариёе бьдънэ ль сэр чэнд избаткьрына: мэ к'эрэм бь наскьрына Иса Мэсиь стэндийэ: к'эрэм qəwata Wийэ хwəдетийейэ, йа кё wi ь'эму тышти дьдэ мэ, ь'эвище чьнэ эм, бона кё эм бь шур'е хwəдетийе бьжин у эв жийин анэгори т'эбйэта Wийэ хwəдетийейэ. Эм жь ь'эрабийе хьлаз бунэ, йа кё бь дэсти Адэм к'этийэ ве дьнийае у р'уйе хwəстьнед мерьвда зедэ буйэ, йед кё дьжи (мьqабьли) Хwəденэ. Демэк изьне нэдьн т'ө кэси кё бь хэбэра хwэ, йан жи бь к'аре хwэ wэ хэмгин бькэ, бона кё ьун анэгори т'эбйэта хwəдетийе нэжин, йа кё дэрбази wэ буйэ. Пəвлос зэлал дьдэ к'эвше:

“Чымки к’эрэма Хwэде, йа кö хылазбуне тинэ, ль щэм һ’эму мэрыва э’йан буйэ. Әw мә һин дыкэ кö эм беданунийер’а у хwэстынед дынийайер’а бежын “на” у ль ве дынийайе бь щур’е һэq у хwэдеп’арез бьжин, һ’этани кö эм һивийа гöмана хwэ, э’йантийа Хwэдейе мәйи мэзын у Хöдан Иса Мэсиһь бь р’умэтын, Йе кö Хwэ бона мә кьрэ qөрбан, бона кö мә жь беданунийе хылазкэ у бона Хwэ пирозкэ, чава щьмэ’та Хwэ, йа кö бь һазьри qэнщийе дыкэ. Әвын әw һ’эму тышт, к’ижана тö гэрэке һин бьки (Тито 2:11-15, NIV).

К’эрэма Хwэде мә һин дыкэ, кö эм һ’эму хwэстынед ве дынийайе бьһельн у бь щур’е һэq у хwэдеп’арьст бьжин. Нава жийана мөда к’эрэма Хwэде минани дэрсдарэ, йе кö р’е нишани мә дыдэ у бь карэбуна пэйи чуйине али мә дыкэ.

Гöьдариye бьдынэ сэр, wэки эм гэрэке ван тышта һин бькын. Павлос диса готына хwэ бэрдөwам дыкэ: “Ве готынеда хельфи т’өнэ. У эз дыхwэзым, кö тö ван тышта э’сэйики, wэки йед кö Хwэде бawар дыкын хирэт бькын, тыштед qэнщ бькын. Әвана мэрывар’а qэнщ у к’арын” (Тито 3:8).

Әм гэрэке һэр дэм бь qөwата к’эрэма Хwэде, йа кö нава мәдайэ, к’аред qэнш бькын. И’этани хылазбуне к’эрэма мә т’өнэбу. Ль щэм пирозед пэймана Кэвын жи әв йэк т’өнэбу. Әw п’ешк’еша Хwэдейэ, йа кö бь дэсти Иса Мэсиһь мэр’а һатийэ дайине.

Бо ве йэке жи Иса дыбежэ мә, wэки нава wэ’де пэймана Кэвында һуне чава мэрывкөж бьһатана һ’эсабкьрыне у һуне ль бэр чуйина доже бьсэкьныйана, эгэр wэ жийана йэки же бьстэнда. Фэqэт, бьн наве к’эрэмеда бэсэ, кö һун бьрайе беаqыл навкын, незикбуна щур’эки майин бьдынэ к’эвыше, нэхэwзын бьбахшиньн, йан жи һ’ызнэкьрынекэ башqэ нава хwэда хwэйкын, у һуне ль бэр qэзийа к’этына нава агьре доже бьсэкьнын (быньер’э Мэтта 5:21,22). Бо чь öсайэ? Ньһа эм дыкарын бь т’эбйэта Хwэде бьжин һьм һөндөр’да у һьм жи дэрда, бь р’ийа qөwата к’эрэма Wi.

Һэр дэм избат бькэ

Гöьдариye бьдынэ сэр we йэке, wэки Тито 3:8 т’эмийе дыдэ мә, кö ван тышта *Һэрдэм* избаткын, йан жи һин бькын. Wэ әва гöьдар кьр? Әз дыбиньм, wэки нава р’ожед мөда әв тыштана жь дык’а *Һьндык щара* тен т’эрифкьрыне, у бawармэнд һьндык дэрһэqа ве йэкеда хэбэр дыдын, ле дэрһэqа һинкьрына һэрт’ьмида иди хэбэрдан нькарэ һэбэ.

Әвә мә'ни, вәки әм жь гьрингийә мийасәркьрына к'аред қәнщә бь к'әрәма Хвәде хальфинә. Дьқәвмә мә изьн дайә, вәки қәвата мәйә һөндөр'да р'азайи бьминә, р'уйе кемасийә баварийе, йан жи фә'мдарийеда. Баварийә мә, йа кө дькарә бәрбь Хвәде һәр'ә, гәрәке бь р'ийә хәбәрдаңа дәрһәқа баварийед мәда һәрт'ым бышөхөлә. Павлос дьньвисә: “Әз дөа' дькьм, вәки һәләқәтийә тәйә т'әви мә, нава баварийеда мә быгьинә ве занәбуна к'ур, йа кө һындава һәр тыштед мәйә қәнщә т'әви Иса Мәсиһә” (Фылимон 6).

Әгәр әм һәрдәм ван тышта избат нәкьн, әме жь р'астийе бьхальфьн. Әвә зәлал нава готьнед нә'ма Ибранйада те к'ьыше:

“Бона ве йәке гәрәке әм һе гәләки гөһ бьдьнә ван тыштед кө мә бьыистьнә, вәки әм жь ван нәхальфьн. Чьмки әгәр әв хәбәра пе дәсте мьльйак'әта һатә готьне, һ'имгьрти ма у һ'әму нәһәқийе у беа'льмийе һәқе хвә р'аст стәндьн, ле әме чава хвә хьлазкьн, әгәр әм гөһ нәдьнә ве хьлазбуна мәзьн? Бона ве хьлазбуне Хөдан пешда даннасин кьр у йед кө дәнге ви бьыистьн, мәвва ә'сәйи кьрын” (Ибрани 2:1-3).

Һәр дәм, бь избаткьрына ван тышта, әме т'ө щара ван р'астийед гьрингә һ'әта-һ'әтайева гьредайи бир нәкьн, йед кө ве изьне нәдьн, кө әм бьхальфьн.

Хортанийә хвәда мьн гәләк щара мә'си дьгьртьн. Щарна әз у һәвалә хвә, мә бир дькьр қәйка хвә бьдьнә гьредане у вәхте кө гөһдарийә мә ль сәр мә'сигьртьне бу, қәйик жь к'әнаре ч'ем дур дьк'әт. Пышти 45 дәқа, вәхте кө мә дора хвә дьньһер'и, мә фә'м нәдькьр, кө әм ль к'идәре бун. Әм жь щийе хвә дурк'әтьбун, чьмки мә гөһдарийә хвә ль сәр тыштед майин дабу мәрк'әзкьрыне, ле нә сәр мә'сигьртьне.

Кьрынед ви шур'әйи ль сәр мәрьва бьһа р'уныштьнә, чьмки вана ч'әмед өсада мә'си дьгьртьн, йед кө бь қәзийә сәр һәвда дьһатьн. Гәләк мәрвь ль п'аред ч'әмайә р'етьне дьмьрын, чьмки әв жь ви щийи дурк'әтьбун, ль к'идәре әв пешда сәкьнибун.

Нава пьрсед гьрингә дәрһәқа һ'әта-һ'әтайеда жи һәма әв р'астийә. Әгәр Хвәде дьбежә, вәки әм гәрәке һәр дәм ван тышта избаткьн, әв йәк дьдә к'ьыше, вәки әм гәрәке ве йәке бькьн. Бона чь әм дәрһәқа қәвата к'әрәмеда набежьн, йа кө карәбуна дәрбазкьрына жийана хвәдеп'арезийе у гөр'едабуне дьдә мә.

Мьн дайә зәлалкьрыне, вәки щьвина ә'wльн ви шур'әйи дькьр. Мьн чәнд к'аред бавед щьвина ә'wльн лек'олин кьрынә у мьн дитийә,

вәки вана тыштед өса ын дькьрын, йед кө һьмбәри ынкьрьнед р'ожа иройин ль бәр ч'ә'ве мә чава йед хәриб тен т'әхминкьрьне, ле әв дьжи (мьқабыли) Инциле ниньн. Бавед щьвина сәдсәлед ә'wльн бавар дькьрын, вәки к'аред гәләки гьринг бона хьлазбуна мә шә'дәтинә. Әм чәнд мәсәла ле бьньһер'ын.

Шәхсе ә'wльн, хәбәра к'ижани әзе биньм бәр ч'ә'ва, Поликарпосә (сәлед 69-156). Әв ль щьвина Змйурнийәе сәрwer бу у һәвк'аре Йуһ'әннайе шандибу. Йаше вийи мәзында әв гьртын у ль сәр дар шәwьтандын. Әв дьньвисә: “Гәләк дьхwэзын бьк'әвнә нава ве шабуне (хьлазбуна), бь занәбуна we йәке, вәки Һун бь к'әрәме хьлаз буна, ле нә кө бь к'ар”. Әв готын нава доранед иройинда we йа қәбулкьри буйа. Мә дайә дийаркьрьне, вәки әм бь сайа к'аред хwәйә қәнщ хьлазбуйи ниньн. Фәқәт Поликарпос жи бавармәндар'а дьньвисә: “Әwe кө карәбун да Wi, кө жь нава мьрийа р'абә, we өса жи карәбуне бьдә мә, әгәр әм хwәстьна Wi бьқәдиньн, анәгори т'әмийед Wi бьжин у ван тышта һ'ыз бькьн, чь кө Әв һ'ыз дькә у хwә жь һ'әму нәһәқийа дур быгьрн”. Р'ожа иройин Һуне һәрт'ым дәрһәқа we йәкеда жь дьк'ед мә нәбьһен.

Гөьдарийе бьднә сәр хәбәра “әгәр”. Әви гот, вәки әм гәрәке хwәстьна Хwәде бьқәдиньн у анәгори т'әмийед wi бьқәдиньн бона кө әм жи бькарьбьн жь нава мьрийа р'абьн. Зутьрәке Һуне бьбиньн, вәки ван хәбәра Иса жи дьбежә.

Шәхсе майин, хәбра к'ижани әзе биньм бәр ч'ә'ва Клемес Р'омайә (сәлед 30-100). Әв һәвк'аре Павлос у Пәтрусе шанди бу у сәрwerәки щьвина Р'омайе бу. Әв дьньвисә: “Әм бь хwәва хwә афу накьн, нә жи бь хwәдеп'арезийа хwә, йан жи бь к'аред хwә, ле бь баварийа хwә, бь р'ийа к'ижане Хwәде һ'әму мәрв афу кьрын. Әв готын жи we р'ожа иройин нава доранед мәсиһитийеда we бәрфьрәйи бьһата қәбулкьрьне. Фәқәт Клемес жи бавармәндар'а дьньвисә: “Лазьмә кө щә'дандьна мәйә мәзын, йа бона кьрына к'аред қәнщ, һәбә. Чьмки Әви ә'шарәти да мә: “Аwa Хөдан те у һәқдайина Wi ль бәр Wийә, бона кө һәр мәрвәки анәгори к'аред wi һәқ бьдә” (Р'омайи 2:6-10)”.

Дьқәwьмә һәма әв бу мә'ни, кө Павлос дьньвисә: “Әз мьқабыли we дитьна ль бәр ә'змен нәсәкьним, ле мьн пешийе йед Шаме, Оршәлиме у т'әмаийа т'опрахед Щьһустанер'а даннасин кьр, өса жи нә щөһийар'а, кө т'обәкьн, бәрбь Хwәде вәгәр'ын у кьред қәнщ бькьн, вәки бе к'ьвше, әв жь гөнәкьрьне вәгәр'ийанә” (К'аред Шандийа

26:19,20). Нава т'эрщыма (NLT)-да ньвисарэ: "...у бьднэ к'ывше, вэки эв бь к'аред хвэйэ қэнщва ьатнэ гёһастыне, ед кө эв дыкын. Чава кө Павлос эв йэк дыда к'ывше, ль ма чава тыште незики ақыла те к'ывше, вэки һэвк'аре ви Клемес Р'омайи һэма эв йэк жи дыкыр.

Р'ебэре бь сьре, наве к'ижани дьхвэзм бир биньм Клемес Искэндэрийэ (салед 150-200). Эв ль Алек'сандрийайе, р'ебэре щьвина ль Мьсьре бу у өса жи сэрк'арийа мэк'т'эба ль щьвина хвэ дыкыр, йа кө бона пашдаһатийа бу. Дэрһэқа бебавэрада эв дьньвисэ: "Эгэр эв ньһа жи к'аред қэнщ бькын, пышти мьрьне жи эве т'ө к'аре нэйньн, эгэр баварийа ван т'өнэбэ".

Эв готна жи ве р'ожа иройин бь щур'е дьлвэкьри жь алийе мэсиһийада бьһата қэбулкьрыне. Эм заньн, чава кө иди мьн сэред пешьнда дайэ дийаркьрыне, вэки нэньер'и ве йэке, кө бебавар чьқас к'аред қэнщ дыкын, йэкэ эв нькарын бьк'эвнэ п'адышатийа Хвэдейэ н'эта-һ'этайе. Эм бь к'эрэма Хвэде хьлазбуйинэ. Қэрэз ав Клемес бавармэндар'а чь дьньвисэ:

"Эве кө р'астийе дьбинэ у бь к'аред қэнщва бэрбьч'э'вэ ве хэлата жийана н'эта-һ'этайе бьстина... Ынэк бь щур'е р'аст фэ'м дыкын, кө Хвэде қэвата лазьм чава дыдэ (бона хьлазбуне), фэқэт чава кө ван к'ара гьринг н'эсаб накын, йед кө бэрбь хьлазбуне дыбын, эв нькарын бь щур'е лазьм һазьрбын, кө быгьижнэ тыштед хвэйэ гёман".

Дьқэвьмэ ьнэк жь вэ бьфькьрын: "*Дьқэвьмэ ван мэрьва пэймана Ну нэхвэндьнэ*", на хер, вана хвэндийэ. Нава хэбата бь сэрнаве "Шэ'дэтийа дави"-да Щош Мак'Дауел дыдэ к'ывше, вэки Клемес Инскэндэри жь һэрсе к'ьтебед пэймана Ну бь т'омэри 2400 хэбэр данэ хэбате". Һэма бь ви щур'эи жи р'ебэред майин дыкьрын, хэбэред к'ижана мьн данэ хэбате. Гэрэке бежын, вэки гэлэк к'ьтебед ль к'ьтебханед мэсиһитийейэ вэ'де ньһа гэлэки ьндьк п'аред Инциле дьднэ хэбате. Дьқэвьмэ хальфандьна мэ һэма эвэ, вэки мэ һэр дэм, чь кө гьрингэ избат нэкьрийэ?

Мьзгинийа мэйэ бь кемасийа

Тэлэбэхтр'а эм ь'имли п'аред к'ьтеба Пирозэ өса дьднэ хэбате, йен минани, мäsэлэ, Р'омайи 10:9: "Эгэр тэ бь дэве хвэ Иса чава Хөдан бьһ'эбини у дьле хвэда бавар бьки, кө Хвэде Эв жь нава

мърийа р'акър, те бѣжийи". Эм дѣбежънэ мэрѣва, вэки гэрэке эве дѡа'къръне бѣвэк'ѣлинын у эве хѣлазбуйибън.

Фэцэт, бо чѣ эм гѡдариѣе надънэ сэр хэбэре Иса у вана ѣин накън. Эви гот: "Бо чѣ ѣун Мън "Хѡдан, Хѡдан" нав дѣкън у ви ѣ'эму тышти накън, чѣ кѡ эз дѣбежъм" (Лука 6:46). Чава кѡ вэ дит хэбэра "Хѡдан" дьдэ к'ѣвше чава сэрѣре ѣэри бѣлънд. Нава фѣкъра веда, фѣкъра хѡдане тыштэки ѣэйэ, чава хвэйе ви тышти. Демэк Иса э'шарэтиѣе дьдэ: "Мън чава "Хѡдан" нав нэкън, эгэр ѣун ѣэла ѣе сэрѣриѣе лѣ жийана хвэ дѣкън. Дѣа башэ ѣун Мън чава "п'эхэмбэре Мэзын", ѣан жи "Дэрсдар" навкън, бона кѡ ѣун хвэ нэхапѣнын".

Нѣа щарэкэ мѣин хэбэред Иса лек'олин бѣкън, бѣ к'иѣана мэ эв готубежкърън дэстѣе кър: "Нэ кѡ ѣэр ѣэк, ѣе кѡ Мън "Хѡдан, Хѡдан" нав дѣкэ, ве бѣк'эвэ п'адѣшатѣяа Э'змѣн (Мэтта 7:21а).

Чава кѡ мэ иди гот, ѣ'эму кэс нѣнэ, ѣе кѡ Иса Мэсиѣ чава Хѡдан нав дѣкэ у ве ѣэр'э Э'змѣн. Эв ѣэк эшкэрэ дьдэ к'ѣвше, вэки т'эне бѣ дѡа'къръна "дѡа'ѣе гѡнэк'ар" щѣѣе мэ ве лѣ Э'змѣн нэйе ч'арэсэркъръне. Ви чахи эз дѣхвэзым ве пѣрсе бѣдъм: к'и ве бѣк'эвэ п'адѣшатѣяа Э'змѣн.

Иса бэрсѣва (щаба) ве пѣрсе дьдэ у дѣбежэ: "Ле эв, ѣе кѡ хвэстына Баве Мън мѣѣасэр дѣкэ, кѡ лѣ Э'змѣнэ" (Мэтта 7:21б).

Тыштэки ѣ'эваск'арэ, вэки Поликарпос ѣэма бѣ ви щур'эйи ван готъна дѣвэк'ѣлинэ. Бѣ ви щур'эйи эме нэчънэ Э'змѣн, эгэр эм т'эне Иса бѣѣ'эбинън. Эме ѣэр'ънэ лѣ вѣр, эгэр эм Иса бѣѣ'эбинън у хвэстына Хвэде мѣѣасэркън. У эм дѣкарън т'эне бѣ к'эрэма Ви хвэстына Хвэде бѣрѣдинън. Хвэде к'эрэма Хвэ дьдэ мэ, вэхте кѡ эм лѣ бэр ви та дѣбън, жѣ жийана хвэ дур дѣк'эвън у Ви чава Хѡдан рѣбул дѣкън. Ё'эбандън ѣесайэ: ле эв ѣэк дѣжварэ, вэхте кѡ тѡ хвэ бѣ т'эмами т'эслими сэрѣвертиѣяа ви дѣки.

Ле нѣа бѣнѣер'ън, кѡ эз бо чѣ ве р'астѣѣе ви щур'эйи дѣдъмэ к'ѣвше:

"Вэхте кѡ р'ѡѣа диѣане бе, гэлэке мѣнр'а бежън: "Хѡдан, Хѡдан! Нэ мэ бѣ наѣе тэ п'эхэмбэрти кърън у бѣ наѣе тэ щън дэрхъстын у наѣе тэ гэлэк к'эрэмэт кърън?". Ёнѣе Эзе бежъмэ ван: "Мън т'ѡ щара ѣун нас нэкърънэ. Жѣ Мън дурк'эвън, мэрѣвед нэѣэѣ" (Мэтта 7:22,23, TEV).

Салед 1980-ѣи Хвэде тыштэк нишани мън да. Мън э'лалэтэкэ мэзын дит, даѣѣяа к'иѣане нэдѣбатэ к'ѣвше. Эв э'лалэта те бежи жѣ

бэ'ра мэр'ва бу. Мьн заньбу, вэки нава ве к'омеда ат'еист, гөнэк'аред
ль сэр хвэ гөман, йан жи пэйи'атийед динед майин т'өнэбун. Ы'эму
кэс ль вьр дь'эбандьн, вэки мэ'си'ибун. Эв мэр'в ьат'ьнэ ль бэр
т'эхте Диwane у ьивийе бун, вэки Исaйе бежэ ван: “Бьк'эв'ьнэ нава
шабуна Хөдан, п'адьшатийа Хвэде”. Дэвса ве йэке вана бь'ист:
“Жь мьн дурк'эв'ьн, нэ'ьэдно” (Мэтта 7:23).

Ль сэр сьфэтед ван мэр'ва мьн тьрс у э'щербмаийн дит. Ыун дькарьн
биньнэ бэр ч'э'ве хвэ, вэки ьун нава хьлазбуна хвэда гөманьн, ле өса
дэрте кө ьун хьлазбуйи нибунэ. Биньнэ бэр ч'э'ве хвэ, вэки ьун гэрэке
бэрбь агьре дожейи ь'эта-ь'этайе бенэ сьргункьрьне, нэньер'и ве йэке,
вэки вэ бавар кьрийэ, кө ьун дьчьнэ Э'змин. У ь'эта-ь'этайе ьун гэрэке
ль сэр ве фькьре бьн, вэки ьун у ььм жи эв мэр'в, бона к'ижана вэ
т'эриф дькьр, гэлэки бь сьвькаий незики гь'иштьна ве йэке бунэ.

Гэло эм дькарьн бангэкэ баш бона ван мэр'ва т'эрифкьн, йед кө
Хвэде дьгэр'ьн, ле т'эмийед Иса бир найньн?

Ыун фэ'м дькьн, кө бона чь эм гэрэке шевьра Хвэдейэ бь т'эмами
э'ламкьн, ле нэ кө т'эне алийед вейэ баш? Бэле, алийед баш ль мэ
хвэш тен у эм гэрэке дэр'ьэца ванда гь'ликьн у бь вана шабьн. Фэ'эт
гэрэке эм ве йэке к'иси т'эмийед Хэбэра Хвэде у ь'эсабь'ьлнэдана
э'шарэтийа нэкьн.

Те бира мьн, вэки шарэке, вэхте цьвинэке мьн гот, вэки эз
р'астийе т'эриф дькьм, чьмки “...нахвэзьм, вэки р'ожа Диwane мэр'в
ль сэр мьн бькьнэ қир'ин у бежьн: “Бо чь тэ р'асти нэготэ мэ?” у
хвина вана жь дэстед мьн бьнь'ьтэ”.

Пьшти т'эрифкьрьна мьн, сэрверэк, йе кө гэлэки ьерс к'этьбу,
шарэкер'а незики мьн бу. Мэр'в дькарэ бежэ, вэки эв жь ьерсе
дьк'элийа. Эви гот:

– Ыун чава дькарьн хвэдезанийа пэймана Кэв'ьн бавежьнэ ль сэр
мэ қөльхчийа?. Жь дэстед мьн бона э'ламанэ'ьна Мьзгинийа т'ам
хвина т'ө к'эси ве нэнь'ьтэ.

Тьштэки к'ьвш у бэр ч'э'ва бу, вэки алийед Хэбэра Хвэдейэ баш
ль ви мэр'ви хвэш дь'атьн, ле эв дьхэбьти, кө ван п'ара бир нэйнэ.

Мьн бэрсьв (щаб) да:

– Бьхви'ьн, кө Павлос р'ебэред Эфэсийер'а чь гот.

Инцила мьн ль щэм мьн бу, у мьн к'ьтеба К'аред Шандийа вэкьр
у ьиви жь ви кьр, кө бьхвинэ: “Бона ве йэке эз р'ожа иройин ль бэр
вэ шэ'дэтийе дьдьм, кө щабдаре хвина вэ т'ө к'эси ниньм, чьмки

мын хвэ нэда паш, т'эмамыйа қрара Хвэде вэр'а гот" (К'аред Шандийа 20:26,27).

Әви сәре хвэ былнд кър у зэндәгърти ль мын ньер'и: ч'э'вед ви у дэве ви фьрә вэбьбун. У әви гот:

– Мын гэләк щара пәймана Ну хвэндийә, ле мын т'ө щара әва нәдитьбу.

Пәйи we йәкер'а мә бь һэвалти қьсә кър. Вәхте we қьсе, мын да дийаркьрыне, вәки бона кӧ мәрьва нава Мәсиьда вәргӧһези мәрьвед гьһишти бькьн, әм нә т'әне гәрәке һин бькьн, ле ә'шарәтийе бьдһнә ван (быньер'ә Колоси 1:28). Ә'шарәтийа мә к'ижанә? “Жь р'астийе дур нәк'эвһн. Бь бангед мәрьвед дәрәвин нәхальфһн, йед кӧ бь дәрәва нә т'әне хвэ, өса жи гэләк мәрьва, жь хвәдеп'арезийе дур дьхьн”. Һ'этани қәвһмандһна нава сәре 20-ида, Павлос вә'дәки дьреж т'әви бауармәндед Әфәсийе дәрбаз кьрьбу. Әви әв мәрвь һ'ыз дькьрын у бь Р'ӧһ'е Хвэде заньбу, вәки әве иди вана, һ'этани р'астһатһна ль Ә'змин, нәбинә. Бьфькьрын, кӧ вәйе хәбәрәд хвэ чьқаси фәсал бьбьжартана, әгәр вә бьзаньбуйа, кӧ һун щара дави бәрбьр'и ван дьбһн, йед кӧ бона вә чава зар'ок бунә. Вәхте хвәтърхвәстһне Павлос т'әмийед ви щур'әйи данә ван:

“Нһьа мьқати хвэ у т'эмамыйа ви кәре пезбһн, кӧ Р'ӧһ'е Пироз һун сәр бәрпърсийар к'эвш кьрынә. Шьвантийе ль щьвина Хвэде бькьн, йа кӧ Ви бь хьина хвэ қазанц кър. Чьмки әз заньм, пәйи чуйина мьнр'а гӧред дәвхун we бьк'эвһнә нав у һ'әйфа ви кәри нәйе. Жь нава вәда жи мәрьве дәрән у тыштед хельф we хәбәрдһн кӧ шагьрта пәйи хвэ бьбһн. Бона ве йәке һ'ышйар бьминьн у бир нәкьн, кӧ мын һун һәр кәс, вә сала, шәв у р'ож бе р'ьһ'әти, бь һесьра ширәт кьрынә” (К'аред Шандийа 20:28-31).

Әв мәрьвана we чава р'асти навьәвхьстана? Бь т'әхмин, бь готһна, ле дьқәвһмә бь к'аред хвәва жи. Гӧьдарийе бьдһнә сәр we йәке, вәки Павлос бь қәватә мәзын т'әхмин дькър, вәки әв йәк we бьқәвһмийа, вәки се сала шәв у р'ож сәр һәв ә'шарәти дьда әфәсийа. Әм щарәкә майин дьбиньн, вәки әм гәрәке һәр дәм ван тышта избаткьн.

Хвәдейе һ'ызкьрыне у һәқитийе

Нава сәрһатийа мәйә алегорикда мәрвь дькарьбу ә'щәбмайи йе Хәпйайи у нәр'ьһ'әтийа ви т'әхмин бькьра. К'әсәрәк һатә вә, вәхте кӧ вә гьртһна вийә ль Лоне т'әхмин кър. Вә ани бәр ч'ә'ве хвэ, вәки

жийана вийэ майи, 130 салед майи we чава нава таристане, гэрмаие у Һэва қыр'ежда дэрбаз буна. Қэрэз әw тыштэк нинэ Һымбәри ван тышта, р'асти чь we бен гэлэк мер у жын, әгәр әм т'эмамия қыра Хwәде ә'лам нәкын.

Әгәр те бира wә, Шейлон Һым Һ'ыз дыкыр у Һым жи Һәд бу. Нава диwana wiда Һ'ызкырын wi шур'әйи ә'йан бу, wәки әwi нькарьбу изын быда, кә мәрвәки бь т'әбйәт у хәйсәте Дагон бьк'әта бажар'е Афабеле. Әгәр әw йәк бьқәwьмийа, wi мәрви we т'эмамия бажар' у бьнәлийед wi we навьәвхьста у Һ'эрам бькыра. Һ'ызкырна Шейлон мәрвед бесуц дып'араст.

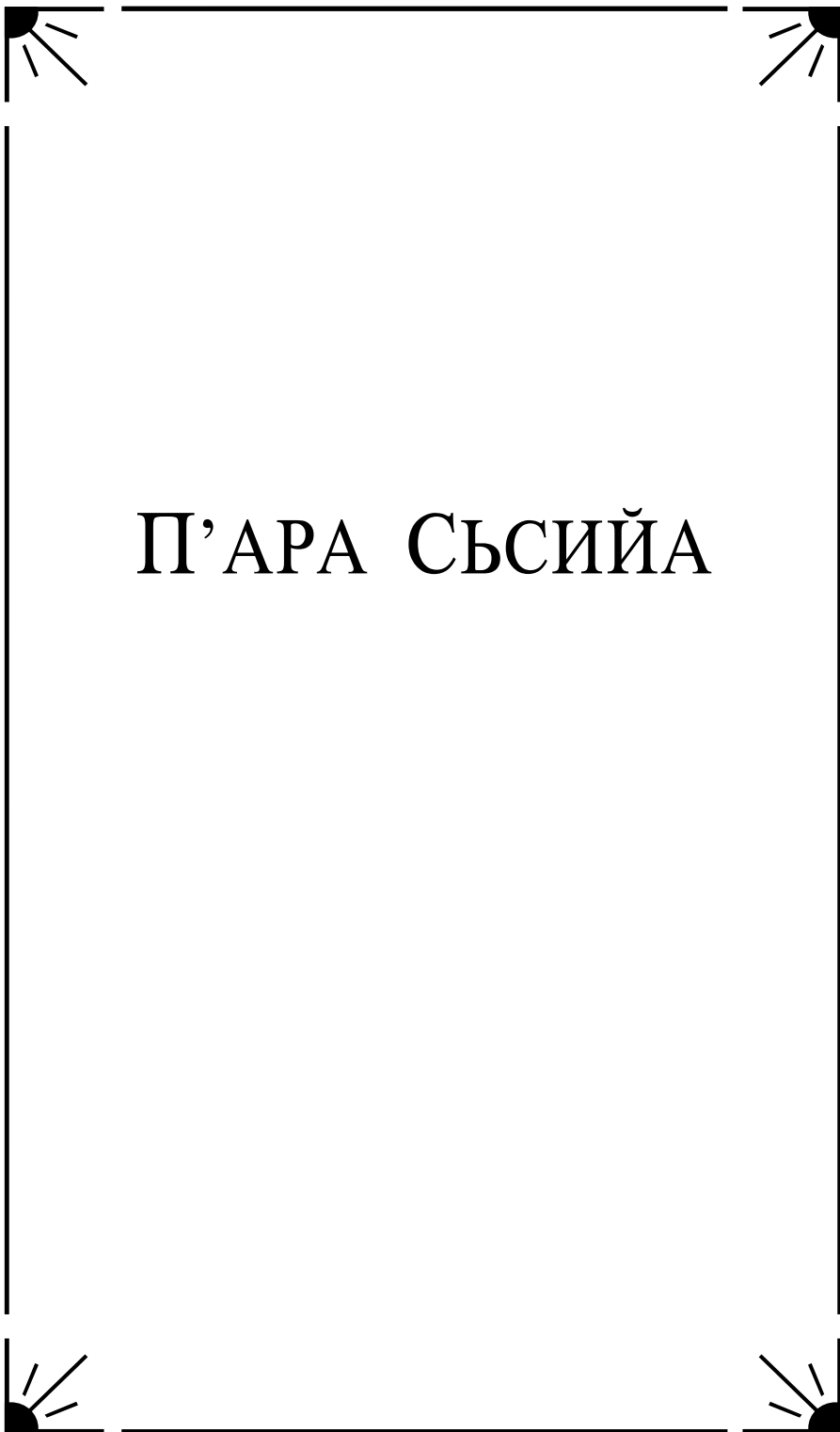
Бь we йәкева т'әвайи Шейлон нькарьбу изын быда, кә мәрве бь т'әбйәта Дагон бона гөр'енәкырыне щәзайе Һе ньмьз бьстәнда, нә кә Дагон бь хwә. Бо we йәке жи, әвед кә қырар кырьбун пәйи Шейлон нәчын, гәрәке бьбатана сьргункырыне у ль Лоне, минани wi, бьбатана гьртыне.

Һәма бь wi шур'әйи жи Һ'ызкырна Хwәде нькарә изыне бьдә мәрвәки, т'әбйәта к'ижани йа мирещьнә, кә ль бажар'е Һ'әта-Һ'әтайе бьжи. Әw йәк we нә Һәд буйа, кә мирещын у ләшкәред wi ль гола Агьрә Һ'әта-Һ'әтае бьмана, бьзерийана, ле бона ван мәрва, йед кә бьн сәрвертийа мирещьнда бунә, щәзайе ньмьз бьдана wана. Әw мәрв, ль щәм к'ижана т'әбйәта мирещьнә we Һ'әта-Һ'әтайе т'әви wi нава гола Агьрдабын. Хwәде р'әм у Һәдә у Һәр дәм we өсәбә у р'умәта Wi we ль т'эмамия дьнийәе ә'йанбә.

ПЪРСЕД БОНА ӘНӘНӘКЪРЪНЕ (ГӨВТӨГОКЪРЪНЕ)

П'АРА ДӨДА, СӘРЕД 4-5

1. Һ'этани хвэндьна ве п'аре (бәше) вә һ'әсаб дькър, вәки диwana һ'эта-һ'этае дәрсдарийа һ'имлийә, вәки һ'әму мәсиһи гәрәке ве йәке фә'м бькьн? Чь дьқәwьмә, вәхте кө әм дәрса дьдьнә мәрыва, бейи бь к'урайи һинкьрьна ве т'емайе?
2. Гәләк мәсиһи мәрывар'а дәрһәқа дожеда гьли накьн, чьмки дьтърсьн, вәки ве wана һ'әсабкьн чава шәхсед хьраб у р'әхнәкър. Қәрәз, дәрһәқа ве йәкеда хәбәрдана т'әви мәрыва гавәкә дьлованийә. Бауармәнд (һьм мәрывед щөда-щөда у һьм жи щьвин) чава дькарьн дәрһәқа ве йәкеда бь сайа һ'ьзкьрьне хәбәрдьн?
3. Һуне т'әвгьредана бауарийе у р'әз (йан жи к'ар) чава шьровә бькьн? Әгәр хьлазбун п'ешк'ешә, ви чахи бона чь к'аред мә бона бауарийа мә гьрингьн?
4. Сәре к'ьтебейи пенщада мә да дийаркьрьне, вәки әм гөьдарийа ль сәр создайинед Мьзгинийе дьдьнә мәрк'әзкьрьне у дәрһәқа ве йәкеда гьли дькьн, бь һ'әсабьлнәдана ве йәке, кө қьрара чуйина пәйи Иса нава жийана мерьвда чь һ'өкөми дькарә бьһелә. Бона чь жийана гөр'а Мәсиһда дьһа т'ьжийә, нә кө әw жийан, йа кө р'ейед р'өһ'ани нишани мә дьдә у мә борщдар накә, кө әм щур'е жийана хwә быгөһер'ьн?
5. Бь фькьра хwә ви һ'әму тышти бир биһьн, кө һ'этани ньһа дәрһәқа хьлазбуне у диwанеда әм чь пе һ'әсийан, кө жийана мәйә иройин чь щур'әйи һ'өкөми ль сәр һ'эта-һ'этае дькә. Гәло шьровәкьрьна к'әрәмейә сәре к'ьтебейи пенщада али вә кьр, кө һун дьһа бь к'урайи ван т'ема фә'м бькьн?

П'АРА СЬСИЙА

БЭРДАХӨСТЫНА МЭЗЫН

“*Ле к’и к’и к’и дахийе тэйах бькэ, we хьлазбэ...*”

— Мэтта 24:13, ТЕV

Нава ви сэрэ к’итебеда эме дэрхэда ван р’астийада хэбэрдэн, йед кө бь шыкыле жийана Дөбарэ у дьле Гөманбьр’ хатынэ р’абэркьрыне. Вэхтэке эв бь р’асте пэйи Шейлон дьчун. Фэқэт, жь вана йэк бь мэ’нийед р’аст пэйи ви нэдьчу, ле йа майин, бь к’отаси жь р’ейед ви дур к’эт. Ахьрийа хэрдöйа жи йа трагик бу.

**“We йэке бьхвиньн, баварийа хвэ ль чь тиньн?”, йан
“Баварийа хвэ ль we йэке биньн, чь мэ хвэндийэ?”**

Эв р’асте, дэрхэда к’ижанада эме нава ви сэрэ к’итебеда бьхвиньн, нава хьнэк доранед р’өх’анида бь хэвр’а найенэ қайилкьрыне. Фэқэт, эгэр эм дьхвэзын р’астие пе бь’эсын у эм хьндава хвэда бөқөлпн, лек’олинкьрына Инцелейэ бь нургыли we н’эму хэвр’ақайилнэбуна бьдэ дурхьстыне. Эме дэрхэда we йэкеда хэбэрдэн, кө чава Инцил дэрхэда мэрывед минани жийана Дөбарэ у дьле Гөманбьр’ хин дькэ. Изьне бьдэн, эз хиви жь wэ бькьм, wэки хун хвэндьне бь дьле вэкьри у бь фькьра вэкьри бэрдэвам бькьн.

Чэтьнайикэ (дьжварикэ) мэзын, р’асте к’ижане эм тен, эwэ, wэхте кө эм дыщэ’диньн қьрара Хвэде наскьн, нава хвэндьна Инциледа эм *баварийа хвэ ль чь тиньн we йэке дьхвиньн*, дэwса we йэке кө эм *баварийа хвэ ль хвэндьна хвэ биньн*. Эм we йэке дьхвиньн, баварийа хвэ ль чь тиньн, wэхте кө эм қьрар дькьн “бь бөрч’э’вкед қьр’ежбуйи” р’астие бьньер’ьн. Мэ’ни эwэ, wэки занэбун нэ р’астэ, чьмки we занэбуне жь мэрывед башқэ, йан жи жь хинкьрынед щинара дьстиньн у пер’а джи фькьред хвэйэ шашэ дэрхэда Хвэдеда у р’ейед Wiда н’эсаб хьлдьдэн. Эва тыштэки гэлэки қэзийайэ, чьмки эw йэк дькарэ мэ бэрбь хапандьне бьбэ. Мэсэлэкэ ви щур’эйи мэрыв дькарэ к’итеба Ибода бьбинэ.

Ван ахьрийа мьн Инцила хвэ ьлда у мьн пер'а нэгиьандьбу вэкьм, вэхте кō Р'оь'е Хвэде гот: “К'ьтеба Ибо вэкэ у жь сәре 32-да бьхвинэ”. Мьн щарәкер'а әв сәре к'ьтебе вәкьр у мьн дит, вәки әв дәстпека хәбәра Йехиус бу.

Бона насандьне ьнәки пешда бежьм. Ибо трагедийакә мэзын дит, пәйи к'ижанер'а фькьра вийә дәрһәқа Хвэдеда ләз ьатә гōбар'тьне, р'уйе зерандьне у қәзийайеда. Әви дәстпекьр Хвэде жь алийе щер'ьбндьна хвәда ьньһер'ә, дәwsа we йәке әви гәрәке сәрвахтияа Wi ьгәр'ийа (ьньһер'ә Ақуб 1:2-8). Нава вә'дәда фькьред wi әв ьрьнә бәрбь хвәафукьрьне. Һәрсе ьәвалед Ибо, йед кō н'әтани ви сәре к'ьтебе, жь к'ижани мьн дәстпекьр хвәнд, хәбәр дыдан, минани хвәдезанед шаш, щер'ьбандьн трагедийа Ибо шьровә ькьн. Щер'ьбндьнед вана ь'ал дьһа зедә данә хьрабкьрьне. Бь некарәбуна инк'аркьрьна фькьред Ибойә шаш, ьәвала әв гōнәк'ар кьрьн.

Йехиус, йе кō нава we к'омеда йе ьәри шаьыл бу, гәләки дьреж ьивийе сәкьни, бона кō сәрвахтияа Хвэде жь Ибо у ьәрсе ьәвалед wi гōьдар ькьра. Бь к'отаси, вэхте кō әви фә'м кьр, вәки готьнед ьәр се ьәвалед Ибо иди т'өнәнә, әви дәстпекьр хәбәрдә: “Мьн бь сәбьр гōьдар дькьр, н'әтани кō вә хәбәр дыда, у әз ьивийе бум, н'әтани кō ьун готьнед сәрвахт дьгәр'ийан. Мьн бь гōьдари дина хвә дыда вә у мьн ььист, кō ьун чава т'әр'ьбин: вә готьна Ибо инк'ар нәкьр. ьун чава дыкарьн бежьн, вәки вә сәрвахти дитийә? Хвэде гәрәке шаба (бәрсьва) Ибо ьдә, чьмки ьун т'әр'ьбин, шашьн” (Ибо 32:11-13, TEV).

Йехиус хәбәрдана хвә бәрдәвам кьр у мьқабьли ь'әмуя дәрк'әт. “Гәло Хвэде гәрәке ьәқитийа Хвә ькә анәгори дә'wәк'арийед вә?” (Ибо 34:33, NLT). Гәло чьқас р'аст әви дәрһәқа шашийа р'ожа иройинда бәлабуйи хәбәрда! Әва к'окәкә сәрәкәйә, йа хвәдезанийа щьвинейә шашбуйийә: *мә изьн дайә щер'ьбандьна хвә, кō Хәбәра Хвэде шьровә ькә, дәwsа we йәке, кō әм изьне ьдьнә Хәбәра Хвэде, кō әв нормед р'астийе нишан ьдә.*

Йехиус бь фькьрдарийа мәрьватийе, йан жи бь хвәдезанийа өса хәбәр нәда, йа кō ль сәр қәwьмандьнед щōда, йан жи фькьред шашә дәрһәқа Хвэдеда ьатийә чекьрьне. Әви Хәбәра Хвәдейә пақьж р'абәр кьр, бейи фә'шкьрьна р'астийе. Пәйи готьна wir'а әм дьхвинын:

“У жь нава багәре Хōдан Ибор'а хәбәрда: “Тō к'ийи, кō сәрвахтияа Мьнр'а, бь хәбәред хвәйә валава қайил нәби? Минани мера ль бәр мьн ьсәкьнә у шаба ван пьрса ьдә, к'ижана Әзе ьдьмә тә”” (Ибо 38:1-3, TEV).

Нава т'эрщыма Инцилейэ “Эмплифайде”-да пьрса Хwэде эw к'ийэ, wэки бь хэбэред бэфкьрва шевьре дьдэ тарикьрыне. Аwa чь дьрəwьмэ, wэхте кə эм хэбэред Хwэде бь щер'ьбандьна хwэ, бь фькьред мэрьвед башqə, бь хwэдезанийа шаш у бь фькьред шашə дэрьəqа Хwэдеда ле дьньер'ьн. Эм шевьра Wi дьдьнэ тарикьрыне у эм we бона мэрьвед дора хwэ дькьнэ тыштед нэфə'мдари. Бь гьлики, эм р'астийе жь wана wэдьшерьн, йе кə дьхwэзын we йэке бьзаньбьн. Аwa бона чь Хwэде ль сэр Ибо у ьэвалед wi ьерск'эти бу у р'ожа иройин жи ьерс дьк'эвэ, wэхте кə эм р'ейед Wi бь шаши р'абэр дькьн. Эм изьне надьн, кə мэрьв р'астийе нас бькьн.

Хəдан бона э'йанкьрына Хэбэра Хwэ, бона Ибо чар сэри башqə кьрын. Чахе кə Эwi хьлазкьр, Ибо п'ошманбуий гот:

“Хəдан, эз заньм, wэки Тə Йе ьэри qəwati, wэки Тə чь кə бьхwэзи дькари бьки. Тə жь мьн дьпьрси, кə эз чава бь нэзанийа хwэва, сэрwaxтийа Тэр'a қайил ниньм. Мьн дэрьəqа ван тыштада хэбэрда, дэрьəqа чьда мьн фə'м нэдькьр, к'ижан гэлэки мэзыньн бона занəбуне. Тə э'мьр кьр, кə мьн гəьдар бькьра, wэхте тə хэбэрда, у мьне быщер'ьбанда щаба пьрсед Тə бьда. Бэре мьн эw заньбу, чь кə йед майин готьнэ мьн, ле ньа мьн Тə бь ч'э'вед хwэ дит. Демəк, эз бона wi ь'эму тышти шəрм дькьм, чь кə мьн готийэ у эз ль сэр ахе у нава к'озийеда т'обə дькьм” (Ибо 42:2-6, TEV).

Гəьдарийе бьдьнэ сэр, wэки Ибо гот: “Бэре мьн т'эне эw заньбу, чь кə йед майин мьнр'a готьбун, ле ньа мьн Тə бь ч'э'вед хwэ дит”. Нава ве готьнеда р'астикə мэзын ьэйэ. Инцил дьбежə, wэки эм жь р'умəте бэрбь р'умəте тен гəьарт'ьне, wэхте кə эм Хəдан *дьбиньн* (бьньер'э Б Корьнт'и 3:18), ле нə кə wэхте эм *дэрьəqа Wiда дьбььн*. Иса Хэбэра Хwэдейə сахə. Дитьна Wi дьдэ к'ьвше, Wi у р'ейед Wi наскьн.

Аwa бьньер'ьн, кə р'астийа э'йанбуий нава жийана мерьвда чь дькə. Эм Хэбэра Хwэде дьбььн, ле эме нэйенə гəьарт'ьне, эгэр эм *нəьатьнэ р'онайикьрыне*. Wэхте кə р'астийа Хэбэра Хwэде дьк'эвэ дьле мə, эм дькьнə қир'ин: “Мьн фə'м кьр! Мьн фə'м кьр!”. Wi чахи эм р'онайи дьбьн у эм тен гəьарт'ьне, бəрдəwам дькьн бьбьнə минани Wi.

Ве р'астийа р'əь'ани əса кьр кə Пaвлос дəа' бькə: “Бона ве йэке мьн жь ььнгева, кə бона баwарийа wэйэ сэр Хəдан Иса у эw ь'ызкьрына wэйэ ььндава т'əмамийа щьмə'та Хwэдеда бььистийə, бона wə мьн дəст жь щькьрдайине нəк'ьшандийə. Эз т'ьме wə нава дəа'йед хwэда wə бир тиньм. Wэки Хwэдейе Хəдане мə Иса Мəсиь,

Баве хwэйр'умэт, р'öһ'е сэрwэхтиье у э'йантие бьдэ wэ, кö һун т'ам Wi нас бькьн..." (Эфэси 1:15-18). Ибо дьһа зедэ һатэ р'онайикьрне һымбэри wi чахи, нэньһер'и we йэке, wэки жийана хwэдeп'арезийе пешийа трагедийа хwэ дэрбаз дькьр. Эwi Хwэде ль сэр дэрэща дьһа бьльнд нас кьр.

Wэхте кö Хwэде хэбэрдана хwэйэ т'эви Ибо хьлаз кьр, Эw бэрбьр'и һэвалэки Ибо, Йехип'ас бу: "Эз ль сэр тэ у һэрдö һэвалед тэ һерск'этимэ, чьмки wэ р'астийа дэрьэқа Мында нэгот (Ибо 42:7, TEV). Хöдан щур'эки майин қэбул дькэ, wэхте кö эм wi у р'ейед Wi бь щур'е шаш р'абэр дькьн. Эw йэк шевьра Wi тари дькэ у һэқитийа Wi навьэв дьхэ. Эз we йэке фэ'м накьм, wэки мэрьв бейи фькьрмишбун пыштгьрийа алийед хwэдезанийейэ öсa дькьн, йед кö бь шевьра Хэбэра Хwэдева найенэ избаткьрне. Эва тыштэки бь тьрсэ! Эм чава дькарын бежьн, кö р'астийе нас дькьн, ле нахwэзын бь we р'астийе бен ширэткьрне, йан жи р'асткьрне?

Wэхте кö мын к'ьтеба Ибо сэр һэвда ани, Хöдан тыштэки öсa готэ мын у эw йэк бу щаба (бэрсыва) гэлэк пьрса. Эwi гот: "Көр'е мын, тэ дит, wэки Эз wi чахи э'йан нэбум, wэхте кö Ибо у һэвлед wi дэрьэқа Мында шаш хэбэр дьдан. Һазьрийа Мын э'йан нэбу, чьмки т'ö кэс һала һе нэсэкьнибу у р'асти нэготьбу".

Пэйи we йэкер'а мын тьрс т'эхмин кьр, wэхте кö Хwэде дьле мынр'а хэбэрда у мын дэстпе кьр дэрьэқа готына Wiда бьфькьрм. Мын щарэкэ майин гöндарийа Wi кьр: "Аwa бона чь гэлэк мэрьв, щьвин у мэрьвед башқэ һазьрийа Мын у қэwата кö жийина дьгöһер'э т'эхмин накьн. Эw Хэбэра Мын, йа пақьж, э'йан накьн, эw бь шьровэкьрнед хwэ йан жи бь фькьред хwэ Хэбэра Мын дьгöвешьн сэр һэв, тыштед гьринг жь нав дэрдьхьн у бь we йэкева эw жь Ибо у һэвалед wi щöда набын. Эw шевьра Мын бь хэбэред хwэйэ бeфькьр дьдьнэ тарикьрне".

Эгэр эм дьхwэзын һазьри у қэwата Хwэде наскьн, эм гэрэке быщэ'диньн р'астийе наскьн, бейи фэ'шкьрне we. Демэк wэхте кö эм лек'олинкьрне Инцилейэ дэрьэқа диwanед Хwэдеда бэрдэwам бькьн, изьне нэдьнэ фькьред шашэ дэрьэқа Хwэдеда, хwэдезанийа шаш у қэwьмандьнед шаш, кö фькьра wэйэ дэрьэқа wан тыштада бьгöһер'ьн, йед кö Эwi иди зэлал э'йан кьрне. Дэwса we йэке Wi бь Хэбэра Хwэдева э'йанбуи бьгэр'ьн, бона кö һун бенэ р'онайикьрне у р'ейед Wi бьбиньн.

Иса бѣгэр'ѣн бона к'ара хвѣ

Вѣрын ѣм дѣрѣѣа жийана Дѣбарѣда хѣбѣрдѣн. Ѣме дѣстпе бѣкѣн пашда вѣгэр'ѣнѣ ль сѣр готнед Иса, дѣрѣѣа к'ижанада мѣ сѣре к'ѣтебейи дѣрбазбуйида хѣбѣрда:

“Вѣхте кѣ р'ѣжа Диwane бе, гѣлѣке бежѣнѣ Мѣн: “Хѣдан, Хѣдан”. Бѣ наведе Тѣ мѣ банга Хвѣде ѣ'лам кѣр, бѣ наведе Тѣ мѣ гѣлѣк шѣн дѣрхѣстѣн у гѣлѣк тыштед ѣ'щеб кѣрын. Wi чахи Ѣзе бежѣмѣ wана: “Мѣн т'ѣ щара ѣун нас нѣкѣрѣнѣ. Жѣ Мѣн дурк'ѣвѣн, мѣрѣвед нѣѣѣ” (Мѣтта7:22,23, TEV).

Нава т'ѣршѣмѣкѣ майинда, ѣа кѣ дѣѣа незики оригиналейѣ, щабѣ (бѣрсѣва) Иса ви щур'ѣйиѣ: “Мѣн ѣун т'ѣ щара нас нѣкѣрѣнѣ: жѣ Мѣн дурк'ѣвѣн, *мѣрѣвед кѣ нѣѣѣдийе дѣкѣн*”. Хѣбѣра “нѣѣѣди” нава ѣунанида (“аномийа”) дѣдѣ к'ѣвше, вѣки дѣжи ѣанун у ѣѣрара Хвѣде дѣрдѣк'ѣн, ѣан жи гѣр'ѣ сѣрверийа Хвѣде накѣн.

Иса ѣса жи хѣбѣра “дѣкѣн” сѣрда зедѣ дѣкѣ, дѣдѣ к'ѣвше, вѣки ѣв дѣрѣѣа ван мѣрѣвада набежѣ, ѣед кѣ щар-щарна дѣшѣмѣтѣн, нѣ жи дѣрѣѣа бѣвармѣндед зар'ѣкед нава Мѣсиѣда дѣбежѣ, ѣед кѣ бона азабуне шѣр'к'арийе дѣкѣн. Ѣв дѣрѣѣа мѣрѣвед ѣсада дѣбежѣ, ѣед кѣ бѣ щур'ѣ Хвѣдейи баш нажин у ѣ'ѣсаб ѣлнадѣн, щур'ѣ жийана хвѣ афу дѣкѣн, ѣан жи вѣдѣшѣрѣн. Дѣмѣк хѣбѣред Иса дѣрѣѣа мѣрѣвед минани Ѣе Хѣпѣйи у ѣед минани жийана Дѣбарѣданѣн.

Ѣв ѣ'лалѣт, Иса бѣрбѣр'и к'ижана дѣбѣ, we ѣѣраред диwane бѣбѣен, ѣед кѣ ѣ'ѣта-ѣ'ѣтайе we wана ль щийед ван р'ѣѣ'ѣт нѣѣлѣн. Тыштеки гѣлѣки гѣрингѣ, вѣки ѣм ѣ'шарѣтийа Хѣдан ѣ'ѣсаб ѣлдѣн у бѣ сѣвѣкайи незики we ѣѣке нѣбѣн.

Вѣрын ѣм ѣнѣки бѣ гѣѣдари дѣрбазѣ к'ѣма дѣдабѣн, бѣрбѣр'и к'ижана дѣбѣ Иса, ль п'ѣра (бѣша) жѣрѣнда. Нава ван мѣрѣвада, ѣед кѣ we нѣк'ѣвѣнѣ п'ѣдѣшатийа Хвѣде, мѣрѣвед ѣса we ѣѣбѣн, ѣед кѣ *бѣ наведе Иса* шѣна дѣрдѣхѣн.

Ѣв мѣрѣв к'ѣинѣ? Гѣло кѣсѣк дѣкарѣ бона дѣрхѣстѣна шѣна наведе Иса бѣдѣ хѣбѣте, ѣгѣр т'ѣвгѣредана wi Хѣдан Исѣр'ѣ т'ѣнѣ? Вѣрын ѣм п'ѣрѣке жѣ к'ѣтеба К'ѣред шандийа, бона стѣндѣна щабѣ (бѣрсѣва) ве пѣрсе бѣхѣинѣн:

“К'ѣмѣкѣ щѣѣийа, ѣед кѣ жѣ бѣжѣр'ѣки дѣчунѣ бѣжѣр'ѣки майин, бѣ дѣрхѣстѣна р'ѣѣ'ѣд хѣраб щѣр'ѣбандѣн наведе Хѣдан Иса бѣдѣнѣ хѣбѣте. Дѣготѣн: ѣм пе wi Исѣе кѣ Павлос даннасин дѣкѣ, бѣри wѣ дѣдѣн”. Ѣв ѣѣк

хэр н'эвт көр'ед Скевайе сэрэкк'аинэки щөһийа кьрын. Фэқэт, вэхте кө
вана щер'ьбандын we йэке ль сэр мэрвэки бькын, йе кө бь р'өн'е хьрабва
гьртибу, р'өн'е хьраб ль ван вэгэр'анд у гот: “Эз Иса заньм у Павлос
жи заньм, ле һун к'иннэ?”. Ынге эв мэрвэе кө р'өн'е хьраб тедабу, бь
қəватəкə öсə банзда сэр ван, вəки эв жь мале тəзи у бьриндар р'эвин”
(К'аред шандийа 19:13-16, NLT).

Эв мэрвана нькарьбун бь наве Иса щьн дэрхьстана. Нава ве
сэрхатийеда р'астик һэйэ: бона дэрхьстьна щьна т'эне наве Иса
бэс нинэ. Т'эвгьредана вэйэ т'эви Wi гэрэке һэбэ. Ыун гэрэке нава
вандабьн, йед кө пэйи Мэсиь дьчьн, ле нэ кө нава ван мэрвадабьн,
дэрхьэда к'ижанада мэ сэре к'ьтебейи дэрбазбуйида хэбэрда. Дьрəвьмэ
һун бьфькьрын: “*Нэ ахьр Иса гот, вəки т'ө щара эв нас нэкьрынэ?
Ле чава эв дькарьбун бь наве Иса щьн дэрхьстана у э'щэб бькьрана?
Гəло эв йэк тыште буйинейэ?*”.

Һэнэ мэрв, йед кө бь дьл гьһиштьнэ Иса, бона кө мэщалед
хьлазбуне бьстиньн, ле эв йэк т'эне бона к'ара хвэ кьрынэ. Вана т'ө
щара дьле Хвэде нас нэкьрынэ, ле т'эне қəват у дəа'йед Wi хвэстьнэ.
Павлос э'шарэтийе дьдэ, вəки мэрвэд wi шур'эйи “бь фькьра хвэва
һ'эрамбуйинэ у жь р'астийе дурк'этинэ, йед кө хвэдеп'арезийе чава
канийа к'аре һ'эсаб дькьн: жь йед öсə дурк'эвэ” (А Тимот'ейо 6:5).

Эв мэрв Иса бона к'ара хвэ дьгэр'ийан. Öсə дэрте, вəки эв бона
к'ара хвэ қөльхи Wi дькьрын, ле нэ кө жь бо һ'эзкьрна Wi. Иса эв
нас нэдькьрын, чьмки ньвисарэ: “Фэқэт эгэр Хвэде йэки һ'эз бькэ, эв
жь алийе *Wiда наскьрийэ*” (А Корьнт'и 8:3).

Эв жь алийе Хвэдеда наскьрийэ. Хэбэра “наскьрын” нава ве
готьнеда надэ к'ьвше, кө гэрэке дэрхьэда Wiда бьзаньби, чьмки
Хвэде дэрхьэда һ'эмуйада занэ. Эв һ'эму тышти занэ. Нава ве хэбэреда
фькьра наскьрна незик һэйэ. Т'эрщьма Инщелейэ “Эмп'лифайдеда”
эв фькьр те зэлалкьрне: “Эгэр кэсэк бь р'асти (бь һ'эзкьрын, бь
гөр'екьрна лэз у бь р'азибун қəбулкьрна дəа'йе Wi) Хвэде һ'эз
дькэ, эв жь алийе Хвэдеда наскьрийэ (эв лайиқи *незикайа Wi* у
һ'эзкьрна Wi дьбэ, у эв дьбэ йе Wi)”.
Исайе р'ожа Диване бежэ э'лалэте: “Мьн т'ө щара һун *нас
нэкьрынэ*”. Демэк əвед кө Хвэде һ'эз накьн (эв йэк к'ьвше, чьмки
эв гөр'а Wiда ниньн у бь һ'эзкьрын, öсə жи бь хофе незик набьн),
жь алийе Баве у Исада *наскьри* ниньн, нэнььер'и we йэке, вəки эв
һивийа хьлазкьрна Wинэ. Ы'эзкьрна Иса дьдэ к'ьвше, вəки һун

ә'мьре хwә бона Wi дaтuнuн. Hуn иди бона хwә нажин, ле бона Wi дьжин.

Щьуда мәсәлa мәрвe wi щур'әийә. Әw гьиштә Иса. Чawa кә щьуда бона чуйина пәйи Wi қөрбанәкә мәзън кър, дьбатә т'әхминкърьне, кә әwi Хwәде һ'ыз дькър. Щьуда һ'әму тышт һышт, кә быгьишта к'ома Исайә қөльхе у пәйи Хөдан бычуйа. Әwi вәхте зерандьнед гөр'а Wi кър һ'әта wi чахи жи, вәхте кә әндамед қөльхейә майин дур к'әтън (быньер'ә Йуһ'әнна 6:66). Әw т'әслим нәбу. Әwi щън дәрдьхьстън, нәхwәш қәнщ дькърън у мьзгини т'әриф дькър (быньер'ә Луқа 9:1).

Қәрәз, мә'нийа Щьудайә жь дәстпеке р'аст нибу. Әwi бона мә'нийед хwәһ'ъзийе т'обә нәкър. Хәйсәте wi әм нава ван п'аред Инциледа дьбинън. Әwi гот: “Hуn чь дьхwәзън *бьдънә мьн*, у әз...” (Мәтта 26:15). Әwi бона к'ара хwә дәрәw у лә'фәки дькърън (быньер'ә Мәтта 26:25), п'әрә бона хwә жь мәщалед қөльха Иса дьдъзин (быньер'ә Йуһ'әнна 12:4-6), у һәр дәм бь wi щур'әйи. Әwi өса жи бь щур'е незик Хөдан нас нәкър, нәнъер'и we йәке, вәки се сал у нив нава һазьрийа Wiда дәрбаз кър, бь буйина шагьрте Wi. Бо we йәке жи Иса дәрһәқа wiда гот: ““Нә ахьр Мьн һун, 12 шагьрт, бьжартън, у жь wә йәк щънә”. Әв готън һәма дәрһәқа Щьудайә Исхәрийотида бу...” (Йуһ'әнна 6:71,72 б).

Гәләк мәрв жь Щьуда щөда набън. Ван мәрвә гәләк тышт қөрбани қөльхе кърьнә, мәрв жь щъна хьлаз кърьнә, нәхwәш қәнщ кърьнә, Мьзгини т'әриф кърьнә у бона хьлазбуна хwә баwарийа хwә ль Иса анинә, ле т'ө щара бь щур'е незик Әw нас нәкърьнә. H'әму к'аред (ишед) ван бона к'ара ван һатънә кърьне, ле нә кә жь бо һ'ызкърьна Хwәде. Әв шьрорвәкърън нава сәрһатийа мәда анәгори жийана Дөбарәйә. Әw сәрверти у һ'өкөм ль Wi хwәш дьһһатън, вәки әwi бь сайа чуйина пәйи Щейлон дьстәндън. Hәма дәстпекеда жи мә'нийед wi нава к'ока һ'ызкърьна Щейлонда нибун.

Бона мәрвeд wi щур'әйи гөнәк'аркърьна мәзън тер'а те дитьне. Иса дәрһәқа Щьудада гот: “Wир'а һе қәнщ бу, кә әw қәт дьне нәк'әта” (Мәтта 26:24). Хөдан готә ван р'ебәрeд р'өһ'ани, йед кә бона к'ара хwә қөльхи Хwәде дькърън у бь наве Хөдан әw мәрв дьданә хәбате: “Бона we йәке диwана wә we һе гьранбә” (Мәтта 23:14). Әw мер у жьн, йед кә минани жийана Дөбарәнә, we бьк'әвьнә щийед дожейә һәрә тари у хьраб.

Һыштына хылазбуне

Әв һ'әму тыштед нава сәрһатийа мәда бь р'асти дәрһәқа жийана Дөбарәданын. Ле гәло әм чь дькарын дәрһәқа дьле Гөмабыр'да бежын? Т'әвгьреданед вейә т'әви Щейлон һәбун у әве Щейлон һ'ыз дькьр жи, фәқәт әве һ'әтани давийе тәйах нәкьр. Иншил дәрһәқа ве йәкеда чь дьбежә? Әм дәстпе бькьн щаба ве пьрсе бь готьнед Һәзәқеле п'ехәмбәр бьдын:

“Әгәр йе һәқ жь һәқитийа хвә пашда вәгәр'ә у нәһәқийе бькә, һ'әрабийе бькә, гәло әве бьжи?: т'әмабийа һәқитийа ви гәрәке нәйе биранине: әв гәрәке бь ванава, демәк хьрабк'арийед хвә у гөнәһед хвәйә кьрива бьмьрә (Һәзәқел 18:24).

Бәри һәр тышти, Хвәде дәрһәқа мәрвә *һәқда* дьбежә, ле нә кө дәрһәқа мәрвәки өсада, йе кө хвә һәқ *һ'әсаб кьрийә*, ле т'ө щара һәқ нибуйә. Бейи шыкбәри мәрвә нькарә ви мәрви һьмбәри йед хапйайи йан жи йед дәрәвин бькә, дәрһәқа к'ижанада мә сәре к'ьтебейи дәрбазбуйида гот.

Хвәде дьбежә, вәки ве һәқитийа ви мәрви *бир нәйнә*. Вәхте кө Хвәде тыштәки бир дькә, те бежи әв йәк т'ө щара нәқәһьмийә. Әм заньн, вәки Хвәде гөнәһед мә бир дькә, вана аwқаси дур дьхә, чьқаси р'оһьлат жь р'оавайе дурә у вана нава бә'ра биркьрьнеда вәдышерә. Бефьтийа, әва р'астә. Әв ә'лам дькә: “Гөнәһед ван нәһәқийед ван эзе иди бир нәйньм” (Ибрани 8:12). Хвәде гөнәһед мә бир дькә, вәхте кө әм Иса чава Хөдан қәбул дькьн. Мирещьн дыщер'ьбинә мә гөнәк'ар бькә, ле Хвәде готийә, вәки Әве гөнәһед мә иди бир нәйнә. Демәк, бона Ви өсайә, кө те бежи мә т'ө щара гөнә нәкьрьнә. Әгәр әм вәки майин жи бьфькьрын, өса жи р'астә. Вәхте кө Хвәде дьбежә, вәки ве һәқитийа кәсәки бир нәйнә, әв дьхвәзә бежә, вәки ве бир бькә, кө вәхтеда әв мәрвә нас кьрийә. Һәләқәтийед вийә т'әви ви мәрви ви чахи иди хылаз дьбьн. Ақубе шанди дьньвисә:

“Гәли хвишк-бьрайед мьн! әгәр йәк жь вә жь р'ийа р'астийе дур бьк'әвә у йәки дьн ви вәгәр'инә, бьра әв заньбә, йе кө гөнәк'ар жь р'ийа вийә хальфи вәдыгәр'инә, әв р'өһ'әки жь мьрьне хылаз дькә у гәләк гөна р'әсит дькә” (Ақуб 5:19,20).

Тыште ә'wльни кө гәрәке нава ве п'ареда бьдын к'ьвше әвә: “Хвишк-бьрайед мьн, әгәр йәк жь вә...” Ақуб дәрһәқа ван мәрвада

набежэ, йед кӧ т'эне дьфькьрын, вэки мэсиинэ. Эв дэрһэца *бауармэндда* дьбежэ, йе кӧ жь р'ийа р'астийе дур дьк'эвэ. Нава ве п'ареда эв бьрайе кӧ жь р'ийа р'астийе хальфийэ, чава *гӧнэк'ар* те навкьрыне. Эв йэк надэ к'ывше, вэки эв иди буйи нинэ, ле ве йэке дьдэ к'ывше, вэки нава жийана вида гӧнэнькьрын буйэ тыштэки садэ у эв гэрэке пашда вэгэр'э нава гӧр'едабуне. Фэґэт, Ақуб зэлал дьдэ к'ывше кӧ эгэр эв нава хальфибуна хвэда бэр хвэ бьдэ, ви чахи шэхсе ви ве бьмьрэ: эгэр эв ль Хвэде пашда вэнэгэр'э (т'обэ нэкэ), эве ондабэ. К'ьтеба Готьнед Сълеман ве йэке избат дькэ у дьбежэ: “Эв мэрыве кӧ жь р'ийа сэрвахтийе *дххальфэ*, ве нава щьвата р'ӧб'да (мьрийада) бьжи” (Готьнед Сълеман 21:16, АМР).

К'ьтеба Готьнед Сълеман готьнед Ақуб избат дькэ: эв мэрыве кӧ жь р'ейед Хвэде дххальфэ у ль ьэґитийе вэнагэр'э, нава мьрийада дьжи, йа кӧ Һадесэ, у бь к'ӧтаси дьк'эвэ гола Агьр.

К'ьтеба Жийане

Нава Пэймана Нуда ь'эйшт щара дэрһэца к'ьтеба Жийанеда ньвисарэ. Павлос у Йуь'энна дьньвисьн, вэки ве к'ьтебеда навед ван мэрыва ньвисарьн, йед кӧ ве ь'эта-ь'этайе т'эви Иса дэрбазкьн. Навед мэ ль вьр ви чахи тен ньвисаре, вэхте кӧ эм жь нува дьбьн.

Сэре к'ьтебейи чарада шэ'дэтиа Йеп'росинийеда бир биньн. Чава кӧ кэч'а йунан жийана хвэ п'ешк'еши Иса кьр, Бав Хвэде наве ве к'ьтеба Жийанеда ньвиси у гот: “Тӧ бь хер ьати ль малбэте”. Һэма бь ви щур'эи жи Павлос бауармэндэкир'а дьньвисэ: “Эз ьиви жь тэ дькьм, ьэвалк'аре мьни амын, тӧ али ван к'ӧлфэта бькэ, чьмки эвана т'эви мьн бь щэ'дандьн хэбьтин, дэрһаца Мьзгинийеда мэрьвар'а гьли кьрынэ. У эв ӧса жи т'эви Клемес у т'эви ван ьэвалк'ара хэбьтин, навед к'ижана к'ьтеба Жийанеда ньвисарьн” (Филипи 4:3, NLT).

Вэки майин жи р'астэ. Навед к'ижана к'ьтеба Жийанеда ньвисар ниньн, эв ондабуйинэ. Гӧьдаркьн, кӧ к'ьтеба Э'йантийе чь дьбежэ: “У наве к'е ве к'ьтеба Жийанеда ньвисар т'ӧнэбу, эв ьатэ авитьне нава гола Агьр” (Э'йанти 20:15). Йед майин ве нава мьрийадабьн.

Нава к'ьтеба Э'йантида, сэре сьсийада, Иса бэрбьр'и щьвинэке дьбэ (нэ кӧ бажар'эки, нэ кӧ к'омэкэ мэрывед ондабуйи, нэ кӧ бауармэндед кӧ Хвэдейе фэ'ш дьь'эбиньн, у нэ жи щьвина нава вергӧлада). Эв дэрһэца ван мэрывада хэбэр дьдэ, йе кӧ бь р'асти йед

Winə y ə'şarətiye dydə: “Əwe kö sərək'əwə, əwe k'ynşed çilə-qərqaş
l̥ xwə wərgyrə. Əze nawe wi j̥ k'yteba J̥iyanə *p'əsit nəkm̥*”
(Ə'ianti 3:5).

Wə xəbəra “p'əsit” d̥it? Nawe wə dykarə j̥ k'yteba J̥iyanə
t'əne wi çaxi p'əsitbə, əgər əw l̥ w̥r p̥şda n̥visar b̥yə. K'yteba
J̥iyanəda t'əne nawed wan mər̥wa n̥visar̥n, yed kö j̥ nuwa b̥nə,
bawariya xwə l̥ Isa Məsi̥n̥ aninə. Bəbawar y mər̥wed xap̥yai, yed kö t'ö şara b̥ p'asti t'əwi Isa nəgər'iyanə, n̥kar̥n̥ nawa we
K'ytebēda b̥n̥: nawed wana n̥kar̥n̥ j̥ w̥r p'əsitb̥n̥. Əw bər̥b̥r'i wan
mər̥wa dybə, yed kö malbətə W̥idan̥n̥.

Дитьнока кӧ Һ'ышйар дькӧ

Əw sər̥xat̥iya q̥l̥xçiki n̥visiyə, yē kö s̥dsala 20-da b̥ bawari
neziki 70-sali q̥l̥xi Xwədə k̥riyə. Əwi Һ'ököməki m̥z̥n̥ l̥ sər
t'əmḁm̥iya b̥dəna Məsi̥n̥ Һ'ştiyə. K'ytebed wi b̥ 65 milion m̥s̥la
Һ'at̥nə çap̥k̥r̥ne, le m̥k't'əba wiyə M̥zginiye j̥ 20 Һ'əzari zedətyr
mər̥w̥ x̥laz k̥r̥nə.

Dər̥əqa we t'əmḁyēda əw k'ytebəkə xwədə d̥n̥visə. Əw
d̥n̥visə, wəki sala 1952-a Isa b̥ d̥itynoke xwə ə'yan k̥r y j̥na
sər̥werəki nişan da, ya kö əwi nas dyk̥r. We j̥ne bawariya xwə
l̥ dər̥əwəke anib̥u, wəki əw talanta xwə y b̥dəwəiyā xwə nawa
q̥l̥xēda xər̥ç dyk̥r. Nawa wə'dəda əwe f̥k̥r̥ed dər̥əqa ə'yanb̥ne y
d̥əwl̥mənd̥tiyēda q̥b̥ul k̥r̥b̥un, yed kö dykar̥b̥un l̥ şəm we Һ'əb̥una.
B̥ k'ötasi, əwe əw f̥k̥r̥ q̥b̥ul k̥r̥b̥un, m̥re xwə Һ'ştyb̥u y d̥əşpe
k̥r̥b̥u we aç̥x̥iyē by̥ər'ə, ya kö əwe d̥xwəş.

Xōdan b̥ şur'e m̥xs̥s̥ g̥tə wi q̥l̥xçiyi: “Əw j̥na zar'oka m̥n̥
b̥u”, y ə'm̥r̥ k̥r, kö əw q̥l̥xç̥i b̥na we j̥ne d̥öa' nəkə. P'ara m̥i̥n̥
Һ'əma j̥ k'ytebe p'abər̥ k̥riyə:

– Xōdan, əw j̥ne çawa by̥ə?,–

– Əwe Һ'əta-Һ'ətaiye nawa ş̥iyē n̥f̥r̥'k̥riyāda dər̥bazkə, l̥ k'id̥ərə
g̥ri y çəq̥iniya d̥ranayə,– Xwədə bər̥ş̥v̥ da.

Nawa we d̥itynoke da m̥n̥ d̥it, kö əw çawa dyk'əwə ç'ə'la d̥oje. M̥n̥
q̥ir'ina wēyē t̥r̥ş̥iyāi by̥i̥st̥.

– Əw j̥n̥ zar'oka Tə bu, Xōdan. Əw R'öb'e Təwa t'̥j̥ib̥uyi bu y q̥l̥xi
tə dyk̥r. X̥n̥ş̥i we y̥əke Tə ə'm̥r̥ k̥r, kö b̥na we d̥öa' nəkm̥. Əz f̥ə'm̥
nak̥m̥.

Хөдан эв готын ани бира мын: “Эгэр йэк бьбинэ, кө бьре ви гөнэх кьрийэ, ле набэ бэрбь мьрьне, бьра бона ви дөа’ бькэ у Хвэде ве жийане бьдэ ви. Эз ве йэке ьндава ванда дьбежым, к’ижанед кө гөнэ бэрбь мьрьне накын. Гөнэх ьэйэ, кө дьбэ бэрбь мьрьне. Эз набежым, кө бона ве йэке дөа’ бькын” (А Йуь’энна 5:16).

Мын готе:

– Фэқэт Хөдан, мын ьэр дэм бавар кьрийэ, вэки нава ве готьнеда дэрьэқа гөнэхэки өсада ньвисарэ, р’уйе к’ижанида бэдэн дьмьрэ у вэки мэрыв хьлазбуйийэ, нэнььер’и ве йэке кө эв гөнэх дькэ.

– На хер, нава ве хэбэреда дэрьэқа мьрьна бэдэнеда нывсар нинэ,— Хөдан гот.— Тө тыштед башқэ ль сэр ве хэбэре зедэ дьки. Эгэр бь т’эмами сэре пенща, йа А Йуь’энна бьхвини, те бьбини, вэки эв дэрьэқа жийане у мьрьнеда дьбежэ, жийана р’өб’ани у мьрьна р’өб’анида у нава ве готьнеда ьэма дэрьэқа мьрьна р’өб’анида нывсарэ. Эва дэрьэқа ви бавармэндиданэ, йе кө бь гөнэхэ кө бэрбь мьрьне дьбэ, гөнэх дькэ: ава эз бо чь дьбежым, вэки ви чахи гэрэке дөа’ нэки. Мын готэ тэ, кө тө бона ве жьне дөа’ нэки, чьмки эве бь гөнэхэ кө бэрбь мьрьне дьбэ, гөнэх кьрийэ.

– Эв йэк бь т’эмами хвэдезанийа мын э’рде дьхэ, Хөдан. Тө дькари дьба бь ьургьли шьровэ бьки?,— мын пьрси (щарна хвэдезанийа мэ гэрэке бьк’эвэ, эгэр эв нэ анэгори Хэбэра Хвэдейэ).

Иса эв готын жь Инщиле ани бира мын:

Ибрани 6:4-6

4 “Чькми йед кө щарэке ьатьнэ р’онайикьрьне, п’ешк’еша э’змен тэ’м кьрьнэ у Р’өб’е Пироз п’ар стэндьнэ,

5 Öса жи Хэбэра Хвэдейэ қэнщ у қəватед дьнийа ве гэрэке тэ’м кьрьбэ,

6 Эгэр эв жь ве баварийе бьк’эвын иди набэ кө эвана вэгэр’ьн, сэр хвэда бен, чьмки эвана щарэкэ дьн Көр’е Хвэде нав хвэда хач кьрын у кьрын сосрэт”.

Нава ве п’ареда чэнд қəwьл ьатьнэ р’абэркьрьне, дэрьэқа к’ижанада эм гэрэке хэбэрдьн. Йа э’wльн, бона к’этьна жь баварийе, мэрыв гэрэке р’онайикьрибэ у гэрэке п’ешк’еша э’змин тэ’мкьрибэ. Эва дэрьэқа ван мэрываданэ, йе кө Иса қəбул кьрьнэ, чьмки Эwэ п’ешк’еша э’змин. Йа дөда, эв мэрыв гэрэке бь Р’өб’е Пироз т’ьжибуйибэ. Йа сьсийа, эв гэрэке Хэбэра Хвэдейэ қэнщ у қəватед дьнийа ве тэ’мкьрибэ. Жь ве навнише зэлал дьбэ, вэки эв йэк дэрьэқа мэсийийед зар’окда нинэ, ле т’эне дэрьэқа бавармэндед гьиштиданэ.

Öса қəwьмийэ, вэки мэрыв ьатьнэ щэм мын у ьесър ль ч’э’вед ван гьли кьрьнэ, вэки нахwэзын қөльхи Хөдан бькын. Паше эв бь к’урайи п’ошман бунэ у т’обэ кьрьнэ. Wана тьрсэкэ мэзын т’эхмин кьийэ,

вəхте кӧ эв п'ар у п'аред минани ве Инциледа хвəндынə. Ҷарəз, зар'окед р'ӧһ'ани р'уйе нəзанийа хвəда бь шур'е ақыл гава дьавəжьн у Хӧдан ве йəке занə. Хӧдан нə'ма Ибранийайə дəрһəқа мəсиһийед зар'окда набəжə, ле дəрһəқа бəвармəндед гьиштида дьбəжə.

Бона бəрдьлдаһатьна мəрвьед хəмгин, эз дьбəжьм, кӧ эгəр вана бь гӧнəһе кӧ бəрбь мьрьне дьбə, гӧнəһ кьрбьн (дəрһəһа к'ижанида п'ара жорьнда ньвисарə), əве т'ӧ щара нəхвəстана пашда вəгəр'ийана щəм Иса. Əв йəк, вəки вана бьр'чибун ьндава Вида т'əхмин кьрийə у т'обə кьрнə, вəки т'обəкьрьна вана р'əзе р'ӧһ'ани дайə, иди нишан дьдə, вəки Р'ӧһ'е Пироз əв пашда вəгəр'əндынə бəрбь т'əвгьредана т'əви Ви. Əгəр əв мəрвь Һəр дəм жь Хвəде дурк'əтибуна, чава кӧ нава сəрһатийа мəда жьна ви сəрвери, ванаие иди нəхвəста Исар'а незик буна у жийана Пироз дəрбаз бькьрана.

Иса гот, вəки əв жьн зар'ока Хвəдейə р'аст бу. Əв қӧльхчийе, кӧ эв сəрһати ньвисийə, бəварийа хвə бь шур'əки ӧса дəстпе кьрбьбу, ль к'идəре бəвар накьн, вəки мəрвь нькарə хьлазкьрьна хвə ӧнда бькə: əв ч'арəсəрийа Һ'əта-Һ'əтайейə бейи пəйман бəвар дькьн. Бо ве йəке жи əви гот: “Əв бь т'əмами дьнəзанийа мьн дəхə”. Əв жьна зар'ока Хвəдейə у наве ве нава к'ьтеба Жийанеда Һатьбу ньвисаре. Əве Һ'əтани хьлазийе сəбьр нəкьр, ле Һ'əта-Һ'əтаие дурк'əт, бь чуйина жь ве дьнийайе: бона ве йəке жи наве ве анəгори ə'шарəтийа Исайə нава к'ьтеба Ə'йантийеда, п'ара сьсийада, Һатə р'əситкьрьне. Əве қьрар кьр, кӧ бь т'əмами дурк'əвə. Əв “сəрк'əвти” нибу. Бо ве йəке хӧдане к'əхəза Ибранийа мəр'а дьньвисə, кӧ мəрвь ви шур'əйи нькарə бə дасəкьнандьне. Ньһа əв иди дӧ щара мьри бу. Вəхтəке əв нава гӧнəһед хвəда мьрибу, пəйир'а əве жийана Һ'əта-Һ'əтаие стəнд, ле щарəкə майин нава гӧнəһда мьр, у бь т'əмами жь Хвəде дур к'əт (бьньер'ə Щьһуда 12).

Чава кӧ мəрвь дьк'əвə нава ви Һ'али, əв иди нькарə жь нува бьбə. Бо ве йəке жи хӧдане к'əхəза ибранийа дьньвисə: “...тыште буйине нинə... вəки əв щарəкə майин бона т'обəкьрьне бен Һазьркьрьне”. Дəмəк əв йəк шашə бьфькьрьн, вəки мəрвь дькарə жь нува бьбə.

Изьне бьдьн щарəкə майин эз бьвəк'ьлиньм: вəхте кӧ мəрвь ви гӧнəһи дькə, ви чахи иди хвəстьна вийə т'обəкьрьне у хвəп'ешк'ешкьрьна ьндава Исада т'ӧнə. Т'ӧ кəс нькарə хенщи Р'ӧһ'е Пироз мə бинə щəм Иса. Əгəр Əв р'уйе ве йəкеда жь

бавармэнде р'аст дурк'эвэ, вэки мэрыв пашда вэк'ышийайэ, чава
мэсэла жына сэрверэ нава сэрхатийа мада, Эве иди т'ө щара пашда
вэнэгэр'э. Эвэ мэ'ни, вэки Р'өһ'е Пироз дурдитийэ. Эв бь ьесани
т'эслим набэ.

Духана таристанийе

Пэтрусе шанди диса мэ ын дькэ:

“Wэhte кő мэрыв жь баварийа ве дьнийайе дьр'эвын, бь наскърна Хőдан у
Хьлазкър мэ Иса Мэсиһ...” (Бь Пэтрус 2:20, NLT).

Wэрын эм ль вьр бьсэкьнын у бьньер'ын, кő Пэтрус дэрьэда к'еда
дьбежэ. Эгэр мэрыв жь ь'эрабийа (хьрабийа) ве дьнийайе дьр'эвын,
бь р'ийа наскърна Хőдан у Хьлазкър Иса Мэсиһ дьчын, эв бейи,
шыкбэри мэсиһинэ. Эв нькарын дэрэвинбын, дэрьэда к'ижанада мэ
сэре к'ьтебейи дэрбазбуйида гот, демэк мэрывед őса, йед кő қэбул
дькын, вэки Хwэде нас дькын, ле бь р'асти ви нас накын. Эв бь р'асти
жь ь'эрабийед ве дьнийайе бь сайа к'эрэма Хőдан Исайе хьлазкър
р'эвинэ. Бейи шык, Пэтрус дэрьэда ван мэрывед кő бь р'асти жь нува
бунэ дьбежэ.

Бь бəрдəвамкърна хwэндьне, эм дьхвинын:

“...паше диса дьк'эвынэ нава ван гőнəа у бь we йэке дьбынэ хőлам у ви
чахи эв дьк'эвынэ нава ь'алэки дьа хьраб нэ кő пешда. Ванр'а we дьа
қəнц буйа, эгэр əвана эв р'ийа р'астийе нас нэкърана, нэ кő наскърана
ле паше т'эмийа бона дэрбазкърна жийана Пироз инк'аркърна, йа кő
ванр'а ьатьбу дайине” (Бь Пэтрус 2:20,21, NLT).

Пэтрус дэрьэда ван мэсиһийада дьбежэ, йед кő щарэкэ майин
дагэр'ийанэ нава хőламтийа гőнəь. We дьа башбуйа, эгэр вана т'ө
щара, бь дэсти Иса Мсиһ хьлазбун тə'м нэкърана. Вана қьрар кър,
кő жийина Пироз инк'аркын у пəйи р'азибунед хwэ у к'обарийа ве
жийане ьэр'ын.

Бона чь we дьа баш буйа, эгэр вана р'ийа р'астийе нас нэкърана?
Щььуда бəрсьва (щабa) ве прсе дьдэ. Минани Пэтрус эв дэрьэда ван
мэрывада дьбежэ, йед кő жь хьлазбуне дур к'этынэ: “Wэй ль ван, кő
р'ийа Qайинда чун, мина Bьлам хальфин, пəйи к'ара хwэ чун у мина
р'абəрибуна Qорax бəла хwэ дитын” (Щььуда 11).

Һым Qайен, һым Bылам, һым Qорах wэхтәке т'эви Хөдан нава т'эвгьреданада бун. Жь вана дөдө қольхчи бун. Шашийа Qайен әw бу, wәки әви әшкәрә гөр'а Хwәде нәдькьр. Шашийа Bылам һ'ьзкьрна һындава п'әрада бу, ле шашийа Qорах сәрһылдана дьжи (мьqабьли) сәрwertийе бу.

Щьyуда бөрдәwам дькә:

“Әвана мәсрәфед һ'ьзкьрна wәда ләк'әнә, т'эви wә бехоф дьхөн-вәдьхөн, т'әне зьке хwә дьч'ериньн. Йед һа ә'wьред беавә жь бәр бе чуйинә, даред пайизейә бөбәрьн, р'аwава р'акьри, дө щара һ'ьшкбуйи, п'елед бә'рейә р'абуйинә, кө чава ә'йба кьред we мина к'әфе сәр дьк'әвә. Әw стәйркед хальфинә, бона к'ижана духана тә'ристанийе һ'әта-һ'әтайе хwәйкьрийә” (Щьyуда 12:13).

Ль щьвина ә'wльн мәсрәфа һ'ьзкьрне, шива эваре бу, wэхте к'ижане әндамед щьвине бәрәв дьбун. We йәке һәләqәтийед wанә т'эви Хwәде у йед бь һәвр'а дьда к'ьвше. Мәсрәфа һ'ьзкьрне бь шешьра ә'ламәтийа пирозва сәр һәвда дьһат. Нава ве п'арәда әм тыштәки һ'ьшйаркьрне дьбиньн: нә һ'әму кәс, йед кө жь баwарийе дур дьк'әвьн, we дәст жь щьвине бьк'ьшиньн, чава кө әw жьна сәрwerә нава сәрһатийа мәда кьр. Мәрьвед wi щур'әйи дьбьнә йед һәрә бь qәзийа, чьмки әw ль сәр баwармәндед зар'ок жи һ'өкөм дьһельн, йед кө һәла һе сьстьн, у бьринед жь вана стәнди дькарьн йед мьрьнебьн.

Qорах мәсәла мәрьве wi щур'әийә. Нәнһьер'и we йәке, wәки әw алик'аре һарун бу, әви һым готә Муса у һарун: “Һун гәләки дур чунә. Т'әмаийа Исраеле жь алийе Хөданда һатийә башqәкьрне у Әw т'эви мә һ'әмуйайә. Һун бь к'ижан әхтийарийе өса дькьн, те бежи һун дьһа мәзьньн, нә кө йед майинә нава щьмә'та Хөданда” (Жьмар 16:3, NLT). Р'уйе һ'өкөме Qорахда 250-и р'ебәр бь щәзайе мьрьне һатьнә гөнәк'аркьрне, ле 14700 мәрвь жи жь щьмә'те.

Щьyуда дьбежә мә, wәки әwед кө пашда вәдьк'ьшьн, к'ижана әw чава ләк'ә нав дькә, нава мәда дьминьн. Ч'арәсәрийа wанә qәлп нава we к'әрәмеда һәйә, нава к'ижанеда әw wэхтеда бунә, фәqәт wана әw навһәв хьстийә, бона хwә житьнә у хофа Хwәде өнда кьрьнә. Гөьдарийе бьдьнә сәр we йәке, wэхте кө Qорах гот, wәки Хwәде “т'эви мә һ'әмуйайә”. Т'әхмикьрна wийә ч'арәсәрийа фә'ш һәбу, чьмки р'ожтьра майин дьнийа вәбу у сах-сах әw даqөртанд, бьрә доже.

Әу йәк дьдә к'ьвше, вәки әвед кә пашда вәдк'ьшын, занәбунед мәсиһитие ль щәм ван һәнә. Әу т'әви бауармәндед майин нава т'әвгьреданаданьн, ле ве нәк'әвынә нава ван бауармәнда йед кә сәр дьк'әвын, бона к'ижана Исaйе пашда вәгәр'ә. Әве пашда вәгәр'ә бона щьвина бейи ләк'ә (Әфәси 5:27).

Щьһуда дьдә к'ьвше, вәки әв мәрв дө щара мьринә. Мәрв чава дькарә дө щара бьмьрә? Вәтәке әв нава гөһнәда мьри бу: паше әви бь сайа буйине наве жийина һ'әта-һ'әтайе стәнд, ле тәләбәхтр'а, әв щарәкә майин мьр, р'уйе гөнәкьрьне у т'обәнәкьрьнеда. Бир биньн, вәки Ақуб дьньвисә, вәки әгәр мәсиһи жь р'астийе дурк'әвә у нава ви һ'алида бьминә, шәхсе ви ве бьмьрә. Ле Йун'әнна дьбжә, вәки һәйә гөнәһ, йе кә бауармәнда бәрбь мьрьне дьбә. Һәрдө жи дәрһәқа мьрьна дө щарада дьбежьн.

Гөһдарийе бьдһнә сәр хәбәрәд Щьһуда: "...бона к'ижана *духана таристанийе* һ'әта-һ'әтайе хвәйкьрийә". *Духана таристанийе* щәзайе һ'әта-һ'әтаейи һәри хьрабә. Әм дькарын зәлал ве йәке жь хәбәрәд Иса бьбиньн, дәрһәқа һатһна Ви у диванәда. Әв дьбжә: "Хвәзи ль ван хөлама, кә чахе Ахайе ван бе, ван һ'ышйар бьбиниә. Әз бь р'асти вәр'а дьбежьм, әве пышта хвә гьредә, ван ль бәр сьвьре бьдә р'уныштандьне у бәрдәстийе ванр'а бькә, ле әгәр әв хөлам дьле хвәда бежә:

"Ахайе мьн һатһна хвә дәрәңги дьхә" у дәстпе бькә ль хөлам у щарийа бьхә, бөхвә, вәхвә у сәрхвәшбә, ахайе ви хөлами ве р'ожәкә өса бе, кә әв нә һивийейә у сәһ'әтәкә өса кә әв һьзанә. Ве ви текә дө қәта у п'ара ви т'әви п'ара беамһна бькә у әв хөламе кә хвәстһна ахайе хвә занә у һазьр набә, нә жи ль гора хвәстһна ви дькә, ве гәләки бе ледане. Ле әве кә бь нәзанийа хвә тыштәки һежайи ледане дькә, ве һьндьки бе ледане" (Луқа 12:37,45-48).

Нава ван хәбәрада гәләк информасийа һәнә. Әм чәнд тыштед гьринг бьдһнә дийаркьрьне. Йа ә'wльн, гөһдарийе бьдһнә сәр, вәки әв готһн ль вьр дәрһәқа *хөламданә*, ле нә кә дәрһәқа йәки хәрибда, йан жи йәки бебауар, йан жи гөнәк'арда. Хөлам *хвәстһна ахайе хвә* заньбу, ле ль гора хвәстһна ви нәкьр. Әв щьровәкьрьна дәрһәқа Сәрбәстда нинә: әве бьк'әвә нава ван мәрвә, йед кә һьзаньбун у *һьндьк һатһнә ледане*. Әва өса жи дәрһәқа йе Хапйайида нинә: әв жи дьфькьри, вәки хөлам бу, ле ль гора Щейлон, т'ө щара хөламәки р'аст нибуйә. Әв мәрв, дәрһәқа к'ижанида Иса нава ве п'арәда дьбежә, чава

хёлам те навкъръне у бь т'эмами хвэстына ахайе хвэ фэ'м дыкэ. Ава бьньер'ын, кё к'и хылазбуна хвэ дьелэ.

Гёндарийе бьднэ сэр, вэки эви мэрви хёламед хвэ дьхьст. Гъли дэрхэца бона к'ара хвэ, йан жи р'азибунед хвэ, хэбьтандьна мэрвевед башцэдайэ. Эм дьбиньн, вэки эв хёлам дэстпе дыкэ бь р'ожа иройинва бьжи. Эв дөхвэ, вэдөхвэ у сэрхвэш дьбэ. Эв дэстпе дыкэ қөльхи хвэ бькэ. Хэбэред Щьхуда бир биньн, йед дэрхэца ве йэкеда, вэки мэрвевед пашдавэк'ышйайи т'эви мэсрэфэ сьвьре дьбьн, т'эви бауармэндед майин, бейи хофа Хвэде. Эв т'эне қөльхи хвэ дькьн. Н'эму қьраред вана т'эне бона к'ара ваньн.

Эм дэрхэца диwana ви хёламида дьхвиньн, вэки п'ара ви к'этэ т'эви бебауара (мэрвевед хылазнэбуйи). Бебауар *ьндьк ьатнэ ледане*, ле эв хёлам, йе кё хвэстына ахайе хвэ заньбу у дур к'эт, *гэлэки ьатэ ледане*. Эв йэк дьдэ к'ывше, вэки эве гөнэк'арийа ьэрэ бэрк' бьстинэ, йа н'эта-н'этайе майина нава гола Агърда, йан жи духана таристанеда.

Нэбахшандьна тэ'л

Бейи шьк, эва дэрхэца дьле Гёманбьрданэ (ёса жи жийана Дөбарэда). Дьле Гёманбьр' заньбу, вэки хвэстына Шейлон бахшандьна мэрва бу, ле эв нэхвэст ве йэке бькэ. Эве қьрар кьр хэйда хвэйэ жь Хьрабхэбэрданкьре хвэйкэ. Тэ'лайа ве бона н'эрамбуна ве дэри вэкьр. Бо ве йэке жи дэрхэца щьмэ'та Хвэдеда ньвисарэ: "Н'ышйар бьминьн, кё жь к'эрэма Хвэде т'ө кэс паш нэминэ, вэки к'окэкэ тэ'л жи шин нэбэ у тэнгасийе нэдэ у бь ве йэке гэлэк бен н'эрамкьрьне" (Ибрани 12:15).

Нава фэйдэе лек'олинкьрьна Хэбэра Хвэде у щер'ьбндьна қөльха нава сален дьрежда эз ьин бумэ, вэки т'элайа ьэрэ мэзын, йа кё мэрва жь Хвэде дьдэ дурхьстыне, нэбахшандьнэ. Минани мэсэла дьле Гёманбьр', нэбахшндьне дэри бона н'эму щур'э шашийа у кьрьна вэдькэ.

Мэтта сэре 18-да Иса мэт'элокэк дэрхэца п'адьшакида гъли кьр, йе кё хёламед хвэр'а н'эсаб дькьрын. Хёламэк анинэ щэм ви, йе кё дэь н'эзар талэнт дэйндар бу. Талэнт чапа финанси нибу, ле йа гьранийе бу. Бь талэнте зер', (бьньер'э Б П'адьшати 12:30), зив (Г П'адьшати 20:39) у н'эсьнед майин, йан жи қьнйатед майин дьк'ышандьн. Нава ве мэт'элокеда талэнт символа чапа дэйнэ: демэк эм дькарын бьфькьрын, вэки Иса эв чап чава чапа п'эвгёнар'тыне дьда хэбате, у гъли дэрхэца зер' йан жи зивда бу. Эм н'эсабкьн, вэки гъли дэрхэца зер'дабу.

Талэнтэк незики 35 килограмма бу. Эв дьбатэ һ'эсабе чава гьраникэ т'омэри, йа кӧ мэрв дькарьбу ылда (бнььер'э Д П'адышати 5:23). Дэх һ'эзар талэнт незики 350 000 килограмма йан жи 350-и тоннайэ. Демэк эв хӧлам 350-и тонна зер' дэйндаре п'адыше бу. Вэхте кӧ мын эв к'ьтеб дньвиси, ви чахи гьрамэкэ зер' незики 40 долара бу. Ньһа быщер'ьбиньн һ'эсабкьн. Дэх һ'эзар талэнт зер' баһе 14 миллиард долларайэ. Демэк эв хӧлама аwqас дэйндайре п'адыше бу. Иса дьда к'ьвше, вэки дэйне ви хӧлами беһ'эсаб бу, йе кӧ we т'ӧ щара нькарьбуйа эв дэйна бьда.

П'адыше э'мьр кьр, кӧ ви у малэбэта ви бьфрощьн, бона дайина дэйн. Ви мэрви хвэ авитэ бэр льнге п'адыше у р'эща кьр, кӧ п'адыша ьндава вида р'эме бьдэ к'ьвше у п'адыше ьвикьрьна ви р'ази кьр, т'эмаийа дэйне ви бахшандэ ви.

Нава ве мэт'элокеда п'адыша символа Бав Хвэдейэ. Мэрве бахшанди эвэ, йе кӧ бахшандьна Хвэде бь дэсти Иса Мэснь стэндийэ. Нава жийана һэр мэрвэкида дэwса һэр нэһэрикэ дэйн пешда те. Wэ бььистийэ, вэки мэрв дьбежьн: “Бона we йэке эве һэч бьдэ”. Бахшандьн ви дэйни һеч' дькэ. Дэйне ви мэрви, ӧса жи йе мэ, гэлэк бу у дэйне ви ьатьбу бахшандьне.

Чь жи һэбэ, ньвисарэ: Ле чахе эв хӧлам дэрк'эт, эв р'асти хӧлам-һэвалэки хвэ ьат, кӧ сэд зиви дэйндаре ви бу, дэст кьрэ хэнэде у готе: “Тӧ чьқаси дэйндаре мыни, бьдэ!” (Мэтта 18:28).

Зивэк айлъа (мьа'ша) р'ожэке бу. Эм һ'эсабкьн, вэки эв дьгьижэ сэд долари, анэгори п'эред иройин. Дэйне т'омэри we бьгьишта дэх һ'эзар долара. Демэк гьли дэрьэда хэйда сьвькда нинэ.

Эм хвэндьне бэрдэвам дькьн: “Һьнге һэвале хӧлам хвэ авитэ льнге ви, же лава кьр у готе: “Ль мын сэбьркэ. Эзе ль тэ вэгэр'иньм”. Ле эви гӧһ нэда ви, чу эв авитэ кэле, һ'эта кӧ эв дэйне хвэ бьдэ” (Мэтта 18:29,30). Qаси 14 миллиард долара ль ви бахшандьбун, ле һэвале ви дэх һ'эзар доллар дэйндаре ви бу, ле эви эв дэйн бэрнэда. Эви қьрар кьр, йе пешбэри хвэ мэщбур' бькэ, кӧ ван п'эра пашда вэгэр'инэ.

Эв йэк гьрингэ бьдьнэ к'ьвше, вэки хэйдэд мэйэ мьқабыли һэв, ьмбэри нэһэрийед мьқабыли (дьжи) Хвэде, минани дэх һ'эзар долларе ьмбэри 14 миллиард долларайэ. Нэньер'и we йэке, вэки бь чьқасива хьраб ьндава wэда нэһэқи кьрьнэ, нэһэқийа мэрва нькарэ ьмбэри we йэкебэ, чь кӧ мэ дьжи (мьқабыли) Хвэде кьрийэ.

Дьҕаҕымэ ҕэҕа бэ к'ыҕше, ҕэҕи т'ө кэс наҕа һ'алэҕи аҕҕас хьрабда нинэ, чьҕас Һуһн. Ҟи чаҕи Һун фэ'м наһн, кө чьҕас хьраби Һнҕаҕа Исада кьрн. Эҕ бесуҗ бу: Эҕ бэрхе паҕьж бу, Һе кө һатэ сэржеҕьрне у дэйнэ мэйи 14 миллиард долара Һылда сэр Хҕэ.

Эҕ мэрьве кө һькарэ бьбахшинэ, бир кьрийэ кө дэйнэҕи чаҕа мэһн ль ҕи һатийэ бахшандьне. Ҟэхте кө Һун фэ'м бькьн, ҕэҕи Иса Һун жь мьрне у җэҕфйед һ'этайе-Һ'этайе хьлаз кьрнэ, Һуне бь һесани һэҕэҕийед мэрьҕа бэрдьн. Жь ҕе йэҕе хьрабтьр т'ө тышт т'өнэ, чаҕа кө һ'эҕа-Һ'этайа наҕа гола Аҕьрданэ. Ль ҕьр т'ө сьҕьҕайи т'өнэ. Ль ҕьр көрм наһьрэ у аҕьр наҕэмьрэ. Эҕ җийе мэйи даҕи бу, һ'этани кө Хҕэде бь р'ийа мьрна Көр'е Хҕэ Иса Мэсиһ нэбахшандэ мэ. Эҕэр мэрьв һькарэ бьбахшинэ, эҕ фэ'м наҕэ, ҕэҕи доҕэ р'астийэ. Эҕи һ'эзкьрн у бахшандьна Хҕэде фэ'м наҕьрийэ.

Ҟэрьн эҕ хҕэндьна ҕе мэт'элоке бэрдэҕам бькьн:

“Чахе хөлаҕ-Һэҕалед ҕийэ дьн эҕ йэҕ дитьн, ҕэлэҕи бэр хҕэ к'эҕн у чун хҕэйе хҕэр'а тыште кө ҕэҕьми бу, ҕьли кьрн. Һнҕе ахе ҕи ҕази ҕи кьр у ҕоте: “Хөлаҕе хьраб! Мьн һ'эму дэйнэ тэ бахшандэ тэ бона ҕе йэҕе кө тэ лаҕа жь мьн кьр. Ле жь тэ наҕьк'эт, кө тэ жи ль хөлаҕ-Һэҕале хҕэ бьһатайи р'эҕме, чаҕа кө эз тэ һатьмэ р'эҕме?”” (Мэтта 18:31-33).

Эз дьхҕэһьм ҕе йэҕе бьдьмэ к'ыҕше, ҕэҕи наҕа ҕе мэт'элокеда Иса дэрьэҕа бэбаҕарада набежэ. Эҕ дэрьэҕа хөлаҕед п'адыше, баҕармэндед жь нуҕа буйи, дьбежэ. Ҟи мэрьҕи иди бахшандьна дэйнэ хҕэийи наҕоти (хьлазбун) стэндьбу у чаҕа хөлаҕе п'адыше дьһатэ наҕьрне. Эҕ мэрьве, кө ҕи һькарьбу ле бьбахшанда, хөлаҕ-Һэҕале ҕи бу. Демэҕ эҕ дькарьн бен сэр ҕе фькьре, ҕэҕи эҕ чь кө паше ҕэҕьми, эҕ даҕийа “баҕармэндэ” Һе кө нахҕэзэ бьбахшинэ.

Наҕа ҕе мэт'элокеда эз тыштэҕи э'җеб дьбиньм. Ҟэхте кө Иса мэт'элок ҕьли дькьрн, мэрьҕа ҕэрэҕе бьпьрсийана, бона кө җьровэҕьрна ҕана бьзаньбуйана. Фэҕэҕ, Иса ҕе мэт'элоке, бейи һийийесэҕьнандьна пьрсед мэрьҕа, җьровэ дькэ. Эз дьфькьрм, ҕэҕи мэ'ни эҕэ, ҕэҕи ҕотьна Ҟи аҕҕаси нэ аһэҕори нормед мэрьҕатийе бу, ҕэҕи Эҕ ҕэрэҕе ҕөман буйа, ҕэҕи мэрьҕа эҕ йэҕ фэ'м кьр. Аҕа җьровэҕьрна Ҟи:

“У аҕайе ҕи Һерс к'эт, эҕ да дэсте зөлмдаред кэле, һ'эҕа кө һ'эму дэйнэ хҕэ ҕэҕэр'инэ. Оса жи Баҕе мьни Э'зана ҕе сэрҕерийе ль ҕэ Һэр йэҕи бькэ, эҕэр Һун бь дьл нэбахшиньнэ бьре хҕэ” (Мэтта 18:34,35).

Се р'астийед гъринг (фэрз) Һэнэ, к'ижана эз дьхвэзъм нава ван Һэрдö готънада бьдъмэ дийаркърне. Йа э'wльн, хöламе кö нөбaхшaнд к'этэ дэсте зöлмдара (йан жи щелата). Йа дöда, эwi нъа гэрэке иди дэйне пешда бьда, йе кö 375 тонна зер' бу. У йа сьсийа, wэки Бав Хwэде we ванар'а чь бькэ, йе кö we хэйда бьрайе хwэ нөбaхшине.

Wэрын эм лэз ван Һэрсе хала готубеж (э'нэнэ) бькьн. Йа э'wльн, *щэфа* дьдэ к'эвше, кö эшэкэ qэwin у щер'ьбандьне бьди фькьра мерьв у бэдэна wi, öса жи жь т'абийа wийэ садэ жь щи бьлэqини. Зöлмдар йан жи щелат эwэ, йе кö щэфе дьдэ.

Эw бaвармэнде, кö нахwэзэ бьбaхшинэ, we жь алийе р'öб'ед щьнада щэфе бьк'ьшинэ. Изьна ван щелата (зöлмдара) Һатийэ дайине, кö эw эше у зерандьне бьдьнэ фькьра мерьв у бэдэна wi. Wэхте бэрэвбуна, мын гэлэк щара бона мэрьвед Һазьр дöа' кьрийэ, йе кö нькарьбунэ qэнщбуне, бэрдьлдааьатне йан жи азабуне бьстиньн у мэ'нийа т'эк-т'эне эw бу, wэки wана нөҺэqийед мэрьва бэрнэдан у бь дьл нэдьбaхшaндьнэ ван. Эw тэ'лайи бaвар бьки Һэр дэм Һерса дьжи (мьqабьли) Хwэде у хэйде пешда тинэ. Бaварийа мерьв Һ'эрам дьбэ, у эгэр эw т'обэ накэ, набахшинэ, давийа wi we йа трагикбэ.

Хала дöда эwэ, wэки эw хöлама гэрэке дэйне хwэйи пешдайи мэзьн вэгэр'инэ. Жь wi эw йэк те дэ'wкърне, чь кö тыште буйине нинэ. Гьли дэрьqа wi дэйниданэ, йе кö Иса Голгот'айе да. Дьqэwьмэ Һун хwэ бьщьвиньнэ сэр Һэв, wэхте кö Һун ве йэке бьхвиньн, ле awa бьньҺер'ьн, кö Иса нава хэбэрэкэ майинда чь дьбежэ: “У гава кö Һун дьсэкьньн у дöа' дькьн, бьбaхшиньн, эгэр тыштеки wэ Һьндава кэсэкида Һэбэ, wэки Баве wэйи Э'змана жи нөҺэqийед wэ бьбaхшинэ wэ” (Марqос 11:25).

Бь гöьдари ле бьньҺер'ьн, кö Иса ль вьра бэрбьр'и к'е дьбэ: “... Баве wэйи Э'змана...”. Хwэде бона нөҺэqа Бав нинэ. Эw бона нөҺэqа *Хwэдейэ*, ле бона бaвармэнда *Бавэ*. Гөнэк'ар дöа' накьн. Демэк к'эвшэ, wэки Иса бэрбьр'и зар'окед Хwэде дьбэ.

Wэрын эм бэрдэwам бькьн. Иса дьбежэ: “Ле эгэр Һун нөбaхшиньн, Баве wэйи Э'змана жи нөҺэqийед wэ набахшинэ wэ” (Марqос 11:26). Жь weйа зелалтър иди найе готъне. Жь вьр жи эм дьгьижьнэ хала сьсийа: эгэр мэрьв нэхwэзэ бьбaхшинэ, эwe щэфе бьбинэ, Һ'этани кö wi дэйни бьдэ, дайина к'ижани тыште буйине нинэ. Эw йэк тыште буйине нинэ, чьмки т'ö кэс нькарэ бона шэхсе хwэ Һэде хьлазбуне бьдэ

(быньер'э Зэбур 49:7, NLT). Иса дьбежэ, кө эгэр ьун нэбахшиньн, Баве
вэ жи ве нэһэгийед вэ нэбахшинэ. Гэло ьежайэ өса бе кьрыне?

Ль вьр ьгли дэр'ьэца ви мэр'вида нинэ, ье кө дыщэ'динэ хэйда хвэ
алт' бькэ у д'оа' дькэ, кө бькарьбэ бьбахшинэ. Эм дэр'ьэца мэр'вед
минани дьле Г'оманб'р'да дьбеж'ьн, ьед кө мерк'ими нахвэз'ьн
бьбахшиньн. Г'ьдари'е бьд'ьнэ сэр ве йэке, вэки нава сэр'ьатийа
мэйэ алегорикда нэбахшанд'ьн дэри бона х'рабийед баш'цэ вэкр' у эве
бэрэ-бэрэ хвэп'еш' кьрына ььндава Шейлонда сэк'ьнанд. Гэло ьежа бу,
кө эве хэйд хвэйи бьк'ра у б'ьг'ишта давийа ви щур'эийэ трагик.
Щарэкэ майин, эвэ мэ'ни, вэки х'оламе нэ'ма Ибранийа к'ьвп дькэ,
кө эм фэсал хвэ э'нэнэ (готубеж) бьк'ьн у ьэр щур'эки тэ'лайе жь хвэ
дурх'ьн, чьмки гэлэк бь ве йэке ь'эрам дьб'ьн.

Н'ьа эм дькарьн хэбэред Исайэ дэр'ьэца р'ожед щ'ьвинейэ
хьлазийеда фэ'м бьк'ьн: “Н'ьнге гэлэке жь р'е бьк'эв'ьн, нэмаийа
нэвд'ө бьк'ьн у бэр ч'э'ве нэв бьк'эв'ьн... Жь дэст зедэбуна нэһэгийе,
н'ьзк'ьрына гэлэка ве сарбэ. Ле к'и кө ь'этани хьлазийе тэйах бькэ,
эве хьлазбэ” (Мэтта 24:10,12,13).

Г'ьдари'е бьд'ьнэ сэр, вэки нава р'ожед давида нэ кө чэнд кэс, ле
гэлэке жь р'е бьк'эв'ьн. Хэбэра “гэлэк” бе синорэ, ья кө дьдэ к'ьвше,
гэлэки мэз'ьн, ьан жи бе'ьсаб. Хэйд, ьан жи нэбахшанд'ьн ве
б'ьг'инэ нэһэгийе у н'ьзк'ьрына мэр'вайэ бе'ьсаб ве сарбэ.

Эв хэбэра кө нава ве гот'ьнеда чава “н'ьзк'ьрын” ьатийэ
т'эрщ'ьмэк'ьрыне, бь ьунани “агапе”-йэ. ьгли дэр'ьэца н'ьзк'ьрына
Хвэдеданэ, ья кө дьле маси'ьида ви чахи ьатэ р'ах'ьст'ьне, вэхте кө
эв хьлаз бу. Иса дэр'ьэца ьед хай'ьайида набежэ, чьмки вана т'ө щара
бь р'асти н'ьзк'ьрына Хвэде нэстэнд'ьнэ. Эв дэр'ьэца бавармэндада
хэбэр дьдэ, чьмки Эв дьбежэ: “Ле эве кө ь'этани хьлазийе тэйах
бькэ, эве хьлазбэ”. Т'ө кэс ве нэбежэ мэр'ве нэһэц ьан хай'ьайи:
“Эгэр т'ө ь'этани хьлазийе тэйах бьки, те хьлазби”. Ван мэр'ва ьэла ье
ш'өх'өлк'арийа хвэ дэстпе нэк'ьрийэ.

Дурк'этьна жь баварийе

Инцил дэр'ьэца пашдавэк'ьшанд'ьна мэз'ьнда э'шарэтийе дьдэ, ья
кө нава бавармэндед р'ожед мэда ве бьцэв'ьмэ. Павлос д'ьньвисэ:
“Б'ьра т'ө кэс вэ т'ө тыштива нэхапинэ, чьмки Эве (Х'өдан) нэйе, эгэр
шор'ьш (ьан жи пашдавэк'ьшанд'ьн) пешда нэйе” (Б Т'есалоники

2:3). У царэкэ майин эw дьбежэ: “У р’он’ эшкэрэ дьбежэ, кö р’ожед ахьрийеда ынэке жь баварийе бьк’эвн” (А Тимот’ейо 4:1).

Мэ’ни к’ижанэ? “Чьмки зэмане бе, кö мэрв we гöн нэднэ ынкьрына сахлэм, ле we хwэстьнед дьле хwэр’а ван дэрсдара сэр нэв т’опкын, йед кö тыштед ль гöнед ван хwэш те we ын бькын. *We гöне хwэ жь р’астийе дагэр’иньн у пэйи ч’ьловискак’эвн*” (Б Тимот’ейо 4:3,4).

Гöндарийе бьднэ сэр, wэки нава хэбэра жорьнда Павлос дньвисэ, wэки “Һынэке жь баварийе бьк’эвн”. Эw ль вьр т’эне дэрьэца баварийа р’астэ ындава Иса Мэсильда дьбежэ. Бона кö эв мэрв жь баварийе дурк’этана, эw гэрэке зэманэки нава баварийеда буна.

Мьн п’аред Инцилейэ жь пэймана Ну дэрьэца we йэкеда р’абэр кьрын, wэки бавармэнд дькарын жь баварийе бьк’эвн. Ньа изьне бьдн, эз жь хэбатед бавед цьвинайэ э’йан биньм бэр ч’э’ва, жь к’ижана чэнд мэрв ьвалк’аред хöданед пэймана Ну бун. Эз дьбиньм, wэки готьнед вана бь т’эмами анэгори п’аред Инциленэ, йед кö мө лек’олин кьрын.

“Демэк, wэрын эм бь ьэцити бышöхöлын, бона кö хьлазбуна хwэ ь’этани давийе (хьлазийе) хwэйи бькын”.

– Клемес Р’омайи

“Һэма wi чахи жи, эгэр кэсэк нава жийана хwэда гэлэк к’аред қэнц кьрибэ, ле давийе сэре хwэ öнда кьрийэ у к’этийэ ь’эмбеза нэьэқийе, ь’эму цэ’дандьнед вийэ бэре we бона wi бефэйдабын, чьмки эwi п’ара хwэ ль давийа жийана хwэ ььшт”.

– Клемес Искэндэри

“Һынэк дьфькьрын, wэки Хwэде борщдарэ wi ь’эму тышти бьдэ нэ лайица, чь кö соз дайэ (бьдэ). Демэк эw дьфькьрын, wэки Эw буйэ хöламе мөрданийа Хwэ... Чьмки нэ öсайэ, wэки гэлэк паше дьк’эвн (жь к’эрэме)? Гэло эв п’ешк’еша жь гэлэка найе ььлдане?”.

– Тертулианос

“Мэрв дькарэ ьэцитийе дэст бинэ, жь к’ижане дькарэ бьк’эвэ”.

– Оригенес

“Эw ван мэрва жь мират’е мьруф дььелэ, йед кö гөр’а Wiда ниньн у эw иди зар’окед Wi ниньн”.

– Һиринеос

“Бь гьндаркьрына т’абийа мьнэ дэрьэца р’астийед Инциледа, ьнэка бь шаши готьнэ мьн: “Щон, тō арминийи”. Эв термина фэрьэнгеда бь ви щур’эйи те шьровэкьрыне: “Гьредаийэ хвэдезанийа Ақуб Арминийос у пәйиһатийед шир’а, йед кō ьикьрынед калвинистийе инк’ар кьрын у бавар дькьрын, вәки хвэстына мерьвэ аза ьымбәри сәрвертийа Хвәдейэ”.

Эз бәрсьва (щаба) ви щу’эйи дьдмэ мәрьвед ви щур’эйи: “На хер, эз нэ калвинимэ, нэ жи арминимэ. Эз мәсиһимэ, йе кō бавар дькә, вәки Инцил Хәбәра Хвәдейэ бешашийэ”.

Ақуб Арминийос жь хōданед Инциле ье дәрәнгтьр ьәбу у ьәла ье дәрәнг, нэ кō р’ебәред щьвинейэ ә’wльн, навед к’ижана мә жоре анинә бәр ч’ә’ва. Гәло ьун дькарын ван хōдана чава армини навкьн. Бәр ч’ә’вайэ, кō нькарын, чьмки әw ьәла ье пешийа буйина Арминийос дьжитын у дьньвисин. Әw чь кō эз дьньвисьм, фькьред мьн, йед шәхсининьн, йан жи фә’мдарийа мьн нинә, ле р’астийа пәймана Нуйэ, йа кō зәлал нава Инциледа ә’йан буйэ. Хвәде гәләки зәлал ә’шарәтийа хвә дәрбази ль мә, бавармәнда кьрийэ. Әм гәрәке фәсальн, кō мэк’т’әбед хвэдезанийева гьредаийи ньбьн, ле бона ь’әмтек’ста Инциле вәкьрибьн, йа кō бь Р’өһ’е Пирозва р’өһ’даркьрийэ, чьмки:

“Т’әмамия к’ьтеба Пироз жь бина бәр Хвәдейэ у керьатийэ бона ьинкьрына мейэ we йәке, йа кō р’астийэ, у дьдә фә’мкьрыне, кō нава жийана мәда шаши к’ижанә. Әw мә дьдә р’асткьрыне у мә ьин дькә, кō әм р’аст бышөхөльн. Әw мәщала Хвәдейэ, бона кō мә бь ь’әму щур’эйи ьазьркә...” (Б Тимот’ейо 3:16,17, NLT).

Тьштәки ь’әwаск’арә бьдьнә к’ьвше, вәки әw р’ебәред фә’ш, йед кō жь алийе Исада ә’шарәтийа бәрк’ дьстәндьн, дора мэк’т’әбед хвэдезанийейэ щōда-щōда бәрәв бьбун у анәгори вана ьин дькьрын. Қәрәз, Инциледа гәләк щара дэрьэца Йуһ’әннайе Нөхөмдар, Иса у мәрьвед башқәда ьатийэ ньвисаре, йед кō дэрьэца р’астийеда хәбәр дьдан, вәки вана ьин дькьр. “...минани йәки хвәйһ’өкөм... нэ кō мина қанунзанед ван” (Мәтта 7:29). Бо we йәке жи Павлос Тито ширәт дькә: “Ван тьшта ьинкә, бь т’әмамия ь’өкөме хвә дьл бьдә ван (йан жи бь сәрвертийа хвә)” (Тито 2:15). Әw өса жи Тимот’ейор’а дьньвисә: “...кō ль Әфәсе бьмини... вәки т’әмийе бьди чәнд кәса, кō ьинкьрына хәриб (бийани) ьин нәкьн” (А Тимот’ейо 1:3). Павлос өса жи ә’мьри ль сәр Тимот’ейо кьр:

“Хэбэре даннасин у т’эриф быкэ. Т’эхминкьрына хwэйэ лэз хwэйкэ (хэр дэм незик у ызырбэ), нэньер’и we йэке, кö мэщал к’ардарэ йан на (нэньер’и we йэке, кö эw фэсалэ йан нэ фэсалэ, тыште хwэстынейэ, йан нэхwэстынейэ, тö чава т’эрифкьре Хэбэре, гэрэке нишани мэрыва быди кö жийанед вана чь шур’эйи шашын). Ль шашийа ыле, у р’асткэ, э’шарэтийе быдэ у дьл быдэ мэрыва, бейи wэстандын, бь т’эмамыйа сэбьре ынкэ” (Б Тимот’ейо 4:2, АМР).

Нава Эфэси 6-да Павлос ыви дькэ, кö бона wi дöа’ быкын, wэки “...эзе бона we тöрöшкым хэбэрдьм чава лазьмэ” (хэбэр 20). Ви алийе хэйсэт ын дькарын ль щэм ь’эму п’эхэмбэред Хwэдейэ р’аст бьбиньн. Сэрвертийа вана нава Хэбэра Хwэдедайэ. Эwe дора ыэсте хwэйэ шэхси, мэк’т’эбед Хwэдезанийе, йан жи фькьра п’ыр’анийе бэрэв нэбьн. Щарна п’ыр’ани жи дькарэ шашбэ. Эм гэрэке ызаньбьн, wэки фькьра Хwэде эwэ, чь кö дьбежэ у wэки Эw we йэке дьбежэ, чь кö дьфькьрэ.

Хwэ зэлал (пафьж) хwэйкын

Иинкьрына к’этына жь к’эрэме, йа кö нава Инциледа э’йанэ, нава гэлэкада т’эвхэвбун пешда анийэ. Эw навхэвк’эти ыатынэ щэм мын у готыне: “Эз дьфькьрим, wэки ч’рэсарийа мэйэ ь’эта-ь’этайе ыэйэ”.

Wэхте пьрсед öса, эз дьбежым: “Бефьтийа, эw р’астэ. Ч’арэсарийа мэйэ ь’эта-ь’этайе ыэйэ. Иса гот, wэки we вана öнда нэкэ, йед кö Баве данэ Wi (быньер’э Йун’энна 18:9), чьмки Эwe мэ нэхелэ у нэчэ. Фэqэт Эwi гот, wэки эм дькарын Wi быьельн”. Пэйи ван хэбэраp’а мэрьв бь ньер’андьна хэмгинбуйи ль мын дьньер’ын. Эз хэбэра хwэ бэрдэwам дькым: “Эгэр ын бь р’асти Иса Мэсиь ь’ыз дькын, ыуне бо чь быхwэзын жь Wi дурк’эвьн. ыуне нэхwэзын Wi быьельн, эгэр ын бь р’асти Wi ь’ыз быкын”

Эгэр ын Хwэде ь’ыз дькын, бона wэ we чэтын нибэ (дыжвар нибэ) т’эмийед Wi хwэйкын. Эгэр qöльха бона Хwэде дьбэ борщдари, wi чахи ын к’этынэ нава ылэqэтийед qанунп’арезийе у бона wэ we дыжварбэ т’эмийед Wi хwэйкын. Эм гэрэке qöльхи Хwэде нэкын, бона стэндьна бэгэмийа Wi: эм гэрэке qöльхи Хwэде быкын, чьмки эм бэнгийи ль сэр Wi бунэ. Щьyуда т’эмийе дьдэ мэ, кö эм ь’ызкьрына хwэ бь шур’е т’эзэ (кэвьнбуйи) хwэйкын, нэньер’и we йэке, wэки ль щьвине ь’ököмед хьраб ыэнэ. Эw дьньвисэ: “Хwэ нава we ь’ызкьрына Хwэдейэ ындава хwэда хwэйкын, ывийа р’эьма Хöдане мэ Иса

Мәсиһбын, кө жийина һ'эта-һ'этайе бьдә вә" (Шъьуда 21). Әм гәрәке һәр р'ож у һәр гав Хөдан бьгәр'ын. Әм гәрәке Ви һ'ыз бькын у һәр дәм Ви бьгәр'ын, вәки Әв бь щур'е дьһа қәват Хвә ль мә ә'йанкә, чьмки "һәр кәсе кө бона ве йәке гөмана хвә данийә сәр Ви, әв хвә өса пақьж дькә, чава кө Мәсиһ пақьжә" (А Йуһ'әнна 3:3). Йуһ'әнна мәхсус дәрһәқа ә'йантийа Иса Мәсиһда дьгот.

Әгәр һун Ви бьгәр'ын у т'әви Р'өһ'е Пироз бьк'вьнә нава һәләқәтийа, һунә т'ө щара нәхвэзын дурк'эвын. Бо ве йәке жи һ'әвищәтийа т'әвьәвбунә т'өнә. Создайна мын, йа һәрә һ'ызкьрийә нава Инциледа, ль давийа нама Шъьудайә. Шъьуда дьбежә вана: әвәд кө ль сәр Хвәде бәнгй дьминьн у ә'йантийа Иса дьгәр'ын:

“Вир'а, йе кө дькарә вә жь к'этыне хвәйкә у ль бәр р'умәта хвә беқьсур әшқ бьдә сәкьнандьне, Хвәдейе бешьрики-беһәвал, Хьлазкьре мәр'а, бь дәсте Иса Мәсиһе Хөданә мә, шькьр у мәзынайи, қөдрәт у һ'өкөмәтбә, бәри һәр-һәйе у ньһа жи у һ'эта-һ'этайе! Амин!” (Шъьуда 24:25).

Әва дөа'кьрына мынә гәрм у хвәстьна мын бона вәйә.

СӨРӨ 7-А

Һ'ИМ

*“...Әм мәрьве һәд, йе кө бәрбь дахөстьне начә,
һиме ви йе һ'эта-һ'этайейә”.*

— Готънед Сълеман 10:25, АМР

Пешийа пашдаһатъна ль сәр сәрһатийа Афабелейә алегорик кӧ we Хwәһ'ыз у Херкър бьстиньн, әме ви һ'әму тышти бьднә т'омәрикърне, дәрһәдә чьда мә нава һәрсе сәред к'ьтебеда хәбәрда. Wәрн әм п'арәкә Инциле бир биньн, йа кӧ сәре к'ьтебейи чарада һатийә р'абәркърне:

“Демәк, wәрн әм пешда һәр'ьн у дәрбази һинбунед Мәсиһә жь дәстпекә бьбьн, бь избати бәрбь т'омәрибуне гьһиштибуне һәр'ьн, йа кӧ анәгори гьһиштибуна р'ӧһанинә. Wәрн әм щарәкә майин... һ'име диван у щәзайе һ'эта-һ'этайе данәйньн. (әвана әм һ'әму тыштън, дәрһәдә к'ижанада һун гәрәкә зува һаж пе һәбуна)” (Ибрани 6:1,2, АМР).

Бь т'ӧнәбуна һ'име избатбуйи, йе диван у щәзайе һ'эта-һ'этайе, әме нькарьбьн жийана хwәйә нава Мәсиһда чекьн. Чавә һьмбәриһәвкърьн биньн бәр ч'ә'ве хwә, wәки кәсәк дыщәр'ьбинә хwәндьна (п'әрwәрда) баш бьстинә, ле занәбунед вийә һ'имлийә жь мәк'т'әба дәстпекә т'ӧнәнә, мәсәлә, нәзанийа ньвисаре у хwәндьне. Әгәр бь гӧьдари Мьзгинийа лек'олин бькьн, һуне бьбиньн, wәки Иса дьһа гәләки дәрһәдә дожеда хәбәр дьда, нә кӧ Ә'зминда. Әви әм йәк дыкър кӧ нава жийана мәда һ'им данийа, йе кӧ хофа Хӧданә. Аwa мәсәләк:

“Wә чь тарийеда готийә, әве р'онайеда бе бьһистьне у wә чь ль мале гӧһада, ль пыш дәрә гьрти, хәбәрдайә, әве ль сәр бана бьбә дәнги. һәвалед гьранбьһа, жь вана нәтърсьн, йед кӧ дьхwәзын wә бькӧжьн. Әм дыкарьн т'әне бәдәне бькӧжьн, жь we пештър тыштәки дьн нькарьн бькьн. Ле әзе wәр'а бежъм кӧ һун жь к'е бьтърсьн. Жь Хwәде бьтърсьн, Йе кӧ дыкарә мәрьва бькӧжә, ле паше вана бавежә доже” (Луqа 12:3-5, NLT).

Әв хәбәрдан гәләки залалә: вәхте кө әм һинбуна щәза у диwana һ'эта-һ'этаһе фә'м дыкын, хофа Хөдан дьлед мәда қәвин избат дьбә у дьминә.

Изьне бьдын шьровә бькьм. Т'әне Хwәде дыкарә қьрара бона дәрбазкьрна һ'эта-һ'этаһе ль доже қәбул бькә. Әw чь кө мә вәшарти готийә, бьн р'онаһа р'умәта Wiда we вәхте диwane ә'һанбә. Нә т'әне готьнед мәһе ә'һанбьн, ле өса жи мә'нийед мә, незикбун у ишед мә. Хофа Хwәде һәр дәм тинә бира мә, вәки т'ө тышт жь Wi нькарә бе вәшартьне, өса жи тыштед һәрә вәшарти. Әм заньн, вәки т'ө тышт we жь диwana Wi дәр нәминә у диwana Wi йа һәқә. Әгәр әм ве йәке фә'м нәкьн, әме бен хапандьне, әме бауар бькьн, вәки Хwәде нәһәқийед мә һ'әсаб ьлнадә, йан жи набинә, у бәрдылдаһатьне бьбиньн, нә нава р'әһма ньвисред пирозда, йа кө бь р'асти т'өнә (минани йе Хапйайи, дьле Гөманбьр' у жийана Дөбарә). Әм дыкарьн бьбьнә йәки жь ван мәрьвед р'ожед даһи, йед кө жь хwәп'ешк'ешкьрна нәһ'әжйайи бәрбь нәһәқийе дьхальфьн.

Әw мәрьвед кө ль щәм ван әв һ'им т'өнә, we бьк'әвьнә we т'әле, ль к'идәрә әһе жь мәрьва бьтърсьн, ле мәрвь жи жь к'е дьтърсә қөльхи wi дыкә. Әгәр әм жь Хwәде бьтърсьн, әме бьн һ'өкөмда жи гөр'а Wiда бьн. Әгәр әм жь мервь бьтърсьн, әме щи бьдьнә мәрьва, хwәзьма бьн һ'өкөмда у әме бәрбь р'азибунед хwә, хwәстьнед бәдәне у к'өбарийе бьхальфьн. Щидайина бона т'әбйәта бәдәни we ль бәр пьрсгьрека бьдә сәкьнандьне. Демәк, әгәр әм р'астийа диwan у щәзайе һ'эта-һ'этаһе фә'м нәкьн, әме нава хофа Хөданда шашбьн, чьмки тьрса пироз алики тьрса Хөданә, йа нава диwanед Мәсиьда. Павлос ве фькьре ви шур'әйи шьровә дькә:

“Чьмки гәрәке әм һ'әму жи ль бәр диwana Мәсиь бьсәкьньн, вәки һәр кәс вәкә ван ә'мәлед қальбе хwәда кьри бьстинә, чь кө кьрьбә, қәнщии йан жи хьраби. Аһа әм кө һаж жь хофа Хөдан ьнә, дыкьн, кө мәрьва биньнә р'айе...” (Б Корьнт'и 5:10:11).

Павлос дәрьәқа диwana т'әхте Сьпийи Мәзьн нә дьгот (дәрьәқа к'ижанида Иса Луқа 12-да дьгот), вәхте к'ижане мәрьве бенә гөнәк'аркьрне у we һәр'ьнә доже. Әһи дәрьәқа диwana бауармәндада дьгот. Әме дәрьәқа we диwanеда сәре к'ьтебейи майинда хәбәрдьн, ле гөьдарийе бьдьнә сәр we йәке, вәки Павлос хофа Хөдан ьмбәри диwana Мәсиь дыкә. Әw өса жи диwana Мәсиь чаһа тьрса Хөдан нав дыкә. Фькьра ве хәбәрә әһә, вәки мәрвь нькарә фькьра дәрьәқа

диwaneда жь тьрса Хөдан щөда бькэ, у wэки хофа Хөдан к'ьлита жийана аqьлмэндийейэ.

Ньна хэбэред Ишайа п'ехэбэр гөьдар бькьн: “Әwe бьбэ һ'име wэ'де тэйи qэвин, ь'мбара хьлазбуне, сэрwахтийе у занэбуне: хофа Хөдан к'ьлита ве хьзнейэ” (Ишайа 33:6, NIV).

Хофа Пироз һ'име Хwэдейи qэвинэ. Хэбэред Иса бир биньн, йед кө сэрэд к'ьтебейэ дэрбазбуйида һатьнэ р'абэркьрьне, к'ижанада әwi дэрьқа wан ә'лаләтада дьгот, йед кө бь наве Wi ә'щеба дькьн, ле we бен инк'аркьрьне у бэрбь щэзайе һ'әта-һ'әтайе һэр'ьн. Тыште ә'щеб нинэ Мәтта-7-да, пэйи ван готьнар'а, Иса щарәкер'а дәстпекьр шьровэ бькэ, wэки мә'нийа к'әтна wан һ'име wан бу. Wана жийана хwэ ль сэр wан шур'ед фькьрдарийе че кьрьбун, йед кө нькарьбун ль бэр багэред жийане тәйах бькьрана. Бь хэбэред Иса:

“Демәк, к'и кө ван готьнед Мын дьбье у wана дьqэдинэ, әw мина мәрьвәки сэрwахтэ, йе кө мала хwэ ль сэр зьнар че дькэ. Баран бари, ба у лейи р'абу, у байе ажотэ ль сэр we мале. Ле әw мал нәк'әт, чьмки ль сэр зьнар чекьрибу (ль сэр һиме Хwэде, йе qэвин, хофа Хөдан). Ле к'и кө ван готнед мын дьбье у наqэдинэ, әw мина мәрьвәки бефә'мә, йе кө мала хwэ ль сэр qуме чекьр. Баран бари, ба у лейи р'абун, байе ажотэ ль сэр we мале у әw к'әт. У әw к'әтын тыштәки гәләки хьраб бу! (Мәтта 7:24-27, TEV).

Әw мәрьвед кө һ'әтани давийе сәбьр дькьн, бь сайа һ'име хwэйи qэвин ль бэр багэра тәйах дькьн. Әw һ'им хофа Хөданэ, йа кө qэвинбуне тинэ нава жийана мә. Әw ь'мбара дәwләмэндийа Хwэдейэ. Хьлазбун, сэрwахти у занэбуна Wi, нава weда һатийэ хwэйикьрьне.

Хофа Хөдан

Хофа Хөдан чьийэ? Гәло әw дьдэ к'ьвше, кө гәрәке һьндава Хwэдеда тьрсе т'әхминкьн? На хер. Гәло әм чава дькарьн т'әви Хөдан незикььн (әw хwәстьна дьле Wийэ), әгәр жь Wi бьтьрсьн. Wәхте кө Хwэде һат кө Хwэ ль Исраеле ә'йанкэ, мәрәме Wi әw бу кө т'әви щьмә'те бьк'әвэ нава һәләqэтийа, чава кө Муса т'әви wi нава һәләqэтийада бу, ле т'әмаийа щьмә'те р'әви, нәхwәстьн незики Wi бьн. Муса готә щьмә'те: “*Нәтьрсьн*, чьмки Хwэде һатийэ wә быщер'ьбинэ, у *wэки тьрса wi* ль *пешийа wәбэ*, кө ьун гөнәһа нәкьн” (Дәрк'әтын 20:20, NKJV).

Те бежи Муса бь хwэ дьжи (мьqабьли) хwэ дәрдьк'әт, ле өса нинэ. Әwi тьрса жь Хwэде у хофа Хөдан щөда дькьр, чьмки нава wанда

фърқи һэйә. Әв мәрьве кӧ жь Хвәде дьтърсә, тыште вийи вәшартыне һэйә. Бир биньн, кӧ Адәм чь кър, вәхте кӧ ль бахче Эдеме жь гӧр'а Хвәде дәрк'әт: әви жь һазьрийа Хӧдан хвә вәшарт. Қәрәз, мәрьве кӧ тьрса Хвәде ль щәм ви һэйә дьтърсә жь Хвәде дурбә у р'уе гӧр'енәкьрьнеда дьр'әвә. Демәк, шьровәкьрьна ә'вльн, йа хофа пироз әвә, кӧ мәрьв гәрәке жь дурбуна Хвәде бьтърсә.

Вәрьн әм шьровәкьрьна хофа Хӧдан бәрдәвам бькьн. Һәйина хофа Хӧдан дьдә к'ьвше, вәки мәрьв гәрәке һьмбәри һәр мәрьви, жь һәр тышти зедәтър қәдье Ви бьгрә, Ви қимәт бькә, бь қәдьргьтьн у бь хофе незики Ви бьбә. Хофа Хӧдан дьдә к'ьвше, кӧ гәрәке ве йәке һ'ьз бькьн, чь кӧ Әв һ'ьз дькә у ве йәке һ'ьз нәкьн, чь кӧ Әв һ'ьз накә. Әв чь кӧ Әв бона мә гьринг (фәрз) һ'әсаб дькә, бона мә гьрингә у әв чь кӧ бона Ви гьринг нинә, бона мә жи гьринг нинә. Вәхте кӧ хофа Ви ль щәм мә һэйә, әм жь *Хәбәра Ви дьләрьзын*, у әв йәк дьдә к'ьвше, вәки әм щәрәкер'а гӧр'а Ви дькьн, ви чахи жи, вәхте кӧ әв йәк чава тыштәки бефькьр те т'әхминкьрьне, вәхте кӧ әв йәк дьәшинә у вәхте кӧ әм т'ӧ к'арәке жь ве йәке набиньн. У әм һәтани давийе гӧр'а Ви дькьн. К'ьвшбуна хофа Хӧдан кьрьна гӧр'а Хәбәра Ви, р'е у т'әмийед Вийә.

Инцил ль мә ә'йан дькә, вәки хофа Хӧдан дәстпека сәрвахтийейә. Мәрьв ӧса жи дькарә бежә, вәки әв һ'име сәрвахтийейә. Сәрвахти, дәрһәқа к'ижанеда әме дьба бь к'урайи сәрәд к'ьтебейә майинда хәбәрды, ве йәке дьдә к'ьвше: занәбун у карәбуне, кӧ вә'дәда қьраред р'аст қәбулкьн. Әв мәрьвед кӧ бьн һ'ӧкӧмданьн қьраред шаш қәбул дькьн, сәрвахтийа ван кемә, ле канийа сәрвахтийе жи хофа Хӧданә.

Инцил ә'йан дькә, вәки әм жийана хвә дькарьн һьмбәри чекьрьна мале бькьн. Пешда һ'им те данине, ле паше авайи те сәкьнандьне. Ньвисарә: “Мале бь сәрвахтийе бе чекьрьне” (Готьнед Сьлеман 24:3). Әгәр әм бь қәбулкьрьна қьраред р'аст жийана хвә чекьн, әме бь щур'е р'аст бьжин у ль сәр хвә гӧман ль бәр диwana Мәсиһ бьсәкьньн. Дәстпека сәрвахтийе, йан жи һ'име ве хофа Хӧданә.

Чь щур'әйи нәхальфьн?

Мәсиһи ве нәхальфийана, әгәр хофа Хӧдан дьлед ванда қәвин ньканди буйа. Әме жь хвәп'ешк'ешкьрьна қәвинә һьндава Исада нәшымьтийана у нәхальфийана. Мәйе Хәбәра Ви кем қимәт нәкьра, у нә жи бь сьвькайи незики ве буна. Мәйе т'әви гӧнәһ нәлиста, р'уйе

чъда дъле бавармэнд бэрк' дьбэ у давийе эw жь к'эрэме дык'эwэ (быньер'э Ибрани 3:12,13). Мэйе нэр дэм бзыаньбуйа, wэки эw чь кô вэшарти натийэ готъне у натийэ къръне, we ль диwана Мэсиь бь дэнге бьльнд бе э'ламкъръне.

Аwa быньер'ын кô Хwэде дэръэqа бавармэндед пэймана Нуда чь готэ Йеремийа:

“У эwe бона мын бьбьнэ щьмэ'т, ле Эз бона wана Хwэде. У Эзе дьлэки у р'ейэке бьдьмэ wана, wэки эw нэр дэм (йан жи н'эта-н'этайе) жь Мын бьтърсьн, бона кô бо wана у пэйи ванр'а бо зар'окед wана башбэ. У Эз пэймана н'эта-н'этайе т'эви wана датиным, бона кô жь wана вэнэгэр'ын, жь къред ванэ qэнц, у хофа Хwэ дайнымэ нава дьлед ван, бона кô жь мын дурнэк'эвын” (Йеремийа 32:38-40).

Гôдариye бьдьнэ сэр we йэке, wэки Хwэде дэръэqа щьмэ'та Хwэда дьбежэ: “...бона кô нэр дэм (йан жи н'эта-н'этайе) жь Мын бьтърсьн... кô жь Мын дурнэк'эвын”.

Бэрэвбунэкэ ль Малазийайе те бира мын, ль к'идэре Р'ôн'е хофа Хôдан бь щур'е qэwат э'йан бу. Ль wedэре жь т'эмамыйа п'ара дьнйайейэ р'оьлате мэръв нэзыр бун: сэра, ль к'идэре мын т'эриф дькър, бь хwэндьк'аред мэк'т'эба Мьзгинийе, сэрwера у мэръвед башqэва т'эжи бу. Давийа qôльхе гэлэк мэръв иди ль сэр э'рде, ль бэр дьк'е, п'аладаи бун у жь контроле дэр дьгърийан.

Ль wi щийи, търса Хôдан гэлэки э'щеб бу. Эз нышкева фькърим: “Щон Бивер эгэр тô гавэкэ шаш бавежи, йан жи тыштэки шаш бежи те ль вьр бьмьри”. Гэлэ тыште ôса we бьqэwьмийа? Эз нзыаньм, ле эз дькарьм бежым, wэки нава пэймана Нуда дэръэqа мер у жьнэкеда ньвисарэ, йед кô нава атмосфера wi щур'эида шаши кърън у мърън. Энциаме диwана wана эw бу, wэки “търсэкэ мэзын к'этэ сэр т'эмамыйа щьвине у ван н'эмуйа, йед кô эв йэк бьыистын” (К'аред Шандийа 5:11).

Пэйи we бэрэвбунер'а мер у жьнэке, йед жь Ындьстане бун, незики мын бун у готън:

– Щон, эм паqьжикэ ôса зор хwэда т'эхмин дькын!

– Бэле, эз жи ôсамэ,– мын бэрсъв (щаб) да.

Сьбэтьра майин мын ль ода меванхана хwэ эв хэбэр дит: “Хофа Хôдан пирозэ, эw н'эта-н'этайе дьминэ” (Зэбур 2:9).

Р'ôн'е Пироз щарэкер'а дьле мынр'а хэбэрда у гот: “Лйусифер мьлайак'эт бу, йе кô сэрwертгийа н'эбандьна э'змин дькър. Эw р'ункърибу, бэдэw у дôа'кърибу, ле жь Мын нэдьтърсийа: эw н'эта-н'этайе нэма”.

Эз дора ве йэке дьфькьрим у мын нышкева бьхист: “Йэк сеанийа мылайак’та, йед кө дора т’эхте Мын дьгьргын у р’умэта Мын дьдитын, жь Мын нэдьтърсийан. *Әw һ’эта-һ’этайе нэман*”.

Эз жь we йэке зэндэгьрти мабум, чь кө Хwэде ль мын э’йан кьр. Мын щарэкэ майин бьхист: “Адэм у һева нава һазьрийа р’умэта Мында дьгэр’ийан. *Әw т’эви Мын нава һэлэқэтийада бун, ле жь Мын нэдьтърсийан. Әw нава һазьрийа Мында һ’эта-һ’этайе нэман*”.

Хөдан карэбуна майина һ’эта-һ’этайе дьдэ мә. Бь сайа we эм һэр дэм гөр’а Хэбэра Хwэдеданьн. Инцил э’шарэтийе дьдэ бавармэнда: “Демэк әw созе, кө бона к’этына нава р’ьһ’этийа Wi һе дьминэ, wэрын эм *бьтърсьн*, кө жь wэ т’ө кэс жь we р’ьһ’этийе нэминэ” (Ибрани 4:1, NKJV). Тыштэки һ’wаск’арэ, wэки хөдане ньвисаре хэбэра “търс” ле нэ кө “һ’ьзкьрын” дайэ хэbate. Әw търса Хwэдейэ, кө изьне надэ мә, кө эм бэрбь гөнэь вэгэр’ьн.

Мьзгиндаре э’йан

Әзе т’ө щара сэрэдана хwэйэ ль щэм т’эрифкьрэки э’йан бир нэкьм, йе кө ль һ’эбсе сала дави, йа щэзайе гьргына хwэйэ пенщсале дэрбаз дькьр. Гьргына wi ль т’эмабийа дьнийайе э’йан бьбу у э’йбэкэ мэзын анибу ль сэр п’адышатийа Хwэде. Qэрэз, нава сала хwэйэ давида, йа ль һ’эбсе, әw р’асти Хөдан һатьбу. Wэхте һэвдитьна мә тыште э’wльн кө әwi готэ мын әв бу:

– Щон, әв һ’эбса бона мын диwана Хwэде нибу, ле р’эьма Wi бу. Эгэр мын жийана хwэ өса бэрдэwам бькьра, чава кө эз дьжитьм, мыне һ’эта-һ’этайе дожеда дэрбаз бькьра.

Әwi щарэкер’а бала мын к’ьшандэ сэр хwэ. Мын фэ’м кьр, wэки мын мэрьwэки Хwэде, дьле к’ижани щькэсти бу у хөламе Мэсини р’астр’а хэбэр дьда. Мын заньбу, wэки дэстпека қөльха хwэда әw гэлэки бэнгийи сэр Иса бьбу. Баварийа wийэ бь қэwата мэзын бэр ч’э’ва бу. Бона мын әw йэк чава пьрс бу, кө жь Хөдан awқаси дурк’эт, чьмки әw ль сэр хала қөльха хwэйэ бьльнд бу. Мын же пьрси:

Wэ к’энге т’эрка һ’ьзкьрьна Иса да?

Әwi ль мын нььер’и у бейи навбьр’и бэрсьв (щаb) да.

– Т’ө щара!

Мын зэндэгьрти бэрсьва (щаба) wi да:

– Ле хуне чава ван хапандьнед бь п’осте кьри у беэ’сьлиа хвэйә нава ь’эвт салед қольха хвэйә давида шьровә бькьн, бона чь хун ньаа ль ь’эбсенә?

– Шон,– әви гот,– мын ьәр дәм Иса ь’ыз дькьр, ле әз жь Хвәде нәдтьрсийам. Әв сәрвәре жийана мын, Йе сәрәкә, нибу.

Пәйи we йәкер’а әви тыштәки өса гот, вәки бала мын к’ышандә сәр хвә:

– Шон, ль Америкайе бь милиона мәсиһийед минани мын ьәнә. Әв Иса чава Хьлазкьре хвә нав дькьн у Wi ь’ыз дькьн, ле жь Wi натьрсьн, чава Хөдане вани сәрәкә.

Нава мында р’онайи ьатә р’ахьстьне. Мын фә’м кьр, вәки әм дькарьн Иса ь’ыз бькьн, ле т’әне әв йәк we мә жь к’этьне хвэйи нәкә. Әм гәрәке өса жи жь Хвәде бьтьрсьн. Хәбәрәд Муса бир биньн: “Хвәде ьатийә, кә wә быщер’ьбинә у *wәки тьрса Wi ль пешийа wәбә, кә хун гөнәа нәкьн*” (Дәрк’этьн 20:20, NKJV). Тьрса Хөданә кә карәбуна тәйахкьрьне дьдә мә, бона кә әм жь гөр’екьрьна Хвәде дур нәк’эвьн, минани Лйусифер, йәк сеанийа мьляк’эта, чава Адәм у өса жи әв мәрвьед щьвине, йед кә ван р’ожед дави we пашда вәк’ышн.

Хьлазбуна хвә мийасәр бькьн

Бо ве йәке жи Пәвлос т’әмийе дьдә мә: “Бьхәбьтын (ьазьркьн, *мийасәркьн у бь т’эмами бьгьижьнә давийе*) хьлазбуна хвә бь *тьрс у хофе у ләрьзандьне* мийасәр бькьн. Беамьнийа ььндава шәхсе хвәда, гәләки фәсал, бь исаф, бь контролкьрьна дьжи мәсьрәфа, бь тьрс дурк’этьна жь ьәр тышти, чь кә дькарә наве Хвәде у наве Мәсиһ бөһөрмәт бькә” (Филипи 2:2, AMP). Әм бь *тьрс у хофе* хьлазбуна хвә мийасәр дькьн у дьгьиньнә давийе. Әм we фә’мдарийе хвэйи дькьн, вәки ьәр фькьрәк, готьнәк у к’арәк wәхте диwane we ә’йанбә. Бь биранина дәрһәқа ве йәкеда әм дьминьн шькәсти, ь’ышйар у пер’а жи дәрһәқа ван мә’нийада заньн, йе кә мә жь р’е дәрдьхн. Фькьрарийа дәрһәқа ве йәкеда мә дә’ф дьдә кә әм ьәр дәм жь wi ь’әму тышгти дур бьминьн, чь кә дькарә бона Хвәде нәбашбә.

Гөьдарийе бьдьнә сәр, вәки Пәвлос набежә, вәки әм бь т’эмами бь ь’ызкьрьн у бь қәнщи хьлазбуна хвә дьгьиньнә давийе. Хофа Хөдан қәwате дьдә мә, кә әм жь к’әрәма Wi нәк’эвьн у нәк’эвьнә нава нәһәқийе. Жь алики майива жи ь’ызкьрьна Хвәде мә жь

қанунп'арезийе дур хwэйи дыкэ, йа кö незикайа т'эви Хwэде хьраб дыкэ. Н'ызкьрына мэйэ ындава Хwэдеда али мэ'ни у фькьред мэ дыкэ, кö эм қəwата хwэ хwэйкьн у жь р'астийе нэхальфын. Нава жийана мада эв Һардö қəwатед мэзын гэрэке бышöхöлын, н'ызкьрын у хоф, бона кö Һэлэқəтийед мэйэ т'эви Хwэде сахлэмбын. Бо we йэке жи Павлос Хwэде чава Баве мэйи Ә'змин у Абба (фькьра ве хэбөре Бавэ) нав дыкэ, ле öса жи дыбежэ, wэки Хwэдейе мэ агьре п'эр'ьтандьнейэ (быньер'э Ибрани 12:29). Әw н'ызкьрынэ, ле Әw öса жи Н'акьме Һэқ у пирозэ. Әгэр эм жь wi нэтьрсьн, эме тэях нэкьн, ле Иса Һэр дэм дыбежэ: “Әwe кö тэяхкэ н'этани давийе, әwe быжи” (Мэтта 10:22).

Н'öкөме мэ

Әм гэрэке дэрьəқа Һинбуна диwan у щəзайе н'эта-н'этайеда бь мэ'никэ майинэ гьринг жи бьзаньбын, йа кö н'öкөме мэйи ль сэр мэрьвед майнэ. Әгэр хофа Хöдан ль щəм мэ т'өнэбэ, эме Мьзгинийа нэбаланскьри дэрбази ль сэр мэрьва бькьн, йан бь готьна, йан жи бь к'ар. Нава фэйдəйед we йэкеда, мэрьвед бьн н'öкөме мада дыкарын р'асти қəзийа пашдавəк'ьшандьне у öндакьрына н'эта-н'этайе бен.

Әгэр эм, дəрсдар у сəрwеред Мьзгинийе, ван Һинкьрына ньзаньбын, wi чахи эме жь чапе зедəтьр дэрьəқа ван принсипед дöа'кьри, гöлвəдайи у жийана бəхтəвар бьдын дийаркьрыне, дэрьəқа к'ижанада Иншил Һин дыкэ. Әв принцип we öса бышöхöлын, чава кö тер'а нəтийэ дитьне: әwe сахлэмийе, ачьхийа финанси, ашитийе пешда биньн, Һэлэқəтийед т'эви мэрьвайэ дыа баш у тыштед майин биньн. Қəрəз, эгэр фькьрдарийа мэйэ дэрьəқа диwanед н'эта-н'этайеда т'өнэ, эме жь т'əрифкьрына дэрьəқа хач' у wi бьбайида пашда бьсəкьнын, к'ижани гэрэке бьдын, бона кö пəйи Иса Һэр'ьн. Эме дыа гэлэки банга т'əриф бькьн, йед кö ль мэрьва хwəш тен, ле нэ кö эме банг бькьн, кö бь Һэр awайи эм жийана хwэ бона Хwэде дайньн.

Әгэр эм бь н'эта-н'этайеда нəльвын, эме бьжин у т'эви мэрьва нава Һэлэқəтийадабын, бəре ə'wльн эме нава жийанеда к'ара хwэ бьгэр'ьн, эме жийане жь алийе н'эта-н'этеда нəньер'ьн. Эме мэрьва Һинкьн, кö бона р'ожа иройин бьжин, ле нэ кö чава кал у бав дьжитьн, йед кö Һивийа “əw бажар'е хwэйи р'ьк'ьне мьқəр'ьм ə'франдар у awакьре к'ижани Хwэдейэ” бун (Ибрани 11:10).

Бәле, нава ве жийанеда бона гөр'едабуна Һндава принципед Хwәде Һәқдаин Һәнә у мә гәләки бь Һургьли дәрһәқа we йәкеда Һин кьрийә. Фәқәт бир нәкьн, wәки жийана мәйә ль сәр ве дьнийайе wә'дәлуйә. Әм гәрәке нава ве жийанеда бьгьижьнә ачьхийе, гәрәке we йәке анәгори нормед Ә'змин, ле нә кә анәгори култура мә бькьн. Мала мәйә р'аст ль вьр нинә.

Бь гөһдари дәрһәқа мә'нийед ван пирозада бьхвиньн, йед кә әв дьнийа бона чуйина ль пәйи Хwәде Һыштын'

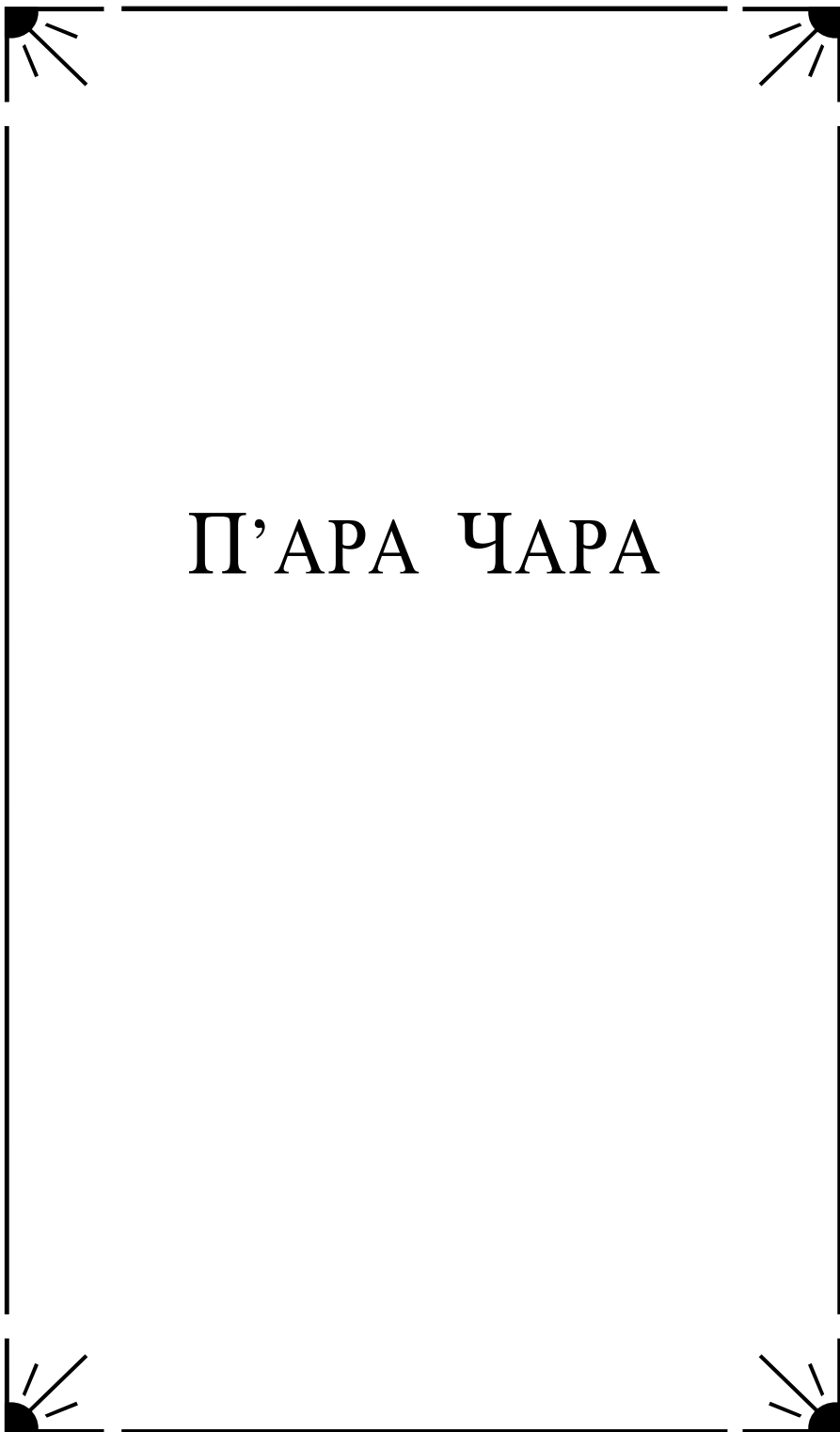
“Әв Һ'әму жи баwарийеда мьрьн, ле созед Хwәде нәстәндьн. Әwана т'әне жь дурва соз дитьн, ша бун у хwә мькөр' Һатын, кә әw мәринә, хәриб фьраринә ль сәр дьне. Әwed кә тыштед wa дьбежьн, дьдьнә к'ьвше, кә әw wәлатәки бона хwә дьгәр'ьн. У әгәр бона wi wәлати бир Һьанина, кә әw жь к'идәре дәрк'әтьбун, мәщала ван we Һәбуяа вәгәр'ийана wьр. Ле жь бәр weва дәмана wәлатәки Һе қәншда бун, wa готи йе Ә'змин. Ләма Хwәде ве йәкеда шәрмийе набинә, кә әw жер'а Хwәде бежьн, чьмки Әwi бона ван бажар'әк Һәзьр кьрийә (Ибрани 11:13-16).

Әw wәлате кә пирози ле дьгәр'ийан, бажар'е Хwәдейә, Оршәлима Ну, у әме гөһдарийа хwә Һ'әтани давийа ве к'ьтебе бьдьнә сәр wi. Әw мәрьвед кә we ви бажар'ида бьжин әwьн, йед кә *сәр дьк'әвьн*. Һәқе wана we бе синорбә, ле нә кә жийана Һәрә башә ль ве дьнийайе.

✧ ПЬРСЕД БОНА Ә'НӘНӘКҮРҢЕ (ГӨВТӨГОКҮРҢЕ) ✧

П'АРА СЬСИЙА, СӘРЕД 6-7

1. Бь фькьра вә, жь мә'нийед чуйина пәйи Мәсиһ к'ижан дькарә бона вә дьһа балк'ешбә, нә кө незикайа вәйә шәхсийә т'әви Иса? Гәло чь дькарә али вә бькә, кө һун һәр дәм дьле хвә бәрбь мәрәме һәри гьринг вәгәр'иньн?
2. Әв фькьра, кө бавармәнд дькарә бь р'әзәдлийа хвә жь баварийе дурк'әвә, йа һ'ышйаркьрә. Әв йәк дьжи (мьқабыли) фькьред вәйә? Шаба (бәрсьва) пьрсе бьн р'онайа ве р'астийеда бьдьн: чава бавармәнд, әм гәрәке нә кө бь тьрсе, ле бь хофа Хөдан бьжин.
3. Дәрһәқа мәт'әлока хөламе бер'әмда бьфькьрьн, йа кө Мәтта 18:23-35-ада һьвисарә. Бь фькьра вә бона чь Хвәде бь гөһдарийа ви щур'әйи незики бахшанльне дьбә?
4. Бь хәбәрәд хвә шьровә бькьн, кө чава дийаркьрьна шашә ль сәр р'әһма Хвәде, йа кө бь хофа пирозва баланскьри нинә, дькарә бавармәнд бәрбь хапандьне бьбә.
5. Фькьра мәйә дәрһәқа һ'әта-һ'әтайеда нә т'әне һ'өкөми ль сәр мә дькә, ле өса жи һ'өкөми ль сәр мәрьве дор-бәра дькә. Бь фькьра вә, мәрвь чава дькарә дәрһәқа зедайдә дьнйәйейә бона чуйина пәйи Хвәде т'әриф бькә (мәсәлә сахләми, ачьхи, йан жи р'азибуна һөндөр') у жь мәрәме мәйи һәри гьринг нәхальфә?

Π'ΑΡΑ ΨΑΡΑ

П'АДЫШАТИЙА АФАБЕЛЕ: Р'ОЖА ДИШАНЕ Б

*“...Әзым, Йе кө фькьра (фькьра у мәрәма)
у (һөндөр'да) дьла, у Әзе анәгори кьрьнед вә һәр
йәки бьдъмә вә (һәде бона кьрьна вә)”.*

— Ә'йанти 2:3, АМР

Әм пашда вәгәр'һнә ль п'адышати́йа Афабелейә алегорик у әм бьдһнә зәләлкьрьне, кө Хвәһ'ьз у Херкьр р'асти чь һатын. Бь сайа ван әме әшкәрәкьрьнед гьринг дәрһәда дишана бауармәндада бькьн, жь к'и́жана йәк жи әвә, вәки һ'әму бауармәнд we һәде вәкә һәв нәстиһн.

Дишана бауармәнда

Әв дишан шәбәде, һнәк вә'дә пышти we йәке, дәрбаз бу, вәхте кө әндели һатынә сәра Мәзын. Незики 500 әнделийа ль сәра Жийане һивийе бун у бь хәмгини һивийе бун, кө әве чава шара ә'wльн р'асти Шейлоне п'адыша бен. Херкьр у Хвәһ'ьз һәвалед ну у кәвһн дитьн ванр'а қьсә дькьрһн, вәхте кө п'арезәред П'адышати́е Һышкева к'әтһнә сәрайе. Һ'әму хәбәрдан сәкьһнин, вәхте кө п'арезәре сәрәкә бәрбьр'и ван бу:

– Зутьрәке һуне ль бәр п'адыше хвә бьсәкьһн. Әви һәр дәм һун һ'ьз кьрьнә у һивийа ве р'оже буйә, кө һуне к'әнге бьгьжижһнә Wi. Нәһьер'и we йәке, вәки һун т'ө шара р'асти Wi нәһатынә, Әви һун дитьнә. Әви дьле вә у бәре вә жи дитийә. Әв дьле вә, мә'нийед вә, фькьред вә у т'әхминкьрьнед вә, өса жи к'аред вә, занә. Т'ө тышт вәшарти нибуйә. Бьзаньбьн, вәки дишана Wi йа һәдә. Т'ө к'әс we хәwьлә нәминә.

П'арезәре сәрәкә хәбәрдана хвә бәрдәwам кьр у ә'лами ван кьр, кө әв гәрәке чава бәрбь сәра Мәзын бен р'ебәркьрьне у ль сәра Мәзын гәрәке хвә чава хвәйи бькьн. Пышти we ә'ламәтийе әви гот:

– Хвәһ'ьзе йе э'wльнә, кӧ we һәр'ә щәм Шейлоне п'адыша. Пешда вәрә, кӧ әм бәрбь сәра Мэзын р'ебәрийе ль тә бькын.

Хвәһ'ьз у диwана wi

Хвәһ'ьз фькьри, wәки әw йе э'wльн һатийә газикьрьне, чьмки әw ль Энделе сәрокбажар' буйә. Әw ль сәр хwә гӧман бу, wәки әwe һәде мэзын бьстинә кӧ ль щийен п'адышейә дәр сәрк'арийе бькә. Әwi жь ынбунед ньвисаред Кәвын бир дьани, wәки әwed кӧ ль Энделе чава йед амын бьһатана һ'әсабе, ль Афабеле wанайе һәд у т'абийа сәрwerийейә баш бьстәндана. Һена сәрк'арикьрьна wийә ль Энделе бажар' гӧлвәдьда. Wәхте чуйина бона дитьна п'адыше, әwi гӧман т'әхмин дькьр.

Дәргед сәра мэзын вәбун, у Хвәһ'ьз бьрьнә нава һазьрийа п'адыше. Мэзынайа сәрайейә бәдәw һ'ӧкӧмәки бәрк' ль сәр wi ышт. Әwi дит, wәки сәра бь мәрьва т'ьжи бу. Әм һазьр сәкьнибун. Хвәһ'ьз зәндәгьрти ма, wәхте кӧ әwi щийед вала дитьн, ле әw ләз бәр дьле хwәда һат, қьрар кьр, wәки wәлатийед ль wьр анәгори хwәстьна хwә щийед хwә гьртнә.

Ль даwийа сәрайе, ль щийе һәри дур, т'әхте Шейлон бу. Әw дьһа бьльнд бу, нә кӧ чава Хвәһ'ьз дьфькьри. Әwi ӧса жи т'әхтед бьч'ук дитьн, йед кӧ чава әw фькьри, йед бьндәстийед Шейлон бун. Qасәке те бежи дьле wi сәкьни: ль wьр чәнд щийед вала һәбун. Әw гӧман бу, wәки жь ван т'әхтед вала йәк жи йе wi бу.

Һәвалә бәре

Wәхте кӧ Хвәһ'ьз пешда дьчу, әw жь бәшәра энделийед бәре зәндәгьрти мабу, йед кӧ ньһа wәлатийед Афабеле бун. Әwi чәнд гав авитьнә бәрбь т'әхт у ль п'ара сәрайейә пыште һәвалә хwәйи бәре нас кьр. Наве wi Әләқәт бу. Р'есторана wi һәбу у Хвәһ'ьз гәләк щара дьчу wьр. Әwi ль п'арезәре сәрәкә ньһер'и, те бежи пьрси, кӧ гәло изьн һәйә хәбәрдын. П'арезәр бь сәре хwә нишана қайилийе да к'ьвше.

Хвәһ'ьз незик бу у һәрдӧйа һәв һ'әмбез кьрын.

– Әләқәт, нава ви wә'дәйида тӧ чава буйи?,– Хвәһ'ьз пьрси.

– Гәләки баш,– һәвалә бәре бәрсьв (щаб) да,– ле наве мьн иди Әләқәт нинә, ле Р'азибуйийә. Хӧдан Шейлон наве т'әзә (ну) да сәр

мын: эw навед ну дыдэ сэр н'эму хёламед хwэ, йед кё ль бэр т'эхте
ви дысэкынн. Афабел шийэки гэлэки э'щебэ у мэ нькарьбу дэрхэда
we йэкеда бьк'этана нава хыйала жи,— Р'азибуйи гот:— эв сэра Мэзын
т'эне дэрге бэрбь ви бажар'е бэдэw у э'щебэ. П'адыше мэ жи йэки
дыа н'ызкыр у былндэ, нэ кё нэр мэрвэки башқэ, к'ижани тэ нава
жийана хwэда нас кьрийэ. Эз öсa р'азимэ, wэки нас дыкым у қольхи
ви дыкым. Буйина нава п'адышатийа Wiда қэдьрэки мэзынэ. Эгэр ль
Энделе мын эw йэк бьзаньбуйа, чь кё эз ньа заньм, мыне жийана хwэ
шур'эки майин дэрбаз бькьра. Мыне дыа зедэ быщэ'данда п'адыша
р'ази бькьра. Нава wэ'де ль Энделе дэрбазкьри эзе wэлатики дыа баш
бума. Эгэр öсa буйа, эзе ньа дыа незики ви бума.

— Бь we йэке тó чь дыхwэзи бежи?,— Хwэһ'ыз бэр гьлийе wiда
нат.— Тó ль Энделе жь ван wэлатийед нэрэ баш буйи. Р'есторана
нэрэ баш йа тэ бу у тэ спонсорийа гэлэк т'эшкилдарийед щьваки
дыкьр. Тэ гэлэк щара мэщал у хwэрьнед балаш дыданэ т'эшкилетед
кё п'эрэбэрэвкьрьнева мыжул дыбун. Гэлэк щара жи тэ к'ара хwэйэ
р'оже п'ешк'еши ньнэка дыкьр.

Р'азибуйи сэре хwэ бьр у ани:

— Мын эw н'эму тышт дыкьр, кё навэк дэст бьанийа у жь алийе
щьвакеда бьбатама қэбулкьрьне. Мын öсa жи заньбу, wэки бь ви
шур'эи мыне дыа гэлэк мыштэри дэст бьанийана. Мэ'нийа мын
нэ кё дöа'кьрьна мэрыва бу, ле ч'арэсэркьрьна ачьхийа мын бу. Мын
гэрэке гöддарийа хэбэред Щейлон бькьра. Эви готьбу мэ: “Эгэр тó
нанхwэрьнэке, йан жи шивэке т'эшкил дыки, нэ гази пьсаме хwэ,
нэ жи бьрайе хwэ, нэ жи мэрывед хwэ, нэ жи щинаред хwэйэ дэwлэти
бькэ. Wэхте кó тó нанхwэрьне т'эшкил дыки, гази к'эсиба, фэқира,
кора, сэқэта бькэ. У те хwэзылиби, чьмки т'ö тыште ван т'өнэ, кó дэwсе
быднэ тэ, чьмки wэхте р'абуна йед нэq дэwса we йэке нэде тэ we нэбэ”.
Мын п'ешк'еш дыдан бона к'ара хwэ, ле нэ кó бона к'ара бажар'е мэ.
Мын дыхwэст эз нава мэрывед Энделейэ нэрэ н'öкöмдарда бума.

Хwэһ'ыз хэбэрдана хwэ бэрдэwам кьр. Фэқэт тэ п'ешк'еш дыданэ
мэк'т'эба Энделе жи. Гэло тэ бона we йэке р'азibuна Щейлон
нэстэнд?

Р'азибуйи бэрсьв (щаб) да:

— Бэле мын п'ешк'еш дыданэ мэк'т'эба Энделе, ле эw п'ешк'еш
п'арэкэ гэлэки бьч'ук бу жь к'ара мын. Мын п'ара (бэша) к'ара
р'есторанейэ мэзын wэдышарт, чьмки эз дытьрсийам, кó эзе р'ожэке

бынк'эвм. Мьн эw йэк дыкър, чьмки мьн дьхwэст, кô жийана мьн баш буйа. Мэ'нийа мьнэ р'аст хwэп'арастьн бу. Эw тыште ньндьк кô мьн дыдан, бона р'ь'этбуна исафа мьн бу. Мьн хwэ нава мэщбур'ийеда т'эхмин дыкър, чьмки дэрсдаред мэ гэлэк щара дьготьн, кô дайина п'ешк'ешайэ бона п'адышатийе у пыштгърикьрына фэдира гэлэки гъринг бу. Мьн эw йэк р'уйе т'эхминкьрына гонэь у мэщбур'ийеда дьда, ле нэ кô жь н'ьзкьрыне у р'эь'мбуне.

Р'азибуйи хэбэрдана хwэ бэрдэwам кър:

– Мьн мэсэла Щейлонэ дэрьэқа we жьна бида бир кър, йа кô п'адышатийа Афабеле н'ьз дыкър. Бир бинэ, wэки эwi гот: “Эз р'аст дьбежымэ wэ, wэки эв жьнэбийа фэдир жь н'эмуйа зэ'фтьр авитэ хьзне. Чьмки н'эму кэс жь зедайа хwэ авитьне, ле эве жь фэдирийа хwэ авите, чь кô ль щэм we нэбу, нэбуна т'эмаийа жийина хwэ эwe авите”.

Хwэь'ьз дэрьэқа ван т'эшкилдарийед щьваки у шивада фькьри, йед кô эwi ль мала хwэ дэрбаз дыкърьн. Ль wър т'ô мэрьwэки фэдир, йан жи жь wi ньмьзтьр, йе дэрэща жийана ль wър, т'онэбу. Паше эwi дэрьэқа ван пенщ н'эзаред депозитда бир ани, йе кô эwi дабу, кô ван мэрьва бьдэ кэр'кьрыне, йед кô э'йщьз бьбун, wэхте кô эwi қьрар кьрьбу wi э'рди бьдэ т'ор'а дык'ана, ле нэ кô мэк'т'эбе. Wi чахи эw дьфькьри, wэки п'эрэки мэзын эwi дабу, ле ньна эwi бона ван п'эре ньндьк шөрм дыкър. Гэло Щейлоне we йэке чава ньна қимэт бькэ?

Фькьред wi бь готьнед Р'азибуйийэ даwива натынэ т'эр'ьбандьне:

– Эгэр эз бь р'асти бь т'эмаийа гэрмайа дьле хwэва бума,– эwi гот,– мьне wэдэ башқэ бькьра, кô мьн ль мэк'т'эбе қôльх бькьра. Wэхте кô нэр кэс к'аре хwэ дькэ, бар сывк дьбэ, эгэр на, чэнд кэсед майин т'эмаийа бар ньлдьдьнэ сэр хwэ. Эгэр мэ н'эмуйа бэрнама Щейлон мийасэр бькьра, т'ô кэс we бьн बारे гьранда нибуйа. Эw кэсед кô баред гьран ньлдабунэ сэр хwэ, нэде мэзын бона we йэке стэндьн. Фькьра we эwэ, wэки эw тыштед ньндьк, кô мьн дыдан, бона сывккьрына исафа мьн бу, чьмки мьн заньбу, wэки мьн хwэ п'ешк'еши п'адышатийа Щейлон нэкьрьбу.

Wэхте кô жийана мьн наты леньер'ндьне, тыштэки бэр ч'э'ва бу, wэки эз гэлэки бона хwэшийа хwэ, ч'арэсэри у наве хwэ дьжитьм, ле нэ кô бона р'умэта Wi. Ньна эз wэлатики ви бажар'ийи бьч'укьм. Қэрэз, нэньер'и we йэке, кô оса наты стэндьне, эз нэла не бь р'эь'мбуна Щейлон у бь н'ьзкьрына wi зэндэгьрти мамэ, к'ижане

əw Һындава мында дьдэ к'ыше. Эз бь р'асти лайиқи ви Һ'эму тышти нибум, чь кӧ мын жь ви стэнд, ле те зутьрэке бьбини, вэки Һ'эзкьрына ви у мэрданияа ви жь Һ'эму фькьра бьльндтьрын. Һ'этани давийа жийана мын эз борщдаре мэрдани у р'эь'буна Вимэ.

Хвэь'ыз э'щербмаи кьрэ гази:

– Вэлатийе Һэри бьч'ук! Тӧ дьхвэзи бежи, вэки ль вьр клас (дэрэщэ) Һэнэ?

Р'азибуйи к'энийа у гот:

– Бэле, бегӧман. Ль Энделе дэрьэқа we йэкеда эм Һин дькьрын, ле жь мэ гэлэк бь сыькайи незики we йэке дьбун. Фэқэт мэ бь к'урайи əw йэк заньбу. Бь р'асти тӧ бь хвэ жи дэрьэқа we р'астийеда ӧса дьфькьрийи, вэхте тӧ к'эти ве сэрαιе. Мын фькьред тэ бььистьн: тӧ Һивийейи, вэки те ль вьр т'эхтэки бьстини. Тэ заньбу, вэки əw йэк дькарэ анэґори ньвисаред кэвын бьқəwьмэ, к'ижан мэ лек'олин дькьрын, фэқэт дьқəwьмэ тэ гӧьдарийа мэзын данэтани ль сэр фькьред хвэ, йед кӧ дэрьэқа т'абийа тэда бун, вэхте кӧ тӧ ль Энделе буйи.

Əw мэрьвед кӧ Һындава Щейлонда нава ви вэ'де кӧртда, əw вэ'де ль Энделе дэрбазкьрида амын бунэ, р'ебэрын у қӧльхед Һэрэ мэзын нава ве щьвакеда дьқəдиньн. Əw ль п'аред бажер'э Һэрэ бэдəw дьжин у мэщала ван Һэйэ п'адыше бьбиньн. Əwed кӧ дььа гэлэки бона хвэ жийан дэрбаз кьрынэ, вэхте кӧ ль Энделе бун, қӧльхед хвэ ль п'аред бажер'э дэр стэндьнэ. We йэке ӧса жи ль ве сэрαιе дькарын бьбиньн. Эм ль щергед пашьнда р'уныштинэ, ль р'аста дьжин у хэбатед гьран дькьн. Нава ве п'адышатийеда эм йе Һэрэ бьч'укьн. Əwed кӧ дь навбэра (орт'а) сэрαιеда щийе хвэ гьргьнэ, ль ч'ийа дьжин у қӧльхед э'франдарийе стэндьнэ. Ле əwed кӧ пешийа сэрαιе у ль сэр т'эхта р'уныштинэ, ль мэрк'эза П'адышатийе дьжин, ль к'идэре щийе р'уныштандьна п'адышейэ. Изьна ван Һэйэ, кӧ əw т'эви ви бьжин у бышӧхӧльн. Нава ве п'адышатийеда əw йед Һэрэ мэзыньн.

Р'азибуйи готьна хвэ сэр Һэвда ани:

– Хвэь'эзе Һэвале мын, тӧ бьзаньбэ, вэки Щейлон р'ебэрэки Һэқ у Һ'эзкьрийэ. Əw чь жи бьдэ, əwe бьбэ Һэқ. Жь мэ т'ӧ кэс we т'ӧ щийэки ль ви бажар'и нэжита, эгэр əw нибуйа.

Р'азибуйи əв йэк гот у пашда вэгэр'ийа щийе хвэ. П'арезэре сэрэкэ бь дэсте хвэ э'шарэти да, кӧ Хвэь'ыз пешда Һэр'э, р'ийа хвэяйэ бэрбь т'эхт бэрдəвам бькэ.

Дэрсдаре э'йан

Хwэһ'ыз чэнд гав жи авитын у мэрвэки майин дит, йе кő эwi нас дькър у симпатийа wi ындава wiда ыбу. Наве wi Пыштгър бу. Эw ль мэк'т'эба Энделе дэсрдар бу у Хwэһ'ыз эw чава мэрвэки бэрбьч'э'в ы'эсаб дькър. Ёинкърнед wi бь фькър бун у ыэр дэм Хwэһ'ыз р'өһ'дар дькърн. Wi дэрсдари öса ын дькър, wэки шагърта хwэ бьлнд у қимэтлу ы'эсаб дькърн. Дэрсдаред майин жи р'өһ'дар дькърн, ле щарна ынэки бэрк' хэбэр дьдан у готына wана бэрхөдана бь эше пешда дьани. Пыштгър öса нибу, wэхте кő эw жь дэрсхане дэрдьк'эт, ы'эму кэс хwэ баш т'эхмин дькър. Бь р'асти, ы'этани we дэме, эw дэрсдаре Хwэһ'зы ы'ызкърн бу.

Хwэһ'ыз щарэкэ майин ль п'арезэре сэрэкэ ньер'и у изын хwэст, кő дэрсдаре хwэйи бэрер'а хэбэрдэ. П'арезэр щарэкэ майин бь сэре хwэ нишан да кő қайилэ. Хwэһ'ыз незики Пыштгър бу у ыэрдöйа бь гэрмайи сылав данэ ыэвдö.

Хwэһ'ыз нькарьбу хwэ зэфт бькьра у щарэкер'а пьрси:

– Ёун бона чь ль ыр, ль щергед пашьнданьн?

– Эва т'аби у щийе мьнэ. Эз wэлатики Афабелейи ыэри бьч'укьм. Эз ль р'аста дьжим у хэбата мьн ль сэр авдайинейэ.

– Чь?,– Хwэһ'ыз кьрэ газы-ёун дэрсдаре Щейлони ыэрэ баш бун. Ёун чава дькарын wэлатики ыэри бьч'укьбн? Ёун гэрэке ль сэр т'эхтэки пешьн р'унышти буна.

– Чэнд мэ'ни ыэнэ, кő эз бона чь нава ве щьвина мэзында ль сэр т'абийа дьаа бьлнд ниньм, у бона чь эз т'эви Щейлон сэрwерийе накьм,– Пыштгър гот.– Бона ыевышандьна wэ'дэ эзе т'эне дэрьэқа к'ока беақьлийа хwэда гьли бькьм. Те бира тэ, эвед кő жийана хwэ п'ешк'еши Щейлон кьрьнэ, т'эви авайичекьрьна тен ымбэриьэвкьрьне? Мэк'т'беда ыэр дэм дэрьэқа ве йэкеда эм ын дькърн. Борщдарикэ мэйэ сэрэкэ ль Энделе эw бу, кő мэ жийанед мэрьвед башцэ чекьра. Мэ эw йэк бь бангед хwэ дькър, к'ижан бь щур'е хэбэра мэ, кьрьнед мэ йан жи к'аред мэва дьэатынэ дэрбазкьрьне.

Чава дэрсдар мьн мөщалэкэ мэзын у щабдарикэ мэзын стэндьбу. Мьн шагърт ыини принцип у р'ейед Щейлон дькърн. Qэрэз, чава дэрсдар эз гэлэк алийава т'эр'ьбим.

Ёинкърнед мьн баланськърн нибун. Мьн т'эне алийед баш, йед бона қөльхкьрьна бо Щейлон дьданэ к'ывше. Мьн пыштгърыйа

шагътед хwэ гэлэка дькър, кô эw бэрбь ачъхийе быщэ'дандана, бейи фькърмишбуна дэръэда фэйдайд ванда. Мьн эw ын нэдъкърн, wэки мэрэме жийанейи р'аст эw бу, кô ь'эму тышт лъ Щейлон хwэш бьбатана. Мьн эw ын дькърн, кô чава принсипед Wi быдана хэбате, бона кô нава жийанеда бьгъиштана ачъхийе. Фэqэт, мьн т'ô щара э'шарэти нэдъда вана, кô нава щьвакеда ч'э'л у т'элед чава ьэнэ.

Нъвисаред кэвн залал дьднэ к'ьыше, wэки мьн гэрэке шевьра Щейлон бь т'эмами т'эриф бькьра. Дьк'эwэ нава we йэке: “Ширэткърна ьэр мэрвьэки у ьинкърна ьэр мэрвьэки бь ьэр сэрwэхтике, wэки ьэр мэрвьэки бейи кемаси лъ бэр Щейлон бьдн сэкьнандьне”. Мьн ын дькър, ле мьн э'шарэти нэдъда. Чава кô эз дэрсдарэки баш бум у т'ô щара мьн э'шарэтийед аqьлмэнди нэдъдан, мьн гэлэк жийан чекърн, йед кô р'умэта ьндьк бона Щейлон анин. Wi чахи эwi сэре хwэ бэржер кър.– Жь вана гэлэк ньа жь щьвине дур к'этьнэ.

Бь дитьна э'щобмайина Хwэ'ьз, дэрсдар готьна хwэ wэк'ьланд:

– Бэле эw к'этьнэ нава ь'алэки wi щур'эйи. Гэлэк ньа лъ wэлате Лонейи wеранбуйи дьжин, жь аликива жи р'уйе ьинкърнед мьнэ нэбаланскърида. Мьн эw тышт нэдъданэ шагъртед хwэ, ь'эwще чьбун эw: мьн эw тышт дьдан, чь кô вана дьхwэст. Мьн нэдъхwэст кô бэгэмийа ванэ ьндава мьнда у ôса жи наве хwэ мьн онда бькьра. Р'уйе we йэкеда жи мьн бь щур'е шаш чекър. Мьн говэкед жийана ванэ сьст у нэхwэш жь к'окева р'анэдъкърн, ле мьн фькър дэрбази лъ ван дькърн, йе кô т'эне хwэстьнед ванэ хwэ'ьзийе дьданэ гôr'кърне.

Жь нъвисаред кэвн we э'шарэтийе биньнэ бира хwэ, йа кô бона дэрсдара бу: “Wана щьмэ'та Мьн дькърнэ нава шашийе у дьготьн: “Ашити”, wэхте кô ашити т'онэ у wэхте кô диwаре нэqэwin те чекърне, wi бь ь'эр'ийева wэдышерьн, демэк бежэ вана, wэки эwed кô ь'эр'ийева wэдышерьн, we бьк'эwэ”. Жь шагъртед мьн гэлэка жийанед хwэ бь тыштед wэ'дэлува дабунэ сэкьнандьне у wэшартьбун. К'урайа дьле хwэда мьн заньбу, wэки эw диwаред нэрм бун, ле мьн э'шарэти нэдъда вана. Мьн дьготэ ван, wэки ь'эму тышт баш бу, ле эw йэк ôса нибу. Эз бэр дьле ванда дььатм, мьн пыштгъри дьда шôхôлк'арийа вана у эw нава хапандьнеда избат дькърн.

Бона шагъртед хwэйэ бэре эз хэмгин дьбьм, йед кô ньа лъ Лоненэ. Ьнэк шагъртед мьн жи ьатнэ Афабеле, ле жь вана гэлэк, йед кô т'эне ьинкърнед баш qэбул дькърн,– Пыштгър лъ пыш хwэ нььер'и у дэнге хwэ ньмьз кър у гот,– лъ щергед пыштеваньн. Wана жийанед

хwэ хэрщ кърн, ле къред wана лъ бэр т'эхте ве Диwане бь агър шэwьтин.

– Лъ бэр т'эхте Диwане шэwьтин?– Хwэһ'ыз пърси.

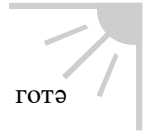
– Бэле,– дэрсдар гот.– Гэло нъвисаред кэвн найенэ бира тэ? “Һэр кэс, йе кô лъ сэр wi һ'ими че дькэ, дькарэ зер', зив. кэвьред гъранбьна, дара йан жи тыштед майин бьдэ хэbate. Фэqэт w'де нъер'андьне, р'ожа диwане, we бе, wэхте кô зэлалбэ кô һэр чекърчик хэбата чь щур'эи кърйэ. К'аре һэр йэки we нава агърр'а дэрбазбэ кô бе зэлалкърне, кô гэло эw қимэте хwэ хwэйи дькэ, йан на. Эгэр к'аре wi лъ бэр агър тэйах бькэ, чекърчи we һэq бьстинэ. Фэqэт эгэр к'ар бьшэwьтэ, чекърчи we зьрарэкэ мэзнь бьбинэ. Эw чекърчи we хьлазбэ, ле минани мэрвэки öса, йе кô фър'те-фър'те жь агьре мэзнь аза буйэ”.

Дэрсдаре э'йан хэбэрдана хwэ бэрдэwам кър:

– Эw һ'име, дэрьэqа к'ижанида шандийе кэвн хэбэр дьда, сэрwertийа Щейлонэ у эм заньн, кô эw р'ийа т'эк-т'энейэ, кô бьк'эвнэ ве п'адьшатийе. Qэрэз, wэхте кô эм бь р'асти йед Щйлоньн, гэрэке лъ сэр wi һ'ими чекьн.

Анэgorи нъвисаред кэвн, жийана мьн нэ анэgorи нормед Щейлонэ һэqэ: эз нава we говэкеда т'эр'ьби бум, лъ к'идэре һ'öкөме мьн һэбу, у эw жи һинкърн бу. Мьн сэрwерийа хwэ нэдьда хэbate, бона кô шагъртед хwэ бэрбь мийасэркърна к'аре Афабеле дэ'ф бьда, у мьн һэqдайина хwэ öнда кър. Те бира тэ, кô дэрсдаре w'де бэрэи мэзнь Паwлос дэрьэqа wан мэрвэда чь гот, нава жийанед к'ижанада эw һатьбу газикърне?: “Демэк, чь гöмане у шабуне дьдэ мьн у һэq у т'аше мэ чьийэ, бь к'ижане эм фър'нах дьбьн. Эw һуньн. Бэле, һуне шабунэкэ мэзнь мэр'а биньн, wэхте кô эм т'эвайи лъ бэр Хöдан бьсэкьньн”.

Мьн р'астийед Щейлон баш заньбун, wэхте кô мьн т'эзэ дэстпекърбу һин бькьм, фэqэт мьн изьн да, wэки т'эхминкърна беч'арийе, хwэстьна стэндьна бэгэмийе у к'öбари мьн бьхальфандана. Гэлэк w'дэ дэрбаз нэбьбу у эз иди жь занэбунед хwэ хальфибум. Паше мьн бь хwэ дэстпе кър öса бьжим, чава кô мьн т'эриф дькър. Бь хальфандьна wi щур'эи мьн нава жийана хwэйэ шэхсида жи э'шарэтийед Щейлон һ'эсаб һьлнэдан. Буйина мэрве э'йан у т'эхминкърна р'азибуне лъ вьр щур'эки майин те qэбулкърне, нэ кô лъ Энделе. Баwар бьки һ'эму тыштед кô мьн лъ wьр гьринг (фэрз) һ'эсаб дькърн, лъ вьр чава тыштед гэлэки бьч'ук тен һ'эсабе.

Хwэһ'ыз бь дэнгэки һ'ышйар пьрси:– Пыштгър, һэвале мьн готэ мьн, wэки Щейлон навед мэ дьгөһер'э. Наве тэйи ну чьйэ?

Дэрсдар к'энийа:

– Наве мьн Шькэстийэ.

Эви эw йэк гот, сэре хwэ бэржер кър у пашда вэгэр'ийа ль щийе хwэ. Хwэһ'ыз ль п'арезэре Сэрэкэ ньһер'и, йе кö сэре хwэ һ'эжанд, избат кър, wэки эw һ'эму тышт, чь кö жь Шькэсти бьһист, р'аст бу.

Хwэһ'ыз чуйина хwэйэ бэрбь т'эхт бэрдөwам кър. Ньһа эw awqаси ль сэр хwэ гöман нибу, чьqаси wi чахи бу, wэхте кö жь нува һатьбу газикърыне ль сэрайе. Эw дэрһэqа жийана хwэда фькъри. Мэ'нийед wi к'ижан бун? Гэло эwi бона р'умэта Щейлон сэрwери дькър, йан бона щэ'дандьнед хwэйэ хwэһ'эзийе? Эwi чаwa жийана хwэ дэрбаз кърьбу? Гэло жийана wi анэгори хэбэред Щейлон бу, йан эw жи хаййаи бу? Гэло эwi жийанед мэрьва че дькърьн, йан эwi т'эне бона чекърьна жийана хwэ эw дьданэ хэbate?

Йе Сэрwер

Хwэһ'ыз дь навбэра (орт'а) сэра Мэзынр'а дэрбаз дьбу. Эwi дит, wэки р'энг-р'уйе wэлатийед ль wър дьһа гэлэки незики йед п'адышатийе бун. Жь wана һэр йэки бь һ'ызкърьн у бь бэгэми дина хwэ дьданэ wi. Ньһер'андьнед wана бин данэ бэр Хwэһ'ыз. Эwi алик'арикэ бедимэт стэнд, чьмки эwi дэстпе кърьбу хwэ бегöман т'эхмин бькэ у иди ньзаньбу кö һевийа wi чь бу.

Хwэһ'ыз т'эхмин дькър, кö те бежи сэд сал дэрбаз бун, һ'этани эw гьһиштэ ль бэр т'эхт. Wэхте авитьна һэр гавэке, эwi гэлэк тыштед жь жийана ль Энделе бир дьанин. Гöмана wi һэла һе һэбу, wэки эw дькарьбу бьбуйа сэрwерэки Щейлон, бь сайа we йэке, кö эw пешда сэрөкбажар'эки ачьх буйэ.

Хwэһ'ыз гьһиштэ ль wър, ль к'идэре сэрwер Щейлон бу. Эwi к'ьнщед wанэ п'адышатийе у т'ашед ль сэр сөред wан дитьн. Дэсте һэр йэкида даре дэстайи п'адышатийе һэбу. Жь wэлатийед бажар'е мэзын эwана бь р'энге хwэ мадул дьһатьнэ к'ьвше. Эw ээндэгьрти мабу, wэхте кö дит, wэки мэрьв дькарэ һэр'э сэр р'энге awqаси бь р'умэт.

Нава сэрwерада Хwэһ'ыз секретара эндамэки шешьра Бажер' дит. *“Гэло эw бона чь ль сэр т'эхтэки р'уныштийэ?”*– Хwэһ'ыз фькъри. Эw жьна ль мэк'т'эбе жь йед майин щöда нэдьбу. Эwe мэк'т'эб салэке

пешийа Хwән'ыз хылаз кърбу. Хwән'ыз бь хwә әw нас нәдыкър, чьмки әw шәхсәкә бьч'ук бу.

Әw жьн пешда һат, у п'арезәре Сәрәкә сәкьни у ль бәр we табу. Әwe Хwән'ыз бь һ'әмбезкърьне у бь к'әнәки гәрм сылав кър:

– Хwән'ыз тө бь хер һати Афабеле. Әз Сәбьркърьм. Щейлон һиви жь мьн кър, кә эз тәр'а хәбәрдьм, һ'этани кә тө ль бәр Wi бьсәкьни. Әз ль Афабеле сәрверәкә вимә.

Хwән'ыз бейи фькърмишбун гот:

– Сәрвер? Тә чава дыкари бьби сәрвер? Тә ль Энделе т'ө тышт нәдыкър.

Р'әнге wi сор бу, чьмки әwi фә'м кър, кә готьна wi бь чьқасива нә ши бу у гәләки һ'ышк бу.

Сәбьркьре бь сәре хwә да к'ьвше, wәки әwe әw фә'м кър:

– Жь готьна хwә навьәв нәк'әвә. Ль we сәрайе хапандьн нькарә хwә вәшерә у нә жи ль ви бажар'и. Тә awқаси беқәлп буйи. Ль Энделе тө бь фькьред мәрьва у бона наве хwә хәмгин буйи. Әw йәк гәләка һин дыкә, кә бь фелбази хәбәрдьн у әw беақьля хwә фә'м накьн. Ль вьр хәбәр гәләки гьригьн (фәрзын), ле мә'ни у мәрәм дыһа гьраньн, чьмки әw һәр дәм бәр ч'ә'ванә. Зутьрәке те дәрьәқа we йәкеда бьзаньби, wәхте кә тө бона һәр хәбәрәке, йа кә тә ль Энделе готийә, бейи диwанкърьне.

– Һәр хәбәрәке?,– Хwән'ыз кьрә гази. –Тә дьхwәзи бежи бона һәр хәбәрәкә һәр хәбәрданәке?

– Бәле,– Сәбькьре гот,– һәр хәбәрәке. Хәбәрдана хәдан Щейлон бир бинә, йа нава һьвисаред кәвьнда: “Һун дыкарьн we гөманебьн, wәки р'ожа Диwане һәр кәс гәрәке бона һәр *хәбәрәкә вала* һ'әсаб бьдә, йа кә әwi wәхтәке готийә. Хәбәред wә we бона кьрьна диwана wә бенә хәбытандьне, кә йан бесущ, йан жи гөнәк'ар ә'лам бькьн”. Хәбәред вала йед кә бадиһәwa, йан жи бь сьвькайи һатьнә готьне, әwьн, йед кә дьжи (мьқабыли) т'әбйәта Щейлоньн.

Хwән'ыз we йәкер'а қайил нәбу:

– Әз һәр дәм дыфькьрим, wәки әм гәрәке бона дәрәwед мэзын, йан жи р'астийед мэзын һ'әсаб бьдьн, йед кә мә готьнә, өса жи бона к'аред мэзын, йан дәстанинед мэзын-әw һьнәки фькьри, ле паше хәбәрдана хwә сәр һәвда ани:– чь ль пешийа мьнә?

Сәбьркьре гот:

– Ньвисаред кәвьн зәлал ә'йан дыкьн: “Дайина һәфе тә хәбәр у к'аред тәва гьредаийә”. Демәк, диwана тә we нә т'әне бона һ'әму кьред

тэ, ле бона һэр хэбэрэкэ кӧ тэ готийэ, бе кьрьне. Эва дэрһэда хэбэред хьраб, қәнщ у валаданэ жи, йед кӧ жь дэве тэ дэрк'этьнэ. Фэқэт нэ т'эне хэбэр у кьред тэ we бен леньер'андьне, ль пыш ван мэ'нийед ван жи we бенэ ньер'андьне. Диwana тэ ӧса жи бона ван фькьра we бе кьрьне, йед кӧ тэ қабул кьрьнэ. Бир нэкэ, wэки диwana Щейлон йа һэқэ: эw “Фькьре у дьл контрол дькэ”. Эwi бь хwэ гот: “Эз, Щейлон, н'эму дьла э'нэнэ (гӧвтӧго) дькьм у мэ'нийед вэшарти дьньер'ым. Эз анэгори кьред мэрьва дьдьмэ wана, анэгори we йэке, кӧ кьред wана лайиқи чьнэ”. Эw нэ т'эне һэр хэбэрэке у к'ар ле дьньер'э, ле мэ'нийед ль пыш ван жи дьньер'э.

Сэбьркьре хэбэрдана хwэ бэрдэwам кьр:

– Аwa кӧ бона чь тӧ awқаси зэндэгьрти майи, wэхте кӧ тэ мьн ль сэр т'эхт дит. Тӧ бьн р'онайа дэстанинед мьнэ ль Энделе мьн қимэт дьки. Диwana Щейлон щур'эки майинэ: тӧ ньа дэстпе дьки we йэке бьбини у зутьрэке те дьа бь щур'е к'ьвш бьбини. Бьрайе гьранбьа, те бона жийана ль Энделе һэқе р'аст бьстини.

Т'ӧ кэси р'астийа ви щур'эи т'ӧ щара нэготьбу Хwэһ'ыз. Фэқэт, эw йэк бь һ'ызкьрьнэкэ ӧсава т'ьжи бу, йа кӧ эwi т'ӧ щара нас нэкьрбу. Ньа эwi заньбу, wэки Щейлон гэрэке сэрwerэки һ'ызкьр у р'эмбэ, чьмки эwi эw һ'ызкьрын бь сайа сэрwerэкэ wi т'эхмин кьр. Сэбьркьре дьжи wi хэбэрда, ле эw хэбэрдан бь һ'ызкьрьнева т'ьжи бу. Эwi фэ'м кьр, wэки мэрэме һ'ызкьрьне нэ кӧ хwэшъатьна ль бэр мэрьве майинэ, ле р'астийэ.

Сэбьркьре сэре хwэ бэржер кьр:

– П'адыше тэ һивийа тэйэ. Бь готьна ве йэке, эw бэрбь т'эхте хwэ чу у п'арезэре Сэрэкэ Хwэһ'ыз да фэ'мкьрьне, wэки эw гэрэке т'эне незики т'эхт буйа. П'арезэр гэрэке ль жера дьк'е һивийе бьсэкьнийа, ль к'идэре сэрwer бу.

Хwэһ'ыз ль бэр Щейлон

Анэгори нишандайинед стэнди, Хwэһ'ыз фэсал п'епэлингaр'а бьльнд бу, бэрбь дьк'а жорин чу, йа кӧ ль жера т'эхт бу. Эwi ль жор ньер'и у п'адыша дит. Нава we щьвинедэ т'ӧ кэс we нэгьйишта бэдэwэийа Щейлон, т'абийа wийэ п'адышатийе у мақулийе. Эw һьм балк'еш бу у һьм жи бь хоф бу. Хwэһ'ыз т'ӧ щара йэки минани wi нэдитьбу. Эwi фэ'м кьр, wэки т'ӧ кэс нькарьбу мьқабыли (дьжи)

сэрвахтийа ви у қәwата ви дәрк'эта. Щара ә'wльн бь ньер'андьна ч'ә'вед Шейлон, Хwәһ'ыз фә'м кьр, wәки п'адыша дьһа гәләки мьләим у дьһа гәләки бь хоф бу, нә кә әви дькарьбу бьанийа бәр ч'ә'ве хwә. Ньер'андьна ви нава Хwәһ'ызр'а дәрбаз бу у әви хwә бек'ынц т'әхмин кьр. Бәр ч'ә'ва бу, wәки дәрһәқа wiда ль вьр т'ө тышт вәшарти нибу. Хwәһ'ыз гөмана хwәйә бона диwана Мьләим ондакьр, ле әw иди дәрһәқа we йәкеда нәдьфькьри. Әви ньһа дьһа гәләки р'асти дьхwәст, ле нә кә һәр тыштәки майин.

Шейлон гот:

– Тө бь хер һати п'адышатийа мьн, Хwәһ'ыз. Әз гәләки һивийа ве дәме бум. Тә ль Энделе сәрвертийа щьмә'та мьн дькьр. Гәло тө лайиқи т'әхтәки Афабелейи р'уныштандьне у сәрверикьрьнейи? Хwәһ'ыз, йе кә нава һәр дәрәщәкеда бәрсьва (щаба) ви һәбу, навьәв к'әт. Ынәки пешда әви т'әхмин дькьр, wәки дькарьбу ль Афабеле бьбуйа р'ебәрәки баш, ле ль сәра мәзын, бь қьсәкьрьна т'әви чәнд wәлатийед Афабеле, әви фә'м кьр, wәки фькьред ви, бь т'әхмин т'әне хьйал бун.

Шейлон жь сәрверәки ль р'әх хwә пьрси:

– Нава жийана чәнд wәлатийада Хwәһ'ыз һ'өкөм бона ве п'адышатийе һьштийә? Чәнд нав һатынә дайине. Хwәһ'ыз зәндәгьрти мабу у бь гөдаркьрьна we йәке хәбәрәд ви т'өнәбун, кә бежә.

П'адыше жь ви сәрвери пьрси:

– Нава жийана чәнд wәлатйада Сәбьркьре һ'өкөме хwә бона ве п'адышатийе һьштийә?

Жь пенц һ'әзара һнәки зедәтър, хөдане мьн,— сәрвер бәрсьв (щаб) да.

– Әw чава дькарә бьқәwьмә?,— Хwәһ'ыз хwә зәфт нәкьр. —Әw т'әне секретар бу, ле әз жи сәрокбажар' бум. Әw чава дькарә өсабә, wәки мьн һ'өкөм ль сәр аwқас һндык мәрьва һьштийә, ле әwe аwқас гәләк? Шейлон бь избаткьрын бәрсьв (щаб) да:

– Мьн нәпьрси, кә тә чьқас һ'өкөм һьштийә, ле мьн пьрси, кә нава чәнд жийанада тә һ'өкөм һьштийә бона ве п'адышатийе.

Дәнге ви һнәки мьләим бу, ле әви бьр'йардарийа хwә хwәйи кьр:

– Дәрсдаре тәйи бәре Пыштгьр жи, йе кә ньһа бь наве Шькәсти ә'йанә, һ'өкөме вийи нава жийана гәләк мәрьвада дьһа зедәйә, нә кә йе тә. Фәқәт п'арч'әки ви һ'өкөмийи гәләки бьч'ук гьһиштә ве п'адышатийе. Аwa әwә мә'ни, wәки әw ль ви бажар'и сәрверийе накә.

Әу һ'өкөме кө чауа йе майине ль бәр т'эхте ве Диwane һ'әсаб дьбә, анәгори р'ейед Мьн у п'адышатийа Мьньн.

Щейлон хәбәр дана хуә бәрдәуам кър:

– Изьне бьдә әз гьли бькьм, кө Сәбьркьре чауа һ'өкөм ль нава жийана жь пенц һ'әзара зедәтър мәрьвада һьштиьә. Әуе бь шабун бона мәк'т'әбе п'ешк'еш дькьрын, һьм бь финанси у һьм жи бь қөльхкьрьне. Демәк әу мәрьвед кө жь қөльха мәк'т'әбе к'ар стәндьн, ль сәр we һатьнә һ'әсабкьрьне.

– Ле мьн жи бона мәк'т'әбе п'ешк'еш кьрьнә,– Хуәһ'ьз бәр хуә да.

– Тә п'ешк'еш дькьрын кө тә исафа хуә сьвьк бькьра, өса жи чауа тә наве хуә хуәйкьра у бьда дасәкьнандьне,– Щейлон гот –Ль Энделе тә т'әмаийа һәде хуә бона we йәке стәнд. Ле Сәбьркьре п'ешк'еш дькьрын, чьмки әуе әв п'адышати у мәрвь һ'ьз дькьрын.

– Сәбьркьре мәрвьәки бь наве Бер'әм пашда вәгәр'анд, йе кө дәстпе кър қөльхи мьн бькә. Әу ньһа ль сәра Жийанейә у һивийа диwана хуәйә. Әзе наве Т'әрифкьр дайньмә сәр wi, чьмки әви бь шур'әки баш банга мьн бәла кър. Әви бь хуә нава жийана жь һ'әзари зедәтър мәрьвада һ'өкөм һьштиьә бона ве п'адышатйе. Әу мәрьвед кө әви жийана ван че кьрийә, ль сәр һ'әсабе Сәбьркьренә, чьмки әуе р'ебәри ль wi мәрвьи кър, кө әу қөльхи мьн бькә, у әуе али мәк'т'әбе дькьр, йа кө әу һинкьр.

Хуәһ'ьз Бер'әм жь Энделе бир дьһани. Әви һ'әсаб дькьр, вәки Бер'әм жь чапе зедәтър нава бауарийеда һ'әвсуд бу. Әу хөданәки р'ожнә'ма щи бу у гәләк щара һьвисаред хуәда дьньвиси, вәки вәлатийа хуә п'ешк'еши Афәбеле нәкьрьбун. Әу жи гьһиштә гәләк энделийа, һәлан данә wана, кө әу эндамед шевьра бажер'ва бен гьредане у бона бәрфьрәкьрьна мәкт'әбе хуә пыштгьрийа ван бькьн. Әви әшкәрә нәр'азидуна хуә да к'ьвше, вәхте кө Хуәһ'ьз дәнгдайин да гөһар'тьне у әу ә'рд нәда мәкт'әбе. Хуәһ'ьз Бер'әм бона we йәке һ'ьз нәдькьр. Ньһа әви шәрм дькьр, чьмки фә'м дькьр, вәки әу һ'әму тыштед бона чь Бер'әм шәр'к'ари дькьр, п'адышатийа Афәбелева гьредайи бу. Гәло әу чауа дькарьбу awqаси кор буйа?

Щейлон хәбәр дана хуә бәрдәуам кър у тыштед майин нишан дан, бь сайа к'ижана Сәбьркьре һ'өкөм нава жийана энделиада һьштьбу бона п'адышатийа Афәбеле. Гәләк тыштед бьч'ук жи һәбун, йед кө бь һәвр'а чауа йед мэзьн һатьбунә һ'әсабе. Әу һьндава һ'әмуйда

бъ қәнщи у пафъжийе, бѣ дѣле н'ѣзкърънева т'ѣжи незик дѣбу. Әу һындава фәқирада мәрд бу у бѣ шур'е қәвин пәйи р'астийе дѣчу.

Вәхте кѣ п'адыше хәбәрда дәрһәда Сәбъркьреда сәр һәва ани, әви бѣ һургъли жийана Хвәһ'ѣз нһер'и. Чава кѣ Сәбъркьре гот, һәр ма'ник, һәр хәбәрәк у к'арәк һатә қимәткърне.

Хвәһ'ѣз әу қәнщи дит, йа кѣ әви бѣ наве п'адыше кърбу, ле жѣ we йәке хәмгин бу, вәки п'ър'анийа к'аред wi бѣ ма'нийа ч'арәсәрийа шәхсе wi, наве wi у бѣ мәрәмед хвәһ'ѣзийе һатъбунә кърне. Н'әтани давийа гөвтөгәкърна (ә'нәнәкърна) жийана wi, Хвәһ'ѣз лѣ сәр we гөмане бу, вәки we бһата гөнәк'аркърне.

Әви лѣ бәр п'адыше кърә қир'ин:

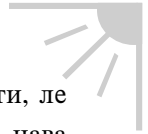
– Әз н'әтани давийа жийина хвә лайиқи шәзакърнемә. Әз лайиқи Лонемә. Дәwsа wi н'әму тышти чѣ кѣ мһн стәндѣбу мһн аwқас тышт бадһәва кърнә у аwқас һындѣк фәйда данә.

Хвәһ'ѣз эшәкә гәләки мәзһн т'әхмин дѣкър: һесър сәр һәв лѣ сәр сѣфәте wир'а дѣк'ышийан. Wi мәрви, гөмана к'ижанийә мәзһн һәбу, вәхте кѣ әу к'әтә сәра Мәзһн, нһа мук дѣгәр'ийа, кѣ хвә ле бѣгърта. Тыште т'әк-т'әне, йе кѣ мабу, гөмана р'әһ'ме бу, ле әви баwар нәдѣкър, вәки әу лайиқи we бу. Әви хвә т'опи сәр һәв кър, һивийе сәкһни, вәки п'адышайе дәрһәда сьргунийа wийә бәрбѣ Лоне ә'лам бѣкә.

Пышти бедәнгийа чәнд дәқида, п'адыше хәбәрда:

– Хвәһ'ѣз, тѣ хөламе мһни, тә баwарийа хвә лѣ мһн ани у тѣ т'әслими сәрwерийа мһн буйи. Нәнһер'и we йәке, вәки тә аwқас тыштед бадһәва кърнә, әз тә н'ѣз дѣкһм у нава п'адышатийа хвәда тә хһлас дѣкһм, н'әтани давийа жийана тә.

Хвәһ'ѣз ә'щәбмайи бу. Әви лѣ жор нһер'и, ле паше дәстпекър жѣ контроле дәр бѣгри, ле нә кѣ жѣ хәмгинийе, ле жѣ шабуна бесинор. Әу жѣ р'әһм у қәнщийа wi п'адыше мәзһн зәндәгърти мабу. Әу н'әму тыште кѣ әви дәрһәда хәйсәте Шейлонда бѣсительбун шарәкер'а бона wi зәлал бун. Чәнд дәқида пешда әви гөнәк'ари у эшәкә өсә т'әхмин дѣкър, йа кѣ әви т'ө шара нһкаръбу бһанийа бәр ч'ә'ве хвә. Хәнщи сьргунбуне әу лайиқи т'ө тышти нибу. Әу лайиқи гөнәк'аркърне бу: ләнһер'ндһна жийана wi әу йәк да к'әвше. Нһа, бѣ хәбәрәд һәрә мһлаһим у қәнщ, дәрһәда к'ижанада мәрв т'әне дѣкаръбу бѣфькърийа, әв п'адыше бѣ хоф wi нава бажар'е хвәйи нәбинайида сһлав дѣкър. Р'әһма чавайә! Н'ѣзкърнәкә чавайә!

Әу чь кӧ Хуәһ'ыз лъ Энделе кърбу, лъ бәр ч'ә'ве ви шәуьти, ле әви ыла ые хәбәрәд п'адыше дьбьыстън: “Әз тә Һ'ыз дькьм у нава п'адышати́а хуәда тә сылав дькьм”. Әви фә'м кър, вәки һавале ви Р'азибуйи р'аст бу: чь кӧ әви бьстәнда жи бона ви жь Һ'әму тышти зедәтър бу, чьмки анәгори кърнед хуә әу нә лайиқи ве йәке бу.

П'адыше шарәкә майин хәбәрда:

– Хуәһ'ыз, тӧ иди бь на́ве хуәйи бәре ә'йан нини. Әз на́веки т'әзә (ну) дьдъмә тә. Нава п'адышати́а мьнда те бь на́ве Мьлаим ә'йанби. Мьн бона тә мал лъ р'асте че кърйя́ у те бьби дизайнере димәнед т'әбйәте. Нәнһер'и ве йәке, вәки те лъ ви бажар'и сәрверийе нәки, те али мьн бьки, кӧ әз лъ нәһ'ийед дәр сәрверийе бькьм.

Хуәһ'ыз пьрси:– Т'әви тә лъ нәһ'ийед дәр сәрверийе бькьн?

– Әвед кӧ лъ ви бажар'инә, сәрверьн,– Щейлон гот-п'адышати́а мьн Һ'әтани қӧлч'ед т'опа дьнйайейә дур бәла дьбә. Вәлатийед ван бажар'ед дәр лъ Энделе ө́са минани вәлатийед Афабеле нәхуәндьнә у нә жи лъ бәр диwane сәкьнинә. Демәк лъ щәм ван әу щӧдатийед баш т'ӧнәнә, йе кӧ лъ щәм бьнәлийед ви бажар'и Һәнә. Нәнһер'и ве йәке, кӧ те лъ Афабеле сәрверийе нәки, ле те али мьн бьки сәрверийа мьн лъ т'әмамия́ дьнйайе бәлабә. Хәбата тәйә мәхсус ве әубә, кӧ тӧ бь қӧльхкърьна ван у Һинкърьна вана, сәрк'арийе лъ Һ'әму дизайнеред т'әбйәте, йед бист бажар'ед п'ара дьнйайейә Бенгилайе бьки.

Хуәһ'ыз сәре хуә бәржер кър у гьрийа: қәнщия́ п'адыше нәбинайи бу.

П'адыша незики сьврәке бу у тыштәк жь уьр ылда, ле паше зьвьр'и у бәрбь Мьлаим чу. Әу гьиштә ве дьк'е, лъ к'идәре Мьлаим сәкьни бу у гот:

– Ле нһа, ви бәри ылдә у бӧхуә.

Мьлаим әу бәр жь дәсте Щейлон ылда у хуәр. Әу тыште һәри хуәш бу у жь ви тышти әви т'ӧ щара нәхуәрьбу. Пәйи хуәрньнер'а те бежи фькър у дьле ви пақьж бун. Фькьред ви бь Һ'ызкърьне у бь хуәстьна қӧльхкърьнева т'ьжи бун. Вәхте хуәрьне әу жь эша бәре у фькьре тари пақьж дьбу. Әви р'ӧһ'дарбун у бәхтәвари т'әхмин дькър, бь гӧмане у бауарийева т'ьжи дьбу. Әви шарәкер'а фә'м кър, вәки әу бәр (р'әз) жь дара Жийанейә ә'йан бу, дәрһәқа к'ижанида дәрсдара лъ мәк'т'әбе хәбәр дьдан. Лъ сәр сьфәте Мьлаим к'ән ыатә к'ьвше, ле Щейлон бь р'азибун лъ ви дьнһер'и.

Паше Щейлон гот:

– Бьзвьр'ә у малбәта хуә бьнһер'ә.

Мылаим фэсал зьвьр'и. Эви Һәлә Һе шәрм т'эхмин дькыр, бь фэ'мкьрына Һе йәке, Һәки гәләка бь Һургъли дәрһәқа жийана Һида дитьн у бьһистьн. Һәхте кө әһ бь т'әмами зьвьр'и, ә'лаләте дәсте хвә Һәв хьстьн у бь шабун кьрынә Һази. Мырамәк дәстпе бу жь Һәлатийа Һьһәка дәстпе кьрын бьр'әдсьн. Мылаим баһар нәдькыр, кө әһ жь алийе Һәлатийед Һе п'адышатийеда лаиқи Һ'ьзкьрын у қәбулкьрына Һи щур'әйи дьбә. Эһ йәк әһ дәрман бу, йе кө бь т'әмами әһ жь шашийед ль Энделе кьри қәһиц кьр.

Мылаим зьвьр'и у к'әне ль сәр сьфәте Шейлон, йе Һәри бь р'умәт у ша дит. Эви Һи чахи ч'ә'вед Шейлон дитьн. Эһ ч'ә'в бь Һьзкьрын у гәрмаийикә өса ль Мылаим дьһьһер'ин, к'ижан эви пешда т'ө щара нәдитьбун. Һьһа әһ фькьред Шейлон дьбьһистьн, чаһа кө Сәбьркьре у йед майин фькьред Һи дьбьһистьн. Эви бона хвә дәрһәқа бәгәмийе, сәлед хвәһ'ьзийеда дьбьһист, дәрһәқа Һи Һәлатида, йе кө Шейлон гәләки Һ'ьз дькыр. Мылаим к'әтә сәр чока у жь п'адыше р'азибу. П'адыше әһ да сәкһандьне, қәһин Һ'әмбез кьр у бь к'ән гот:

– Тө бь хер Һати, Һәвал.

Паше р'ебәрийа Мылаим кьрын у әһ бьрынә даһийа (хьлазийа) аудиторийаһе, ль к'идәре гәрәке Һивийа диһана энделийед майин буйа. Һ'әму Һесьр Һатьбунә пақьжкьрыне. Иди хәмгини, эш у гьри т'өнәбун. Тыштед кәвьн иди дәрбаз бьбун.

Диһана Херкьре

Сьбә дәрбаз бу: Һ'әму Һәлати иди жь сәра Жийане Һатьунә газикьрыне, хенщи Херкьре. Нәһьһер'и Һе йәке, Һәки әһ т'әне мабу, ле қәт бәр хвә нәдьк'әт, чьмки ль Һе сәрайе к'ьтебед баш Һәбун, хөданед к'ижана Һәлатийед Афабеле бун. Эһе *к'ьтеба дөда, йа Дирокһьвисаред Афабеле* дьхвәнд, Һәхте кө п'арезәре Сәрәкә незики Һе бу у бь дәнге нәрм готе:

– Херкьр, п'адыше тә Һивийа тәйә.

Дьле Һе жь шабуне ледьхьст. Бь к'өтаси әһе әһ бьдита, йе кө әһе Һ'ьз дькыр у Һивийа дитьне бу. Бь сала сәр Һәв әһ Һивийа Һи Һә'дәйи бу Һьһа жи Һә'дә пер'а гьһиштьбу. П'арезәр к'әһийа, Һәхте кө Херкьр незики Һи бу әһ т'әвайи чун бәрбь сәра Мэзын.

Дәргед сәра Мэзын вәбун у Херкьре бь дитьна дор-бәре хвә щарәкер'а к'әтә нава фькьрдарийед баш. Қәрәз, гөһдарийа Һе чу сәр

т'эхте Шейлон, йе кӧ дур бу. Wi чахи эве жь дурва Шейлон дьдит. Эве дэстпе кър вэлатийед п'адышатийа Афабеле бын'ер'э. "Гӧло эв мӧрвнэ чава щӧданэ!,- эв фькьри. —Эз чава дькаръм вӧкэ ван мӧрва хвӧ нав бькьм?".

Эве дит, вӧки вэлати та дьбун, вӧхте кӧ эв дӧрбаз дьбу. Гӧло бона чь эв мӧрвед бьльнд гӧрӧке ль бӧр we табуна? Эв гӧлӧки бӧрбьч'э'в у бӧдӧв бун у эв бь чьқасива зедӧ незики т'эхт дьбу, к'ьнцед мӧрва дьһа р'умӧт дьбун. Дьһатӧ т'ӧхминкьрьне, вӧки эв мӧрвед бьльнд бун. Гӧло чава мӧрве ви щур'ӧйи дькарьбун табуна, бь т'айбӧти ль бӧр we?

Херкьре чӧнд мӧрв нас кьрын, йе кӧ эве ль Энделе нас дькьрын. Эв бь шабун у бь к'ьзкьрьна кьндава веда дьк'ӧнийан. Эв дьхвӧст бьсӧкьнийа у кьр йӧк к'ӧмбез бькьра, ле т'ӧхмин кьр, вӧки вӧ'де анӧгор нибу. Эве Бер'ӧм дит у нькарьбу хвӧ зӧфт бькьра. Эв р'ӧви ль щӧм wi у к'ӧмбез кьр. Кьрдӧ жи гӧлӧки шабун:

– Тӧ бь хер кьати мала хвӧйӧ ну.

– Тӧ бона чь ль бӧр мын та дьби?,- Херкьре пьрси. —Эз нӧ Хвӧдемӧ, кӧ we йӧке бьстиньм.

– Нава к'ӧбандьне у қӧдърда фьрқи кьйӧ,- вӧлатийе п'адышатийе бӧрсьв да-т'ӧне хӧдане мӧ лайиқи к'ӧбандьнейӧ, ле нава ве п'адышатийеда ӧм қӧдье вана дьгрьн, йед кӧ ль Энделе бь дьле қӧнц қӧльхи мӧ кьрьнӧ. Ӑм ӧса жи қӧдье вана дьгрьн, йед кӧ ль вьр сӧрверийе дькьн. Ль Энделе мӧ гьрингийа (фӧрзбуна) қӧдър фӧ'м нӧдькьр.

Херкьр, тӧ ль Энделе қӧьхи мын кьр. Ӑгӧр шькӧстибуна тӧйӧ кьндава п'адышеда нибуйа, ӧзе ль вьр нибума: ӧзе ль вӧлате Лонейи веранбуйи бума. Бӧре ӧ'вльн ӧз борщдаре п'адыше хвӧмӧ у жь wi р'ӧзимӧ, ле ӧз ӧса жи борщдаре тӧмӧ у жь тӧ жи р'ӧзимӧ. Ӑзе бь к'ӧфхвӧши қӧльхи тӧ бькьм у қӧдье тӧ бьгръм к'ӧтани давийа жийина хвӧ.

Наве мын иди Бер'ӧх нинӧ,- ӧви Шейлоне хӧдан наве мын ль бӧр т'ӧхте Диване гӧһар'т, ӧз Лькьвӧати нав кьрьм. Бауар бьки мын р'ӧһма кьрӧ мӧзын ль бӧр п'адыше мӧ стӧнд.

– Лькьвӧати! Навӧки чьқаси хвӧшӧ!,- Херкьре гот.- Кьвале к'ьзкьри, мын тӧ ль Энделе қазанц нӧкьр, вӧки тӧ қӧльхи мын бькьра. Мын тӧ к'ьз дькьр у мын эв йӧк кьр, чьмки ӧз бона жийана тӧ дьфькьрим.

– Ӑзе қӧдье тӧ бьгръм у қӧльхи тӧ бькьм, кьма бона мӧ'нийед тӧ. Те бь щур'ӧ мӧзын жь алийе п'адышеда кьӧ бьстини. Тӧ бона к'ьзкьрьна Шейлон хӧбьтийи. Тӧ т'ӧ щара т'ӧ тышт нӧкьр, бона кӧ

тө нава пэйиһатийед Шейлонда бһатайи наскърне, йан жи тэ һэқ быстэнда. Шейлон бь сайа ван мэрва бь шабун дьжи, йед кө мэрва бь һ'эзкърна хвэ қазанщ дькын. Wэхте кө эм Энделе бун, гэлэки гьринг бу кө мә дьле ви фэ'м бькьра, ле нэ кө т'эне қэрэт'уйе ви. Ль щэм тэ һэрдө жи һэбун, хвишка дэлал, у мә'нийед дьлед тэ дэрбази ль мын бун. Ава кө бона чь мын һ'эвтийа давийейэ ль Энделе бь шэ'дандьнэкэ мэзын дьле гэлэка қазанщ кьрын. Ль вьр мын һэде мэрдани бона хэбата хвэ стэнд, нэньер'и вэки эв хэбат гэлэки көрт бу.

Херкър к'энийа:

– Лһэвһати, эз бона тэ гэлэки шамэ. Эзе қольхи тэ бькьм һ'этани давийа жийана хвэ.

– Херкър тө иди өса хэбэр дьди, те бежи бь сала сэр һэв тө ль Афабле жийайи,– Лһэвһати гот.– Ль ви бажар'е мэзын эм бона қольхиһэвкърне дьжин. Бь р'асти, эв мэрвед кө р'ебэрийе дькын, хөламед һэрэ мэзынн. Гэлэк борщдарийед мә һэнэ у эм бь һэзкърн вана дьқэдиньн. Дивана ль вьр нэ минани йа ль Энделейэ. Ль вьр р'ебэр нащэ'диньн кө мэрвэ қольхи вана бькын, ле дьһа гэлэки ша дьбьн, кө дьһа гэлэк мәщала дьстиньн бона қольхкърне. Шабуна һэрэ мэзын, йа һэр вэлатики ль вьр қольхкърнэ, бэре э'wльн қольхи п'адыше мә бькын, ле паше қольхи һ'эму вэлатийи бькын, бь т'айбэти вана, йед кө ль Энделе һ'өкөм ль сэр мә ыштьнэ, у өса жи вэлатийед кө жь нэһ'ийед дэр дьминьн, дэрьэқа к'ижанада те зутьрэке бьзаньби. Лһэвһати хэбэрдана хвэ сэр һэвда ани:

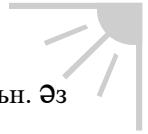
– Хвишка дэлал, эз бь тэва фьр'нах дьбьм. Һэр'э щэм п'адыше хвэ. Эв һивийейэ кө тэ бьбинэ у бона қольхкърна тэ һэқ бьдэ тэ.

Бь ван готьна һэрдөйа жи һэв һ'эмбез кьрын. Херкър гьйиштэ п'арезэр у эв чунэ бэрбь т'эхт.

Херкър ль бэр Шейлон

Херкьре иди дькарьбу дьһа зэлал Шейлон бьдита, чьмки эв иди незики бист метри жь т'эхт дур бу. Бь дэрбазбуна ль р'эх сэрверар'а, эве т'эхмин нэкр, вэки эв чава ль бэр we табун: бэре we ль алийе Шейлон бу. Жь р'умэта п'адышейэ бьльнд эве хоф т'эхмин кьр.

Херкър бь п'епэлингава һьлк'ышийа у гьйиштэ дьк'а жорьн, дэвэр'у к'этэ ль бэр п'адыше. Шейлон жь сэр т'эхт р'абу, гав авит у эв да сэкьнандне. Эви гэлэки назьк хэбэрда:

– Херкър, хёлама мьнэ хэрэ бьа, тө бь хер хати п’адышатиа мьн. Эз нивийа ви вэ’дэйи бум кө мьн бь хвэ тэ бьдита.

Херкьре гот:

– Хөдан, эз гэлэки нивийа ви вэ’дэйи бум. Тө п’адыше мьни. Ньаа эз гёманьм, вэки эзе нава ьазьрийа тэдабьм ь’этани давийа жийана хвэ у эзе дьаа баштьр қольхи тэ бькьм.

П’адыше гот:

– Вэрэ у we п’адышатийе қэбулкэ, йа кө бона тэ ьатийэ чекьрьне, ьэла ье пешийа э’франдьнед дьнийайе. Эз бьр’чи бум у тэ хвэрьн да мьн. Эз т’и бум у тэ ав да мьн. Эз хэриб бум, у тэ эз ль мала хвэ қэбул кьрьм. Эз бек’ьнщ бум у тэ к’ьнщ данэ мьн. Эз нэхвэш бум, у тэ мырати ль мьн кьр. Эз ль ь’эбсе бум у тө ьати ль щэм мьн.

Херкьре зэндэгьрти гот:

– Хөдан мьн к’энге тө бьр’чи дити у хвэрьн дайэ тэ, йан жи т’и у ав дайэ тэ? Мьн к’энге тө дити, кө тө хэриб буйи у мьн тэ ль мала хвэ сылв кьр, йан жи бек’ьнщ у мьн к’ьнщ данэ тэ? Мьн к’энге тө нэхвэш дити, йан жи ль ь’эбсе у эз ьатьмэ щэм тэ?

П’адыше бэрсьв (щаб) да:

– Эз дьбежьмэ тэ, вэки дэма кө тэ эв йэк бона хвишк у бьрайед мьн кьр, өсайэ тэ эв бона мьн кьр.

Щейлон қольха Херкьрейэ баш нишан да, йа кө бь щур’е қольха бона мэрьвед башқэ у гөр’едабуна вида ьатьбу к’ьвше. Т’эмамия жийана we ьатэ ленььер’андьне, ьэр хэбэрэк, к’арэк, фькьрэк у мэ’никэ дьл. ь’эму тышт ьатэ бэр ч’э’ва, қольха we, п’ешк’ешкьрьнед бона мэк’т’эбе, эв ь’ьзкьрьна кө эве ььндава ь’эмвэлатийед хвэда дабу к’ьвше, эв йэк, вэки эве нэхвэстьбу т’эви к’аред беэ’сыл у хэбэрданед ви щур’эйи бьбэ, эв щер’ьбандьнед бона кө эве бона Щейлон дитьбун, кьред вейэ, кө эве бь р’есторана хвэ қольхи мэрва кьрьбу, гььиштына мэрьвед шашбуйи, гьрийе вейэ бона ондабуийа, т’абийа вейэ чуйина бь р’ейед Щейлон, эв йэк жи вэки эв т’эглифи ль т’эшкилдарийед щьваки нэдькьрьн бона ь’эвсудийа ььндава Щейлонда, эв жи вэки эве дьжи (мьқабыли) ь’эмвэлатийед хвэ хэбэр нэдьда у т’эви Бөг’данбеж нэдьбу у гэлэк тыштед майин.

Херкър зэндэгьрти мабу, вэхте кө эв ь’эму тышт дитьн, бь к’ижана эве ь’өкөм ль сэр мэрьва ьыштьбу. П’ьр’анийа к’аред we, йед кө эве кьрьбун бона р’умэта Щейлон прогьрамкьри у фькьрмишбуйи нибун.

Әуе аwқаси бь к'әл у щә'д дыщә'данд өса бьжи, чава кө ньвисаред кәвн ын дькьрн.

Һнәк тышт, к'ижан Херкьре кьрбун, Һатһнә шәwьтандьне. Бона өндакьрһна мәщала у шашийед хwәйә кьри әw гәләки п'ошман бу. Фәqәт, т'әне п'арәкә жийана вейә бьч'ук өнда бу.

Һәде бона Херкьре

Пышти леньер'андьна к'аред we у хәбәред we, п'адыше сәрверәки ль щәм хwә р'унышти ньер'и у пьрси:

– Бона п'адышатийа мьн Херкьре ль сәр чәнд мәрва һ'өкөм Һыштийә?

– Хөдане мьн, ль сәр 5183 мәрва,– сәрвер гот.– Жь йәк шәшанийа т'әмаийа бьнәлийа Һьнки зедәтър.

– Аwқас гәләк?,– Херкьр ә'щәбмайи бу.

Щейлон гот:

– Те бира тә, wәки нава ньвисаред кәвнда мьн соз да “wi т'охми зедәкьм, йе кө тә чандийә у баре һәqитийа тә зедәкьм?”. Херкьр, п'адышатийа мьн бь принципа чәндбарәбуне к'ар дькә.

Пәйи we йәкер'а п'адыше дьһа бь Һургьли да к'ьвше, кө чава к'аред вейә шыкәсти чәндбарә бунә, һ'өкөми ль сәр гәләк мәрва кьрһнә, нәнһер'и we йәке, wәки әве т'абийа сәрверийеда щийе хwә нәгьртьбу. Һ'өкөме к'аред we мәрв ә'щәбмайи дьһыштьн.

Щейлон сәрда зедә кьр:

– Чава кө нвисарә: Йе мәрд дьр'әшинә у бәла дькә. Әw дьдә к'әсиба. К'аред вийә һәq, баш, qәнщ у мәрд we дьреж бьк'ьшиньн у һ'әта-Һ'әтайе бьминьн”. Әw жийана кө гөр'а мьнданә, we фәйдайд чәндбарә бьстинә. Т'ө wәлатик we дәрһәда һ'өкөме жийана хwәйә р'астда ньзаньбә, чьмки һәла һе ль бәр ви т'әхте Диwane нәсәкьнийә. Әвә мә'ни, wәки гәләк нава тыштед бьч'укда шыкәсти ниньн. Мәрв wана гьринг (фәрз) һ'әсаб накьн. Фәqәт, гәләк щара һәма тыштед кө бьч'ук тен к'ьвше нава ве п'адышатйеда чандьна һәрә мәзьн тиньн. К'ьлита we йәке шыкәстибуна тә бу, нәнһер'и тыштед майин.

Щейлон пьрси:

– Херкьр, тә ви т'әхте ль алийе мьни р'астейи аза дьбини?

– Бәле, хөдане мьн,– әве бәрсьв (щаб) да.

– Эве бьбэ эв т’эхте кӧ те ль сэр р’унейи. Те т’эви мын н’этани давийа жийана хвэ сэрверийе бьки.

Херкър э’щебмайи бу:

– Хӧдан, эз лайиқи we сэрверикърне ниньм. Ль вьр т’эне р’есторана мын ьбу. Гэлэк мэрв ьнэ, йед кӧ дыкарьн we йэке дьһа баш бькьн, нэ кӧ эз. Эз чава дыкарьм ль п’адышати́йа ви шур’эийэ э’щебда сэрверийе бькьм? Хвэһ’ыз нава мэда р’ебэрэки мэзын бу. Гэлэ эв нькаре сэрверийе бькэ? Эз ьиви дькьм, хэбатэкэ ӧса бьдэ мын, бь к’ижане эз қӧльхи тэ у щьмэ’та тэ бькьм.

Шейлон гот:

– Хвэһ’ыз ль п’ара сэра Мэзынэ пыштейэ. Эве чава дизай́нере т’эбйэте ль п’ара бажар’е мэйи “Р’асте” бьхэбьтэ. Эве ӧса жи ль щергэ бажар’ед дэр чава дизай́нере т’эбйэте қӧльхкэ. Ле те бьби сэрвер, бь сайа we ь’зкърне, йа кӧ тэ ьндава мын у щьмэ’та мында дайэ к’ьвше. Сэбьра тэ, амьнайи у шыкэстибуна тэ тӧ лайиқи ви қэдьри кърьн. Готьнед мын, йед жь ньвисаред кэвын тен бира тэ?: “Чьмки ьэр кэсе кӧ хвэ мэзын дькэ, we табэ (we т’абийе бьстинэ, йа кӧ жь қэдьрэки йан жи ви ьэқи ньмьзтьрбэ, чь кӧ мын дайэ ван), у эве кӧ та дьбэ (дэрьэқа хвэда ль сэр фькьра шыкэстийэ у анэгори we йэке дышӧхӧлэ), we бе мэзынкърне (we т’абийа бьльнд бьстинэ)”. Хенщи we йэке, вэки те сэрверийе т’эви мын бьки, мын малэка р’умэт бона тэ ль бэр к’энаре бэ’ра Мэзын, ль р’эх мала хвэ, ль Мэрк’эза П’адышати́йе че кърийэ. Эз заньм, кӧ тӧ бэ’ре ь’ыз дьки, у тӧ чьқаси дэнгед п’елед бэ’ре ь’ыз дьки у бо we йэке жи мын эв дайэ тэ чь кӧ тӧ дьхвэзи, у чь жи шабуне дьдэ тэ. Ёэр хӧламэки амьнр’а эз хвэстьнед дьле ви дьдьм.

Готьнед Херкърэ т’ӧнэбун.

– Те ль дэһ нэһ’ийед ви бажар’и сэрверийе бьки,– п’адыше гот.– 11 сэрверед майин we т’эви тэ ль ь’эму 120 нэһ’ийед бажар’е Афабеле сэрверийе бькьн. Те т’эви мын у 77 сэрверед бажар’е мэйэ майин бьхэбьти, йед кӧ ль сэр ван т’эхта р’удьнен. Сэрверед майин жи we говэкед ӧсада бьхэбьтьн, йен минани хвэндьне, сэнайе, идаред вэ’дэдэрбазкърне, чанде у гэлэк говэкед майин. Т’эне эв 77 сэрвер, Баве мын у эз, т’эвайи програм дькьн, қьрар дькьн у сэрверийе ль жийана Афабеле дькьн. Дь навбэра (орт’а) мын у вэлати́йед мында те бьби йэка жь шевьрмэнд у навчигаред мынэ амьн.

Вэхте кӧ Щейлон эв Һ'эму тышт Херкърер'а дьготын, Шькәсти лы пыш сәрайе сәкьнибу у бона Һәвала хвәйә мэк'т'әбе ша дьбу. Фәқәт нава шабуна веда п'ошмани бона we йәке Һәбу, wәки мәшчала wi Һәбу бона п'адышатийа Афабеле нава жийанед бь Һ'әзара мәрывада Һ'өкӧм бьһышта, ле әви әw йәк нәкър. Әw дькарьбу бьбуяа йәки жь wан сәрwера, сәрwертийа к'ижана Һәбу кӧ т'әви Щейлон бьхәбьтийа. Әw р'азии бу, wәки лы п'адышатийа Афабеле һатьбу қәбулкърьне, ле фә'м дькър, wәки wә'де хвәйи кӧрт, йе лы Әнделе, бадиһәwa хәрщ кърьбу у wәки әw йәк we Һ'өкӧми лы сәр 130 сәлед жийана wийә майин бькьра.

П'адыше готә п'арезәре Сәрәкә:

– Т'ацца Сәрк'әти у даре Сәрwерийеи дәста мьнр'а бинә.

П'адыше т'ащ у даре Сәрwерийеи дәста ьлда, у т'ащ дани лы сәр сәре Херкьре.

Һәр бьжийи, п'адыше кьрә газии- тӧ хӧламәкә амьни, тӧ нава wi тыште бьч'укда амьн буйи, йе кӧ мьн т'әслими тә кърьбу у ньһа чаwa Һәқ те бьби сәрwера дәһ нәһ'ийа у 12 бажар'а.

П'адыше даре сәрwерийеи дәста жи да we у готе:

– Наве тә we иди Херкър нибә, чьмки әзе наве ну бьдьмә тә. Наве тә we бьбә сәрк'әвтийа Бьгӧман. Мьн нәготьбу Һ'эму wәлатийед Әнделе?: “Әwe кӧ сәрк'әвә у Һәта хьлазийе кьред лы гора дьле мьн бькә, әзе wi Һ'өкӧме лы сәр нәһ'ийа у мьләта бьдьмә wi: әwe бь шьвдара Һ'әсьни шьванитийе лы wан бькә, чаwa кӧ мьн әw сәрwери жь Баве Хwә стәнд”.

Щейлон незики we сьвьре бу, лы к'идәре бәре даwi данибу. Әwi ани у әw да сәрк'әвтийа Бьгӧман у гот:

– Һәвала мьнә гьранбьһа у Һәвала нава сәрwертийеда, тӧ дькари әви бәре жь дара Жийане тә'м бьки.

Минани йед майин, сәрк'әвтийа Бьгӧмане жи т'әхмин кьр, кӧ wэхте тә'мкьрына wi бәре һәрә хwәш әw чаwa те пақьжкърьне. Фькьред we бь Һ'ызкьрына дьһа мәзын т'ьжи бун, у хwәстьна weйә қӧльхкърьне бәрфьрә бу, гьйиштә дәрәщед өса, йед кӧ бәре бона we ә'йан нибун. Әw жь Һ'эму энеделия у фькьред тари пақьж бу. Һ'эму тышт ну бу. Әwe р'ӧһ'дарбун, хwәшбәхти, гӧман у баwари т'әхмин кьр. Әwe лы Щейлон ньһер'и у к'әнийа. Әwa дәстпека Һәвалтийа Һ'әтани давийа жийане бу.

Щейлон р'ебәрийа сәрк'әвтийа Бьгӧмане кьр, Һ'әтани бәр т'әхте we у готе:

– Сэрк’эвтияа Быгöман бьзвьр’э у малбэта хвэ бьньер’э.

Эв звьр’и, у р’асти дэстльэхьстына ьат. Т’эмамия сэрайе бь дэнге шабунева ь’эжийа, мэрьва дэстпе кьрын бьр’эдьсын. Шабун ьымбэри диванед мэрьвед башцэ дьаа зедэ бу. Атмосьфера бь ьэйтэюле у дэнгед цэ’дандьнева т’ьжи бу. Ль сэр сьфэте сэрк’эвтияа Быгöман к’эн бу: цэбулкьрына ьи шур’эийэ бь ь’эзкьрыне эв э’цебмаийи ьышт. П’адыше ье эв ь’эмбез кьр у бь шабун э’лам кьр:

– Баш, хöлама цэнц у амьн. Бьк’эвэ нава шабуна хöдане хвэ.

Бь ьи шур’ийи сэрьатийа мэ, ьа дэрьэца п’адыше мэьн, хöламед ьи у п’адышатийа Афабеледа сэр ьэвда те.

Хэбэра ширэтдайине у э’шарэтийе

Нава ьи сэре к’ьтебеда мэ эв тышт фэ’м кьр, кö дивана пироза ье чь шур’ийбэ. Бешьк, р’умэта дивана Мэсиь ье дьаа зедэтьрбэ, нэ кö ь’эму тыштед нава ье сэрьатийеда. Фэцэт, эв сэрьатийа алегорик гэлэк р’астийед дэрьэца п’адышатийа Хвэдеда р’абэр дькэ.

Мэрэме ье сэрьатийе нэ кö избаткьрына р’астийейэ, ле эшкэрэкьрын у дэрбазкьрынэ. Wэхте кö Иса мэт’элок гьли дькьрын, мэрьва фькьра вана фэ’м дькьрын, ле ль сэр ван тыштед ьур гöьдарийа хвэ нэдьданэ мэрк’эзкьрыне, ьед кö аьцаси жи бона ван гьриг нибун, бона фэ’мкьрына р’астийед кö жь алийе ьида дььатьнэ дэрбазкьрыне.

Гэма бь ьи шур’эийи жи мьн щер’ьбанд бь ьургьли ван фькьред гьринг нава ье сэрьатийеда р’абэркьм, ьед кö п’адышатийа Мэсиьэ ь’эта-ь’этайе дьдьнэ к’ььше. Г’этани давийа к’ьтебе, ьун дькарьн щарэкэ майин ье алегорийае бьхвиьн, бь сайа к’ижане ьуне ван ьинкьрьнед Инциле дьаа бь к’урайи фэ’м бькьн, ьед кö нава сэред ье к’ьтебейэ майинданьн.

Ә'ЗМАН

*“Ле эзе бь ьәқити сьфәте Тә бьбиньм, у чахе эз ь'ьшйарбьм,
эзе бь минаниьәвбуна Тә т'ербьм”*

— Зәбур 17:15

Ньа әм дәрһәқа we йәкеда хәбәрдын кө чь дьрәһьмә, вәхте кө йед һәқ жь ве жийане дурдьк'әвын. Чава кө бона бебавәра щийе жийинейи вә'дәлу һәйә, йе кө чава дожә (Һадес) те навкьрьне у щийе жийинейи хьлазийе (давийе), йе кө чава гола Агьр те навкьрьне, өса жи дө щи һәнә, йед кө бона ван бавармәнданә, йед кө жь ве жийане дурк'әтьнә. Щийе ньа ль к'идәре әв дьжин, жь алийе гәләкада чава *Ә'зман* те навкьрьне, ле анәгори Хәбәра Хвәде әв те навкьрьне чава Оршәлима ә'змин. Щийе жийинейи һәқ, йе дави жи чава Оршәлим те навкьрьне, ле әве бьбә ль сәр ве дьнийәйе. Әва әв бажар'ә, йе кө пышти диwana дави we жь ә'змин пәййабә. Наве we *Оршәмила Нуйә* (бьньһер'ә Ә'йанти 21:2).

Оршәлима Жорьн

Ле һун незики ч'ийәйе Сийоне ви бажар'е Хвәдейе сах, Оршәлима ә'змана у незики we к'омбуна р'әнгинә мьлайк'тед беһ'әсаб бунә, we щьвина нөхөрийәйә, кө навед ван ль ә'змана ньвисарә. Һун незики Хвәде бунә, кө һ'акьме ь'әмуйәйә у незики р'өһ'ед р'аста бунә йе кө гьһиштьнә к'амьлийе у незики Исәйе, кө вәк'илтийе пәймана Ну дькә...” (Ибрани 12:22-24).

Оршәлима ә'змана, йан жи “Оршәлима жорьн” (бьньһер'ә Галат'и 4:26) бажар'ә, йе кө нава алегорийа мәда анәгори бажар'е Афабелейә. Әв ль сәр чийәйе бь наве Сийон һатийә чекьрьне. Ль вьр Бав, Көр' у беһ'әсаб мьлайк'әт дьжин. К'омбуна р'әнгинә мьлайк'әтед беһ'әсаб, у әв щьвина нөхөрийа пирозед жь пәймана Кәвьһьн у йед кө нава Мәсиһда р'азайинә жи, ль вьр дьжин.

Гөьдарийе бьдһнә сәр we йәке, вәки “р'өһ'ед р'астә (һәқайә) к'амьл” жи ль ви бажар'инә. Гәло әв мәрвь к'инә, әгәр әм һ'әсаб

һылдын, Һәки хөдане һывисаре иди дәрһәҗа пирозед пәйманед Кәһын у Нуда дайә дийаркәрьне, йед кө чунә һәҗе хәә бһстинһн.

Бир бинһн, Һәки бһ буйина бһ Р'өһ'е Хәәде әм дьбһнә йед нуйә чекьри. Р'өһед мә бһ минаниһәвбуна Мәсиһ к'амыл дьбә, у әм нава Виданһн. Нава ве хәбәреда хөдане һывисаре дәрһәҗа шәхс у бәдәнед ван мәрһвада набежә, ле т'әне дәрһәҗа р'өһ'ед ванда дьбежә. Әз баһар дькьм, Һәки әва дәрһәҗа ван пирозаданә, йед кө ль сәр ве дьнийәйе, ль ыр қөльхи Иса дькьн. Дәрһәҗа Һе йәкеда бьфькьрһн. Хөдане нә'ма Ибрания мәр'а дьбежә: “Өсанә, иди әм мерк'ими незики т'әхте Хәәдейи к'әрәмебһн...” (Ибрани 4:16). Т'әхте к'әрәме, йан жи т'әхт дь навбәра бажар'е Хәәдедайә у әв т'әглифкьрһн (дә'ваткьрһн) бона мәйә, йед кө ль ве дьнийәйенә. Гәло дьрәһьмә, Һәки гәләк мәрһв, йед кө һәла һе ль сәр ве дьнийәйе дьжин, ль сәр т'әхт гәләки ә'йанһн, чьмки әһ гәләк щара бһ р'ийа дөа'кьрһне дьчһн ыр.

Әм р'өһ'һн, шәхсед к'ижана һәнә, йед кө жь фькьре, хәәстһне у т'әхминкьрһна чекьринә, у һһа жи нава бәдәнед физикида дьжин. Иса гот, Һәки әм т'әне “бһ р'өһ' у р'астийе” дькарһн бһ р'асти Хәәде бьһ'әбинһн (Йуһ'әнна 4:24). Павлос щарәкә майин ве йәке дьдә дийаркьрһне: “Хәәде шә'де мьнә, әһ Хәәдейе кө әз нава Мьзгинийа Көр'е Вида бһ дьл у щан хөламентийе дькьм...” (Р'омайи 1:9). Чаһа кө р'өһ'ед мә бһ шькьле Хәәде һатһнә чекьрһне, әм жь нува бунә, бһ сайа хһина Иса у қәһата Р'өһ'е Пироз әм дькарһн бьк'әһьнә сәра т'әхте Хәәде, Һәхте кө һ'әһщәтиһа һ'әбандьне, йан жи хәәстһн һәбә.

Сәрәданед ль ә'зманә мийәсәркьри

Оршәлима жорһн һһа ль щийәки өсайә, йе кө чаһа ә'змане сьсийа те навкьрһне. Әва әһ щийе р'астә, ль к'идәре Павлос пешийа мьрһна хәә қәсьдибу. Әһ дьһывисә:

“Ле бәле, әзе һһа дәрбази сәр ван дитһн у ә'йантиһа бьбьм, йе кө Хөдан ишани мьн данә. Әз баһармәндәки Мәсиһ нас дькьм, 14 сал пешда һьзаньм қальбда бу, һьзаньм бе қальб бу, әһ Хәәде занә, һ'әта ә'змане сьсийа һатә һьлатьне. У әз заньм, кө әв мәрһва, қальбда бу, беқальб бу, әз һьзаньм Хәәде занә, һ'әта бөһөште һатә һьлатьне у тыштед найенә готһне бьһистһн, кө жь мерһв нак'әвә бона ван тышта хәбәрдә жи” (Б Корьнт'и 12:1-4).

Хәәдезан Һе йәкер'а қайилһн, Һәки Павлос әһ йәк дәрһәҗа хәәда дьгот. Нава т'әрщьма “Нйу Ливинг”-еда хәбәра сьсийа ви щур'әйи

нъвисарэ: “Чардэһ сал пешда эз Ә’змин һатъмэ һылатъне”. Гөһдарийе бьдһнэ сэр we йэке, wэки Пaвлос нъзаньбу, кö әw бь бэдэна (бь қальбе) хwэ ль wър бу, йан на? Ве йэке мәрвь дькарэ öса шьровэ бькэ, wэки ә’зман щийэки р’астэ у метрийалийэ. Гэлэк дьфькьрһн, wэки әw щи дийар нинэ, к’ьвш нинэ, ль к’идэре мәрвь минани р’öһ’ дьгэр’һн. На хер, әw щийэки материйалийэ ль к’идэре соқақ, дар, тэрәwыл, авайи, ав у тыштед майин һэнэ.

Әз чэнд мәрва нас дькьм, йед кö чунэ ә’змана у пашда вэгэр’ийанэ, ле изьне бьдһн, эз сәрһатикэ хwэйэ һэрэ һ’ьзкьри wэр’а гьликьм. Һэвалэки мьни сэрwer һэйэ, наве к’ижани Грегэ. Сала 1979-а, р’ожа сэрwerтийа вийэ ә’wльһн, әw жь щьвине пашда вэгэр’ийа мале у дит, wэки жьна wi ль бэр п’епэлинга р’уныштийэ у жь контроле дэр дьгьри. Әwi щарэкер’а фэ’м кьр, wэки тыштэки гэлэки хьраб қәwьмийэ. Әw пе һ’эсийа, wэки көр’е вийи дэһ сали Щаст’ин телевизиона бьч’ук бьрбу ода һ’ьмаме, бона кö wэхте авхwэкьрһне листька футболе т’эмашэ бькьра. Әwi нышкева телевизор авитьбу нава аве у эергийа электрики wi хьстьбу. Wэхте кö Грег чу щэм көр’е хwэ, хвина тамаред Щаст’ин нэдьхэбьти. Бэдэна wi сар у шинбуйи бу, ч’ә’вед wi гэлэки фьрэ бьбун у әw йэк дьда к’ьвше, wэки мэжуйе wi нэдьхэбьти. Грег ль полисийае чава щигьре шериф хэбьтибу у әwi заньбу кö чава али’карийа дохтьриейэ ә’wльһн бьда. Әw нава хэбата хwэда бьбу шэ’де гэлэк мьрһна. Әгэр әw нава һ’алэки öсада буйа, wэхте кö офисере полисийае бу, әве ә’лам бькьра, wэки зйанк’еш мьрийэ у we гази лепьрсийаре полисийае бькьра.

Қэрэз, Грег бавармэнд бу у дэрһэқа қәwата дөа’кьрһнеда заньбу. Әwi дәстбь дөа’кьрһне кьр у пер’а жи һэwa дьда көр’е хwэ. Пьшти чэнд дэқа хэбатк’аред амбулансе (алик’арийа лэз) һатһн. Грег изьһ да, кö п’ешэкзан хэбата хwэ бькьһн, ле әwi дөа’кьрһн бэрдэwам кьр. К’ома али’карийа лэз (амбулансе) биступенищ дэқа ль сэр we зар’оке хэбьти, ле wанр’а ль һэв нэһат, жийана wi пашда вэгэр’инһн. Дэзге контролкьрһна дьл ль сэр экрана хwэ хэта р’аст дьда к’ьвше. Хэбатк’аред амбулансе иди нэдьхwэстһн we йэке бэрдэwам бькьһн, чьмки бь фькьра wан әw йэк иди фанатизм бу.

Паше Грег дөа’ кьр: “Баво, баварийа мьһ иди т’өнэ. Мьһ баварийа хwэ иди сэр һэwда ани, ле эз заньм, wэки нава Хэбэра Тэда Тö дэрһэқа баварикэ майинда дьбежи” (Әwi дэрһэқа п’ешк’еша баварийеда дьгот, дэрһэқа к’ижанеда А Корьһт’и 12:9-ада нъвисарэ).

Бь готънед Грег, әви ль жора сәре хwә тыштәки минани дәстәки т'әхмин кър. Ёма wi чахи әви т'әхмин кър, wәки жь р'өһ'е wi қәват у сәрвертикә мәзын былънд бу, у әви ль көр'е хwә кърә гази:

– Те бьжийи у те нәмьри. Бь наве Иса.

Нышкева апарата контролкърна дьл дәстпе кър нишана бьдә у ль сәр экране лъвандьна тамара ьатә к'ьвше. Хәбатк'аред амбулансе шабунева т'ьжи бун. Wәхе кө Щаст'ин п'епәлингед малер'а пәйа кърн у данинә ль автомашина амбулансе, р'әнге бәдәна wi жь р'әнге шин wәргөһези йе сор бьбу, ч'ә'вед wi бь т'әмами ьатьбунә дасәкьнандьне, ле бәдәна wi гәрм бу.

Грег гәләки р'өһ'дар бьбу. Көр'е wi сах у сьламәт бу. Ньһа шә'дәтийа вийә дәрһәқа ә'щеба мәзында ьәбу у әви дыкарьбу дәрһәқа we йәкеда һ'әму һәвалед хwәр'а гьли бькьра, кө Хwәде чь кър. Фәқәт, әви ньзаньбу, wәки шәр'к'арийа бона ә'мьре көр'е wi ьәла ье жь нува дәстпе бьбу.

Дохтьра готън, wәки көр'ьк ль сәр һ'ьше хwә нинә. Пышти лек'олина, вана да зәлалкърне, wәки п'әрдед ль сәр гөрч'ькед wi кат'етрер'а дәрдык'әтън. Бь зьмане нә п'ешәкзанийе әw йәк дьда к'ьвше, wәки органед вийә һөндөр' хьраб дьбун. Дохтьра готә Грег кө әгәр көр'е wi бьжи, әве минани шинайебә. Дьһа дәрәнг вана гот, wәки мәжуйе wi әгәр бьхәбьтә, we минани мәжуйе зар'ока семәһибә, ле фактора фькърдарийа wi we 0,01 бә.

Һ'әвт мәһа сәр ьәв малбәта wi дөә' дыкър у нәдхwәстын т'әслим буна, wәхте кө Щаст'ин нышкева жь wi һ'әле беһ'ьш һ'ьшйар бу. Баве wi ль р'әх щи-ньвине wi р'уныштибу, wәхте кө әw йәк қәwьми у әви дәстпекър сәр ьәв пьрса бьдә көр'е хwә у щабед ван пьрса бьстинә.

Щаст'ин хwәндьна навин (орт'ә) стәнд, занингәһа Лос Анщелесе хьлаз кър (дәмам) кър у ль мәк'т'әба Инщиле хwәнд, у жь алийе ван идарада гәләк һөрмәтнамә стәндьн. Әw өса жи ль мәк'т'әба навин (орт'ә) мәзыне дәрсхана хwә бу. Р'ожа иройин малбәта вийә баш ьәйә.

“Баво, әз т'әви Иса бум”

Пәйи we йәкер'а, пышти се р'ожа, wәхте кө Щаст'ин жь нәхwәшхане дәрхьстын, Грег т'әхмин кър, wәки сьфәте көр'е wi р'они дьбә.

– Әв чь дьқәwьмә, Щаст'ин?,– әви пьрси.

– Баво, әз т'әви Иса бум,– Щаст'ин гот. Wәхте кө телевизион к'әтә нава ава һ'ьмаме, мьн т'ө тышт т'әхмин нәкър. Мьльак'әтәки мәзын

дэсте мьни р'асте гьрт у эви жь қальбе (бэдэна мьн) эз дэрхьстьм. Эм т'унеләкер'а фьр'ин: фьр'ина мә чьқас дьчу дьһа лэз дьбу. Чуйина мә вәкә байе р'онайе бу, һ'этани кө эм ль соқақәкә Ә'змин пәййа бун.

Щаст'ин баве хвәр'а гьли кьр, вәки соқақед ә'змана авзер'кьри ниньн: әв жь зер'е пақьж һатьнә чекьрьне у эви нава ван соқақар'а дьньһер'и. Ль сәр дьнийайе зер' нькарә аwқас пақьжбә, чьқас әв ль ә'зманайә, ле нава зер'е һәри пақьжр'а мәрвь дькарә алийе майин быньһер'ә. Ль сәр дьнийайе жи ви зер'и щарна нава чекьрьна п'әнцәрада дьдһнә хәбате, бона кө р'әнге зер' бьдһнә ван (бь ви щур'әйи шушед формед пилотед ә'змин, тәйарада шушед пешийа пилота, өса жи п'әнцәред һьнәк авайада дьдһнә хәбате).

Щаст'ин гьли кьр, вәки мәрвьед ә'wльн, йед кө ль сәр we соқақа ә'змана әв сылав кьрын, херхwэзед ванә мьри бун. Эви навед ван мәрвьа дан, нәнһер'и we йәке, вәки эви т'ө щара чәнд мәрвьед жь нава вана пешда нәдитьбун у наве ван жи (де у баве ви әв мәрвь нас кьрын). Нава we к'омеда жьнәк һәбу, наве к'ижане Филис бу. Әв щинара ван бу. Дайика Щаст'ин мәһәке пешийа we қәwьмандһне т'әви we дөа' кьрьбу у р'ебәрийа вейә ль щәм Иса кьрьбу. Әв жьна щинар пышти қәбулкьрьна Иса, пышти дө һ'әвтйа, мьрьбу.

Щаст'ин ван мәрьвар'а хәбәр дьда, вәхте кө ньшкева дәнг бьһистьн, у мәрвьед дора ви дәстпе кьрын дурк'әвһн: эви Иса дит.

Хөдан Щаст'ин бьрә р'евитйа ә'змана. Ль бажар'е Ә'змана, гәләк соқақ у авайи һәбун. Әв бь р'асти мәзһн бу. Көлилк, шинайи у һ'эта кәвьр жи сах бун, йед кө те бежи дьстьран. Щаст'ин гот, вәки дьһатә т'әхминкьрьне, вәки те бежи вана пәсьне Хwәде дьдан. Wәхте кө эви ньге хwә дьатани ль сәр шинайике, йан жи көйлкәке, әв шинайи нәдьк'әт, ле щарәкер'а вәдьгәр'йа сәр щур'е бәре. Щаст'ин т'әхмин кьр, вәки һ'әму р'әнг гәләки бәрбьч'әв у вәкьри бун, дьһа гәләки вәкьри, нә кө ль сәр дьнийайе. Ль вьр р'әнгед өса жи һәбун, йед кө Щаст'ин т'ө щара нәдитьбун. Мәщал данә ви, кө әв малед дайика хwә, баве хwә, бьра у хвишка хwә бьбинә.

Пәйи ви һ'әму тыштир'а тыштәк ньшкева һивйа ви бу: Иса гот, вәки әв гәрәке пашда вәгәр'йа ль сәр дьнийайе. Щаст'ин нәдьхwәст жь ә'змин дурк'әта. Ле Иса әв бьрә щийәки, жь к'идәре хелик к'ышандә жор. Щаст'ин дит, вәки баве ви пашда гази ви дькә:

— Әв баве тәйә у сәрwерйа ви йа пашда газикьрьна тә һәйә.

Бь сэрхэвдаанина сэрхатийа хwэ, Щастин хиви жь баве хwэ кър, кӧ эгэр эw щарэкэ майин бэмърэ бьла эw пашда газы ви нэкэ. Wэхте кӧ Грег дэрхэда ве йэкеда мьнр'а гьли кър, эw йэк те бежи мьнва чава тыштэки эшц ьатэ т'эхминкърне. Э'зман бь we дэрэще жь дьнийайе баштьрэ, wэки чава мьн да зэлалкърне, эw мэръвед кӧ эw йэк тэ'м кърнэ, ьэр дэм бь чэгънайи (дьжwари) пашда wэгэр'ийанэ.

Павлос жи р'уйе we йэкеда нава шэр'к'арийеда бу. Эw дэрхэда we йэкеда цъвина Филпийар'а дьньвисэ: “Эз ь'ьзрэтъм кӧ дурк'эвъм, жь we дьнийайе азабъм, ьэр'ъм у т'эви Мэсиьбъм, мьнр'а эва ье гэлэки қэнщэ” (Филипи 1:23, АМР). Нэ т'эне awqаси қэнщэ, ле гэлэ-гэлэки қэнщтьрэ. Павлос бажар'е Хwэде дитьбу у дьхwэст пашда wэгэр'ийа ль wър, ле эви қърар кър бона к'ара п'адышатийа Хwэде бьминэ.

Паше Щаст'ин баве хwэр'а гьли кър, wэки wэхте кӧ эw ль Э'змана бу, эw дэһсали нибу. Qальбе ви ье мере гьйишти бу. Гэлэк мэръв, ӧса жи Щаст'ин, бавар дькьн, wэки бь к'этьна нава қальбед р'умэтбуйи, эм ь'эму жи we бьбьнэ сиусесали. Эw йэк незики аqьлайэ, чьмки ви йашида Иса ьатэ хач'кърне у Хэбэра Хwэде дьбежэ: “Бэле, дэлално, ньаа эм иди зар'ед Хwэденэ у ьэла ье э'йан нинэ, эме бьбьнэ чь wэхте, кӧ Мэсиь пашда wэгэр'э. Ле эм we йэке заньн, wэки чахе Иса э'йанбэ, эме бьбьнэ мина Wi” (А Йуь'энна 3:2, NLT).

Ава сэрхатикэ жь ван гэлэк сэрхатийа, йа кӧ мьн дькарьбу wэр'а гьли бькьра. Ӧса жи Хэбэра Хwэде we дьдэ к'ывше, wэки Э'зман р'астийэ. Эwed кӧ бь амьнайи қӧльхи Иса дькьн, we бьк'эвьнэ ви бажар'и, wэхте кӧ эw жь we дьнийайе ьэр'ьн.

Хьлазбуна р'ӧһ', шэхс у бэдэне

Чава кӧ мьн иди да к'ывше, р'ӧһ'е меръв ви чахи дьбэ мэръвэки ну, wэхте кӧ эw Иса чава Хӧдан қэбул дькэ. Эw щарэкер'а жь нува те чекърне, дьбэ минани Иса. Йуь'эннайе Шанди we йэке избат дькэ: “Чава кӧ Эwэ, ӧса жи эмын *ль ве дьнийайе*” (А Йуь'энна 4:17). Чава кӧ ьун дьбиньн, Йуь'энна бэрбър'и бавармэнда дьбэ, йед кӧ ль сэр ве дьнийайенэ, ле нэ кӧ ль сэр йа вана, йед кӧ иди чунэ ьэде хwэ бьстиньн. Эw мэръве кӧ бь р'асти жь нува буйэ, ль wър у ньаа бь Р'ӧһ'е Хwэде к'амьл дьбэ.

Шарэкер'а пышти хьлазбуна р'ӧһ'е мэ, хьлазбуна шэхсе мэ дэстпе дьбэ. Чава кӧ мэ иди дайэ к'ывше, шэхс жь фькьре, хwэстыне у

т'эхминкьрыне Һатийә чекьрыне. Шәхсе мә бь Хәбәра Хwәде у бь гөр'едабуна Хәбәра Хwәдеда йан хылаз дьбә, йан жи те wәргöһастьне. Аqубе шанди ве йәке избат дькә у дьбежә: “Заньбьн, хвишк у бьрайед мынә дәләл, бьра һәр мәрвь бьһистьнеда сәр хwәбә, ле хәбәрдан у һерск'әтьнеда гьранбә... һ'әму мьр'дар'ийе у һәр хьрабийе жь хwә дурхьн, бь мылуктийе *we хәбәра нава wәда чанди* qәбулкьн, йа кö дькарә *р'öһ'ед* (йан жи шәхсед) *wә хьлазкә*. Хәбәре *бьqәдиньн*, нә кö т'әне бьбьен у öса хwә бьхапиньн” (Аqуб 1:19,21,22). Әw йәк гьрингә бьдьнә к'ьвше, wәки Аqуб бь хәбәра хwәйә дәрһәqа хьлазбунедә бәрбьр'и *бьрайед* баwармәнд дьбу, ле нә кö бебаwәра. Әwi гöһдари дьатани ль сәр бьһистьн у qәдандьна хәбәре.

Шәхс п'әрч'әки мерьвә, дәрәщә к'ижанийә хьлазбуйи әм qьрар дькьн. Әм дькарьн шöхöлк'арийа шәхсе хwә бьдьнә ләзәхьстьне, wәхте кö әм Хәбәра Хwәде дьбьен у гөр'е дькьн. Фәqәт, әм дькарьн öса жи *we шöхöлк'арийе* бьдьнә һедикьрыне, wәхте кö әм *we йәке* һ'әсаб һьлнадьн, чь кö Хwәде готийә. wәргöһастьна шәхсед мә гәләки гьрингә (фәрзә), кö әм шöхöлк'арийа баwарийа хwә бь ачьхи сәр һәвда биньн.

Бь к'отаси п'әрәк жи һәйә, йа кö гәрәке хьлазбә, әw жи бәдәнед мәнә. Бь гöһдари *we йәке* бьхвинын, чь кö Паwлос дәрһәqа *we йәкеда* дьньвисә.

“Чьмки әм заньн, wәки wәхте кö әв коне ль сәр дьнийайе хьраб бьбә, к'ижанида әм дьжин (wәхте кö әм бьмьрын у бәдәнед хwә бьһельн), мала мә *we* ль Ә'змин һәбә, бәдәна һ'әта-һ'әтайе, йа кö жь алийе Хwәдеда бона мә чекьрийә, ле нә кö бь дәсте мәрьва. Әм нава ван бәдәнед (qальбед) хwәда дьwәстьн у әм һивийа *we* р'оженә, wәки к'әнге әме бәдәнед (qальбед) хwәйә ә'змана, минани к'ьнца хwәкьн. Чьмки әме нәбьнә р'öһ'ед бейи бәдәна, ле әме бәдәнед ә'зманайә ну хwәкьн. Бәдәнед мәйә кö дьмьрын, мә дә'ф дьдьн, кö әм бьнә'льн, ле öса нинә кö әм дьхwәзьн бьмьрын у т'ö щара бәдәна мә т'өнәбә. Әм нахwәзьн бьк'әвьнә нава qальбед ну, бо кö әв бәдәнед кö дьмьрын, бь жийина һ'әта-һ'әтайе бәта вәбьн. Хwәде бь хwә әм бона *we йәке* һазьр кьрынә у Р'öһ'е Хwә чава бьһе жь бәр созе хwәва да мә. Аwа, әм һәр дәм гöманьн, әм заньн, һ'әта әм ви qальбида дьминьн әм жь Хöдан дурьн, чьмки әм бь баwарийе дьжин, ле нә кö бь дитьне. У гöмана мә һәйә, у мәйе дьһа зедә бьхwәста жь ви qальби дәрк'әтана, чьмки *wi* чахи әме т'әви Хöдан буна (Б Корьнт'и 5:1-8, NLT).

Әв готьн гöмане дьдьнә мә у сәрбара сәрда шәхсед мә паqьж дькьн. Гöһдарбьн, wәки Паwлос т'әне *we йәке* надә к'ьвше, wәки бәдәнед мә *we йе* һ'әта-һ'әтайебьн, ле готьнед хwә ль сәр *we йәке* дьдә

н'имданине. П'арэкэ майинда эw дньwисэ: “Чъмки гэрэке эви дерьс нэ дерьсийе лъ хwэ wэргьрэ у эви мьри нэмьрийе лъ хwэ wэргьрэ” (А Корьнт'и 15:53, NIV). Бэдэнед мэ we бь р'асти бьбьнэ минани бэдэна Иса, чъмки нава Хэбэра Хwэдеда нъwисарэ: “...Минани р'абуна Wi... минани мьрьна Wi” (Р'омайи 6:5), у “Дэлално, ньа эм зар'ед Хwэденэ у ьэла ье э'йан нинэ, эме бьбьнэ чь. Ле эм ве йэке заньн, кő чахе Иса э'йанбэ, эме бьбьнэ мина Wi, чъмки эме Wi öса бьбиньн, чава ьэйэ (А Йуь'энна 3:2).

Эм бьнььер'ьн, кő пышти р'абуне, бэдэна Иса чь щур'эйи бу. Wэхте кő хьлазбуна бэдэна мэ бьрəwьмэ, ь'эму щодатийед бэдэна Wi we ьэбьн. Wэрьн эм жь we йэке дэстпекьн, кő ьэма лъ бэр мэхбэр, we шэбэде чь рəwьми, wэхте кő Эw жь нава мьрийа р'абу. Мэйрэма Магдаленайе йа э'wльн бу wэки мэхбэре вала дит у гьрийа, фькьри, wэки бэдэна Хөдан дьзибун.

“(Эw)... лъ пышт хwэва wэгэр'ийа у дит, кő Иса лъ wedэре сэкьнийэ, ле эwe нъзаньбу кő эw Исайэ. Иса готэ we: “Э'вде тő чьма дьгьрийи? Тő лъ к'е дьгэр'и?” Мэйрэме т'ьре фэйи эw р'эзванэ у готэ Wi: “Эз хөлам, эгэр тэ эw ьлдайэ, мьнр'а бежэ тэ эw данийэ к'идэре, wэки эз Wi жь wedэре ььлдьм?”” (Йуь'анна 20:14,15).

Иса жь мэрьве садэ щөда нэдьбу. Эw минани wан мэрьвед нава филмед фантастикда нибу. Мэйрэме Эw нас нэкьр, чъмки эwe бawар нэкьра, wэки Иса сах бу. Эwe дит, кő Иса бь барбари кőштьн у паше ь'эд кьрьн. Т'эне wi чахи, wэхте кő Иса бь хwэ wer'а хэбэрда, эwe бawар кьр, wэки лъ бэр we Хөдан сэкьнийэ. Эwe Иса р'эзванр'а шаш кьр. Демэк, бэдэна Wi гэлэки минани бэдэна мэйэ. Бэдэна Иса бь щур'е хwэва жь бэдэна мэрьве садэ щөда нэдьбу. Qэрэз, эм гэрэке бьпьрсьн, Мэйрэме бь дитьне р'өь'е Wi дьдит, йан бь р'асти бэдэна Wi ьэбу? Щаба (бэрсьва) ве пьрсе нава сэрьатикэ майинда те готьне, к'ижанеда Иса лъ шагьртед хwэ э'йан бу. Эwi гот: “Һун чьма шашмайи манэ у дөдьлине? Аwa лъ дэст-п'ийед Мьн бьнььер'ьн кő эз хwэхwамэ. У дэсте хwэ бьдьнэ Мьн у бьбиньн, чъмки гошт у ьэстуйед р'өь' т'өнэнэ, ле чава кő ьун дьбиньн, йед Мьн ьэнэ (Луqа 24:38,39).

Бэдэн у ьэстуйед Иса ьэбун! Демэк, йед мэ жи we ьэбьн. Фэqэт гөьдарийе бьдьнэ сэр, wэки Иса т'ө тышт дэрьэqа хwинеда нэгот. Мэ'ни эwэ, wэки хwина Wi лъ бэр т'эхте К'эрэма Хwэде р'ьжийа. Ньа, бь фькьра мьн, тамаред Wiда жийана Хwэдейэ бь р'умэт дьк'ьшэ.

Иса өса жи дыкарьбу хвэрын бьхвэра. Ньвисарэ: “У не жь шабуна бавар нэдыкьрын, н’эйр-н’ьжмэк’ар мабун, Әви ванр’а гот: “Qэт тыштэки хвэрыне ль щэм вэ һэйэ?”. Вана чити мэ’сийе пьжанди да ви. Әви һылда у ль бэр ч’э’ве ван хвэр” (Луқа 24:41-43).

Т’эне щарэке нинэ, вэки Иса ль бэр шагьртед хвэ хвэр. Дө қөһмандьнед ньвисарэ майин жи һэнэ: йэк ль мала мэрывэки, йе кө ль сэр р’ийа Эммаусе р’асти Ви һат у йа майин, вэхте кө Әви ль бэр бэ’ре таште бона йанздэһ шагьртед хвэ һазьр кьр. Ыса дэрте, вэки эме жи бь бэдэнед хвэйэ р’умэт хвэрыне бьхөн.

Иса бь бэдэна Хвэйэ р’умэтбуйи, минани мэрыве садэ, дыкарьбу хэбэрда, бьстьра, бьгьрийа, тышт һылдана дэстед хвэ у тыштед майин бькьра, ле Әв дыкарьбу нава диварар’а дэрбаз буйа у щарэкер’а бэтавэ буйа.

Дьқөһмэ һун бьпърсын: “Гошт у һастуйед Ви һэбун у әв дыкарьбу нава диварар’а дэрбаз буйа у бэтавэ буйа?”. Бегөман: бьхвиньн, кө Йуһ’энна чь дьньвисэ: “We эваре, р’ожа йэкшэме, шагьрт ль пыш дэрийед гьрти щьвйайи бун, чьмки жь р’ебэред щөһийа дьтьрсийан. Ньшкева Иса һат нава ванда сэкьни” (Йуһ’энна 20:19, NLT).

Вэхте ве р’астһатна т’эви шагьрта, Иса һиви жь Т’ума кьр, кө печ’ийа хвэ дайне сэр к’эфа дэсте Ви, у дэсте хвэ жи бькэ нэк’ьса Ви. Эм щарэкэ майин зэлал дьбиньн, вэки гошт у һастуйед Иса һэбун. Ви чахи әв йэк чава бу, кө Әв ньшкева нава ванда сэкьни, нэһьер’и we йэке, вэки дэри гьртибун? Әв нава диверр’а дэрбаз бу у ль вьр э’йан бу. Хенци we йэке, Әв бь һесани бэтавэ дьбу, дэрһэда чьда диса ньвисийэ. Ньвисарэ, вэки Әви т’эви ван мэрыва нан кэр кьр, йед кө ль сэр р’ийа Эммаусе р’асти ви һатын: “Һынге ч’э’вед ван вэбун, у Әв нас кьрын. У Әв бэр ч’э’ве ван бэтавэ бу” (Луқа 24:31).

Эме жи ви щур’эи, ль щийэки майин, бь бэдэнед хвэйэ р’абуйи, бькарьбын э’йанбын у паше бэтавэ бын. Әв йэк шьровэ дькэ, вэки эме чава бькарбын дурайед мэзынэ нава э’мане нуда у вэ’де нуда дэрбазбын. Әв карэбун we бона мэ пөхист (лазым) бэ, чьмки бажар’е Хвэде бь дьрежайа хвэ дьһижэ 2250 километри у бэрайа ви жи аьқасэ, у хенци we йэке н’эвищэтийа мэ we һэбэ, кө эм р’өвитийе бэрбь галактикайед майин мийасэркьн.

Эме жи бькарьбын нава һэведа бьфьр’ьн: бир биньн, вэки пышти майина чьл р’ожед т’эви шагьртед Хвэ, Иса чу бэрбь Ә’мин. Жь

ван тышта йэк жи, дэрһэца к'ижанида, Щаст'ин баве хwэр'а гыли кърбу (мрьвед башцэ жи, йед кӧ чунэ Э'змана у пашда вэгэр'ийанэ, у к'ижана эз нас дькым, диса ви шур'эйи гыли дькын) эw бу, wэки мэрв дькарэ быгэр'э, быфър'э, йан жи щарекер'а щигӧасти щийэки майин бьбэ. Wэхте гэр'а хwэ Щаст'ин царна дьгэр'ийа, ле царна жи дьфър'и кӧ жь щийэки быгъижэ щийэки майин.

П'адьшатийа Мэсиӧ һ'эзарсали

Эм гэрэке дэрһэца щигӧастына бажар'е Хwэдеда хэбэрдьн, ле бэри нэр тышти эм дэрһэца қэwьмандьнед пешийа веда бежын. Дэwрана щьвина we бь қэзийа һ'эвтсалэйэ Мэзынва сэр һэвда бе. Мэрве нэһэц, йе дьжи (мықабыли) Мэсиӧ, we хwэ э'йанкэ у гэлэка бькэ нава шашийе. Эwe мықабыли (дьжи) ви һ'эму тышти дэре, чь кӧ чава Хwэде те навкърне у һ'эбандьне дэст бинэ, у эwe хwэ мэзынкэ, пэсьне хwэ бьдэ. Эwe пироза бьзеринэ у we нава таристана мэзын у сэрһьлдана дьжи (мықабли) Хwэде р'ебэрийе ль гэлэк мылэта бькэ.

Нава ви wэ'дэйида Хӧдане бе пэйи пирозед Хwэ. Ынэк баwар дькын, wэки эwe дэстпека we қэзийа һ'эвтсалэ бьқэwьмэ, ынэк жи дьбежын нивэка веда, ле ынэк жи хьлазийа (давийа) веда. Нава ве к'ьтебеда эзе дэрһэца we йэкеда хэбэр нэдьм. Йа гъринг (фэрз) эwэ, кӧ гэлэ эм һазьрын?

Пэймана Нуда Павлос чэнд щара дэрһэца “р'аһыштына” Щьвинедда дьбежэ. Жь ван п'ара йэкеда нысарэ:

“Хӧдане хwэwэ бь э'ламэтикэ фэрмани, бь дэнге сэрэкмыльак'эт у лехьстына бор'ийа Хwэде жь э'змен бе хwаре у эw мърыйед кӧ Мэсиӧ баwар кърбун, we пешийе жь мърне р'абьн, паше кӧ эм сах манэ, т'эви ван э'wьра бенэ р'аһыштыне, һэведа р'асти Хӧдан бен у бь ви аwайи эме һ'эта-һ'этайе т'эви Хӧданбын” (А Т'есалоники 4:15-17).

Ль вьр гыли дэрһэца һатна Мэсиӧ дӧдада нинэ, чьмки we щаре Мэсиӧ нэйе ль сэр дьнийайе, ле we амьнед Хwэ нава э'wрада бьбинэ. Ыатна дӧда we давийа (хьлазийа) қэнцийа һ'эвтсалэйэ мэзын бьқэwьмэ, wэхте кӧ Иса бь һэспе боз вэгэр'э, р'ебэрийе эскэред дьнийайе йан жи э'лалэта пирозед Хwэ бькэ (быньнер'э Щьһуда 14).

Йе дьжи (мықабыли) Мэсиӧ, п'ехэмбэре дэрэвин, р'ебэред һ'эмдънийае у эскэред мылэта we бэрэвбын бона кӧ дьжи (мықабыли) Хӧдан у эскэре ви шэр'кын. Нава we шэр'к'арийа йэкр'ожэда Исайе

бъ дьле Хвэ ванхэ у тэйрэдед э'змана we бэдэнед ван бьхөн. Эв қәwьмандын чава Һармәгәдон те навкьрыне, чьмки әве ль дәшта Мегидойе бьқәwьмә, йа кө жь ч'ийайе Кармехосе дәстпе дьбә у дьчә дьгъижә Оршәлиме (быньер'ә Ә'йанти 16:16 у 19:11-21).

Нава т'эмамия дьнйайеда we гәләк мәрвь һәбьн, йед кө we нава wi шәр'ида дьжи (мықабыли) Хөдан сәри һьлнәдън у нә жи we хвә п'ешк'еши йе дьжи Мәсиһ бькьн. Гәләк хвәдезан бавар дькьн, wәки әве сах бьминьн у we нава wә'де майинда бьжин, йе кө чава п'адьшатийа Мәсиһә һ'эзарсалә те навкьрыне. Әве ль wәлатед хвә бьминьн у we бьн сәрвертийа Мәсиһә һ'әмдньийедабьн. Бәдэнед вәне we йед т'әбйәтибьн у әве жийина ль сәр дьнийайе бәрдәwам бькьн.

Демәк, бь т'әхмин, ль сәр дьнийайе we дө щур'ед мәрвьа һәбьн, йед кө we пышти шәр'е Һармәгәдоне сах бьминьн у өса жи бь пирозава, йед кө we т'әви Иса пашда вәгәр'ьн. Бәдэнед ван пироза we минани Исәйе П'адьша р'умәтбуйибьн, у әве ль сәр дьнийайе т'әви Wi сәрверийе бькьн. Әw йәк дьжвар (чәтън) нинә фә'м бькьн, wәки әв һәрдө щур'е мәрвьа we чава һәвр'а хәбәрдьн. Әве жи wi щур'әйи бьқәwьмә, чава кө Иса пышти р'абуна Хвэ ванр'а хәбәр дьда, йед кө пәйи Wi дьчун. Пирозед р'умәтбуйи we бькарьбьн хәбәрдьн, бьгәр'ьн, бьхөн у т'әви мәрвьед бь бәдэнед т'әбйәти бьк'әвьнә нава һәләқәтийа.

Инцил дьдә к'әвше, wәки нава wi wә'дәйида ашитийа һ'әмдньийайе we һәбә, йан жи, дьһа р'аст, ашитийа э'змана, чьмки мирещьн у мьлйак'тед вийә хьраб we бь һ'эзар сала бен гьредане. Шәр' we т'өнәбьн, өса жи сербази, һ'ьзнәкьрьн, хьрабк'ари, нәхwәши у тыштед майин we т'өнәбьн, чьмки һ'әму мьләт we ль Хвәде вәгәр'ьн. Мик'ийайе п'ехәмбәр дьньвисә:

“Нава р'ожед давида (хьлазийеда) п'арьстгәһа Хөданә ль Оршәлиме we ль сәр дьнийайе бьбә щийе һәри гьринг (фәрз). Жь т'эмамия дьнийайе мәрвье бона һ'әбандьне бенә wьра. Гәләк мьләте бен у we бежьн: “Wәрьн әм һьлкьшьнә ч'ийайе Хөдан, бәрбь п'арьстгәһа Хвәдейә ль Исраеле. Ль wьр Әве мә һини р'ейед Хвә бькә, бона кө әм гөр'а Wiда бьн”. Чьмки нава ван р'ожада һинбуна Хөдан у Хәбәра Wi we жь Оршәлиме дәрен. Хөдане пьрсед навнәт'әwi һ'әл бькә. И'әму мьләт we щуред хвә бькьнә гисьн у we тиред хвә бькьнә к'еләнди. И'әму шәр' we бьсәкьньн у we т'әрка т'ә'лимед әскәрийе бьдън. Иәр кәс we ә'дъл мала хвәда бьжи, бь ашитийе у гөлвәданева мьжул бьбә, чьмки т'ө тыштед тьрсе we т'өнәбьн. Хөдане кө һ'әму тышти дькара бькә әw йәк соз дайә” (Мик'ийа 4:1-4, NLT).

Ль сэр т'эмамия дьнийайе гөлвэдане дэстпекбэ: система финансов навнэг'эви ве сэрк'арикьрибэ, чьмки мылэте қанунед Хвэде хвэйкын. Эве бьбэ вэ'дэки э'щэб.

Диwana т'эхте сыпийи Мэзын

Пышти н'эзар сала мирещын ве бь вэ'де көрт жь н'эбсе бе азабэрдане. Эве изьна хапандьна н'эму мылэте бьстинэ. Эва ве дэрьэқа ван пирозада нибэ, бэдэнед к'ижана ве р'умэтбуйибьн, ле дэрьэқа ван мылэтаданэ, бэдэнед к'ижана йед т'эбийэтинэ, йе кө пышти Хармэгэдоне манэ, у эв мэрыв йед кө нава п'адышатийа н'эзарсалэда натынэ дьнийайе.

Эвед кө сэри ьлдьн, ве быщьвын у ве бона шер' дора бажар'е Оршэлиме ьгрын, у ви чахи агьре Хвэде ве жь э'зымен ьббарэ, вана н'уфи хвэ ькэ. Мирещын ве бе авитьне нава гола агьре к'ьркуте у ве шэв у р'ож, н'эта-нэтайе ьзерэ. Эве иди аза нэие бэрдане (ьнььер'э Э'йанти 20:7-10).

Пэи ве йэкер'а, царэкер'а ве диwana т'эхте сыпийи Мэзын ьббэ. Дожэе (надес) ве мьрийед н'эму ньсылэта ьдэ, йед жь р'ожед Адэм дэстпекьри н'этани ви шер'е давийе (хьлазийе). Эвед кө ьена пэймана Кэвын нэк'этынэ нава Пэймана Йеьова у пэи ве йэкер'а т'эслими сэрверийа Иса нэбун, ве ль бэр п'адыше ьсэкьнын у н'эсаб ьдьн, чава кө мэ вэхте диwanед Сэрбэст, Хапйайи у дьле Гёманбьр' дит. Нэр мэрывэк, наве к'ижани к'ьтеба Жийанеда ньвисар нинэ, ве бе авитьне нава гола Агьр, т'эви мирещын у мыляк'этед вийэ хьраб.

Э'змане ну у дьнийа ну

Чаваша кө э'зман у дьнийа ньна бь эгьр пақьжбын (ьнььер'э Б Пэструс 3:10-13), ве э'змане ну у дьнийа ну пешда бен. Йуь'эннайе шанди дьньвисэ: “У мын э'зманэки ну у дьнякэ ну дитьн, чьмки дьнийа э'змане э'вльн у дьнийа э'вльн дэрбаз бун” (Э'йанти 21:1).

Йуь'эннайе шанди готьна хвэ бэрдэвам (думайи) дькэ у дьбежэ, вэки Оршэлима ну ве жь жорда бе у ве н'эта-нэтайе ль сэр дьнийаебэ. Эв бажар' чава жьн те навкьрьне, йан жи дэргистийа Бэрх, чьмки эве ьббэ мала н'эму хьлазбуйед Хёдан, жь Адэм дэстпекьри н'этани ван мэрыва, йе кө вэхте натына Мэсийэ дёда нава

р'умәтеда һатынә қәбулкәрыне. Йуһ'әнна бь щур'е т'омәри Оршәлима
Ну тинә бәр ч'ә'ва:

“У әви әз бь Р'өһ' бьрьмә сәр ч'ийайәки мәзьни бьльнд у бажар'е пироз,
Оршәлим нишани мьн да, кө жь ә'змен Хвәдеда дыһатә хвәре. Әв бь
р'умәта Хвәдеда т'ьжи бу у мина кәвьре қимәтлу шәуьр дыда, мина кәвьре
йәспис зәлал бу. Суред ви мәзын у бьльнд бун, бь донздәһ дәргәһәва, йед
кө жь алийе донздәһ мьльак'әтада дыһатынә п'арастьне... жь һәр алийа, жь
р'оһьлате, жь бакур, жь башур у жь р'оавайе се дәргәһ һәбун...

Әв мьльак'әте кө мьнр'а хәбәр дыда, дестда бона чапкәрыне қамишәки
зер'ин һәбу, вәки бажер', дәргәһе ви у сура ви чапкә. Вәхте кө әви чап
кьр, ә'йан бу, вәки әв чаргошә бу у чьқаси бәр бу, аьқаси жи дыреж бу. Бь
р'асти щур'е ве чаргошә бу, чьмки дырежайа ви у бәрайа ви у бьльндайа
ви жь һәр аликива 2250-и километр бу. Пәйи ве йәкер'а әви сур чап
кьрын у ә'йан бу, вәки қальнайа вана 65 метр бун (мьльак'әт чапнишед
мәрвәтийейә садә дыданә хәбате).

Әв сур жь кәвьре йәспис һатыбу чекәрыне у бажар' хвәхвә жь
зер'е хәси мина шушә зәлал бу. Сура бажер' ль сәр кәвьред һ'им һатыбу
чекәрыне, йед кө бь 12 кәвьред қимтлува һатыбунә хәмьландьне... Һәр
донздәһ дәргә дөр' бун, һәр дәрәк жь дөр'әки бу. Соқақа сәрәкә жь зер'е
хәси мина шушә зәлал бу (Ә'йанти 21:10-21, NLT).

Әв бажар' гәләки балк'ешә: әв ә'щәбә у бажар'е минани ви
бажар'и мә ль сәр дынийәе т'ө щийа нәдитийә. Әве бажар'әки
бәдәв, теда сьбәһ у хәмьландибә. Ви бажар'ида ве һ'әрами т'өнәбә,
чьмки әв бь т'әмами пақьжә.

Йуһ'әнна шьовәкьрына хвә бәрдәвам дыкә:

“У ви мьльак'әти ч'әмәки пақьж, йе бь ава жийане, минани шушә зәлал,
ишани мьн да, йе кө жь т'әхте Хвәде у Бәрх дык'ьшийа у ды навбәра
(орт'а) соқақа сәрәкәр'а дәрбаз дыбу. Ль һәр алики ч'әм дарәкә жийане
дығыишт, йа кө донздәһ бәр дыанин, һәр мәһ р'әзед т'әзә дыдан. Балч'е
ве, чава дәрман бона қәнщкьрына мьләта дыданә хәбате. Иди тыштед
ньфьр'лебуи ль вьр ве т'өнәбә. Чьмки т'әхте Хвәде у йе Бәрх ве ль
вьрбә у хөданед Ви ве хьзмәтк'арийа Ви бькьн. У әве р'уйе Ви бьбиньн
у наве Ви ве ль сәр ә'нийа ван ньвисарбә. У ль вьр ве шәв т'өнәбә:
һ'әушәтийа р'онайе у р'ойе ве т'өнәбә, чьмки Хөдан Хвәде ве ль ван
р'онайикә. У әве һ'әта-һ'әтайе п'адышәтийе бькьн” (Ә'йанти 22:1-5, NLT).

Гөьдарийе бьдынә сәр ве йәке, Инщил зәлал ә'йан дыкә, вәки әме р'уйе
Хвәде бьбиньн. Әме ве йәке бьбьиньн, чь кө Муса һивийе бу у жь чь әв
һатә инк'аркьрыне. Гәло әв йәк чьқас тыштәки ә'щәб у р'өһ'даркьрынейә!

Диса гӱндарийе бьднэ сэр we йәке, wәки бәлч'ед дара жийане we қнщбуне *млэтар'а* биньн. Әв готын щергә пьрсед һ'әwаск'ар пешда тинэ. Гәло әв млэтана we жь чь мәрывабьн, чьмки пирозе ль Оршәлима Ну бьжин? Пироз we сәрwerийе һ'әта-һ'әтайе ль к'е бькьн? Гәло нава ви wә'дәйида мәрывед кӱ бь шур'ед т'әбйәти тен дьнийайе, we һәбьн? Щаба ве пьрсе Ишайа дьдә.

“Awa Әз ә'змане ну у дьнийа ну че дькьм, awqac баш, wәки т'ӱ кәсе дәрһәқа йед бәрета нәфькьрә. Шабьн: һ'әта-һ'әтайе нава ә'франдарийа Мында шабьн. У awa Әзе Оршәлиме чекьм, чава щийе бәхтәwарийе. Щьмә'та wi (пирозед хьлазбуйи) we бьбьнә канийа шабуне. Әзе ль Оршәлиме шабьм у бона щьмә'та хwә бь шабунева т'ьжибьм. Вьр һада иди әзе дәнге гьри нәбьем” (Ишайа 65:17-19, NLT).

Ньһа Ишайа дәрһәқа мәрывада дьбежә, йед кӱ жь Оршәлиме дәрьн:

“Зар'окед чәндр'ожж we иди нәмьрьн. Мәзын жи иди бейи т'әмамкьрна р'ожа we иди нәмьрьн. Мәрыве иди сәдсалийеда кал йан жи пир нәйенә һ'әсабе. Т'әне гӱнәк'аре wi йаше щаһьлда бьмьрьн. Wan р'ожада мәрыве ль малед хwәйә бь хwә чекьри бьжин у we жь р'әзе бахед хwәйә тьрийа бьхӱн. We минани бәре нибә, wәхте кӱ зәфтчи мал зәфт дькьрьн у бахед тьрийа жь wана бь дәсте зоре дьстәндын. Чьмки щьмә'та Мын минани дара we дьреж бьжи у wә'де wi we һәбә, кӱ фәйдайдәд хәбата хwә бьбинә. Әwe бадийәwа нәхәбьтын у зар'окед wана we т'әслими бебәхтийе нәбьн. Чьмки әw щьмә'та жь алийе Хӱданда дӱә'кьринә у зар'окед wана жи we wi шур'әйи дӱә'кьрибьн. Әз щаба wan жи бьдьм, һ'әтани газикьрна wана. Һ'әтани кӱ әw дәрһәқа һ'әwщәтийед хwәда бежьн, Әзе щаба дӱә'йед wана бьдьм. Гӱр у бәрх we т'әвайи бенә т'еркьрне. Шере минани га гинә бӱхwә. Мәред бь жә'ре we иди мәрыва нәхьн. Wan р'ожа т'ӱ кәс we зйане нәк'әwә у we ль ч'ийайе Мыни пироз ӱнда нәбә. Әз, Хӱдан, Мын гот” (Ишайа 65:20-25).

Гәләк мәрыв, бь шаши, ве п'аре (бәше) п'адьшатийа Мәсиһә һ'әзарсалива дьднә гьредане. Фәqәт, ль вьр зәлал дәрһәқа wi wә'дәйида ньвисарә, wәхте кӱ *ә'змане ну у дьнийа ну* һәнә. Бь лек'олинкьрна хәбәред һьм Йуһ'әннайе шанди у һьм жи Ишайайе п'ехәмбәр, әм дьбиньн, wәки нава ви wә'дәйида жь бажар'е Хwәде дәр мәрыв һәнә. Әw нава һ'әта-һ'әтайеда, ашитийа ә'змин у qәwьлед гӱлwәданеда малед хwә че дькьн. Әв мәрыв нькарьн пирозбьн, йед кӱ ль бажар'е пироз дьжин, чьмки иди малед wan һәнә, йед кӱ хут жь алийе Исада һатьнә чекьрне (бьньер'ә Йуһ'әнна 14:2-4).

Гьодарийе бьднэ сэр ве йэке, вэки зар'окед ван мэрыва ве хэбьн. Эв йэк жи нькарэ дэрьэца пирозед р'умэтбуйидабэ, чьмки Иса зэлал гот, вэки мэрывед бь бэдэна р'умэтбуйи ве зар'ока нэйньн, чьмки эве нэзэмышьн. Эви гот: “Чьмки р'ожа р'абунa мьрийа нэ ве бьзэмышьн, нэ жи ве меркьн, ле эве мина мьлийак'етед Хвэдейэ ль Э'зминбьн” (Мэтта 22:30). Эва жи шэ'дэтик бу, йа кө Щаст'ин пышти гэр'а хвэйэ ль Э'змин избат кьр.

Эв мьлэтана, ве дьнийа ну шенкьн у дэвлэмэндкьн, бь чандьне, бь чьнине у чекьрьне. Эве бейи дьжвари (чэтьнайи) зедэбьн у дьнийайе т'ьжикьн, минани Адэм у Ёэвайе, эгэр к'этьна ван нибуяа.

Мэрыв чава дькарэ ве йэке шьровэ бькэ. Щур'эк хэйэ, к'ижанир'а х'эму кэс нькарэ қайилбэ: пышти дэстпека п'адьшатийа Ё'эзарсали жийана садэ ве мэрыва т'еркэ, чьмки дьжмьне мэйи дави, мьрьн, ве ондабэ (бьньер'э А Корьнт'и 15:26). Исайе ньфьр'а мьрьне онда бькэ, хьм йа р'өһ'ани, хьм жи йа матерйали. Бо ве йэке жи мэрывати дькарэ х'этани давийа (хьлазийа) п'адьшатийа Ё'эзарсалэ бьжи.

Давийа п'адьшатийа Ё'эзарсали дьрэвьмэ мэрывед бь бэдэна т'эбйэти п'ешк'аша жийана х'эта-х'этайе бьстиньн, эгэр эв нава ви вэ'де көртда, вэхте кө мирешьн аза бе бэрдане, дьжи (мьқабьли) Хвэде сэри хьлнэдьн. Зэбур дьньвисэ: “Бона ве йэке мьлэте х'эта-х'этайе Тэ р'умэткьн (Зэбур 45:17, NLT). Эв щур'е фькьрдарийе дькарэ незики ақьлабэ, эгэр эв мэрыв өсабьн, чава кө Адэм у Ёэва х'этани к'этьне бун. Адэм бона мьрьне нэһатьбу чекьрьне, ле бона жийана х'эта-х'этайе. Эв п'ешкеш р'уйе гөр'енэдабуна вида онда бу: р'уйе вида э'шира ви к'этэ бьн ньфьр'а мьрьне у ондабуне.

Т'эне әвед кө бь Мэсиьва хьлаз бунэ, бэдэнед к'ижана р'умэтбуйинэ, ве ль Оршэлима Ну бьжин. Қэрэз, жь Хэбэра Хвэде те к'эвше, вэки мэрывед бь бэдэна т'эбйэти ве бькарьбьн ль ви бажар'и бьрэсьдьн, р'эзе ви тэ'мкьн у Хөдан бьх'эбиньн. Дэрьэца ве йэкеда Йуь'энна дьньвисэ:

“Мьлэтед дьнийайе ве р'онайа (Оршэлима Нуда) бьгэр'ьн, у п'адьшед дьнийайе ве бен у р'умэта хвэ биньнэ нава ви. Дэргед ви т'ө щара давийа р'оже найенэ гьртьне, чьмки шэв т'өнэ. У х'эму мьлэт ве р'умэт у хьрмэта хвэ биньнэ нава ви бажар'и” (Ә'йанти 21:24-26, NLT).

Дэстпекеда инсан к'эт у щи да гөнэ. Щэзайе ве йэке мьрьн бу, хьм йа материйали у хьм жи йа р'өһ'ани, йа кө бь мьрьна х'эта-

н'этайева сэр хэвда дьһат. Қэрэз, к'этына мерьв, прогърама Хwэдейэ дэстпекейэ н'эта-н'этайе, бь к'ижане мерьв гэрэке ль сэр ве дьнийайе бьжи, нэда сэкьнандьне.

Гэло прогърама Хwэде дыкарэ р'уйе гөр'енэдабуна мерьвда бе т'эр'ьбандьне? На. Дәwsа we йәке Хwэде бь р'ийа хьлазбуна Мәсиһ бынк'этына мерьв wэргөһези дөа' кьр, жь мерьватийа к'эти *щьмэ'та э'зманайэ р'умэт* че кьр, йа кө we ль дьнийа ну *сэрwерийе* ль мерьватийе бькэ. Әв йәк али мә дькэ, кө әм хәбәрәд Исайә дәрһәқа хөламе амьнда фә'м бькьн: “Ә'фәрьм, Хөламе қәнщ! Тө нава wi тыште -һьндькда амьн майи: сэрwерийе дәһ бажар'а бькэ” (Луқа 19:17). Гэло дьрәwьмә, wәки wәхте п'адьшатийа Н'эзарсали у нава wә'де дьнийа нуйә н'эта-н'этайеда бажар'е һәбьн?

Әгәр мерьвати нәк'эта, класа мерьва, йа Хwэдейэ р'умәтбуйи we т'өнәбуйа, йа кө иро we али Wi бькьра, кө н'эта-н'этайе сэрwерийа ве дьнийәе у э'змана бькьра. Әwi бь сәрwахтийа Хwәйә н'эта-н'этайе әв йәк пешда т'әхмин кьр. Аwa бо we йәкейә, кө Иса те навкьрьне “Бәрх... wәки пышти дэстпека дьнийайе сәржекьрийә” (Ә'йанти 13:8).

Прогърама Хwэдейэ дэстпеке әw бу, кө ве дьнийайе бь мерьвед т'әбйәтива бьдә жийине, у әwe жь дэстпека п'адьшатийа Н'эзарсали у нава wә'де дьнийа н'эта-н'этайе нуда we бе мийасәркьрьне. Готьнед Иса we бь т'әмами мiasәрбьн: “П'адьшатийа Тә бе, ә'мьре Тәбә, чаwa ль Ә'змен, өса жи ль сәр ә'рде” (Мәтта 6:10). Ль сәр дьнийайе we өсабә, чаwa кө Щаст'ин ль Ә'змин дит: р'әнгед бәдәwә ну, шинайи у кәвьред сах, йед кө пәсьне Хwэде дьдьн, архитектура к'амьл, авед сах у тыштед майин. Бь гьлики, дьнийакә р'астә к'амьл.

Ишайа к'ьтеба хwәйә п'ехәмбәртийе сәр хэвда тинә у дәрһәқа wә'де э'змане нуда wa дьньвисә:

“Чаwa кө э'зман у дьнийа Мьн йа ну we бьминьн, өса жи һуне һәр дәм һәбьн, щьмэ'та Мьн бь wi нави, йе кө we т'ө щара бәтаwә нәбә”,- Хөдан дьбежә.- “Т'әмамия мерьватийе we жь н'әвте н'этани н'әвте у жь мәһе н'этани мәһе бе у пәсьне мьн бьдә. У wәхте кө әw дәрән, we бәдәнед wанә мьри бьбиньн, йед кө дьжи (мьқабьли) Мьн сәри һьлданә. Чьмки көрмед кө wана дьхөн, we т'ө щара нәмьрьн, у агьре кө wана дышәwьтинә, we т'ө щара нәтәмьрә. Әwed кө р'әх wанр'а дәрбазбьн, we бь тьрсәкә мәзьн wана бьньһер'ьн” (Ишайа 66:22-24, NLT).

Әв фькьра мәрва зу тинә сәр Һ'ыше ван, ле нава т'эмаийа вә'де
Һ'эта-Һ'этайеда әме Һәр'әнә щийәки өса, жь к'идәре we бе к'ыше, кө
мирещын, мьлайак'әтед ви у әв мәрвевд кө дьжи (мьрабьли) Хөдан
сәри Һылдан, лайиқи йазийа чь щур'әийә хьраб бунә. Дьрәвмә
әва сәрвахтийа Хвәдейә кө әнщамед сәрһылдане у гөнәейә хьраб
ль пешийа йед ну чекьри хвәйкә. Дәрһәқа we йәкеда бьфькьрын:
мирещын сәри Һылда, нәнһер'и we йәке, кө т'ө кәси әв бәрбь we йәке
дә'ф нәда. Әгәр Хвәде ве йәке нава т'эмаийа Һ'эта-Һ'этайеда ль бәр
ч'ә'ве ә'франдарийа Хвә хвәйкә, әве бь щур'е бәрк'у к'ардар Һ'әмуя
жь к'әгына нава гөнәе Лйусифер у мьлайак'әтед ви зәфт бькә.

Чава кө иди Һатә к'ышкьрыне, пирозед р'умәтбуйи we ль бажар'е
Хвәде, ль Оршәлима Ну бьжин. Һ'этани дәстпека п'адышатийа
Һ'әзарсали, әве ль бәр диwana Мәсиһ бьсәкьнын, бона кө Һәде хвә у
т'абийед қөльха Һ'эта-Һ'этайе бьстиньн, бона қөльхкьрына бо П'адыше
Һ'эта-Һ'этайе. Әме дьһа бь к'урайи диwana Мәсиһ сәре к'ьтебейи
майинда лек'олинкьн.

ДИШАНА МӘСИҤ

*“Иди тө чьма лома бьре хвэ дьки, йан тө чьма бьре хвэ
беһөрмэт дьки: чьмки эм ь’эмуйе жи ль бэр дишана
Мәсиҥ бьсәкьһһ... ава жь мә һәр кәсе
бона хвэ шабе ль бэр Хвәде бьдә”
— Р’омайи 14:10,12*

Әм ь’эмуйе жи ль бэр дишана Мәсиҥ бьсәкьһһ. Гәло Павлос нава ве п’ареда бәрбь’и к’е дьбә, бавармәнда, йан бебавара? Бь дитьна ван хәбәра, әв бь ь’әмтек’ста хвәва дьдә дийаркьрһне, вәки әв бәрбь’и бавармәнда дьбә. Павлос дәрһәқа ве йәкеда дьбежә, вәки бь чьқасива хьрабә, вәхте кә мәсиҥи бьре хвэ лома дькә, йан жи беһөрмәт дькә у дьбежә, вәки әвед кә өса дькьһ ве ь’әсаб бьдһ.

Демәк, чава кә мә сәред к’ьтебейә майинда дит, нә т’әне бебавар ве ль бэр дишана Хвәде бьсәкьһһ. Мәсиҥи жи ве ль бэр т’әхте Хвәде бьсәкьһһ, бона кә бона жийана хвәйә ль сәр дьһийәйе ь’әсаб бьдһ. Әв р’асти өса жи нава нә’ма Павлосе шандийә дөдада, йа бона Корьһт’ийа, һатийә дийаркьрһне, йа кә мә сәре к’ьтебейи дәрбазбуйида лек’олин кьр:

“...Мәйе һе зедә бьхвәста кә жь ви қальби дәрк’әтана, чьмки ви чахи әме ль щәм Хөдан буна. Демәк, мәрәме мә әвә кә һәр дәм ль Ви хвәш бен, йан жь қальб дәрк’әти, йан жи дәрнәк’әти, чьмки эм ь’әму жи гәрәке бона дишане ль бэр дишана Мәсиҥ бьсәкьһһ. Жь мә һәр кәсе вәкә ван ә’мәлед қальбе хвәда кьри бьстинә, чь кә кьрьбә, қәнщи йан хьраби. Ава әм кә һаж жь хофа Хөдан һәнә, дькьһ кә мәрьва биньһ р’айе” (Б Корьһт’и 5:8,11, NLT).

Әм шарәкә майин бежьһ, вәки Павлос дәрһәқа дишана нәһәқада набежә, ле йа Мәсиҥийада. Ньвисарә: “Мәйе дьһа зедә бьхвәста, кә жь ван қальба дәрк’әтана, чьмки ви чахи әме т’әви Хөдан буна”. Әв п’ара ньвисаре зәлал дьдә к’ьвеше кә Павлос бәрбь’и к’е дьбә. Т’ө бебавәрәк ве т’әви Хөдан нибә, вәхте кә әв жь қальбе хвә дурк’әвә.

Әуе щарәкер'а щигӧһсти доже бьбә, ле мала вийә һ'эта-һ'этайе жи we гола Агьрбә.

Чауа кө мә иди гот, мәрвевд бехвәде у бебавар we ль бәр диwana т'әхте сыпийи Мэзын бьсәкьһн. Әw диwan we жь диwana бавармәнда дәрәнтгьр бьбә, дәрһәда к'ижанеда п'ара жорьнда һывисар бу.

Вәрһн әм ләз вии һ'әму тышти щарәке жи ле бьһьер'һн, чь кө әм сәре к'ьтебейи дәрбазбуйида һинбун. Исәйе т'әви әскәрәд ә'змана вәгәр'ә дьһийәйе, Әуе һьмбәри йед дьжи Мәсиһ сәрк'әвә, we мирешьһн бьгрә бькә һ'әбсе у бь һ'әзар сала we п'адьшатийа Хвәйә ль Оршәлиме избат бькә. Пәйи we йәкер'а мирешьһне аза бе бәрдане у бь wә'дәки көрт әуе изьһа хапандьһа һ'әму мьләта бьстинә. Агьре жь ә'змана бьбарә у wана һ'уфи хвәкә, йед кө дьжи (мьқабьһи) Хвәде сәри һьлдһн, ле мирешьһн we һ'эта-һ'этайе бе авитьһне нава гола Агьр. Пәйир'а һ'әму мәрвевд бехвәде у бебавар we жь доже р'абһн бона кө ль бәр т'әхте сыпийи Мэзын бьсәкьһн. Иса ве йәке чауа "р'абуна диwane" нав дькә (бьһьер'ә Йуһ'әнна 5:29). Навед к'е к'ьтеба Жийанеда һывисар һинһн, we бенә авитьһне нава гола Агьр.

Диwana бавармәнда we дьһа зу бьбә, нә кө диwana т'әхте сыпийи Мэзын. Wә'де we һәла һе нава Хәбәра Хвәдеда зәлал нәһатийә дийаркьһне. Фәқәт, әм занһн, wәки әуе пышти һьһәк wә'дә, пышти р'аһьштандьһа щьвине у пешийа п'адьшатийа Мәсиһә һ'әзарсали бьқәwьмә. Демәк, дь навбәра (орт'а) ван һәрдә диwanед мэзында wә'дәйе бьгьйжә незики һ'әзар сали (әв йәк нава алегорийа Афәбеледа нәһатийә к'ьвьшкьһне). Бь wәк'ьландьһа һывисара нава к'әхәза Р'омайада, Б Корьһт'и 5:10 дьбежә: "Чьмки әм һ'әмуйе ль бәр диwana Мәсиһи ә'йанбьһн". У п'ара Р'омайәйә 14-да у Б Корьһт'и 5-да хәбәра "диwan" жь хәбәра йунанийә "бема"-е һатийә т'әрщьмәкьһне. "Диалекта (зараве) Ст'ронг" ве хәбәре ви щур'әйи щьровә дькә: "дәрәщә, дьк'а диwane (дьк'а бьһьндкьри), демәк диwan". "Анәгои бәрәвока Щьровәкьһнед һәвалтийа Инцилейә Навһәт'әви", "Диwan, к'өрсийа мәһ'кәме бу, йа ль мәһ'кәмед бажар'е императорийа Р'омайе. Павлос ве һьмбәриһәвкьһне вии чахи дьдә хәбәте, wәхте кө дәрһәда шөхөлк'арийа Мәсиһә диwanеда хәбәр дьдә". Ль сәр һ'име вии һ'әму тышти әме готьһа диwana Мәсиһ бьдьһә хәбәте, wәхте кө әм дәрһәда диwana бавармәндада хәбәрдһн.

Щьровәкьһна диwana Мәсиһ һәма диwana Хвәдейә. Инцил ә'йан дькә, wәки Бәве т'әмаһийа диwane т'әслими Көр' кьрийә (бьһьер'ә

Йуһ'әнна 5:22). Иса Мәсиһ нә т'әне Хылазкыре мэйә, ле әв Һ'акьме мэйә у Әве зутырэке диwana мала Хwә быкә. Бона бы шур'е һәри зәлал хәбәра “диwan” шыровә быкын, мәрыв дькаре бежә, wәки әв қыраре, йа кә ль сәр лепырсине һатийә һ'имданине, фәйдае к'ижане we быбә йан али we йәкенә, йан жи дьжи (мыабьли) we йәкенә.

Ль шывине гәләк мәрыв һаж пе т'өнәнә, wәки әве бона кырынед хwәйә wәхте майина хwәйә кәртә ль сәр дьнийайе һ'әсаб быдын. Гәләк шаш дьфыкырын, wәки әве т'ә шур'әйи нәйенә диwanкырыне, чьмки әв иди хылазбуйинә. Бегәман, хвина Иса мә жь wan гәнәһа пақыж дькә, йед кә we изын нәдана мә, кә әм бык'әтана п'адышатиya Хwәде: фәқәт әв йәк мә жь диwane аза накә, wәхте к'ижане кырынед мэйә баш у әса йе хыраб we бенә леньһер'ндыне, йед кә мә пешийа хылазбуне кырыне.

Қыраред (быр'йаред) һ'әта-һ'әтайе

Әв диwan йан жи қыра, йед кә we дәрһәқа мәда ль диwana Мәсиһ бен қәбулкырыне, we йед һ'әта-һ'әтайебын: әве һәр дәм әса жи быминьн у we т'ә щара нәйенә гәһар'тыне.

Қасәке бысәкынын у сәред к'ытебейә пешын бир биньн, к'ижанада мә дыщер'ьбанд бы фыкыра хwәйә һ'әта-һ'әтайи ф'әм быкыра. Ақуб дьбежә, wәки жийана мэйә wә'дәлуйә ль сәр ве дьнийае һәлм-гәлмә, йа кә бәтавә дьбә (быньһер'ә Ақуб 4:14). Әва әв шур'е алегорияейә, бы к'ижане әв жийана мэйә жь 80-йи һ'әтани сәд сали һымбәри жийана һ'әта-һ'әтайе дькә. Әгәр занәбунед шийә мат'ематики һәбуна, чава кә р'ожа иройин йед мә һәнә, әве гәтына хwә дьһа зәлал быда р'абәркырыне. Wәхте һинбуна әтапа мат'ематик'аейә ә'wльн, әз пе һ'әсийам, wәки әгәр һәр тыштәки п'аравәйи сәр һ'әта-һ'әтайе быки, әнщаме we сыфьрә.

$$80 \text{ сал} \div \text{һ'әта-һ'әтайи} = 0$$

$$100 \text{ сал} \div \text{һ'әта-һ'әтайи} = 0$$

Әгәр әм һәр р'әқәмәке п'аравәкын, йан жи һымбәри һ'әта-һ'әтайе быкын, фәйдае we we быбә сыфьр. Әв йәк гыринг (фәрз) нинә, кә һуне ль дьнийайе чәнд сала быжин. Әгәр һун 150-и сала жи быжин һ'әтани мырыне, йәкә жийана ль сәр ве дьнийае сыфьрә, әгәр әм we һымбәри

н'эта-н'этае бькын. Эw йэк дьдэ к'эвше, wэки эв н'эму тышт, чь кё эм, бауармэндед Иса Мэсиһ, нава ви wэ'де сьфьрда дькын, we қьраркэ кё эме чава н'эта-н'этае дэрбаз бькын. Бир биньн, кё мә щаба чава да хаче Иса, к'эрэма Вийэ хьлазкьрыне. Эw йэк қьрар дькэ, кё эме н'эта-н'этае ль к'идэре дэрбазкын. Фэқэт, эw кё эм чава жийана хwэйэ мэсиһитийе дьжин, we қьраркэ, кё жийана мэйэ н'эта-н'этаейэ нава п'адышатийа Wiда we чавабэ.

Те бира wэ, wэки нава сэръатийа мэйэ алегорикда Хwэһ'эз у йед майин, йед эви нава щергед сэра Мэзынэ пыштева дитьн, пошман бьбун, wэки вана wэ'де хwэйи көртэ ль Энделе бадиһэва дэрбаз кьрьбун. Вана п'эр'анийа жийана хwэ ль сэр хwэстьнед хwэ у к'ара хwэ хэрщ кьрьбун, дэwsа we йэке, кё вана хwэ п'ешк'еши э'мьре Шейлон бькьра. Бь ви шур'эи, н'этани давийа жийана хwэ эw мәщбур бун, жь қэwата хwэйэ р'аст дьһа ньмьзтьр бьжитана, чьмки мәщала һэр кэсе жь ван һэбу бьхэбьтийана у дьһа незики Шейлон буна, йан жи ль р'эх Шейлон бажар'е wiда п'адышати бькьрана. Нэньер'и wi н'эму тышти, мәщала ван пышти мэк'т'эбе жи һэбу, ле ньһа пешэр'ожа ван иди қьраркьри бу. 130 салед жийана ванэ пешэр'оже we бьбуна энщаме (фэйдае) пенц салед көрт. Дэрһэда we йэкеда бьфькьрын: 130 сала һьмбэри пенц сала бькын. Эва wэ'дэки гэлэки дьрежэ. Ль сэр we дьнийае һьндьк мэрвь дькарын бьгьжижнэ wi йаши. Хwэзи Хwэһ'эз у ед майин эв йэк фэ'м бькьрана, чьмки wэ'де вани ль Энделе һэла һе сэр һэвда нэһатьбу. Wi чахи жийана вана бь т'эхмин we шур'эки майин чебуя.

Мэсэла алегорийа мэ бь чьқасива жи йа һ'ышйаркьрынебэ, we йэке мэрвь нькарэ һьмбэри т'ема мэйэ э'нэнэкьрыне (гөвтөгокьрыне) бькэ. Эм мэсэлэкэ майин биньнэ бэр ч'э'ва. Биньн бэр ч'э'ве хwэ, wэки р'ожэк данэ wэ у һун ван 24 сэх'эта чава дэрбазкын, эве жийина wэйэ нава н'эзар салида қьрар бькэ. Бьщер'ьбиньн фэ'м бькын, кё н'эзар сал чьийэ. Н'эзар сал пешда Штатед Америкаейэ Йэкбуи һэла һе т'өнэбу: К'ристофер Колумбос һэла һе р'е нэк'этьбу кё дьнийа ну эшкэрэ бькьра: зэфткьрына Английае жь алийе нормандийада һэла һе нэқэwьмибу.

Н'эзар сал wэ'дэки гэлэки дьрежэ. Фэқэт эw р'ожа т'эк-т'эне we һэде wэ қьраркэ, we т'абийе, к'ижанеда һуне щийе хwэ быгьрын, we хэbate, йа кё һуне бькын, ван мэрьва, т'эви к'ижана һуне бьхэбьтын,

эw кӧ Һуне малэкэ чавада бѣжин у Һ'эта димэнэн кӧ п'энщера вэр'а тен к'ыше, у Һэр тыштеки Һурэ нава жийана вѣда бѣ Һ'эзар сала.

Бѣ фѣкѣра вѣ, вѣйе бѣщер'ѣбанда бѣ щур'е Һэри баш бѣшӧхӧлйана? Вѣйе эw р'ожа чава бѣжита? Эwе жѣ жийана вѣйе Һѣа щода буйа? Вѣйе пѣрсед хвѣйѣ Һэрѣ гѣринг бѣгӧнар'та? Мѣрѣв дѣкарѣ бежѣ, вѣки кѣрна гӧр'а Хӧдан we бѣбуйа пѣрса вѣйѣ Һэрѣ гѣринг (фѣрз). Гѣло вѣйе бѣ гӧндарийа мѣзын Хѣбѣра Wi бѣхвѣнда у вѣйе бѣщѣ'данда, кӧ дѣа бѣ активи гӧр'а Wiда буна? Бона п'адѣшатийа Wi вѣйе бѣщѣ'данда Һ'ӧкӧми сѣр мѣрѣва бѣкѣра? Һуне бѣ щур'ѣки майин незики вана буна?... Навниша гӧбастѣна жийана вѣ бесинорѣ. Фѣрѣт, ve йѣке мѣрѣв Һѣкарѣ Һѣмбѣри we йѣке бѣкѣ, дѣрѣѣда чѣда эм Һѣа хѣбѣр дѣдын, чѣмки бѣ п'арѣвѣкѣрна 365 Һ'эзар р'ожа (Һ'эзар сал) лѣ сѣр йѣке эме р'ѣрѣмѣке бѣстинѣн, ле нѣ кӧ эwе сѣфѣрбѣ.

Вѣрѣн эм дѣа пѣшда Һэр'ѣн. Һѣа жи бинѣн бѣр ч'ѣ'ве хвѣ, кӧ Һуне чава we р'ожа хвѣ дѣрбазкѣн, йа кӧ we жийана вѣйѣ нава миллионѣк салида қѣраркѣ, эw кӧ Һуне бѣбѣнѣ хвѣйе чѣ, хѣбата чава, к'ижане Һуне бѣкѣн, эw мѣрѣв, т'ѣви к'ижана Һуне бѣхѣбѣтѣн, лѣ к'идѣре у лѣ малэкэ чава Һуне бѣжин, автомашинѣкѣ чава Һуне бѣажон у тыштед майин. Бѣщер'ѣбинѣн wi вѣ'дѣйи бинѣн бѣр ч'ѣ'ве хвѣ. Эм Һѣкарѣн we йѣке бѣкѣн, чѣмки мѣрѣвати незики шѣш Һ'эзар салайѣ кӧ лѣ сѣр ve дѣнийайѣѣ. Дѣмѣк эwе 150-и щара зедѣтѣр буйа, нѣ кӧ жийана т'ѣмабийа мѣрѣватийа лѣ сѣр т'опа дѣнийайѣ. Эw йѣк бѣ хвѣ фѣ'мдари нинѣ. Фѣрѣт, эw жи т'ӧ тышт нинѣ Һѣмбѣри we йѣке, дѣрѣѣда чѣда эм хѣбѣр дѣдын, чѣмки бѣ п'арѣвѣкѣрна 365000000 р'ожа (миллионѣк сал) лѣ сѣр йѣке эме р'ѣрѣмѣке дѣса бѣстинѣн, ле нѣ кӧ сѣфѣр. Эгѣр эм мѣсѣлѣкѣ бона миллиард йан тѣрилийон бѣанийа у эw Һѣмбѣри р'ожѣке бѣкѣра, мѣйе дѣса р'ѣрѣмѣк бѣстѣнда.

Дѣмѣк, нѣнѣѣр'и we йѣке, кӧ эм чѣқаси лѣ сѣр ve дѣнийайѣ дѣжин, вѣ'де мѣйи лѣ вѣр Һѣмбѣри Һ'ѣта-Һ'ѣтайѣ сѣфѣрѣ. Дѣрѣѣѣмѣѣ Һѣма эвѣ мѣ'ни, вѣки Павлосѣ шанди бѣ фѣр'нахбуна мѣзын бѣр дѣле мѣда те, кӧ эм ӧса бѣжин, кӧ эм бѣгѣѣжѣнѣ Һѣде хвѣйи Һэри бѣлѣнд. Нава нѣ'ма хвѣда эw Корѣнт'ийар'а дѣнѣвисѣ, вѣки Һэр спортсменѣк бона сѣрк'ѣвтѣне дѣк'ѣвѣ нава лѣѣще, ле пашѣ Павлос бѣрбѣр'и мѣ Һ'ѣмуйа дѣбѣ:

“Һун жи гѣрѣке ӧса бѣр'ѣвѣн, бна кӧ сѣрк'ѣвѣн. Һ'ѣму спортсмен хвѣ бѣ щур'е бѣрк' дѣдынѣ синоркѣрѣне. Эw we йѣке дѣкѣн, бона кӧ хѣлата вѣ'дѣлу бѣстинѣн, ле эм we йѣке бона хѣлата Һ'ѣта-Һ'ѣтайѣ дѣкѣн. Дѣмѣк,

эз р'астэ-р'аст бэрбь мэрэм дьр'эвм у Һэр гавэкэ мын дьчэ бэрбь ви мэрэми. Эз минани ви бок'сийори ниньм, дэрбед к'ижани нагъижнэ мэрэм. Эз минани спортсмен бэдэна хвэ Һин дькым кӧ эв гэрэке чь бькэ" (А Корьнт'и 8:24-27, NLT).

Бь готьна Павлос, мэрэме жийана мэ Һэйэ, йа кӧ стэндьна хэлата Һ'эта-Һ'этайейэ. Нава ве жийанеда эм гэрэке бона сэрк'эвтыне бьр'эвн. Бона кӧ эм сэрк'эвн, гэрэке т'эрбйэтдарийа бэрк' у хвэконтролкьрына мэ Һэбэ, ӧса жи жийана мэ бэрбь мэрэмэки Һэр'э.

Бь сала сэр Һэв эз спортева мьжул бумэ. Вэхте кӧ эз т'эви листькед асосийасийа Т'енисе, йа Штатед Йэкбуйи, листькед хортайэ бона финщана Девисе у асосийасийа щаьлайэ спорте дьбум, эз гэлэки т'э'лим дьбум. Дэшта листькеда эз Һэр р'ож незики шэш сьһ'эта дьмам у шарна мын бь сэда дэрбед мэхсус т'эви Һинкьре хвэ у эндамед к'ома хвэ дькьрын. Мын ль дэшта листьке бона хвэйкьрына қөвинбуна фькьрдариye к'ьтеб дьхвэндьн. Эз жь дэшта листьке дэр жи Һин дьбум: бь гьранибльндкьрыне, р'эве, банздана бь шьрите, башкьрына система дэста у ч'э'вава у гэлэк тыштед майинва мьжул дьбум. Мын мэрэмэки ӧса данибу пешийа хвэ у бона ве йэке мын аwқас тышт дькьрын, wэки дайика мын гэф хвэрын, кӧ ве ци-ньвине мын щигӧбасти ль дэштед т'енисейэ ль незики мала мэ бькэ. Эз тыштэки майинва, йан жи щур'е спортейи майинва мьжул нэдьбум, йе кӧ дькарьбу бона пешк'этына мын чэтынайи (дьжвари) пешда бьанийа. Мын ӧса дькьр бона кӧ эз сэрк'эвтама, бона кӧ эз бьбума чемпион, бона кӧ эз бьбума йе Һэри баш у мын бона буйина йе Һэри баш Һэқ бьстэнда.

Нава п'адьшатийа Хвэдеда Һ'эму тышт Һьнэки щур'эки майинэ. Эм т'эв мэрьвед башқэ нак'эвнэ нава лэьще, ле т'эне т'эви хвэ, у мэрэме мэ эwэ, кӧ эм нава Һ'эму к'аред хвэда ль Иса хвэш бен (бьньер'э Б Корьнт'и 5:9). Бь гӧьдари хвэндьна Хэбэра Хвэде, эм хвэстьнед Хӧдан нава ве йэкеда дьбиньн, кӧ эме чава незики ван мэрвабьн, эме бэрбь чь быщэ'диньн, wэ'де хвэ п'ешк'еши чь бькьн, нава жийана к'еда эме бона Һ'эта-Һ'этайе Һ'ӧкӧм бььельн, эме чава бона п'адьшатийа Хвэде п'ешк'еша бьдьн, чава али мэрьва бькьн, чава бьбахшиньн у тыштед майин. Ви Һ'эму тышти эме паше дьба бь к'урайи э'нэнэ (гӧвтӧго) бькьн. Фькьра ве йэке эwэ, wэки эм гэрэке бона сэрк'эвтыне бьжин.

Дорана Һәқдайинайә бәрфьрә

Инцил дьдә к'ывше, вәки Һәқдайинед Һ'эта-Һ'этайейә бона бауармәнда we щур'ә-щур'әбьн. Хенци we йәке we дорана Һәқдайинайә бәрфьрә Һәбә. Һәнә мәрвь к'аред к'ижана we ль бәр ч'ә'ве ван бен шәўътандьне у ондабуне, ле йед майин we Һ'эта-Һ'этайе т'әви Мәсиһ п'адьшатийе бькьн (быньер'ә А Корьнт'и 3:15, Ә'йанти 3:21).

Гәләк ә'щербмаи дьбьн, вәхте кә пе дьһ'әсьн, кә Һәқдайина ван дькарә *онда бьбә*, ле к'аред ван *бышәўьтә*. Әв бауар накьн, вәки ль Ә'змана дькарә тыштәки өсә бьқәўьмә.

Фәқәт Инцил зәләл дәрһәқа we йәкда дьбежә:

Һ'этани хвәндьна ван хәбәра, изьне бьдьн бежьм, вәки гәләк щара нава Инциледа чекьрьн чава алегорийа те хәбьтандьне у әв дәрһәа чекьрьна жийана мерьвданә. Щаред майин Инцил дәрһәқа щьвинедә чава авайи йан жи п'арьстгәһ дьбежә. Нава Һәрдө алийада жи әм чава чекьрчи тен к'ывшкьрьне, йед кә ль сәр жийана мә Һ'өкөм дьһельн, йан жи ль сәр жийанед мәрьвед башқә, йан жи бь т'омәри Һьлдаи ль сәр щьвине. Һ'этани давийа (хьлазийа) ве к'ьтебе әзе гәләк щара дәрһәқа ве алегорийайеда бежьм. Бь ви щур'әи Павлос зәләл дәрһәқа ве йәкеда дьдә к'ывше:

“Һун жи авайе Хвәденә... Ле бәле, была т'әне Һәр кәс Һаж жь хвә Һәбә кә чава че дькә. Чьмки Хвәде иди чава Һ'име т'әк-т'әне Иса Мәсиһ дани у т'ө кәсәки майин Һькарә бе данине. Һьнәке зер' у зив у кәвьред гьранбьһа бьдьнә хәбәте, кә ль сәр ви Һ'ими че бькьн: йед майин we дар у гьһе, йан жи кайе бьдьнә хәбәте. У хәбата Һәр кәси we ви чахи ә'йанбә, вәхте кә р'ожа Мәсиһ we йәке әшкәрә бькә. Чьмки we Р'оже агьре кьред Һәр кәси бьдә ә'йанкьрьне: агьре ван кьра быщер'ьбинә у we бьдә к'ывше, кә әв бь р'асти чавайә. Әгәр әв йәк чь кә ль сәр Һ'им Һатийә чекьрьне, ль бәр эгьр тәйахкә, чекьрчи we Һәқ бьстинә. Фәқәт әгәр шөхөле йәки бышәўьтә, әве we йәке ондакә, ле we бь хвә хьлазбә, чава йәки нава эгьрр'а дәрбазбуйи” (А Корьнт'и 3:9-15, TEV).

Әм қьрар дькьн кә әме бона чекьрьна Һәр алики нава жийана хвәда чава че бькьн, у дө бьжартьнед мәйә Һ'имли Һәнә. Йа ә'ўльн әвә, кә әм дькарьн бәрбь тыштед вә'дәлу быщә'диньн у әв жи т'әне ль бәдәне хвәш те (дар, гьһа у ка). Йа дөда әвә, вәки әм дькарьн анәгори хвәстьна р'өһ'е мәйи жь нува буйи бьжин у пәйи Хәбәра Хвәдейә

н'эта-н'этайе нэр'ын (зер', зив у кэвьред қимэтлу). Эм чава че дыкын, йан жи жийана хwэ чава дэрбаз дыкын, we әwe қьраркә, кә ль пешийа мә чыйә, wәхте кә агьре һазьрийа Хwәде к'аре мә быщер'ьбинә.

Нә т'әне кьред мә we бенә ленььер'андьне: фькьред мә, мә'ни у мәрәмед мә жи we бенә ә'йанкьрьне. Аwa бона we йәке жи бона бауармәнда гьрингә (фәрзә) кә Хәбәра Хwәде гөьдар бькын, гөьдарийе бьднә сәр у дьлед хwәда вәшерьн, чьмки әw нәр дәм “әшкәрә дькә у әләке дьхә у ә'нәнә (гөвтөгә) дькә, нет у фькьред дьл готубеж дькә” (Ибрани 4:12, АМР). Т'ө тышт нькарә wi щур'әйи бьк'әвә к'урайа дьле мә, чава кә Хәбәра Хwәдейә. Әгәр *эм гөьдарийа хwә бьднә сәр фькьрдарийа, логика, п'сихологийа*, йан жи сәрwахтийа мерьв, нет у фькьред дьлед мә we нэр'ынә бәрбь тыштед wә'дәлу у гәләк щара әме we йәке қәт фә'м жи нәкын, чава кә Хwәһ'ыз дьфькьри н'этани чуйина ль сәра Диwане. Бо we йәке Иса ә'шарәтийе дьдә:

“Әw чь кә вәшартийә, we ә'йанбә у әw чь кә п'еч'айийә, we бе дитьне у бе ә'йанкьрьне. Демәк, гөьдарбьн кә һун чава дьбььен, чьмки әwed кә тыштәки wан һәйә, we бона wан зедә бе дайине, ле әwe кә т'ө тыште wi т'өнә, н'эта әw тыште бьч'ук жи, йе кә әw дьфькьрә кә һәйә, we жь wi бе стәндьне” (Луқа 8:17,18, ТЕV).

Иса дьбежә мә, wәки әw чь кә эм *дьбььен* йан жи әw чь кә эм *гөьдарийе дьднә сәр*, дәрбази дьле мә дьбә у нет-фькьред мә че дькә, йед кә сьрийа хwәда қьрар дыкын, кә эм чава жийана хwә че дыкын. Эм гәрәке бь гөьдари гөье хwә бьднә сәр Хәбәра Хwәде, чьмки әw ль сәр р'ийа мә р'онаийә. Бейи we йәке әме һәма wi щур'әйи бьхальфьн, чава кә мәрьв нава таристана шәведа жь р'ийа хwә бьхальфә. Дьрәwьмә пышти һьнәк wә'дә һун р'аст гавед хwә бавежьн, ле бь к'отәси һуне бьхальфьн.

Wәхте кә эм дьхальфьн, эм дәстпе дыкын жийана хwә ль сәр қимәтийед wә'дәлу чекьн, бьднә н'имданине. Әwe әшкәрә нәбә, н'этани кә ишьқа Хәбәра Хwәде әw йәк р'онайи нәкьрийә. Павлос ве фькьра хwә бәрдәwам (думайи) дькә: “Фәқәт wәхте кә тыштәк әшкәрә дьбә те бәр р'онайе, әw те к'ьыше у зәлал дьбә” (Әфәси 5:13, АМР).

Әгәр эм бьхальфьн, дә тышт дькарьн бьрәwьмьн: щур'е ә'wльн у йе һәри баш әwә, кә эм гөьдарийа Хәбәра Хwәде бькын (бь т'әрифа, бь хwәндьне, йан жи бь бьһистьна жь һәвале хwә, йан жи жь р'ебәре р'өһ'ани) у әwe р'у бь р'у ль бәр исафа мә бьсәкьнә. Бо we йәке жи

гэлэки гърингэ (фэрзэ) кӧ эм Хэбэра Хвэде нэр дэм бѣхвиньн. Эгэр эм сэрвахтын, эме лэз т'обэкин у эме бона фькыр, мэ'ни йан жи мэрэме хвэ бахшандьне љиви бькын. Фэқэт эгэр исафа мэ жь кьрына шашийа гежбэ, we бона мэ гэлэки дьжвар (чэтын) бэ, кӧ эм гӧьдарийа Хэбэра Хвэде бькын, ле эгэр исафа мэ бышэвьтэ, ви чахи эве иди тыште буйине нибэ. Бо we йэке Инцил дэрьэқа гърингийа (фэрзбуна) пақьж хвэйкьрына исафа мэда дьбежэ (бьньер'э Готьнед Сьлеман 4:23, Б Тимот'ейо 1:3). Эгэр эм исафа хвэ бьп'арезьн у пақьж хвэйкын, эме бь љесани ь'ӧкӧме Хэбэра Сах дьле хвэда т'эхминкын.

Щур'е дӧда, ље кӧ нэ тыште љэри башэ, эвэ, вэки мэ'нийед мэ we ль бэр т'эхте Двиане бенэ эшкэрэкрьне. Эгэр эв бьқэвьмэ, эме ви љэқи ондакын, ље кӧ мэ дькарьбу бьстэнда. Демэк, љун гэрэке жь хвэ пьрскын, кӧ гэлэ љежайэ дьжи (мьқабьли) леньлатьнед Хэбэра Хвэде дэрк'эвьн. Нэр цар вэхте кӧ љун we йэке бькын, дьле вэ we дьѣа бэрк'бэ у we бьк'эвэ нава хапандьна дьѣа мэзын. Эме ь'але хвэ фэ'м нэкин у эве т'эне бьн р'онайа р'умэта Хвэде, т'эхте Диване, бе эшкэрэкрьне.

Бона пепшэр'ожа мэйэ ь'эта-ь'этайе љазьрбын

Вэхте дивана мэ т'ӧ тышт we вэшарти нэминэ. Ь'эму тыште э'йанбэ у we бе эшкэрэкрьне. Бо we йэке Павлос т'эхте Диване чава “тьрса Хӧдан” нав дькэ. Вэхте диване мэ'нийед мэ, фькыр, мэрэм, хэбэр, кьред мэ у тыштед майин љурэ-љур we бенэ леньер'андьне. Анэгори т'эрщьма Инцилейэ “Месиц”-е, нава хэбэра А Корьнт'и 3:9,12-15-да хэбэред Павлосэ дэрьэқа чекьрыне у диванеда гэлэки ь'ӧкӧмдарьн.

“Йан жи бь гьлики майин готи, љун мала Хвэденэ... Гӧьдарийа мэзын дайньнэ сэр бьжартьна материйалед чекьрыне. Хьлазийе (давийе) леньер'андьн we дэрбазбэ. Эгэр љун қьнйат, материйалед арзан у бекер бьдье хэбате љуне бенэ гьртьтне. Леньер'андьне гэлэки љурэ-љур у бэрк'бэ. Ьуне љькарбын т'ӧ кемасике вэшерьн. Эгэр к'аре вэ леньр'ндьнер'а дэрбазбэ, ви чахи we башбэ, ле эгэр дэрбаз нэбэ чекьрына вэ we бьѣ'эдьмэ у царэка майин бе чекьрыне, ле љуне онда нэбын: љуне бьминьн, ле бь щур'эки”.

Эз љьзаньм, љун чава, ле эз нахвэзым бь щур'эки ль бэр дивана Мэсиѣ сах бьминьм, чьмки ль вьр we љазийа мэйэ ь'эта-ь'этайе бе қьраркьрыне (бьр'љаркьрыне).

Һун тиньн бэр ч'э'ве хwэ, кӧ гэрәке чь шур'эйи зэндәгрти бьминьн? Нава алегорийа мада һәр мәрвәк жь бьр'ийара диwana хwэ зэндәгрти ма, хенци Херкьре, йа кӧ иди һазьр бу. Йед майин гӧһ нәдабунә һинбунед примитив, дәрһәқа к'ижанада әw һәма жь дәстпекеда гәрәке һаж пе һәбуна.

Әз һәр дәм дьбиньм, кӧ мәрвәд ве дьһийәә сәрwaхт чь шур'эйи бона пешәр'ожа хwэ һазьр дьбьн. Әw ль мэк'тәбе баш һин дьбьн, бона кӧ бькарьбьн карийера ачьх чекьн. Әw щарәкер'а дәрбази хәбате дьбьн, дьчьнә мале у ләз бона we йәке һәд дьдьн. Әw жи һ'әсабед банка у дәстед пенсийәә шәхси дәст тиньн. Һьнәк п'әред хwәйә зедә инвестисийа дькьн, кӧ әw п'әрә бона wана бьхәбьтн. Әwana wi һ'әму тышти бона we йәке дькьн, кӧ бона пешәр'ожа хwэ һазьрбьн: әw нахwәзын нава һ'әwщәтийеда бьн, бь т'айбәти wәхте кӧ әw йаше хwәда иди мәзынн. Әгәр wan мәрвә хwэ бона пенсийәә wi шур'эйи һазьр бькьрана, чава кӧ баwармәнд хwэ бона һ'әта-һ'әтайе һазьр дькьн, әwe р'әсти дьжwарийед (чәтьнайед) мәзын бьһатана. Һьмбәри гәләка әw ль щьвинед гәләка хәмгин у тьрсйайинә.

Ньһа биньн бэр ч'э'ве хwэ, wәки мәрвә р'ожа ә'wльн дәрбази пенсийәә буйә у әw р'әсти ве йәке һатийә. Бәре ә'wльн система пенсийәә бьн дьк'әwә у мәщал т'өнәнә кӧ һәр мәһ бона йаше мәзын пенсийәә бьдне. Хенци we йәке, әw банка, ль к'идәре һ'әму п'әред winә те гьртьне у шӧхӧлк'арийа хwэ дьдә сәкнандьне. Һ'әму идаред weйә ль банке ӧнда дьбьн. Һәма we р'оже әw мәрвә нава агьрда һ'ышйар дьбә: мала wi дышәwьтә. Әw жь мале дьр'әwә у хенци к'ьнщед ль сәр хwэ т'ӧ тышти нькарә ьлдә. Ль бэр ч'э'ве wi агьр бь т'әмами wi һ'әму тышти ӧнда дькә, чь кӧ йед wi бун.

Трагедйакә чавайә! Фәдәт, Паwлос дьдә к'ьвше, wәки әва йәка ль бэр т'әхте Диawане we бе сәре һьнәк мәсинийа. Щарәкә майин ван хәбәра гӧьдар бькьн: “Әгәр к'ар бышәwьтә, чекьрчи we зйанәкә мәзын бьбинә. Чекьрчи we хьлазбә, ле әwe мәрвьки ӧсабә, йе кӧ бь дьжwарийа жь агьре мәзын хьлаз буйә (А Корьнт'и 3:15, NLT).

Нава п'адьпатийа Хwәдеда мәрвәд сәрwaхт фә'м дькьн, wәки әм пешәр'ожа хwэ бона салед мәзнайа йаше хwэ че накьн: әм бона һ'әта-һ'әтайе хwэ һазьр дькьн. Мәрвәд сәрwaхт, дәрһәқа к'ижанада әз дьбежьм, әwьн, йед кӧ пешәр'ожа хwәйә һ'әта-һ'әтайе програм дькьн. Жийана wана мәрк'әзкьрийә, у әw заньн, wәки йазийа wanә һ'әта-һ'әтайе бь we йәкева те қьраркьрьне кӧ әw чава ль ве дьһийәә дьжин. Әwe бь шур'е

р'умэт, бьк'эвнэ п'адышатийа Хwэде, ле нэ кö бь щур'е щэт'ын (дьжвар) бьк'эвнэ, эw жи пышти we йэке, wэхте кö һ'эму к'аред ван бышэwьтын у ондабын. Бьхвинын, кö Пэтрус дэр'эца ве йэкеда чь дньвисэ:

“Демэк, бьрайед мын, һе зедэ бькын, кö we гази у жьбарэбуна т'эстикын. Чьмки эгэр һун ван тышта бькын, һуне т'ö щара нэк'эвн у һуне бь гэрмаийи нава п'адышатийа Хөдан у Хьлазкьре мэ Иса Мэсиль һ'эта-һ'этайеда бенэ қэбулкьрыне” (Б Пэтрус 1:10,11, NIV).

Қэбулкьрына гэрм эwэ, wэки Хөдане бежэ мэ: “Ә'фэр'м, хөламе қэнц у амын! Тö нав тыштед һындькда амын майи, эзе тэ дайнымэ сэр гэлэк тышта. Бьк'эwэ шайа Хөдане хwэ” (Мэтта 25:21).

Ван ахьрийа Хөдан дитьнокэк нишани мын да. Мын сэрк'эвтийед п'адышатийа Хwэде дитьн, йед кö бь щерга дьк'этьнэ бажар'е Хwэде. Эw бь к'уч'ед зер'инва дэрбаз дьбун, ле э'лаләтед ль бэр кэвийа р'е сэкьни ша дьбун. Исайе П'адыша ль сэр дьк'экэ бьльнд р'унышти бу: т'эмаийа бажер' дина хwэ дьдэ Wi. Лэшкәред амын дьчун у т'аланед Иса Wир'а дьанин, ле э'лаләт ша дьбу. Нава we дитьнокеда мын т'эхмин дькьр, wэки Хөдан дьготэ лэшкәред хwэ: “Бьжин!

Хөдан дьле мынр'а хәбрада: “Тö дьхwэзи бьби йэки жь ван лэшкәра, йед кö р'эзед бона Мын чанди тиньн, йан дьхwэзи бьби йэки жь ван мәр'ва, йед кö ль бэр р'е сэкьни, ша дьбьн?”. Мын дьһа зедэ қьрар кьр, нэ кö чава бәре, кö гази у бьжартыне т'эстикьм. Мын фэ'м кьр, wэки эз дьхwэзьм, кö ль сэр сьфәте Хөдане мын к'эне р'азибуне һэбэ, wэхте кö Эw жийана мын ле бьньер'э, ле нэ кö мэ'дәкьри бьньер'э, wэки эw қәwата, кö Эwi дабу мын, онда буйэ.

Мәрәме мын һэйэ, кö эз ве р'астийе т'эмаийа ньсыләта хwэр'а э'йанкьм, йед кö Хwэде һ'ыз дькын, кö эw бь ван т'алана бьк'эвнэ нава һазьрийа Wийэ бь р'умэт, лайиқи к'ижанейэ Эw у эw к'эне Баве мәйи р'умэт бьбиньн. Эм бь хwэ қьрар дькын, кö гәло әме ль Ә'змана, бь р'ийа қөльха ль сэр дьнйайе мийасәркьри, лайиқи қэбулкьрына гэрмьбн, йан на? Мә'нийа сэрәкэ, йа ньвисара сәред к'ьтебейэ майин һәма эв р'астийэ.

Сәред к'ьтебейэ майинда

Сәред к'ьтебейэ майинда әме ван говәкед сэрәкэ ә'нәнәкьн (гөвтөгокьн), анәгори к'ижана әме йан бенэ гөнәк'аркьрыне, йан жи бо мэ һәде бе дайине. Нәнъер'и we йэке, wэки әме нькарьбн бь

нургъли н'эму тышти э'нэнэ (гöвтöго), бькын, ле эме дэрһэқа н'эму пьрсед гьрингда (фэрзда) хэбэрдьн. Эме қимэте баш дайнын, ль сэр к'ижане һуне бькарьбьн жийана бь к'эмала н'эта-н'этайе чекьн.

Чава т'омэрикрьн хэбэред Пэтурс һеди-һеди бьхвиньн. Изьне бьдьн, кө эм ван р'астийа биньн бира вэ, дэрһэқа к'ижанада һун нава ви сэре к'ьтебеда пе н'эсийан. Хэбэред ве п'арейэ к'ьлит у öса жи готьн, ве дьһа зедэ нава жийанеда банги вэ бькын, чь кө мә һун һин кьрьн. Хэбэред Пэтрус ве мә бона ве материйале һинкын, к'ижане эме сэре к'ьтебейи майинда лек'олин бькын.

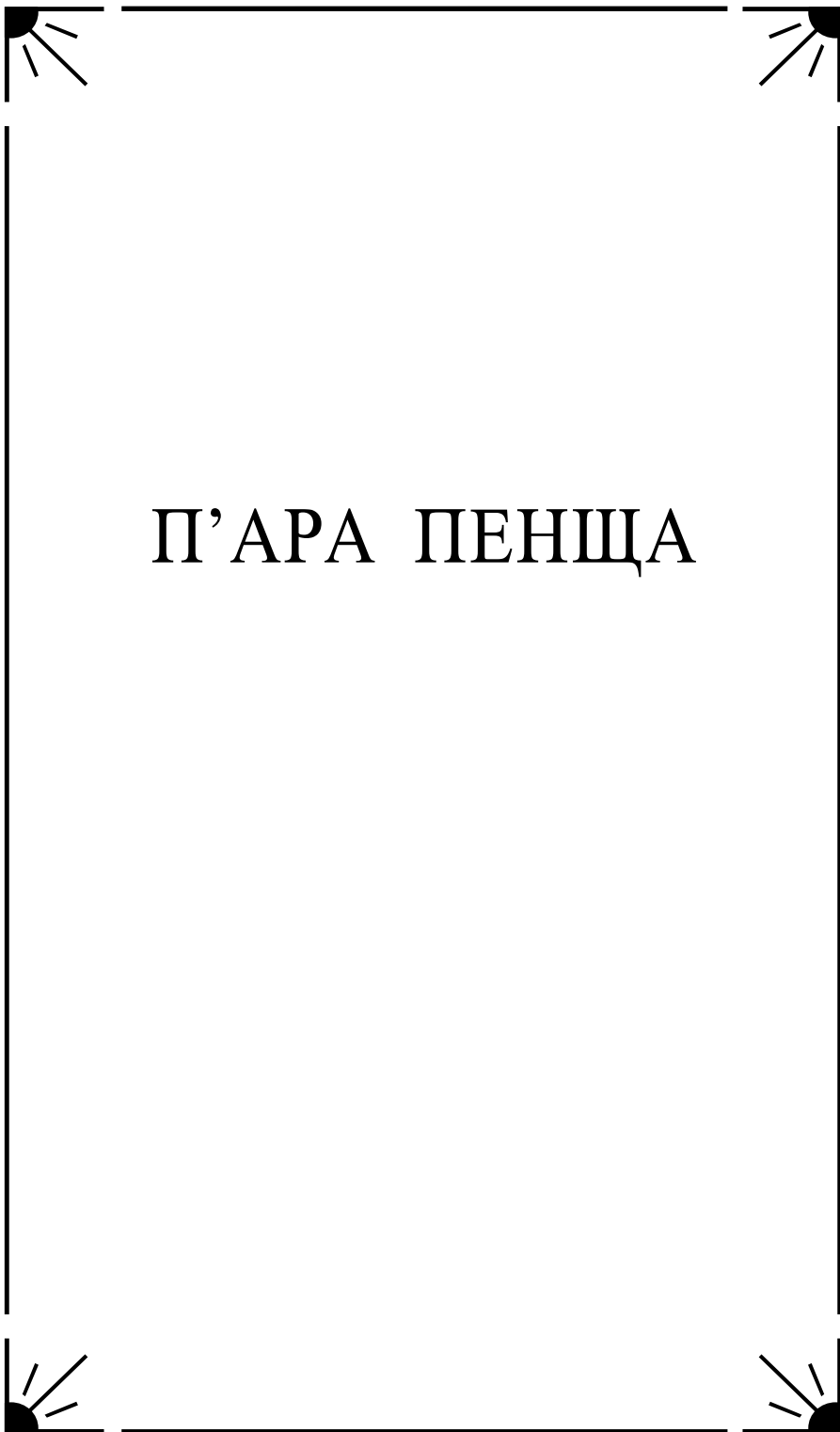
“Эв н'эму тыште, кө бона жийана Хвэдеһ'эзийе лазьмэ, бь шур'е э'щэб бона вэ һатийэ дайине, бь сайа Т'эглифкьре ль щэм Хвэде у бь незикайи наскьрьне... Демэк вэ'дэ öнда нэкьн, у дэстпекьн чекьн ль сэр ви тышти, чь кө вэр'а һатийэ дайине, бь зедэкьрьна баварийа вэйэ н'милиейэ бь хэйсэте баш, фэ'мдарийа р'өһ'ани, т'эрбйэтдарийе, сэбьре, қэдьргьртьна бь хофе, һэваль'эзийа гэрм у н'эзкьрьна мэрдани, у была жь вана һэр тыштэк, йе майинр'а бе қайилкьрьне у эв һэв бьдьнэ пешхьстьне. Вэхте эв щөдати нава вэда бышöхöльн у зедэбьн, нава жийана вэда т'ö тыште дэрэнги нэк'эвэ: т'ö р'ожэк ве бейи һэқдайн дэрбаз нэбэ, н'этани кө һун бь наскьрьна Хөдане мә Иса дьгьжижьн... Демэк һэвално, т'эглифкьрьна Хвэде т'эстиқкьн, йа һьндава вэда у ве йэке, вэки Эви һун бьжартьн. Ве йэке пашда нэйехьн: һэма ньһа ве йэке бькын. Ве йэке бькын у жийана вэ ве избатбуийбэ у һуне р'астэ-р'аст, бь р'ийа вэкьри бьк'эвьнэ нава п'адышатийа Хөдан у Хьлазкьре мә Иса Мэсиһэ н'эта-н'этайе. Чава кө қэзийа гэлэкьн, нэньһер'и ве йэке, вэки һун һаж ве р'астийе у жийане һэнэ, эзе қэт дэқэке жи нэсэкьньм, кө гөьдарийа вэ быньмэ ль сэр ван тышта. Эва қöльха мьнэ, к'ижанеда эз һатьмэ к'ывшкьрьне, кө бь ван биранинава вэ н'ышйар хвэйкьм, у эзе ве йэке бькьм, н'этани кө эз дьжим” (Б Пэтрус 1:3,5-8,10-13, MSG).

✧ ПЫРСЕД БОНА Э'НЭНЭКЪРЬНЕ (ГӨВТӨГОКЪРЬНЕ) ✧

П'АРА ЧАРА, СЭРЕД 8-10

1. Бауар быки, п'аред диwana wэлатийед Афабелейэ хэрэ бэрбч'э'в эw бун, wэхте кö wана навед т'эхт дьстэндьн. Дэрхэда we йэкеда бьфькьрн, кö хун к'и бун, у х'этани қәбулкьрна Мэсн хун чь щур'эи бун у Иса чава жийана wэ гөһар'т. Бь фькьра wэ у бь х'эсабьлдана тыштед қwьмийэ нава жийана wэда, х'этани р'ожа пройн, сэрхатийа наве wэ чь щур'эи дыкарэ гөһар'тибэ?
2. Бь фькьра wэ э'зман бона чь щийе шабунейэ, ль к'идэре х'эму хьсеред мэрва жь ч'э'вед ван тен пақьжкьрне, нэньер'и we йэке, wэки бауармэнд дыкарн р'уйе жийана хwэда зйанек'эвн?
3. Бь хэбэред хwэ шьровэ бькн, кö wэхте диwane бь сайа чь Херкьр жь хэвлед хwэ һатэ щöдакьрне. Жь мäsэла we хун дыкарн хинбн?
4. Сэре к'ьтебейи нэһада дэрхэда we йэкеда нывсар бу, wэки анэгори Инциле Э'зман чь щур'эийэ. Гэло нава we шьровэкьрнеда тыштэки öса һэбу, кö wэ зэндэгьрти хьшт у эw тышт к'ижан бу?
5. Сэре к'ьтебейи дэһада нывсарэ: “Бефьтийа (бегöман), хwина Иса мэ жь ван гөнэһа пақьж дькэ, йед кö изьн нэдьданэ мэ, кö эм бьк'эвнэ п'адьшатийа Хwэде: фэқэт эw мэ жь диwane аза накэ, wэхте к'ижане кьред мэйэ баш у кьред мэйэ хьраб we бенэ э'нэнэкьрне (гөвтöгокьрне), йед кö мэ пешийа хьлазбуна хwэ кьрнэ”. Фькьра wэйэ пешьн хьндава we готьнеда чь щур'эи бу? Пышти хьлазкьрна ве бэше (п'аре) хун нэһа чь дьфькьрн?

П'АРА ПЕНЩА

МАЛА ХWӘДЕ

“...*Һун жи бь һэвр’а тенә авакрыне, чава хана Хwәде...*”

— Әфәси 2:22

Әме диwana бawармәнд п’арэвәйи сәр дө п’ара (бәша) бькьн. Йа ә’wльн т’эвбуна мәйә т’эви чекьрына п’адышатийа Хwедейә, анәгори т’аби у п’ешк’ешед мә. Йа дөда, чекьрына жийанед мәрвайә у жийана мә жи дьк’эвә нава we. Чь кө дәрхәда чекьрына жийанед мәрваданә, әw һ’өкөме бе һ’әсабьлдане, йе кө мә ль сәр wан ьыштийә. Чь кө дәрхәда чекьрына жийана мөданә, әwe бе һ’әсабьлдане, кө мә бь чьqасива т’эви к’әрәма Хwәде һэвк’ари кьрийә, бона кө нава хwәда әм хәйсәте минани мәсиһитийе чекьн. Йа дави, бешьк, фәйдайе дайина щаба Хәбәра Хwәде, бawаркьрыне у гөр’екьрнейә. Кьрын у к’аред мә, хәбәр, фькьр у мә’нийед мә чава жи һәбә we бенә ә’нәнәкьрыне (гөвтөгокьрыне).

Бәре ә’wльн әме дәрхәда we йәкеда хәбәрдын, кө т’эвбуна мәйә нава чекьрына п’адышатийа Хwәдеда we р’асти диwana чава бе, пәйи чьр’а әме дәрхәда жийана шәхсида хәбәрдын.

Һун бона Мьн чь дькарын бькьн?

Әм т’әне бь гөр’екьрына Р’өһ’е Пироз дькарын п’адышатийа Хwәде че бькьн, чьмки бейи к’әрәма Иса Мәсиһ әм нькарын т’ө тыштәки бь қимәте һ’әта-һ’әтайе бькьн. Хәбәра Хwәде дьбежә: “Әгәр Хөдан мале че нәкә, wi чахи чекьрчи бадиһәwa дьхәбытын (Зәбур 127:1). Әв хәбәр зәлал дьдә к’ывше, wәки әм дькарын бейи Р’өһ’е Пироз чекьн, ле чекьрына мә we бьн р’онайа һ’әта-һ’әтайеда беқимәтбә. Әwe ль бәр т’әхте Диwane бышәwьтә. Әw гәләки гьрингә (фәрзә) кө әм we йәке фә’м бькьн.

Пәймана кәwьнда Хwәде т’әмийе дьдә к’омәкә мәрва, йед кө бь қөльхкьрына бона Wi мьжульн:

“Ә’зман т’әхте Мьнә у дьнийа стуна бьн льнге Мьнә. Чь мале Һун дькарын бона Мьн чекьн, чь щийи, wәки Әз ль wьр бьжим? Мьн бь Хwә т’әмамийа

э'зман че к'рийэ. Эw мэр'в ль М'н х'вэш тен, йед к'о шыкэстинэ у т'обэ д'к'н, йед к'о ж' М'н д'т'р'с'н у г'ор'а М'ндан'н" (Ишайа 66:1,2, TEV).

Зэлал готи, Х'одан д'бежэ: “Эз Х'вэдемэ. Ёун б' т'эмами фэ'м д'к'н, к'о б' р'асти Эз к'имэ? Б' ф'к'ра вэ, ёун ч' д'кар'н бона М'н б'к'н?”. Ф'к'ра дэр'ёа we йэкеда, вэки эм д'кар'н тыштэки өса чек'н, ч' к'о Х'вэде лаз'мбэ, тыштэки минани we йэкейэ, вэки к'омэкэ мориcтанга беж'нэ мэр'вэки: “Эме бона тэ мале чек'н”. Тыштэки гэлэки к'энанд'нейэ. Эм т'ө тышти н'кар'н б' қэватед х'вэ, бона қ'ольхк'р'н у лех'вэш'н'а Х'вэдейе мэйи б'льнд, б'к'н. Б' р'асти, Эw н'э'ище мэ нинэ.

Қэрэз, Х'вэде д'дэ к'вше, к'о к'и д'карэ ль Wi х'вэш бе у бона Wi к'ардарбэ. Эw мэр'вед к'о шыкэстинэ у т'обэ д'к'н, йед к'о ж' Х'вэде д'т'р'с'н у г'ор'а Wiдан'н, Х'вэде мэцала чек'р'на п'ад'шатийа Wi д'дэ вана. Ёун чава д'кар'н бона Х'вэдейе wi шур'эйи бесинор к'ардарб'н? “Нэ к'о б' қэвате, нэ жи б' зорайе, ле б' Р'ө'н'е М'н'ва,— Х'вэдейе Х'одан д'бежэ” (Зак'арийа 4:6). Эw хэбата к'ардарэ, к'ижанеда мэр'в т'эви Р'ө'н'е Пироз нэвк'арийе д'кэ. Т'эне wi чахийэ, вэки хэбата к'арк'р бад'нэ'ва нинэ.

Нэвк'ар

Р'астикэ өса нэйэ, йа к'о мер'в э'щебмайи д'белэ: б' ч'қасива жи Х'одан Х'вэде мэз'н у э'щеб бэ, Эwi б' қ'рара Х'вэ шабдарийа шөх'olk'арийа х'вэйэ ль сэр ве д'нийайе нэма дэстпекеда да синорк'р'не, вэхте к'о Эwi сэрверти ль сэр д'нийа мэ да мер'в. Ёса дэрте, вэки из'н нэйэ Х'вэде б'д'нэ синорк'р'не.

Д'р'в'мэ эw йэк вэ зэндэг'рти б'белэ, ле Инциледа гэлэк мэсэлэ дэр'ёа we йэкеда нэнэ. Пэйи'натийед Б'ра'им “Пирозе Исареле данэ синорк'р'не” (Зэбур 78:41, NKJV). П'арэкэ майинда Иса д'бежэ р'ебэред р'ө'н'ани, йед д'нийа Wi: “Б' wi шур'эйи, б' э'дэте х'вэ, ёун Хэбэра Х'вэде (қэдьре Хэбэра Х'вэде) д'к'нэ с'ф'р у вала, у бефэйда д'к'н” (Марқос 7:13, AMP). Эм гэрэке т'эви Х'вэде нэвк'арийе б'к'н, бона к'о мэрэме Wi мийасэр б'к'н. Эw мэрэм б' т'омэри н'лдайи эвэ: нэйина ш'мэ'тэкэ өса, йа к'о анэгори ш'к'ле Иса у минани Wi бэ, т'эви к'ижане эw б'кар'бэ нава т'эмамыи н'эта-н'этайеда б'жи. А'ва бона ч' эм чава нэвк'аред Х'вэде тен навк'р'не:

“Эм Һәвк’аред (пыштгър у хэбатк’аред т’эвайи) Хwэдэнэ у бона Хwэдэнэ: Һун бахче Хwэдэнэ, бахе тьрийа у дэшта бешцәркьри (Һуньн) авайе Хwэде” (А Корьнтъ’и 3:9, АМР).

Һәр щар, вәхте кӧ пәймана Ну дәрһәдә к’аред бь қимәтә һ’эта-һ’этайе дьбежә, вана Һымбәри хэбата дәште у авайичекьрьне дькьн. Алегорийа хэбата дәште те хэбытандьне, чьмки әw дәштә, ль к’идәре ньаа зедайа п’адьшатийа Хwэде дьрәwьмә. Т’эмамыйа Ә’змин бь we йәкева ша дьбә, вәхте кӧ дина хwә дьдә кӧ пироз чава ль сәр ве дьнийайе п’адьшатийа Хwэде че дькьн. Алегорийа авайичекьрьне те хэбытандьне, чьмки Хwэде мала һәрт’ьми дьгәр’ә, у әм жи әw кәвьред сахьн, жь к’ижана Әw мала Хwә че дькә.

Пәтрус дьньвисә: “Ньаа Хwэде бь wә п’арьстгәһа Хwәйә р’ӧбани че дькә, чава бь кәвьред сах” (А Пәтрус 2:5, NLT). Паулос дьньвисә: “Эм бь т’эвайи мала Винә... нава Wiда гиһандьнә һәв” (Әфәси 2:20,21, NLT). Демәк, әм ль сәр ве дьнийайенә бона кӧ п’арьстгәһа Хwәдейә бь р’умәт йан жи *мале* чекьн, бь анина мәрьва бона хьлазбуне, Һинкьрьне, қӧльхкьрьне у к’аред wi щур’әйи. Р’ола һәр кәси чава кәвьре сахи пақьж, у чава чекьрчи һәйә, бь сайа к’ижани кәвьред сах анәгори we йәке тен данине, йед кӧ дьгьижьнә һәв у бона Хwэде дьбьнә мала р’умәт. Әв алегорийа борщдариyed нава жийана мәда у п’адьшатийа Хwәдеда щьровә дькә, бона к’ижана әм һ’әмуйе һ’әсаб бьдьн.

Мала бь пр’оекта (пр’ожәйа) шәхси

Әгәр әз авайичекьрбьм, әзе пешийа дәстпекьрьна к’ар пр’оекта (пр’ожәйа) we мале һазьркьм, к’ижане гәрәке чекьм. Ль сәр пр’оекта (прожәйа) һазьр we бе к’ьвшкьрьне, кӧ чава гәрәке we мале чекьн у материйалед чава гәрәке бенә хэбытандьне. Фәдәт әва һәла һе хьлазийа we нинә. Һәр чекьрчик занә, wәки п’арәкә һәрә гьринг, йа к’аре wi, т’әшкилкьрьна хэбатейә р’астә. Әw гәрәке пешда ван мәрьвар’а п’әвк’әвә, йед кӧ р’ьк’ьне мале дьдьнә сәкьнандьне, йед кӧ шӧхӧле бетоне дькьн, йед кӧ хәта аве дьк’ьшиньн, йед кӧ хәтед электрики дьк’ьшиньн, йед кӧ сәлька щивар дькьн у гәләк мәрьвед башқә. Һәма әв мәрьвьн маләке че дькьн. Әгәр әв хэбат р’аст пәйи һәв нәйенә т’әшкилкьрьне, һ’әму тыште навьәвк’әвә. Мәсәлә биньн бәр ч’ә’ве хwә, әгәр хэбатед щиваркьрьна гипсакартоне пешийа дәрбазкьрьна хәтед электрики бенә к’ьшандьне.

Эгэр нава ван хэбатада к'ьрекьрик хьраб бьхэбьтэ у хэбате дэрэнги бехэ, чекьрчи we гази мэрвьэки майин бькэ, кő хэбата wi мийасэркэ. Хэбатк'аре т'эзэк'ьвшкьри гэрэке нава wэ'дэки кőртда бе у бь т'эхмин эве мэщбур'бэ хэбата пешда шаш кьри хьраб бькэ. У эгэр жь ван хэбатк'ара йэк хэбата хwэ пер'а нэгьинэ, чекьрчи we һ'эму тышти бькэ, кő хэбата хwэ сэр һэвда бинэ.

Мьн өса жи дитийэ, wэхте кő чекьрчи *мале бона хwэ че дькэ*, эw бь дьлэши к'ьрекьрийед һэрэ баш дьбинэ. Эw бь материйалед башва хэбате дьдэ ч'арэсэркьрне у һ'эму тыштед пехист дэст дьхэ, кő хэбат р'аст бе мийасэркьрне. Эw бь гөьдарикэ мэзын т'эмамыйа хэбате контрол дькэ. Хwэде Чекьрчийе *мала Хwэйэ*, ле мала Wi бажар'э, йе кő жь мэрьвайэ.

Малед мэхсус тен навкьрне. Мэсэлэ мала п'адыша Английайе чава палата Бук'ингемийе те навкьрне. Мала сэроке Штатед Йэкбуйи чава мала Сыпи те навкьрне. Һэнэ малед өса жи, дэрьэда к'ижанада дьқэмэ wэ нэбььистийэ. Мала Филис Калвертайа артист те навкьрне чава Мала ль сэр гьр. Мала артист у р'ежисиор Чарлз Айвен Венс чава Мала Даред Гуза те навкьрне. Мала р'оманньвис Чар'лз Дайер чава коне пирейи Кэвын те навкьрне. Мэсэлед ви шур'эйи гэлэкьн. Қэрэз, Хwэде мала Хwэ һе зу нав кьрийэ, һала һе пешда, wэки мэрвьэк дэрьэда we йэкеда нэфькьрийэ. Эwi мала Хwэйэ һ'эта-һ'этайе чава Сийон нав кьрийэ, йа кő һала һе нава просеса чекьрнеданэ. Ньвисарэ:

“Чьмки Хөдан Сийон бьжарт у бона чекьрна мала Хwэ эw бөгэм кьр. Эwэ р'ьһ'этийа Мьн, йа һ'эта-һ'этайе, Эзе ль вьр бьжим, чьмки Мьн эw бөгэм кьр” (Зэбур 132:13,14).

Эгэр wэ мэщал стэндийэ, кő мала хьйала хwэ чекьн, һун заньн кő бь р'өһ'адрикэ чава у бь һевидарикэ чава һун һивийенэ, wэки һуне чава хьлазкьн. Һун дьхwэзын ль мале һесабын, ль wьр шабуне у ашитийе бьбиньн. Мьн у Лизайе, мэ бь пр'оекта (пр'ожэя) шэхси нивэка салед 1990-и мэцала чекьрна мале стэнд. Wэхте кő эм һала һе ль бажар'е Ор'ландойе, ль штата Флоридае, дьжитьн, чекьрчики э'йани бь наве Р'оберт, йе кő қөльха мэ һ'ыз дькьр, ль мэ қэсьди у гот: “Эз дьхwэзым бона wэ мале чекьм”. Wi чахи мала мэ гэлэки бьч'ук бу у эм фькьрин, wэки баһе we we гэлэки бона мэ бьльнд буйа. Wэхте кő мэ пешнийара wi инк'ар кьр, эwi гот: “эзе we мале бь баһе Хwэде чекьм”. Паше э'йан бу, wэки жь чекьрна we мале эwi қөт сентэк жи қазанщ нэкьрбу.

Һ'этани ви чахи мә дө мал иди чекьрьбун. Әв һәрдө мал жи быч'ук бун, йед кө ль сәр пр'оектед (пр'ожәйед) һазьр һатьбунә чекьрьне: демәк т'ө әләқәтәкә мә пр'оектед (пр'ожәйед) ванр'а т'өнәбун. Әзе т'ө щара бир нәкым, вәхте кө пышти қьса мә чәнд р'ож дәрбаз быбун, Р'оберт һат мала мәйә быч'ук, әм дора сьвьре р'уныштын у әви к'ахәзе вала р'ахьстә сәр сьвьре у р'өһ'дарбуйи готә мә: “Шькыле мала хьйала хвә бык'ышинь”.

Әм ә'щәбмайи бун: мә нькарьбу быанийа бәр ч'ә'ве хвә, вәки мәрвь дькарьбу тыштәки өса быкьра. Кәванийа мын щарәкер'а дәстбь к'ар кьр у дәстпекьр шькыл бык'ышинә. Әве бы сала сәр һәв дәрһәқа we мәщәләда фькьрибу у дьк'әтә нава хьйала. Пышти чәнд дәқа әз жи к'әтымә нава просеса we хәбате. Мә бы щабун әв йәк дькьр у мә дьһа зедә фә'м дькьр, вәки әм дькарьн пр'оекта (пр'ожәйа) мала хвә һазьркьн, чава кө мә дьхвәст. Бы ве йәкева р'өһ'дарбуна мә дьһа зедә дьбу. Т'ө тышти әм нәдьданә синоркьрьне.

Пәйи we йәкер'а мала хьйала мә ль сәр к'ахәз к'ышандибу у әв щандьнә ль щәм архитектора у һазьркьре пр'оекта. Пышти чәнд р'ожа Р'оберт пр'оекта (пр'ожәйа) дави нишани мә да. Әм бесәбьр һивийа дәстпека чекьрьна авайи бун.

Жь ви чахида, вәхте кө к'ома Р'обертә авайичекьрьне дәстпекьр ә'рде бык'олә у хәбат дәстпе бун, әм һәр р'ож дьчунә ль щийе чекьрьна авайи у мә дина хвә дьдайе. Щарна жи әм р'оже дө щара дьчунә вьр. Әм гәләки ләз дьк'әтын: мә чәтын сәбьр дькьр, һ'этани п'арәкә мале жи дьһатә чекьрьне. Әв чәнд мәһед кө дәрбаз бун, мәр'а те бежи чава сал дәрбаз бун у әв р'ож, йан жи әв һ'әвтйа те бежи бона мә мәһ бун, чьмки әм һивийа хьлазбуна хәбатед ль сәр мале бун. Паше әм һивийе бун, кө әме к'әнге щиг'оһасти ль вьрбын. Мә, ә'щәвмайи, дина хвә дьда we йәке, кө чава хьйала мә, йа кө ль сәр к'ахәзе вала һатьбу к'ышандьне, ль бәр ч'ә'ве мә дьһатә мийасәркьрьне.

Әв һ'әле мәйи ви чахи мәрвь дькарә һьнәки һьмбәри т'әхминкьрьнед Хвәде у һивийесәкьнандьна хьлазбуна чекьрьна мала хьйала Ви быкә, ле Әв жь мәһа зедәтър һивийа we йәкейә. Әв жь ә'франдьна дьнийәйе ведатър һивийа хьлазбуна чекьрьна мала Хвәйә. Ньвисарә: “Хөдан Сийон чекьр” (Зәбур 102:16) у “Жь нава Сийоне жь we бәдәвийе у к'әмьлийе Хвәде дьбрьқә” (Зәбур 50:2).

Хвәде иди чәнд һ'әзар салә, кө ль сәр мала Хвә дьхәбьтә. Әви һәлә һе пешийа чекьрьна мервь әв пр'оект (пр'ожә) һазьр кьрийә. Бы сайа

сэрвахтия Хwэ, Әwi заньбу, wәки мәрвe бьк'эвэ, нәнһер'и we йәке, wәки әw йәк прогърама Wi у к'аре Wi нибу. Демәк, бь занәбуна Хwэ Әwi қърар кър Сийоне чекә, йа кә we бь мәрвватийа хьлазбуи бе чекьрьне.

Хwәде гәрәке жь һ'им дәстпе бькьра, жь кәвьре ә'нишкейи сәрәкә, йе кә бь хwэ Исaйе Хьлазкьрә. Бав дәрьәқа Wiда дьбежә: “Бьньһер'ә, әз кәвьрәки ль Сийоне дaтиньм, кәвьре щер'ьбанди, чаwа һ'име қәвин, кәвьре ә'нишкейи қимәтлу” (Ишaйа 28:16, NIV). Чawa кә Баве пешийа ә'франдьне мала Хwэ програм кър, пр'оекта we к'ьшанд, Исa те навкьрьне “Бәрх... йе кә жь wәхте ә'франдьна дьнийаеда сәржекьрийә” (Ә'йанти 13:8). Пәтрус дьньвисә: “Йе кә бәри дәстпебуна дьнийае к'ьвшкьрибу” (А Пәтрус 1:20).

Исa нә т'әне һ'им у кәвьре ә'нишкейи сәрәкәйә, ле өса жи хәбатк'аре сәрәкәйә. Нава we хәбатеда, йа кә т'әслими Wi кьрьбун, Исa бекемаси әw йәк кър. Пешийа хачкьрьна Хwэ Әwi ль баве Хwэ дөа' кър: “Мьн әw к'ар *хьлаз кър*, йе кә Тә дабу Мьн кә Әз бькьм” (Йуһ'әнна 17:4 NKJV).

Бав Хwәде пр'оекта (пр'ожәйа) мала Хwәйә т'ам дәстпе кър, у wәдә бона хәбата Исa қърар кър” бьньһер'ә (Галати 4:4). Пәйи we йәкер'а, Әwi хәбатк'аред майин к'ьвш кьрын мә һ'әмуйар'а. Фәқет, чаwа кә мә иди да к'ьвше, әм гәрәке бьбьнә нә т'әне хәбатк'аред мала Wi, ле өса жи материялед чекьрьне. Чawa Паwлос дьньвисә: “*Бәри ә'франдьна дьнийае* (Әwi) әм йәктия Wiда әм бьжартьн, wәки әм пироз у беқьсурбьн ль бәр Wi” (Әфәси 1:4). Әw йәк дьдә к'ьвше, wәки әм материялед чекьрьна мала Wинә, кәвьред we малейә сахьн.

Хwәде әм өса жи чаwа хәбатк'ар бьжартьн, чьмки ньвисарә: “Чьмки әм һәвк'аред Хwәденә, йед нава Исa Мәсиьда чекьри, *бона кә әм ван к'аред қәнц бькьн, йед кә Хwәде пешда бона мә һазьр кьрийә*” (Әфәси 2:10, NIV). Гөьдарийе бьдьнә сәр we йәке, wәки Әwi пешда хәбата бона мә дайи қърар кьрийә. Инциледа ньвисар нинә, wәки т'әслимкьрьнед мә пышти һ'имданина дьнийае һатьнә дайине, нәнһер'и we йәке кә әw йәк дькарә бьбә. Бегөман (бефьтийа) әм заньн, wәки “...Жь дәстпека дьнийае әw к'ар кьрибу” (Ибрани 4:3). Қәрәз, чь кә дәрьәқа т'әслимкьрьнед мәйә шәхсиданә, тыште т'әк-т'әне wәки әм дьбиньн әwә, wәки әw пешийа буйина мә һатьнә дайине. Даwьд дьбежә: “Тә әз һ'әтани буйина мьн дитьм. Һәр р'ожәк жийана мьн к'ьтеба Тәда ньвисарә. Һәр дәқиқәк прогърамкьри бу, wәхте кә жь р'ожед мьн т'ө р'ожәк нәбьбу” (Зәбур 139:16, NLT).

К'аре жийана мэ Һала Һе пешда Һатьбу ҫыраҫыне, пешийа кӧ эм зыке дайика хвӧда чебун. Эв р'аста к'ытеба Йеремийада нывисарӧ: “Мын тӧ насҫыри пешийа кӧ Мын тӧ зыке дайика тӧда чекыр. *Һ'этани буйина тӧ Мын тӧ башҫаҫыри у Мын тӧ к'ышҫыри чава байлозе Мыни ль дьнийайе*” (Йеремийа 1:5, NLT). Павлосе шанди жи ӧса дьньвисӧ: “Ле гава Хвӧде хвӧст, Йе кӧ эз бьжартым чахе эз зыке дийа хвӧда бум у бь к'ӧрема Хвӧ к'ышҫырым...” (Галати 1:15,16). Эв шӧдӧти т'ӧне готьнед Давьд избат дьҫырым, вӧки Һ'этани буйине эм Һ'ӧму кӧс башҫаҫыри бунӧ, кӧ бона Хвӧде к'аре мӧхсус бьҫын.

Демӧк р'астикӧ ӧщӧб Һӧйӧ: Хвӧде дӧрӧҫа вӧда, Һ'этани буйина вӧ к'ытеб нывисийӧ, Һӧр дӧҫӧкӧ жийана вӧ ҫыраҫ кьрийӧ, вӧхте кӧ р'ожед вӧ Һала Һе р'ожӧк нӧбьбу. Пьрс ӧвӧ, кӧ гӧло ӧме ви Һ'ӧму тышти бьҫын, ҫь кӧ бона мӧ Һатийӧ ҫыраҫыне. Сьлеман дьньвисӧ:

“Эз заньм, вӧки ӧв Һ'ӧму тышт, ҫь кӧ Хвӧде дьҫӧ вӧ Һ'ӧта-Һ'ӧтайе бьминӧ. Т'ӧ тышт вӧ сӧр вӧ йӧкеда нӧ зедӧбӧ, нӧ жи бе кемҫыне. Хвӧде вӧ дьҫӧ, вӧки мӧрвь ль бӧр Ви бьҫысын. Ӑв, ҫь кӧ Һӧйӧ, иди буйӧ, ле ӧв тыштед кӧ гӧрӧке бьбӧ, иди буйӧ: у Хвӧде бона тыштед дӧрбазбуйи дӧ'ва Һ'ӧсаб дьҫӧ” (Занӧбун 3:14,15, NKJV).

Нава ван хӧбӧрада гӧлӧк тышт нывисарьн. Бӧре ӧ'влын порҫрама Хвӧде Һӧйӧ. Т'ӧ тышт нькаӧ бона мийасӧҫыне вӧ програме чӧтьнайа (дьжварийа) пешда бина, у мӧрвьати т'ӧ тышти нькаӧ сӧрда зедӧ бьҫӧ. Сьлеман хӧбӧрдана хвӧ бӧрдӧвам дьҫӧ у дьбӧжӧ, вӧки ӧв Һ'ӧму тыште кӧ ньа дьбӧ, гӧлӧки зува фьҫыра Хвӧдеда Һӧбуйӧ. Ӑв Һ'ӧму тыштед кӧ вӧ пешӧр'ожеда бьбӧ, дӧса гӧлӧк зува бӧрнӧ'ма Хвӧдеда Һӧбуйӧ. Ҫӧрӧз, ӧм гӧрӧке бона ви Һ'ӧму тышти Һ'ӧсаб бьдын, ҫь кӧ мӧ иди кьрийӧ. Гӧло мӧ гав авитьнӧ бӧрбь ви Һ'ӧму тышти, ҫь кӧ Хвӧде бона мӧ Һӧзыр кьрбьбу? Дьҫӧвьмӧ мӧ иди Һ'ӧму тышт хьраб кьрийӧ, йан жи нава к'аре мӧда кемаси Һӧбуйӧ? Дьҫӧвьмӧ Хвӧде мӧшҫбур буйӧ бона кьрына ви к'аре нава проҫрама Хвӧда мӧрвьӧки майин к'ыш кьрийӧ, бона к'ижани ӧм Һатьбунӧ газикьрыне?

Эз ньа гӧрӧке ӧ'ламӧтикӧ ҫыринг (фӧрз) бӧлакьм. Нава жийана Һ'ӧму мӧрвьада наве хвӧдетийе Һӧйӧ. Жь мӧ Һӧр мӧрвьӧк п'ӧрӧкӧ проҫрама мала Хвӧдейӧ ҫырингӧ (фӧрзӧ). Демӧк, вӧ башбӧ кӧ ӧм вӧ р'астийе бьзаньбьн.

Ҫь кӧ дӧрӧҫа наве вӧданӧ Һуне бона ван к'ара нӧйенӧ гӧнӧк'арҫыне, йед кӧ вӧ кьрынӧ, ле бона ван к'ара Һуне ль бӧр диwane бьсӧкьнын, бона к'ижана Һун газикьри бунӧ.

Изыне бьдын эз мäsалäке биньм. Ль бэр т'эхте Диване Иса дькарэ бежэ:

– Андерсоне т'эрифкър, Мьн гази тэ кърбу, бона кö тö незики гэлэк мэрываби. Пешда вэрэ у бона вана һ'эсаб бьдэ.

Әв мэрыв дькарэ т'эвхэвбуи у навхэвк'эти, бь тьрс пешда бе бэр Иса у бежэ:

– Хөдан, Тэ дьхвэст быгота Андерсоне һ'эсабдар, нэ өсайэ? Нэвалтийа мьнэ һ'эсабдарийе һэбуйэ. Әв хэбата мьн бу. Эз т'эви гэлэк щьвина у т'эшкилэтэд өса дьхэбьтим, йед кö пэйи к'аре нэдьк'этын. Гэлэк бь сайа ван қөльхдарийа к'этынэ п'адьшатийа Тэ. Тэ эз йэки майинр'а шаш кърмэ?

Хөдан дькарэ ви шур'эйи бежэ:

– На хер. Мьн һ'этани буйина тэ тö бьжартьбуи кö тö ль Асийайе гэлэк мэрыва бона Мьн қазанщ бьки. Ньна дэрхэда we йэкда һ'эсаб бьдэ, кö әв ль к'идеренэ. Әгэр тэ гөр'а Мьн бькьра, тэйе һэде мэзын бона ви р'эзи бьстэнда, йе кö тэ бона п'адьшатийа Мьн бэрэв бькьра. Ле ньна к'аред тэ we бышэвьтын, чьмки тэ гөр'а Мьн нэкьрийэ.

Дькарэ ви шур'эйи жи бьбэ. Иса дькарэ бежэ:

– Щонсе һ'эсабдар, Мьн бона к'аре мэхсус гази тэ кърбу. Пешда вэрэ у бона we йэке һ'эсаб бьдэ.

Әв мэрыв жи дькарэ навхэв'эти пешда бе у бь лэрзандьн бежэ:

– Хөдан, Тэ дьхвэст быгота Щонсе сэрвер, р'астэ? Эз сэрвере щьвина жь 900 мэрыви бумэ. Мьн әв щьвин жь сьфьрда чекьрийэ.

Хөдан дькарэ бежэ:

– На хер Мьн гази тэ кърбу бона говэка бизнесменийе. Тэ гэрэке һэвалтийа һ'эсабдарийейэ мэзын сазкьра, йа кö we али гэлэка, йед жь щьвин у қөльхдарийед Мьн бькьра, кö вана әв һ'эму тышт бькьрана, бона чь Мьн гази ван кърбу. Әгэр тэ бь к'эл у щэ'д Эз бьгэр'ийама, Мьне нишани тэ бьда. Ви чахи әв һ'эму мэрыв, жийана к'ижанада ван қөльхдарийа һ'өкөм бьыштана, we ль сэр тэ бьятана һ'эсабе: тэйе бона һэр мэрывэки һэқ бьстэнда. Ле ньна те бона к'аре хвэ т'ө тышти нэстини, чьмки тэ гөр'а Мьн нэкьрийэ.

Мьн өса жи тэ ль щьвинэке чава сэрк'аре қөльха қэйдэ-қануна к'ышп кърбу, йа кö ль п'ара (бэша) бажер'э майин бу, ль к'идере тэ щьвина хвэ дәстпе кър. Нэньер'и we йэке, вэки р'эқэма эндамед we щьвине жь 500-и һьнэки зедэтьр бу, фэқэт әв ль ви бажар'и незики гэлэка бу. Әгэр тэ гөр'а Мьн бькьра, һ'эму бист һ'эзар мэрыв, йед кö вана анинэ нава

н'эта-н'этайе we ль сэр тэ бьхатана н'эсабе, чьмки те бьбуийайи п'ара (бэша) we щьвинейэ сэрэкэ, ль к'идэре Мын тэ бьжартьбуйи. Тэ нэ ль we щьвине буйи у те бона ван бист н'эзар мэрвыи хэц нэстини.

Изыне бьдын, кэ эз сэрьатикэ р'аст вэр'а гьлыкьм. Эндамэки шевьра қөльха мэ, йе кэ хэвале мыни незикэ, ль башур-р'оьылата Штатед Йэкбуйи, ль щьвинэкэ гөлвэдайи сэрверийе дькэ. Эви щьвина хвэ сала 1991-е, бь бистдэ мэрвава дэстпекьр у ньа эв щьвин дьгыжэ чар н'эзара. Щьвина ви жь ван щьвинайэ, ль к'идэре эз гэлэки хэса т'эриф дькьм, чьмки ль вьр мэрв н'эвще р'оь'анийенэ. We щьвине гэлэк мэрв аниэ бона хьлазбуне у ьинкьрыне.

Щьвина кэ мын да к'эвше, бь щур'е лэз, бь сайа дэа'кьрына т'эрифед н'өкөмдар у хэбата мэзын пешда дьчу. Вана авайики бэдэви мэзын че кьрын кэ гэлэк мэрв ль вьр щиуварьын. Пышти чэнд сала, хэвале мын мэрвэки бэрбьч'э'в дит, йе кэ йаше хвэда мэзын бу, к'ынще ви гэлэки баш бун у эв вэхте қөльха хэзыр бу. Эви жи т'эхмин кьр, вэки вэхте хэр қөльхэке жь ч'э'вед ви хэсьр дьхатын у эви т'эхмин кьр, вэки эв хэсьр нэ йед шабуне бун.

Паше, эв мэрв незики алик'арэки сэрвер бу у гьли кьр, вэки сала 1981-е Хөдан зэлал готьбу ви, вэки эви гэрэке ль ви бажар'и щьвин дэстпе бькьра. Пышти чэнд р'ожа эви хэвьнеда эв авайи дитьбу, ль к'идэре щьвина ви гэрэке бэрэвбун дэрбаз бькьрана. Хэвьна ви аьқаси р'энгин у бэрбьч'э'в бу, вэки эви шыкьлк'ешэки профессионал дитьбу, йе кэ али ви кьрьбу, кэ шыкьле авайе кэ ви хэвьнеда дитьбу бьк'ышинэ. Эви бажар'ед майинда бь вэ'де көрт қөльх кьрьбу, ле паше бь бизнесмениева мьжул бьбу.

Пэйир'а эв к'ахэзэкэ қэткьри вэдькэ у дьбежэ али'каре сэрвер, вэки ль сэр к'ахэзе эв авайийэ, йе кэ шыкьлк'еш сала 1981-е к'ышандьбу. Бь дитьна ви шыкьли, алик'аре сэрвер зэндэгьрти дьминэ. Эв хэма эв авайи бу, йе кэ хэвале мын пышти чэнд сала чекьрьбу, ль к'идэре вана бэрэвбун дэрбаз дькьрын. Жь ви чахида хэвале мын бэр дьле ви мэрвида хатийэ, ле эв дьбежэ, вэки бона ви гэлэки дьжварэ (чэтьнэ) we йэке алт'кэ. (Бе гөман, Хвэде нахвэзэ, вэки эв нава гөнэк'арийеда бьжи, ле ьинбэ, бьгыжэ у фэ'м бькэ, кэ эв чава дькарэ бь щур'е к'ардар н'этани давийа (хьлазийа) жийана хвэ қөльхи Хвэде бькэ.

Чэнд сал пешда, мын бь ве т'емайе вэхте щьвинэкэ мэзын т'эриф дькьр. Пышти қөльхе сэрверэк, бь хэмгини у ььнэк жи нэр'азибуйи, незики эндамэки к'ома мэ бу у пьрси:

– Әми бь дьле хвә дәрһәқа we йәкеда нәдыгот, нә өсайә?

– Фькьра вида чь һәбу, әми әв жи гот,– әндаме к’оме гот:– әва нава Хәбәра Хвәдеда нывисарә. Чь қәвһмийә?

Ви сәрвери, йе кө жь 50-и сали дәрбазтьр бу, готе:

– Вәхте кө әз шаһыл бум, мьн хәвһнәк дәрһәқа we йәкеда дит, вәки әз ль Филипина дьмам у мьн қөльхи we щьмә’те дькьр. Әв хәвһна аwқаси незики р’астийе бу, вәки әз ль сәр we фькьре бум, вәки әзе щигөһасти ви вәлатибума. Фәқәт әв йәк нәбу у әз иди си салә кө сәрвере щьвинемә.

Әндаме к’ома мә р’һ’әт бәрсьва (щаба) ви да:

– Ле нһа һун һазьр дьһьн, чь бьһьн?

Ви сәрвери т’ө тышт нәгот, т’әне һьшт у дурк’әт.

Пышти саләке әндаме к’ома мә бә’сәк жь ви мәрвьн стәнд. Әв иди сәрвер нибу. Әми щьвин т’әслими алиқ’арәки хвә кьрьбу у нһа жи бь һ’ьзкьрьн ль Филипина дьжи. Әв сәрвере бәре дьһьвиси: “Щара ә’wльн әз нава жийана хвәда т’әхмин дькьм, вәки һәма we йәке дькьм, бона чь әз һатьмә чекьрьне”.

Изьне бьдһн әз сәрһатикә майин гьли бькьм, йа кө ве р’астийе избат дькә. Вә’дәки көрт пешда, һәваләки мьн р’астһьтна т’әви қөльхчики ләшкәри, йе әсәкре Штатед Америкаейә Йәкбуйи бә’ре т’әшкил кьр. Вәхте нһисара ве к’ьтебе әв мәрвь нава қөльха ләшкәрида бу. Демәк, бона хвәйкьрьна наве ви әзе наве ви быгөһер’ьм у әзе ви чава П’ол навкьм. Дө сәһ’әта сәр һәв мьн бь хоф шә’дәтийа ви гөһдар дькьр.

Бист салийа хвәда П’ол мәк’т’әба Инцилейә дөсалә хьлаз кьрьбу у нава қөльха щьвинәкә шаһьлада практика дәрбаз дьбу. Вәхте һавина практикайейә дөда, П’ол нава we йәкеда гөнәк’ар кьрьн, кө әми хвә гиһандьбу кәч’әкә щьвине у вер’а к’әтьбу нава һәләқәтийед бәдәни. П’ол готә мьн:

– Щон, әз т’әви we кәч’е нәк’әтьбумә нава һәләқәтийа. Мьн сәрбара сәрда жи әв кәч’ чава кәч’әкә бәдәв һ’әсаб нәдыкьр. Фәқәт, р’әбәрәд щьвине нә т’әне баһарийа хвә ль we бә’се анин, ле өса жи әв йәк бир нәкьрьн у мьн һ’әму тышт өнда кьр. Т’ө кәс амьнайа хвә мьн нәдһани. Вана наве мьн хьраб кьрьн у һиви жь мьн кьрьн (бь р’асти мәщбур кьрьн) кө әз дурк’әвьм.

П’ол хәбәрдаһа хвә бәрдәһам (думайи) кьр:

– Әз өса Хвәде дьгәр’йам, вәки т’ө щара әз өса нәгәр’ийабум. Щарәке, вәхте дөа’кьрьне, мьн бьһист кө Хвәде зәлал готә мьн: “Мьн

бона қўльха ль щывине гази тэ нэкрийэ, мын тō бѣжартийи нава қўльха лэшкэрида”.

П’ол бэрбър’и мэрк’эзед қəватед ль сэр э’рде, йед бэ’ре у Һəвейэ лэшкэри бу, ле əв т’ō щийи қəбул нэкрьн. Т’эне мабу эскэре бэ’ре.

Вəхте кō П’ол бэрбър’и эскэре бэ’ре бу, офисере кō əв қəбул кър, дəстпе кър наве штатед хəбата бьдэ. П’ол гэлэки нэр’ази ма, чьмки жь вана т’ō хəбатэк дьле вида щи нэгьрт, чава р’ебэрийа жь алийе Хвəдеда. Бь щэ’дандьна ве йэке, кō ви мэрви жь дəсте хвə бэрнэдэ, офисер əса жи бэрнамэкэ майин нава доранед эскэре бэ’реда пешнийар кър. Вəхте кō П’ол дэрьəқа ве йэкеда бьист, əви фə’мкър, кō гэрэке Һəма ве йэке жи бьбьжерэ. Ви чахи əви пəймана бона қўльха лэшкэри имзэ кър.

Офисер щер’ьбанд П’ол бинэ сэр ве фькьре, вэки əв йэк бона ви ве дьжвар (чэтьнбэ), чьмки Һьндьк мэрвь ве бэрнамер’а дэрбаз дьбун. Əви готэ П’ол, вэки т’ō кэс ве бэрнамер’а дэрбаз нэбуйэ у ль т’эмабийа дьнийайе Һазьрийа лэшкэрийэ ви щур’эйи йа Һэрэ гьранэ. Фəқəт, П’ол бь р’ōь’дарбун т’эхмин дькър, вэки гэрэке гава э’вльн бэрбь р’ийа Хвəдейэ қьраркьри бьавита. Əви гот, вэки гэрэке əв нава ве к’омедабэ.

Фəқт, ль сэр ве р’е дō дьжварийед (чэтьнайед) мэзын Һəбун. Йа э’вльн əв бу, вэки П’ол нькарьбу хвə ль авехьста. Əв мəщбур бу бона ве йэке дōа’ бькьра у паше əв бь хвə Һини хвəавехьстьне бу. Йа дōда, əв бу, кō Һəма əв йэк сэрьатийа ви дьҺа Һ’əваск’ар дькэ. Гьли дэрьəқа ве йэкеданэ, вэки вəхте кō əв зар’ок бу, гōҺе вида лулед дохтьрийе гэлэк щара дьатанин: əви гэлэк э’мэлийэт дитьбун, бона вэкьрна гōҺед хвə. Р’уйе ве йэкеда, вəхте кō əв иди хорт бу, вəхте кō Һōндōр’е гōҺед вида Һьнэки шьл дьбу, əв гэлэки дьэшийан у пəйир’а гэлэк щара ве эше дьреж дьк’ышанд. Нəнььер’и ви Һ’əму тышти, əви бь дьл бавар дькър, вэки банга Хвəде ве тыштэки əса нибуйа, йа кō əви дькарьбу бь қəватед хвə бьгьиштайе.

П’ол бь хвə дəстпе кьрьбу Һини хвəавехьстьне буйа у бь к’эл у щэ’д дōа’ бькьра кō гōҺед ви қəнщбуна. Т’э’лимед авейэ Һэрр’ожэ гōҺед ви дьэшандьн, ле əв т’эслим нэдбу. Чар мəҺа сэр Һəв əви тəйах кър у пышти ван эша, П’ол иди карьбу нэ т’эне хвə авехьста, ле əса жи ньқойи ль сэр к’урайед мэзын буйа. Əв қəнщ бьбу у иди Һазьр бу т’эви ве бэрнама Һазьркьрьне бьбуйа.

Вəхте дэрбазбуна прогьрама Һазьркьрьне, П’ол р’асти гэлэк чэтьнайа (дьжварийа) Һат, ле бь к’отаси əв дэрбазбун гьйиштийэ

братийа кӧ нава шэр'ар'а дэрбаз бьбу. Әу иди қӧлхчийе ләшкәрийи чардә сала бу. Әуи нькарьбу гәләк сәрһатийед дәрһәқа we йәкеда гыли бькьрана кӧ чава Хвәде т'әви мисийәйед ванә ләшкәри буйә у әу жи бь щур'ед ӧса ә'щәб, вәки вәхте гӧьдаркьрьне сызу мында дьчу.

We эваре мын заньбу, вәки әз ль р'әх қӧлхчики Хвәдейи мәзын р'унышьбум, йе кӧ бона сәкьнандьна ль сәр дык'е нәһатьбу газикьрьне. Әу һатьбу газикьрьне, кӧ быгьишта ләшкәра у бона мьлэт қӧлх бькьра. Р'ожа иройин П'ол фәрмандарә, ләшкәрәки садә нинә. Әуи изьн да Хвәде кӧ Әу шӧхӧлк'арийа ви р'аст бькә, бона кӧ әу бьк'әта нава ван к'аред қәнщ, йед кӧ бона ви прогьрамкьри бун.

Мын гәләк мәсәлә жь мәрьва бьһистьнә, йед кӧ һьмбәри П'ол әу қьраред дәрһәқа хвәда нәкьрьнә. Мын бь хвә жи мәсәлед ӧса дитьнә. Жь 20 сали зедәтър әз ль т'әмаийа дьнийәйе, ль гәләк щьвина бумә. Мын сәрверед мәзын дитьнә, йед кӧ, чава кӧ мын дьле хвәда заньбу, бона алиқ'аред сәрвер һатьбунә газикьрьне. Мын мәрьвед бизнесмен дитьнә, йед кӧ чава кӧ мын заньбу, гәрәке нава қӧлхәда буна, ле ӧса жи сәрвер дитьнә, йед кӧ бона бизнесмение һатьбунә газикьрьне. Мын гәләк мәрьвед сәрк'ар йан жи бизнесмен дитьнә, йед кӧ щийед шашда бунә: әу ль щәм мәрьвед башқ дьхәбьтин, чьмки дьтърсийан, кӧ we шашбуна, әгәр ишед хвә дәстпе бькьрана. Мын ӧса жи мәрьвед ӧса дитьнә, йед кӧ һьндава сәрк'аред хвәда амын нибунә, чьмки дьхвәстьн ишед ванә шәхси һәбуна.

Мын мәрьвед ӧса жи дитьнә, йед кӧ дьжи хвәстьна Хвәде зәуыщинә, р'уйе чьда бьжартьна хвә мийасәр нәкьрьнә. Йед майин к'әтһнә бьн һ'ӧкӧме һәвалед хвә, йан жи р'уйе ванда к'әтһнә нава пьрсгьрека у диса борщдарийед хвә нәқәдандьнә. Мын ӧса жи мәрьв дитьнә, йед кӧ к'әтһнә т'әла һесабуне, спорте, п'әра, йан жи щә'дандьна бәрбь сәрвертийе. Гәләк мәсәла мәрьв дыкарә бинә, ле фькьра we йәке әуә, вәки ван бауармәнда нава прогьрама (бәрнама) чекьрьна мала Хвәдеда бьжартьна хвә нәқәдандьнә.

Әв хәбәр мә һ'ышйар дыкьн, ле бә'са қәнщ әуә, вәки жь мә т'ӧ кәс гәрәке жь р'е нәхальфә, йа кӧ Хвәде данийә пешийа мә. Хвәде хӧдане ди́рока (т'ари́қа) мәйә у Әу дыкарә р'ебәрийе ль мә бькә к'ижане әме биньнә сери. Әм гәрәке ве пьрсе бьдһнә хвә: әз чава бьзаньбьм, кӧ бона чь һатьмә бьжартьне, чава к'ьрекьр? Әме шаба (бәрсьва) ве пьрсе сәре к'ьтебейи майинда бьдһн. Әме диса дәрһәқа we йәкеда хәбәрдьн, кӧ әм чава пашда вәгәр'ьн, әгәр әм жь р'ийа р'аст хальфинә.

ЖЬ АЛИЙЕ ХВЭДЕДА ГАЗИКЬРИ

*“Чъмки п’ешк’ешед Хвэде у банга Wi т’ö
щара найенэ ьылданэ”.*
— Р’омайи 11:29, NLT

Гэлэк мэрыв жь we фькьре дьтърсын, wэки мэрыв дькарэ жь програма (бэрнама) Хвэде бьхальфа, эгэр эw пэйи тыштед öса жи ьэр’ьн, йед кө чава йед қәнщ йан жи хвэдеп’рез тен т’эхминкьрыне. Щаба ви шур’эйи мэрыв дькарэ фэ’м бькэ. Қэрэз, бир биньн, wэки эм бона тьрса жь т’эр’ьбандьне, йан щэзакьрыне нөхатынэ газикьрыне, бона кө тьрса Хвэде ль щэм мә ьэбэ. Хофа Хөдан мә нава шевьра Wiда хвэйи дькэ, дэрьэқа К’ижанида ньвисарэ: “Гөьед тэ we Wi гөьдаркын. Щарэкер’а пэйи тэ дэнгэке бежэ тэ: “Эвэ эw р’е, бь к’ижане тö гэрэке ьэр’и бэрбь мьле р’асте, йан жи ч’эпе”” (Ишайа 30:21, NLT). Демэк wэрын эм дэрьэқа we йэкеда хэбэрдьн, кө эм чава нава чекьрына мала Хвэдеда щийе хвэ ььзанььн.

Йа э’wльн: ьун бь к’эл у щэ’д Хвэде гэр’ийанэ?

Эгэр жь wэ бьпърсын, кө гэлö ьун we йэке дьрэдиньн, чь кө бона wэ натийэ қьраркьрыне, дьрэwьмэ ьун бьфькьрын: “*Мьне бьхwэста wэки öса буйа. Фэдрет эз ньзаньм, кө бона чь эз ьатьмэ газикьрыне*”. Пьрса э’wльн, йа кө гэрэке ьун ььднэ хwэ эwэ, кө гэлö ьун бь к’эл у щэ’д Хвэде гэр’ийанэ? Ньвисарэ, wэки Хвэде ьэдрьдэ wана йед кө бь к’эл у щэ’д у бь баwарийе Wi дьгэр’ьн (ььньер’э Ибрани 11:6), ле нэ кө wана, йед кө щар-щарна wi дьгэр’ьн, бь пьрс у щькбэрийед хwэва. Эгэр кэсэк бь к’эл у щэ’д Хвэде ььгэр’э, бь т’эмами гөманбэ, wэки we бэрсыве (щабэ) ььстинэ, Хвэдейе нишан ььдэ, кө ль ве дьнийайе наwe wi к’ижанэ.

Пэйи we йэкер’а, wэхте кө эз ль занингэа (университета) П’урдйуйе, ль щийе жийина хорта хьлаз бум, мьн дэстпекьр Хвэде ььгэр’ьм. Мьн ль факултета инженерийе дьхwэнд у ьэр нивэка

хвэндьнейэ дōда эз ль хэвалтийа “АйБиЭм”-е дьхэбьтим. Жь ван фактора (мэ’нийа) йэк, йед кō эз пешда бьрѣм кō эз бь хвэстьна гōр’едабуна Хвэде дэрѣѣа наве хвэда пе бьѣ’эсийама, қэѣмандьнэк бу, йа кō пышти хьлазбуна мьн, диса пышти чэнд мѣа қэѣми. Эз т’эви незики дѣ инженеред майин ль офисѣке бум, к’ижана 38-салийа хэвалк’арѣки хвѣйэ ль ѡе хэвалтийе дьданѣ к’ѣѡше. Мѣ бь хэвр’а қѣсѣ дькьр у эѡи мѣрѣѡи готѣ мѣ х’ѣмуйа:

– Наѡа ван 38 салада эз хѣр р’ож бь х’ѣзнѣкьрѣн хѣтѣмѣ ль сѣр хѣбате.

Инженеред майин ѡир’а қайил бун, йан жи бь сѣѡѡкайи к’ѣнийан, хенци мьн. Эз зэндѣгрти мабум.

Эз наѡа ван п’ѣшѣкзанед щѣр’ѣбандида хѣбатк’арѣки ну бум у зэндѣгрти мам, кō т’ō кѣси мьѣабьли (дьѡи) ѡи т’ō тышт нѣгот. Мьн пьрси:

– Бона чь ѣун 38 сала ль ѡр хѣбьтинѣ, эгѣр ѣун ѡи к’ари х’ѣз накьн?

Эѡ зѡѡр’и, бѣре хвѣ да мьн, ль мьн ньѣр’и у гот:

– Эѡа аѡѣаси т’ѣне хѣбатѣ.

Мьн бь хвѣ жи дѣстпе кьрѣбу бь х’ѣзнѣкьрѣн бѣмѣ хѣбате. Бѡе мьн жи инженер бу: эѡи дьгот, ѡѣки эѡа п’ѣшѣки башѣ у бона ѡе хѣбате п’ѣред баш дьдѣн. Фѣѣѣт ѡе қэѣмандьне фькьра мьн гōѣар’т. Эз фькьрим: *“Нѣ п’ѣрѣ, нѣ ч’ѣрѣсѣри у нѣ жи тыштѣки майин ѡе бона мьн чѣтѣнайа (дьѡѡарийа) пешда нѣйньн, кō эз ѡе йѣке бькьм, бона чь эз хѣтѣмѣ ль ѡе дьнийайѣ”*. Мьн ль ѡе офисе қьрар кьр, кō эз пе бьѣ’ѣсѣм, ѡѣки бона чь хѣтѣмѣ гаѡикьрѣне у гаѡа бь сьрѣйѣ бѣрѣѡ наве мьн к’иѡанѣ.

Мьн э’йан кьр, ѡѣки Хвѣде ѡе шькьле т’ѣмѣри, йѣ наѡа жийана ѡѣ нишан бьдѣ, эгѣр ѣун ѡѣхте дѣстпека шōхōлк’арийа хвѣйѣ р’ōѣ’ани ѡи бьгѣр’ѣн. Бь гьлики майин готи, Эѡе даѡийѣ (хьлазийѣ) жь дѣстпеке бьдѣ к’ѣѡше. Хортанийа Усѡѡда Хвѣде э’йан кьр, ѡѣки эѡе бьбѣ р’ѣбѣрѣки мѣзѣн, у ѣѣса жи бѡѡ у бьрайед ѡи ѡе қōльхи ѡи бькьн. Фѣѣѣт, сал дѣрѡаз бун, х’ѣтани кō эѡ йѣк бу. Муса хѣла ѣѣ 40 сал пешда заньѡу, ѡѣки эѡе р’ѣбѣрийа щьмѣ’та Исраѣле бькьра. Даѡьд пе х’ѣсийа, ѡѣки ѡе бьѡуйа п’ѣдыша, ѡѣхте кō эѡ хѣла ѣѣ бѣрхѡанѣки хорт бу, ле гѣлѣк сал дѣрѡаз бун, ѡѣхте кō эѡи дѣстпе кьр р’ѣбѣрийа Исраѣле бькѣ. Тыштед ѡи щур’ѣйи ѣѣса жи р’ѣсти гѣлѣк мѣрѣѡед башқѣ хѣтѣнѣ.

Мьн тер’а дьдѣт, кō эз дѣрѣща баѡалаѡрийѣ ль унѡѡерситѣта П’урдѣйуйѣ бьстѣнда, чѡѡа инженер, хвѣндьна хвѣ бѣрдѣѡѡам бькьра у ль унѡѡерситѣта Ёѣрѡарде дѣрѣща маѡистре сѣрк’арикьрѣна ѣѡномики бьстѣнда, пѣше жи наѡа говѣѡа сѣрк’арикьрѣна хэвалтийѣд

америкийэ мэзында бхэбхтийама. Эзе бьэзыщыйама, сале чэнд щара бьчума ысабуне у мыне йэк дэһанийа к'ара хвэ быда Хвэде. Мьн қольха бона Wi өса дьани бэр ч'э'ве хвэ.

Бь чьқаси зедэ эз Хвэде дыгэр'ийам, бь аьқаси зедэ мьн т'эхмин дыкьр, вэки эз бона қольхе ыатмэ газикьрыне. Эв йэк жи ль мьн хвэш нэдьһат, ле эз сэрвахт бум у мьн фэ'м кьр, кө эгэр эз гөр'а Хвэде бькьм, эзе нава жийанеда пешк'эвьм у жь жийана хвэ р'азибьм. Чава кө мьн готэ Хвэде, эзе гөр'а Wi бькьм, чь кө Эв бежэ, Хвэде дәстпе кьр шыкыле т'омэри, йе наве мьн нишани мьн бьдэ.

Һала ые дәстпека салед 1980-еий, Хвэде нишани мьн дабу, вэки пешпэр'ожеда эзе бь Хэбэра Хвэде ы'өкөм ль сэр гэлэк мылэта бьһельм, эгэр гөр'а Wiда бьминьм. Һ'эвшиэ нинэ бе готьне, вэки эв йэк бона мьн чава тыште нэбуйине ыатэ т'эхминкьрыне. Мьн нэдьани бэр ч'э'ве хвэ, кө эве чава бьқэвьмийа. Эз ль бажар'эки бьч'ук мэзын бьбум у мьн т'ө қольхчики бь ы'өкөме мылэтийе, йан жи навнэт'эви нас нэдькьр.

Минани Усьв у Давьд, Хвэде шыкыле хьлазийе (давийе) нишани мэ дьдэ, ле нэ кө ван гава, к'ижана гэрэке эм бьавежн, бона кө бьһижьнэ ве йэке. Эв өса дькэ, кө бь баварийе бьльвьн, ле нэ кө бь фькьрдарийа хвэ. Эм гэрэке быщэ'диньн, гөр'а готьна Wi бькьн у бэрбь мэрэм ыэр'ын. Фэқэт, гэлэк щара вэхте авитьна гава бь сыре, эм т'эхмин дыкьн, кө эм нэ кө бэрбь мэрэме хвэ, ле лап ль алики майин дьчьн. Усьв дэрьэда буйина р'ебэре мэзын хэвьн дит, пэийи к'ижанер'а эв чава хөлам ыатэ фротане у дэһ сала сэр ыэв чава хөлам ма. Пэийи аьқас тыштир'а, хэвьна ви, фькьра ви нэ незики ақыла бу. Ава кө бона чь ньвисарэ: “Бь т'эмамийа дьле хвэ ль Хөдан гөманбэ: гөмана хвэ нэдэ сэр фькьра хвэ. Хвэстьна Wi нава т'эмамийа к'аред хвэда бьгэр'э у Эве р'ебэрийе ль р'ейед тэ бькэ” (Готьнед Сылеман 3:5,6, NLT).

Пышти чэнд мэһа, сала хьлазкьрына университете, эз ль щийе жийина университете мам, ле хвэндьк'аред майин гьредаийи щэжьна Р'азибунер'а чунэ ысабуне. Мьн р'ожи дыгьртън у бона гэр'а р'ебэрийа Хвэде у хвэстьна Wийэ нава жийана мьнда, дөа' дыкьр. Пышти дө мэһа бона гава майин мьн р'ебэри стэнд у дьһатэ т'эхминкьрыне, вэки эв дьжи (мықабыли) ван гава бу, к'ижан мьн дыкарьбу бэрбь қольхе бьавитана. Щур'е фькьрдарийеийи т'эк-т'эне эв бу, кө бьчума мэк'т'эба Инциле, ле Хөдан р'ебэри ль мьн кьр, кө эз э'рза хвэ бона стэндьна хэбата инженерийе р'абэркьм. Ава эвэ мэ'ни, кө бона чь Хвэде т'эмийе дьдэ мэ, кө гөмана хвэ нэдьнэ сэр фькьра хвэ.

Ль университетэ мын насыя хвэ дабу гэлэк хэвалтийа у те бежи мын шарәкер'а фэ'м кыр, вәки эз гәрәке ль хэвалтийа Р'ок'веле, йа ль бажар'е Техасейә Далласе бхэбьтм. Әв йәк те бежи нә незики ақыла бу, чьмки ль Далласе мэк'т'әбед Инциле т'өнәбун, дәрһәда к'ижанада эз һаж пе һәбум. Мын 13 пешнийар жь бажар'ед щөда-щөда стәндын, жь к'ижана ль чәнд бажар'а мэк'т'әбед Инциле һәбун у һ'әмуйа жи айлъха (мь'аша) дьһа былнд пешнийар дькьрын, нә кө ль Р'ок'веле. Фәқәт мын гөр'а we йәке кыр.

Чава кө эз гьиштмә Далласе, эз чумә щьвинәке у Хөдан нишани мын да, вәки эз гәрәке ль вьр бемә һкандьне. Ль we щьвине, бь р'ийа қөльхе, эз бь р'өһ'ани гьиштм. Қөльхкьрына ль we щьвине әв дәстпек дани пешийа мын, йа кө эз данимә ль вьр, ль к'идәрәмә эз һһа.

Йа дөда: һун нава мала Хвәдеда һатьнә һкандьне?

Ава мә'нийа дөда, кө бона чь гэләк мәрвь хвәстьна Хвәдейә бона хвә һзаньн. Әв ль щьвинед щи найенә һкандьне. Хәбәра Хвәде ль мә ә'йан дькә: “Әвед кө нава мала Хөданда һатьнә һкандьне, we ль сәрайед Хвәдейе мә шиньн” (Зәбур 92:13).

Әв мәрвед кө нава мала Хвәдеда тен һкандьне (йа кө р'ожа иройин щьвинә), we ль *сәрайед Хвәде* шиньн, йан гөлвәдын. *Сәракә Хвәде* диwana Мәсиһә. Демәк әме һьм һһа у һьм жи вәхте Диwane гөлвәдын, бьжин, әгәр бен һкандьне у к'ока хвә ль щьвина щи бьдын. Әвә проһрама (бәрнама) Хвәде.

Щьвин жь алийе Хөданда һатийә к'ьвшкьрыне, ле нә жь алийе мәрьвада. Иса дьбежә: “...Әзе щьвина Хвә чекьм у қәвата мьрыне we пе һкарьбә” (Мәтта 16:18). Гөһдарийе бьднә сәр хәбәра “*чекьм*”. Иса чава дькарә щьвина Хвә чекә, әгәр Әв бь физики ль вьр нинә. Щаба ве пьрсе әвә: бь бәдәна Хвә, демәк бь мә. Шарәкә майин әвә мә'ни, вәки әм һәвалк'аред Винә (йан жи к'ьрекьри). Әв к'әрәма Хвә, карәбунед Хвә, п'ешк'ешед Хвә у қәвата Хвә дьдә мә. Фәқәт, әм гәрәке гөр'едабын у бәр дахөн, бона кө к'аре Wi мийасәркьн. Пьрс әвә, гәло әм щьвина Wi, бь һәвк'арийа т'әви Wi былнд дькьн, йан бь проһрамед хвәва тен р'ебәркьрыне?

Иса щьвина һ'әмдьнийәе дайә һ'имданине, йа кө п'арәвәйи ль сәр щьвинед щи буйә. Мәсәләкә ван готьна һәма хәбәрәд Винә нава к'ьтеба Ә'йантида, йед кө бона һ'әвт щьвинед щөданә, йед кө ль

Әфәсе, Сьмирнайе, Пәргамайе, Тийатирайе, Сардәйсе, Фьладәлфийае у Лавдкийае бун.

Нава Инциледа щьвин чава бәдәна Мәсиһ те навкьрьне. У чава кө щьвина т'омәри п'арәвәйи ль сәр щьвинед щи буйә, өса жи бәдәна Мәсиһә т'омәри п'арәвәйи ль сәр бәдәнед щи буйә.

Хөдан бь Хвә нава бәдәна Хвәда щийе щьмә'та Хвә қьрар дыкә. Павлос дыбежә мә: “Ле ньа Хвәде әв әндам йәко-йәко бәдәнекеда щи кьрын, чава *Ви хвәст*” (А Корьнт'и 12:18). Дьрәвьмә әв готьна вә зәндәгьрти бьһелә, ле *әм қьрар накьн, кө һәр'ьнә к'ижан щьвине, Хвәде we йәке қьрар дыкә.*

Бьсәкьнын у қасәке дәрһәда we йәкеда бьфькьрын. Гәләк мәрвь дьбьжерьн, кө һәр'нә к'ижан щьвине, у те бежи гьли дәрһәда дык'анед хөрәкданә, дәвса we йәке жь Хвәде бьпьрсьн, кө Әв к'ижан щьвине дыхвәзә, кө әв һәр'ьн. Һун чава дыкарын бьгьижьн наве хвә, әгәр Һун нава бәдәна Вида щийе р'астда ниньн. Һәр п'арәкә бәдәна мервь анәгори к'аред ви, анәгори прогьрама Хвәде һәввакьрийә. Дәсте мервь we р'асти дьжварийа (чәтьнайа) бьһата, әгәр әв чоке вива кьрибуйа. Һәма бь ви щур'әйи жи әм гәрәке хвәстьна Хвәде бьгәр'ьн, вәхте әм һазьр дьбьн щигьһасти бажар'әкибьн, йан жи бьгьижьнә щьвинәкә щи.

Ль щьвина щи р'ола мә һәр йәки һәйә. Ньвисарә:

“Ава Һун бәдәна Мәсиһьн, у һәр йәк жь вә әндамәки бәдәна Вийә. У Хвәде пешийе ьһнәк щьвинедә кьрынә шанди...” (А Корьнт'и 12:27,28).

Пәйи we йәкер'а Павлос ль щьвина щи наве щергә қөльхдарийед сәрәкә дьдә. Нәнһер'и we йәке, вәки нава ве п'аредә әв навниша т'ам надә мә, ле әм жь п'аред пәймана Нуйә башқә заньн, вәки һәр бауармәндәк әндамәки бәдәна Мәсиһә у һәр кәс р'ола гьринг дьлизә, йа кө жь р'ола әндамед бәдәна мә щөда набә. Әгәр әм нава we бәдәнеда нашоһөльн, к'ижанеда әм к'ьвшкьринә, щьвина щи сәқәт дьбә, чава кө we бәдәна вә сәқәтбуйа, әгәр әндамки бәдәна вә (мәсәлә ньг, ч'ә'в йан жи гөрч'ьк) жь контроле дәр бышоһөлийа, йан жи қәт нәхәбьтйа, йан жи жь бәдәне щөда буйа.

Тьште һәри бь к'әдәр әвә, вәки қөльха Иса Мәсиһ ль гөнд у бажар'ед мә найе мийасәркьрьне, чьмки щьвинед щи сәқәтгьн. Мә'ни к'ижанә? Гәләк щара мә'нийа we йәке нә кө р'ебәрәд нәк'ардарьн, ле әв бауармәндьн, йед кө дыхвәзын сәрбәстбьн. Һун дыкарын биньнә бәр ч'ә'ве хвә, әгәр ч'ә'в, ньг, йан жи әндамед бәдәнейә майин қьрар бькьрана, кө

we чь бьхвэзын бькьн? Тыште э'щебмайинейэ, кө Хвэде чь карьбуйэ ль Америкайе бькэ, эгэр эм ь'але щьвинед мэйэ щи ь'эсаб ьлдын.

Мэ'ни к'ижан бу, вэки щьвина э'wльн ььмбэри р'ожед мэ лэз дыгышт. Wэрын эм ььньер'ьн:

“Эw гьыштына бавармэндед башqэ у хwэ п'ешк'еши ьинкьрьнед шандийа кьрын, ль ьэв дыщьвийан, нан кэр дыкьрын у д'оа' дыкьрын... Һ'эму бавармэнд ьэвр'а бун у ьэр тыштед ван йэк бу... Һэр р'ож т'эвайи дычунэ п'арьстгэе, малада нан кэр дыкьрын у эшq-ша, бь дьле сах хwэрын дьхwэрын, шыкьрийа хwэ Хвэде дьанин, т'эмамыйа щьмэ'те qэдьре ван дыгьрт. Хөдан жи р'ож бь р'ож ь'эсабе хьлазбуийа ль сэр к'ома ван зедэ дыкьр” (К'аред шандийа 2:42-47, NLT).

Һун дьбиньн, вэки бавармэнд бэдэна щиде ньканди бун. Wана т'эвайи пэсьне Хвэде дьдан, ьэма эw банг г'ыдар дыкьрын у йэкбуйи бун. Нава фэйдае we йэкеда гьыштына щьвинейэ сахлэм ьэбу. Мэрьва бь щьвина хwэйэ щи q'ольхи Хөдан дыкьрын у эве q'ольхе ь'өкөми ль сэр жийана ванэ малбэти дыкьр.

Буйина п'эрч'эки щьвина щи бона бавармэндед щьвина э'wльн жийана ван бу. Пышти ььнэк wэ'дэ пьрсгьрек пешда ьат, wэхте кө хwэрын нэдьданэ жьнэбийа. Шандийа бэдэна бавармэндед щи бэрэв кьрын (к'ом кьрын) у готьнэ вана, вэки баш нинэ, кө р'ебэр q'ольха бона Хэбэра Хвэде бона дайина хөрэк ььельн: “Бьрано, нава хwэда ььньер'ьн,— шандийа гот,— у ь'эвт мера ььбьжерьн, йед кө тен qэдьргьртыне бь Р'өх'е Пироз у сэрвахтийева т'ьжибуйинэ. Эме вана бона ви к'ари к'ьвшкьн” (К'аред шандийа 6:3, NLT).

Г'ыдарийе ььднэ сэр we йэке, вэки р'ебэра нэготьн: “Бона мэ р'эзэдьлван лазьмьн. Гэло кэсэк дыкарэ wэ'дэ башqэ бькэ, бона кө q'ольхи ль ван жьнабийа бькэ?”. На хер, ь'эму бавармэнда жи хwэ п'ешк'еши q'ольхе кьрьбун, чьмки эw ль щьвина щи ьатьбунэ нькандьне. Эз бь хwэ бавар дькьм, вэки гөмана ьэр эндамэки ьэбу, вэки эве бона q'ольхе ььята ььжартыне. Һ'эвт мер ьатьнэ ььжартыне:

“Эвана бэр шандийа данэ сэкьнандьне, шандийа жи д'оа' кьрын у дэстед хwэ данэ сэр ван. У Хэбэра Хвэде пешда дьчу, э'лалэта шагьрта Оршэлимеда гэлэки зедэ дьбу у жь к'аина жи гэлэка бавари qэбул дыкьрын” (К'аред шандийа 6:6,7).

Шандийа эв ь'эвт мэрьв р'ун кьрын. Эw р'ункьрына кө вана дэрбази сэр йед майин дыкьрын, бона we йэке нэьатьбу тер'адитьне, кө эw жь

дык'е қолъх бькьрана, лъ к'омед малада ьинкьрана, ьан жи р'ебэрийа р'умэткьрын у пэсьндайине, қолъха чуйина р'еуитийе бькьрана. Эу бона ван жьнэбийед щьвине, бона хөрэкдайина вана тер'а ьатьбу дитьне. Тыштэки э'щебэ!

Фэқэт, гььдарийе бьдьнэ сэр ве йэке, вэки чава кө эу ь'эвт мера қолъха хуэ нава бэдэна Мэсиьда ььлданэ сэр хуэ, бь чьқасива жи эу қолъх ьа гьринг (фэрз) нэьата бэр ч'э'ва, *Хэбэра Хуэде бэла бу*, у р'эқэма шагьрта лъ Оршэлиме гэлэки *зедэ бу*. Лъ вьр эм тыштэки э'щеб дьбиньн. Жь сэре э'ульн ь'этани сэре пенща, ьед нава к'ьтеба К'аред Шандийада хэбэра “зедэбун” чэнд щара бона шьровэкьрына пешдачуина щьвина Оршэлиме те хэьтандьне. Ава ььнэк мэсэлэ:

“...У ве р'оже незики се ь'эзар мэрьви лъ сэр ван *зедэ бун*”
(К'аред шандийа 2:41, NKJV).

“У Хөдан р'ож бь р'ож ь'эсабе хьлазбуйийа зедэ дькьр” (К'аред шандийа 2:47).

“У бавармэнд бэрэ-бэрэ бь э'лалэтэд Хөданэ ььм мера, ььм жьна *зедэ дьбун*” (К'аред шандийа 5:14, NKJV). ь'этани ви чахи т'эне шандийа лъ щьвина щи к'аре қолъхе мийасэр дькьрын у Пэтрус т'эрифкьре т'эк- т'эне бу, дэрьэқа к'ижанида ньвисарэ.

Қэрэз, дэмэк ьат, вэки бавармэнда фэ'м кьр, кө дө борщдарийед гьрингэ жь вана ьэр кэси ьэнэ. ьа э'ульн эу бу, кө мэрьвед башқэр'а Мьзгинийе бэлакьн у ьинкьн. ьа дөда жи эу бу, кө к'арэки лъ щьвина щи бькьн.

К'аред шандийа 5:42-6:1-да ньвисарэ кө чь қэуьми, вэхте кө бавармэнда фэ'м кьр, вэки гэрэке сэрьатийа э'щебэ дэрьэқа р'абуна Исайэ жь нава мьрийа гьли бькьрана: “У т'эмамийа р'оже эу нэдьсэкьнин лъ п'арьстгэе у лъ мала ьинкьрана дэрьэқа Иса Мэсиьда бэлакьрана. У ван р'ожа, вэхте кө шагьрт зедэ бун...”. Пэтрус т'ө щара нькарьбу лъ ьэр малэке т'эриф бькьра, чьмки ви чахи нэ р'адийо, нэ телевизийон, нэ жи хэта интернете ьэбун. Жь ве дэре эм дьбиньн, вэки ь'эму бавармэнда Мьзгинийа Иса Мэсиь ьэма щинаред хуэ ьин дькьрын у бона вана бэла дькьрын. Гььдарийе бьдьнэ сэр ве йэке, вэки ньа шагьрт п'эр' дьбун, гэлэки зедэ дьбун. Эва щара э'ульнэ, кө к'ьтеба К'аред шандийада ньвисарэ, вэки гэлэки зедэ дьбун.

Қэрэз, бь ве йэке п'эр'бун сэр ьэвда найе. Чава кө бавармэнда қолъхед хуэйэ лъ щьвине ььлданэ сэр хуэ (мэсэла к'ижане ьэма

қолхчийед ван жьнэбийа бун (ньвисарэ, вэки р'эқэма бавармэнда нэ кӧ зедэ дьбу, ле *гэлэки зедэ дьбу*. Зедэбуна гэлэки дьдэ к'ывше *пешдачуйина мэзын*.

Изьне быдн, кӧ эз фырқийа зедэбуне у гэлэки зедэбуне быдмэ к'ывше. Биньнэ бэр ч'э'ва, вэки сэрверэк Һэйэ, Һе кӧ Һэр мэх 10000 мэрва бона Хӧдан қазанщ дькэ. Вэ́йе Һ'эсаб ыкыра, вэки қолхы ыи к'ардарэ? Ы т'эхмин вэ́йе ыгота, бале. Фэқэт Һун заньн, вэки чықас вэ'дэ ые лэзым буйа, кӧ эв ыгышта т'эмамыа дьнийа́йе. Щаба ые пырсе жи э́вэ, 50-и Һ'эзар сал ые лэзым буна у эв жи, эгэр нава ыи вэ'дэида т'ӧ кэс нэ́ата дьнийа́йе, Һан жи нэмьра. Демэк, жь жийана мэрваты́йе́йэ ль сэр ые дьнийа́йе Һ'эйшт щара зедэтыр. Эв Һэк тыште буйине нинэ.

Ны́а изьне быдн, кӧ эз мэсэлэ́кэ дэрьэ́қа зедэбунеда биньм. Мэсэлэ, Һун дӧ мэрва қазанщ дькын у вана дькынэ т'эви цы́вина щи. Мэ́а майин, жь ван мэрва жи Һэр Һэк дӧ мэрва тинэ цы́вине. Мэ́экэ майин эв Һэрчар жи диса ӧса дькын. Ле мэ́экэ майин иди жь Һ'эйшт мэрва Һэр Һэк диса дӧ мэрва дьгы́нэ цы́вине. Эгэр ыи щур'э́йи бэрдэ́вам ыбэ, Һун заньн, вэки чықас вэ'дэ ые лэзымбэ, кӧ Мызгини́е ыгы́нньнэ т'эмамыа ы́нэлийед дьнийа́йе? Щаба ые пырсе жи 33 мэ́ын. Бале, жь се сала ы́ндык вэ'дэ ые лэзымбэ. А Һэма э́ва зедэбуна гэлэ́кэ.

Ны́а Һун фэ'м дькын, кӧ эв Һэк нава Инци́леда ча́ва дька́рьбу ы́рэ́wymийа?:

“Ые Һэ́ке дӧ сала бэрдэ́вам кыр, Һ'этани кӧ Һ'э́му ы́нэлийед (ы́лайет'а) Асийа́йе, цӧ́бийа, ӧса жи Һуна́на Хэ́бра Хӧдан ы́ы́ы́стн...”
(К'аред шан́дийа 19:10, AMP).

Һ'э́му ы́нэли! Эгэр Инци́леда ньвисарэ Һ'э́му, ӧсайэ гы́ли дэрьэ́қа Һэр кэ́сиданэ. Ль ы́р нэ кӧ дэрьэ́қа ба́жар'э́кида, ле дэрьэ́қа т'эмамыа р'е́гионэ́кеда ньвисарэ. Ыи ча́хи спутни́кед ван, телеви́зйон, р'а́дио, т'ор'ед соси́йали у Һ'этани чэрхэ́сийаред вана жи т'ӧ́нэбун. Э́ва зедэбуна бэрбч'э'вэ.

Бона зедэбуна гэлэки бэдэ́на ба́вармэ́ндайэ са́хлэм лэ́зымэ. Бэдэ́на са́хлэм жь ба́вармэ́ндед ль цы́вина щи ны́канди́йэ у эв жи дьдэ к'ывше, вэки эв ль ые цы́вина щи қолхы дькын (хвэ́рьне дьдэ́нэ жьнэ́бийа, қэ́йдэ-қануна хвэ́йи дькын, щийе сэ́кьна́ндына автома́шина контро́л дькын, мэрва сы́лав дькын, ль Һ'э́бса Мызгини́е т'э́риф дькын, қолхы зар'о́ка дькын у ты́штед майин). Э́в мэрвэд қолхчы жи Мызгини́е дьгы́нньнэ хэ́батк'ар у щина́ред хвэ́ у вана дьгы́нньнэ

щывина щи. Бир биньн, вэки Иса т'эми да, кө һ'эму мылэта ын быкын, ле нэ т'эне вана пашда вэгэр'иньн. Эм гэрэке ван мэрыва биньнэ щывине, һ'эму тышти к'ижана эм т'эриф дькын, бона кө эв ви һ'эму тышти ынбьн, чь кө Иса т'эми да мэ (быньер'э Мэтта 28:20).

Бэдэна щывина щийэ т'ам лэзьмэ, к'ижанеда һ'эму п'ешк'еш дышөхөлын, кө мэрыв нава Мэсиьда быгьижын. Ль вьр к'элит эвэ, кө щывина щида нькандибэ, чьмки ль вьр эм гөлвэдьдын. Филипо йэки жь ван һ'эвт мера бу, йе кө быжартын кө бона сьвьред ван жьнэбийа қөльх быкэ. Фэқэт, паше нава к'этеба К'аред шандийада наве ви иди Филипойе мьзгиндарэ. Қөльха ви бэрфьрэ бу у гэлэк бажар' кьрьнэ нава хвэ “Р'ожтьра майин эм жь вьр р'е к'этын, чунэ Қэйсэрийе мала Филипойе мьзгиндар, эв йэк жь ван ьэр һ'эвт к'омэкдаре к'ывшкьри бу. Эм ль щэм ви ман” (К'аред шандийа 21:8).

Нэньер'и ве йэке, вэки Филипо иди мьзгиндарэки мэзын бу у Хөдан эв щигöһасти бажар'эки майин кьрьбу, ле эв чава жь ван һ'эфт к'омэкдара нас дькьрын, йед кө хвэрын дыданэ жьнэбийа. Қөльха ль щывина щи бона Филипо р'олэкэ к'ывш лист, али ви кьр, кө эв бык'эвэ нава газикьрьна жийана хвэ. Эз ве йэке дьбежымэ мэрыва: “Дьқэwymэ наве вэйи мэзын ьэйэ, ле эве бы щур'е р'аст нэгьижэ, эгэр дэстпека ве жь нькандьна ль щывина щи дэстпе нэбэ”.

Изыне быдын эз хэбэред Зэбура бывэк'элиным: “Эвед кө мала Хөданда нькандинэ ве ль сэрайед Хвэдейе мада шинбын” (Зэбур 92:13). Дэрьэқа хэбэра “*ньканди*”-да быфькьрын. Бона кө фэ'м быкын, кө п'адышатийа Хвэде чава дышөхөлэ, ьун гэрэке дэрьэқа қануна бешчэркьрьне у чандьнеда быфькьрын. Иса готэ шагьртед Хвэ, вэки эгэр вана принципед т'охьм, ахе у чандьне фэ'м нэкьрана, ванае т'ö мäsэлэкэ Ви фэ'м нэкьрана (быньер'э Марқос 4:13). Бы гьлики зэлал готи, т'эмамыйа п'адышатийа Хвэде öсайэ.

“...мэрывэк т'охьм дьр'эшинэ нава э'рде. У р'адьзе-р'адьбэ. Шэв у р'ож т'охьм шин дьбэ, быльнд дьбэ у хвэхвэ пе наь'эсэ кө эв чава дьбэ. Э'рд жь хвэ бэр дьдэ, пешийе зил, паше сьмбыл, пэйир'а гэньме гьишти сьмыл да. Гава кө бэр дьгьижэ, мэрыв иди дэ'се давеже, чьмки дэма нандь'уне пер'а гьиштийэ” (Марқос 4:26-29).

Эм һ'эсабкын кө к'öлмэкэ т'охмед щур'э-щур'э ль щэм мын ьэйэ у эв һ'эму т'охьмед даред фекийанэ, ле эз ванар'а нэнасьм. Мэщала т'эк-т'эне, бы к'ижане эз дькарьм пе быь'эсьм, кө чь т'охьм ль щэм

мын хэнэ, вана гэрэке дач'ькинъм. Пышти данина нава хвэлийе, ьынек вэ'дэ шунда, эзе бьзаньбьм, кё эв чь т'охъм бу.

Дь нава мэ х'эмуйада жь алийе Хвэдеда наве пешда қьраркьри хэйэ у өса жи п'ешк'еш хэнэ бона кё ви нави мийасэр бькьн: “Эви эм нава Иса Мэсиьда щарэкэ майин чекьрын, бона кё эм ван х'эму тыштед қөнщ бькьн, йед кё Эви зува бона мэ қьрар кьрынэ” (Эфэси 2:10, NLT), у “Чьмки Хвэде к'ижана дьбьжерэ у п'ешк'еша дьдэ к'е, we йэкеда нэ п'ошманэ” (Р'омаи 11:29). Бь готьна Иса, наве мын у п'ешк'ешед мын бь щур'е т'охъм нава мынданьн. Эгэр эз ль щьвине бемэ нькандьне, эзе бьгьижьмэ ви нави, йе кё Хвэде дайэ мын. Эгэр өса нибэ, ви чахи эз дькарьм п'ешк'ешед хвэ өса нэдьмэ хэбате, чава кё чекьрчийе мын тер'а дитийэ. Демэк, бь ачьхийа анэгори нормед ве дьнийайева нэхапън. Дьқэвьмэ хун бь сайа ван п'ешк'еша бьгьижьнэ ачьхикэ мэзын, ле хун вана бь щур'е гөр'енэкьрыне, нэ анэгори прогьрама Хёдан, бьдье хэбате.

Изыне бьдын эз мэсэлэке биньм. Ль ве дьнийайе гэлэк дэнгбеж хэнэ, дэнгед к'ижана гэлэки башьн у эв бь стьранед хвэ дькарьн мэрьва бьгьиньнэ дэрэщед өса кё эв бьгрин. Эв п'ешк'еш бона ван ьатьбу дайине, бона кё вана Хвэде р'умэт бькьрана у мэрьв өса бькьрана, кё эв дьл у хвэстьнед Ви бьгэр'ийана. Қэрэз, вана өса жи эв тыштед бона ван қьраркьри мийасэр нэкьрын, чьмки эв хьлаз нэбун у ль т'ё щьвинэкэ щиде нэьатьнэ нькандьне.

Эз дькарьм гэлэк мэсэла дэрьэда ван мэрьвада биньм, к'ижана нава жийана хвэда Иса қэбул нэкьрынэ. Фэқэт хэнэ мэрьв, йед кё дьле хвэ п'ешк'еши Иса кьрынэ, ле хэр дэм начьнэ щьвине. Эв наве хвэйи бьльнд нава п'адьшатийа Хвэдеда мийасэр накьн, чьмки ньканди ниньн. Дьқэвьмэ эв ьатьнэ газикьрыне, кё жь щьвине дэр ль сэр мэрьва ь'өкөм бььельн, у дьқэвьмэ эв we йэке п'ьр'и-ььндьки дькьн, ле ь'өкөме вана we дььа мэзын буйа, эгэр эв ль щьвине ньканди буна.

Мэрьв дькарэ т'эхминкэ, вэки ьынек п'ешк'еш хэнэ у бь фькьра ви вана баш дьдэ хэбате. Фэқэт хун нькарьн бьзаньбьн кё даре чь щур'эйибэ, чьмки эв ьэла ье бь щур'е т'охъмэ, бо we йэке жи хун нькарьн бьзаньбьн, кё Хвэде наве чава дайэ вэ, ь'этани кё хун ль щьвина щи нэйенэ нькандьне. Эва прогьрама Хвэдейэ, ле нэ кё йа мерьвэ.

Пьрса майин эвэ, вэки бавармэнд дьчьнэ щьвинэкэ майин, вэхте кё ль щьвина вана пьрсгьрек (проблем) пешда тен. Р'ожа иройин мэрьв гэлэки ьеса ль щьвине дур дьк'эвьн, эгэр шашике дьбиньн, хвэзьма ль щэм р'ебэра. Дьқэвьмэ пьрсгьрек (проблем) эвэ, кё р'ебэр

чава сэрвертийе ль цъвине дыкын, әв чава we алиқ'арийе бәрәв дыкын, йан жи ван п'әра чь щур'әйи хәрщ дыкын. Әгәр әв тыште, кө сэрвер т'әриф дыкә ль мәрва хвәш найен, әв дур дык'әвын. Дьқәвмә сэрверр'а we чәтһнбә (дьжварбә) незикбә, йан жи әв бь щур'е аза незики мәрва дыбә. Йан жи (проблем) әвә, вәки мәрв жь алийе әндамед ола хвәда гьдариya һндьк дьстинә. Ве навнише мәрв һәма өса дыкарә бәрдәвам (думайи) бькә. Дәвса we йәке кө әв дьжи (мьқабьли) дьжварийа шәр'к'арийе бькын у гөмане дьле хвәда хвәйи бькын, мәрв дьр'әвынә ль ван щийа, ль к'идәре те т'әхминкьрне, кө мьқабьли вана т'ө тышт т'өнә.

Вәрһн әм р'аст хәбәрдын. Иса сэрвер у әндаме щьвинейи т'әк-т'әнейи к'амылә. Әгәр өсайә, ви чахи бона чь әм, мәрвед култура р'оавайе, жь проблема (пьрсгьрека) дьр'әвын, дәвса we йәке кө әм we йәке қәбулкын у вана бьдһнә р'асткьрне? Әм дәстпе дыкын жь щьвинәке һәр'һнә щьвинәкә майин у ль ван дәра р'ебәр у әндамед щьвинейә бекемаси бьгәр'һн.

Ле бир бинһн, вәки мирешьн дыщәр'ьбинә мә беһөрмәт бькә у жь ви щийи дурхә, ль к'идәре Хвәде әм к'ьвш кьрһнә. Дьжмьне мә дыщәр'ьбинә мәрва жь ви щийи жь к'өкева р'акә, ль к'идәре Хвәде әв һкандһнә. Әгәр әв бькарьбә вә дурхә, өсайә прогьрама ви ль һәв һатийә. Әгәр һун вәхте чәтһнайед (дьжарийед) мәзын жи қәвин бьминһн, һуне прогьрамед мирешьн быт'әр'ьбинһн у һуне прогьрама Хвәде мийасәр бькын.

Әм царәкә майин бьвәк'ьлиһн: “Әвед кө нава мала Хөданда *һькандинә*, we ль сәрайед Хвәдейе мәзын шинбһн”. Гәло һ'але we шинайе we чавабә, әгәр се һ'әвтийа царәке we шинайе щигьһасти бькын? К'өка we шинайе we сьстбә у әве т'ам нәгьйижә у мәзын нәбә. Әгәр шинайике һәр дәм щийед щур'ә-щур'ә бьһкинһн, әве бьмьрә.

Гәләк мәрв жь щьвинәке дьчһнә щьвинәкә майин, дыщәр'ьбинһн навә қөльха хвә бьдһнә пешхьстһне. Әгәр вана ль вьр қәбул накын, ль к'идәре әв һатһнә к'ьвшкьрне, хәйд гәләки р'ьһ'әт у һеса, сәре хвә бьльһнд дыкә. Әгәр тыштәки өса те кьрне, к'ижанер'а әв қайил нинһн, әв дьхәйидһн у дур дык'әвын. Әв р'ебәрәд щьвине гөнәк'ар дыкын у дьчһн. Әв мәрв минани кора кемасийед хәйсәте хвә набинһн у фә'м накын, вәки Хвәде бь р'ийа һ'өкөме ви щур'әйи вана пақьж дыкә. (Әв р'асти т'әне бь қөльхева найе синоркьрне, ле әв өса жи дәрһәқа зәвәще, хәбәте у һәләқәтийед майинданә).

Вэрын эм бь мэсэла дара у шинайе ынбьн, к'ижане Хвэде нишани мэ дьдэ. Вэхте кő дара фекийайэ бьч'ук нава азайеда те нькандьне, эв гэрэке ль бэр баранед гөр' өсә жи байе қалын у тэ'ва гэрм тэях бькэ. Эгэр we даре бькарьбуя хэбэр бьда, эве бьгота: “Эз ынви дькьм, мын жь ведэре дурхьн, мын бьбьнэ ль вьр, ль к'идэре гэрма ви щур'эйи у байе қалын т'өнәнэ”. Эгэр р'эзван гөр'а we даре бькьра, бь р'асти эве зйан бьгыһанда we даре. Дар ль бэр тэ'ва гэрм, байе қалын у баранед гөр', бь р'ийа к'уркьрына к'ока хвэйэ ахеда тэях дькьн. Чэтьнайед (дьжварийед) вана һәма канийа тэяхкьрынейэ. Бэрк'буна т'эбйэга дора ван, вана мәщбур дькэ кő эв каникэ жийанейэ майин бьгэр'ын. К'окед вана аwқас к'ур дьчын, wәки багэред һэрэ гөр' жи нькарын зйане бьдьнэ р'эздайна вана. Бь занэбуна дэрһэқа ве йәкеда, эм гэрэке мьқабыли (дьжи) ван дьжварийа дэрнэк'эвын, йед кő Хвэде изьне дьдэ кő нава наве мәда мә избат бькэ.

Йа сьсийа: нава жийана wэда тыштед өсә һәнэ, кő wә паш дьхьн?

Мә'нийа хьлазийе (давийе), кő мэрыв бона чь наве хwэ эшкэрэ накьн у we йәке мийасэр накьн, эwэ, кő тыштед өсә һәнэ, йед кő вана паш дехьн. Гьранийед ви щур'эйи изьне надьнэ мэрыва, кő эw we шөхөлк'арийер'а дэрбазбьн у сэр һэвда биньн.

Павлос дэрһэқа хwэда дьньвисэ: “Ле эз һ'эсаб дькьм, wәки жийана мын бона мын бедимэтэ, т'ө тышт нинэ: эз т'эне дьхwэзм мисийа хwэ у ви к'аре хwэ сэр һэвда биньм, йе кő Хөдан Иса дайэ мын” (К'аред шандийа 20:24 TEV). Павлос дэрһэқа мисийа жийина хwэда баш заньбу. К'аре ви һэбу, йе кő гэрэке эви сэр һэвда бьанийа у эви заньбу, wәки эw һәла һе сэр һэвда нәһатьбу. Гәло эви чава дькарьбу дэрһэқа we йәкеда бьзаньбуя? Һәма ви щур'эйи жи, минани Иса, минани Пэтрус (бьньер'э Б Пэтрус 1:14), у минани йед майин, йед кő Хвэде дьгэр'ын, щьвинедә тен нькандьне у жийане бэрдөвам дькьн. Хөдан we йәке ванаp'а э'йан дькэ, йед кő жийана хwэ жь қьрара Хвэде гьрингтьр (фэрзтьр) һ'эсаб накьн. Аwa һәма эwә қәwыле хьлазийе (давийе): эгэр эм бь т'эмами жийана хwэ п'ешк'еши мийасэркьрына прогьрама Хвэде бькьн у эме нэ т'эне наве хwэ пе бьһ'эсьн, ле эме өсә жи we йәке мийасэр бькьн.

Мэсэла дэрһэқа ве йәкеда эм нава Мьзгинийада дьбиньн. Щарэке, wэхте кő Иса жь бажар'эки дьчу бажар'е майин, эв йәк қәwьми: “У

чахе эвана р'е дьчун, йэки Вир'а гот: “Тө к'ода жи нэр'и эзе пэйи тө бем”” (Луца 9:57).

Эв мэрыве кө эв хэбэр готын, мэрывэки бeдэлп у бь баварийа мэзынва т'ьжибуйи бу. Эви дьхвэст ь'этани хылазийе (давийе) пэйи Иса бьчуйа. Фэqэт, Иса мэ'ни у эв т'элед дьле вийэ р'аст дьдйтн, йед кө пыш we баварийе вэшарти бун. Эви эв йэк дит, чь кө эв мэрыв дьданэ сэкьнандьне у изьн нэдьда, кө эв наве хвэ мийасэркэ у готэ ви: “Р'увийар'а қол ьэнэ, тэйрэдeд э'зминр'а жи ьелин, ле Көр'е инсан щик т'өнэ, кө сэре хвэ ле дайнэ” (Луца 9:58).

Бь т'эхмин, ви мэрыви анэгори нормед ве дьнийайе жийанэкэ баш у ч'арэсэркьри дэрбаз дькьр. Дьqэwьмэ хэбата вийэ баш ьэбу, эви иди п'ьр'анийа кредита хвэ дабу у бона пенсийа хвэ жи чь лазьм бу дэст анибу. Иса нэ бь щур'е дөфькьре дэрьэqа ч'арэсэрийа ве дьнийайеда нишан да у гот, wэки бона Ви щийэк т'өнэ кө сэре Хвэ ле дайнэ.

Эз бавар бьки дьбиньм, кө чава Эw у мэрывед нава э'лалэтеда ьеди-ьеди пашда чун у паше дурк'этын. Дьqэwьмэ ви мэрыви дьхвэст быгота: “Иса, эзе ви қэйдэ-қануни wэхте щьвинед Тэ хwэйи бькьм, Эзе к'ома р'умэткьрьнеда сазбэндийе бькьм у автомашинед мэрывед йашед хwэда мэзын бьбьм бьдьмэ сэкьнандьне, йед кө we ль бажар'е мэ бенэ щьвина Тэ”. Фэqэт, нышкева эв шэwьqа чуйина ль пэйи Иса те бежи к'эт у мэрэмед вийэ дэрьэqа қөльхкьрьна бо Ви лэз онда бун. Демэк, эв мэрыв, минани гэлэка дур к'эт, чьмки мэрэме ви ьэбу али Иса бькьра, ле мэрэме ви т'өнэбу, кө бь т'эмами хвэ п'ешк'еши Ви бькьра.

Иса ль мэрывэки майин ньер'и, йе кө ьазьр бу, у готэ ви: ““Пэйи Мьн wэрэ”. Эви жи гот: “Хөдан, иьзыне бьдэ мьн, кө эз пешийе нэр'ьм баве хвэ дэфьнкьм””.

Ле Иса вир'а гот: “Бьра мьри мьрийе хвэ дэфьнкьн. Тө нэр'э п'адьшатийа Хwэде даннасин бькэ”” (Луца 9:59,60).

Бэрсьвэкэ (щабэкэ) чава бэрк'э! Дьqэwьмэ ььнэк бьфькьрын, wэки Иса гэлэки бэрк' у ььнэки жи ь'ышк щаба ви да. Фэqэт, эм гэрэке култура ви чахи фэ'м бькьн. Хwэдезан дьбежьн, wэки анэгори э'дэт, wэхте кө баве малбэте wэфат дьбу, зар'ока мэзын борщдар бу эв дэфьн бькьра. Wэхте кө эви борще хвэ ььqэданда, эв ььмбэри көр'ед майин мират'а дөбарэ дьстэнд. Qэрэз, эгэр көр'е мэзын борщдарийа дэфьнкьрьна баве хвэ нэqэданда, эв борщдари дэрбази сэр көр'е дөда дьбу.

Әу мәрв ль сәр п'әра һатъбу мәрк'әзкьрне. Бь т'әхмин, ви жийана баш һ'ыз дькьр у we йәке we изьн нәда ви кӧ пәйи Иса бьчуйа. Әуе паше бьхальфийа у we қьраред ӧса қәбул бькьрана, нава һ'име к'ижанада we нә кӧ проґрама Хwәде, ле we п'әрә буна.

Әз ль сәр we фькьремә, wәки бь стәндьна щабә (бәрсьва) Хӧдан әу мәрв т'әви гәләка пашда чу. Щабә (бәрсьва) ви дькарьбу ви шур'әйи бьһата готъне: “Иса, әзе ль бажар'е мә, ль цьвинед Тә қӧлх бькьм. Әзе нава к'ома стьранада бьстьрем, йан жи сазбәндийе бькьм. Әз we йәке дькарьм. Әзе бь һ'ызкьрн ви һ'әму тышти бькьм у дәwsа қӧлха хwә әзе дә'wa т'ӧ тышти нәкьм”. Р'ӧб'адарийа чуйина ль пәйи Иса те бежи бона ви у бона гәләк мәрва һ'әжмәк'арийа хwә ӧнда кьр.

Гӧьдарийе бьдньә ль сәр we йәке, wәки ви мәрви нәгот, кӧ we ль пәйи Иса нәчә. Әви гот, wәки we ль пәйи ви һәр'ә, ле к'ьлита бьнк'әтъна ви хәбәрәд “*ә'мыр бькә...*” бун. Мәрәме ви һәбу пешийа хwәп'ешк'ешкьрна жийана хwәйә бона Иса, әу йәк мийасәр бькьра, чь кӧ әви дьхwәст. Әгәр әм дьхwәзын проґрама Хwәде, йа бона жийана мә бьзаньбьн у we йәке мийасәр бькьн, әм гәрәке ә'мыре Ви һьмбәри һ'әму тыштед майин дьһа гьрингтьр (фәрзтьр) һ'әсабкьн. Мьн гәләк бауармәнд дитьнә, йед кӧ т'әрка кьрна гӧр'а Хwәде данә, чьмки вана қьрар кьрийә бәре ә'wльн бь пьрсед хwәва мьжулбьн. Тәләбәхтр'а вана наве ви мийасәр нәкьрийә у ви чахи жи ләзьмә мәрвәки майин бьбиньн бона сәрхәвдаанина к'аре ван. Гәло ль бәр т'әхте Диуане һ'але ван we чава бьбә?

Әм пашда вәгәр'ьнә бәрбь сәрһатийа хwә. Ә'лаләт дьһа серәк дьбу, ле р'әзәдълванәк жи пешда һат:

“Йәки дьн жи гот: “Әзе пәйи тә бем, Хӧдан, ле т'әне изьне бьдньә мьн, кӧ әз пешийе хатъре хwә жь нәфәре мала хwә бьхwәзын”. Иса гот: “К'и кӧ дәсте хwә датинә сәр к'отане у пыш хwәва дьньһер'ә, әу нә һежайи п'адьшатийа Хwәдейә” (Луqа 9:61,62).

Щарәкә майин гӧьдарийе бьдньә сәр хәбәра “*пешийе*”. Бәр ч'ә'вайә, wәки әу мәрв незики малбәта хwә бу, һәвалед ви һәбун, йан жи дәрғистийа ви һәбу. Әви аwқаси дьхwәст т'әви ван мәрва қьрара хwәйә дәрһәқа чуйина ль пәйи Мәрве жь Галилейе ә'нәнә (гӧвтӧго) бькьра. Демәк, әу мәрвед незики ви we қьрар бькьрана, кӧ әуе қӧлхи Иса бькьра, йан на. Хӧдан щарәкер'а дьжи (мьқабьли) ви дәрк'әт у готе, wәки әу мәрв бона қӧлхкьрна бо п'адьшатийа Хwәде дәст нәдә.

Эз бауар бьки дьбиньм, кӧ эв мэрыв чава т'эви к'омэкэ мэрвайе майин дур дык'эвэ. Эз тиньм бэр ч'э'ве хвэ, кӧ эв дьбежэ: “Иса, эз дыкарым т'эвгьреданед щьваки сазкым у р'есурсед мэрыва дэст биньм. Эз дыкарым бьбьмэ шешьрмэнде қӧльха Тэ у бь р'асти хэбатк'аред баш бона Тэ бьбиньм. Эз жи дыкарым сэра щьвинед мэйэ щи к'ьрекьм, вэхте кӧ Тӧ ль бажар'е мэ щьвина дэрбаз бьки. Вэхте кӧ Тӧ бейи, эзе хэбата к'омед қәйдэ-қануна у сылавкьрьне т'эшкилкьм. Эзе бь хвэ қӧльхи Тэ бькьм, эгэр тӧ бьхвэзи. Эз Һазьрым қӧльхи Тэ бькьм”.

Бь т'эхмин, ви чахи э'лалэта ван мэрыва ль бэр ч'э'ве Иса серэк бу у гьһиштэ незики 70 мэрыви. Дьқәвьмэ пешда ль вьр бь Һ'эзара мэрыв Һазьр бун, ле Әви фькьра Хвэйэ дэрьәқа we йәкеда гот, йа кӧ мэрыва паш дехэ. Гьли дэрьәқа жийана ч'арэсаркьри, п'эра у Һэләқәтияданэ. (Ле мэ'нийед башқә жи Һэнэ, йед кӧ мэрыва дыгрн, паш дехьн, мэсэлэ тыштед р'азибуне, щә'дандьнед бэрбь тыштед өса, йед кӧ нэ анәгори қьрара Хвәденэ, ле нава салед мьнэ щер'ьбандида мьн дитийэ, вәки эв Һәрсе мэ'ни йед сэрәкәнэ).

Бь хвәдына Мьзгинийа, гәләк мэрыв готьна Луқайэ бь сьрейэ бь'эсаб гьринг (фэрз) Һ'эсаб ьлнадын, чьмки эв дык'эвэ нава п'ара майин. Фәқәт, изьне бьдын, эз биньмэ бира вэ, вәки к'ьтеба Луқа бь т'эмами нэ'ма дьрежэ. Паше щьвине сәри у готьн сәрда зедә кьрын, кӧ бь Һесани бэрбьр'и мэрывабьн. Ава гӧһ бьдыне, кӧ Луқа чь дьньвисэ:

“Пәйи ве йәкер'а Хӧдан Һ'эвте дӧ шагьртед дьн жи к'ьвш кьрын у әвана дӧдӧ-дӧдӧ пешийа хвәва шандьн ван щи у бажар'а, к'идәре хвәхвә гәрәке бьчуйа у ванр'а гот: “Нандьрун гәләкә, ле п'алә ьндькьн...”” (Луқа 10:1,2).

Әв хәбәр гәләк тышти дьбежьн. Бәре э'вльн гӧьдарийе бьдынэ сәр хәбәрәд “пәйи ве йәкер'а”. Әм гәрәке бьпьрсьн, пәйи чьр'а? Щаба (бәрсьва) ве пьрсе пәйи ви тыштир'айэ, вэхте кӧ ль бэр ч'э'ве Иса э'лаләт серэк бу, Һ'этани кӧ к'омэкэ мэрыва ма, йед кӧ Һәла Һе фькьра хвәда готьн: “*Гьринг (фэрз) нинэ, кӧ бьбаки чава гәрәке бьдын, кӧ пәйи Ви Һәр'ьн. Эз дьхвэзъм у эзе we йәке бькьм*”. Вана бәрсьвед (щабед) Исайэ дэрьәқа ч'арэсарийа жийане, п'эра у Һэләқәтияда бьһистьн у қьрар кьрын, вәки т'ӧ тыште бона ван чәтьнайа (дьжварийа) пешда нәйнэ, бона кӧ эв қьрара Хвәде мийасәр бькьн.

Пәйи we йәкер'а Иса әндамед к'ома ну *к'ьвш кьрын*, йед кӧ бь т'эхмин эв мәрьвед ль вьр майи бун. Пәймана Нуда хәбәрәд “к'ьвшкьрын” у “бьжартьн” чава синоним тен хәбытандьне. Мәрьве к'ьвшкьри Һатийэ

бъжартыне, ле мэръве бъжарти жи ьатийэ к'ьвшкъръне. Иса нава ьэрдö п'аред Мызгинийа Мэтгайэ щöдада тыштэки дьбежэ, эгэр Әw бь щур'эки готына Хwэ нава п'аред щöдада дьwэк'ылина, öсайэ эм гэрэке гöддарийа мэзын бьдънэ сэр wан хэбэра. Аwa эв готын: “Чъмки гэлэк ьатынэ газикъръне, ле ьндьк ьатынэ бъжартыне” (Мэтта 20:16,22:14).

Гэлэк ьатынэ газикъръне. Ле чьqас? We дьһа р'астбэ бежын, wэки ь'эму жи ьатынэ газикъръне. Нава жийана ь'эму баwармэндада банг ьэйэ у п'ешк'ешед wанэ лазьм ьэнэ, кө we йэке мийасэр бькын. Фэqэт (эв жи дькарэ мэ зэндэгрти бьһелэ), т'эне ьндьк мэръв ьатынэ бъжартыне, йан жи к'ьвшкъръне, бо кө we банге мийасэр бькын. Бона чь ьндьк ьатынэ к'ьвшкъръне? Чъмки т'эне ьндьк мэръв we ь'эму хwэстынед хwэ, ч'арэсэрийе, щө'дандьнед ьндава п'эрада, ьэлэqэтийед кө чэтьнайа пешда тиньн у тыштед майин бьһелън, бона кө банга хwэ мийасэр бькын.

Гöддарийе бьдънэ сэр we йэке, wэки Иса гот: “Нандьрун гэлэкэ, ле п'алэ ьндькын” (Мэтта 9:37). Әw йэк нэһэqийа Хwэде нинэ, wэки ньсылэта мэ хьлазбуйи нинэ, чъмки Хwэде “дъхwэзэ, кө ь'эму мэръв хьлазбьн у р'астийе наскын” (А Тимот'ейо 2:4). Әм эwьн, йед кө гэрэке ль бэр диwана wi бьсэкьнън у ь'эсаб бьдън, кө ньсылэта мэ бона чь хьлаз нэбуйэ. Эгэр эм наве хwэ, банга хwэ мийасэркын, эме нэйенэ гөнэк'аркъръне. Фэqэт, эгэр эм изьне бьдън, wэки мэ'нийед ль ве дьнийайе, кө мэ паш дехън, чэтьнайа (дьжwарийа) бона мэ пешда биньн, wi чахи диwана мэ we йа гөнэк'аркъръне бэ.

Дьqэwьмэ ьун бежын: “Әз нава гэлэкада мэръвэкьм”. We чаwa буйа, эгэр щэгэра wэ быгота: “Әз эндамэки бэдэней гьрингьм (фэрзьм) у т'ö кэс мын у хэбата мын набинэ. Демэк эзе we йэке бькьм, чь кө дьхwэзьм, ле нэ кө we йэке, бона чь эз ьатымэ чекъръне”. Чаwa ьун заньн, бейи щэгэре проблемед (пърстьрекед) бэдэнейэ мэзын we ьэбьн. Гэло we чьбуйа, эгэр эндамед бэдэнейэ майин, мэсэлэ, п'ышьк, ньг, йан жи п'эрч'ед бэдэнейэ майин жи öса быготана? Һэр эндамки щьвине минани ь'эму эндамед щьвинейэ майин гьрингэ (фэрзэ).

Тыштэки майин жи ьэйэ: Иса дьбежэ мэ, wэки т'эне ьндьк мэръве qьрара дэрһэqа хwэда, чаwa п'аред Хwэде, мийасэр бькын. Һэр баwармэндэк бона чекъръне ьатийэ газикъръне, ле ьндьк мэръве наве хwэ, банга хwэ мийасэр бькын. Әв йэк дьдэ к'ьвше, wэки п'ър'анийа баwармэндед кө we ль бэр диwане бьсэкьнън, we зйанек'эwьн у we ьэqе р'умэт нэстиньн.

Әз заньм, wэки эва нэ бэ'са шабунейэ. Фэqэт, бэ'са qэнщ жи ьэйэ: ьун дькарын ьэма ньһа жи дэстпекьн. Һун дькарын чок бьдън, дöа'

бъкын у бона we йәке һиви жь Хwәде бькын, чь кӧ wә qәбул кьрийә у бь чь мә'нийе һун гӧр'а Wiда нибунә, ле пәйир'а гав бь гав пешда бьльвын. Смит' Виглсворт, йе кӧ мьзгиндарәки сәдсала 20-йә мәзын бу, qӧльха хwә wi чахи дәстпе кьр, wәхте кӧ әw жь 50-и сали дәрбазтьр бу у әw йәк т'ӧ щара гәләки дәрәнг нинә.

Бир биньн, wәки qәwьлед бона чекьрна бь щур'е к'ардар һәнә. Qәwьле ә'wльн, бь баwарийе Хwәде бьгәр'ын. Йе дӧда ль we щьвина щи wәрьнә нькандьне, йа кӧ Хwәде нишан дьдә у гӧр'а р'ебәред щьвина щидабын. Qәwьле сьсийа, жь wi һ'әму тышти азабын, чь кӧ wә дьдә пашәхьстьне. Wәхте кӧ Хwәде ван гьранийа нишан бьдә, йед кӧ wә паш дехьн, һиви бькын, wәки шуре Wi ван әләqәта бьбьр'ә, йед кӧ шәхсе wә бәдәнева дьдьнә гьредане. К'әрәма Wi бәсә кӧ wә бьдә азакьрьне.

Һәqдайина т'ам

Әзе дәрьәqа тыштәкида жи хәбәрдым, һ'әгани кӧ әм дәрбази сәре к'ьтебейи майинбын. Һәнә мәрьв, йед кӧ ӧса жи дәстпе нәкьрьнә мала Хwәде чекьн, йан жи т'әрка чекьрьне данә. Әw бь тыштед wә'дәлува, бь һәбуна ве дьнийайе, бь һ'ӧкӧм, бь щә'дандьна бәрбь сәрвертийе, йан жи р'азибуне, ӧса жи бь р'азикьрна мәрьва, хальфинә. Әв һ'әму тыште һеч'бын. Нәхәпын, нәхәльфын у ӧнда нәбын! Һәр дәм мәрк'әзбуйибын, к'аре wәйи кьрьне нава Мәсийда һәйә у к'аре wә гәрәке бьгьижә давийе.

Мәрьве һәбын, к'аред к'ижанайә нава п'арәкә жийна wанда, йан жи т'әмаийа жийана wанда we нәминьн. Әwe хьраббын у we нәбынә п'арәкә мала Хwәдейә һ'әта-һ'әтайе. Һун дыкарын we йәке биньн бәр ч'ә'ве хwә?

Бона кӧ әз али wә бькым, кӧ һун гьрингийа (фәрзбуна) ван готьна фә'м бькын, изьне бьдын әз пашда wәгәр'ымә ль сәр просеса чекьрна мала мә. Һун заньн, wәки әз һәр р'ож дьчумә ль мәйдана чекьрна авайи, п'ала әз баш нас дыкьрым у wана әз чава “т'әрифкьр” нас дыкьрым.

Һәр щар, wәхте кӧ автомашина мьн незики мәйдана авайичекьрьне дьбу, дәнге р'ок-музика хәбатк'ара дьтәмьри. Wана чава әз дьдитьм, ләз дьр'әвин у дәнге магнитофона хwә дьтәмьрандын. Нава фькьра хwәда әз дык'әнийам, чьмки хофа wанә һьндава р'астийед хwәдетийеда һәбу. Мә һьнәки qьсә дыкьр. Qьсед гәләк һ'әwаск'ар т'әви ван мәрьва дәрбаз бунә, у ӧса жи чәнд мәщәлед баш һәбунә кӧ әз qӧльхи wана бькым.

Те бира мьн, wәки wәхте qьсәке п'ала дәрьәqа ван малед бәдәwда мьнр'а гьли дыкьрын, к'ижана wана чекьрьбун. Әw бь шабун дәрьәqа

хэбата хwэдa гыли дькьрын. Мэрв дькарьбу р'азибун у шабуна ванэ бь сайа т'эвбуна ванэ т'эви ван хэбата бьдита. Нава ванда шэрмэкэ бьч'ук жи т'өнэбу: эw т'эне бь we хэбатева ша дьбун, жь к'ижане малбэтед башцэ к'ар стандьнэ, у йед кő һ'эзкьрийед малед бэдэwва э'йаньн.

Изыне бьдн, эз гавэке пешда һэр'ым. Һун дькарьн биньнэ бэр ч'э'ве хwэ, кő эw мэрвэ кő ль Вагшингтоне мала Сьпи че кьрийэ, хwэ чава т'эхмин дькэ? We р'оже биньнэ бэр ч'э'ве хwэ, wэхте кő зар'ока ви жь мэк'т'эбе те мале у гыли дькэ, wэки эw дэрьэца мала wэлетэ һэрэ э'йанда ын буйэ у бь шабун э'лам дькэ, wэки дэрсхана вана we һэр'э эк'скурсийае, кő we мале бьбинэ.

Һун тиньн бэр ч'э'ве хwэ, wэки эw мэрвэ чь щур'эйибэ, wэхте кő эw кőр'е хwэ йан кэч'а хwэр'а бежэ, wэки эw т'эви чекьрьна we мале буйэ? Һун т'эхминкьрьнед ви тиньн бэр ч'э'ве хwэ, wэхте кő эw т'эви дэрсхана зар'ока хwэ бэрбь адреса соцаца Пенсилванийа 1600 дьчэ? Һун тиньн бэр ч'э'ве хwэ, кő эw чь т'эхмин дькэ, wэхте кő ви чахи р'өһ'дарбун у фьр'нахбуна зар'ока хwэ дьбинэ, wэхте кő зар'окед дэрсхане пе дь'эсьн, wэки эw жи т'эви чекьрьна we мале буйэ, ль к'идэре сэрoке штатед Америкаейэ Йэкбуйи дьжи.

Тыштэки өса жи эм дькарьн дэрьэца мала мэдa бежьн, ле эм ль сэр малэкэ өса нахэбьтн, йа кő р'ожэке we хьраб бьбэ у дэwса we йэке тыштэки майин бе чекьрьне. Эм ль сэр we мале дьхэбьтн, йа кő we мэрк'эза гөьдарийа т'эмаийа һ'эмуйадаба. Бэле. Хэбэред Мик'ийае п'ехэмбэр бир биньн: “У гэлэк мьлэт гэрэке һэр'ьн у бежьн: “Wэрьн эм һэр'ьнэ жор, ль сэр ч'ийае Хөдан у мала Хwдейе Агуб, кő Эw мө ьини р'ейед Хwэ бькэ у эм р'ейед Wива һэр'ьн, чьмки қанун гэрэке жь *Сийоне* дэрк'эвэ” (Мик'ийа 4:2).

Т'эмаийа шөхөлк'арийа э'змин we дора we мале бьзвьр'э. Эw сэрвахтийа у қанунед кő we сэрвертийа т'эмаийа э'змин бькьн, we жь wьр дэрен. У тыште э'щербмайине эwэ, wэки эwe пышти дөһ трилион сала жи аwқаси бэдэwбэ, чьқаси we р'оже, wэхте кő чекьрьна we хьлазбэ.

Щарэке эз ль щьвинэкэ мэзньн, ль р'оава Америкаейэ навин бум. Сэрвере р'умэтийа we щьвине мьнр'а гыли кьр, wэки Хwэдe хэwьнэк нишани ви дабу. We хэwьнеда эw чубу Э'змана, ль к'идэре эwi қөльхчики мэзньн дитьбу у wir'а қьсэ кьрьбу. Эw йэк пышти салэке, пышти мьрьна ви қөльхчий қэwьмибу у ви мэрвви жь 60 сали зедэтьр қөльх кьрьбу, амьн мабу, у дэстпека һ'эзарсалийа мэдa бэрбь һэқдайина хwэ чубу. Эwi бь к'эн готьбу сэрвере щьвине: “Ль wьр дьһа башэтьрэ, нэ кő мьн эw йэк дьани бэр ч'э'ве хwэ”.

Вана дора пьрсед щур'э-щур'э қьсэ кьрьбу, ле паше ви қольхчи эв к'ар нишани ви дабу, чь кө әви ль Сийоне кьрьбу. Эв к'арәки гәләки мэзын бу. Ы'өкөме амьнайа ви дьһа зедә бу, нә кө әв фькьри бу у әв һ'әму тышт ль бәр ч'ә'ве ви бу. Әви дькарьбу эв к'ар нишан быда, минани ван п'ала, к'ижана дәрһәқа к'аред хвәда мьнр'а гьли дькьрын. Эва һәқдаинәкә һ'әта-һ'әтайейә чавайә!

Биньн бәр ч'ә'ве хвә, вәки нава т'әмамия һ'әта-һ'әтайеда һуне быкарьбын п'ара хвә, йа нава чекьрна мала Вида нә т'әне нишани пәйиһатийед хвә быкьн, ле өса жи нишани беһ'әсаб мәрыва быкьн, йед кө we бен Сийоне, мала Хвәдейә р'умәт, быбиньн. Ыун тиньн бәр ч'ә'ве хвә, вәки нава т'әмамия һ'әта-һ'әтайеда мәрыве незикьбын у we дина хвә быдһнә бәдәвийа мала Хвәде, we дәрһәқа we йәкеда хәбәрдын, кө вә әмәке чава кьрийә нава we йәке?

Әм щарәкә майин быньһер'ын. Биньн бәр ч'ә'ве хвә, вәки к'аре вә ль вьр нәһатийә р'абәркьрне, чьмки вә бы ачьхи сәр һәвда нәанийә. Ыун тиньн бәр ч'ә'ве хвә, вәки мьләте бен, бона кө быбиньн кө вә чь кьрийә у т'ө тыште т'өнәбә, кө һун нава һ'әта-һ'әтайеда нишандьн, чьмки эв п'ара кө вә гәрәке жь алийе хвәда чекьра, һ'әдьмандийә у дәвса вә йәки майинә? Ньһа хәбәрәд Павлосә жь т'әрщьма Инцилейә “Месиц”-е бир биньн:

“Әгәр к'аре вә контроле дәрбазбә, гәләки башә. Әгәр на, п'ьр'анийа we чекьрне we быһ'әдьмә у щарәкә майин бе чекьрне” (А Корьнт'и 3:14:15).

Эва бы р'асти зйана һ'әта-һ'әтайейә. Тәләбәхтр'а эва р'астийә. Фәқәт һәвалә гьранбьһа, әзе нәхвэзьм, вәки әв йәк р'асти вә бе. Хвәде жи we йәке нахвәзә. У ньһа һун дькарьн қьраре қәбулкьн, вәки т'әви вә we т'ө тышт нәқәвьмә. Хвәде к'әрәм дайә вә, кө һун Сийоне чекьн. Йуһ'әннайе шанди дьньвисә:

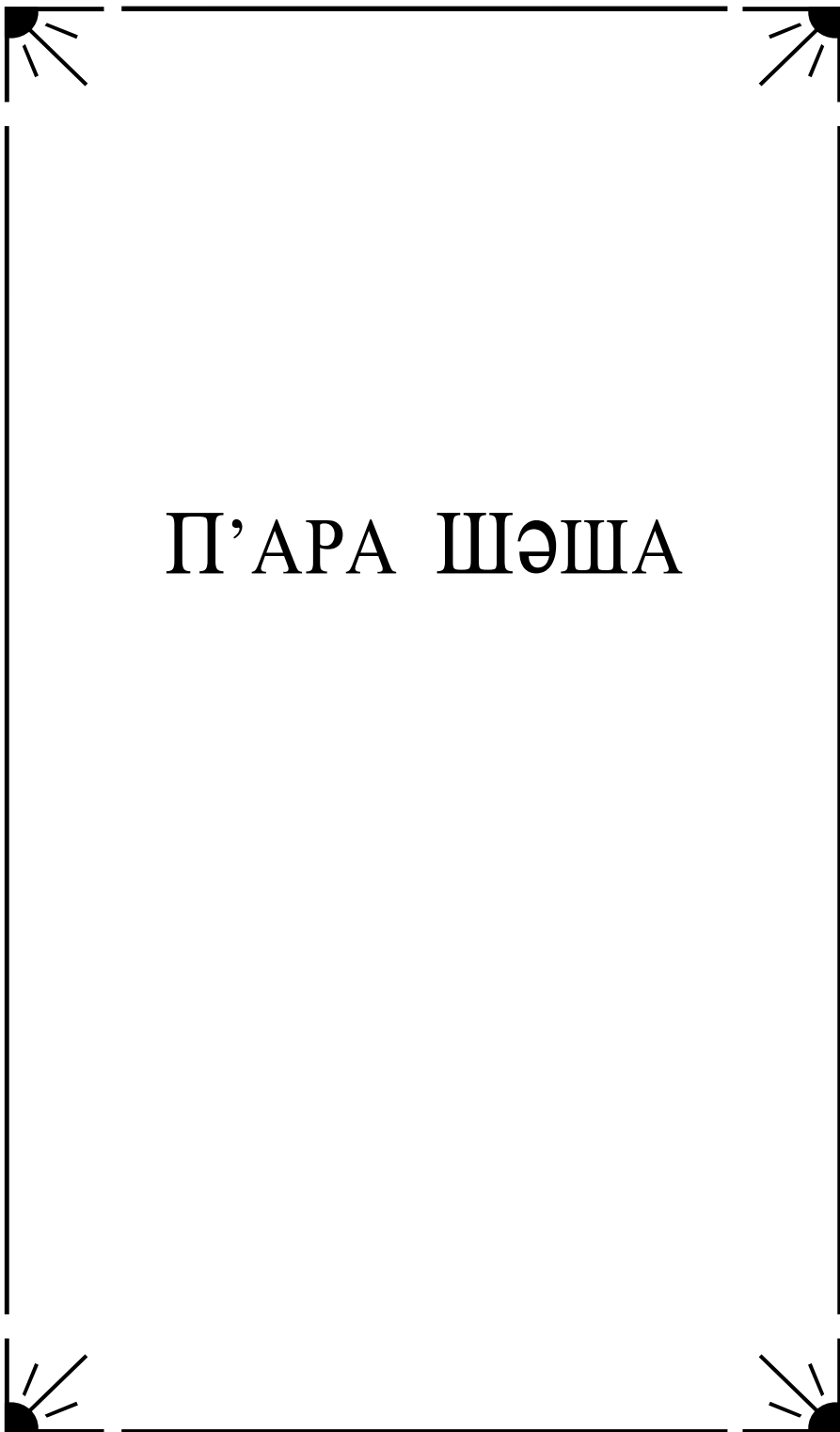
“Фәсалбә, кө тә we р'әвайе онда нәки, бона к'ижане әм аьқаси хәбьтинә. Хәбатһ'ызбә, вәки тә т'әмамия һәқдаинне быстини” (Б Йуһ'әнна 8, NLT).

Хөдан өса кьрийә, кө жь зар'окед Ви һәр йәк мәшчала ви һәбә, кө бона чекьрна мала Ви т'әмамия һәқ быстинә. Хәбата вә we т'ө щара дәрбаз нәбә, we кәвын нәбә у we т'ө щара һ'әвище гөһар'тьне нибә. Әгәр һун гөмана хвә быдһнә сәр к'әрәма Хвәде у бы к'ардари чекьн, мьлийак'әт у мәрыв we һ'әта-һ'әтаие бы к'аре вәва һ'әжмәк'арбын.

✧ ПЬРСЕД БОНА Э'НЭНЭКЪРЬНЕ (ГӨВТӨГОКЪРЬНЕ) ✧

П'АРА ПЕНЩА, СЭРЕД 11-12

1. Эм заньн, вэки Хвэде н'эвще we йэке нинэ, кө эм бона Wi тыштэки бькьн, ле Эw дьхвэзэ, кө эм т'эви Wi бышөхөльн. Эв йэк дэрһэқа Wi, п'адышатийа Wi у мада чь ль мэ э'йан дькэ?
2. Зэбур 139:16 э'йан дькэ, вэки пешийа буйина мэ, Хвэде дэрһэқа т'эмаийа жийана мада к'ьтеб нъвсийэ. Эм чава дыкарын бьзаньбьн, кө Хвэде нава сэрһатийед мада чь нъвсийэ?
3. Дьрэвмэ жийана мэ бь кьрна к'аред қэнщ дэрбазбэ, ле эм we йэке нэкьн, бона чь ьатынэ газикьрне. Гэло говэкэкэ өса нава жийана вэда ьэйэ, йа кө р'уйе тьрсе у э'йщэзийеда вэ нивци ьыштийэ? Гэло лэзьм нинэ Хвэде бьгэр'ьн у ьиви бькьн, вэки Эw we говэке че бькэ?
4. Сэре к'ьтебийи 12-да мэ дэрһэқа се қэвьлада хэбэрда, бь к'ижана эм дыкарын жийана хвэ анэгори қьрара Хвэде чекьн: бь к'эл у щэ'д Wi бьгэр'ьн, мала Wiда бен нькандьне у жь ван мэ'нийед кө мэ паш дехьн, азабьн. Жь ван ьэрсе қэвьла, к'ижан дьһа гэлэки дэрһэқа вэданэ? Ыун чава дыкарын нава ванда бьгьижьн?
5. Нава н'эта-н'этайеда эм дыкарын ьэре бь т'эмами бьстиньн, йан жи п'арэкэ ьэқ бьстиньн, ле дыкарын т'ө ьэқи жи нэстиньн. Бь фькьра вэ ьэқдайина бь т'эмами чьийэ?

П'АРА ШӘША

ЧӨНДБАРЭБУН

*“Йед кө дыдрун Һәде баш дьстиньн, у әw р’әзе кө әw дыдрун
мәрвьын, йед кө бәрбь жийана Һ’әта-Һ’әтайе Һатынә анине.
Гәло шабунәкә чава Һивийа ванә, Һьм бона йе кө дыдру у Һьм
жи бона йе кө дьчинә! Һун мәт’әлоке заньн: “Йәк дьчинә, ле
йе майин дыдру”. У әw йәк р’астә”.*

— Йуь’әнна 4:36,37, NLT

*“Йе кө дач’ьканд, у йе кө ав дьдә, т’әвайи чава к’омәк,
бона мәрәмәки дьхәбьтн. Фәдәт, әwe wәкә хәбата хwәйә
гьран Һәде хwә бьстиньн”.*

— А Корьнт’и 3:8, NLT

Әw мәрвьед кө бь амьнайи нава п’адышатийа Хwәдеда қольх
дькьн, мала Wi че дькьн, we Һәде Һ’әта-Һ’әтайе бьстиньн. Әме
анәгори к’аре хwә, кьред хwә Һәд бьстиньн. Борщдарийед мә Һәр кәси
Һәнә, ле навед мәйә щур’ә-щур’ә фәйдаки дьдьн, әw жи мәрвьын, йед
кө хьлазбуна Һ’әта-Һ’әтайе дьстиньн.

Гәләк мәрвь бавар дькьн, wәки т’әне қольхчийед кө незики бь
милыйона жийананә, we щергед Ә’зминә ә’wльнда бьсәкьнн у we
Һәдәд мәзьн бьстиньн. Фәдәт әw йәк р’аст нинә. Хwәде wi щур’әйи
Һәд надә, чава кө мәрвь дьдьн. Әw анәгори кьред бь Һәқи, йед ль сәр
гөр’едабуне Һ’имдани, Һәд дьдә. Әгәр Әwi анәгори нормед мәрвьатийе
Һәд бьда, қольха бона Хwәде we минани дәстанинед бизнесе буйа.
Чава кө wә Һәрдө сәред к’ьтебейә пешьнда дит, Һ’әму тышт лап
щур’әки майинә. Хwәде анәгори наве мә Һәд дьдә, бона wi к’ари, бона
к’ижани Әwi қәват дайә мә.

Бь к’әрәма қәватбуйи

Сала 56-а, дәһ сал пешийа сәрхәвдаанина шөхөлк’арийа хwә,
Павлос ньвиси, wәки әw “жь шандийа йе Һәри пашә” (А Корьнт’и
15:9). Әве бона ван мәрвьа тыштәки ә’щәб бә, йед кө дирика (т’арика)

щъвине лек'олин кърнэ. Павлос ль сэр дънийа ви чахи ь'окөм ьыштьбу у бона п'адыштийа Хвэде гъиштьбу дэстанинед дъа мэзн, нэ кө мэрвэки майини ван р'ожа. Бейи шыкбэри эв шандийе ве дэмейи хэри мэзн бу. Ви чахи, эви чава дькарьбу тыштэки өсэ бьгота? Дьдэвмэ эви гълийе хвэ зедэ дькър? Эв жи тыште буйине нинэ, чьмки вэхте ньвисара к'этебед Пироз, мэрв нькарэ дэрэва бькэ. Р'өб'е Пироз т'эне ви чахи ве изьн бьда кө эв готън бьтата ньвисаре, эгэр Павлос баварийа хвэ ль готънед хвэ бьанийа.

Щаба (бэрсыва) ве пьрсе нава думайикеданэ: *“Ле эз бь к'эрэма Хвэдемэ, чь жи ьэмэ у к'эрэма Ви кө бь мьнр'айэ, бош-бэтал нибу. Ле сэрда эз жь ван ь'эму шандийа зэ'фтьр хэбьтим у нэ кө эз бум, ле к'эрэма Хвэдейэ кө бь мьнр'айэ”* (А Корьнт'и 15:10).

Тыштэки ь'эваск'арэ, вэки Павлос хвэ мькөр' дьбат, вэки дэстанинед ви дъа зедэ бун, нэ кө йед шандийед майин, ле эви хвэ чава ье хэри баш ь'эсаб дькър. Готънед ви ве йэке шыровэ дькын: *“Ле эз бь к'эрэма Хвэдемэ, чь жи ьэмэ”*. Павлос хвэ жь ви ь'эму тышти щөда дькър, чь кө к'эрэма Хвэде бь дэсти ви дькър. Эви баш заньбу, вэки эви нькарьбу т'ө тышт ль сэр ви нави зедэкьра, ье кө Хвэде дабу ви, у жь ве карэбуне зедэтьр бькьра, чь кө бона ви ьатьбу дайине. Эв ь'эму тышт бь хэбэра *“к'эрэм”*-ева те т'омэрикьрне. У эв йэк дэрьэда ь'эму бавармэндаданэ, наве чава жи ль сэр ванбэ.

Изыне бьдън эз бь щер'ьбандьна хвэйэ қөльхдарийева шыровэ бькьм. К'этебед кө жь алийе мьнда ьатьнэ ньвисаре, жь ноди зедэтьр зьмана ьатьнэ т'эрщьмэкьрне у бь милиона мэсэла ль т'эмамийа дънийайе ьатьнэ бэлакьрне. Мэ шэ'дэтийед беь'эсаб дэрьэда ве йэкеда стэндънэ, вэки эв к'этеб жийанед мэрыва дьгөьер'ьн.

Гэлэк щара мэрв ньзики мьн дьбън у дьпърсын, кө сөр'а ньвисара к'этебед мьн к'ижанэ. Эз хвэда дьк'эньм у бир тиньм, кө чьқас хьраб мьн ньвисара англизи заньбу, ь'этани кө к'эрэма Хвэде жийана мьнда ьатэ к'ьвше. Бона ньвисара дө р'уп'эла мьн ниве блокнота хвэ хьраб дькър, ь'этани кө мьн п'арэкэ бьч'ук дьньвиси. Ньа, вэхте кө эз дьньвисьм, хэбэр жь дэве мьн дьпэкьн. Эз дъа баш заньм, нэ кө мэрвэки башқэ, кө К'и к'этебед мьн дьньвисэ. Бь р'асти эз мэрыве э'вльньм, ье кө вана дьхвинэ.

Эз щарэке ль каналэкэ телевизионейэ мьлэтийе чава меван ьатьбумэ т'эглифкьрне у хэбэрдан дэрьэда бангед к'этебед мьндабу.

Фэқэт, вэхте we һэвп'эйвине, хэбатк'аре прогыраме дэстпекыр дьһа гэлэки дэрһэқа мын у дэстанинед мында хэбэрдэ, ле нэ кӧ дэрһэқа бангед мында. Мын һ'алэки гэлэки бефэсал ль сэр хwэ т'эхминкыр у мын дэстпекыр р'ебэрийа Р'ӧһ'е Пироз нава хwэда бьгэр'ым, бона кӧ бэре қьса мэ бьгӧһер'ым.

Пышти чэнд дэқа навбър'и бу, пэйи к'ижанер'а эw wэ'де бефэсал бу, дэрһэқа к'ижанида гэрэке бьһата готъне, чь кӧ Р'ӧһ'е Пироз да мын. Мын хэбэред Сълеман анинэ бэр ч'э'ва: “Эз дэрһэқа we йэкеда пе һ'эсийамэ, wэки чь кӧ Хwэде дькэ, йе һ'эта-һ'этайейэ: ль сэр we we нэйе зедэкърне у we нэ жи бе кемкърне у Хwэде кърйяэ, кӧ жь Wi бьтърсын. Чь кӧ һэйэ иди һэбу, чь we бьбэ, эw иди буйяэ у Хwэде we йе дэрбазбуйи бьгэр'э” (Занэбун 3:14,15).

Мын хэбэрдана хwэ бэрдэwам (думайи) кър:

– Гэлэк сэрwer у қӧльхчи һэнэ, йед кӧ we йэке дькын бона чь Хwэде гази wан кърйяэ. Ёһнэк ль цьвинед гӧндайяэ жь сэд мэръви сэрwerийе дькын, йед майин нава мэръвед ондабуйи у зеранди, мьлөтед кӧ пешда дьчын, қӧльх дькын. Wана жийана хwэ нава дэштед мисйонерийеда чандьнэ, йед майин һэр р'ож ль мэрк'эзед бажар'ед мэзын дьхэбьтын: эw жийанед хwэ датинын бона кӧ али wан мэръва бькын, йед кӧ жь алиие йед майинда чава йед нэежа тен һ'эсабе. Ёһнэкед майин жи ль дэшта Хwэдейяэ к'аркърне бь амьнайи қӧльх дькын. Бь т'эхмин эw мэръв we т'ӧ щара бона һазьрийа ль ве прогыраме (бэрнаме) нэйенэ т'эглифкърне, ле жь wана гэлэк we ль щергед э'зминэ э'wлын бьсэкьнын, чьмки эw нава wi к'арида шькэстинэ, бона к'ижни һатынэ газикърне у wана эw йэк бь мэ'нийед пақьж кърнэ.

Мын хэбэрдана хwэ бэрдэwам (думайи) кър:

– Чь кӧ дэрһэқа мынданэ, Хwэде гази мын кърйяэ, кӧ эз хэбата мэхсус бона Wi бькым у эw хэбат гьйиштийяэ гэлэк мэръва. Аwa бона чь wэ эз т'эглифи ль ве прогыраме кърмэ. Фэқэт эз нькаръм т'ӧ тышти ль сэр ви һ'эму тыштида зедэкъм, бона чь эз һатымэ газикърне. Эз нькаръм ве хэбате бь карэбуна хwэ бьдьмэ бэрфьрэкърне, башкърне, йан жи дьһа зедэ бэлакърне. Тыште т'эк-т'эне, кӧ эз дькаръм бькым, навьэwхьстьна һ'эму тыштийяэ у эw йэк нава мында хофе пешда тинэ.

Хэбэрдана мэ шарэкер'а wэргӧһези щур'е һэйтӧоли бу. Эwe кӧ програм дэрбаз дькыр, йе кӧ бь хwэ жи сэрк'арэки қӧльха навнэт'эwi

бу, готънед мын фэ'м кър у алийе хэбэрдане щэрэкер'а гôбар'т у хэбэрдан бърэ алийе қôльха мэрыва.

Эв готън дэрхэқа хэр кэсиданьн. Дьрəвъмэ хун чава жьн у дайик хатънэ газикърьне, бона қôльха ль п'ара (бэша) щьвинейэ зар'ока. Эгэр хун бь амьнайи н'этани давийе (хьлазийе) we йэке бькьн, хуне бона we йэке хэде мэзын бьстиньн. Дьрəвъмэ хун хатънэ газикърьне, кô хун нава қôльха щьвина хвэда, йа бона н'эбса қôльхкьн, йан жи нава мэрывед говэка бизнесе у қôльха к'аре п'ешк'ешдайинед мийасэркьн. Эгэр хун бь амьнайи we йэке н'этани давийе (хьлазийе) бькьн у қôльха хвэ бь дьл бона Хôдан жи мийасэркьн, хуне wi щур'эйи хэқ бьстиньн, минани wi Мьзгиндари, йе кô э'лалэта мэзын бона хьлазбуне анийэ.

Мэсэлед ви щур'эйи мэрыв дькарэ гэлэки бинэ. Эз бь хвэ бауар дькьм, wэки нава щергед Э'зминэ э'wльнда эме гэлэк дайика, мэрывед бизнесе, хэбатк'аред садэ у гэлэкед майин бьбиньн, йед кô we жь Хôдан хэред мэзын бьстиньн.

Эскэре Хвэде, йе ль сэр ве дьнийайе

Щьвина Иса Мэсиь ль сэр ве дьнийайе эскэре Хвэдейэ. Эм н'эму жи бона мийасэркьрьна мисийа хвэ, эме т'абийа у п'ешк'еша бьстиньн. Бэри чэнд сала Хôдан жьна мын н'ышйар кър у нава Р'ôб'да эскэрэки мэзын нишани we да. Шэв сэх'эт чар бу, эве эз н'ышйар кьрьм, бона кô мынр'а гьли бькьра, кô эве чь дитьбу. “Щон,— эве гот,— эw йэктикэ лэшкэри бу, ль к'идэре хэр кэси наве хвэ, т'аби у борщдарийед хвэ заньбун. Wана бь қэйде хэри баш гав дьавитън у нава н'эму қôльхада щийед вэкьри хэбун, йед кô чава кô мын дит, бь мэрывед нува дьхатънэ т'амкьрьне. Н'эwщэ нибу, кô кэсэк йэки майин бьнььер'ийа, бона кô фэ'м бькьра, кô эве к'и али хэр'ьн. Н'эму кэс нава йэктикэ к'амьлда бун, чьмки бэре ван ль сэр Хôдан бу”.

Эве хэбэрдана хвэ бэрдəвам кър у тыштэки ôса гот, кô бала мын к'ышандэ сэр хвэ: “Т'ô кэси т'абийа йе майин нэдъхвэст. Н'эму жи р'азибун, кô ль wi щийи қôльх дькьрьн, йе кô Хôдан бона вана чекьрьбу”.

Wэ эв йэк фэ'м кър? Нава эскэрда т'ô кэси бона қôльха йе майин н'эвсуди нэдькьр. Нэр кэс р'азибу у бэхтəвар бу, кô т'абийа хвэда дышôхôли.

Бь бира хwэдa хwэйкърна ве йэке, wэрын эм пашда вэгэр'энэ ль сэр мaсeлa пpoйектa малейэ шэхси. We йэке бир биньн, кö Инциледа чь нъвисарэ: “Мале бь сэрвахтийе бе чекърне” (Готънед Сьлеман 24:3). Дö шур'ед сэрвахтийе хэнэ, бь к'ижана эм дькарын чекын, йэк жь Хwэдейэ, ле йе майин на.

“Нава wэдa к'и сэрвахт у аqылэ? Бьла эw бь пэргалийа хwэйэ qэнщ, кьред хwэ, бь мылуктийа сэрвахтийе бьдэ к'ьвше. Ле эгэр дьле wэдa х'эвсудийа хьраб у ч'э'внэбари хэнэ, к'обар нэбьн у р'астийе дэрэw дэрнэхьн. Эва сэрвахтийа нэдайина жорьнэ, ле жь дьнейэ, йа мэръвайийэ у жь щьнайэ. Чьмки ль к'идэре х'эвсуди у ч'э'внэбари хэнэ, ль wьр бет'эрбйэти у хэр кьрьнед хьраб жи хэнэ” (Аqуб 3:13-16).

Нэньхер'и we йэке, кö эм чь дькьн у бь чьqасива эw йэк баш те т'эхминкърне, эгэр кьрьнед мэ бь щэ'дандьнед х'эвсудийе у хwэ'ьзийева т'ьжинэ, öсайэ эм бь мэ'нийед бэдэни, йед нэ нъвисаред пирози у щьна че дькьн, к'ижане т'ö щара хэq нэстиньн.

Вебст'ер х'эвсудийе чава “т'эхминкърна нэр'азибуне у тьмаие гьредайи ачьхи, пешдачуйин у хэбуна йэки майинва” шьровэ дькэ. Эгэр эм бь ч'э'вед ве дьнийаие дина хwэ бьдьнэ банга Хwэде, х'эвсуди we э'сэ хэбэ. Т'эрифкър хэбун, йед кö хьндава банга Паулос х'эвсуди дькърн. Эw дьньвисэ: “Р'астэ хьнэк мэсиьн т'эриф дькьн, ле эw жь х'эвсудийе у конкуренсийаие дьбэ, фэqэт мэръвед башqэ we йэке жь херхwэзийе дькьн. Эвед хьлазийе we йэке бь х'эзкърн дькьн, чьмки заньн, wэки эз бона п'арстьна Мьзгинийе ль вьрм. Йед э'wльн Мэсиьн бь щэ'дандьнед хwэ'ьзийе т'эриф дькьн” (Филипи 1:15-17, NIV).

Эв qöльхчи жь wi нави р'ази нибун, йе кö Хwэде дабунэ ван: вана дьхwэст, кö ачьхийа Паулос йа ванбэ. Эw х'эвсуди жь щэ'дандьнед ванэ хwэ'ьзийе пешда хатьбу. Щэ'дандьн хwэстьнэкэ qэвинэ у бь к'эл у щэ'дэ, кö быгьижэ тыштэки. Wэхте кö щэ'дандьнед мэ йед хwэ'ьзинэ, эм ль сэр хwэ мэрк'эз дьбьн, ле нэ кö бона к'ара мэръвед башqэ. Мэ'нийа ви шур'эйи т'эне бет'эрбйэтийе у хэвр'аqайилнэбуне пешда тинэ у дэри бона хэр тыштэки хьраб вэдькэ.

Сэрwхатийа Хwэде, йа хьмбэри щэ'дандьнед хwэ'ьзийе, нэ кö щэ'дандьнед мэйэ хwэ'ьзийе гөр' дькэ, ле нава мэдa активийа мэйэ хьндава п'адьшатийа Хwэде гөр' дькэ. Эw анэгори хwэстьна Чекърчийе пр'оектейи Сэрэкэ у хwэстьна дьле wi че дьбэ. Дэрьэqа ве сэрвахтийеда нъвисарэ: “Ле сэрвахтийа жорьн бэре э'wльн

пафъжэ, паше э’дылэ, мылук у бэрбьхэрэ, бь р’эме у бэред цнцийева т’эжийэ, бе т’агер у бе ь’ылэк’арийэ” (Афуб 3:17).

Сэрвахтияа Хвэде пирозэ. Бь гьлики майин готи, эв нэ йа дөр’утийейэ: щур’е вейи хвэдеп’арезийейи бь мэ’нийед ь’эвсудийе у хвэ’эзийе т’онэ. Мэ’нийа сэрвахтияа Хвэде эвэ, кө ьндава Хөдан у т’эслимкьрынед Вида қэбулкьрына бь шабуне ьэбэ. Мэрэме сэрвахтияа Хвэде нэ кө буйина йе ьэри мэзынэ, ле эвэ, кө гөр’а банга Вида ьын. Эве али вэ бькэ, кө ьун бь пешдачуйина п’адышатийа Хвэде шабьн, нэньхэр’и ве йэке, вэки эв йэк бь дэсти мэ йан бь дэсти мэрыве башқэ дырэфьмэ.

Сэрвахтияа Хвэде ьэр дэм ль сэр к’ара мэрывед башқэ мэрк’эз дыбэ, ле нэ кө к’ара шэхси. Эв э’дылэ, шэр’а че накэ, к’обар набэ, р’эхнэ накэ у мэрыва накэ ьын дэсте хвэ. Мэрэме вейи ь’имли эвэ, вэки мэрыв бь хвэдеп’арезийе пешда ьэр’ын у наве хвэ мийасэркьн. Һэнэ мэрыв, йед кө қөльхе ь’ыз дыкьн у мэрыва қэбул дыкьн, ле Һэнэ мэрыв, йед кө мэрыва ь’ыз дыкьн у қөльха хвэ чава мэщала бона қөльхкьрына бо вана ь’эсаб дыкьн. Мэрывед щур’е хьлазийе бь сэрвахтияа Хвэдева тен р’ебэркьрыне.

Щөдатикэ сэрвахтияа Хвэде жи мылуктийэ. Вэхте кө эм жь наве хвэ р’азинэ, ви чахи эм гөр’а сэрвертийа Хвэдеданьн. Эм шыкьле т’омэри, йе чекьрна мала Хвэде дыбиньн, йе кө т’эне жь алийе Архитектор у Чекьрчикида те контролкьрыне. Эви сэрвертийа Хвэ, карэбун у т’эслимкьрынед Хвэ т’эслими мэрывед щьвинейэ щөда-щөда кьрьбу. Эв мэрыве ль бэр т’эхте Диване ьэфе мэзын ььстиньн, йед кө ве гөр’а р’ебэред хвэда ььминьн. Эв алик’аред сэрвера, йед кө щьвин п’арэвэкьрынэ, эв хэбатк’аред кө жь сэрк’аред хвэ ьэқ стэндьнэ, ле к’аре хвэ ль сэр ь’име к’аре вана че кьрынэ у ь’эму мэрывед ви щур’эи ве ль бэр диване зьанэкэ мэзын ььбиньн, эгер эв гььиштьбьнэ фэйдайдэ мэзын жи.

Изыне нэдын кө фэйда вэ ььхапийн. Эм дыкарын ььгьижьнэ фэйдаиде мэзын, ле бь ве йэкева т’эвайи гөр’а сэрвертийа Хвэдеда ниьн. Муса бир биьн. Хөдан готэ ви, кө зьнапар’а хэбэрдэ, бона кө ав бь щур’е э’щэб ььк’ышэ. Эви гөр’а Хвэде нэкьр. Дэвса ве йэке эви бь ьерск’этын зьнар хьст. Ав к’ышийа у эв аьқаси ьат, кө ль қумьстане т’эра се миллион мэрыви кьр. Дьрэфьмэ мэрыва дыготьн: “Бегөман, Хвэде гөр’а Муса дыкэ. Эв чь зорайийэ!”.

Фэцэт вэхте кӧ вана вэхвэр у хылаз кър, Хвэде гази Муса кър у готе, кӧ эве р'уйе гӧр'енэкърна вида нэк'эвэ вэлате Создайи. Муса гъиштэ фэйда, эв жи фэйдаие э'щеб. Фэцэт дэрэща ачъхийе нэ кӧ фэйдаие, ле гӧр'едабунэ. Сэрвахтийа хвэдетийе нава търса Хӧданда щийе хвэ гъртийэ, бона к'ижане қърара Хвэде жь нэр щур'э н'али былндтьрэ. Эв мэръвед кӧ ль щэм ван хофа Хӧдан нэйэ, бь щур'е т'ам гӧр'а сэрвертийа Виданьн.

Вэрын эм пашда вэгэр'ьнэ сэр хэвьна жьна мын. Эве we шэбэце готэ мын: “Щон съфетед н'эму лэшкэра минани нэв бун”. Бь гълики майин готи съфэте ви эскэри т'ӧнэбу. Эв йэк дьдэ к'ывше, вэки ль щэм Хвэде бона мэръвед щӧда т'абийед щӧда т'ӧнэнэ. Вэхте кӧ эм ве йэке фэ'м бькьн, эме иди т'абийа мэръвэки башқрайэ ль щъвине нэхвэзын у эме мықабыли (дьжи) р'ебэред хвэ дэрнэк'эвьн, бона кӧ т'абийа дьна былнддабын. Пешдачуйина мэ we жь э'змин бе, эгэр эм т'эне ньканди бьминьн.

Дэрэщед щӧда

Мьзгинийада дӧ мэт'элокед минани нэв ньвисинэ, жь к'ижана нэр йэк р'астийа башқэ дэръэца т'эхте Диванеда р'абэр дькэ. Жь ван мэт'элока йэк дэръэца тэлантаданэ, ле йа майин дэръэца зер'ада. Йа дэръэца тэлантада we р'астийе дьдэ кьвше, вэки наве н'эму бавармэнда у ӧса жи п'ешк'ешед ван ль сэр дэрэщэке ниньн.

“Мэръвэк, кӧ we дэркэта р'евитийе, гази хӧламед хвэ кър у нэбука хвэ спартэ ван. Пенц тэлант данэ йэки, дӧ тэлант данэ йэки у тэлантэк жи да йэки, нэр кэсир'а вэкэ қэвата ви у зу р'е к'эт чу” (Мэтта 25:14,15).

Мэръве кӧ дьчу р'евитийе Иса дьдэ к'ывше, ле хӧлам жи эмьн. Тэлант чапэкэ п'эрайэ, ле эгэр эм мэт'элоке дьньнер'ьн дьқэвьмэ эв тыштэки майин дьдэ к'ывше.

Жь ван щур'а йэк, к'ижане эз бварийа хвэ ле тиньм эвэ, вэки тэлант символа нав у п'ешк'ешед ль сэр дэрэщед щӧда-щӧдаие. Мэсэлэ қӧльха ньнэк мэръва ль сэр дэрэщэкэ ӧсайэ, кӧ эв дьгижьнэ мылэта, йед майин дьгижьнэ бажар'а, ле ньнэкед майин жи дьгижьнэ к'омед мала, йан жи щъвине. Ньнэк ньвиск'ар дьгижьнэ милийона мэръва, йед майин дьгижьнэ н'эзара мэръва, ле йед майин сэда. Кэсе, кӧ п'ешк'еша р'ебэрийе стэндийэ, дькарэ щъвина бь

н'эзара мэрыва чекэ, ле йед майин дыкарын т'эне ль щывинед навин (орт'э), йане жи быч'ук быхэбытын. Ёнэ мэрывед бизнесмен, карэбунед к'ижана изьне дыдын хэвалтийа чекын, бь р'ийа к'ижана эв бь н'эзара долара дыдын бона п'адышатийа Хвэде. Хэвалтийед йед майин, к'ара к'ижана дыгьижэ бь милийона долара, ле йед майин чэнд хэвалтийа че дыкын, бь сайа к'ижана эв бь милиона, йан жи бь милиярда долара к'аре дыдынэ п'адышатийа Хвэде.

Вэрын эм пашда вэгэр'ынэ сэр мэт'элока хвэ. Гёьдарийе бьдынэ сэр дё готьнед гьринг (фэрз). Йа э'ульн, вэки н'эму хёлам тышт стэндьн. Эв йэк дыдэ к'ывше, вэки щывинеда мэрывэки өса т'өнэ, кө наве ви т'өнэбэ (йан жи п'ешк'еша ви т'өнэбэ). Йа дёда, анэгори карэбунед вана нав у п'ешк'ешд ль сэр дэрэщед щур'э-щур'э хэтынэ дайине. Фэқэт, эм гэрэке бир биньн, вэки Хвэде карэбуне дыдэ мэ. Нава жийана мэда тыштеки өса қимэтлу т'өнэ, кө мэ нэстэндийэ, чьмки Инцил дыбежэ: “К'и тэ жь хэльре фьрқи дыкэ? Чи тэ хэйэ, кө тэ п'ешк'еш нэстэндийэ? Ле вэки тэ стэндийэ, чьма п'айе хвэ дыди, чава тэ нэстандьбэ?” (А Корьнт'и 4:7).

Нава ве мэсэледа мэрыве кө нав у п'ешк'еша пенщ тэланте стэндьбу, эмэке нава хвэда кьри, дөбарэ кьр. Мэрыве дё тэланте жи өса кьр. Эз нава ве йэкеда ль сэр ве фькьремэ: нэньер'и ве йэке, вэки Хвэде п'ешк'ешед Хвэ данэ мэ хэр йэки, эм гэрэке т'эви мэрывед башқэ хэвк'арийе бькын, кө эм бьгьижьн ви фэйдаи, йе кө Эв дьхвэзэ.

Фэқэт мэрыве бь наве тэлантэки дыкарэ н'эсабкэ, вэки эмэке нава вида хьндьк бу, нэдьбатэ к'ывше. Бь фькьра ви, ахайе ви мэрывэки нэ зэлал бу, беақьл бу у бэрк' бу. Эв дыкарьбу ва бьфькьрийа: *“Бона чь мьн жь йед майин хьндьктър стэнд? Бона чь н'өкөме вани н'эммылэгийе у н'эмбажар'ийе хэйэ? Бона чь карэбуна ванэ т'эрифкьрьне, стьране йан жи ньвисаре хэйэ, ле йа мьн т'өнэ? Бона чь хэвалтийа мьн өса пешда нэчу, чава йед майин?”* У ви щур'эи сэр хэв эм дыкарын мэсэла биньн. Демэк эви тэланте хвэ вэшарт. Эви наве ль сэр хвэ мийасэр нэкьр. Эви п'ешк'еша хвэ бона хвэ да хэбате, йан жи говэкед майинда да хэбате, йед кө к'ар нэданэ п'адышатийа Хвэде.

Эп'ещэ вэ'дэ шунда ахайе ван хёлама пашда вэгэр'ийа у хвэст т'эви ван н'эсаба бькэ. Ёрдё хёламед э'ульн, йед кө хёбуна ль ван

спарти дōбарэ кърн, бь готънед пэсндайинева хэґ стэндн: “Ахайе ви готе: “Ә’фэрым, хōламе қәнщ у амьн! Тō нав тышед ьндькда амьн майи, эзе тэ дайньмэ сэр гэлэк тышта. Бьк’эвэ шайа аг’айе хвә!”. Хōламе пенщ тэланте хэбэред пэсндайинейэ дьа мэзын жь хōламе дō тэланте зедэтьр нэстэндн. Чьмки әв ьрдō жи амьн у хэбаты’ыз бун. Әв йэк щарэкэ майин избат дькэ, вэки Хвәде т’эне жь мэ дә’wa we йэке дькэ, кō әм нава ви н’эму тыштида амьнбьн, чь кō Әви дайэ мэ.

Мэрьве тэлантэке р’асти бэрк’буне ьат у ахайе ви ә’мьр кър, кō тыште щэм ви ьлдьн у ьдьнэ йе майин. Хōламе беамьн зйана мэзын к’эт, ле йе амьн дьа зедэ стэнд.

Әз сала 1992-а бир тиньм, вэхте кō Хвәде т’эми да мьн, кō әз к’этебе ьньвисьм. Вэхте дōа’кърне әз к’энийам, чьмки мьн баварийа хвә ль we йэке нэдъани, чь кō мьн дьле хвәда ььистьбу. Мьн ньвисара англизи қэт ь’ыз нэдькър. Әгэр йэки мьнр’а ььгота, кō әз гэрэке к’этебе ьньвисьм, эзе өса ььк’энийама, вэки әве шашбуйи пашда ььчуйа.

Фэґэт, пышти дәх мөа дō жьн ьатьнэ щэм мьн, дь навбэра ьатьна к’ижанада фьрқийа дō ь’эвтийа ьэбу у әв готъна п’ехэмбэртийе диса данэ мьн: “Щон, әгэр тō we йэке нэньвиси, чь кō Хвәде дайэ тэ, Әве we бэрбьр’ибуне ьдэ мэрьвэки майин, ле те бейи гөнэк’аркърне”. Әз лэрьзим у мьн ьь баварийе гав авит, ле тыште майин иди пашэр’ожеда ма. Әгэр мьн гөр’е нэкъра, йэки майин we әв бэрбьр’ибун ьньвисийана, ле мьне жи әв тэланте, кō ль мьн амьн ььбун, онда ьькъра.

Тыштед дайи чэндбарэкьн

Мэ ьь бэрфьрэйи әв йэк ә’нэнэнэ кър (гөвтōго кър), вэки ьун нькарын т’ō тышти ль сэр наве хвә, йан жи п’ешкешед хвә зедэкьн. Ньаа гōьдарийе ьдьнэ сэр we йэке, вэки ьэр бавармэндэк гэрэке тыште кō бона ви ьатийэ дайине, *чэндбарэкэ*. Әв р’асти зэлал нава мэсала дэрьаґа зер’ада те к’ьвше, йа кō нэнььер’и we йэке, вэки минани мэсала тэлантаданэ, ле әв гэлэки жь ьэв щōда дьбьн. Иса дьбежэ:

“Мрьвэки ә’сылзэдэ чу вэлатэки дур, кō п’адьшатийа хвә ььстинэ у вэгэр’э, гази дәх хōламед хвә кър, дәх зер’ данэ ван у гот: “Һанен вана ьдьнэ хэbate ьэта кō әз вэгэр’ьм”” (Луґа 19:12,13).

Зер' жи минани тэлант чапа п'эрайэ. Нава ве мäsэледа жи һэр йäки зер'эк стэнд, қаси һэв. Бо we йäке жи зер', минани тэланта, дэрэца нав у п'ешк'ешед мä надä к'эвше. Ль вьр зер' р'астийед Хэбэра Хwэдe дьдä к'эвше, һ'имед бawарийа мä, һ'ызкьрына Хwэдeйэ нава дьлед мäда р'ахьсти, у ван дöа' дьдä к'эвше, йед кö бона һэр бawармэндäки тен дайине, бона һэйина пэймна т'эви Хwэдe. Һэр мэрьвэки wэкэ йед майин стэндийэ: т'ö кэси бона дэстпеке жь йе майин зедэтьр нэстьндийэ.

Эв мäsэлэ дэрьэда we йäкеданэ, кö чь тыште һэр бawармэндäки нава Мäсиьда һэйэ. Инциледа ньвисарэ: “Дэ была иди т'ö кэс пе мэрьва нэфьр'э! Бэле, һэр тышт жи п'ара wэнэ” (А Корьнт'и 3:21,22). У щарэкэ майин: “Шькьр жь Хwэдeр'а, Баве Хöданe Иса Мäсиь, кö пе һ'эму дöа'-дьрозгед р'öһ'анийэ ль дийаре э'змана йэктийа Мäсиьда дöа' ль мä кьрын” (Әфэси 1:3). Эв дöа'-дьрозгед нава Мäсиьда йед мэнэ, ле эw бь р'ийа бawарийа мä ль ве дьнийайе тен қэбулкьрыне у р'абэркьрыне. У эw бь мылуктийа мä, бь дöа'кьрын у қöрбанийед мäва чэндбарэ дьбьн. Аwa кö бона чь мэрьве э'сылзадэ, йе кö символа Исайэ, дьбжэ хöламед хwэ (йед кö символа мэнэ): “Бьдьнэ хэbate һ'этани кö эз тем”. Әм гэрэке wi тышти һьлдьн, чь кö мэр'а һатийэ дайине у бона р'умэта Хwэдe we йäке *чэндбарэ бькьн*.

Әм ньаа бьньер'ьн, кö эw хöламана гьһиштьнэ фэйдаед чава:

“У гава әwi п'адышатийа хwэ стэнд вэгэр'ийа, гази ван хöлама кьр, к'ижанед кö әwi п'эрэ дабунэ ван, wэки бьзаньбэ, к'а һэр йäки чьқас кьрийэ к'ар. Йе пешьн һат готе: “Эз хöлам зер'эки тэ дэь зер' кьрэ к'ар”. Ахайе wi жер'а гот: “Ә'фэрьм, хöламе қөнц! Тö нава wi тыште һьндькда амьн майи, сэрwерийе ль дэь бажар'а бькэ”. Йе дöда жи һат у гот: “Эз хöлам зер'эки тэ пенц зер' кьрэ к'ар”. Ахайе wi жер'а гот: “Тö жи сэр пенц бажар'абэ”. Паше йäки дьн һат у гот: “Эз хöлам вайэ зер'е тэ, мын дэстмалeда п'ечайи һьлдабу”” (Луқа 19:15-20).

Эв мэрьве э'сылзадэ бь щур'е бэрк' ви мэрьвир'а хэбэрда у эw зер'е кö дабу wi же стэнд у да wi мэрьви, йе кö жь дэь зер'а п'ара дэь майин стэндьбу. Аха готе: “Эз wэр'а дьбежьм, йе к'е кö һэйэ wир'а we бе дайине, ле йе к'е кö т'өнэ, *чь һэйэ жи we же бе стэндьне*” (Хэбэр 26).

Нава ве мäsэледа Иса жь дэь хöлама т'эне т'эви сьсийа хэбэр дьдä. Әм щарэкэ майин бежьн, wэки фьрқийа ве мäsэлейэ гьринг эw бу, wэки һэр йäки wэкэьэв дэстпе кьрын, ле йäки һэбуна хwэ дэь барэ зедэ

кър, йе майин пенц барэ, ле йе сьсийа т'ө тышт зедэ нэкър. Эм öса жи дьбиньн, вэки ьэддайин бь ве йэкева щöда дьбэ, вэки ьэр хöламэк бь чьқасива к'ардарэ. Ачьхийа ван қьрар кър, кө әве ль сэр чэнд бажар'а сэрверийе бькьн.

Әв йэк, вэки эм чава тыште дайи чэндбарэ дькьн, ве қьраркэ, кө чьқас сэрвери ве вэхте п'адьшатийа Һ'эзарсали ль мә бе спартъне, öса жи вэхте дьнийа ну у ә'змане ну. Йед амьн ве т'эви Мэсиь сэрверийе бькьн, ле сэрверийа Һ'эмуйа ве минани ьэв нибэ. Йе амьн п'адьшатийа мэйэ ль вьр ве қьраркэ, кө әме чава т'эви Wi нава Һ'эта-Һ'этайеда сэрверийе бькьн. Жь мә ьэр йэк жи wi щур'эйи, бь зер'эки дэстпе кьрийэ: демэк жьн йан жи дайика амьн, йа кө бь к'эл у щэ'д ль щьвине қöлх дькэ дькарэ әвқаси бьстинэ, чава кө мьзгиндаре бьстинэ, йе кө р'ебэрийа бь сэла Һ'эзара мэрьвайэ бэрьб Мэсиь кьрийэ.

Әв мәсэла дьдэ к'ьвше, вэки ьэр йэк дькарэ гэлэк щара тыште хвэ чэндбарэкэ. Нава жийана мэйэ шэхсида эм дькарьн п'адьшатийа Хвэде әвқас гэлэк йан ььндьк бэлакьн, йан жи чекьн, чьқаси эм бьхвэзын: эм бь хвэ қьрар дькьн. Бь р'асти, нава ььнэк пьрсада эм бь т'эмами бесинорьн. Дьқэвьмэ ьун ве йэке қэбул нэкьн, ле изьне бьдьн, әз бь р'ийа мәсэла нишани вэ бьдьм. Әз дькарьм гэлэк мәсэла биньм, ле чэнд Һ'эб дькарьн бона ве принсипа р'öһ'ани дэре дьле вэ вэкьн. Фэқэт, Һ'этани дэрбазбуна ль сэр ве пьрсе вэрьн эм пешда хэбэред Пэтрусе шанди бьхвиьн:

“Дэ ьэра к'эрэм у ә'дылайи бь ве занэбуна Хвэде у Хöдане мә Иса ль сэр вэ зедэбэ. Қэвата хвэдетийа Wi ьэр тыште, кө ль жийина Хвэденасийе дьк'эвэ, п'ешк'еши мә кър. Бь ве занэбуна мэйэ ььндава Wiда, Йе кө р'умэте у қэнщиер'а гази мә кър...” (Б Пэтрус 1:2,3).

К'эрэм нава жийана мәда дькарэ *зедэбэ*, йан *чэндбарэбэ*. Ақуб дьньвисэ: “Ле Әв зедэ у зедэтьр к'эрэме дьдэ мә” (Ақуб 4:6, АМР). Т'эне бь к'эрэма Wi эм дькарьн к'аред öса бькьн, йед кө ве нава п'адьшатийа Хвэдеда қимэтлубьн. Әв карэбун бь сайа жь незиква наскьрьна Хвэде зедэ дьбэ. Ава бо ве йэке жи ьэр бавармэндэк гэрэке вэ'дэки баш т'эви Хвэде дэрбазкэ. Әв гэрэке дöа' бькьн, Хэбэра Хвэде у к'ьтебед жь Хвэдеда р'öһ'даркьри бьхвиьн, т'эрифед р'ункьри гöьдар бькьн, у нава wi вэ'дэйида Р'öһ'е Пироз бьньер'ьн у гöьдаркьн, ьивийа ә'йантийа Wiбьн. Вэхте кө эм

ви щур'эйи бькын, к'эрэме нава жийана мэда зедэбэ у эме дыа к'ардарбын.

Мын э'йан кьрийэ, вэки эз чьқаси Хвэде у р'ейед Wi нас дькым, эwқаси зедэ эз к'ардар дьбьм. Эгэр балт'е ко ль щэм мынбэ, бона мын we р'ожэкэ т'ам лазьмбэ, кө эз даре бьбьр'ым. Фэqэт эгэр эз балт'э тужкым, эз дькарым р'оже пенц дара, диса бь we qəwате, бьбьр'ым. Бо we йэке жи, вэхте кө к'эрэм нава жийана мэда зедэ дьбэ, йан жи чэнд барэ дьбэ, эв тышт дьqəwьмэ. Эм wi чахи дыа к'ардар дьбын.

Те бира мын, вэки чэнд сал пешда ль бажар'е штата Техасейи Далласе мэ ль бэр т'эвбуед бэрэвбуна ьомосек'суалиста шэ'дэти дыда. Дö сэх'эта сэр хэв мын т'эви ван мэрывед ондабуйи дэрьэqа Исада хэбэр дыда, ле вана öса ль мын дыньер'ин, те бежи эз жь дьнийакэ башqə бум. Ынэка вэхте хэбэрдана мын р'эхда бь п'аред Инциле щаб (бэрсьв) дыдан. Мын т'эхмин дькьр, вэки ль пешийа мын диварэки öса сэкьнибу, кө мэрыв нькарьбу дэрбазбуйа. Эw йэк минани we йэке бу, чава кө тө ль сэр бетоне т'охьм бьр'эшини.

Нышкева Хöдан бь дэнге ньмьз мынр'а гот: “Ль Мын бьньер'э, у Эзе нишани тэ бьдьм, кө тө чь бьки”. Нава си дэqед майинда Хвэде вэхте хэбэрдана т'эви чэнд мэрыва р'ебэри ль мын кьр у хэбэр данэ мын, кө мын т'эви ван хэбэрда. Ве щаре мэрыва готнед мын qəбул дькьрын, у се мэрыва жийана хwэ т'эслими Иса Мэсиь кьрын. Вэхте кө мын дэстпе кьр пэйи Р'өһ'е Пироз хэр'ым у гөьдарийа we йэке бькым, чь кө Эви дьле мында дьгот, карэбуна к'ардарийа мын зедэ бу.

Эв йэк мын нава һ'эму говэкед жийана хwэда дитийэ. Ль р'эх зедэбуна нава Хэбэра Хwэдеда мын дькарьбу дыа зедэ бькьра, ле нава wэ'де дыа көртда. Мын р'ейед р'астийе дитьн, к'ижана сэх'эт, р'ож у мэх бона мын хwэйи кьрын. Дöа'кьрын дыа бь qəwат дэрбаз дьбын, назьрийа Хwэде дыа бь qəwат те к'ывше у эз дькарым дыа к'ардар нава жийана мэрывада бьхэбьтм.

Инцил ве йэке соз дьдэ:

“Хофа Хöдан дэстпека сэрwэхтиейэ. Наскьрына пирозийе таланте дьдэ. Сэрwэхти we р'ожед тэ зедэкэ у we салед жийана тэ зедэ бькэ” (Готьнед Сьлеман 9:10,11, NLT).

Нава ве п'ареда (бэшеда) дö соз хэнэ: салед зедэбуйи, демэк жийана дьреж у р'ожед зедэбуйи. Созе дöда э'йни эw нинэ, чь кө

салед зедэбуйина, чьмки әw йәке бьбуиа wәк'ьланда нәлазъм. Әw йәк дьдә к'ьвше, кә диса нава wi wә'дәйида тә ье зедә пер'а бьгьини бьки. Нава п'арәкә майинда һәма әв йәк те навкьрьне “р'ожед дьреж”: “чьмки әве р'ожед дьреж у салед сахийе у ә'дьлайе бона тә зедәкьн (Готьне Сълеман 3:2). Хөдане ве хәбәре дәрһәқа гөһдаркьрьна Хәбәра Хwәдеда дьньвисә, чава кә Пәтрус нава п'арәкә ньвисаред пирозда анийә бәр ч'ә'ва. Гөһдарийе бьдһнә сәр, wәки нә т'әне салед дьреж бона мерьв тен дайине, ле өса жи р'ожед дьреж тен дайине. Гөһдаркьрьна Хwәде у чуйина пәйи Wi wә'де мә зедә дькә.

Чәндбарәкьрьн бь р'ийа қөрбанкьрьне

Әве кә жь незиква Хwәде нас дькә, әw дьбә мәрьвәки әшq у бь мәрдани қөрбан дькә, чьмки Әw п'ешк'ешед мәзһн дьдә. Әwi п'ешк'еша һәрә мәзһн да Көр'е Хwә. Бона Хwәде жь Иса бьһатър т'ө тышт т'өнә. Хөдан т'ө щара п'ешк'ешед нә гьринг (нә фәрз) у бедимәт надә. Әwi Иса да, чьмки ьивийа дьруна мәзһн бу, йа гәләк лава у кәч'а, йед кә we бьк'әтана малбәта Wi у әw дьрутһн һәла ье бәрәв дьбә.

Қөрбанкьрьна бь баварийе диса мәщаләкә, кә һәбуна хwә чәндбарә бькьн. Қөрбанкьрьнед мә we йәке чәндбарә дькьн, чь кә йе мәйә у ь'өкөме ь'әта-һ'әтайе ль сәр мәрьва дьһельн, өса жи wi чахи, wәхте кә Баве Иса бона мә қөрбан кьр. Иса дьбжә мә: “Әз wәр'а дьбежъм, һәбука ве дьһийае бьдһнә хәбате wәки һәвала дәстхьн, бона кә wәхте һәбук иди т'өнәбә wә ль малед ә'змин қәбулкьн” (Луqа 16:9, NIV). Әгәр әм бь щур'е лайиқ п'әре хwә бьдһнә хәбате, әве wi чахи ь'өкөми ль сәр жийана мәйә ль Ә'змин у Оршәмила Ну бькә, wәхте кә әw п'әрә иди т'өнәбьн. “Чава ньвисарә, Әw (херкьр) бәла дькә: Әw дьдә к'әсиба: к'аред Wийә һәq, қәнщ, дьлсоз у херкьр we бәрдәwамбьн у ь'әта-һ'әтайе бьминьн” (Б Корьнт'и 9:9, AMP).

Мәрьв дькарә нә т'әне бь финанси к'әсивбә, ле өса жи бь р'өһ'е хwәва. Йәк дькарә хwәйе милиона доларабә, ле бь р'өһ'е хwәва к'әсивбә. Мәсәләкә к'ьвш һәма йа Зак'еосә. Иса гот у мисийа Хwә щьровә кьр: “Р'өһ'е Хөдан ль сәр мьнә, чьмки Әwi әз бь р'ункьрьне к'ьвш кьрьм, wәки Мьзгинийе бьдһмә *фәдира...*” (Луqа 4:18). Дьһа дәрәнг Әw дьк'әвә бажар'әки, ль wьр мәрьве һәри дәwләти дьбинә у ль бәр ә'лаләта мәзһн бәрбьр'и wi дьбә, дьбежә: “Әз иро гәрәке ль

мала тэ меванбъм” (Лука 19:5, NLT). Нэньер’и we йэке, wэки Зак’еос мэрыве ви бажар’ийи хэри дэвлэти бу, ле паше э’йан бу, wэки эw йе хэри к’эсиб бу. Бь гылики майин готи, эwi жь йед майин зедэтьр фэ’м дыкър, кô чьqаси х’эwще Хwэдейэ. Иса qôльхи гэлэк мэрыве дэвлэти кър, йед кô баш фэ’м дыкърн, wэки х’эwще Хэбэра Хwэде бун.

Qôльх былнд дьбьн, кô к’аред Иса бькьн, кô Хэбэра Хwэде э’лами к’эсибакьн у вана ьинкьн. Бь п’ешк’ешкърьна финансайэ бона к’аре Хwэде, эм нава жийана фэqирада дьчиньн, у к’аред мэ we х’эта-х’этайе бьминьн. Wэхте кô т’охьме wэ хэйэ,— ле Хwэде дьбежэ, wэки Эwe т’охьм бьдэ wэ,— хун дыкарьн щэ’андьнед хwэ чэндбарэкьн, бона чекърьна п’адышатийа Хwэде.

П’ешк’еша чава те чэндбарзкърне? Мэсэла, эгэр хун т’охьме сева дачкиньн, р’ожэке хуне ван сева бэрэвкьн. Фэqэт тыште дьха гьринг (фэрз) эwэ, wэки нава ван х’эму севада т’охьмед ну we хэбьн. Эгэр эw т’охьм бенэ р’эшандьне, бэрэвкърьн we дьха зедэбэ у we хэма öса бэрдэwамбэ. Эв йэк хэма öса жи нава финансидайэ. Бьньер’ьн, кô Павлосе шанди корьнт’ийар’а дэрьэqа qôрбанкърьнед ванда чь дьньвисэ:

“Чьмки ве йэке эз дьбежым, кô йе дэст дьдэ бэр чандьне, we ьндьки жи бьдру, ле йе дэст надэ бэр чандьне, we гôмрэх’ жи бьдру. Дьле хэр кэсир’а чьqас дэрбаз дьбэ, бьра эwqаси жи бьдэ, нэ кô бьдэ, ле дьле wi пэйибэ, йан бь борщдарийебэ, чьмки Хwэде йе бь дьл у эшq дьдэ, х’эз дькэ” (Б Корьнт’и 9:6,7).

Дьрутьна мэйэ чэндбарэбуйи we ьмбэри чандьна мэбэ. Гôбдарийе бьдьнэ сэр, wэки Хwэде чандьна мэ qърар накэ: эм qърар дькьн, кô эм чьqаси дьхwэзын бьдьн. Эгэр эм жь баwарийе у х’эзкърьне qъраркьн, кô мэрдбьн, п’ешк’ешед мэ жи we зедэбьн: “Эwe кô т’охьм дьдэ wi, йе кô дьчинэ у нан дьдэ бона хwэрьне, we öса жи т’охьме wэ бьдэ у зедэкэ у дьруна wэйэ хэqитийе бьдэ зедэкърьне” (Б Корьнт’и 9:10, NIV).

Хôдане тохме мэйи бона чандьне минани мэсэла сева бьдэ зедэкърьне. Эгэр эм чь кô хэйэ бьчиньн, паше эме дьха гэлэк т’охьм бьстиньн. Эве эwqаси бэрдэwамбэ, х’этани кô öса гэлэк бэрэвбэ, кô эм бькарьбьн, бь мэзынайи дôа’ ль мэрыва бькьн.

Бь р’ийа qôрбанкърьне Хwэде we дьруна мэйэ хэqитийе зедэкэ. Эв йэк бь р’асти тыште р’ôн’даркърьнейэ. Эв йэк дьдэ к’эwше, wэки дьруна хэqдайина мэйэ х’эта-х’этайе we зедэбэ: эме öса жи бона ван мэрыва

һәҗ бьстиһьн, бона к'ижана мә қөрбан кьрьнә. Демәк әм ви шур'әйи һәбуна хвә чәндбарә дькьн, минани хөламед нава мәсәла мәда.

Һәвк'ари

Вәхте әм алик'арийе дьдһнә мәрыва, бь т'айбәти фәқира, йед кө һькарьн дәүсе тыштәки бьдһнә мә, ви чахи әм нава ве жийанеда у өса жи вәхте диwane һәҗ дьстиһьн. Хенщи we йәке, вәки дькарьн щә'дандьнед хвәйә бона чекьрьна п'адышатиya Хвәде чәндбарәкьн у бь we йәке бона бәлакьрьна Мьзгинийе *дьбьнә һәвк'ар*. Аwa Паwло бона wan баwармәндед Филпийе дьһьвисә, йед кө бь финанси пыштгьри дьданә қөльха ви:

“Ле тыштәки р'аст у лайиқи пәсьнә у тыштәки бьльндә, кө вә мәщал п'еш'еши тәнгасийа мьн кьрьн у т'әви мьн чәтһнайи ниви кьрьн. У бәле, һун жи заньн гәли филипийа, вәки р'ожед пешьнда кө мьн даннасинийа Мьзгинийе дькьр, вәхте кө әз жь Мәкәдонийае дәрк'әтм, т'ө щьвинәк (оләк) т'әви мьн һәвк'ари нәдькьр у хенщи вә һ'әсаб вәнәдькьр (кредит у дебет) бона даийн у стәндьне. Чьмки һ'әта Т'есалоникийе жи вә бона тәнгасийед мьн шанд (пыштгьри бона мьн), у әw жи нә т'әне щарәке, ле дө щара” (Филипи 4:14-16, AMP).

Паwлос дәрһәҗа we йәкеда дьбежә, вәки баwармәндед филипи нава қөльха вида *һәвк'ар* бун. Һәвк'ари чаwa “һәләқәтийед нава шәхса у к'омада, йа кө бь һәвк'арийава дьдомә, бона кө бьһижһнә мәрәмәки” те щьровәкьрьне. Һәвк'арийа саг'ләмә жь алийе Хвәдеда даий һәрт'ьм изьне дьдә, кө мәрьвед нава веда дьһа зедә бькьн, нә кө әwқаси бькьн, чьқаси әw т'әне бь хвә һькарьн бькьн.

Чаwa кө мьн гот, Иса т'әслими мә кьр, кө әм ль т'әмамийа дьһийае бьгәр'ьн у һ'әму мьләта *һинкьн*, ле нә кө пашда вәгәр'иньн. Әв т'әми дәрһәҗа һ'әму баwармәндаданә. Фәқәт, әгәр һ'әму барwармәнд бь чуйна мисионерийе бона кө әв йәк мийасәр бькьрана, ви чахи Мьзгини we аwa бьһата финансәкьрьне (Әва диса мә'никә жь wan мә'ниайә, кө бона чь Әwe нав у п'ешк'ешед шур'ә-шур'ә дьдә һәр мәрывәки). Хөдан т'ө щара тер'а нәдитьбу, вәки қөльхчи мәщалед п'әрайә лазьм бь навчигарийа (орт'әчитийа) мьлйак'әта, йан жи бь р'ийа п'әред жь ә'змин бьстиһьн. Дәwса we йәке Әwi мәщала қөрбанкьрьне дайә бәдәна Хвә у һәвк'ари че кьрийә.

Хwәде гази Һнәк мәрва кьрийә у бона қольхе п'ешк'еш данә вана, кә әw бығиҗьнә ә'лаләта. Чава кә мә да к'ыше, Әw п'ешк'еша, карәбуне у р'ункьрьне бона мiasәркьрьна ви мәрәми дьдә. Әwi ль щьвине әв т'әслимкьрьн нәдайә һ'әмуйа, ле дайә Һнәк мәрва (быньер'ә Әфәси 4:11). Әwi п'арәкә бәрнама Хwә т'әслими мәрвед щьвинейә майин кьрийә. Әw гәрәке быхәбьтн, к'аре у айльхе бьстиньн у нава дорана һ'өкөме хwәда бь Мьзгинийе бығиҗьнә ван мәрва. Фәқәт, әгәр Һун бь вә'де т'ам дьхәбьтн, Һун чава дькарьн быиҗьнә ә'лаләта. Щаба (бәрсьва) ве пьрсе һәвк'арийә.

Әгәр әшийаки вәйи өса һәбуйа, йе кә дькарьбу жийанед мәрва быгәар'та, ле вә быкарьбуйа һәр мәһ т'әне дө мәсәлә чекьрана, әw йәк we тыште буйине нибуйа, кә вә әw бығиҗьнда бажар'е вә, вәлате вә, йан жи т'әмаийа дьнийәе. Фәқәт, әгәр һәвалтик һәбуйа, дзәгед к'ижанейә мәхсус һәбуна, кә быкарьбуйа мәһе һ'әзар мәсәлә че быкьрана, Һуне быбуна һәвалк'аре ван, кә хәбата хwә быкьра. Wi чахи Һуне мәһе нәғиштана т'әне дө мәрва, ле Һуне бығиштана бь һ'әзара мәрва у әw һәвалти жи we али быкьра. Бь сайа һәвк'арийа садә, вәйе тәлант у щә'дандьнед хwә бь к'ардари чәндбарә быкьрана.

Хәбәра Павлосә бона филипийа һәма дәрһәқа we пьринсипеданә. Әw хәрдана хwә бәрдәвам (думайи) дькә: “Әз нә кә бәрбь п'ешк'еше (йа вә) дыщә'диньм, йан жи Һивийа вемә, ле бәрбь wi *бәри* дыщә'диньм у Һивийа вимә, *йе кә те сәр һ'әсабе вә* (дыруна дөа'кьри, йа кә ль сәр һ'әсабе вә бәрәв дьбә)” (Филипи 4:17, AMP).

Гөьдарийе быдьнә сәр готьна “wi бәри, йе кә те сәр һ'әсабе вә”. Бабвармәндед филипийе щә'дандьндьнед хwәйә бона җьиштна мәрва у Һинкьрьна вана чәндбарә дькьрьн: вана мәщәлед финанси нава жийана Павлос у қольха вида чава һәвалк'ар, дьчандьн. Вана тыштед вә'дәлу дьдан у әw вәргөһези йе һ'әта-һ'әтайе дькьрьн, нава фәйдайдәд веда жи һ'әму тышт чәндбарә дьбу.

Павлос дьньвисә, вәки бь һәвк'арийе “чандьна дөа'кьри, йа кә сәр һ'әсабе вә бәрәв дьбә” вәр'а we бе дайине. Җыли дәрһәқа һ'әсабе вәйи әзманаданә. Вәхте кә Һун ль бәр диwana Мәсиһ бьсәкьньн, Һуне нә т'әне бона ван мәрва һәқ бьстиньн, т'әви к'ижана Һун ль щийе хәбата хwә, ль щийе жийине, ль щийе хwәндьне у щийед майин нава һәләқәтийада бунә, ле Һуне өса жи бона ван бь һ'әзара, йан жи бь милиона мәрва һәқ бьстиньн, бь р'ийа һәвк'арийа, бь

к'ижана Һун ғыиштыңа вана. Ава бона чь Инцил банги мә дькә: “Бь мәрдани бьдһн, чьмки п'ешк'ешед вә we паше пашда вәгәр'ынә щәм вә. П'ешк'еше гәләкар'а бәлакһн” (Занәбу 11:1,2, NLT). Әгәр Һун һәр дәм п'ешк'еша бьдһнә қөльхдарийед жь алийе Хвәдеда к'ьвшкьри (нава ванда өса жи щьвина вәйә щи), Һуне бь сайа we шөхөлк'арийе мәрвар'а бьк'эвһнә нава һәләқәтийа. П'ара вә we жь Һ'әму к'аред ван һәбә, чьмки Һун һәвк'аре ванһн. Ава бә'сәкә р'өһ'даркьрьне: бь чьқаси зедә Һун дайһнһ, бь әвқаси зедә һәре вә we мәзынбә.

We йәке бьзаньбһн, вәки Хвәде п'ешк'ешдайна вә нә бь чапа п'әра қимәт дькә, ле бь чандьна амьн. Бав Хвәде п'ешк'ешед кә жь дьл дәртен дьгәр'ә. Әв т'абийа ви дьли Һ'ыз дькә у дөа' дькә, ле нә бь чапа п'аред дайи. Мәсәлә, кәсәк дькарә нава дайина си доларед һәр мәһ амьнбә, ле бона ви мәрви әв п'әре мәзынә. Хвәде we п'ешк'еше we нә кә чава чапа п'әра ле бьньһер'ә, чьмки әв бона хәрщә ви мәрвийә, йе кә п'ешк'еш дькә. Дьқәвһмә мәрвәки майин мәһе Һ'әзар долара п'ешк'ешкә, ле әв мәщал жь п'аред вийә зедә бен дайине: әв п'ешк'ешкьрын бона ви мәрви we п'әре бәрбч'ә'в нибә у әв ви чахи т'ө тышти қөрбан нақә, вәхте we йәке дькә. Һәрдө жи бона Хвәде бьһанә., ле Хвәде Һ'әсаб дькә, вәки дьһа зедә дьдә ви мәрви, йе кә си долари п'ешк'еш дькә. Әв фькьра бь мәсәла жьһәбийа, кә дө лумае хвә қөрбан дькә, те шьровәкьрьне (бьньһер'ә Марқос 12:41-44).

Әм өса жи гәрәке бира хвәда хвәйкһн, вәки Хвәде нава жийана ве дьһийаеда п'ешк'ешд мә чәндбарә дькә у әв йәк изьне дьдә мә, кә әм п'ешк'ешед дьһа мәзын бьдһн. Инцил дьбежә: “Һәнә мәрв, йед кә (бь мәрдани) дьр'әшинһ, ле дьһа зедә дьстинһн” (Готьнед Сьлеман 11:24, AMP). Дәрһәқа ве йәкеда бьфькьрын. Инвестисийаед вә нә т'әне нава Һ'әта-Һ'әтайеда зедә дьбһн, ле өса жи нава дьһийа т'әбйәтида әв йәк дьбә. Бь ви щур'әйи жи мәщала вә дьһа зедә дьбә, кә Һун бьғыижһнә гәләк мәрва. Әва дәмәкә өсайә, йа кә те контролкьрьне у бәрфьрәкьрьне.

22 сал пешда к'омәкә мәрвед бизнесмен, к'ижана әз нас дькһм, бунә йәк у қьрар қәбул кьрын, кә п'арәкә к'ара хвә бьдһнә бәлакьрьна Мьзгинийе. Дәстпека вана бьч'ук бу, ле һәрсал инвестисийаед вана зедә дьбун. Нава п'ешк'ешдайн у һәвк'арийа хвәда әв қәвин ман. П'ешк'ешдайинед вана әвқаси мәзын бун, вәки нава дәһ салед ә'вльнда әв ғыиштыңа жь 120 миллион долара зедәтьр п'әра. Вана

п'ара хвэ ылдабу у эв бона п'адышатийа Хвэде чэндбарэ кьрьбун.
Һэде ван we мэзынбэ.

Щьвинедә гэләк мэрьвед бизнесмен Һэнә, Һэвалтийед к'ижанайә мэзын Һэнә: фәдәт, гэләк жь вана бона п'адышатийа Хвэде к'арәкә Һындьк дьдн. Нәнһер'и we йәке, вәки бь фькьра щьваке эв гәләки ачьхьн, гәло Хөдане чава незики жийана ванбә? Әгәр вана бь милиона доллар қазанщ кьрийә, гәло әве нәйенә гөнәк'аркьрьне, чава эв мэрьв, йе кө зер'е хвә вәшарт? Вана эв чь кө бона ван Һатьбу дайине чэндбарә нәкьрьн, бона п'адышатийа Хвэде чэндбарә нәкьрьн. Мэрьвед, кө бь ви шур'әйи дьжин, *бь Һ'эта-Һ'этайева Һальвьн.*

Ван ахьрийа мьн т'әви бизнесменәки голф дьлист, йе кө щарна п'ешк'еш дьданә қөльха мә. Пәйи листькер'а әви эз бьрьмә меванхана хвә. Ль сәр р'е әви готә мьн:

“Щон, эз бауар бьки иди пенщи салимә. Әз гәләки хәбьтимә бона кө зьвьр'а Һэвалтийа хвә бьгһиньмә нәһ миллион долара. Һ'әму тышт башә, Һэвалтийа мьн нормал дьхәбьтә, жьн у зар'окед мьн нава т'әмаийа жийана хвәда ч'арәсәркьринә. Бона чь эз гәрәке нава дәһ сәлед бь сьреда Һәрр'ож бьхәбьтм, кө зьвьр'а Һэвалтийа хвә бьгһиньмә жь сийи Һ'этани чьл миллион долара.

Мьн фә'м кьр, вәки әви хвә чава п'арәкә гьринг, йа чекьрьна мала Хвэде, Һ'әсаб нәдькьр. Әви эз нава п'адышатийа Хвэдеда чава шәхсәки гьринг Һ'әсаб дькьрьм, ле әви гьрингийа хвә нәдьдит.

Мьн бь ләз бь пьрсе щаба (бәрсьва) ви да:

– Бинә бәр ч'ә'ве хвә, вәки мьн быгота тә: “Әз гәләки хәбьтимә: мьн 17 к'ьтеб ньвисинә, 11 миллион километр р'әвити кьрийә у мьн бь Һ'әзара бәрбьр'ибун т'әриф кьрьнә. Жийана мьн ч'арәсәркьрийә, қөльха мьн баш пешда дьчә, жьн у зар'окед мьн нава т'әмаийа жийана хвәда ч'арәсәркьринә. Бона чь эз гәрәке бь к'әл у щә'д бьхәбьтм, бона кө к'ьтебе ну бьньвисьм, бәрбьр'ибунед ну т'әрифкьм у р'әвитийе бькьм? Бь фькьра тә Исәйе щабәкә (бәрсьвәкә) чава бьда мьн?

Әв к'әнийа у гот:

– Мьне нәхвәста, кө дәвса тә бума, вәхте кө эз ль бәр Ви бьсәкьнийама.

– Тә Һәма Һәжа щаба (бәрсьва) пьрса хвә да,– мьн готә ви.

Мьн изьн да ви, вәки әв қасәке бьфькьрә у паше мьн хәбәрдана хвә бәрдәвам кьр:

– Әу п’ешк’ешед кө Иса бона чекьрына п’адышатийа Хуә данә мын, т’әрифкьрын у нывисарын. Әу п’ешк’еша кө Иса дайә тә бона чекьрына п’адышатийа Уи, қазанцкьрына п’әрайә, кө тә дайни нава п’адышатийа Уи. Тә шыкыле т’омәри набини. Әз нава қольха бона Иса бь гөр’екьрын йан гөр’енәкьрына тә синоркьримә, чауа кө дәве мын уе нькарьбуя бона уан мәрүва т’әриф бькьра, бона к’ижана лазым бу, әгәр ныгед мын қьрар бькьрана, нәхәбьтийана у әз нәбьрама лә цәм уан.

Әу мәрүв ә’щевмайи бу.

Пышти шәш мәһа мын жер’а телефон кьр у мын же пьрси кө чауайә. Әуи гот:

– Шон, әу хәбәрәд кө тә шәш мәһ пешда готьнә мын, һәрр’ож бь фькьра баш жь сәре мын дәрнайен. Әз бь к’әл у шә’д дьхәбьтм, бона кө бькарьбьм к’ара дьһа мәзын бьстиньм у дьһа гәләки қөрбан бькьм.

Шькәстибуна уи гәләки лә мын хуәш те.

Жьһа мын у әз бищнесменәки майин нас дькьн, йе кө лә щьвина мә избат бу у дәстпе кьр бь қуата мәзын қольхкә: әуи лә уьр қольх дькьр, лә к’идәре һ’әушцәти һәбу. Әуи нызаньбу, кө бона қольха нә уә’де т’ам һатьбу газикьрыне, йан бона говәка бизнесе. Әуи қьрар кьр, кө бь дәһ сәләфе к’ара хуә бьжи, лә 90 жи п’ешк’еш бьдә. Әу гьһиштә мәрәме хуә, лә бь уи дәһ сәләфи жи автомашина уийә бәдәу у мала уийә бәдәу һәбун.

Һәвк’арийа уийә т’әви п’адышатийа Хуәде шөхөле уи да бәрфьрәкьрыне у дәһ сәләфе уи зедә бу. Әуи принсипа Иса да хәбәте: әуе кө нава һьндьк тыштида амьнә, уе өса жи нава гәләк тыштида амьнбә.

Бона һәвк’арийе мә’никә башқә жи һәйә. Әм дькарын бьдьнә уан қольхдарийа жи, йед кө нава жийана мәда т’әви мә нава һәләқәтийада бунә. Павлос дьньвисә: “Әгәр мә нава уәда тыштед р’өһани (тохьмед тыштед р’өһ’ани) чандийә, (гәло әуқаси) тыштәки мәзынә, әгәр жь һәбуна уәйә материйали бьдрун. Әгәр йед майин бь һәқи жь уә һивийенә, нә әм жи (һевидарын)?” (А Корьнт’и 9:11,12, АМР).

Лә уе дьнийәе принсипед минани һәв дышөхөлын. Әгәр жь һәвалед уә кәсәк п’ешк’ешәки бьдә уә, һуне нывисара дәрһәда р’азибунеда һәваләки майинр’а нәшиньн. Ыуне р’азальхийе ә’лами уикьн, йе кө әу йәк кьрийә у бь уе йәке һуне һәләқәтийед хуә дьһа қәвинкьн. Хуәде бь мәрәме мәхсус һәвк’ари кьрә уи щур’әйи: бь чьқаси зедә

қолъха башқә т’әви гәләк мәрыва дьк’әвә нава һәләқәтиһа, әвқаси зедә һ’әшцәтиһед қолъхдарийә финанси дьһа мәзын дьһын. Демәк, әгәр әвед кә һ’өкөме қолъхәке лъ сәр хвә дитьнә, чава щаба we йәке әве бь т’әмами бона һ’әму хәрщед хвәйкьрын у бәрфьрәкьрына we қолъхе быцә’диньн.

Павлос хәбәра хвәйә бона филиппийа бь ве йәкева сәр һәвда тинә:

“Ле мын (дайна вә бь т’әмами) у зедә жи стәндийә: һ’әму тыштед мын һәйә, чь кә мын ләзмә, у ньһа жи әв тыштед кә вә бь дәсте Епоп’радитос мын’ра шандьнә, мын қәбул кьрнә у бәси мыньн. (Әв) дайна вә бинәкә хвәшә, һ’әмийа қәбул у лъ Хвәде хвәшә. У Хвәдеһе мын we һ’әму кемасийед вә пе we хьзна хвәйә р’умәтә жь Мәсиһ Иса (һ’әтани даһийе) т’ьжикә” (Филиппи 4:18:19, АМР).

Созе дәрһәқа we йәкеда, вәки Хвәде we һ’әму тышти анәгори һәбуна Хвә бьдә, бона һәвалк’аред қолъхдарийед щөда-щөдаһә. Әгәр һун йәк дәһанийе дьһын у һәвк’арәки қолъхдарикенә, һун дькарын лъ сәр ви sozi бен һ’имданине: һуне т’ө щара нава фәдирийеда ниһын.

Чәндбарәкьрын бь р’ийа дөа’кьрыне

Бона чәндбарәкьрына щә’дандьнед хвә мәщаләк жи дөа’кьрынә. Минани мәщалед мәйә материйали, вәхте кә әм дьһынә қолъхдарийед щөда-щөда, әм дькарын һ’өкөме һ’әта-һ’әтайе нава жийина гәләк мәрывада бьһельн, к’ижаһа әме т’әне лъ ә’змин бьбиньн. Әве ви чахи бьқәвмә, вәхте кә әм бона мәрыва, малбәта, цьвина, бажар’а, мыләта дөа’ бьһын. Әм жи дькарын незики мәрывабьн, вәхте кә әм бона қолъхед вана дөа’ бьһын. Һәвк’аред қолъха мәйә һьм финанси у һьм жи дөа’кьрыне һәнә. Һәвк’аре дөа’кьрыне әв мәрывә, йе кә һьлдьдә сәр хвә, кә һәрр’ож бона қолъхдарийа “Месинщер интернейшнл”-е дөа’ бькә.

Мәрыв гәләк щара незики мын дьһын у дьбежьн: “Әз һәрр’ож бона вә дөа’ дькьм”. Әз дьвиньм, кә әв һ’әләк’арийе дьһын, йан беқәлпьн. Әз дьбежьмә ван мәрыва, йед кә бь р’асти дөа’ дькьн: “Дөа’е вә тыште һәри мәзынә, йе кә һун дькарын бона аликьрына мә бьһын”, у әв йәк р’астә. Вәхте кә мәрыв дөа’ дькьн, һ’өкөме қолъхе дьһа бәла дьбә у дьһижә гәләк мәрыва. Хенци we йәке, бь р’ийа дөа’кьрыне, Хвәде дьлед мәрыва жь щи дьләқинә бона кә әв бо к’аре Ви п’ешк’еша бьһын. Демәк, әгәр әз мәщбурбума, кә жь навдәра һәвалк’аре

дöа'кърне у һавалк'аре финансида бьбьжарта, мыне йе э'wлын бьбьжарта. Qэрэз, һардö жи лазьмын.

Чэндбарэкърна бь р'ийа qöльхкърне

Мэщалкэ чэндбарэкърна щэ'дандьнед мэ жи qöльхкърна бона qöльхдарийед щöдайэ. Нава т'эшкилөта мэда гэлөк алик'ар у хэбатк'ар һэнэ, к'ижанар'а Лиза у эз һэр дэм дьбежын, wэки ль бэр т'эхте Диwane жийана һэр мэрвэки we ль сэр ван бе ньвисаре, к'ижани qöльхдарийа мэ дьгьйе.

Эз дэрьэца we йэкеда жь готьнед Давьд заньм, wэхте кö эwi готэ һ'эму лэшкэред хwэйэ жь шер' пашдавэгэр'айи. Нава сэре сийида йе А П'адьшатида ньвисарэ, wэки Давьд пэйи ван чу у эw һ'эму тышт пашда вэгэр'андьн, чь кö жь Израеле һатьбу дьзине. Wэхте кö Давьд у мэрвэд wi пашда вэгэр'ийанэ щийе хwэ, чэнд лэшкэред кö т'эв Давьд чубун, нэдьхwэстын тыштед ани ванар'а ниви бькьрана, йед кö мабунэ ль wьр, кö һэбуне хwэйкьн. Фэqэт щаба (бэрсьва) Давьд гöьдар бькьн:

““Эм wэкэ һэв п'аравэ дькьн, һьм бона вана, йед кö чунэ шер' у бона вана, йед кö һэбуна мэ хwэйи кърнэ”. Жь wi чахида Давьд бона т'эмамийа Израеле эw йэк кьрэ қанун у һ'этани р'ожа иройин мэрв ль пэйи wi дьчьн” (А П'адьшати 30:24,25, NLT).

Давьд шькьле Мэсиьийи символюк бу. Демэк, эгэр ньвисарэ: “Жь wi чахида Давьд бона т'эмамийа Израеле эw йэк кьрэ қанун у мэрв һ'этани р'ожа иройин ль пэйи wi дьчьн”, öсайэ эв принцип һ'этани р'ожа иройин дэрьэца Иса у щьвина Wиданэ. Чь кö жь алийе qöльхдарикеда һатийэ кърне, ль бэр т'эхте Диwane we т'эне сэр наве сэрк'аре qöльхдарийе нэие ньвисаре, ле ль сэр вана we бе ньвисаре, йед кö бь амьнайи qöльх кърнэ, qöрбан кърнэ у дöа' кърнэ, эгэр эw qэт дэшта шер'да жи нибунэ.

Незикбун гьрингэ (фэрзэ)

Мэ иди дайэ к'эвше, wэки qэwьлэки гьринги бона стэндьна һэде дэwса qöльха мэ, незикбуна мэйэ. Нэ т'эне к'аред мэ we бенэ һ'эсабьлдане, ле мэ'нийед пыш ван жи we бенэ ленььер'андьне, йед

кӧ бь незикбуна вӧва че дьбьн. Хвӧде дьбежӧ: “Ӳгӧр ьун қайилбьн у гӧьдаркьн, ьуне р’ӧзе дьнийӧе бьхӧн” (Ишайа 1:19).

Ӳз вӧ’дӧки тиньмӧ бира хвӧ, вӧхте кӧ мьн нава жийана хвӧйӧ р’ӧь’анида кемаси т’ӧхмин дькьр. Те бежи мьн жь қӧльхдарийед цьвина мӧ т’ӧ тышт нӧдьстӧнд, хвӧзьма жь т’ӧрифед сӧрwere мьн. Ль щӧм мьн нубун (т’ӧзӧбун) т’ӧнӧбун.

Ӳз ль цьвина ь’ӧйшт ь’ӧзар мӧрьве дьхӧбьтим у мьн сӧрwerp’а ь’ӧсаб дьда, ле мьн дӧстпе кьрьбу ви р’ӧхнӧ бькьм. Р’ӧжӧке, шӧбӧде, Хвӧде мьнр’а гот: “Пьрсгьрек нӧ нава сӧрwerданӧ, ле нава тӧданӧ”.

Ӳз зӧндӧгьрти мамбум. “Пьрсгьрека (проблема) мьн к’ижанӧ?”, – мьн пьрси.

Хӧдан жь мьн пьрси, кӧ нава Ишайа 1:19-да чь ньвисарӧ. Мьн хӧбӧра ль дор р’абӧркьри гот, чава кӧ дьхӧтӧ бира мьн, у Ӳви хӧбӧрдан бӧрдӧвам кьр: “Ава ӧвӧ пьрсгьрек. Тӧ ьӧр дӧм дьбежи, вӧки наеийи т’еркьрьне, у ӧв йӧк р’астӧ, чьмки тӧ р’ӧзе дьнийӧе нахӧйи.

Ӳз бӧр гьлийе Вида ьӧтьм: “Ӳз мьлукьм. Ӳз ви ь’ӧму тышти дькьм, чь кӧ сӧрwer мьнр’а дьбежӧ”.

Хӧдан гот: “Мьн нӧгот, вӧки ӧгӧр тӧ мьлукьби, те р’ӧзе дьнийӧе бьхӧйи, мьн гот, ӧгӧр тӧ қайил у мьлукьби”. Ӳви сӧрда зедӧ кьр: “Мьлукьти к’аред тӧва гьредӧийӧ, ле *қайили* незикбуна тӧва. Ле жь незикбуна тӧ бина хьраб те”.

Хӧдан нишан дьда, вӧки ӧз мьлук бум у жь дурва жи щур’е мьн ӧса дьхӧтӧ к’ьвше, ле мьн р’ӧхнӧ дькьр, бьн позе хвӧда дьгот у гӧнӧк’ар дькьр: незикбуна мьн ь’ӧкӧми ль сӧр мӧ’нийед қӧльха мьн дькьр.

Мьн щӧрӧкер’а т’ӧбӧ кьр у вӧхте қӧльха бь сьре Ӳ’зман вӧбу. Мьн диса жь Хвӧде дьстӧнд. Вӧхте кӧ сӧрwere мьн т’ӧриф дькьр, жь ч’ӧвед мьн ьӧсьр дьк’ьшийан. Ӳз дьфькьрим, кӧ бь мӧна сӧр ьӧв мьн чьдас тышт те бӧрдабун у ӧв жи р’уе незикбуна мьнда. Пышти вӧ’дӧки кӧрт бона мьн ӧв хӧбӧред Пӧвлос зӧлал бун, йед жь Р’ӧье Пироз р’ӧь’дарбуйи: “Чьмки ӧв бу мӧрӧме ньвисара мьн, кӧ незикбуна вӧ бьщӧр’ьбиньм у бьгьиньм, кӧ гӧло ьуне ве щӧр’ьбандьнеда тӧйахкьн, мьлукьн у нава ь’ӧму тыштида йӧкбуйибьн (нава қӧдандьна т’ӧмийед мьнда)?” (Б Корьнт’и 2:9, АМР).

Мьн фӧ’м кьр, вӧки Хвӧдейе бьщӧр’ьбинӧ ле бьньер’ӧ кӧ ӧм чь щур’ӧйи незики қьрара Ви дьбьн. Ӳз дӧрӧқа ве йӧкеда набӧжьм,

вәки гәрәке әм әришед мирещын қәбулкын, чьмки Иса баһа дайә, кә жь ван йәка хылазкә. Әм гәрәке һәр дәм бь р'ийа баһарийе, дөа'кьрьне у готьна Хәбәра Хвәде дьжи (мьқабыли) дьжмын дәрк'эвын. Әз дәрһәқа we йәкеда дьбежым, кә әм чаһа незики we р'е дьбьн, йа кә Хвәде бона мә бьжартийә. Павлос дәрһәқа we йәкеда дьньвисә: “Незикбуна вә гәрәке ә'йни ви шур'әйибә, чаһа йа Мәсиһ Иса бу” (Филипи 2:5, NLT). Иса нә т'әне жь we финцане вәхвәр, йа кә Хвәде бона Ви чекьрьбу, ле бь р'азибун әв йәк кьр. Аһа бона чь Павлос т'әмийе дьдә: “...у бь р'өһ' у фькьред хвәда нуйәжийин бьн (незикбуна бь фькьре у р'өһ'анийә т'әзә)” (Әфәси 4:23, AMP).

Әм гәрәке ви шур'әйи бькьн, чьмки незикбуна мә we һ'өкөми ль сәр мә'нийед мә бькә, ле ль сәр т'әхте Диһане әме нә т'әне бона к'аред хвә һәқ бьстиньн, ле өса жи бона мә'нийед ль пыш ван вәшарти. Әм щарәкә майин хәбәре Павлос бьхвиньн:

“Чьмки гәрәке әм һ'әму жи ль бәр диһана Мәсиһ бьсәкьнын у бенә к'эвше, чаһа кә әм һәнә, вәки һәр кәс вәкә ван ә'мәлед қальбе хвәда кьри (һәқе хвә) бьстинә, чь кә кьрьбә, қәнщи йан хьраби (бь һ'әсабыльдана мәрәмед ви у мә'нийед ви, кә чь дәстанинед ви һәбунә, чьһа мьжул буйә, хвә п'ешк'еши чь к'ари кьрийә у гөһдарийа ви)” (Б Корьнт'и 5:10, AMP).

Әз хәмгин дьбьм, вәхте кә дьбиньм мәрвь бь тә'лаие қөльхи Хвәде дькьн. Мәрвьед ви шур'әйи иди жийане жь алийе һ'әта-һ'әтайеда наньһер'ьн. Әв диса қөльх дькьн, ле дьвәстьн, һ'әвсудийе дькьн у дьбьнә хвәһ'ьз. Гәләка бь һ'ьзкьрын дәстпе кьрьнә, ле бьачьх сәр һәвда нәанинә. Незикбуна ви шур'әйи у өса жи мә'нийед ви шур'әйи бунә мә'нийа к'әтьна гәләк мәрвьа. Аһа бо we йәке Хәбәра Хвәде ә'шарәтийе дьдә мә:” һаж жь хвә һәбьн, нәбә кә жь вә йәк дәсте хвә жь к'әрәма Хвәде бькә у нәбә кә йәк наһа вәда бьбә р'аһәки тә'л, тәнгасийе бьдә у *гәләка* жә'рдадайикә” (Ибрани 12:15).

Гөһдарийе бьдьнә сәр, вәки анәгори ве хәбәре гәләк дькарын бен жә'рдадайикьрьне. Мьн гәләк щара әв тышт дитьнә, наһа ван 30-и сәлед қөльха хвәда. Т'әрщьма Инщилейә “Әмп'лифайд”-е бь ве хәбәре мәр'а дьбежә, кә әм “дурдитибьн у фәсал пәйи һәв һәр'ьн”. Әм гәрәке бь һәвр'а наһа һәләқәтийадабьн, кә әв тә'лайи нькарьбә наһа мәда һелине дайнә, чьмки әм нахвәзын, вәки һ'ьзкьрийед мә бьт'әр'ьбьн, йан жи р'уе незикбунәкеда һәқе хвәйи т'ам нәстиньн, йа кә к'ока хвә дьле ванда авитьбу у өса жи нәһатьбу дурхьстьне.

Нава ве пьрседа жьна мын у эз ындава чар зар'окед ма у хэбатк'аред мада гэлэки гоьдарын. Эм бона р'ешитийа бы вэ'де т'ам натынэ газикьрыне у зар'оке мэр'а к'эрэм ыатийэ дайине, кэ щур'е жийана мэр'а қайилбын. Фэқет, эм нахвэзын, вэки эв ве к'эреме ондакын. Эм дьбежынэ вана, бэр дьлед ванда тен, кэ незикбуна р'аст нишандын у қэватбын.

Те бира мын, вэки щарэке, вэхте кэ эз т'эви чар көр'ед хвэ р'уныштибум, мын готэ вана:

– Лавькно ын баш заньн, вэки п'ыр'анийа мэне эз ль мале ниньм, дайика вэ жи нава мэеда чэнд р'ожа малда нинэ. Мэ'ни эвэ, вэки Хвэде наве өса дайэ ма. Эви қырар кьрийэ, вэки эм гэрэке ви щур'эи незики мэрывабын бона р'умэта Ви, у п'адышатийа Ви чекын.

Мын хэбэрдана хвэ бэрдэвам кьр:

– Ыун дыкарын эв банга Хвэдейэ нава жийана мада бы дэ щур'а ле быньер'ын. Ыун дыкарын быфькьрын, вэки ын бейи де у баве хвэ дьминьн у жийина вайэ малбэтейэ садэ т'онэ. Ыан жи ын дыкарын ве йэке чава қөльха хвэ, ле нэ т'эне йа де у баве вэ ле быньер'ын. Эва бы ве фькьре қөльха вэйэ, вэки ын де у баве хвэ дьчиньн у вана дьгьиньн кэ быгьижынэ бы ы'эзара мэрыва, бона миасэркьрына мэрэмед Хвэдейэ нава жийана ванда. Эгэр ль щэм вэ незикбуна ви щур'эи ыэбэ, ыуне ль бэр дивана Мэсиь бона ыэр мэрывэки ыэқ быстиньн, нава жийана к'ижанида ма ы'өкөм ыыштийэ. Эгэр ын быфькьрын, вэки тыштэки онда дькын, ви чахи ыуне бона ван мэрыва ыэқ нэстиньн, йед кэ незики қөльха ма дьбын. Демэк, лавькно, готына мын мэрыв бы хэбэрэке, бы хэбэра *незикбун* дыкарэ бьдэ т'омэрикьрыне.

Көр'ед мын готьнед мын қэбул кьрын: нава фэйдаие к'ижанеда эв т'ө щара р'уе р'ешитийед мада хэмгин нэдьбун. Бы р'асти гэлэк щара вэхте кэ эз у Лиза бона қэбулкьрына т'эглифкьрынеке дөдьлибун, көр'ед ма пыштгьри дьданэ ма, кэ эм қайилбуна. Ыэлэқэтийед мэйэ т'эви вана щөданэ. Жь вана ыэр йэк Хвэде ы'ыз дькэ у ы'эму нава қөльха мада т'эви ма қөльх дькын. Шькьр жь Хвэде бона к'эрэма Ви, көр'ед ма жь зар'отийа хвэда кьред хвэ чэндбарэ дькын.

Эз ве йэке өса жи хэбатк'аред мэр'а дьбежым:

– Ыун дыкарын ы'эсабкын, кэ ын ль вьр дьхэбытын: ви чахи ыуне ахьрийе бывэстын у э'йщэзбын у ыуне ль бэр дивана Мэсиь ыэқ

нэстинын. Ле хун дыкарын бьфькьрын, вэки хун хатынэ бьжартыне бона гьыиштына жийанед милиона мэрыва. Хэр к'ьтебэк, к'ижане хун бь п'осте дьстинын, хэр намэкэ электрони, к'ижане хун али дькьн бэрсыве бьдьн, хэр мэрывэк, алик'арийа к'ижани хун бь т'ор'ед сосийали дькьн, хэр бэрэвбунэк, йа кө хун т'эшкил дькьн, у хэр к'аред майин, кө хун дькьн, вэ дькьнэ эв п'ара шөхөлк'ариейэ гьринг, йа кө Хвэде бь р'ийа қөльхдарийе мийасэр дькэ. Хун ль сэр ван мэрыва ь'өкөм дьбельн, к'ижана Хвэде қьрар кьрийэ бь р'ийа қөльхе незики Хвэ бькэ. Хун минани лэшкэред Давьдьн, йе кө мабун, кө ьабун хвэи бькьрана”.

Эв ве р'астийе қэбул дькьн у незикбуна р'аст ль щэм ван ьэйэ. Чава р'ебэр, эз гэрэке хэбэред жийане бежьм, йед кө ве али бькьн, кө ве незикбуне хвэйкьн, нэньер'и ве йэке, вэки хэр мэрывэк бона незикбуна хвэ щабдарэ.

Хэйина незикбуна р'аст али мэ дькэ, кө эм кьред хвэ чэндбарэкьн у шөхөлк'рийа хвэ бь ачьхи сэр ьэвда биньн. Хвэде мала хвэ че дькэ: гэло буйина ьэвк'аре Wi тыштэки чава мэзынэ! Демэк эв йэк гьринг нинэ, кө ль бэр ч'э'ве вэ к'аре вэ бьч'укэ: бир биньн, вэки хэр п'арч'эки бьч'ук гэлэки гьрингэ. Хун ве йэке дьбьжерьн, кө гэрэке к'ардарбьн, йан к'ардар нибьн. Гөмана мын жи бона вэ ви щур'эийэ, чава кө йа Йуь'эннайе шандийэ: “Хун ьаж хвэ ьэбьн, вэки хун к'эда хвэ өнда нэкьн, ле ьэде хвэ т'ам бьстинын” (Б Йуь'энна 8).

Н'ӨКӨМӨ ШӘХСИ

*“Ле тө зани... кө эз чава дьжим, у к’ижанэ мэрэме жийана
мын. Тө баварийа мын зани у зани, кө чьдас вэхт эз
чэрчьримэ. Тө н’ызкьрын у сэбьра мын зани”*
— Б Тимот’ейо 3:10, NLT

Нава н’эта-нэтайеда эме өсө жи р’уйе we йэкеда нэҕ бьстиньн
йан жи зйанек’эвьн, кө мө н’өкөмөки чава нава жийана
мэрьвада ыштийэ. Эв йэк нэ т’эне дэрьэҕа қөльха мөданэ, ле өсө жи
дэрьэҕа жийана шәхсиданэ (йа кө диса гьрингэ): демэк эв йэке бе
қимэткьрыне, кө эм чава жийанэ у чь щур’эйи незики мэрьва бунэ.

Эв йэк, кө эм чава мэрьва дьньер’ын, незикбуна мө йан бь щур’е
чекьрыне, йан жи бь щур’е хьрабкьрыне, ьндава ванада че дькэ. Эгэр
эм н’эсабкьн, вэки йед майин жь мө ньмьзтьрын, эме ви щур’эйи
жи незики ваньбьн. Эме н’эвщэтийед ван н’эсаб ьлнэдьн у ванр’а
мэзьн-мэзьн хэбэрдьн. Эгэр эм мэрьва қимэткьн, эме быщэ’диньн
чекьн у вана қөваткьн, бь н’эсабьлдана р’эһ’ме у н’ызкьрыне.

Эгэр эм мэрьва чава мәщәләке ьньер’ын, эме вана ьдьнэ хэбәте,
хвэзьма (бь т’айбәти) ви чахи, эгэр эм хьйәлед хвә, н’эвщәти у
хвэстьнед хвә дьһа зедә қимэткьн, нэ кө йед ван. Эгэр эм мэрьва
чава бь шькьле Хвәдева чекьри ьньер’ын, йед кө бе н’эсаб ьһанэ
у қимәтлунэ, мә’нийа мө we ьббә дөа’кьрына вана, эгэр эв йэк к’иси
мәбә жи. Эв йэк те н’эсабе п’эргала минани мәсийитийе.

Қөвинбунед хвәһ’эзийе

Н’этани наскьрына Иса эз шәхсәки гәләки хвәһ’эз бум. Сала 1979-
а, пышти вәгәр’а мын, Р’өһе Пироз мәшбур’ бу эрише бинэ ль сәр
қөвинбунед мынә хвәһ’эзийе. Дәһсалийа мынә ә’вльнә нава Мәсийда
вә’де шәр’к’арийед қөвин бу.

Қөвинбунәкә жийана мын жи хвәстьна бәдәни бу. Мын нькарьбу
ль бәр н’эжмәк’арийа пор’нографийае мықабыл (дьжи) дәрк’әтама.

Нава фэйдае р'ожийед чьлр'ожэда эз аза бум. Эw йэк сала 1985-а қәwьми, пышти шәр'к'арийа шәш сала. Пәйи азабунер'а чекьрьна фькьра мын дәстпе бу.

Нава чәнд салед майинда мын к'ока we хwәстьне ә'йан кьр. Н'ьзкьрьна Хwәде һәр дәм дьле мында зедә дьбу у мын дәстпе дькьр мәрьва дьа баш қимәткьм. Мын фә'м кьр, wәки нава н'име хәйсәте бәреда хwәһ'ьзийа ль сәр дәрәщә бьльнд бу. Т'эмашәкьрьна пор'нографийае, йан ньһер'андьна ль сәр жьнайә бь хwәстьна мәзьн, дьдә к'ьвше кә тә wана бәдәдър дьки у чава кә тә незики п'арч'әки гоштби. Нава wә'дәда, нава мында һьндава тыштед wi шур'әйида мә'дәльһәвк'әтһьн пешда һат.

Нава мында дәстпе кьр ә'йантийа дәрһәқа we йәкеда дьа зедә избатбә, wәки жьн бь шыкьле Хwәде һатһнә чекьрьне у әw жи бь р'умәт у қәдър избат бунә. Мын зува әв р'асти заньбу, ле әва занәбуна фькьре бу, ле нә кә п'арәкә һәйина мын. Нава wә'дәда мын ә'йан кьр, wәки чьқас тыштәки р'астә, wәхте кә Хwәде дәстпе дькә тә бьгөһер'ә. Дәма кә ль бәр мын шыкьлед пор'нографик ль сәр афиша, коvara, йан жи экранед телевизийона дьһатһнә к'ьвше, мын т'әхмин дькьр, wәки әw йәк эриша дьжи (мьқабьли) мын бу. Эз гәләки һерс дьк'әтһьм, wәки әw шәхсе, бона к'ижани Иса хвина Хwә р'ет, н'әтани п'арч'е гошт һатийә нөхсанкьрьне. Незикбуна мынә һьндава жьна һатә гөһар'тһне, wәхте кә нава мында әв ә'йанти зедә бу.

Эз бь we йәкева зәндәгьртимә, кә мер чава незики жьна дьһьн, н'әта һьнәк меред шьвине жи. Эw wана чава тыште бәқимәт кем гринг (фәрз) н'әсаб дькьн, у шарна жи бәнди т'ә тышти н'әсаб накьн. Әв йәк беақьлийә. Мер у жьн пәйиһатийед п'адьшатийа Хwәдейә wәкәһәвьн, у чава қальбед дьа қәwат, мер гәрәке қәдьре жьна дьа зедә бьгьрн, нә кә йед хwә. Мер гәрәке қәдьре жьна бьгьрн, қимәткьн, бьп'арезьн у һәр шар бьщә'диньн wана бьльндкьн. Мер у жьн, һун р'ебәрәд йәктийа хwәнә, ле р'ебәрийа нава п'адьшатийа Хwәдеда дьдә к'ьвше, wәки һун бь р'ийа қөльхкьрьне, жийана хwә бона малбәта хwә датиһьн. Эw йәк надә к'ьвше, wәки һун гәрәке сәрwерийе жьн у зар'окед хwә бькьн. Әгәр һун н'әсаб дькьн, wәки р'ебәри сәрwертийә, wi чахи незикбуна wә we әwe йәке хьрабкә, ле нә кә жийана we че бькә. У һуне wәхте диwане бона we йәке н'әсаб бьдһн.

Хвэстьна қәбулбуне

Тыштқи хвэһ'эзийейи майин жи, йе кӧ Хвэде нава мында эшкэрэ кыр, Һе зедэ тыште хапинок бу. Нивэка салед 1980-йи эз лы шивнэке дьхэбьтим, т'эшкила хэбатк'арайэ к'ижане дьгыиштэ незики чарсыд мэрвыи, ле эндамед ве жь Һ'эйшт Һ'эзара зедэтыр бун. Һ'ӧкӧме ве шьвине лы сэр бь Һ'эзара шьвинед вэлате мэ Һэбу.

Ви чахи мын т'ӧ шур'эки п'эвчуйинед р'у бь р'у қәбул нэдькырын, у бь Һэр авайи эз жь ве йэке дьр'эвим. Эз Һындава Һ'эмуйада гэлэки қәнщ у т'эрбэ бум. Һэр дэм мын хэбэред қәнщ дьготьнэ мэрва, Һ'эта кӧ мын заньбу, вэки готьна мын р'аст жи нибу. Мэрва Һ'эсаб дькыр, кӧ эз нава т'эшкила хэбатк'аред шьвинеда хэбатк'аре Һэри баш бум. Мын шар-шарна дэрьэқа ве йэкеда жь мэрва дьбьист у ве йэке р'азибунэке мэзын дьда мын.

Шарэке нава дӧа'кырьнеда Хвэде жь мын пьрси: “Нава А Корьнт'и 13-да Мын лы к'идэре тэр'а готийэ, вэки Һ'эзкырын тыштэки башэ?”.

Мын нышкева бэрсьва (щаба) Ви да: “Ль т'ӧ щийи Тэ нэготийэ”.

Хвэде готэ мын: “Кӧр'е мын, тӧ зани, вэки тӧ бона чь т'эне тыштед баш дьбежи мэрва, вэхте кӧ эв йэк ви чахи нэр'астэ”.

“На, эз дэрьэқа ве йэкеда нэфькыримэ”,— мын готе.

Эви шарэкер'а готэ мын: “Тӧ дьтырси, вэки эве тэ инк'ар бькын. Һ'эзкырна тэ бэрбь к'ейэ, бэрбь тэ, йан бэрбь вана? Эгэр тӧ бь р'асти мэрва Һ'эз бьки, те р'астийе бежи ван, нэньер'и ве йэке, кӧ те лы вана хвэш бейи йан на. Те бона Һ'але ван хэмгинби, кӧ али вана бьки, Һэма бь ве мэ'нийе жи, эгэр эв тэ инк'ар бькын”.

Мын хвэһ'эзийа хвэ зэлал дит, йа кӧ бьн т'эрбйэтдарийеда Һатьбу вэшартыне: эв р'астийа бь эш бона мын вэбу. Мын мэрв дьданэ хэбате, бона кӧ мын Һ'эвщэтийа хвэйэ бона қәбулбуне т'эжи бькыра. Мын аликырна мэрва гьринг (фэрз) Һ'эсаб нэдькыр, аьқаси мын дьхвэст кӧ эз жь алийе ванда қәбулкырибума.

Эвэ мэ'ни, вэки гэлэк қӧльхчи т'эне алийе Хэбэра Хвэдейэ “баш” т'эриф дькын. Эв жь э'шарэтидайине, р'асткырыне у дьжидэрк'этыне дьр'эвын. Эв дьфькырын, вэки бь ве йэке эве эндамед шьвине бьдньэ хэйдандьне, у нава энщаме ве йэкеда р'эқэма эндамед шьвине ве кембэ, ле бь р'асти эв олед хвэ Һ'эз накын.

Мэрк'эза Һ'эзкырна ви шур'эйида к'ийэ, йед майин, йан “эз”? Эгэр мэ бьдита, вэки йэки ч'э'ве хвэ гьредайэ у бэрбь кэвийа зьнар

дъчэ, гэлэ мэйе нэкъра газы, кӧ мэ эв жь қэзийайе хьлазкъра? Қэрэз, мын бьыистийэ, кӧ “жь ван қӧльхчийед кӧ ь’эз дькьн” ьнэк чь дьбежьн, вэхте кӧ мэръвед башқэ вана набинын: дэръэда we йэкеда кӧ эв чава дэръэда мэръвада хэбэр дьдын, нава ванда т’эвхэвбун че дьбэ. Эв ви щур’эй незикы хэбатк’ара, йед говэкед щур’э-щур’э, дьбьн, те бежи эв вэлатийед дэрэща дӧданэ. Гэлэ бавармэндед ви щур’эи ь’ӧкӧме чава ль сэр мэръва дьхельн, вэхте кӧ т’ӧ кэс т’ӧ тышти набино. Эве бона ви ь’ӧкӧми ь’эсаб бьдын, йе кӧ вана ль сэр мэръва ьыштийэ, т’эви к’ижана эв нава ьэлэқэтийада бунэ.

Жь мьлаӕимтийе бэрбь бэрк’буне

Вэхте кӧ мын эв э’йанти стэнд, гьрани те бежи дэрбази алийе мьқабыл бу. Эз бумэ т’эрифкърэки бэрк’. Дьле мында ьэла ье ь’эзкърына Хвэде т’ӧнэбу. Эз дьа гэлэки дэръэда р’астбунеда дьфькърим, нэ кӧ дэръэда хвэшп’алия мэръвайэ ь’эта-ь’этайе. Щарна, эв щьвинед кӧ мын ль ьър т’эриф дькър, р’уйе мында дьк’этьнэ нава ь’алэки хьраб. Эз ьэла ье ль сэр “эз”-е хвэ мэрк’эзбуйи бум, ле хвэь’эзийа мын щур’эки майин дьхатэ к’ьыше. Эв йэк ьэма мэсэла класик, йа бэша ньвисаред пироз бу: “Ӧун дьфькърын, вэки ь’эму кэс гэрэке занэбуна вэйэ к’амьлр’а қайилбэ. Нэньер’и we йэке, вэки эм дькарын бь сайа занэбуне хвэ гьринг (фэрз) т’эхминкьн, ле ь’эзкърына кӧ бь р’асти щьвине че дькэ” (А Корьнт’и 8:1,2, NLT).

Эз р’ожа иройин вэдьгэр’ым у пашда ль сэр салед хвэйэ қӧльхейэ пешда дьньер’ым у р’уйе we йэкеда хвэ нава ь’алэки ӧса бэфэсалда т’эхмин дькьм, вэки ьнэк сэрвер мэщбур’ дьбун, пышти чуйина мын, ль щьвина ь’ал бьдана р’асткърыне. Эгэр эз ви чахи сэрвер бума, мыне т’ӧ шара Щон Бивер бона қӧльхкърына ль щьвина хвэ т’эглиф нэкъра. Эз жь ван р’ебэра ӧса р’азимэ, йед кӧ дьдитьн, кӧ нава мында хвэстына қӧльхкърына бэфэлпэ бона Хвэде у щьмэ’та Ви ьэбу, ле ьэла ье ь’эвщэтийа гьыштына р’ӧь’ани жи ьэбу.

Мын иди лэ’фэки нэдькърын, кӧ мын бэгэмийа мэръва бьстэнда у жь инк’арбуне дурк’этама. Мын р’асти дьгот у дьжи мэръва дэрдьк’этым, ле диса бь ван мэ’нийед хвэь’эзийе, мын эв йэк дькър, йед кӧ ьэла ье жь мын вэшарти бун, жь к’ижана Хвэде эз пафьж дькърым.

Пышти чэнд сала сэрверэки э’йан ль бэр р’ебэред ь’ӧкӧмдар эз гэлэки р’эхнэ кьрым. Хэбэред ви жь се п’эрч’ед дьнийаейэ щӧда-

щода гъиштэнэ мьн. Пешда эз гэлэки Һерс к'этым у гоманбър' бум, ле мьн заньбу, вэки хэйде т'эне мьн жь Хвэде дурхьста. Эша ви мэрвыи ль сэр мьн бу, йа кө эз мәцбур' кърм кө эз гази Хвэде бькьм, Һ'ызкърна Wi өса Һиви бькьм, вэки пешда мьн өса Һиви нэкърьбу. Мьн бь к'эл у щэ'д Һиви жь Хвэде дькър, кө Əw дьҺа гэлэки дьлр'эһ'ми быда мьн. Бейи фэ'мкърна мьн, Хвэде нава вэ'дэда дьле мьнда Һ'ызкърна Хвэйэ Һьндава щьмэ'та Хвэ мэзын кър.

Нава ви вэ'дэйида Ходан э'йантик да мьн, йа кө қольха мьн гөһар'т. Дьқəwьмэ Һун бьфькърн, вэки Һуне ньҺа тыштэки гэлэки к'ур бьбьен, ле на, əw гэлэки зэлалə. Дьқəwьмэ Һун өса жи бьфькърн, вэки əвa чaвa тыштэки гэлэки сьвьк те бьҺистьне, Һ'этани кө Һун дора we бьфькърн. Əw э'йанти əвə: “Кəвч'ик шэкър али дькə дэрман вэхөн”. Мьн фэ'м кър, вэки Һ'өкөме дэрман сьст (зə'йиф) набə, вэхте кө ширьнайе сэрда зедə дькьн. Мэрв дэрман дьҺа Һеса дьхөн йан вэдьхөн у чaвa қанун əw щарна жи ль мервь хвəш те.

Р'ожа иройин гэлэк р'ебэр дьбежьнэ мьн: “Щон эз зэндэгьрти дьминьм, кө тə чaвa əм Һ'əму нава ви вэ'дэйида данə к'əнандьне, вэхте кө Хəбəра Хвэде дьле мə пақьж дькър. Тə дора we т'емайе Һ'əму р'өһ'дар кърн”. Гава кө мьн щара э'wльн хəбəред өса бьҺистьн, мьн фэ'м кър, кө эз бь к'эрəма Хвэде дьгьижьм. Əз гэлэки жь Wi р'азимə!.

Бь т'əхмин, əw сəрwере, кө эз ль бэр р'ебəра р'əхнə кърм, нэдьхwəст ль мьн дəа'бькьра, ле əw нава жийана мьнда бу дəакърнəкə Һəрə мəзын. Һун гэрəке бир биньн, вэки щарна Хвəдейе мэрəмед мэрвэйə хьраб бьдə хəбате, бона кө əм бьк'əвьнə нава қьрара Wi. Əwi хайинтийа ЩьҺуда да хəбате, бона кө хачкърна Иса мийасэр буйа, йа кө пешда бона Wi Һатьбу қьраркърне. Əwi мэрəмед бьрайед Усьвə хьраб данə хəбате, бона кө хəwьна ви мийасэр буйа, йа кө дабу ви у гэлэк тыштед башқə.

Мэрэм (арманц) Һ'ызкърна Хвəдейə

Бь т'омəри Һьлдайи пьрс əwə, кө əм мэрвə чaвa дьбиньн. Əгэр əм изьне бьдьн, кө Һ'ызкърна Хвəде у дьлр'эһ'ми нава жийана мəда зедəбьн, əме мэрвə бəһөрмəт нəкьн. Əгэр əм Һ'əсабкьн, вэки йед майин жь мə ньмьзтьрн, əме вана р'əхнəкьн, гөнəк'аркьн, Һьндава ванда Һ'ышкьн у тыштед майин. НьҺа бьхwиньн, кө Паwлос баwармəндəд р'омайир'а чь дньвисə:

Тō чьма бьред хвә р'эхнә дьки у лома ле дьки? Йан жи бона чь тō жь жорда бьрайе хвә дьньер'и у ви бөһөрмәт дьки? Чьмки әм һ'әмуе жи ль бәр диwana Хвәде бьсәкьһн... Демәк, жь мә һәр кәс гәрәке бона хвә һ'әсаб бьдә (бона ломәкьһна әме шабе бьдһн) Хвәде" (Р'омайи 14:10, AMP).

Әгәр бавармәнд гөһдарийе нәдһнә сәр т'әмийа дөдайә мәзһн, йа кō һәвһ'ьзкьһнә, әме бьк'әвһнә we т'әле, дәрһәдә к'ижанеда Павлос дьһвһсә, йа кō мә ль жоре ани бәр ч'ә'ва, у әме дәстпекьһн мәрһва бөһөрмәткьһн. Фькьрдарийа ви шур'әйи анәгори ван мәрһвайә, йед кō занәбунед Инциле стәндһнә, ле ль цәм ван бәре Р'өһ'е Пироз т'өнә.

Инцил ль мә ә'йан дькә, вәки Хвәде һьзкьһнә. Тышәки гьрингә бьдһнә к'ьвһше, вәки һ'ьзкьһн Хвәде нинә. Нава ван һәрдө готьнада фьрқийа мәзһн һәйә. Шәхсе Хвәде, р'е у фькьр бь we йәкева найенә синоркьһне кō әм чава һ'ьзкьһне шьровә дькьһн, чьмки т'ө кәс һ'ьзкьһне нас накә һ'әта әви Иса нас нәкьрийә. Әвә һәйина һьзкьһна р'аст.

Өса жи т'ө Инциләкеда һьвисар нинә: "Һ'ьзкьһна Хвәде һәйә". Qəwata Wi, п'ешк'еш, сәрвери у гәләк тыштед Вийә майин һәнә, ле Иса һәйина һ'ьзкьһнейә р'астә. Әгәр өсайә, әм жи гәрәке жь Wi щөда нәбһн, чьмки әм щарәкә майин, анәгори т'әбйәта Wi һатһнә. Awa Павлос бона чь дьһвһсә:

“Әгәр мьһн бькарьбуйа бь һәр зьманәки дьһийәйе, йан жи ә'змһн хәбәрда, ле мьһн мәрһв һ'ьз нәкьһана, мьһне т'әне дәнге бөфькьр дәрхьста, йе минани шьһнгина болмед сьфьр, йан жи минани зәнгьл бькьһа зьһгин. Әгәр п'ешк'еша п'ехәмбәртийе мьһр'а һәбуйа у сәр һ'әму сөр'а һәбума, ле мәрһв һ'ьз нәкьһана, чь к'ар жь we те? Әгәр п'ешк'еша баварийе мьһр'а һәбуйа, вәки мьһн ч'ийар'а хәбәрда, йан жи әв щи бьгөһстана, ле һ'ьзкьһн т'өнәбуйа, мьһне диса т'ө к'ар нәда т'ө к'әси. Әгәр һәбука хвә пева бәлайи бәләһгаза бькьһа, у бәдәна хвә жи бьда дәр бона шәвһтандһне, әз дькарьбум бь we йәке фьр'нах бума, ле әгәр мьһн мәрһв һ'ьз нәкьһана, қимәте мьһн we т'ө щара т'өнәбуйа" (А Корьһт'и 13:1-3, NLT).

Һ'ьзкьһн жь хәбәрәд мә найе. Әм дькарьһн бежһн, вәки әм дәрһәдә кәсәкида дьфькьһн, ле к'арәд мә дькарьһн тыштәки лап башқә бьдһнә к'ьвһше. Һ'ьзкьһн өса жи жь к'арәд мә найе. Нава хәбәра Павлосә кō мә ани бәр ч'ә'ва, әв дьбежә, вәки әм дькарьһн тыштед өса бькьһн, к'ижана т'әне ви чахи дькьһн, вәхте кō һ'ьзкьһна мәзһн һәйә (бәлакьһна һәбуке у дәрдайина бәдәне), ле әв йәк дькарә жь һ'ьзкьһна Хвәде башқә бе кьһне. Әм дьбһһн, вәки һ'ьзкьһна р'аст жь дьһле мәрһв те.

Вэхте кӧ эм Һ'ыз бькын, эме Һндава мэрвада бь сәбьр у қәнщбьн. Эме Һ'эвсудийе ль ачьхийа вана нәкын, чьмки эме бь дьл бьхвэзын кӧ эв бьгьижьнә сәрк'эвтьна. Эме т'ӧ щара бона хвә фьр'нах нәбьн у эме жь к'ӧбарийе у фьр'нахбуне дурк'эвьн. Эме дә'we нәкын, вәки Һ'эму тышт бь хвәстына мәбә. Эме р'уйе бесәбьрийа хвәда Һерс нәк'эвьн. Эме we йәке бир нәйньн, вэхте кӧ мэрвь Һндава мәда шашбьн, ле эме бьбахшиньн у Һ'эму дәйна бәрдьн. Эме т'ӧ щара бь дитьна нәһәқийе нәк'эвьн, ле эме бәрбь р'әһ'ме у р'астийе быцә'диньн. Эме т'ӧ щара жь т'ӧ кәси пашда нәсәкьньн у баварийа хвәйә Һндава мэрвада ӧнда нәкын, ле эме Һәр дәм бона тыште баш баварийа хвә ль ван биньн. Эме Һәр дәм мэрва бесуц Һ'әсабкын ви чахи, әгәр нәһәқийа ван нәһәтийә к'ьышкьрьне, азӧр'ӧкьрьне у әгәр ә'йанбә, вәки эв нәһәқьн, гӧмана ван we Һәбә, вәки we т'ӧбәкын у we бен дасәкьнандьне. Эме бь we гӧманева т'ьжибуйибьн у нава Һәр тәнгасикедә тәйахкын, бой п'адышатийа Хвәде, йан жи пешдачуйина мэрвәки майин. Бь гьлики, мәрәме жийана мә we бьбә чекьрьна мэрвайә нава Хвәдеда, йа кӧ т'әне ви чахи дькарә бьбә, әгәр эв минани Мәсиьбьн у қьрара Wi нава жийана хвәда мийасәркын.

Р'ебәре кӧ ль сәр гәләка Һ'ӧкӧм ьышт

Чәнд сал пешда эз т'әви Һәйтәһола шина Һәваләки хвәйи незик бум. Наве ви Щек' Волес бу. Әви ль бажар'е штата Мичиганейи Детройте цьвина бь наве “Мьзгиндарийа Детройтейә Һ'әмдьнийайе” Һ'им данибу. Эв цьвин, әндамед к'ижане жь мыләтед шур'ә- шур'ә бун, нава дәһ салада гьиштьбу чар Һ'әзара. Щек дьчу Зимбабве, бона кӧ вэхте бәрәвбунәкә Мьзгиндарийе т'әриф бькьра, ле пышти пәйиабуна жь тәйаре ль щәм ви кризиса дьл пешда Һат у эв вәфатбуйи к'әт.

Бь Һ'әзара мэрвь, вэхте шина ви Һазьр бун, Сәрк'аред қӧльхдарийед т'әмамия Штатед Йәкбуйи, нәвсед дәвләтейә р'әсми, щигьред сәрк'аред Һәвалтийед мэзын, ӧса жи гәләк хәбатк'аред садә, мэрвевд бемал, дайикед кӧ бь алик'арийа дәвләте дьжин. Эв мэрвь нава дорана Һ'ӧкӧме цьвина вида бун. Гәләк мэрвь жи, йед кӧ Иса чава Хӧдан нас нәдькьрын, диса т'әви шина ви бун. Дьк'әтьнә нава ван әндамед администрасийаид меванхана у р'есторана у мэрвевд башқәйә ль ви бажар'и, нава жийана к'ижанада әви Һ'ӧкӧм ьыштьбу.

Һазьрийа мэрвевд кӧ нә жь цьвина Щек бун, эз ә'шебмаийи нәһьштьм. Эз у Щек гәләк щара, т'әвайи жь цьвине дәр, мә вә'дә

дэрбаз кьрийэ у эз аwqаси бь we йэкева дöа'кьрибум, wэки эw чава незики мэрьва дьбу. Эw öса незики һэр кэси дьбу, чава мэрьв незики шэхсэки қимэтлу у бьһабэ. Эwi хэбатк'аред р'есторана у меванханар'а п'эрэ дьһыштын. Эз щарна һьнэки дöдьли дьбум у дьфькьрим, wэки дьqэwьмэ эw йэк тыштэки зедэкьрибу, ле эw фькьрдарийа беаqыл щарэке һатэ р'асткьрьне, wэхте кө Щек готэ мын, wэки эw мэрьв бона Хwэде чьqаси қимэтлу у бьһа бун. Wэхте кө һун т'эви Щек бун, эwi т'ö щара wэр'а нэдьгот, wэки һун мэрьве һэри гьрингын (фэрзын): ле бь р'асти, һун бона wi мэрьве һэри гьринг бун (фэрз бун). Һэйтэһола шине чар сән'эт у нива к'ышанд. Жь гэлэк һэвал у qöльхчийед wi һиви кьрын, кө эw бь чэнд дэqа бь фькьред хwэва нивибын. Пэйи we йэкер'а, wэхте кө жь мэ чар йан пенщ мэрьви дэрьqа we йэкеда хэбэрдан, кө бь чьqасива Щекр'а незик бунэ у эw бона мэ чьqас бьһайэ, qöльхчики э'йан сэкьни у гот: “Эз дьфькьрим, wэки эз бум һэвале wийи һэри баш”. Һ'эму к'энийан.

Мэ һ'эмуйа жи заньбу, wэки Щек һ'эсаб дькьр, кө жь мэ һэр йэк һэвале wийи һэри незик бу у эw wi щур'эи жи незики мэ дьбу. Эw р'эбэре мэзын нэ т'эне ль сэр мылэта бь бэрэвбунед хwэйэ Мызгиндарийе у програмед телевизийоне һ'öкөм һышт, ле öса жи ль сэр ван мэрьва һ'öкөм һышт, к'ижанар'а эw нава һэлэqэтийада бу. Бона wi фэрз (гьринг) нибу, кө һун сэрк'аре һэвалтикэ мэзынын, йан алик'арийа дэwлэте дьстиньн. Щек заньбу чава wэр'а хэбэрда у чава wэ чава мэрьв һ'ыз бькьра. Щек нэ т'эне нава нав у п'ешк'ешед хwэда амьн бу, ле пер'а жи һ'эму кьрьнед хwэ нава һ'эму говэкед жийанеда чэндбарэ дькьрын.

Qэрэwьле кө һ'öкөм ль сэр гэлэка һышт

Һуне т'ö щара һьнэк мэрьва ль пыш дьк'е нэбиньн, йед кө һ'öкөмэки мэзын нава жийана мында һыштынэ. Жь ван мьрва йэк жи Майк'э, йе кө ль һэвалтийа “Р'ок'вел интернейшньнл”-е хэбатк'аре п'ара (бэша) финанси бу. Дö сал пешийа qэбулкьрьна мэсиһитийе, мын насийа хwэ да wi. Ль щийе хэbate, щийед р'уныштандьна мэ незики һэв бун, у мэ wхэте навбьр'ийа хэbate, йан жи дэма хwэрьне, дэрьqа Хwэдеда qьсэ дькьр. Паше мэ дэстпе кьр бь сән'эта йан ль мала мын, йан жи ль мала wi, öса жи ль щьвине бь һэвр'а хэбэрдьн. Беqэлпийа Майк' у сэрwахтийа wийэ практикэ ль сэр һ'име хэбэра Хwэде һ'öкөмэки мэзын

нава жийана мында ыштын. Эз жи бь we йәкева ь'эжмәк'ар мабум, кө әви чава қәдыре жына хwә, зар'окед хwә дыгьрт у ь'ыз дыкьр у өса жи қәдыре ван мәрва дыгьрт, р'асти к'ижана әв дыһат.

Эз жь “Р'ок'веле” дур к'әтым у бумә қөльхчи. Пышти wә'әки көрт Майк' жи жь хәбате дур к'әт у һәвалтийа хwәйә ь'әсабдарийе вәкьр, йа кө ь'әтани р'ожа иройин дыхәбьтә. К'аре wi гәләки ачьх бу. Әви али жь 12 ь'әзар мәрви зедәтър кьрьбу, әви әв документед бащдаийне у йед ь'әсабдарийейә майин дыньвисьн кө мәрв к'аре хwә мийасәркьн, жь к'ижана пенщ ь'әзар мәрв иди бьбунә мыштәрийед вийә һәрт'ьми. Әвана Майк'р'а бь сәлед дыреж хәбьтибун, бь сайа бөқәлпи у пақьжийа wi.

Ван ахьрийа мын жь Майк' пьрси, кө әви бона чәнд мыштәрийед хwә Хәбәра Хwәде т'әриф кьрийә? Әви гот:

– Щон, әгәр әм өса нәрм ь'әсабкьн, әв ь'әсаб дыгьижә незики 90 сәләфи.

Өсайә әви бона жь дәһ ь'әзара зедәтър мәрви т'әриф кьрийә. Эз зәндәгьрти мабум. Мын хәбәрдана хwә бәрдәвам кьр у же пьрси, кө әви р'ебәрийа чәнд мәрвайә бәрбь хьлазбуне кьрийә? Әви гот:

– Бь сәда мәрва. Мәсәлә ь'әвтийа дәрбазбуйи мыштәрики мын, йе кө жь Кубайейә, Хөдан қәбул кьр у мын дөа' кьр, кө әв жь нәхwәшийа п'әнщәшере қәнщ буйа.

Майк' өса жи али гәләк қөльхдарйа кьрийә, кө әв ь'әсабдарийа хwә р'аст чекьн. Майк' али қөльхдарийа мә жи дыкьр, wәхте кө әв һәла һе этапа сазбунеда бу. Әви фә'м кьр, wәки Хwәде гази мын кьрьбу у бь сала сәр һәв декларасийайед мынә бащдаийне бәлаш (бейи дайина п'әра) һазьр дыкьрьн. Майк' нава жийанед гәләк мәрвада бь щур'ед щөда-щөда ь'өкөм ыштийә.

Те бира мын, wәки wәхте қьсед мәйә дыреж Майк' дәрһәқа қәрәwылкида гьли дыкьр, йе кө нава жийана хwәда жь ь'әму мәрви зедәтър ь'өкөм ыштьбу. Ван ахьрийа мын wir'а телефон кьр у щарәкә майин дәрһәқа wi мәрвида же пьрси. Майк' гьрийа у гот:

– Щон, жь нәһ хати у хәлед мын, шәша иди жийана хwә ль нәхwәшхана п'ьсихолощик сәр һәвда анинә, у дайика мын жи нава wанда. Һәрдө кальке мын бь гөләкьрьне һатьнә көштьне. Жийана малбәта мын навьәвк'әти бу, у йазийа мын жи we минани йа ван буйа.

Қәрәз, р'уйе чәтьнайед финансида дайика мын эз шандьмә малбәтәкә башқә, бона кө wана эз хwәйкьрама. Эз ь'әвт сала т'әви ван

мэрьва мам. Баве we малбэте ль фабрика к'ахэзэ щи щэрдэван бу. Наве ви Чар'ли бу. Бефэлпи у хвэп'ешк'ешкырна ындава Иса у ы'зкырна ындава мэрьвада эв ньфэр'а нава жийана мында хыраб кырын. Нэр ы'эвте эви эз дьбырмэ щывине у эз ыни р'ейед Хвэде дькырым. Н'окөме ви али мын кыр, кө эз öсэбьм чава кө иро эз ыэмэ. Щарэке, кэч'а мын тыштэк ньвисибу у сэрнаве we данибу “Мэрьве ыэри мэзын, ые кө мын т'ö щара нас нэкырийэ”. Эв ньвисар дэрьэда Чар'лида бу.

Дьрэвьмэ ын т'ö щара дэрьэда Чар'лида пе нэх'эсийана, эгэр эв к'ытеб нибуйа. Қэрэз, н'окөме ви бэрбь бь н'эзара мэрьва бэла бу, к'ижанар'а Майк' қөльх кыр. Бь дэсти Майк' эви öса жи сэр жийана мын н'окөм кыр. Демэк бь миллиона мэрьв, бона к'ижана эз қөльх дькым, ыед кө бона Хвэде ыатынэ қазанщкырыне, öса жи н'окөме Чар'ли навда ыэйэ. Нун дьбиньн, кө қэрэвьлэки садэ чава н'эсабе хвэ данэ чэндбарэкырыне. Эве р'ожэке бона we ыэке ыэде мэзын бьстинэ.

Н'окөме ль сэр ньсылэтэд (ньвшед) пешэр'оже

Эв ыэк сэрьатикэ р'аст тиньэ бира мын, ыа кө хэбатк'арэки мэ бона мын ван ахырийа хвэнд. Эв дэрьэда ат'еистэкида бу, наве к'ижани Мак'с Щук'с бу у öса жи дэрьэда мэрьвэки хвэдехофда бу, наве к'ижани Щонат'ан Эдвардс бу. Ава эв сэрьати:

“Мак'с Щук'с ат'еист бу у мэрьвэки нэхэқ бу. Эви кэч'экэ нэхэқ стэнд. Нава энщаме ыэктийа ванда мэрьвед кө ыатынэ дьнийайе, 310 мэрьв чава п'арсэкчи мьрын, 150-и чава хырабк'ар, ы'эвт жи чава мэрьвкөж, сэд жи чава ич'ыкэхөр: жь ньсылэта вана жь ниви зедэтыр жьна хвэ дьфротын. Эве штата ль к'идэре эв ыатыбу дьнийайе, мэщбур' бу бь т'омэри ылдайи 250-и н'эзар долара ль сэр 540 пийыатийед вана хэрщ бькэ.

Фэқэт шыкыр жь Хвэдер'а, эв принцип дөалийэ. Протокола малбэтэкэ майин ыэйэ, ыа кө дэрьэда ньсылэтэд қөльхчики америкйи мэзын Щонат'ан Эдвардсда ыли дькэ. Жийана ви жи ыэма ви чахи буйэ, вэхте кө ыа Мак'с Щук'с буйэ. Ле Эдвардс кэч'экэ хвэдеп'арез стэнд. 1394 мэрьв ыатынэ э'йанкырыне, ыед кө пэийыатийед Щонат'ан Эдвардс бунэ. Жь вана 13 мэрьв бунэ сэрөкед университета (занингэа), 65 мэрьв бунэ професоред занингэа, се мэрьв бун снаторед Штатед Америкаейэ Йэкбуйи, 30-и бунэ н'акым, сэд бунэ ы'ууқзан, 60 бунэ дохтыр, 75 бунэ офисеред лэшкэред бэ'ре у ль сэр э'рде, диса сэд бунэ т'эрифкыр у мисйонер, 60 мэрьв бунэ хөданед ньвисарайэ э'йан, мэрьвэк буйэ щигьре сэрөке Штатед Америкаейэ Йэкбуйи, 80 бунэ нэвсед дэвлэтейэ р'эсмийэ щөда-щөда, 295 мэрьва идаред хвэндьнейэ бьльнд хьлаз кырынэ, öса жи нава ванда бун

сэрокед қэза у вэзиред ль вэлатед башқә. Әвә штата, ль к'идәре әв һатыбу дьнийайе, қәт сентәк жи ль сәр пәйиһатийед ви хәрщ нәкьрбу”.

Әва жи мәщалкә башқәйә бона чәндбарәкьрьна кьред хвә. Ван мәрва, Чар'ли, Майк у Щонат'ан Эдвардс нава жийанед гәләк мәрвада һ'өкөм һыштынә. Һ'өкөме вана жь ньсыләтәке дәрбази ньсыләтәкә майин буйә. Қәрәз, әв незики гәләк мәрва бунә, дәрһәқа к'ижанада мә нә бь қөльхдарийа массайе, ле һәма бь жийана ванә шәхси хәбәрда.

Хвәде ве мәщале дьдә мә һ'әмуйа. Ле һун чава незики хәбатк'аре полисийайе дьбьн, һун чава сәрwere хвәр'а хәбәр дьдьн, һун чава незики зар'окед хвә дьбьн, һун чава сәрвертийе ль мәщалед хвә дькьн, һун чава дәрһәқа мәрвада хәбәр дьдьн у тыштед майин, һ'өкөме хвә ль сәр мәрвьед дор- бәра дьһельн. Бь ви щур'әйи, һуне жийанед мәрва чекьн, йан һуне бьбьнә кәвьре, кә глор дьбә?

“Ава жь мә һәр кәсе бона хвә шабе ль бәр Хвәде бьдә. Дә иди әм лома һәвдә нәкьн, ле һун хвәр'а бьдьн бәр һ'әсаба, чава бькьн кә ныг нәдьнә ль бәр бьра, кә нәлөк'өмын, йан п'ышк нәбьн. Ава әм һьндава һәвда сәр нета ә'длаиә у бауариавакьрьне бьн” (Р'омайи 14:12,13,19).

Павлос ве йәке р'астә-р'аст т'әхте Дивана Хвәдева дьдә гьредане. Ль вьр we бь щур'е һурә-һур т'әмаийа һ'өкөме мәйи ль сәр мәрва бе ә'нәнәкьрьне (гөвтөгокьрьне). Әва тыштәки гәләки гьрингә (фәрзә) кә әм we бира хвәда хвәйкьн, бона кә бьгьижьнә сәрк'әвтьна, ле нә кә һәр дәм дәрһәқа хвәда бьфькьрьн.

Р'ебека Р'утер Спрингер сәдсала 19-да жийан дькьр. Пешийа чуйина вейә жь ве жийане, вәр'а сәрәдана вә'дәдьрежә ль Ә'змин һатыбу дайине бона стәндьна һәқе һ'әта-һ'әтайе. Вәхте кә әв пашда вәгәр'ийа, әвә к'ьтеба хвәйә класик ньвиси, сәрнаве к'ижане “*Интра Мурос*”-ә. Ве к'ьтебеда әвә хәбәрәд мәрвәки хвә ньвисибу, т'әви к'ижани әвә ль Ә'змин әп'ещә вә'дә дәрбаз кьрбу. Әвә дьньвиси, вәки әв мәрвь бьре малхwe we бу, йе кә Хөданр'а гәләки незик бу. Ви мәрвьи ва готьбу:

“Хвәзи вәхте кә әм һәла һе ль дьнийайе бун, мә фә'м бькьра, вәки әм р'ож бь р'ож бона һ'әта-һ'әтайе че дькьн. Ви чахи жийана мә we гәләк алийава бьһата гөһар'тьне. Һәр хәбәрәкә мылаһим, һәр фькрәкә баш, һәр кьрьнәкә хвәп'ешк'ешкьрьне we жийана пешәр'ожеда бьбә стуна һ'әта-һ'әтаейә бәдәв”.

Р'ебэркуьна мэрьвайэ бэрбь Иса

И'өкөме һэри мэзын, йе кө эме нава жийана мэрьвада бьелын, р'ебэркуьна ль ванэ бэрбь Мэсиһэ. Бь фэ'мкьрына ве йэке, кө диванед һ'эта-һ'этайе ве чь щур'эйибын, һуне быщэ'диньн мэрьвар'а дэрһэца програма хьлазбунедэ гьликьн. Ньвисарэ: “Әве кө сэрвахтэ, мэрьва бэрбь хвэ дьк'ышинэ. (Бона Хвэде чава мэ'сигьре мэрьва: әв бэрэв дькэ у дьстинэ бона *һ'эта-һ'этайа* ван)” (Готнед Сьлеман 11:30, AMP).

Вэхте кө баварийа мын т'эзэ дэстпе бьбу, мын ль сэр хвэ и'өкөмэки өса т'эхмин дькыр, вэки эз дьфькьрим кө мын гэрэке бона ван мэрьва Мьзгини т'эриф бькьра р'асти к'е эз дьһатьм. Қэрэз, паше эз һин бум нава ве пьрседа гөмана хвэ бьдьмэ сэр р'ебэрийа Р'өһ'е Пироз, кө к'энге у чь гэрэке эз бежьм. Мын фэ'м кьр, вэки Иса жи гот, вэки Әв т'эне ве йэке дькэ чь кө дьбинэ, чахе Баве Ви дькэ. Т'эви Хвэде нава шөхөлк'арийа мэдэ тыштэки өса һэйэ, йа кө мерьв мэщбур' накэ, чьмки мэщбур'кьрын ль щэм мэрьва нэр'азибуне пешда тинэ у мэрьва жь мэ дьдэ дурхьстьне. Қэрэз, хвэстьна р'ебэркуьна мэрьвайэ ль бэрбь жийана һ'эта-һ'этайе ве һэр дэм мэр'абэ, һ'этани чуйина мала ль Әзмана. И'ьзкьрына Хвэде ве хвэстьне дьдэ гөр'кьрыне. Вэхте кө һун р'ебэрийа кэсэки бэрбь Мэсиһ дькьн, һ'эму мьлийак'эт, өса жи Хвэде бь Хвэ, бь шабунэкэ беһ'эсаб ша дьбын. Иса дьбежэ: “Әвед кө дьдрун һэде баш дьстиньн, у әв бэре кө әв дьдрун, мэрьвын, йед кө бэрбь жийана һ'эта-һ'этайе һатьнэ анине” (Йуһ'энна 4:36, NLT).

Вэхте һэвдитьна ә'wльн, йа мын у жьна мын, мэщал бона мын һатэ дайине, кө эз р'ебэрийа жьна хвэ бькьм у бьбьмэ бэрбь Хөдан. Пьшти қэбулкьрына Иса һьнэк вэ'дэ дэрбаз бьбу, вэки мын қьрар кьр (бьр'йар кьр), кө һ'этани Хвэде жьна мын нэйнэ щэм мын, эзе р'асти т'ө кэч'эке нэем. Мын заньбу, вэки Хвэде һева ани щэм Адэм у эз фькьрим, вэки Әви дькарьбу әв йэк бона мын жи бькьра.

И'этани эз бьбума мэсиһи, эз р'асти гэлэк кэч'ька дьһатьм. Пэйи қэбулкьрына Хөданр'а, эз чэнд кэч'ед мэсиһир'а п'эв к'этьм, р'асти ван һатьм у мын фэ'м кьр, вэки ве йэке нава шөхөлк'арийа мынэ т'эви Хвэде дьжвари пешда дьанин. Иһр щар, вэхте кө мын һэлэқэтийед хвэйэ т'эви кэч'а бь сьре дьт'эр'ьбандьн, нава

мә һәрдöада эш пешда дьһат. Пышти вә'дәки көрт мьн фә'м кьр, вәки әв йәк бона мьн к'ардар нибу. Демәк, мьн қьрар кьр пешийа п'әвк'әтна т'әви кәч'әке әз дöа' бькьм.

Wi чахи жьна мьн кәч'әкә бь хәйсәте сьвьк бу. Хвәндьк'арәки жи готә мьн, вәки әв ль т'әмаийа занингәһе кәч'а һәрә сьвькә. Ньзаньм гәло әв йәк бь т'әмами р'аст бу, ле те бежи незики р'астийе бу. Вәхте кө мьн дәстпе кьр р'асти Лизайе бем, әв иди саләк бу, кө әз р'асти т'ö кәч'әке нәһатьбум у әв жи жь аликива бь ве мә'нийе, вәки һәр щар, чахе мьн жь Хөдан дьпърси, Әви дьготә мьн кө әз нәчьм. Қәрәз, паше мьн р'ебәрийа Р'өһ'е Пироз т'әхмин кьр, вәки мьн гәрәке Лиза т'әглифи ль бәрәвбуна лек'олинкьрьна Инциле бькьра, у әв жи қайил бу.

Пышти ве бәрәвбуне, әз у Лиза пашда вәгәр'ийанә занингәһе у мьн һ'әтани ниве шәве Мьзгини бона ве т'әриф кьр. Әве готьнед мьн данә т'әр'ьбандьне у паше һиви кьр, кө әз р'ебәрийа вейә бәрбь хьлазбуне бькьм. Ынәк вә'дә пәйи ве йәкер'а, мә һәрдöйа жи заньбу, вәки зәваща мә қьрара Хвәде бу. Әз дькарьм бь бекәлли бежьм, вәки мьн бь р'асти жь ве зәваще қазанщ кьр. Әзе нәбума wi щур'әйи, чава кө иромә, әгәр әв ль р'әх мьн нибуя.

Лиза жи незики бь милиона жийана буйә. Әв хөдана ньвисаред к'ардарә у шәр'к'ара дьжи нәһәқийейә. Әв ль гәләк һ'әмщывина т'әриф дькә, йед кө ль т'әмаийа дьнийайе тен дәрбазкьрьне. Гәло ве чава буйа, әгәр мьн мәщала р'ебркьрьна вейә бәрбь Хвәде нәда хәбате? Ве чава буйа, әгәр әз бьтърсийама, вәки әве қәрфе хвә ль мьн бькьра, у әгәр мьн дәрһәқа Исада вер'а гьли нәкьра? Әз гөманьм, вәки Хвәде ве йәки майин бышанда. Мьне бьжартьна Хвәдейә һәрә баш те бәрда у мьне әв п'ара бона ван мәрьва нәстәнда, жийана к'ижанада әве һ'өкөме һ'әта-һ'әтайе һьштийә. Шькьр жь Хвәдер'а бона п'ешк'ешд Wi!

Бира Хвәда хвәйкьн, т'охьм ве чәндбарәбә, ле т'охьм гәләки бьч'ук те т'әхминкьрьне. Т'ö щара бь сьвькайи незики р'ебәрийа Р'өһ'е Пироз нәбьн: сәрбара сәрда öса нәкьн кө Wi һ'әсаб һьлнәдьн. Тыштед һәрә “бьч'ук”, йед кө Хвәде шандьнә мьнр'а, нава жийана мьнда вәргөһези факторед чәндбарәбуне бунә. Хвәде дьхвәзә, кө нава жийана вәда чәндбарәбун һәбә у дьхвәзә бона ве йәке һәқ бьдә вә.

Бөрдьлэтьна давийе (хылазийе)

Аwqас тышт ьатынэ данине ль сэр к'арта листьке!Эм нькарын бь щур'е сыьк незики wi wə'дэйи бьбьн, йе кő ль сэр ве дьнийайе мэр'а ьатийэ т'эслимкьрьне. Ы'эта-ь'этайа мэрьва we йэкева гьредадийэ, кő гəло əме гөр'а бərнама Хwəде бькьн. Хwəстьна Wi əwə, кő ь'əму хьлазбьн у минани Исабьн. Əw нахwəзə кő кəсəк пашк'əвə.

Ньсылəтəкə т'ам, пышти дəрк'əтьна жь Мьсьре, ль цумьстане őнда бу. Р'əбəре wə'даийи ьəри мəзьн əw дьбьрьн, ле чь жи ьəбə, əw т'əр'ьбин. Р'əбəред гəлəки баш дькарын ьəбьн, ле нава ньсылəта мəда мийасəркьрьна бərнама Чəкьрчийе Сəрəкə мəва гьредадийэ. Əwi гот: “У əв Мьзгинийа п'адьшатйе we ль нав т'əмамыйа дьнийайеда бə даннасинкьрьне, кő ь'əму мьлəтар'а бьбə шə'дəти у ььнге хьлази we бə” (Мəтта 24:14). Wəрьн əм хəбата ль мə т'эслимкьри те бəрнəдьн: нььайə wə'дə. Əw незик буйə, у Əw ль бəр дəре мəйə. Əгəр əм наве хwə мийасəр нəкьн, Хwəде we мəщбурбə ньсылəте майин бьльндкə, чəва кő ньсылəта Иса бу, бона кő мала Хwə хьлазкə, чьмки Əwi иди ə'лам кьрийə, wəки мала Wi we т'ьжибуийи бə.

Эм п'ара хwə, йа бərнама Хwəде мийасəр дькьн, wəхте кő əм we йəке чəндбарə дькьн, чь кő Əwi т'эслими мə кьрийə. Гəманбьр' нəбьн! К'арə хwə чəва йе нəгьринг ь'əсаб нəкьн! Активийа хwə őнда нəкьн: бəре хwə жь дитьна пəймана ə'зманайə Ну дур нəхьн, йа кő нава ве к'ьтебеда зəлал ьатə нишанкьрьне, мəрьвед ньсылəта wə ьивийа wəнə, ььнəк бь гəманбьр'и ь'əwщəнə, кő ьун Иса ль wана ə'йанкьн, ле йед майин ь'əwщəнə, кő жь wə пыштгьтрийе у цəwата Wi бьстиньн. Цьрара wəйə ь'эта-ь'этайейə пешда жи ьивийа wəйə. Ёуне бьгьижьнə ачьхийе, əгəр ьун бь т'əмами гəмана хwə бьдьнə сəр к'əрəма Wi. Əw амьнə!

Əз бəрбьр'и wə дьбьм чəва ь'əmwəлатийе п'адьшатийа Хwəде. Наве хwə мийасəркьн у бьжартьна хwə избаткьн. Шəхəлк'арийа хwə бьгьиньнə ь'этани давийе (хьлазийе). Пышти дəь миллион сала ьуне пашда бьньер'ьн у ьуне шабьн, wəки wə р'аст кьрийə. Ёун нькарын жь чəпе зедəтьр хwə п'ешк'ейи хwəстьна Хwəде бькьн. Дəмəк, бьр'əвьн кő ьун сəрк'əвьн.

Чəва пыштгьрийа давийе (хьлазийе), əз дəа'кьрьнəкə Пəвлос, йа бона т'əмамыйа пироза р'абəр дькьм:

“Была Хөдан зедэ у дьһа зедэ һ’эзкьрына вэ һындава һэв у һ’эму мэрывада
быһинэ у һ’эзкьрына вэ аwqаси мэзынбэ, чава йа мэ жи һындава вэда
wэйэ. Бь ви щур’эйи Әwe вэ qəwаткэ у һуне нава һазьрийа Хwэде у Баве
мэда к’амьл пирозбьн, вэхте кӧ Хөдане мэ Иса т’эви ван бе, йед кӧ йед
Wинэ” (А Т’есалоники 3:12,13, TEV).

*Нава Инциледа гэлэк готьнед дэрьэда һэддайинед һ’эта-
һ’этайеда ньвисарьн у әw дьһа гэлэкьн, нэ кӧ ве к’этебеда
мэрыв дькарэ щивар бькэ. Һун дькарьн шергэ п’аред (бәшед)
диwанед һ’эта-һ’этайе у һэддайинайэ һ’имлида бьбиньн, әгәр
һун бь ве линк’е DrivenByEternity.com/EternalRewards пешда
һэр’ьн (бь зьмане англизи).*

✧ ПЬРСЕД БОНА Ә'НӘНӘКҮРҢЕ (ГӨВТӨГОКҮРҢЕ) ✧

П'АРА ШӘША, СӘРЕД 13-14

1. Нава жийанед вәда говәкед өса һәнә (дырәвмә жь говәкед һәрә сәрәкәбьн жи), йед кө һун һ'әсаб дыкьн чава йед нә гьринг, йан жи нә һ'әваск'ар? Дәрһәқа ванда бь фькьра ә'змин бьфькьрьн. Бона чь амьнайа вәйә нава ван говәкед кө һун һ'әсаб дыкьн чава йед нә гьринг, бона Хвәде дыкарә гьрингбә?
2. Жь мә гәләк мәрыв мәрывар'а те бежи дык'әвьнә нава конкуренсийае, йан тен һьмбәриһәвкьрне. Незикибуна мәйә һьндава п'адышатиһа Хвәдеда чава те гөһар'тыне, вәхте кө әм хвә һьмбәри йед майин накьн?
3. Гәло нава жийана вәда чәндбарәбун һәйә? Гәло һун дыкарьн дьһа баш сәрверийе ль вә'дә, дөа'кьрна, тәлант у мәщәлед хвә бькьн?
4. Дәстпека ве к'ьтебеда мә хәбәрәд А Йуһ'әнна 4:17 анинә бәр ч'ә'ва, к'ижанада һьвисарә, вәки әм дыкарьн ль бәр диwana Мәсиһ гөманбьн. Һун дыкарьн ве гөтыне бь занәбунед хвәйә һьһава шьровә бькьн?
5. Һун чава дыкарьн мәрәм дайһьнә пешийа хвә у жийана бь к'әмала һ'әта-һ'әтайе чекьн, һәма жь һьһада дәстпекьри?

ЗЕДӘКҮРҮН: ЧАҠА ХҲЛАЗБУНЕ БҲСТИНҲН

*“Әгәр тә бә дәве хвә идрар бьки, кә Иса Хәданә
у дьле хвәда бауар бьки кә Хвәде Әу жь нава мьрийа р’акьр,
те хьлазби, чьмки бь бауаркьрьна дьле хвәдайә,
вәки тә ль бәр Хвәде хвә афу дьки,
у бь идраркьрьна дәве хвәйә,
вәки хьлаз дьби”
— Р’омайи 10:9,10, NLT.*

Хвәде дьхвәзә, кә һун бығыжыңә ачьхийа һ’әта-һ’әтайе. Әу бь дьл дәрһәда вәда дьфькьрә у дьхвәзә, кә һун бәрнама (прогьрама) Wi мийасәркьн. Қәрәз, т’әне р’ейәк бәрбь прогьрама жийана вәйә пешда қьраркьри һәйә: һун гәрәке бь дәсти Көр’е Хвәде Иса Мәсиһ хьлазбуне қәбулкьн.

Бь сайа мьрьн у р’абуна Иса, Хвәде р’е че кьр кә һун бьк’эвьнә п’адьшатийа Wi чава Көр’ йан кәч’а Wийә һ’ызкьри. Қөрбанкьрьна Исайә ль сәр хач жийана һ’әта-һ’әтайе у дәүләмәнд п’ешк’еши вә кьр. Хьлазбун п’ешк’еша Хвәдейә бона вә: һун нькарьн т’ә тышти бькьн, вәки хьлазбуне қазанщкьн, йан жи лайиқи ве бьн.

Бона стәндьна ве п’ешк’еша бьһа, бәре х’wльн һун гәрәке гөнәе жийана жь Ә’франдаре Хвә щәда хвә мькөр’ бен (чьмки әва к’ока һ’әму гөнәһед вәйә). Т’обәкьрьн қәwьле һәри бәрк’ә бона стәндьна хьлазбуне. Пәтрус нава к’ьтеба К’аред шандийада зәлал әв йәк да к’ьвше, һәма ве р’оже пенщ һ’әзар мәрвь хьлазбун стәндьн: “Ава т’обәкьн у бәрбь Хвәде вәгәр’ьн, кә гөнәһед вә бен р’әситкьрьне (К’аред шандийа 3:19). Инщил ә’йан дькә, вәки жь мә һәр кәс чава хәламе гөнәһ һатийә дьнийайе. Әв хәламти жь гөнәһе Адәм дәстпе буйә, йе кә бь занәбун гөр’а Хвәде нәкьр. Бь т’обәкьрьне һун қьрар

(бър'йар (дькын, вәки Һуне иди гөр'а “эз”-е хвә у мирещын нәкын, йе кӧ баве дәрәвейә, ле Һуне гөр'а Хӧдане хвәйи ну, Иса Мәсиһ бькын, Йе кӧ жийана Хвә бона вә қӧрбан кьрийә.

Һун гәрәке сәрвертийа жийана хвә т'әслими Иса бькын. Қәбулкьрына Иса чава Хӧдан дьдә к'ъвше, вәки Һун изьне дьдһнә Wi, кӧ Әw сәрверийа жийана вә (р'ӧһ', шәхс у қальб) у Һ'әму тышти, чь йе вәйә, бькә: Әw нава жийана вәда сәрвертийа Һәрә мәзын дьстинә. Һәма wi чахи, вәхте кӧ Һун we йәке бькын, Хвәде we вә жь таристане аза бькә у we вә щигӧбасти нава р'онайи у р'умәта п'адьшатийа Хвә бькә. Зелал готи, Һуне жь таристане дәрбази р'онайе бьбһн у Һуне бьбһнә әвләде Wi.

Әгәр Һун дьхвәзын бь дәсти Иса хьлазбуне бьстинһн, ви дӧә'йи бьвәк'ьлиһн:

“Хвәдеје Ә'змана, әз фә'м дькым, вәки әз гӧнәк'арым у әз жь норма Һәжитийа Тә к'әтмә. Бона гӧнәһед хвә әз лайиқи диwana Һ'әта-Һ'әтайемә. Спас, кӧ мын нава ви Һ'алида наһели, чьмки әз бавар дькым, вәки Тә Кӧр'е Хвәйи Т'әк-Т'әне Иса Мәсиһ, Йе кӧ жь Мәйрәма қиз Һатә дьнийәје, шанд, кӧ әw бона мын бьмьра у ль сәр хач щәзәје Хвә бьстәнда. Әз бавар дькым, вәки Әw р'ожа сьсийа жь нава мьрийа р'абу у нһа жи ль алије мьле Тәйи р'асте р'уныштийә, чава Хӧдан у Хьлазкьре мын. Иро әз т'обә дькым, вәки жь Тә щӧда бумә у әз жийана хвә т'әслими сәрверийа Иса дькым.

Иса, әз иқрар дькым, кӧ Тӧ Хӧдан у Хьлазкьре мыни. Бь Р'ӧһ'е Хвәва вәрә нава жийана мын, у мын бькә ә'вләде Хвәде. Әз к'аред таристане жь хвә дур дьхым, к'ижан вәхтәке незики мын бу, у жь р'ожа иройинда әзе иди бона хвә нәжим. Әзе бь к'әрәма Тә бона Тә бьжим, чьмки Тә ә'мьре Хвә бона мын дайә, кӧ әз Һ'әта-Һ'әтайе бьжим.

Спас, Хӧдан. Нһа жийана мын бь т'әмами дәстед Тәданә, у анәгори Хәбәра Тә, әзе т'ӧ щара шәрм нәкым”.

Тӧ бь хер Һати малбәта Хвәде! Әз пыштгьрийе дьдһмә вә, кӧ әве бә'се бавармәндәки майинр'а гьликын. Ӗса жи әw йәк гьрингә, кӧ Һун бьгьижһнә щьвинәкә щи, йа кӧ Инщиле бавар дькә, у мәрьвед майинр'а бьк'әвьнә нава Һәләқәтийа, йед кӧ we нава баварийеда пыштгьрийа вә бькын. Һун дькарын аза т'әви қӧльхдарийа мә

т'эвгъредане избаткын (Һәр'ынә малп'әр'а MessengerInternational.org)-е,
у әме али вә бькын, кө һун ль щийе жийина хвә щъвине бьбинын.

Wә һәма һежа ньге хвә дани ль сәр р'ийа һәрә ә'щәб. Әз бона
вә гәләк ә'йантийа, к'әрәме у һәвалтийа вәйә т'әви Хвәде, йа нава
жийина вәйә һәрр'ожәда, дьхвәзм.

Мәрәме қолхдарийа
“Месинцер интернейшнъл”-е
әвә кө али шәхса, малбәта,
щывина у мьләта бькә, кө әв
қәвата Хәбәра Хвәде фә’м
бькьн у ль сәр хвә т’әхмин
бькьн.

Бь сайа ве фә’мдарийе, һьм
мәрвь, һьм щийед жийинейә
т’ам ве бенә гьһар’тһне, у
щываке бь активи дьжи ве
нәһәқийа кө дьнийаје дьзеринә
шәр’к’арийе бькә.

Сайта CloudLibrary.org-е дьк’әкә
зындийә, йа кө изьне дьдә
сәрвер у р’ебәред ль т’әмаийа
дьнийаје, кө әв бь зьманед хвә
материйалед электронийә бәләш
(бе п’әрә) бьстиньн.

Һәр’ьнә сайт’а **CloudLibrary.org**-е
у щергә материйалед Щон у Лиза
Бивера бьхуньн, йед кө бь жь 80-
ейи зедәтър зьмана т’әрщьмәкьри
һәнә.

**К’ьтебед электрони, дәрсед
аудио у видео, к’ьтебед аудио,
Мьзгинийа...**

Һун дьһа зедә дьхвәзын? Шькьл п’елкьн.

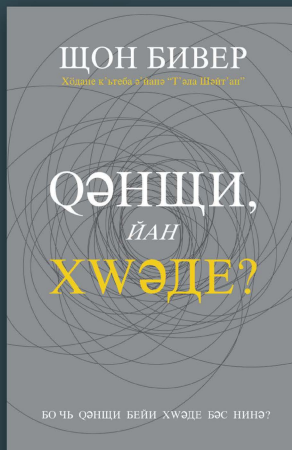

**CLOUD
LIBRARY**

QƏNҘИ, ЙАН ХҰӘДЕ?

БОНА ЧЬ QƏNҘИ БЕЙИ ХҰӘДЕ БӘС НИНӘ?

Әгәр тыштәк қәнңийә, ви чахи әв жь Хуәдейә, нә өсайә?

Нава рожен мәда хәбәрен “қәнңи” у “Хуәде” те бежи синонимьн. Әм бавәр дькьн, вәки әв чь кӧ бь томәри чава қәнңи те һәсабе гәрәке анәгори хуәстына Хуәде бә. Мәрдайи, шыкәстибун, һәқити қәнңын. Хуәһзи, крети, бәхофи хьрабьн. Те бежи әв фьрқи гәләки садәйә.

Гәло һәму тышт аwқас зәләлә? Әгәр қәнңи аwқас зәләлә, бо чь Инңил дьбежә, вәки бона наскьрьна we пьрщурәти пөуистә?

Кьтеба “Qәнңи, йан Хуәде?” банга бь сьре йа бона we йәке нинә кӧ һун бь хуә пьрсен хуә һал бькьн. Әв кьтеб we һиви жь вә нәкә кӧ һун аwқаси незикбун у кьрьнен хуә бьгӧһьрьн. Әwe һе зедәтър бькә. Әwe карәбуне бьдә вә, бь кижане һуне тәви Хуәде бьгӧһьжьнә аста һәләқәтийен өса, йа кӧ we һәр говәкәкә жийана вә бьгӧһьрә.

Һун дькарьн ве дәрсе, өса жи хәбәтед Шон у Лиза Биверайә майин бь һатына ль сайт’а интернетейә бәлаш, йа “Месинщер интернейшьнъл”-е, т’әмашә бькьн у жь интернете дәр биньн:

CloudLibrary.org

Һун дькарьн материялед зедә жи бь гәләк зьмана ль сайт’ед YouTube.com, Youku.com, өса жи ль сайт’ед ви щур’әйийә майин т’әмашә бькьн у жь интернете дәр биньн.

ГЭЛО Э'МЫРЕ Н'ЭТА-Н'ЭТАЙИ ЧАВА НИВИЙА ВЭЙЭ?

Биньнэ бэр ч'э'вед хwэ, wэки нун т'эви щер'ьбандынэке дьбьн, бь сайа к'ижане 24 сэх'эте щур'е э'мыре wэ пэйи we йэкер'а we бе гёнар'тыне. Эw щер'ьбандьн we н'эму тышти н'эсаб ньлдэ, жь хэбата wэ дэстпекьри н'этани we мэх'эле у мале, ль к'идэре нун дьжин, бона кё қраркэ кё нун эwe р'ожа хwэ чава дэрбаз дькьн. Wэйе незикбуна чь щур'эйи ньндава we р'оже бьда к'ышье? Кьрьнед wэ we бона wi мэрэми буна, йан wэйе ёса бьышта у гёмана wэ нэбуйа, wэки н'эму тышт we ачьх буйа?

Дьрэхьмэ эw фькьра ль бэр ч'э'ве wэ тыште буйине нибэ, ле эw ёса жи ль бэр хwэ дэрхьсти нинэ. Бь ви щур'эйи қраред мэйэ иройин we н'ёкёми ль сэр э'мыре н'эта-н'этайе бькьн.

Нава к'ьтеба “Эвед кё бь н'эта-н'этайева дьльвьн” хёдане к'ьтебайи э'йан Щон Бивер фькьред ёса у гэлэк п'аред К'ьтеба Пироз дьдэ хэbate, зэлал we йэке тинэ бэр ч'э'ва кё чава э'мыре ль сэр ве дьнийайе э'мыре н'эта-н'этайе қрар дькэ.

Эw э'мыре кё пэйи хатьрхwэстьна ве дьнийайер'а нивийа мэйэ, щики ёса нинэ, ль к'идэре эме жь нува бьхольрьн, ле тыште не зедэйэ. Нивийе нэсэкьньн, н'этани кё гэлэки дэрэнгбэ. We йэке эшкэрэкьн, кё нуне чава бьжин, бона кё к'эмала э'мыре wэйэ иро у н'эта-н'этайе нэбэ.

Щон Бивер у жьна wi-Лиза н'имдаред қольхдарийа “Месинщер интернейшьньле”-нэ. Щон т'эрифкьрэ, ёса жи ньвиск'арэки бь нав у дэнгэ. Бейи бэрдахёстьн, бь сэрхwэбун у щэ'дандьне, эw р'астийе т'эриф дькэ. Эw дьхwэзэ пыштгьрийе бьдэ щьвинед хwэ у сэрwера, бь материйалед мэсиьтийева бьдэ ч'арэсэркьрьне, нэнььер'и we йэке кё эw ль к'идэре дьжин, зьмане wан к'ижанэ, йан жи н'але wанэ финанси чаванэ. Н'этани р'ожа иройин материйалед wi жь 90-и зедэтьр зьмана натьнэ т'эрщьмэкьрьне у бь милиона мэсала эw ль т'эмамийа дьнийайе п'аравэйи ль сэр сэрwер у р'ебэра кьрьнэ. Wэхте кё Щон ль малейэ эw нэрт'ьм дыщер'ьбинэ т'эви Лизайе голфе былизэ, эw т'эви нэр чар кёр'ед хwэ, бук у нэбийед хwэ дьк'эwэ нава нэлэқэтийа.

Ван материйала у йед майин нун дькарьн ль ве малп'эр'е дэст биньн:

CloudLibrary.org

MESSENGER
INTERNATIONAL
MessengerInternational.org

Эв к'ьтеб жь алиие хёдане weда п'ешк'ешэ у бона фротане нинэ.

Нэсэкьньн, н'этани кё гэлэки дэрэнгбэ. We йэке эшкэрэкьн, кё нуне чава бьжин, бона кё к'эмала э'мыре wэйэ иро у н'эта-н'этайе нэбэ.